

မောင်ဝိသ

အမှတ်တရ

ချစ်ခင်ရေးစာစု ...

31st July 2014

ပထမအကြိမ်

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

အုပ်စု

၅၀၀

တန်ဖိုး

၈၀၀၀ ကျပ်

ပျက်စားပုံးချီ

မျိုးမြင့်

အတွင်းဒီရိုင်း

အိရွှေစင်

အတွင်းမလင်

Color King

ထုတ်ဝေသူ

ဒေါ်ခင်မျိုးမြတ်(၀၉၉၈၄) နန်းဒေဝီစာပေ
အမှတ်- ၂၀၀(ပထပ်)၊ ၃၆လမ်း(အထက်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပျက်စားနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်သူ

ဦးမျိုးညွန့်(စာပေလောက) (၁၃၀၁၆)
၁၇၃၊ ၃၃ လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မောင်ဝံသ အမှတ်တရ

၉၅၉. ၁၀၃၂၀

နန်းဒေဝီစာပေ၊ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၄။
၅၂၀ စာ၊ ၁၅.၂၄ x ၂၂.၈၆ စင်တီမီတာ။
(၁) မောင်ဝံသ အမှတ်တရ

မောင်ဝံသ

အမှတ်တရ

မာတိကာ

- ၁။ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာ ဆရာ
ဦးစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ) ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်း ၉
- ၂။ စာအုပ်စာရင်း ၁၂

နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းကိုင်ဖက်များ

- ၃။ ကတ္တီပါအိတ်စွပ် ကတ္တီပါလက်သီးပြင်းနဲ့
စစ်အာဏာရှင်ခေတ်တစ်ရှဦးကို ဖြတ်သန်းခဲ့သူ ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင် ၁၆
- ၄။ စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာ မောင်ဝံသ
ကွယ်လွန်ခြင်း တစ်နှစ်ပြည့်အမှတ်တရ ဦးတင်ဦး ၂၀
(အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်)
အောင်ဆန်းစုကြည် ၂၃
- ၅။ ဒီစကား ဦးစင်အောင်မြင့် ၂၆
(အမျိုးသားလွှတ်တော်)
Priscilla Clapp ၂၈
- ၆။ စိတ်မကောင်းဖြစ်လိုက်ရတာမှ
လွန်ပါရောလား ဦးဝင်းထိန် ၃၀
- ၇။ ဦးစိုးသိမ်း မိသားစုအတွက် မောင်မိုးသူ ၃၆
- ၈။ ကိုဝံသ (ခေါ်) ကိုစိုးသိမ်း သို့မဟုတ်
မင်္ဂလာရွှိသော ပုဂ္ဂိုလ် အောင်ဒင် ၃၈
- ၉။ NLDနှင့် မောင်ဝံသ စင်မောင်ဆွေ (NDF) ၄၈
- ၁၀။ ဝေါမြို့က ခွပ်ဒေါင်းသို့ အမှတ်တရ ဦးတိုးပို (NDF) ၅၁
- ၁၁။ ကိုဝံသနှင့် ကျွန်တော် စိန်လှဦး ၅၃
- ၁၂။ ဦးစိုးသိမ်းနှင့် ကျွန်တော် မင်းကိုနိုင် ၅၇
- ၁၃။ မောင်ဝံသသို့ အလွမ်း ကိုကိုကြီး ၆၃
- ၁၄။ ဆေးလိပ်မီး- စည်းနဲ့ဝါး မိုးဇော်ဦး ၆၆
- ၁၅။ သို့ 'ဆရာ' ကိုကိုကြီး ၆၆
- ၁၆။ ကျွန်တော် သိတဲ့ ဦးစိုးသိမ်း မိုးဇော်ဦး ၆၆
- ၁၇။ လူမရှိတော့ပေမယ့်၊ သမိုင်းရှိတဲ့သူ အောင်သာ(ပီသုံးလုံး) ၇၀
- ၁၈။ လေးစားချစ်ခင်သော မောင်ဝံသသို့
ပြည်သူ့ခေတ်ကြီး မုချ ရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ ရဲဘော်တစ်ဦး ၇၅

၁၉။	စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာနှင့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် မောင်ဝံသသို့ တမ်းတခြင်း	စော်အောင်(သုတေသီ)	၇၈
၂၀။	သီးသန့်ထောင် အမှောင်ခေတ်က အဆောင်(၁)	စော်သက်ထွေး	၈၂
၂၁။	အယ်ဒီတာ ဆရာမောင်ဝံသ အမှတ်တရ	မောင်ရစ်	၈၆
၂၂။	ဆရာမောင်ဝံသ	ဒေါက်တာသိန်းလွင်	၉၀
၂၃။	မောင်ဝံသ	စာဂဗာ	၉၂

သူငယ်ချင်းများ

၂၄။	သံသရာတစ်ကွေ့မှာ ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြမယ်ဆိုရင်	ဝင်းထွဋ်စော်	၉၈
၂၅။	ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်း ငါးယောက် ရှိပါသည်	ချစ်စံဝင်း	၁၀၇
၂၆။	တကြော်ကြော် ဘော်တယောရယ်နဲ့ တောလေတဲ့ ထံတွာရှင်	မိုးစက်နိုင်	၁၁၈
၂၇။	ပြဇာတ် ပြန်ကကြရအောင်	စော်ဝင်း (ပဲခူး)	၁၂၅
၂၈။	သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ စာပေတိုက်နှင့် ဂျာနယ်တည်ထောင်ထုတ်ဝေသူ ပြီးတော့ နိုင်ငံရေးသမား	ဦးမြတ်တိုး	၁၂၉
၂၉။	ဦးစိုးသိမ်းနှင့် အမှတ်တရ	သင်းအောင်	၁၃၃
၃၀။	၆၂ နှစ် လူငယ်မျိုးဆက်ထဲက ရှေ့ကို တိုးထွက်လာသူ တစ်ဦး	ကောင်းထက်ဝင်း (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)	၁၃၅
၃၁။	ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော်	မောင်မောင်လှိုင် (အပီစီကီကျ)	၁၄၆
၃၂။	မပြန်လမ်းကို သွားနှင့်ပြီ	စင်လှမြင့်	၁၄၈
၃၃။	ပြန်လည်ဆုံတွေ့ပြီးကာမှ အပြီးတိုင် ခွဲခွာသွားလေသူ	အဝေးရောက် သတင်းထောက်တစ်ဦး	၁၅၂

ရေးဖော်ရေးဖက်များ

၃၄။	မောင်ဝံသကို ဤသို့ မြင်သည်	မောင်ရေချမ်း	၁၇၀
၃၅။	မောင်ဝံသ (သို့မဟုတ်) အေးချမ်းသူသည် အေးချမ်းတဲ့ဆီသို့	ဦးစန္ဒီမ (စလင်း)	၁၇၂
၃၆။	စကားအကြွေးများ ဆပ်လိုက်ပါသည်	ကြည်သာဦး	၁၇၅
၃၇။	ဆရာမောင်ဝံသ အမှတ်တရ သို့မဟုတ် မရေးလိုသော အကြောင်းအရာ	ဖေမြင့်	၁၈၀
၃၈။	အမှတ်တရ ဆရာမောင်ဝံသ	မော်လင်း	၁၈၅
၃၉။	သမိုင်းထဲက ဆရာမောင်ဝံသ	သန်းစိုးနိုင်	၁၉၄
၄၀။	နေမင်းကြီးဟာ သင်	ထက်ကျော်	၁၉၈

၄၁။ အစ်ကို၊ အဖေ၊ ဆရာ
 ၄၂။ မဆလမ္မ စ၍ ချီ
 ၄၃။ မခဏပါ
 ၄၄။ ဒီမိုကရေစီ သူ့ရဲကောင်း မောင်ဝံသအကြောင်း
 တစေ့တစောင်း
 ၄၅။ ကျွန်တော် လွမ်းရ မောင်ဝံသ
 ၄၆။ အမှတ်ရစရာ မောင်ဝံသ
 ၄၇။ ကြယ်တာရာတည့် ပန်းခရေ
 ၄၈။ ရေကြောမြေကြော
 ၄၉။ အခါရာသီရွှေပေမယ့်
 ၅၀။ စာရေးဆရာ မောင်ဝံသ
 ၅၁။ မောင်ဝံသ အမှတ်တရ
 ၅၂။ ဦးဦးဝံသသို့
 ၅၃။ ပြန်လည်၍ တွေ့ဆုံသည့်တိုင်အောင်
 ၅၄။ ပညာကို မြတ်နိုးသော၊ သိက္ခာရှိသော
 ၅၅။ ဒေါင်းလို သိက္ခာကြီးသူ ဆရာမောင်ဝံသ
 ၅၆။ ကသောင်းကနင်းနှစ်များကို ဖြတ်သန်းခဲ့သူ
 ၅၇။ တက် မရှိရင် လက်နဲ့ လှော်ကြမယ်
 ၅၈။ ဆရာမောင်ဝံသ၊ အတွေးအမြင်နှင့် ကျွန်တော်
 ၅၉။ သမိုင်းချီရနံ့၊ သင်းယုံ့စေသည့်
 ၆၀။ ဓားစာခံ
 ၆၁။ ဆရာ မောင်ဝံသ သို့မဟုတ် သေဆုံးခြင်းနှင့်
 ရှင်သန်ခြင်းအကြား တံတားထိုးနေနိုင်သူ လူသား
 ၆၂။ သစ်ကောင်းတစ်ပင်ရဲ့တစေ့တစောင်း ရုပ်ပုံလွှာ
 ၆၃။ အပြုံးမြေမြေနှင့်
 ၆၄။ ကျောချခံ သောကလမ်း အတူလျှောက်လှမ်းခဲ့သူ
 ၆၅။ ဆရာမောင်ဝံသ ပြောသော ညောင်နှစ်ပင်
 ၆၆။ ကိုလူအေး မောင်ဝံသ
 ၆၇။ ခံနိုင်ရည် ရာနှုန်းပြည့်(သို့မဟုတ်) မောင်ဝံသ
 ၆၈။ မိုးမလင်းမီ ကြွေသွားသည့် ကြယ်ဖြူကြီး
 ၆၉။ လွမ်းဆွတ်မိပါတယ် ဦးရေ
 ၇၀။ ပထမဆုံးနှင့် နောက်ဆုံး
 ၇၁။ ဆရာမောင်ဝံသ အမှတ်တရ
 ၇၂။ ဆရာ မောင်ဝံသသို့ အမှတ်ရချက်များ
 ၇၃။ အမှတ်မထင်ရိုက်ကူးခဲ့သော အမှတ်တရဓာတ်ပုံများ ဘသန်းတင်
 ၇၄။ ထက်ထက်မြက်မြက် သွက်သွက်လက်လက်
 စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာ ကိုစိုးသိမ်း

ဉာဏ်မောင် ၂၀၁
 ကံလူငွေ ၂၁၀
 စော်နိုင်ဦး ၂၁၅
 တက္ကသိုလ်စိန်တင် ၂၁၉
 တိုးလှိုင် ၂၂၃
 ထက်မြက် ၂၂၈
 စိုးအုပ် ၂၃၂
 မကြယ်ကြယ် ၂၄၁
 ဝါဝါထင်လင်း ၂၄၇
 တက္ကသိုလ် ရွှေရီဝင်း ၂၅၁
 ဒေါက်တာ ခင်မောင်ဝင်း(သချာ) ၂၅၅
 ဂျူနီယာဝင်း ၂၅၉
 တင်မောင်မြင့် ၂၆၄
 မောင်ခင်မင်(ခေဖြူ) ၂၆၈
 ဆူးသစ်နီ ၂၇၂
 ဦးခင်မောင်ဆွေ(မန်းတက္ကသိုလ်) ၂၈၀
 မြပန်းပွင့် (ခေရီရီ) ၂၉၁
 မောင်ကြည် ၂၉၃
 မြမြဆွေ(မိတ်ပညာ) ၂၉၇
 မြတ်နိုင် ၃၀၀
 ကိုကို(ဇော်မူတက္ကသိုလ်) ၃၀၆
 မောင်စိုးသစ် ၃၁၅
 ခင်လှိုင်ကြူ ၃၂၁
 မောင်လွင်မွန်(ကသာ) ၃၂၅
 ကြည်မင်း ၃၃၁
 မောင်သာစိုး ၃၃၄
 ရွှေကူမေအင်း ၃၄၁
 အဏ္ဏဝါစိုးမိုး ၃၄၉
 မိုးမျိုးသင်း ၃၅၃
 မောင်သွေးသစ် ၃၅၅
 မုံရွာနေစာ ၃၆၂
 မောင်နိုင်လတ် ၃၆၆
 ဘသန်းတင် ၃၆၉
 စိန်ရွှေလှိုင် ၃၇၅

၇၅။ ကိုစိုးသိမ်း (မောင်ဝံသ) နှင့် ကျွန်တော်
 ၇၆။ အမှတ်တရ မောင်ဝံသ

ဦးအုန်းကြိုင်(အောင်ဝင့်)
 ရဲတင့် ၃၇၉
 ၃၈၁

မိသားစု

၇၇။ ပြန်မလာတော့တဲ့ ခရီး
 ၇၈။ မေကြီးသို့
 ၇၉။ မေကြီးနဲ့ ကျွန်မ
 ၈၀။ အဖေအတွက်ရေးတဲ့စာ
 ၈၁။ နောက်ဆုံး တစ်ရက်သာ
 အသက်ဆက်ရှင်သန်ရတော့မယ်ဆိုရင်
 ၈၂။ ဦးဦးသို့
 ၈၃။ ဦး
 ၈၄။ ဦးသို့

ချစ်ခန်းမြင့်မြင့် ၃၈၆
 ထိုက် ၃၉၀
 လွတ်လပ်စိုး ၃၆၇
 နောင်နောင်စိုး ၄၀၆
 ချမ်းသာစိုး ၄၁၁
 ဒေါက်တာ တိုးဝင်း ၄၁၅
 နန်းအိအိစာ ၄၁၈
 ကိုရဲ ၄၁၉

ဆရာမ

၈၅။ ပြောချင်လွန်းတဲ့ မောင်ဝံသ

တက္ကသိုလ်ဝင့်မာ ၄၂၁-B

တပည့်များ

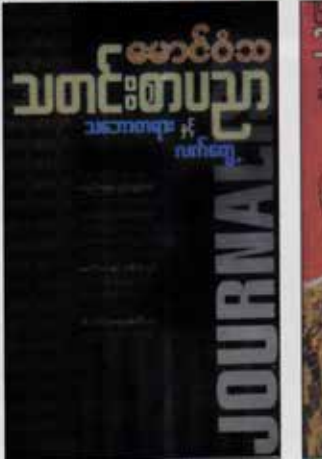
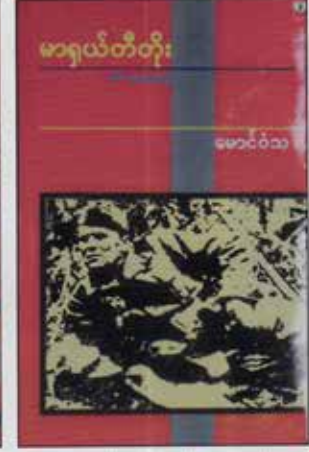
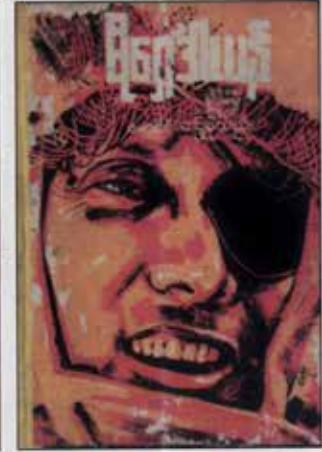
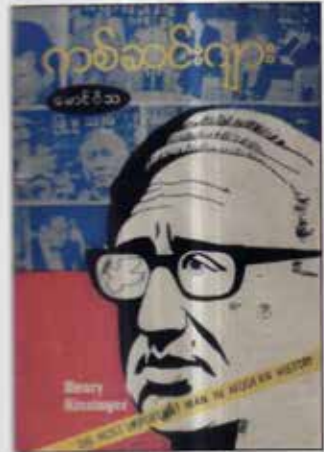
၈၆။ အနေလှ၊ အသေလှခဲ့တဲ့ ဆရာ
 ၈၇။ ဆရာနှင့်အတူ ဘုရားဖူးခြင်း
 ၈၈။ လွမ်းလို့ရယ် မကုန်နိုင်ပါ ဆရာ
 ၈၉။ လေးစားရတဲ့ မြတ်ဆရာ မောင်ဝံသ
 ၉၀။ ဗိုလ်တထောင် သတင်းစာ၊ သတင်းထူး၊
 ဘက်စုံဂျာနယ်မှသည် အတွေးအမြင်ဆီသို့
 ၉၁။ 'ပြောချင်လွန်းလို့' ဝေါဖြူက လာခဲ့တဲ့
 ကျွန်တော်ဆရာ မောင်ဝံသ
 ၉၂။ ဆရာဦးဝံသ ခင်ဗျား

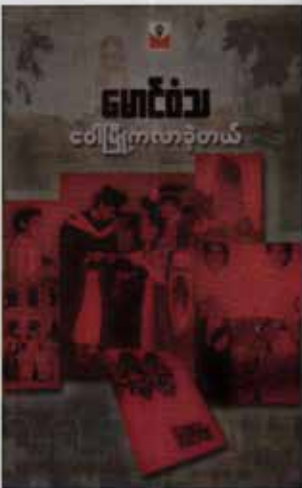
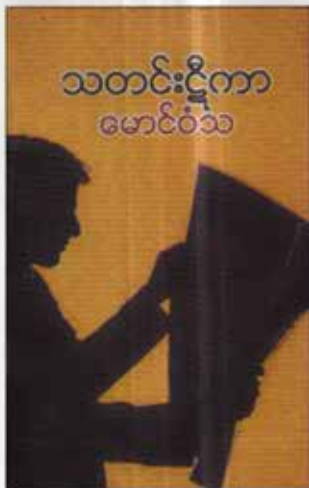
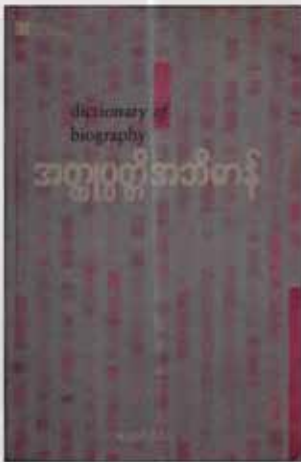
ကိုမျိုး(မြန်မာစာ) ၄၂၂
 ကိုစိုးထွဋ် ၄၂၅
 ကျောကေခိုင် ၄၃၂
 ပြုမေမင် ၄၃၇
 ကျော်တင့်ဝင်း ၄၄၃
 ဇော်ဝင်းဇော် ၄၅၀
 သိန်းဝင်းသိန်း ၄၅၃

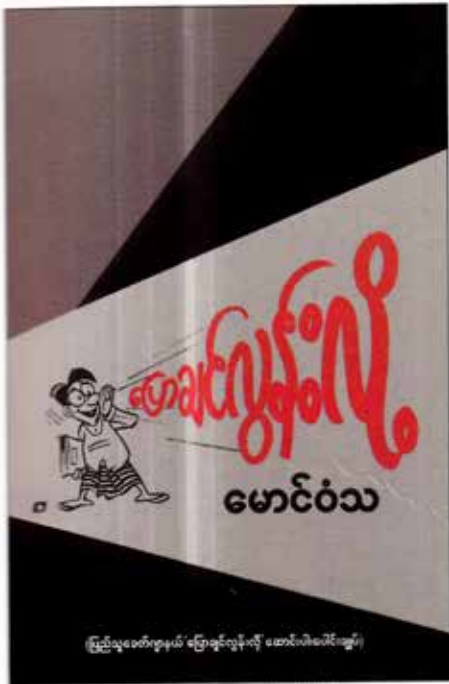
အမှတ်တရ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုနှင့် စာတမ်း

၉၃။ ငါးဆယ်လည်ပြန်၊ ခြင်္သေ့လည်ပြန် မောင်ဝံသ ၄၅၈
 ၉၄။ ၂၆ နှစ်တာအတွက် ၂၆ ရက်ကြာ လက်စားချေခြင်း မောင်ဝံသ ၄၆၇
 ၉၅။ မိုက်တာဘောလုံးရဲ့ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲ မောင်ဝံသ ၄၇၃
 ၉၆။ Writing Between the Lines: ၄၈၀
 ဝမ်းနည်းခြင်းမှတ်တမ်းများ ၄၉၁
 အမှတ်တရ မှတ်တမ်းများ ၄၉၇
 အမှတ်တရ လွမ်းသူ့ပန်းခွေ ၅၁၃

ရာမာဓရစ်ရှုစာခန်းမ

ရာမာဓရစ်ရှုစာခန်းမ

မြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ပထမပတ်၊ သတင်းစာပညာ သင်တန်းဆင်းပွဲ(၁၉၆၇ ခုနှစ်)

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု မစ်ရှင်ပြည်နယ်၊ ဒက်ထရိုက်မြို့ (၁၉၇၇ ခုနှစ်)

မေရီကန် သတင်းပညာ ဖဲလိုးရှစ်မစ်ရှီဂန် တက္ကသိုလ်သို့ အသွား မင်္ဂလာခုံလေဆိပ်တွင်

ဆုပေးရက်ကန်သံရုံး (မြန်မာနိုင်ငံ) တွင်

၁၂

ပန်းချီ မောင်ညိုဝင်း၏ ပုံတူပန်းချီ

Zaw Myong
12 August 2013

ရစ်ခင်လေးတေးစွာ...

31st July 2014

ပန်းချီ ဘဏ္ဍေကြည်၏ ကောက်ကြောင်း

ဝန်းချို မုတ်သုန်၏ ပုံတူပန်းချီ

မောင်ဝ
2014
2013

ဒီပဲခူးမှာ သိုးထိန်း၏ ပုံတူပန်းချီ

စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ

ဦးစိုးသိမ်း (မောင်ဝံသ)

ကိုယ်ရေး မှတ်တမ်း

အမည်ရင်း ဦးစိုးသိမ်း။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ပဲခူးတိုင်း၊ ဝေါမြို့နယ်၊ မြစ်ကျိုးရွာတွင် အဖ ဦးမောင်ခင်၊ အမိ ဒေါ်မြစိန်တို့မှ ဖွားမြင်သည်။ မြစ်ကျိုးရွာတွင် နေထိုင်ပြီး ပဲခူးမြို့ အမျိုးသားတန်းမြင့်ကျောင်း (ယခု အ. ထ. က ၃) တွင် ဆယ်တန်းအထိ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဘာဝဇာဒ၊ အနောက်တိုင်းသမိုင်း၊ ဒဿနိကဗေဒ ဘာသာတွဲဖြင့်) ၁၉၆၇ ခုနှစ် အောင်မြင်သည်။

၁၉၆၇ တွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သတင်းစာ ပညာသင်တန်းကျောင်း၊ ဗဟုမုတ်သင်တန်းမှ သင်တန်း ဆင်းခဲ့သည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သတင်းစာပညာ ခံလိုးရှစ် (Professional Journalism Fellowship)၊ မစ်ရှီဂန်တက္ကသိုလ်၊ အမေရိကန် နိုင်ငံ (၁၉၇၇)၊ ရေဂင်-ဖာဆဲလ် ဒီမိုကရေစီဖဲလိုးရှစ် (Reagan-Fascell Democracy Fellowship)၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ (၂၀၁၀-၂၀၁၁) တို့ ရရှိခဲ့သည်။

လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်သတင်းစာ အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဝင် (၁၉၆၅-၁၉၇၀)၊ မြန်မာ့ အလင်းသတင်းစာ စီနီယာ အယ်ဒီတာ (၁၉၇၀-၁၉၇၈)၊ ဟံသာဝတီသတင်းစာ၊ ခေါင်းကြီး၊ ဆောင်းပါး အယ်ဒီတာ (၁၉၇၈)၊ ဝိုင်းတထောင်သတင်းစာ သတင်း အယ်ဒီတာ (၁၉၇၈-၁၉၈၈)၊ ဒေါင်းစာပေ တည်ထောင်သူနှင့် အုပ်ချုပ်သူ (၁၉၇၃ မှ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ)၊ 'အတွေးအမြင်' မဂ္ဂဇင်း တည်ထောင်သူနှင့် စီစဉ်သူ (၁၉၈၄ မှ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ)၊ 'သတင်းထူးဂျာနယ်'၊ 'ဘက်စုံ ဂျာနယ်' ထုတ်ဝေသူ၊ အယ်ဒီတာ (၁၉၈၈)၊ 'တော်ဝင် ဂျာနယ်' အယ်ဒီတာ (၁၉၉၄-၉၅)၊ 'ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်' တည်ထောင်သူနှင့် ထုတ်ဝေသူ၊ အတိုင်ပင်ခံအယ်ဒီတာ (၂၀၁၀ မှ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ) လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေး လူမှုရေး ဆောင်ရွက်ချက်များအနေဖြင့် ပဲခူးခရိုင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဗုဒ္ဓဘာသာ အသင်းကြီး အမှုဆောင် (၁၉၆၁-၆၂)၊ ပြည်ကျောင်းဆောင်၊

တကောင်း ကျောင်းဆောင်၊ ပင်းယ ကျောင်းဆောင် သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်းများနှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားညီညွတ်ရေးတပ်ဦး၊ ကျောင်းသားအခွင့်အရေး ကာကွယ်မှု ကော်မတီ အစရှိသော ကျောင်းသား အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အထက်တန်းကျောင်းသား ဘဝကတည်းက ကျောင်းမဂ္ဂဇင်းနှင့် စာနယ်ဇင်းအချို့ တွင် ကလောင် သွေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၂-၆၃ တွင် အထောက်တော်သတင်းစာ၏ တက္ကသိုလ် သတင်းထောက်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သတင်းထောက်အသင်း ဒုဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၇၃ တွင် 'ဒေါက်တာဟင်နရီ ကစ်ဆင်းဂျား' နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခြင်းဖြင့် လုံးချင်းစာအုပ် နယ်ပယ်သို့ စတင် ဝင်ရောက်သည်။ ထိုနှစ်က စ၍ ဒေါင်းစာပေကို စတင် တည်ထောင်သည်။ နိုင်ငံရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်များ ဆက်တိုက် ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီးတွင် သတင်းစာတိုက်ပေါင်းစုံ သပိတ် ကော်မတီကို ဦးဆောင်သူတစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သဖြင့် ဗိုလ်တထောင် သတင်းစာတိုက် အယ်ဒီတာအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားပေးခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ၁၉၈၈ မှ ၂၀၀၁ အထိ နိုင်ငံရေးနယ်သို့ ရောက်ရှိသွားကာ စာပေနယ်နှင့် ကင်းကွာခဲ့သည်။ ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင် ကို အကြောင်းပြု၍ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်သို့ ဝင်ရောက်ပြီး ပဲခူးတိုင်း စည်းရုံးရေး အဖွဲ့ဝင်၊ ဗဟိုဦးစီး အဖွဲ့ဝင်၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် အဆင့်ဆင့် တာဝန် များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝေါမြို့နယ် အမှတ် ၂ မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခံခဲ့ရ သည်။ နိုင်ငံရေးတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်အတွင်း ၁၉၈၉ ဇူလိုင် ၂၀ ရက်မှ ၁၉၉၀ ဧပြီ ၂၄ အထိ ပုဒ်မ ၁၀(က)ဖြင့် တစ်ကြိမ် အင်းစိန်ထောင်တွင် ထိန်းသိမ်းခံရပြီး ၁၉၉၀၊ အောက်တိုဘာ ၂၃ တွင် ပြန်လည် အဖမ်းခံရသည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင် စစ်ခုံရုံးမှ ထောင် ၁၈၇ နှစ် ချမှတ်လိုက်သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးစောမောင်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ အာဏာ အပြောင်းအလဲကြောင့် ၁၉၉၂ ဧပြီ ၂၉ တွင် ပြန်လည် လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ၁၉၉၅ ဇူလိုင်လတွင် နေအိမ် အကျယ်ချုပ်မှ ပထမအကြိမ် ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာပြီးနောက် ဝန်းရံ ကူညီပေးမှုကြောင့်ဟု ဆိုကာ ၁၉၉၆ မေလ ၂၁ ရက်မှ ၂၀၀၁ ဇွန်လ ၁၃ ရက်အထိ ပုဒ်မ ၁၀(က)ဖြင့် အင်းစိန်ထောင်တွင် ထိန်းသိမ်းခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၂၀၀၁ ဇူလိုင်လမှစ၍ စာပေနယ်သို့ ပြန်ရောက်ကာ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်များတွင် ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုနှင့် နိုင်ငံတကာရေးရာ ဝေဖန်ချက်များ ရေးသားခဲ့ပါသည်။ မိမိအပေါ် ကျေးဇူးတရား ကြီးမားခဲ့သော သတင်းစာလောကအား ကျေးဇူးဆပ်သည့် အနေဖြင့် စာနယ်ဇင်းသမား မျိုးဆက်သစ်များအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် 'သတင်းစာပညာ သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့' ကျမ်းကို ရေးသားပြုစုပြီး ၂၀၀၅ ခုတွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ

သုတစွယ်စုံ စာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော 'အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဘိဓာန်' စာအုပ်ဖြင့် ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၀ တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သော 'ဆွာမှ ရှားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားနှင့် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးများ' စာအုပ်ဖြင့် ၂၀၁၁ ခု သုတစွယ်စုံ စာပေဆု ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုတွင် ထုတ်ဝေသော 'ခေတ်မီ နိုင်ငံရေးဝေါဟာရ အဘိဓာန်' စာအုပ်ဖြင့် ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆု ရရှိသည်။ စာပေသက်တမ်းအတွင်း ၂၀၁၃ ခုနှစ်အထိ စာအုပ် ၆၅ အုပ် ရေးသား ထုတ်ဝေပြီး ဖြစ် သည်။

၂၀၁၁ နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအတွက် အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ် ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားသတင်းဆု ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားဟောင်းများနှင့် လက်ရှိနိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများအား တူညီထောက်ပံ့ရန် ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင် ဖောင်ဒေးရှင်းကို တည်ထောင်ရေးအတွက် ၂၀၁၂ မတ်လတွင် စတင် လှူဆော် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီး ကိုယ်တိုင်လည်း ဘဏ္ဍာထိန်းတစ်ဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၂၀၁၂ ခု ဩဂုတ်လတွင် နှစ် ၅၀ အတွင်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ သတင်းစာ ဆရာများ ညီလာခံမှ ရွေးကောက် တင်မြှောက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာ ဆရာအသင်း (Myanmar Journalists Association-MJA)၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခု စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းကောင်စီ (ယာယီ)ကို ဖွဲ့စည်းရာ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်း ခံရသည်။

ကျန်းမာရေး အခြေအနေ ဆိုးဝါးလာမှုကြောင့် ဝိတိုရိယဆေးရုံတွင် ဆေးကုသမှု ခံယူခဲ့သည်။ ဆေးရုံတွင် ရှိနေစဉ်အတွင်း ၁၊ ဩဂုတ်၊ ၂၀၁၃ နေ့က 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ် 'ပြောချင်လွန်းလို့' ကဏ္ဍအတွက် '၂၆ နှစ်တာအတွက် ၂၆ ရက်ကြာ လက်စားချေခြင်း' စာမူကို နောက်ဆုံး ရေးသားခဲ့သည်။

၁၁၊ ဩဂုတ်၊ ၂၀၁၃၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ နံနက် ၆ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ဝိတိုရိယဆေးရုံ၌ ကွယ်လွန်သည်။ အမှတ် ၃၀၀၊ အခန်း ၆ (အေ)၊ မဟာဗန္ဓုလမ်းပန်းခြံလမ်း (အထက်)၊ ကျောက်တံတား၊ မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် ကွယ်လွန်ချိန်အထိ နေထိုင်ခဲ့ပြီး ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်မြင့်မြင့် (ဒေါင်းစာပေ၊ အတွေးအမြင်မဂ္ဂဇင်း)၊ သမီးကြီး မထိုက်ထိုက်စိုး (ထိုက်)၊ သမီးလတ် မလတ်လတ်စိုး (လွတ်လပ်စိုး)၊ သားကြီး နောင်နောင်စိုး၊ သားငယ် ဒေါက်တာ ချမ်းသာစိုး၊ မြေး-မောင်ရဲပြည့်ထိုက်နှင့် မလီလီစိုးတို့ ကျန်ရစ်သည်။

မောင်ဝံသ ရေးသားထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်များ

၁။ ကစ်ဆင်းဂျား (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၃၊ ၁၉၇၃၊ ၁၉၇၄
၂။ မိုရှေဒါယန် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၄၊ ၁၉၇၆၊ ၂၀၀၂
၃။ နစ်ဆင် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၄
၄။ အာယန်းဒေး (သို့) ဒိုလီပြည်မှကြယ်နီ (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၅
၅။ အီဂျစ်သမ္မတဆဒတ် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၅၊ ၁၉၇၇
၆။ သမ္မတကတော်၏ ဘဝခရီး (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၆၊ ၂၀၀၄
၇။ မာရှယ်တီတိုး (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၇၊ ၁၉၈၀၊ ၂၀၀၇
၈။ မြန်မာချစ်သော မောင့်ဘက်တန် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၈၊ ၂၀၀၃၊ ၂၀၀၇
၉။ ခရီးရှက် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၁၉၇၉
၁၀။ ကစ်ဆင်းဂျား၏ အိမ်ဖြူတော်နှစ်များ	၁၉၈၁၊ ၂၀၀၃
၁၁။ မိုးမမြင်မြေမမြင် (ဘာသာပြန်)	၁၉၈၁၊ ၂၀၀၂
၁၂။ ခေတ်ပြိုင် ကမ္ဘာ့ရေးရာ အဘိဓာန်	၁၉၈၂
၁၃။ ကစ်ဆင်းဂျား၏ ကသောင်းကနင်းများ	၁၉၈၃၊ ၂၀၀၃
၁၄။ စတီးဝဲလ်နှင့် မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာ	၁၉၈၄၊ ၂၀၀၃
၁၅။ ရှေ့နေကြီး ပယ်ရီမေဆင်နှင့် ခွေးအူသံအမှု၊	
၁၆။ - နှင့် ခုနစ်လွှာပျိုဖြူအမှု၊	
၁၇။ - နှင့် တေလေမအမှု၊	
၁၈။ - နှင့် လျှို့ဝှက်သော စာရေးဆရာမအမှု၊	
၁၉။ - နှင့် သေနတ်ကိုင်သော ကလေးအမှု၊	
၂၀။ - နှင့် ကတ္တီပါလက်သည်းအမှု၊	
၂၁။ - နှင့် စားပွဲထိုးမကလေးအမှု၊	
၂၂။ - နှင့် ခြေရာပျောက်သက်သေအမှု၊	
၂၃။ - နှင့် ကချေသည်အမှု၊	
၂၄။ - နှင့် ဆေးလိပ်သည်မလေးအမှု၊	
၂၅။ - နှင့် အစားထိုးမျက်နှာအမှု၊	
၂၆။ - နှင့် လက်နှိပ်စက် စာရေးမအမှု၊	
၂၇။ - နှင့် နှစ်ခြမ်းကွဲအိမ်ကြီးအမှု၊	
၂၈။ - နှင့် အမွေခံသမီးအမှု၊	
၂၉။ - နှင့် အိုင်အိုယူ လူသတ်မှု၊	
၃၀။ - နှင့် လင်ကွာမလေး အမှု၊	(၁၉၇၉-၁၉၉၃)
၃၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ သာသနာရေး မျှော်မှန်းချက်များ	၁၉၉၃
၃၂။ ကြယ်များဆီသို့ (အာကာသသိပ္ပံဉာဏ်စမ်းပဟေဠိ)	၂၀၀၂
၃၃။ ဒုတိယအတွေး (အတွေးအမြင်ဆောင်းပါးများ)	၂၀၀၃

၃၄။	ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းနိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးမြင်ကွင်းကျယ်	၂၀၀၃
၃၅။	ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း သံတရပ်ရှုပ်	၂၀၀၃
၃၆။	နိုင်ငံတကာအတွေး နိုင်ငံတကာအမြင်	၂၀၀၃
၃၇။	သတင်းစာပညာ သဘောတရားနှင့်လက်တွေ့	၂၀၀၅
၃၈။	မှတ်ဖွယ်သုတ	၂၀၀၅
၃၉။	မှတ်ဖွယ်သုတ-၂	၂၀၀၆
၄၀။	ဖူကူးယာမ သိုးမလေးဒေါ်လီ အီဒီအာမင်နှင့် မျက်မှောက် ကမ္ဘာ့ရေးရာ	၂၀၀၅
၄၁။	နိုင်ငံခြားသွား စီးပွားရေးလုပ်မည်ဆိုလျှင်	၂၀၀၆
၄၂။	အတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန်	၂၀၀၇
၄၃။	သူတို့ဆီက စာမြည်းများ	၂၀၀၇
၄၄။	ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ဒုတိယလှိုင်း	၂၀၀၇
၄၅။	မည်သို့သော လူဖြစ်ရမည်နည်း	၂၀၀၇
၄၆။	ဝေါမြို့က မိဝိုင်းသို့	၂၀၀၇
၄၇။	အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ယနေ့ကမ္ဘာ၊ ယုံကြည်မှု ပြန်လည် တည်ဆောက်ခြင်း	၂၀၀၈
၄၈။	သတင်းဋီကာ	၂၀၀၈
၄၉။	ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဇာတ်ခုံပေါ်က ပုံရိပ်များ	၂၀၀၈
၅၀။	မိတ်ဆွေ တိုးပွားရေး	၂၀၀၉
၅၁။	မှတ်ဖွယ်သုတ-၃	၂၀၀၉
၅၂။	အရင်းရှင်စနစ်၏ အနာဂတ်နှင့် ကမ္ဘာ့ရှေ့ရေး	၂၀၀၉
၅၃။	ပါဝါအပျော့နှင့် ကျားလေးကောင်	၂၀၀၉
၅၄။	နိုင်ငံကြီးသားများရဲ့ အက်တီကက်	၂၀၀၉
၅၅။	မာဂရက်သက်ချာ (နိုင်ငံရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ)	၂၀၁၀
၅၆။	ရှာမှ ရှားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမား	၂၀၁၀
၅၇။	ပစ်တိုင်းထောင် နိုင်ငံရေးသမား တိန့်ရှောင်ဖိန်	၂၀၁၀
၅၈။	ဝေါမြို့က လာခဲ့တယ်	၂၀၁၀
၅၉။	နိုင်ငံရေး စာကိုးစကားကိုး	၂၀၁၁
၆၀။	ခေတ်မီ နိုင်ငံရေး ဝေါဟာရ အဘိဓာန်	၂၀၁၁
၆၁။	နိုင်ငံရေး စာရေးဆရာ တွမ်ပိန်း	၂၀၁၁
၆၂။	ပထမတန်းစား နိုင်ငံ၊ ပထမတန်းစား စိတ်ဓာတ်	၂၀၁၁
၆၃။	ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှတ်တိုင်များနှင့် ကမ္ဘာ့သတင်းထူးများမှတ်တမ်း	၂၀၁၂
၆၄။	ပြောချင်လွန်းလို့	၂၀၁၃
၆၅။	မှန်တာပြော သစ္စာ	၂၀၁၃

ကတ္တီပါအိတ်စွပ် ကတ္တီပါလက်သီးပြင်းနဲ့ စစ်အာဏာခေတ် တစ်ရှုင်းကို ဖြတ်သန်းခဲ့သူ ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်

စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ နိုင်ငံရေးရဲဘော် မောင်ဝံသ (ဦးစိုးသိမ်း) ကွယ်လွန်သွားရှာပြီ။ အဲဒီသတင်းကို ကြားကြားချင်း ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ကျုပ် ပြေးသတိရလိုက်တယ်။ 'Spark burnt out in brilliant blaze' တဲ့။ 'ဝင်းလက်တောက်ပစွာ လောင်ကျွမ်းကွယ်ဆုံးသွားတဲ့ မီးပွင့်ကလေး'ပေါ့။ ကမ္ဘာကျော် အမေရိကန် စာရေးဆရာကြီး ဂျက်လန်ဒန် ရေးသွားတဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ဗျ။

ကိုဝံသဟာ ဘဝကို တောက်ပစွာ ဖြတ်သန်းခဲ့သူ၊ လောကကို ကြည်မြဲစွာ ပူဇော်ခဲ့သူ၊ လူ့ဘောင်ကို ထိန်ဝင်းစွာ လင်းလက်ခဲ့သူ ဖြစ်ပေတယ်ဗျာ။

သူနဲ့ကျုပ် ခင်မင်လက်တွဲခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း ၅၀ တိုင်ခဲ့ပြီ။ ၁၉၆၃မှာ ကျုပ် ကြေးမုံသတင်းစာမှာ အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ လုပ်နေချိန်။ ကိုဝံသ သတင်းစာလောကထဲ ရောက်လာတယ်။ ညသန်းခေါင်ယံ သတင်းစာဖောင်ပိတ်ချိန်တိုင်း မိတ်ဆွေတွေ ကျုပ်ဆီ ရောက်လာကြတယ်။ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးကိစ္စ ရင်ဖွင့်ကြတယ်။ ပြဿနာအစုံကို နည်းပေါင်းစုံ သုံးသပ်ကြတယ်ပေါ့လေ။ လူပေါင်းကလည်း စုံတယ်။ စာရေးဆရာကြီး သခင်တင်ဦးတို့၊ သတင်းစာဆရာ ကိုစိုးမင်း (ဈာန်ရ)တို့၊ သတင်းထောက် ကိုစိုးသိမ်းတို့ ပါကြတယ်။ (အဲဒီ အချိန်က ကိုစိုးသိမ်းက မောင်ဝံသ မဖြစ်သေးဘူး)

ကိုဝံသက လူတကာပြောသမျှ စူးစိုက်တယ်၊ ဖြေရှင်းတယ်၊ ဝင်ငြင်းတယ်။ အမြဲပြုံးပြုံး။ ဒီညလုံးပေါက်တဲ့ ပွဲတွေမှာလည်း အမေးအပြော မကုန်မဆုံး။ အပြုံးမပျက်။ နောက်ပိုင်း သူ့ဆောင်းပါးလေးတွေ ရေးတယ်။ စာအုပ်ကလေးတွေ ရေးတယ်။ မောင်ဝံသ ဖြစ်လာတယ်။ ကြာတော့ 'အတွေးအမြင်' လို့ မဂ္ဂဇင်းထုတ်တယ်။ 'ဟင်နရီကစ်ဆင်ဂျား' လို့ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကြီးတွေ ရေးတယ်။ 'ခေတ်မီနိုင်ငံရေး ဝေါဟာရ အဘိဓာန်' လို့ ကျမ်းကြီးတွေ ပြုစုတယ်။

ပိုကြာလာတော့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း နိုင်ငံရေးလောကထဲ သူ့ခြေစုံပစ် ဝင်ခဲ့တယ်။ ဒီချုပ်ဗဟိုကော်မတီဝင် ဖြစ်လာတယ်။ ၁၉၉၀ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အမတ်အရွေး ခံရတယ်။ အဖွဲ့ချုပ်ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် အဆင့်အထိ တာဝန်ပေးခံရတယ်။ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား အလီလီဖြစ်ခဲ့တယ်။

၂၀ရာစုစဉ်းရောက်တော့ သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ သက်သက်အဖြစ်နဲ့ပဲ သူစာပေ နိုင်ငံရေး တာဝန်ထမ်းတယ်။ 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ် ထုတ်တယ်။ သတင်းစာဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌလုပ်တယ်။ စာနယ်ဇင်းကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌလုပ်တယ်။

သူနဲ့ကျုပ်က အဲဒီကာလတွေမှာ အမြဲလက်တွဲခဲ့ကြတယ်။ ကျုပ်ဦးစီးတဲ့ 'ဟံသာဝတီ' မှာတောင် သူ့အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာခဲ့သေးတယ်။ ဟော အခုတော့ သူ့ကွယ်လွန်ရှာပြီ။ 'ဝင်းလက်တောက်ပစ္စာ လောင်ကျွမ်းကွယ်ဆုံးခြင်း' ပေါ့လေ။

ကိုဝံသရဲ့ ဘဝမှတ်တမ်းတင်သူတွေ ကျော်လွှားသွားတဲ့ အမှတ်အသားလေးတစ်ခု ရှိတယ်ဗျ။ ရှစ်လေးလုံးကာလရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့မှာ သတင်းစာထုတ်ဖို့ စီစဉ်သွားတာဗျ။ သတင်းစာနာမည်က 'သတင်းထူး'တဲ့။ နာယက လုပ်ပေးပါ ဆရာရယ်လို့ ကျုပ်ကို ပြောတယ်။ အဲဒီသတင်းစာခေါင်းကြီးထိပ်မှာ 'နာယက ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်' ဆိုတဲ့ စာတန်းလေး ဖော်ပြခဲ့တယ်။ အာဏာသိမ်းတဲ့ ညနေ ၃ နာရီလောက်မှာ သူ့အိမ်နားက ပုံနှိပ်တိုက်မှာ ကျုပ် ပရသွားဖတ်ခဲ့သေးတယ်။ ညနေ ၄ နာရီ ထိုးတော့ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းလိုက်တယ်။ မြန်မာ့အသံက ကြေညာလိုက်တော့တာပါပဲ။

အဲဒီလို ဘဝချင်းနီးစပ်ခဲ့တဲ့ ကိုဝံသကို ကျုပ်ဘယ်လိုမြင်သလဲ။ ဘယ်လိုထင်သလဲ။ တိုတိုပြောမယ်။

ကိုဝံသက အရာရာကို ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်ပြီး တွေးတယ်။ ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်ပြီး လုပ်တယ်။ သူ့တွေးရာက သူ့စာတွေ ထွက်တယ်။ သူ့စာတွေ အားလုံးဟာ ဉာဏ်ရောင်လင်းတဲ့ စာတွေ

ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်
ဖောင်ဒေးရှင်း
အစည်းအဝေး
(၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ဖြစ်တယ်။ သူ့ အလုပ်တွေ လုပ်တယ်။ သူ့လုပ်ရာက သတ္တိတွေ ထွက်တယ်။ သူ့သတ္တိတွေ အားလုံးဟာ ဉာဏ်ရည်ပြည့်တဲ့ သတ္တိတွေ ဖြစ်တယ်။

သူက လက်မှာ ကတ္တီပါအိတ်စွပ်ပြီး စာရေးသူ့ အလုပ်လုပ်သူဗျ။ ကတ္တီပါလက်အိတ် နဲ့ ထုံမွမ်းပွတ်လိမ်း ပေါ်ထွက်လာတဲ့ စာပေတွေပဲဗျာ ကြည်သာမှာပေါ့။ ကတ္တီပါစွပ်အိတ် နဲ့ တွယ်ငြိရုန်းလွန်းပေါ့ထွက်လာတဲ့ အလုပ်တွေပဲဗျာ ပြေပြစ်မှာပေါ့။ နူးညံ့မှာပေါ့။

'သူ့စာတွေ၊ သူ့အလုပ်တွေ အားလုံးဟာ ကတ္တီပါစွပ်အိတ်ကို ဖြတ်သန်းလာခဲ့တဲ့ စာတွေ၊ အလုပ်တွေဗျ။ ဒါကို လူတိုင်းသိတယ်။ လူတိုင်း အကဲဖြတ်မိတာက ကတ္တီပါစွပ် အိတ်အောက်က လက်သီးဟာလည်း ကတ္တီပါလက်သီးပဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိမြင်သူ နည်းတယ်။ အဲဒီလက်သီးဟာ ခိုင်မာတယ်ဗျာ။ တောင့်တင်းတယ်ဗျာ။ ပြင်းပြတယ်ဗျာ။

စောဒကတက်ချင်တဲ့သူတွေလည်း ရှိပေမပေါ့။ ဪ ကတ္တီပါလက်သီးကြီးပါလားလို့၊ သတင်းစာဆရာကြီး ဦးလှ ပြောလေ့ရှိတဲ့ ပုံပြင်စကားနဲ့ မြေရှင်းရလိမ့်မယ်ထင်တယ်။

ခြင်္သေ့မကြီး သားပေါက်သတဲ့။ အနီးက ဖြတ်သွားတဲ့ မြေခွေးမက မေးသတဲ့။ တစ် ကောင်တည်းလားတဲ့။ ခြင်္သေ့မကြီးက ဖြေသတဲ့။ အေးတစ်ကောင်တည်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခြင်္သေ့ဟဲ့၊ ခြင်္သေ့တဲ့။

မောင်ဝံသရဲ့ ကတ္တီပါအိတ်စွပ် ကတ္တီပါလက်သီး ကိစ္စမှာလည်း မေးခွန်းထုတ်နိုင်ပါ တယ်။ အဖြေကတော့ ကတ္တီပါလက်သီးပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ လက်သီးဟဲ့၊ လက်သီး။ လက်သီးက ရှိကြီးခိုးပါရဲ့ လက်သီးမဟုတ်ဘူး။ ထိုးတဲ့ လက်သီးကွဟေ့လို့။

ဒါ အဖြေပဲ။

အဲဒီလို စာပေဉာဏ်-မာန်-သတ္တိတွေ၊ အဲဒီလို ကတ္တီပါလက်သီးတွေနဲ့ အာဏာရှင် ခေတ်ဆိုးကြီး တစ်ရုဉ်းကို လင်းလက်တောက်ပစွာ သူ ဖြတ်သန်းခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ ခရီးကြမ်း ကြီးကို ကျုပ်တို့တစ်တွေ ခြေရာမှန်ကောက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြရဦးမယ်ဗျ။

ကိုဝံသနဲ့ ကျုပ်က ငွေဒဂါးရဲ့ ခေါင်းဘက်က သားရဲကောင်တံဆိပ်နဲ့ ကျောဘက်က ပန်းမာလာတံဆိပ်လို ကွဲပြားခြားနားသဗျ။ ဒါ လူတိုင်း မှန်းသိကြတယ်။ သူက ကတ္တီပါ သမား။ ကျုပ်က ပန်းပဲသံပူသမား။ ကျုပ်ကို သူ့ကြည်ညိုတာထက် ကျုပ် သူ့ကိုလေးစားတာက ပိုလို့ ကဲသာတယ်။ ဒါကို လူတိုင်းမသိဘူး။

ဒီလိုအပြန်အလှန် ကြည်ညိုလေးစားမှုနဲ့ ကျုပ်တို့ရဲ့ စာပေဘဝ၊ စာနယ်ဇင်းဘဝ၊ နိုင်ငံရေးဘဝတွေဟာ ချောပြေစွာ၊ လန်းဆန်းစွာ၊ ဝေဆာစွာ ရှင်သန်ပွင့်ဖူးခဲ့တယ်ဗျာ။

သူက ကျုပ်ထက် လိမ္မာတယ်၊ နူးနပ်တယ်၊ သိမ်မွေ့တယ်၊ ကြည်သာတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူက ကျုပ်ထက် စာပေရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးဘဝတွေမှာ ပိုအောင်မြင် တာပေါ့။ လောကမှာ ပိုချွန်မြဲ ထူးခြားတာပေါ့။ သူဟာ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံ ကာလမှာ ဒီမိုကရေစီ သပိတ်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လှုပ်ရှား ထက်မြက်ခဲ့တာပေါ့။ အရေးတော်ပုံအလွန် ကာလမှာလည်း အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အဖြစ်

ဦးဆောင် ထက်မြက် ခဲ့တာပေါ့။ နိုင်ငံရေးအလွန် ကာလမှာလည်း စာပေခေါင်းဆောင်၊ စာနယ်ဇင်းခေါင်းဆောင် အဖြစ် ပြောင်မြောက်ခဲ့တာပေါ့။

ကိုဝံသရဲ့ အစဉ်အမြဲ ဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ အတွေး၊ ဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ အရေး၊ ဉာဏ်နဲ့ ယှဉ်တဲ့ သတ္တိတွေကို ကျုပ်တို့အားလုံး အတုယူကြရမှာပဲ။ စံနမူနာ ထားနေကြရမှာပဲ။ သူ့ရဲ့ ကတ္တီပါစွပ် အိတ်ထဲက ကတ္တီပါလက်သီး စရိုက်ထုံးကျင့်စဉ်တွေကို ကျုပ်တို့အားလုံး စံထားကြရမှာပဲ ဖြစ်ပေတယ်ဗျာ။

သူ့ရဲ့ဘဝ၊ သူ့ရဲ့လောက၊ သူ့ရဲ့ လူ့ဘောင်မှာ လင်းလက်တောက်ပခဲ့တဲ့ မီးပွား တလေးဟာ နှစ်ကာလရှည်ကြာ လေးမြင့် အလင်းဖွင့်၊ အလင်းဆင့်၊ အလင်းမြှင့်နိုင်ပါစေလို့ ဆန္ဒပြုလိုက်ပါတယ်။

ဒီလိုဆန္ဒပြုလိုက်ရလို့ အားရကျေနပ်တယ်။ သူ့ကွယ်လွန်တာ ဧရာမဆုံးရှုံးမှုကြီး ဖြစ်တာ မှန်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဖြေသိမ့်လို့တော့ ရပါတယ်ဗျာ။

ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်

စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာ မောင်ဝံသ

ကွယ်လွန်ခြင်း တစ်နှစ်ပြည့် အမှတ်တရ

ဦးတင်ဦး

(အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်)

ဆရာမောင်ဝံသကို ရည်စူး၍ တစ်နှစ်ပြည့် စာအုပ်အမှတ်တရ ထုတ်လုပ်ဂုဏ်ပြုခြင်းကို လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်မိပါသည်။ ဆရာမောင်ဝံသကို စောစောပိုင်းတွင် မရင်းနှီးသော်လည်း သူ၏ စာပေများကို အနည်းအကျဉ်း ဖတ်မိပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော် အကျဉ်းကျ ခံရပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဘာသာပြန်စာအုပ်များကို ဖတ်မိပါသည်။ ဆရာမောင်ဝံသသည် မြန်မာစာပေ အတော်နဲ့စပ်လေ့လာနိုင်ခြင်းနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော စာအုပ်များကိုပါ အကြောင်းအရာများ၊ လေးနက်စေသည့် အချက်အလက်များ အနှစ်သာရ သင်ခန်းစာ ဗဟုသုတ၊ ကောက်နုတ်ချက်များကို စာဖတ်သူထံရောက်အောင် ပို့နိုင်သည့် ဘာသာပြန်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ဖတ်မိသည်နှင့် လက်မှမချချင်လောက် အောင် စာဖတ်သူအား ဆွဲဆောင်စေပါသည်။

နောက်ပိုင်း အတော်ကလေး ရင်းနှီး နီးစပ်သွားသည့်အချိန်သည် အမျိုးသားဒီမို ကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းပြီးနောက်ပိုင်း တတ်သိပ်ညာရှင်အုပ်စု၊ စာပေသမားများနှင့်အတူ တက်ကြွစွာပါဝင်ပြီး အဖွဲ့ချုပ် ပြန်ကြားရေးလုပ်ငန်းများကို စွမ်းစွမ်းတမံ အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးစားဆောင်ရွက်လာသူဖြစ်သည်။ ဆရာမောင်ဝံသသည် စာရေးဆရာလောက၊ စာပေ လောကတွင် ဂန္ထဝင်မြောက်စာပေများကို ရေးသားရာတွင် အခြားတိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စသည်တို့ကို ပြောင်းလဲသွားနိုင်စေသည့် ဖန်တီးရှင်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်၊ နိုင်ငံသူခမိန် အသီးသီးတို့အကြောင်းကို ယထာဘူတကျကျ၊ အရှိကိုအရှိတိုင်း တင်ပြလေ့ ရှိသည်။ အလယ်ခေတ်၊ ကမ္ဘာ့အရှေ့အလယ်ပိုင်းတို့တွင်ဖြစ်သော ဘာသာရေးအဖွဲ့များ၏ ထင်ရှားသော ခေါင်းဆောင်များ၊ နိုင်ငံသမိုင်းကို ဖန်တီး၊ အပြောင်းအလဲဖြစ်စေမည့် ပုဂ္ဂိုလ်

အမျိုးသား
ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်
(ရွှေဝဲတိုင်)

အကြောင်းများကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်တင်ပြကာ ယင်းသိရှိတင်ပြမှုတွင် စေတနာကြီးသူ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်ကိုလည်း သူနှင့် ဘာသာရေးပွဲ၊ လူမှုရေးပွဲ၊ ဧည့်ခံပွဲ၊ စည်းဝေးပွဲများတွင် တွေ့သည့်အခါတိုင်း သတိအမှတ်ရကောင်းနေစဉ် ကျွန်တော်အတွေ့အကြုံများကို ဆေးသားမှတ်တမ်းတင်ရန် လေးလေးနက်နက် တိုက်တွန်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဘယ်လို အမှတ်တရဖြစ်အောင်၊ လွယ်ကူဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အကြံကောင်းများလည်း ပေးတတ်လေ့ နှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆုံသည့်အခါ (၈၈) အရေးအခင်းကာလအတွင်းနှင့် နောက်ပိုင်း နိုင်ငံခြားသို့ ရောက်သွားသည့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ပညာဆက်သင်နေကြသည့် အထဲမှ အဖွဲ့ချုပ်တွင် အခြေအနေပေးသည်နှင့် ပြန်လည် ကူညီဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အရည် အချင်းရှိသူများ၏ အခြေအနေကို ပြောပြတတ်ပါသည်။ သူ၏အကူအညီ၊ အဆက်အသွယ် ဖြင့် ပြန်ရောက်လာသူ ပညာရှင်များကို အဖွဲ့ချုပ်၏ ရှေ့လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်၊ စွမ်းရည် ထက်မြတ်စေရန် အကြံကောင်းများလည်း ပေးတတ်သူဖြစ်သည်။

ဆရာကိုဝံသ၏ နောက်ဆုံး၊ အဖိုးတန်ဆုံး ဆောင်ရွက်ပေးချင်သည့်ကိစ္စမှာ သတင်း၊ စာပေ၊ မီဒီယာနှင့် လွတ်လပ်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းကိစ္စများကို အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် လွတ်လပ်သော သတင်းမီဒီယာ အစည်းအရုံး အဖွဲ့အစည်း ကြီးတစ်ခု ပေါ်ပေါက်ရေးဖြစ်သည်။ ဝါရင့်သတင်းစာဆရာတစ်ဆူဖြစ်သူ မောင်ဝံသ သည် ထိုရောက်အရေးပါသည့် တာဝန်ကိုယူကာ ကိုယ့်ကျန်းမာရေးကိုပင် ဂရုမပြုနိုင်ဘဲ အပင်ပန်းခံ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရင်း လှေလှော်ရင်း တက်ကျိုး ဆီးသကဲ့သို့ အလွန်အလုပ်လုပ်ရန် အရွယ်ကောင်းတုန်း၊ ဗဟုသုတ၊ အတွေ့အကြုံ မြည့်ဆည်း ပြည့်စုံစွာဖြင့် ဝါရင့်သတင်းသမား၊ စာပေသမားတစ်ယောက် ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက် ခဲ့သည်ကို နှမြောတသ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ယခုလို တစ်နှစ်ပြည့်မြောက်

သည့်အခါတွင် သာမက အခါအခွင့်သင့်တိုင်း သတင်းစာပေ၊ မီဒီယာလောကသားများ အားလုံး ဆရာမောင်ဝံသ၏ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ခြင်းများကို ဂုဏ်ပြုကြရခြင်းဖြင့် ယခုလို အမှတ်တရနေ့တွင် သာမက ထိုထက်ပင် အမှတ်တရ ဂုဏ်ပြုသောနည်းများဖြင့် ဆက်လက် ကြိုးပမ်းပေးနိုင်ကြဖို့လည်း အမှတ်တရ လေးစားစွာဖြင့် တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ဦးတင်ဦး
နာယက
သဘာပတိအဖွဲ့
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်

ဒီဝကား

ဆောင်ဆန်းစုကြည်

ဆရာမောင်ဝံသ (ဦးစိုးသိမ်း)နှင့် ပထမဦးဆုံးတွေ့ခဲ့တဲ့အချိန်ကို မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ကိစ္စတွေနဲ့ ဆုံကြပြောကြတာတွေ ရှိခဲ့ပေမယ့် အသေအချာ မှတ်ဉာဏ်ထဲမှာ ကျန်နေတဲ့ တွေ့ဆုံခြင်းကတော့ ၁၉၈၉ ခုနှစ် ဆရာဦးဝင်းတင် အထိန်း သိမ်းခံရပြီးအချိန်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ ပါတီ အတွင်းအရေးမှူးတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဦးဝင်းတင်ကိုယ်စား တတ်နိုင်သမျှ တာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်ပေးပါမယ်လို့ ဆရာမောင်ဝံသ က လာရောက်ပြောဆိုပါတယ်။ ကျွန်မကလည်း ဆရာမောင်ဝံသရဲ့ ကမ်းလှမ်းချက်ကို တော့ဇူး တင်စွာနဲ့ လက်ခံခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ များမကြာမီ ကျွန်မကလည်း အကျယ်ချုပ်ကျ၊ ဆရာ မောင်ဝံသကလည်း အကျဉ်းကျနဲ့ အတူ ကြာကြာမလုပ်လိုက်ကြရဘူး။ နောက် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ကျွန်မလွတ်လာပြီးနောက် ပြန်ဆုံကြပေမယ့် ထပ်မံပြီး ကျွန်မက အကျယ်ချုပ် ကျ ဆရာ မောင်ဝံသကလည်း အကျဉ်းကျနဲ့ တွေ့ဆုံကြုံကွဲ နိုင်ငံရေး ဘဝသံသရာမှာ လည်ခဲ့ ကြပါတယ်။

ဆရာ မောင်ဝံသက စာရေးရတာကို မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားပြီး စာရေးရာမှာ မွေ့လျော်တဲ့ စာပေချစ် စာပေသမား တစ်ဦးပါ။ နိုင်ငံရေးကို အလွန်စိတ်ဝင်စားပြီး နိုင်ငံရေးထဲ ဝင်ရောက်ခဲ့ပေမယ့် နိုင်ငံရေး လုပ်ရတာ မွေ့လျော်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး မဟုတ် သူ့လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီတော့ နိုင်ငံရေးလုပ်ရတာ မွေ့လျော်တဲ့သူတွေဆိုတာ ဘယ်လိုလူတွေ ပါလိမ့်။ ကျွန်မကတော့ နိုင်ငံရေးလုပ်ရတာ မွေ့လျော်လားဆိုတဲ့ အမေးမျိုးလည်း တက်လာ နိုင်ပါတယ်။ စဉ်းစားကြည့်ရင် ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလကတည်းက နိုင်ငံရေးထဲမှာ ဘဝနှစ်ခဲ့တဲ့ ဒေသတောင် နိုင်ငံရေးလုပ်ရတာ မွေ့လျော်တယ်လို့ ပြောလို့မရပါဘူး။ လွတ်လပ်ရေး ယူချင်လို့ ဒါအတွက် နိုင်ငံရေး လုပ်ရမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်လို့ နိုင်ငံရေးလောကထဲ ဆောက်လာခဲ့တာပါပဲ။

ထိုနည်းတူပါပဲ ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ထောင်ချင်လို့ တည်ထောင်နိုင်ဖို့ နိုင်ငံရေးလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်လက်ခံလို့ ကျွန်မတို့ ဆရာ မောင်ဝံသတို့လိုသူတွေ

ဒေါ်အောင်ဆန်း
စုကြည်
ပထအကြိမ်
ကျန်းမာရေး အခြေ
အနေ လာရောက်
ပေးမြန်းစဉ်
(မဟာဗန္ဓုလ
ပန်းခြံလမ်းနေအိမ်)

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်ထဲ ရောက်လာကြတာပါ။ စာပေဝါသနာပါသူတွေ ဖြစ်တဲ့ အလျောက် နိုင်ငံရေးစကား၊ စာပေစကားရောပြီး ဆွေးနွေးလေ့ရှိကြပါတယ်။ နိုင်ငံရေး လုပ်ရာမှာ အတွေးအခေါ်နဲ့ အလုပ်အကိုင် ခွဲခြားထားလို့ မရဘူးဆိုတဲ့ သဘောထားတွေကို အခြေခံပါတယ်။ ပြည်သူ့ခေတ် ဂျာနယ်မှာ ရေးသားခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ခုမှာ 'ဘယ် အကြောင်းကြောင့်ပဲ နိုင်ငံရေးလုပ်လုပ်၊ လေ့လာဆည်းပူးမှု မပြုဘဲနဲ့ အထက်လူကြီးတွေ မြှောက်စားလို့ မောက်ကြွားရတာမျိုးဆိုရင်တော့ အိမ်ဖြည့်နိုင်ငံရေးသမားပဲ ဖြစ်လာလိမ့် မယ်'၊ 'ပြည်သူ့ကို မလေးစားသူဟာ ဘယ်တော့မှ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးသမား မဖြစ်နိုင်ဘူး' စသဖြင့် ပါခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာမောင်ဝံသဟာ အဓိကအားဖြင့် စာရေးဆရာဆိုပေ မယ့် နိုင်ငံရေးသမားအတွက် အလွန်အရေးကြီးတဲ့ လေ့လာဆည်းပူးမှု ပြုလုပ်တတ်ခြင်းနဲ့ ပြည်သူ့ကို လေးစားခြင်းဆိုတဲ့ အရည်အချင်း နှစ်ခုနဲ့ ပြည့်စုံပါတယ်။

ဆရာမောင်ဝံသကို နောက်ဆုံးအကြိမ် တွေ့ခဲ့ရတာကတော့ ဇူလိုင်လ ၂၁ရက် တနင်္ဂနွေနေ့က ဖြစ်ပါတယ်။ အာဇာနည်နေ့အတွက် ရန်ကုန်ကို ပြန်ရင်းနဲ့ ဝိတိုရိယ ဆေးရုံကို သွားခဲ့ပါတယ်။ အဆုတ်ကင်ဆာဖြစ်နေကြောင်းကို သိခဲ့ရတာတည်းက ဆရာ မောင်ဝံသ ကျန်းမာရေးအခြေအနေဟာ လွန်စွာစိုးရိမ်ဖွယ် ဖြစ်နေပြီ ဆိုတာကို သိပါတယ်။ အိမ်ကို သွားပြီးတွေ့လိုက်တော့ ထုံးစံအတိုင်း ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်နဲ့ နိုင်ငံရေးအကြောင်း၊ စာပေအကြောင်း ရောပြီး တက်တက်ကြွကြွ ပြောပါတယ်။ ဒီနောက်ပိုင်း ကျွန်မလည်း သွားလာလှုပ်ရှား၊ အလုပ်တွေများနဲ့ ဆရာမောင်ဝံသနဲ့ မတွေ့ဖြစ်တာ ဇူလိုင်လအထိကို ရောက်လာပါတော့တယ်။ ရောဂါအခြေအနေဆိုးနေပြီ ကြားထားတော့ အိမ်ရာထဲမှာလှဲပြီး ပိန်ချိုးနေမှာပဲလို့ ထင်ခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တွေ့ရတော့ တွန်းလှည်းပေါ်မှာ ထိုင်နေပြီး မျက်နှာပြည့်ပြည့်၊ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ဖြစ်တော့ ဝမ်းသာရပါတယ်။ သို့သော်လည်း ကင်ဆာရောဂါ ခံစားခဲ့ရသူ မြောက်မြားစွာရဲ့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ရင်းနှီးခဲ့ရလို့ အချိန်မရွေး ပြန်လည်ဆုတ်ယုတ် သွားနိုင်တယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

နောက်ဆုံးအကြိမ်တွေ့တဲ့အခါမှာလည်း နိုင်ငံရေးအကြောင်း၊ စာပေအကြောင်း တွေပဲ ဆွေးနွေးကြပါတယ်။ စွမ်းအားရှိသရွေ့ စာရေးသွားချင်ကြောင်း၊ မြင်ချင်သေးတဲ့ နိုင်ငံရေး အခြေအနေတွေကြောင်း၊ မျှော်လင့်ချက်များစွာနဲ့ ဆရာမောင်ဝံသ ပြောခဲ့ပါတယ်။

ရဲဘော်ရဲဘက်တစ်ဦး လောကကြီးက ထွက်ခွာသွားတဲ့ အချိန်ဟာ ကျန်ခဲ့တဲ့သူ ဘယ်ယောက်အနေနဲ့ သူမပြီးပြတ်ခဲ့တဲ့အလုပ်တွေ ဘယ်လိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မလဲ၊ သူ မမြင်ခဲ့ရတဲ့ အိပ်မက်တွေ ဘယ်လိုဖော်ဆောင်ပေးရမလဲ ဆိုတာ စဉ်းစားရပါတယ်။ ဆရာ မောင်ဝံသရဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေအကြောင်း တွေးရင်းနဲ့ နောက်ဆုံး မြင်ခဲ့ရတဲ့ ပြုံးရွှင်ကြည် လင်တဲ့ မျက်နှာကို သတိရပြီး ဒီလိုလက်ဆောင်မွန်ပေးခဲ့တဲ့ ဆရာမောင်ဝံသ (ဦးစိုးသိမ်း) ဆို ကျေးဇူးတင်လျက်ပါ။

အောင်ဆန်းစုကြည်

ဦးစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ) ကွယ်လွန်ခြင်း တစ်နှစ်ပြည့်
အထိမ်းအမှတ်နေ့တွင် ဦးစိုးသိမ်း မကျန်းမမာစဉ် ကာလတစ်လျှောက် မေတ္တာ၊ စေတနာဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကူညီခဲ့သော မိတ်ဆွေများနှင့်အတူ သတိရလျက်ရှိပါသည်။
အောင်ဆန်းစုကြည်

စိတ်မကောင်းဖြစ်လိုက်ရတာမှ

လွန်ပါရောလား

ဦးခင်အောင်မြင့်

ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း၏ဓာတ်ပုံကိုကြည့်လျှင် စုံထောက်ကြီး ဦးစံရှားဟုပင် မြင်၏။ ထို့အတူ မောင်ဝံသ၏ပုံကိုကြည့်လျှင် ရှေ့နေကြီး ပယ်ရီမေဆင်ဟု ထင်၏။

ပဲခူးတိုင်းသားများဖြစ်သော ကျွန်တော်နှင့် ပန်းချီစံတိုးက ပဲခူး အ. ထ. က(၁)က ဖြစ်ပြီး ဆရာမောင်ဝံသက ပဲခူးအမျိုးသား ကျောင်းထွက်ဖြစ်သည်။ ဝေါမျိုးဖြစ်သော ကျွန်တော်နှင့် မြစ်ကျွန်းသား မောင်ဝံသတို့ကို ဇာတိနွယ်ဟု ဆိုရပါမည်။ ငယ်စဉ်က ကဗျာရေး၊ စာရေးဖြစ်ခဲ့သော ကျွန်တော်နှင့် စာရေးဆရာကြီး မောင်ဝံသတို့သည် ဝါသနာအထုံအားဖြင့် လည်း နွယ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ကျောင်းသားဘဝက စာပေလာကထဲသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သော ကျွန်တော်သည် 'စာရေးဆရာလုပ်ပြီး အသက်မွေးဖို့ မစဉ်းစားနဲ့' ဆိုသော ကျွန်တော့်ဆရာ ဓနုဖြူကျော်ထွန်း(တစ်နည်း) အကြံကွေး၏ ပဲ့ပြင်မှုကြောင့် စာပေလာက ထဲကို မရောက်ခဲ့ပါ။ ထို့အပြင် ကိုယ်ရေးသည့်စာ ကိုယ်မကြိုက်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဗဟုသုတဝမ်းစာ မပြည့်သဖြင့်လည်းကောင်း ကျွန်တော့်ကလောင်က ပျောက်သွားပါသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ ကာတွန်းဆရာများအပေါ် ကျွန်တော် စိတ်ညွတ်ဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဆရာမောင်ဝံသကို စာပေဝါသနာရှင်က စာရေးဆရာကို လေးစား မှုမျိုးထက်ပို၍ ဆရာတစ်ဆူအဖြစ် မှတ်ယူရသည့်အကြောင်းက ဤသို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဘူတန် နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားများ ပျော်ရွှင်ရေး မူဝါဒကို ဆန်းသစ်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် အခြားနိုင်ငံများက ချီးမွမ်းကြသောအခါ မိမိတို့၏နိုင်ငံတွင် လွတ်လပ်ရေးမရမီကာလကတည်းက တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မှာ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပြောခဲ့သော ပြည်သူ့အများစု ပျော်ရွှင်ရေးသဘောတရား က စောသည်ဟု ကျွန်တော်က ဂုဏ်ယူစွာ ပြန်ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ဆရာမောင်ဝံသပြုစုသည့် ခေတ်မီ နိုင်ငံရေးဝေါဟာရအဘိဓာန် ထွက်လာသောအခါ ဂရိ

ခေတ်ကတည်းက လူအများ ပျော်ရွှင်ရေး အဓိကဝါဒ (Eudaemonism) ကို ဒဿနဆရာ များက ဟောပြောခဲ့ကြောင်း ဖတ်ရသဖြင့် မူလကပင် မြင့်မားခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အပေါ် အထင်ကြီးစိတ်သည် ပို၍ ထောင်တက်သွားခဲ့သည်။ ထို့နည်းတူပင် ခေတ်မီ နိုင်ငံ ဝေးဝေးဟာရအဘိဓာန် ပြုစုသူ ဆရာမောင်ဝံသကိုလည်း ရှိရင်းစွဲထက်ပို၍ ဆရာတစ်ဆူ အဖြစ် မှတ်ယူခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူ့ခေတ် ဂျာနယ်တွင် အပတ်စဉ်ရေးသားသော ဆရာမောင် ဝံသ၏ ပြောချင်လွန်းလို့ကို ဖတ်ချင်လွန်းလို့ ဖြစ်ခဲ့ရာမှ မောင်ဝံသ ကင်ဆာဝေဒနာခံစား နေကြောင်း သိရသည်။

တွေ့ဆုံအားပေးချင်သဖြင့် စင်ကာပူအထိ လိုက်သွားသည်။ စင်ကာပူရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ဆရာတည်းခိုနေသည့် ဆရာ့သမီး၏ တိုက်ခန်းသို့သွားသည်။ ဝမ်းပန်းတသာ သတ်ခံတွေ့ဆုံသော ဆရာမောင်ဝံသနှင့်ဇနီး ဒေါ်မြင့်မြင့်တို့ကို ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် တွေ့ရသဖြင့် စိတ်သက်သာမှုရခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က သွယ်သွယ်ဝိုက်ဝိုက် သတိပေးချင်လို့ စကားလမ်း ကြောင်းအပေါ် ဝိပဿနာကို တင်လိုက်ရာ နေ့စဉ် ထိထိရောက်ရောက် ရှုမှတ်နေကြောင်း သိရသဖြင့် မိမိထက်သာသည်ဟု ခံစားမိပါသည်။ ဆရာသည် သတင်းစာဆရာပီပီ နှိုင်းခိုးခဲ့ရုံ ရှိနေကြောင်း သတိပြုမိသည်။ ဤရှားပါးပစ္စည်းကြီးကို ရအောင်ကယ်မည်ဟု ဆရာ့ကို ထုတ်ပြောဖြစ်သည်။ နှုတ်၏စောင်မခြင်း၊ လက်၏စောင်မခြင်းတို့ဖြင့် အစွမ်းကုန် ကူညီမည်ဟု စိတ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ စင်ကာပူတွင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ဓာတ်ကင်ရန် ဆေးရုံသို့ အငှားကားဖြင့် နေပူမရှောင်၊ မိုးရွာမရှောင် သွားနေရသည့်အစား မြန်မာသံရုံးမှကားဖြင့် ချွေးနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးအပါအဝင် တတ်နိုင်သောသူ အားလုံးကို ဆရာ မောင်ဝံသကိုယ်စား အကူအညီ တောင်းခံပေးခဲ့သည်။ မိမိကိုယ်တိုင် အထွတ်ပင် အကူအညီ တောင်းခံရန် ဝန်လေးခဲ့သော ကျွန်တော်က ဆရာမောင်ဝံသအတွက် အလုပ်ဖူးသောအလုပ်ကို လုပ်ခဲ့သည်။ ဝိတိုရိယဆေးရုံတွင် တက်နေသော ဆရာက ကျေးဇူး ထင်ကြောင်း တဖွဖွ ပြောရှာသည်။ သို့သော် ခဲလေသမျှ သဲရေကျဟုပင် ဆိုချင်ပါသည်။ စိတ်မကောင်း ဖြစ်လိုက်ရတာမှ လွန်ပါရောလား။

ဆရာကွယ်လွန်ခဲ့သော်လည်း ဆရာ့စာတွေက ရှင်သန်လျက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာ နန်းကန်ထူထောင်ခဲ့သော ဒေါင်းစာပေ လည်း ထာဝရဖြစ်ပါစေဟု ဆန္ဒပြုပါသည်။

ဦးစင်အောင်မြင့်
ဥက္ကဋ္ဌ
အမျိုးသားလွှတ်တော်
၉-၄-၂၀၁၄

For the family of U Soe Thein

ဦးစိုးသိမ်း မိသားစုအတွက်

In celebration of a life well lived

အနေလှခဲ့တဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ဂုဏ်ပြုခြင်း

It was my great good fortune to be able to share seven months with U Soe Thein during his fellowship with the National Endowment for Democracy in Washington DC, because it allowed me to become well acquainted with this remarkable man and the life he had sacrificed to the cause of democracy and free speech in his beloved country. He was a leader who was prepared to act against repression and censorship in the belief that his country could not realize its full potential without intellectual freedom. Even when threatened with harsh punishment he persisted in his mission and was willing to pay the cost.

ဝါရှင်တန်ဒီမိုကရေစီ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ ပံ့ပိုးမှုအသင်း (National Endowment for Democracy) ရဲ့ အဖွဲ့ဝင် သင်တန်းသားတစ်ဦးအဖြစ် ဦးစိုးသိမ်း နေထိုင်ခဲ့တဲ့ ခုနစ်လတာ ကာလကို သူနဲ့အတူ ဖြတ်သန်းခွင့်ရခဲ့တာဟာ ကျွန်မအတွက် ကုသိုလ်ကံ ကောင်းလွန်း လှပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူ့ချစ်လှတဲ့နိုင်ငံမှာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ လွတ်လပ်စွာ ပြောရေး ဆိုခွင့် ရရှိရေးတို့အတွက် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံ စတေးခဲ့ရတဲ့ သူ့ဘဝအကြောင်းနဲ့ ဒီလို အာဂ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်ကို ကောင်းစွာ ရင်းနှီးသိကျွမ်းခွင့် ရရှိခဲ့လို့ပါပဲ။ အသိဉာဏ် ပညာ လွတ်လပ်ခွင့်မရှိရင် သူ့နိုင်ငံဟာ အလားအလာကောင်းတွေ အားလုံးကို မြင်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ သူယုံကြည်ခဲ့တဲ့အတွက် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုနဲ့ ဆင်ဆာစိစစ်ဖြတ်တောက်မှု တို့ကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်ဖို့ ပြင်ဆင်ပေးခဲ့တဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ကြမ်းတမ်းဆိုးရွားလှတဲ့ အပြစ်ပေးမှုတွေနဲ့ ခြိမ်းခြောက်ခံရတဲ့အခါမှာတောင် သူဟာ သူ့ရဲ့နိုင်ငံရေးတာဝန်အတွက် မဆုတ်မနစ် ဆက်လက်ကြိုးပမ်းခဲ့ပြီး ကြိုလာခဲ့ရတဲ့ ဒုက္ခတွေ ကို ကျေကျေနပ်နပ် ပေးဆပ်ခဲ့ပါတယ်။

Although losing him has been a great sorrow to us, I am comforted by the knowledge that he was able to see the fruits of his lifelong quest for press freedom ripen, as freedom of speech began to emerge again in Myanmar after so many decades of darkness. He knew that his many struggles and sacrifices were being rewarded and that, because of his presence in this world, it would now face a better future.

NED(Washington DC)
၂၀၁၁ ခုနှစ်

သူ့ကို ဆုံးရှုံးရတာဟာ ကျွန်မတို့အတွက် ကြီးမားလှတဲ့ ဝမ်းနည်းမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ အမှောင်အတိဖုံးခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပြန်လည် နှိုးဆော် ပြုလုပ်တဲ့ လွတ်လပ်စွာ ပြောရေးဆိုခွင့်နဲ့အတူ သူ တစ်ဘဝလုံး ရှာဖွေခဲ့တဲ့ စာပေ ဓလေ့လမ်းခွင့်တွေ သီးပွင့်မဲ့ညှိဝင်းလာတာကို တွေ့မြင်သွားနိုင်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွန်မ ပီတိ ဖြစ်ရပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ရုန်းကန် ကြိုးပမ်းမှုတွေနဲ့ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံမှုတွေအတွက် ဆုလဒ် တွေ ရရှိနေပြီဆိုတာကို သူ သိသွားခဲ့ပါတယ်။ သူ ရှိခဲ့တဲ့အတွက် ကမ္ဘာကြီးဟာ အခုဆိုရင် ပိုကောင်းတဲ့ အနာဂတ်တစ်ခုကို မြင်တွေ့နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

So as we mourn his absence among us, let us also celebrate his shining life that moved us all to a better place.

ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့အကြားမှာ သူမရှိတော့တဲ့အတွက် ပူဆွေးကြေကွဲရတဲ့ တစ်ချိန်တည်း မှာပဲ ကျွန်မတို့အားလုံးကို ပိုကောင်းတဲ့ နေရာတစ်ခုရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့ ဆောက်ပံ့တဲ့ တစ်ဘဝတာအတွက် ချီးမြှောက်ဂုဏ်ပြုကြပါစို့။

With loving wishes,
Priscilla Clapp

ချစ်မေတ္တာလွှမ်းသော ဆုတောင်းခြင်းများစွာဖြင့်
ပရီစီလာ ကလပ်ပ်
Priscilla Clapp

ကိုဝံသ(ဒေါ်) ကိုစိုးသိမ်း သို့မဟုတ်

မင်္ဂလာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်

ဦးဝင်းထိန်

ကိုဝံသနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ငယ်ပေါင်း မဟုတ်ပါဘူး။ ကြီးပေါင်းတွေပါ။ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီးမှာ သူက စာပေ၊ စာရေးဆရာအသိုင်းအဝိုင်းက ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့တဲ့သူ၊ ကျွန်တော်က မျိုးချစ်ရဲဘော်ဟောင်းများအဖွဲ့က ပါလာတဲ့သူ။ NLD ဖွဲ့မှသာ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် လာဆုံကြတော့တာပါ။

NLDမှာ သူက ဗဟိုကော်မတီအဖွဲ့ဝင် နောင်တော့ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင်နဲ့ ပဲခူးတိုင်းကို တာဝန်ယူရတဲ့ အဖွဲ့မှာပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အဲဒီ တုန်းက အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရုံးမှာ တာဝန်ယူရပါတယ်။ NLD ဖွဲ့ကာစဆိုတော့ သိကြတဲ့အတိုင်း ရုတ်ရုတ်သံသံပေါ့။ နိုင်ငံရေးပါတီတွေ ဖွဲ့စည်း လှုပ်ရှားခွင့်နှင့် နှစ်ပေါင်း ၂၆ နှစ်ကျော် ကင်းကွာနေခဲ့ရာက ဖွင့်ခွင့်လည်းရရော ဖွင့်လိုက် ကြတဲ့ပါတီတွေ နှစ်ရာကျော်ထင်ပါရဲ့။ NLD ကိုလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦးနဲ့ ဦးအောင်ကြီးတို့ အရှိန်နဲ့ လူထုထောက်ခံမှုနဲ့ ကြီးထွားလာလိုက်တာ အံ့မခန်းပါပဲ။ ဦးအောင်ကြီးနဲ့ ခွာပြဲပြီး ဦးတင်ဦး၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့နှစ်ဦးတည်း ခေါင်းဆောင်ပြီး ဆက်စခန်းသွားတော့လည်း အရှိန်က လျော့သွားတယ်လို့ မရှိဘူး။ တိုးဆဲတိုးမြဲပါပဲ။

ပျားပန်းခပ်မျှ အလုပ်တွေ ရှုပ်နေလို့ ကိုဝံသနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ လူချင်း တရင်းတနှီး ဖြစ်ခွင့် မရခဲ့ကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ယုံကြည်ချက် တူညီတဲ့ NLD မှာ ကျရာနေရာက တာဝန် ထမ်းဆောင် နေကြသူအချင်းချင်း နွေးထွေးတဲ့ ခံစားမှုနဲ့ ဆက်ဆံရေးတော့ ရှိကြတာပေါ့။ အဲ သူနဲ့ ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ တရင်းတနှီး ဖြစ်လာသလဲဆိုတော့ မှတ်မှတ်ရရ ၁၉၈၉ ခု ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့ပေါ့။

အဲဒီတုန်းက တကယ့်အရေးအခင်းကြီးပေါ့။ ဇူလိုင်လ (၁၉) အာဇာနည်နေ့မှာ တက်ရမယ့် လူဦးရေကန့်သတ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သဘောထားကွဲလွဲရာက စပြီး

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အပါအဝင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ NLD ကို အာဏာဖိဆန်တဲ့ စွပ်စွဲချက်နဲ့ နောက်တစ်နေ့ ၂၀. ၇. ၁၉၈၉ ရက်နေ့မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ နေအိမ်ကို တစ်ခွဲ ဝိုင်းပါလေရော။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အိမ်တင် မကပါဘူး။ ဆက်တိုက်တွဲပြီး နှိပ်ထားတဲ့ ဒေါ်စုခြံရဲ့ တစ်ခြံကျော် NLD ရုံးကိုပါ ဝိုင်းလိုက်တာပါ။ နောက်မှ သိရတာက အဲဒီတုန်းက ဥက္ကဋ္ဌဦးတင်ဦး အိမ်လည်း အဝိုင်းခံရပါတယ်။

တစ်နေ့ကုန်နီးပါး ဝိုင်းထားရာက မွန်းလွဲကျော်မှ အဲဒီတုန်းက ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဦးလှိုင်ချုပ်ဘုန်းမြင့်ရဲ့ လက်မှတ်နဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို တစ်နှစ် အကျယ်ချုပ်ချတဲ့ အမိန့်စာ ရောက်လာပါတယ်။ ဒေါ်စုခြံနဲ့ ရုံးမှာ ပိတ်မိနေတဲ့ လူနာမည်စာရင်းတွေ ပေးရပါတယ်။ လူကြီးတွေထဲကတော့ ဦးအောင်ရွှေ၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးချစ်ခိုင် (ကွယ်လွန်)၊ ဘဏ္ဍာရေးမှူး ဦးလွင် (ကွယ်လွန်)၊ ဦးကြည်မောင် (ကွယ်လွန်) စတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပါပါတယ်။ ဦးတင်ဦးကိုတော့ တစ်ပြိုင်နက်တည်းမှာ အိမ်မှာပိတ်ပြီး အကျယ်ချုပ်ထားလိုက်ကြောင်း သတင်းရပါပြီ။

ညနေစောင်းတော့မှ ဦးအောင်ရွှေ၊ ဦးချစ်ခိုင်၊ ဦးလွင်နဲ့ ဦးကြည်မောင်တို့ကို သက်ဆိုင်ရာက အိမ်ပြန်ခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်။ ခြံ နှစ်ခြံထဲက ကျန်တဲ့လူအားလုံး စုစုပေါင်း ၄၀ ယောက်ကိုတော့ ညနေပိုင်းကျမှ စစ်ကားကြီးတွေနဲ့ လာခေါ်ပြီး အင်းစိန်ထောင်ကို ထန်းပို့လိုက်ပါတော့တယ်။

အဲဒီ ၄၀ ယောက်မှာလည်း လူကြီးဆိုလို့ ကျွန်တော်ရယ်၊ ကိုဝံသရယ်၊ ကိုမိုးသူနဲ့ မသိဘူး တို့ပဲပါတာ။ ကျန်တာတွေက သုံးရောင်ခြယ်က လူငယ်တွေရယ်၊ ခြံမှာ ဖွင့်ထားတဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်က အလုပ်သမားတွေရယ်ပါ။ အင်းစိန်ထောင်ရောက်တော့ လူငယ် အားလုံးကို ထောင်ထဲခေါ်ပြီး ကိုဝံသ၊ ကိုမိုးသူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ကိုတော့ ကားပေါ်က ဆင်းရ ပါဘူး။ လူကုန်ပြီဆိုတော့မှ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်ကို (၁၀) မိုင်ကုန်းက ထောက်လှမ်းရေး တပ်ကို ခေါ်သွားတော့တာပါပဲ။

အဲဒီအချိန်ပဲ ကိုဝံသ၊ ကိုမိုးသူနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကားပေါ်ထိုင်စောင့်တဲ့ အချိန်တွေမှာ အကြာဆုံး ပူးတွဲမိကြတာပါ။ စကားတွေ ဖောင်ဖွဲနေအောင် ပြောကြတာတော့ မှတ်မိပါရဲ့။ ဘာတွေပြောခဲ့ကြသလဲဆိုတာတော့ မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ တစ်ယောက်ကြောင်း တစ်ယောက် မိတ်ဖွဲ့၊ မိသားစုအကြောင်းတွေ သတင်းဖလှယ်။ ဒါတွေပဲ ထင်ပါတယ်။ စိတ်တွေကလည်း အထိုက်အလျောက် လှုပ်ရှားနေကြတာကိုး။ ဟုတ်တယ်လေ။ ကိုယ် ဆုံကြည့်လို့ တရားဝင် ပါတီထဲ ဝင်ပြီး နိုင်ငံရေးလုပ်ကြတာ။ ခုလို အဖမ်းခံရမယ်လို့တော့ သိသည့်ထင်မိမှာတုံး။ ကျောချမှ ဓားပြမှန်းသိတဲ့သဘောပေါ့။

အဲလိုနဲ့ ကျွန်တော်ရော သူတို့နှစ်ဦးပါ ထောက်လှမ်းရေးတပ်မှာ စစ်ကြောရေးလို့ ခေါ်တဲ့ စိတ်ရောက်ပါပဲ။ အညှဉ်းဆဲခံရတာတွေတော့ ရှေးမပြတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်က ထောက်လှမ်းရေးတပ်မှာ ရမန်ကြီး နှစ်ပတ် ၂၈ရက်နေမှ အင်းစိန်ထောင် ရောက်ပါတယ်။

အင်းစိန်ထောင်ရောက်တော့ ကိုမိုးသူကတော့ သုံးတိုက်မှာ ထင်ပါရဲ့။ ကျွန်တော် ကတော့ တိုက်နံပါတ် နှစ်၊ သုံး၊ ငါးတွေ လှည့်ပတ်ရောက်ပြီး ၈၉ခုနှစ် ကုန်ပိုင်းလောက်

ကျတော့ အထူးတိုက်ရောက်သွားပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကိုဝံသနဲ့ ပြန်ဆုံရပြန်ရော။ အထူးတိုက်မှာ ၁၀ ခန်းရှိရာမှာ မှတ်မိသမျှတော့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် မင်းကိုနိုင်၊ ဗကပ ထိပ်သီး ဒေါက်တာ မော်ဇင်၊ ကိုတင်အောင်၊ ကိုသက်ခိုင်၊ တလောက ကွယ်လွန်သွားရှာတဲ့ ဦးဝင်းတင်၊ ပီ သုံးလုံးက ဦးခင်မောင်မြင့်နဲ့ KNU ဗုံးခွဲသမား ကိုကိုနိုင်တို့ ရှိလေရဲ့။

အဲဒီတုန်းက ကိုမိုးသူ၊ ကိုဝံသနဲ့ ကျွန်တော်တို့က မှတ်မိသမျှတော့ ၁၀ (က) ပုဒ်မနဲ့ပါ။ ထောင်ကျဖို့ မသတ်မှတ်ဘဲ ခေတ္တထိန်းသိမ်းထားသူဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ထောင်ဝင်စာ မရှိပေမယ့် နှစ်ပတ်တစ်ခါတော့ အိမ်က ပါဆယ်ပို့ပေးခွင့် ရပါတယ်။

ဒီလိုနေရင်းက ၁၉၉၀ ခု နှစ်စလောက် ထင်ပါရဲ့။ ကျွန်တော်တို့ NLD က ၁၀ (က) ပုဒ်မ အတပ်ခံရတဲ့သူတွေကို ထောက်လှမ်းရေးက ဗိုလ်မှူးသန်းထွန်းက (ယခု ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်း၊ ရွှေဘိုထောင်)က အထူးတိုက်က အစည်းဝေးခန်းမထဲမှာ စုပြီး ဗီဒီယိုပြပါတယ်။ အဲဒီ ဗီဒီယိုကတော့ ထိုစဉ်က ဗကပ ပေါ်လစ်ဗျူရီ အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းပါ။ ဒါတွေက ထားပါတော့၊ ဘယ်သူမှ စိတ်မဝင်စားပါဘူး။ ဗီဒီယိုပြပြီးတော့ ဗိုလ်မှူးသန်းထွန်းက နတဝရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ ကုန်းတွင်းနဲ့ ပင်လယ်ပြင် ရေနံရှာဖွေရေး လုပ်ငန်းတွေ အောင်မြင်ဖို့ အလားအလာများကြောင်း မိန့်ခွန်းပြောပါတယ်။ အဲဒါတွေပြီးတော့ ဘာများ မေးချင်ကြသလဲလို့ ပြောတဲ့အခါ မင်းသားကြီး ကိုအောင်လွင်က လာမယ့် ရွေးကောက်ပွဲ အခြေအနေမေးသွားပါတယ်။ ဗိုလ်မှူးသန်းထွန်းက ဘာမှ ရေရေရာရာ အဖြေပေးမသွားပါဘူး။

အဲဒီမေးခွန်းကြောင့်လည်း ထင်ပါတယ်။ နောက်တစ်ပတ်ကြာတော့ ကျွန်တော်တို့ကို ထောက်လှမ်းရေးက စစ်ကြောရေး လုပ်ပြီး ဆန္ဒတွေမေးပါတယ်။

ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် ပြန်ရေးပြရရင် ကျွန်တော်က ရွေးကောက်ပွဲဝင်ဖို့ ဆန္ဒ မရှိကြောင်း ပြောလိုက်တယ်။ ကိုဝံသနဲ့ ကိုအောင်လွင်ကတော့ ဘယ်လိုဖြေသလဲ မသိရပါ။ ကိုမိုးသူကတော့ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ဖို့ ဆန္ဒပြုလိုက်ပါသတဲ့။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် ကိုလည်း ပြောလိုက်သေးတယ်။ ၁၉၅၉ ခု အိမ်စောင့်အစိုးရ လက်ထက်တုန်းက ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်မယ့်သူတွေကို ပြန်လွှတ်ပေးတယ်ဗျပါတဲ့။

တကယ်ဖြစ်လာပုံကတော့ အခု ပြန်စဉ်းစားရင် ရယ်ရမလား၊ ငိုရမလား မသိဘူး။ ရွေးကောက်ပွဲ မဝင်ဘူးဆိုတဲ့ ကျွန်တော့်ကိုကျတော့ ပြန်မလွှတ်ဘူး။ မူရင်းပုဒ်မ ၁၀ (က) ပဲ။ ရွေးကောက်ပွဲဝင်မယ်လို့ပြောတဲ့ ကိုမိုးသူကျတော့ စစ်ခုံရုံးကိုထုတ်ပြီး ထောင်ချလိုက်ပါရော။ ကိုဝံသကျတော့ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် သုံးလေးလလောက် အလိုမှာ လွှတ်ပေးလိုက်ပါတယ်။ သူ့ဘာကြောင့် လွတ်သွားသလဲဆိုတာ အစကတော့ ဘာကြောင့်ဆိုတာ မသိခဲ့ပါဘူး။

အဲလိုနဲ့ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ NLD က အပြတ်အသတ်နိုင်လို့ ဝမ်းသာနေတုန်း၊ ထောင်ကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို ဘယ်တော့ပြန်လွှတ်ပေးမလဲလို့ မျှော်နေတုန်းမှာပဲ NLD က လူကြီးတွေဖြစ်တဲ့ ဦးတင်ဦး၊ ဦးကြည်မောင်နဲ့ ဦးချစ်ခိုင်တို့ ထောင်ထဲကို အသီးသီး အသက အသက ရောက်လာပါလေရော။ သူတို့ကိုလည်း အထူး

တို့က အိမ်လေးတွေမှာ ထားတော့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ တစ်ဝင်းတည်းပေါ့။ ထုံးစံအတိုင်း သူတို့ကိုလည်း စစ်ခုံရုံးနဲ့ ထောင်ဒဏ်တွေ ချပါလေရောတို့။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ ကိုဝံသက အထူးတိုက်ကို တစ်ကျော့ပြန် ရောက်လာပါတော့တယ်။ သူ့ကို အခန်း(၂)မှာ ထားပါတယ်။ ကျွန်တော်က အခန်း(၁)၊ မင်းကိုနိုင်က အခန်း(၃) ဆိုတော့ သူ့ဆီက အပြင်သတင်းတွေ အထူးသဖြင့် ၉၀ခု ရွေးကောက်ပွဲသတင်းနဲ့ ဂန္တိခန်းမ အစည်းအဝေးကိစ္စတွေ အပြည့်အစုံ ကြားရတော့တာပဲ။ အဲဒီကုမ္ပဏီ သိရတာက သူ့အမျိုးသမီး ဒေါ်မြင့်မြင့်က ပဲခူးသူ၊ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် အမတ်လောင်း စာရင်းပြုစုတဲ့အခါမှာ ဒေါ်မြင့်မြင့်အကြံပေးလို့ ကိုဝံသက ဝေါမြို့နယ် အမတ်လောင်းအဖြစ် စာရင်းပေါက်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါသတဲ့။ ဒါကြောင့် နဝတတို့ အငိုက်မိပြီး အမတ်လောင်းကို ထောင်ချလို့မရဘဲ သူ့ဖခင်ပေးလိုက်ရတော့တာပေါ့။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ကိုဝံသကို ခင်ဗျားခဲ့၊ ဒေါ်မြင့်က အတော်အားကိုးရပါလားလို့ ချီးကျူးထောမနာပြုလိုက်ပါသေးတယ်။

ကိုဝံသဟာ အခန်း(၂) မှာ နှစ်ပတ်လောက် နေသွားပါတယ်။ နေ့လယ်နေ့ခင်းမှာတော့ ထောက်လှမ်းရေးက သူ့ကိုခေါ်ပြီး စစ်ကြောရေးလုပ်၊ ညပိုင်းမှာတော့ ထွေရာ လေးပါး စကားတွေပြောပေါ့။ ကျွန်တော်နဲ့ မင်းကိုနိုင်ကတော့ နားထောင်သမားတွေပေါ့။ သူ့ဆီက အပြင်သတင်းတွေ ကြားရတာ နားထောင်လို့ကို မဝပါဘူး။ ဥပမာ ရွေးကောက်ပွဲကာလတုန်းက သူ့မြို့နယ်မှာ ဘယ်လိုစည်းရုံးရေးတွေ လုပ်ခဲ့တယ်။ သူ့ပြိုင်ဘက် ယခင် ဆဲလ လူကြီး ဟောင်းတစ်ဦးက ရွာတွေကို ဒ်ပေါက်ထမင်း ရွာလုံးကျွတ်မီးခိုးတိတ်အောင် ဆင့်ခဲ့ ပေမယ့် ရွေးကောက်ပွဲရုံးပုံ၊ အဲဒီလူကြီးကပဲ တစ်ရွာလုံးကို ကလော်တုတ်ဆဲသွားပုံစတဲ့ သတင်းတွေက ကျွန်တော်တို့အတွက် ဖျော်ဖြေရေးသဖွယ် ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

သူ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝက လက်ရှိဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်မြင့်မြင့်နဲ့ သမီးရည်းစား ဘဝအကြောင်း တစ်ရက်မှာတော့ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ထံမှ ကားငှားပြီး မနက်အစောကြီး ဒေါ်မြင့်မြင့်နေတဲ့အဆောင် (သီရိဆောင် ထင်ပါရဲ့) သွားကြို၊ မင်္ဂလာခုံ ကျိုက္ကလို့ ဘုရားမှာ ခန်းရေချမ်းများ ကပ်ပြီး နှစ်ယောက်သား ဆုတောင်းခဲ့ကြပုံစတဲ့ လွမ်းဆွတ်ဖွယ် ဇာတ်လမ်း လေးများ သတင်းစာဆရာဖြစ်လာတော့လည်း သတင်းစာအလုပ်တွေ လုပ်ရင်း တစ်ဖက်ကလည်း ဘာသာပြန်သူတွေသနတွေလုပ်ပြီး စာအုပ်တွေ ထုတ်ဝေခဲ့ပုံ၊ အဲဒီတုန်းက မိုရှေ့ အိမ်နံရံအုပ်နဲ့ ဟင်နရီကစ်ဆင်းဂျား စာအုပ်တွေ အောင်မြင်ခဲ့လို့ ကားဝယ်စီးနိုင်ပုံ၊ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ ၈၉ ဇူလိုင် (၂၀) မှာ အဖမ်းခံရတော့ မိသားစုနဲ့ ရုန်းကန်ခဲ့ရပုံ၊ အထူးသဖြင့် သူထုတ်ဝေနေတဲ့ အတွေးအမြင်စာစောင်ကို ဒေါ်မြင့်က မိတ်ဆွေအချို့ အကူအညီနဲ့ ထည့်တဲ့အောင် ကြိုးစားခဲ့ရပုံစတဲ့ အကြောင်းအရာတွေပါပဲ။ နားထောင်လို့တောင် မဝခင် သူ့ကို အထူးတိုက်က ပြန်ခေါ်သွားပြီး သီးသန့်ဆောင်ကို ပြန်ပို့တယ်ဆိုတာကို သိလိုက်ရပါ တယ်။

အဲဒီနောက်တော့ သူ့ကို စစ်ခုံရုံးတင်ပြီးတော့ ထောင်ချလိုက်တယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း၊ နောက်ပြီးတော့ နဝတအစိုးရရဲ့ ကြေညာချက်အမှတ် ၁၁/၉၂ အရ လွတ်သွားပြန်ပြီဆိုတဲ့

အကြောင်းတွေ ကြားခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ၁၀ (က) သက်တမ်း သုံးနှစ်ပြည့်ခါနီးမှ ပြန်မလွှတ်ဘဲ စစ်ခုံရုံးတင်ပြီး ထောင်ချခံရတယ်။ ၁၁/၉၂ မှာလည်း လွတ်မပေးခဲ့ဘူး။

၁၉၉၅ ဇူလိုင်လမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ အကျယ်ချုပ်ဘဝမှ လွတ်မြောက် ပြီး ကိုဝံသတို့၊ ကိုမိုးသူတို့နဲ့ မကြာမကြာ ပြန်ဆုံဖြစ်ပါတယ်။ ထိုစဉ်က စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့ တွေမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦး၊ ဦးကြည်မောင်တို့ ဟောပြောပွဲ လုပ်တဲ့အခါမှာ သူတို့လာရောက်လေ့ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အိမ်မှာ နှစ်ပတ် တစ်ခါလုပ်လေ့ရှိတဲ့ လူငယ်စာဖတ်ဝိုင်းမှာ သူတို့ အမြဲပါပါတယ်။ စာဖတ်ဝိုင်းမှာပါတဲ့ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဗိသုကာဦးကျော်မင်း (ကွယ်လွန်)၊ ဦးသိန်းတင် (ကွယ်လွန်) တို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစာဖတ်ဝိုင်းတွေမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွေနဲ့ ခေတ်ပေါ်ရသစာပေတွေကို ပုံမှန်ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၉၆ခု မေလ ရောက်လာပါတယ်။ မေလ (၂၇) ရက်ဟာ ၉၀ခု ရွေးကောက်ပွဲ နှစ်ပတ်လည် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်ပတ်လည်နေ့အတွက် တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ထောင်မကျဘဲ ကျန်ရှိနေသေးတဲ့ အရွေးချယ်ခံထားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကိုဖိတ်ပြီး ညီလာခံ သဖွယ်လုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။ အဲဒီဖိတ်စာတွေလည်း ဝေပြီးရော နဝတအစိုးရက တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ လူဖမ်းပွဲလုပ်တော့တာပါပဲ။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်ရယ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အစ်ကိုဝမ်းကွဲ ဦးအေးဝင်း (ဒေါက်တာစိန်ဝင်းရဲ့ အစ်ကို) အပါ အဝင် စာပေဝိုင်းမှာ ပါဝင် ခဲ့တဲ့ ဦးကျော်မင်း၊ ဦးသိန်းတန်၊ ဦးမိုးသူနဲ့ ကိုဝံသတို့ အကုန်လုံး ပါ တစ်ပြိုင်နက်တည်း အဖမ်းခံရပါတော့တယ်။ အပြင်မှာလည်း လူတွေ ရာနဲ့ထောင်နဲ့ချီ ဖမ်းခံကြရပြီး တချို့ကို ရဲဌာနမှာ၊ တချို့ကို တပ်တွေထဲမှာ၊ တချို့ကိုရဲမှန်မှာ(နာမည်လေး ကတော့ လှသားနော်) တကယ့်လူဖမ်းပွဲကြီးပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ကိုတော့ ချက်ချင်းထောင်မကြီးထဲ မပို့ဘဲ သီးသန့်ထောင်က သီးသန့် တိုက်မှာ ထားပါတယ်။ ကိုဝံသက တတိယအကြိမ် အဖမ်းခံရတာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒုတိယ အကြိမ်ပါ။ အတော်ဆန်းတဲ့ ကံကြမ္မာလို့ ဆိုရမှာပါ။ သူ ဒုတိယအကြိမ် အဖမ်းခံရ တော့လည်း သူက အထူးတိုက်ရောက်လာလို့ ဆုံကြခဲ့ရတယ်။ ခုကျတော့လည်း အတူတူ ဖမ်းခံရပြန်တော့ အင်မတန် ထူးခြားတဲ့ တိုက်ဆိုင်မှုပဲလို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိပါတယ်။

သူတို့နဲ့ သီးသန့်ထောင်မှာ သုံးလလောက်ပဲ နေရပြီး အထူးခုံရုံးက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ပြီးတဲ့နောက် ထောင်မကြီးကို ရောက်သွားပါတယ်။ အဲဒီကမှ ကျွန်တော်ဟာ အင်းစိန် ထောင်၊ မိတ္ထီလာထောင်၊ မြင်းခြံထောင်၊ မန္တလေးထောင်နဲ့ ကသာထောင်ကို လှည့်လည် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၁၀ ဇူလိုင်မှာ ပြန်လွတ်လာခဲ့ပါတယ်။ အမြဲထောင်ဝင်စာ လာလေ့ရှိတဲ့ ဇနီးသည် ထံကလည်း ကျွန်တော့် ဘော်ဒါတွေအကြောင်း မပြတ်ကြားနေရပါတယ်။ ဦးသိန်းတင်ကတော့ ရောဂါတစ်ခုနဲ့ ထောင်ထဲကနေ အပြင်ရောက်တော့ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါ တယ်။ ဗိသုကာဦးကျော်မင်းကတော့ ကုမရတဲ့ အသည်းရောဂါရှိလို့ ထောင်ကပြန်လွတ် ပေးရာမှာ အဲဒီရောဂါကြောင့် နှစ်မကူးဘဲ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ကိုမိုးသူကတော့ သုံးနှစ် လောက်ကျော်မှ သူ့မိန်းမ ဒေါ်အမာ ကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မိသားစုကိစ္စ

ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ဆိုပြီး လွှတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကိုအေးဝင်းနဲ့ ကိုဝံသတို့ကတော့ ၁၀ (က) ကြမ်းခင်းဈေးအတိုင်း ငါးနှစ်စီနေကြရတယ် ထင်ပါတယ်။

၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်မှာ ကျွန်တော် ကသာထောင်က လွတ်တော့ ကိုဝံသနဲ့ မကြာမကြာ တွေ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူဟာ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် NLD နဲ့ ကင်းကွာ နေပေမယ့် အလွန်အောင်မြင်ပြီး သိက္ခာမြင့်မားတဲ့ စာနယ်ဇင်းဆရာကြီး ဖြစ်နေပါပြီ။ ပြည်တွင်း မှာသာမက ပြည်ပစာပေလောကမှာပါ ထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်နေပါပြီ။ သူနဲ့တွေ့တုန်း အမှတ်တရ သိလိုက်တာက သူဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံက စာပေ အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခုက ဖိတ်ကြားလို့ သင်တန်းသဘောမျိုးနဲ့ workshop တစ်ခုကို တက်တဲ့ အခါ သူတင်ပြတဲ့ အချက်အလက်တွေနဲ့ စာတမ်းများကြောင့် ပထမစွဲခဲ့တာလို့ သိရပါတယ်။ သူ့အတွက် အများကြီး ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။ သူဟာ စာနယ်ဇင်းလောကရဲ့ ထိပ်သီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီလို့ ကျွန်တော် မြင်ပါတယ်။

သူဟာ NLD နဲ့ ကင်းကွာနေသော်လည်း ဒီမိုကရေစီအရေးကို ဘယ်တော့မှ သစ္စာ မပောက်ခဲ့ဘူး။ အဲဒါအပြင် NLD အဖွဲ့ချုပ်ဝင်များကိုသာမက ဒီမိုကရေစီအရေးကို ဆောင်ရွက်နေကြသော အခြားပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း မင်္ဂလာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်လို့ ရင်ထဲက သတ်မှတ်မိပါတယ်။

သူ့ရဲ့ အောင်မြင်မှု သင်္ကေတအဖြစ် ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့တယ်။ ဒါလည်း အောင်မြင်တာပါပဲ။ ကျွန်တော်ကတော့ သူနဲ့ လူချင်းတွေ့တာ ကျသွားပေမယ့် သူ့စာတွေကို သာမက သူ့သားသမီးတွေရဲ့စာတွေ (လွတ်လပ်စိုးတို့၊ ထိုက်တို့ပေါ့) ကိုလည်း မပြတ် ဖတ်ရှုခဲ့တာပါ။ အားကျစရာ စာပေမိသားစု တစ်ခုပေါ့။ အဲလိုအောင်မြင်နေတော့မှ မထင်မှတ်ဘဲ ကိုဝံသတစ်ယောက် အဆုတ်ကင်ဆာ စွဲကပ်နေပြီဆိုတဲ့ အမင်္ဂလာသတင်း ကြားရပါတော့တယ်။ စင်ကာပူကို သွားပြီး ဆေးကုသမှုခံတာတွေ၊ နောက်ပိုင်း အခြေအနေ ဆိုးလို့ ဝိတိုရိယဆေးရုံ တက်ရုံ၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လာရောက်လည်ပတ်တဲ့အတွက် သူ့ အားတက်ရပုံတွေကိုလည်း မပြတ်ကြားသိနေ ရပါတယ်။ သူ့ ဈာပနရက်မှာတော့ ကျွန်တော် နေပြည်တော် ရောက်နေလို့ ပျက်ကွက်ခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်တော် ကိုဝံသအကြောင်း စဉ်းစားမိတိုင်း သူဟာ နှလုံးရည်သမား ဖြစ်တယ်။ အကုသိုလ် အလွန်နည်းတယ်။ မင်္ဂလာရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အချက်တွေ မောင်းထဲမှာ စီရင်ပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါမှာ သူ့ကောင်းရာ သုဂတိလားမယ်ဆိုတဲ့ အခွင့်အလမ်းဟာ above average ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် သုံးသပ်မိပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူမကွယ်လွန်မီက လုပ်ခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်တွေ အောင်မြင်မှုတွေကို သတိရပြီး နှလုံးသွင်းနေမိပါတော့တယ်။

NLD နှင့် မောင်ဝံသ

မောင်မိုးသူ

မောင်ဝံသ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးလိုလို တွဲခဲ့တဲ့ မောင်မိုးသူတစ်ယောက် သူ့အကြောင်းတွေ ရေးရာ ပြောရာ မဆုံးနိုင်ပါဘူး။ 'ဒီလှိုင်း'ကလည်း ရေးပါဦးဆိုတော့ 'NLD နှင့် မောင်ဝံသ' ဆိုပြီး ရေးပေးလိုက်ပါတယ်။

မောင်ဝံသဟာ အစိုးရထုတ် သတင်းစာမှာ အယ်ဒီတာ လုပ်ရတာပါ။ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံဖြစ်တော့ အစိုးရသတင်းစာ အယ်ဒီတာများ သပိတ်မှောက်ရာမှာ ပါလို့ အလုပ် ထုတ်ခံရပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ ဦးဝင်းတင်တို့၊ မောင်မိုးသူတို့ရှိရာ NLD ကို ရောက်လာ ပါတယ်။ စတင်ချင်း ပဲခူးတိုင်း အရန်စည်းရုံးရေးမှူး တာဝန်ယူပါတယ်။ နောက် ဗဟိုကော်မတီ၊ နောက် CEC တာဝန်ခံအထိ ထမ်းရွက်ရပါတယ်။ ၈၉ ဌာနချုပ်ကို တပ်က ဝိုင်းဖမ်းတော့ ကျန်တဲ့ ရဲဘော်များ တိမ်းရှောင်သွားကြပေမယ့် မရှောင်ဘဲ ချန်နေခဲ့တဲ့ မောင်မိုးသူကို အဖော်ပြုပြီး မောင်ဝံသ နေပါတယ်။ ဒါကြောင့် နှစ်ယောက်အတူတူ အဖမ်းခံရ၊ စစ်ကြောရေးရောက်ရ၊ နောက် ထောင်ထဲကို ရောက်ရပါတယ်။ ထောင်ထဲကို ရောက်တဲ့ အထဲက အောင်ဘာလေပေါက်ပြီး ၉၀ ရွှေ့ကောက်ပွဲမှာ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် မောင်ဝံသ အရွှေ့ခံရပါတယ်။ မောင်မိုးသူကတော့ ထောင်ထဲမှာပဲပေါ့။ မောင်ဝံသ ဟာ ဂန္ဓီအစည်းအဝေးတွေမှာ ပါခဲ့ပြီး NLD အမတ်တွေ ထောင်ထဲပို့လိုက်တော့ မောင်ဝံသ တစ်ယောက် မောင်မိုးသူရှိရာ ထောင်ထဲသို့ ပြန်ရောက်လာပါတယ်။ ၉၂ မှာ မောင်ဝံသ ရော၊ မောင်မိုးသူပါ လွတ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန် NLD က မောင်ဝံသတို့၊ မောင်မိုးသူတို့ကို အကပ်မခံပါဘူး။ ဒေါ်စုလွတ်လာမှ ဒေါ်စုဆီသွားပြီး ဒေါ်စုခြံထဲမှာ လုပ်တဲ့ စာဖတ်ဝိုင်း တို့၊ အကျဉ်းသားအောင်ပွဲတို့၊ စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲတို့ကို မောင်ဝံသ၊ မောင်စွမ်းရည်၊ မောင် မိုးသူတို့ ရွေးချယ်ဆုပေးခဲ့ရပါတယ်။

၉၆မှာ တစ်ခါ ဖမ်းပြန်တော့ မောင်ဝံသရော၊ မောင်မိုးသူပါ ပါသွားပြန်ပါတယ်။ ရေတပ်ထောက်လှမ်းရေးစခန်း တစ်ခုမှာ အတူအချုပ်ခံထားရပြီးနောက် ထောင်ထဲကို ၁၀(က) နဲ့ ပို့ပါတယ်။ အတူတူပါပဲ။

မောင်မိုးသူက ၂၀၀၀ မှာ လွတ်ပြီး မောင်ဝံသက ၂၀၀၁မှာ လွတ်ပါတယ်။ NLD က ဒီလှိုင်းထုတ်မယ်ဆိုတော့ ဦးဝင်းတင်နှင့် မောင်မိုးသူတို့က အကြံပေးဖြစ်ပြီး မောင်ဝံသ က စာမူရေးပေးပါတယ်။ သူ့စာမူကိုလည်း ပြန်လှူခဲ့ပါတယ်။

မောင်ဝံသ နေထိုင်မကောင်းတော့ သူ စတင်တည်ထောင်လာတဲ့ ဦးဝင်းတင် မောင်ဒေးရှင်းက သူ့ကို ငွေငါးသိန်း လှူခဲ့ပါတယ်။

ဩဂုတ်လ ၁၁ရက် မောင်ဝံသ ကွယ်လွန်ကြောင်းသိရလို့ ဘားလမ်းက သူ့အိမ်ကို သွားပြီး သက်ပျောက်ဆွမ်းကပ်၊ တရားနာ၊ အမျှဝေခဲ့ပါတယ်။

မောင်ဝံသ ကောင်းရာမွန်ရာ ရောက်ပါစေ။ ရောက်မှာပါ။

မောင်မိုးသူ

ဝေါမြို့က ခွပ်ဒေါင်း ... သို့ အမှတ်တရ

အောင်ဒင်

(၁) ၁၉၇၉ ခုနှစ်၊ စွန်လ၊ ရန်ကုန်

၁၉၇၉၊ စွန်လရဲ့ မနက်ခင်းတစ်ခုမှာ အောင်စာရင်းထွက်တော့ ကျွန်တော် (၁၀)တန်း စာမေးပွဲအောင်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်၊ သင်္ချာ ဂုဏ်ထူးနှစ်ဘာသာနဲ့ပါ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အောင်မြင်မှုအတွက် အင်မတန်ဂုဏ်ယူတဲ့ ကျွန်တော့်ဖေဖေ ဦးကျော်ရှိန်က အဲဒီနေ့က ကျွန်တော့်ကို သူနဲ့အတူ အလုပ်ကို ခေါ်သွားပါတယ်။

အလုပ်ဆိုပေမယ့် ဖေဖေမှာ ရုံးခန်းအတည်တကျ မရှိပါ။ ဖေဖေက မြို့နယ်သတင်း ထောက်မို့လို့ မနက်ဆိုရင် တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ စာတိုက်လမ်းဆုံ၊ သုမင်္ဂလာလမ်းပေါ်က မြို့နယ်ရဲစခန်းကို အရင်ဝင်ပြီး စိတ်ဝင်စားစရာ အမှုအခင်းအခြေအနေကို ရဲအရာရှိများ ထံ စုံစမ်းမေးမြန်းပါတယ်။ ပြီးမှ ရဲစခန်းနဲ့ကပ်ရက်က မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ စုပေါင်းရုံးကို သွားပါတယ်။ မြို့နယ်ရုံးမှာက မြို့နယ်ကောင်စီ၊ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၊ ဥပဒေရုံး၊ တရားရုံး၊ စည်ပင်သာယာ၊ အခွန်၊ မှတ်ပုံတင် စတဲ့ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတွေ စုပေါင်းရုံးစိုက်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် မြို့နယ်တရားရုံးတွေရှိလို့ နေ့စဉ် အမှုစစ်ရာကို လာကြတဲ့ တရားလိုတွေ၊ တရားခံတွေ၊ ရှေ့နေတွေ၊ မိသားစုဝင်တွေနဲ့ သူတို့ကို အမှီပြုပြီး ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ လက်နှိပ်စက်လုပ်ငန်းတွေ၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွေနဲ့ စည်ကားလှပါတယ်။ ဖေဖေတို့ သတင်းထောက်တွေနဲ့ ရှေ့နေတွေက လက်နှိပ်စက်ရိုက်သူ ဦးဝေလွင်ရဲ့ ဆိုင်ခန်းမှာ စုဝေးလေ့ရှိကြပါတယ်။ အဲဒီနေရာလေးမှာပဲ အမှုအခင်းတွေ၊ သတင်းတွေကို လေ့လာပြီး နေ့လယ်လောက်မှာ သတင်းရေး၊ ပြီးရင် မြို့ထဲကိုထွက်ပြီး သတင်းစာတိုက်ကို သတင်းသွားပို့ရပါတယ်။

အဲဒီနေ့က မြို့နယ်ရုံးမှာ တွေ့သမျှ သူ့မိတ်ဆွေတွေကို သူ့သားရဲ့ အောင်မြင်မှုကို ကြားလို့ မဝသေးတဲ့ ဖေဖေက ကျွန်တော့်ကို သူနဲ့အတူ မြို့ထဲလိုက်စေပြန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း လိုက်ချင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ ဖေဖေမိတ်ဆွေတွေက ကျွန်တော့်ကို မုန့်ဖိုးပေးကြလို့ပါ။ ဒီလိုနဲ့ ဖေဖေနဲ့အတူ သိမ်ဖြူလမ်းပေါ်က လုပ်သားပြည်သူ့နေ

ဧည့် သတင်းစာတိုက်ကို ရောက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ တွေ့ရတဲ့ ဖေဖေမိတ်ဆွေ အယ်ဒီတာတွေ၊ သတင်းစာဆရာတွေက ကျွန်တော်ကို ချီးမွမ်းကြ၊ မုန့်ဖိုးပေးကြနဲ့ အဲဒီနေ့က ကျွန်တော် အတော်ချမ်းသာတဲ့နေ့ပါ။ ညနေစောင်းလောက်ကျတော့ ဖေဖေနဲ့အတူ ရန်ကုန်မြို့တော် ခန်းမအနားက (၃၃)လမ်းအလယ်ဘလောက်ကို ရောက်ပါတယ်။ ဖေဖေက အဲဒီမှာ ဖေဖေ တို့ သတင်းစာဆရာတွေ၊ စာရေးဆရာတွေ စုဝေးရာနေရာတစ်ခုရှိတယ်ဆိုပြီး ခေါ်သွားတာ ပါ။ မြေညီထုပ်တိုက်ခန်းကလေးရဲ့အဝင်ဝမှာ 'ခွပ်ဒေါင်းစာပေ'ဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ကလေး ချိတ်ဆွဲထားတာတွေ့တော့ အံ့ဩကြည်နူးမိပါတယ်။ ခွပ်ဒေါင်းဆိုတာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ နဲ့ သင်္ကေတပါ။ ဒါကြောင့် ခွပ်ဒေါင်းစာပေဟာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂနဲ့ ပတ်သက်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် နားလည်မိပါတယ်။ အခန်းထဲမှာတော့ ဖေဖေမိတ်ဆွေအချို့ စကားပြောနေကြ ပြီး ဖေဖေက သူတို့ကို ကျွန်တော်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးပါတယ်။

ကျွန်တော် မှတ်မိသူကတော့ ခွပ်ဒေါင်းစာပေတိုက်ရဲ့ပိုင်ရှင်နဲ့ ဗိုလ်တထောင်သတင်း စာအယ်ဒီတာဦးစိုးသိမ်း(ခေါ်) စာရေးဆရာ မောင်ဝံသ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနေ့က ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်ဟောင်း အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်း (သို့မဟုတ်) စာရေး ဆရာ မောင်ဝံသကို ကျွန်တော် ပထမဆုံး ဆုံတွေ့ဖူးတာပါ။

ပြီးတော့ ကျွန်တော်က အန်ကယ်ဘာသာပြန်ဆိုရေးသားတဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဟင်နရီကစ်ဆင်းဂျား၊ အမေရိကန်သမ္မတနစ်ဆင်၊ အစ္စရေး ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး မိုရှေဒါယန်၊ ချီလီသမ္မတအာယန်းဒေး၊ ယူဂိုဆလပ်သမ္မတ မာရှယ်တီးတိုး၊ အင်္ဂလိပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်ဘက်တန်၊ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ခရူးရှက်တို့ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်တွေ၊ ရွှေနေကြီး ပယ်ရီမေဆင်ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတွေကို ဖတ်ခဲ့ပြီး အင်မတန် ကြိုက်နှစ်သက်သူပါ။ အဲဒီနေ့က အန်ကယ်ဆီက ကျွန်တော်မုန့်ဖိုးမရပါ။ အန်ကယ်စာအုပ်တိုက်က ထုတ်ဝေတဲ့ စာအုပ်တွေ အများကြီးရခဲ့ပါတယ်။

ဝါရှင်တန်ဒီစီ မြန်မာစားသောက်ဆိုင်တွင် (ဝဲမှယာ) ဒေါ်မြင့်မြင့်၊ ထိုက်ထိုက်စိုး၊ အောင်ဒင်၊ ဦးစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ)

(၂) ၁၉၈၈၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်များ၊ ရန်ကုန်

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံကြီး ပေါ်ပေါက်လာတော့ ကျွန်တော်က ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်လေးတစ်ဦး ဖြစ်လာပြီး အန်ကယ်ကလည်း အစိုးရသတင်းစာ တိုက်ပေါင်းစုံက အယ်ဒီတာများ၊ သတင်းစာဆရာများ၊ ပုံနှိပ်စက်ဝန်ထမ်းများကို စုစည်းပြီး မဆလအစိုးရကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အလုပ်သမားခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အဘဦးဝင်းတင်နဲ့အတူ စာပေအနုပညာရှင်များရဲ့ စုစည်းမှုမှာလည်း ပါဝင် ဦးဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ ရလဒ်ကတော့ အန်ကယ်တစ်ယောက် သတင်းစာတိုက်က အငြိမ်းစားပေးခံရပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှာ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်နဲ့ တတ်သိပညာရှင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတာပါပဲ။ အရေးတော်ပုံကာလနဲ့ စစ်အာဏာ သိမ်းပြီး နောက်ပိုင်းကာလတွေမှာ အန်ကယ်နဲ့ ကျွန်တော် သပိတ်စခန်းတွေမှာ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရုံးမှာ စသည်ဖြင့် ရံဖန်ရံခါတွေ့ဆုံခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာတော့ အန်ကယ်က ကျွန်တော် စစ်ထောက်လှမ်းရေးများလက်က လွတ်အောင် ပြေးလွှားရှောင်တိမ်းရင်း ငတ်ပြတ်နေတာသိလို့ ကျွန်တော့်ကို တွေ့တိုင်းမုန့်ဖိုးပေးပါတယ်။ ထမင်းကျွေးပါတယ်။ လက်ဖက်ရည်တိုက်ပါတယ်။

(၃) ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်

ကျွန်တော်က ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၃)ရက်နေ့မှာ အဖမ်းခံရပြီး စစ်ထောက်လှမ်းရေး တပ် စစ်ကြောရေးစခန်းကတစ်ဆင့် အင်းစိန်ထောင်ကို ရောက်ပါတယ်။ အန်ကယ်လည်း အခြား အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များနဲ့အတူ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လမှာ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရပြီး အင်းစိန်ထောင်ထဲရောက်လာပါတယ်။ အင်းစိန်ထောင်ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ မဆုံခဲ့ကြပါ။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် တစ်လလောက်အလို ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှာ အန်ကယ်ကို စစ်အစိုးရက ပြန်လွှတ်ပေးပြီး ရွေးကောက်ပွဲဝင်ခွင့်ရလို့ သူ့ရဲ့ဇာတိဒေသ ပဲခူးတိုင်း၊ ဝေါမြို့နယ်ကနေ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရတယ်လို့ ကြားသိရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က အဖမ်းခံရလို့ အင်အားလျော့နည်းနေတဲ့ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီကို လူစားမထိုးဘဲ အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီတာဝန်ကို ကိုယ်စားပြု ဆောင်ရွက်မည့် ဗဟိုအလုပ်ကော်မတီ (Central Working Committee) ကို အန်ကယ် ဦးကြည်မောင် ခေါင်းဆောင်ပြီး ဖွဲ့စည်းတော့ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းလည်း ဗဟိုအလုပ် ကော်မတီဝင်တစ်ဦး ဖြစ်လာပါတယ်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၇)ရက်နေ့မှာ ကျင်းပတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်က အပြတ်အသတ်အနိုင်ရတယ်ဆိုတော့ ထောင်ထဲက ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေအားလုံးလည်း အင်မတန် ပျော်ကြတာပေါ့။ နဝတ စစ်အစိုးရက အဖွဲ့ချုပ်ကို အာဏာလွှဲပြီးတာနဲ့ ငါတို့လွတ်ပြီလို့ ယုံကြည်မှု ကြီးခဲ့ကြပါတယ်။

ထောင်စာကာပိုင်တွေကလည်း နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေအပေါ် ဆက်ဆံရေး ပြောင်းပြီး ထောင်းဟန်ဆောင်ခဲ့ကြပါသေးတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့်ဖေဖေက ကျွန်တော်တို့ ထောင်ဝင်စာ ရက်မတိုင်မီမှာ အဖွဲ့ချုပ်ရုံးကိုသွားပြီး အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းနဲ့တွေ့၊ အခြေအနေတွေကို မေးမြန်းစုံစမ်းပြီး ထောင်ဝင်စာနေမှာ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်း မှာလိုက်တာတွေကို ကျွန်တော်တို့ကို ပြန်ပြော၊ ကျွန်တော်တို့ကလည်း အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းက တစ်ဆင့် အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်တွေကို မှာချင်တာတွေကို ဖေဖေကိုပြော၊ အဲဒီလိုနဲ့ ဖေဖေက ကျွန်တော်နဲ့ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းတို့အကြား ဆက်သွယ်ရေးသမား လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်နဲ့ ထောင်ထဲက ကျောင်းသားတွေက ဖေဖေနဲ့ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းကတစ်ဆင့် အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များကို ပန်ကြားခဲ့တာက ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၈)နဲ့ (၂၉)ရက်နေ့တွေမှာ ကျင်းပမည့် ဂန္တိခန်းမညီလာခံကနေ အဖွဲ့ချုပ်က ဦးဆောင်ပြီး လွှတ်တော်ဖွဲ့ဖို့၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း နဝတစစ်အစိုးရကို လွှတ်တော်အရည်းအဝေးကို ဘယ်နေ့ဘယ်ရက် နောက်ဆုံးထားပြီး ခေါ်ယူပေးရန် ရာဇသံပေးပြီး ထောင်းဆိုဖို့တွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဂန္တိခန်းမညီလာခံကျင်းပတဲ့ ရက်တွေမှာ အင်းစိန်ထောင်ထဲက နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေ မျှော်လင့်ချက်ကြီးကြီးနဲ့ တက်ကြွနေခဲ့ကြတာပါ။ အချို့သား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ဂန္တိခန်းမကြေညာစာတမ်းမှာလည်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ အတွင်းမှာ ခေါ်ယူဖွဲ့စည်းပေးဖို့ စစ်အစိုးရကို တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း သူတို့ ထင်သလို ဖြစ်မလာတဲ့ ရှေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို အသိအမှတ်မပြုဖို့ ပိုင်းဖြတ်ထားတဲ့ စစ်အစိုးရက အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းအပါအဝင် လွှတ်တော်တိုယ်စားလှယ်အများအပြားကို စက်တင်ဘာလကစပြီး ဖမ်းဆီးထောင်ချလိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်း တစ်ယောက် အကျဉ်းထောင်ထဲ ဒုတိယအကြိမ် ပြန်ရောက်ခဲ့ရပါတယ်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၃)ရက်နေ့မှာ ထပ်မံဖမ်းဆီးခံရပြီး ဂန္တိခန်းမကြေညာစာတမ်းရေးသားမှုနဲ့ စစ်ခုံရုံးက ထောင်ဒဏ် (၇)နှစ်အပြစ်ပေးခံရပါတယ်။

National Endowment for Democracy တွင်
Fellowship ယူစဉ် (ဝဲမှယာ)
ထိုက်ထိုက်စိုး၊ ဦးစိုးသိမ်း၊
ခေါ်မြင့်မြင့်

(၄) ၁၉၉၄၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်များ၊ ရန်ကုန်

စစ်အစိုးရရဲ့ ခေါင်းဆောင်အပြောင်းအလဲ၊ 'ရွေးကောက်ပွဲပြီးရင် အနိုင်ရပါတီကို အာဏာလွှဲပြောင်းပေးပြီး ကျွန်တော်တို့ စစ်တန်းလျားကို ပြန်ပါမယ်'လို့ ကတိပေးရဲ့ခဲ့တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်စောမောင်ကို ဖယ်ရှားပြီး ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေ နဝတဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာတဲ့ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှာ အမိန့်အမှတ် (၁၁/၉၂)နဲ့ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးတာမို့ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၉)ရက် နေ့မှာ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်း အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်က ပြန်လည်လွတ်မြောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ပြစ်ဒဏ် ထောင်လေးနှစ်ပဲကျတာမို့ ပြစ်ဒဏ်စေ့ချိန် ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၇)ရက်နေ့မှာ သရက်အကျဉ်းထောင်က လွတ်မြောက်ပါတယ်။ အဲဒီနောက် ကျွန်တော်နဲ့ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းတို့ ပြန်လည်ဆုံစည်းကြပါတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ စာပေ နယ်မှာပါ။

အဲဒီအချိန် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကလည်း ပထမအကြိမ် နေအိမ် အကျယ်ချုပ်က ပြန်မလွတ်သေး။ အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်အတော်များများက ထောင်ထဲမှာ၊ တောထဲမှာရှိနေ ပြီး အဖွဲ့ချုပ်ဌာနချုပ်မှာလည်း ဦးအောင်ရွှေနဲ့ ကျန်ခေါင်းဆောင်များက အဖွဲ့ချုပ် မပြိုကွဲ အောင် တည်းတည်းလေး ရပ်တည်နေကြရတာပါ။ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ တရားဝင်ရပ်တည်ခွင့် မပျက်ပြယ်ရေးအတွက် ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်ရွှေနဲ့ လက်ကျန် ခေါင်းဆောင်များက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အပါအဝင် ဖမ်းဆီးခံနေရဆဲပါတီခေါင်းဆောင်များ၊ တောထဲ ရောက်သွားတဲ့ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို ပါတီက ထုတ်ပယ်ထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းက အဖွဲ့ချုပ်ဆီ ပြန်မသွားတော့ဘဲ သူ့ရဲ့ မူလစာအုပ် စာပေလုပ်ငန်းကိုပဲ ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ပါတယ်။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတာတစ်ခုက စစ်အစိုး ရရဲ့ ဖိအားပေးမှုကြောင့် သူ့ရဲ့ 'ခွပ်ဒေါင်းစာပေ'ကို 'ဒေါင်းစာပေ'လို့ အမည်ပြောင်းလိုက် ရတာပါ။ ကျွန်တော်ကလည်း ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှာ သရက်အကျဉ်းထောင်က ပြန်လွတ်လာပြီးတဲ့ နောက် ဝင်ငွေရှာဖို့အတွက် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာ တောက်တိုမည်ရ ဝင်လုပ်ရပါတယ်။ ကာတွန်းဆရာအချို့အတွက် ကာတွန်းဇာတ်လမ်းတွေ အမည်မခံဘဲ ရေးပေးရပါတယ်။ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းရဲ့ 'အတွေးအမြင်' လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်းကလည်း အတော်အောင်မြင်ပြီး အထူးသဖြင့် အတွေးအမြင်မှာ ပင်တိုင်ရေးသားတဲ့ 'ပထဝီမောင်တင်'နဲ့ 'တာရာငြိမ်းချမ်း' ဆိုတဲ့ ကလောင်ရှင်နှစ်ဦးရဲ့စာတွေကို အင်မတန် လူကြိုက်များပါတယ်။ နောက်ကျမှပဲ 'ပထဝီမောင်တင်'ဆိုတာအဖွဲ့ချုပ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းက အန်ကယ်ဦးသိန်းတင် (အကျဉ်းထောင် တွင်းသေဆုံး)၊ 'တာရာငြိမ်းချမ်း'ဆိုတာ အခြေခံပညာကျောင်းသားခေါင်းဆောင် မင်းဇင် (ယခုအမေရိကန်ပြည်ထောင်စု)ဆိုတာ သိရပါတယ်။ အန်ကယ်ဦးသိန်းတင်က 'တင်သိန်း မောင်'ဆိုတဲ့အမည်နဲ့လည်း စာတွေ ရေးပါတယ်။

ကျွန်တော်အလုပ်လုပ်နေတဲ့ မဂ္ဂဇင်းရဲ့ ထုတ်ဝေသူ၊ ပိုင်ရှင်၊ အယ်ဒီတာက 'ပထဝီ မောင်တင်' ကို အရမ်းသဘောကျပါတယ်။ သူ့မဂ္ဂဇင်းမှာ ပါဝင်ရေးသားစေချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ ရင်းနှီးမှုန်းသိလို့ 'ပထဝီမောင်တင်'ကို သူ့မဂ္ဂဇင်းမှာ ပါဝင်ရေးသားအောင်

ကြားပေးဖို့ တာဝန်ပေးတော့ ကျွန်တော်ကလည်း လွယ်လွယ်ကူကူ တာဝန်ယူခဲ့ပါတယ်။
တစ်နေ့ (၃၃)လမ်းက အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းရဲ့ တိုက်ခန်းမှာ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်း၊ အန်ကယ်
ဦးသိန်းတင်နှစ်ယောက်စလုံးနဲ့ ဆုံပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်က အန်ကယ်ဦးသိန်းတင်ကို
ကျွန်တော့် မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေသူရဲ့ ဖိတ်ကြားချက်ကို ပြောပြတော့ အန်ကယ်ဦးသိန်းတင်က
မြဲမြံလေးနဲ့ ငြင်းပါတယ်။

အဲဒီမှာ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းက ကျွန်တော့်ကို ပြောပါတယ်။ 'ကိုအောင်ဒင်၊ တကယ်
တော့ ပထဝီမောင်တင်ဆိုတာ အန်ကယ်ရဲ့တိုက်ပိုင်ကလောင်လေ၊ အန်ကယ်တိုက်ပိုင်
ကလောင်ကို အန်ကယ်ကို ခွင့်မတောင်းဘဲ အခြားတိုက်မှာ ရေးဖို့ ကမ်းလှမ်းတာ တကယ်
တော့ မလုပ်သင့်ဘူး'တဲ့။ ကျွန်တော်ခေါင်းနားပန်းကြီးသွားပါတယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ကျွန်တော်
မပြင်းစားမိခဲ့ပါ။ ကျွန်တော် စာပေလောကရဲ့ ကျင့်ဝတ်တစ်ခုကို ချိုးဖောက်မိလိုက်ပါပြီ။
သူကဆင်းပဲ ကျွန်တော် အန်ကယ်နှစ်ယောက်စလုံးကို အနူးအညွတ်တောင်းပန်ရပါတယ်။
အန်ကယ်နှစ်ယောက်စလုံးက ခွင့်လွှတ်တယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ သူတို့ ခွင့်လွှတ်တယ်ဆို
မယ့် ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာတော့ အပြစ်ရှိသူတစ်ယောက်ရဲ့ နာကျင်မှုကို အချိန်အတော်
ကြာ ခံစားခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီနောက် ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ကျွန်တော်စင်ကာပူနိုင်ငံကို အလုပ်ရှာဖို့
သွယ်ဒွာခဲ့ပါတယ်။ ခရီးမထွက်ခင် အလုပ်လျှောက်ဖို့ လိုအပ်တဲ့ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်ကို
အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ စာစီပုံနှိပ်တော့ အန်ကယ်ကပဲ ကွန်ပျူတာစာစီပြီး ပုံနှိပ်ပေးပါတယ်။
အကြောင်းလုံးဝမယူပါ။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာတစ်ကြိမ်၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ်မှာတစ်ကြိမ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ
သို့ အတ္ထုပ္ပန်းရောက်ပါတယ်။ နေရတဲ့ရက်က တိုတောင်းလွန်းလို့ အန်ကယ်နဲ့ မတွေ့နိုင်ခဲ့
ပါ။ အဲဒီနောက် ကျွန်တော်လည်း မြန်မာပြည်ကို ပြန်မရောက်နိုင်တော့ပါ။

National Endowment for Democracy
တွင် (ဝဲမှယာ)
Sally Blair (Fellowship Program Director)
အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်း၊
Carl Gershman (NED President)

(၅) ၂၀၁၀၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်များ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ကြာခဲ့ပြီးတဲ့နောက် ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ အန်ကယ်နဲ့ ကျွန်တော် ပြန်ဆုံစည်းခွင့် ရပါတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွန်တော် နေထိုင်တဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ဆုံစည်းကြ တာပါ။ ကျွန်တော်တို့ မတွေ့ခဲ့ကြတဲ့ (၁၅)နှစ်အတွင်းမှာ အန်ကယ်က အကျဉ်း ထောင်ထဲကို တတိယအကြိမ်ရောက်ရှိခဲ့ပါသေးတယ်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၁)ရက်နေ့ ကနေ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၃)ရက်နေ့အထိ ငါးနှစ်ကျော် ထိန်းသိမ်းခံခဲ့ရပါတယ်။ ထောင်က ပြန်လွတ်မြောက်လာပြီးတော့ စာပေလောကထဲ ပြန်လည်ဝင်ရောက်၊ သူ့အကျဉ်း ကျကာလတွေမှာ 'အတွေးအမြင်'မဂ္ဂဇင်းကို မှန်မှန်ဆက်ထွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားခဲ့တဲ့ ဇနီးသည် အန်တီဒေါ်မြင့်မြင့် (သီရိဝံသ)ဆီက စာပေတာဝန်၊ မိသားစုတာဝန်တွေကို မျှဝေ ကူထမ်းပြီး မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်တွေမှာ တိုင်းပြု၊ ပြည်ပြု ဆောင်းပါးတွေ ဆက်လက်ရေးသား နေပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က အားကစားဂျာနယ်တွေသာ အလုံးအရင်းနဲ့ ရှိနေချိန်မှာ 'ပြည်သူ့ခေတ်'အမည်နဲ့ ရှားရှားပါးပါး နိုင်ငံရေးဂျာနယ်တစ်စောင်ကို ဆရာဖေမြင့်၊ ကိုမော်လင်းတို့နဲ့ ပူးပေါင်းပြီး ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၀ ခုနှစ်မှာ အန်ကယ်က National Endowment for Democracy (NED) အဖွဲ့ ကြီးရဲ့ Fellow အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရလို့ ဝါရှင်တန်ဒီစီမြို့တော်မှာ ခြောက်လကြာ (၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလကနေ ၂၀၁၁ ခုနှစ် မတ်လအထိ) လာရောက်နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ရုံးပိတ်ရက်ဖြစ်တဲ့ စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွေမှာ မေရီလန်ပြည်နယ်မှာရှိတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ တိုက်ခန်းကလေးမှာ လာရောက်နေထိုင်ပြီး စကားတွေအများကြီး ပြောဖြစ်ကြပါတယ်။ အန်ကယ်က ဖေဖေရဲ့မိတ်ဆွေဟောင်းကြီး ဖြစ်တာမို့ အန်ကယ်ဆီက ဖေဖေအကြောင်းတွေ လည်း ကြားသိရပါတယ်။ အများဆုံး ပြောဖြစ်ကြတာကတော့ လက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေး အခြေအနေနဲ့ ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှုကြီးရဲ့ အခန်းကဏ္ဍတွေအကြောင်းပါ။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအကြောင်းလည်း အတော်ဆွေးနွေးဖြစ်ကြပါတယ်။ အန်ကယ်က ထောင်ထဲမှာ မင်းကိုနိုင်နဲ့ အခန်းချင်းကပ်ပြီး အချိန်အတော်ကြာ နေခဲ့ရတော့ မင်းကိုနိုင်ရဲ့ အတည်ပေါက်နဲ့ နောက်ပြောင်ဖန်တီးပြီး ပြောတဲ့ အချစ်ဇာတ်လမ်းတွေကို သူ့မှာ ယုံခဲ့မိကြောင်း ပြောလို့ ကျွန်တော်တို့ ရယ်ကြရပါသေးတယ်။

NED မှ အန်ကယ်ရေးသားပြုစုတင်ပြခဲ့တဲ့ စာတမ်းက "Writing Between the Lines" (စာကြောင်းများကြားမှာ ရေးဖွဲ့ခြင်း)လို့ အမည်ရပါတယ်။ စစ်အစိုးရရဲ့ စာပေစိစစ်ရေးအဖွဲ့က စေ့စေ့စပ်စပ် ဆင်ဆာဖြတ်တောက်နေတဲ့ကြားက မြန်မာနိုင်ငံက စာရေးဆရာ၊ ကာတွန်းဆရာ၊ ကဗျာဆရာတွေ ပြည်သူ့အကျိုးပြု စာပေတွေကို ဘယ်လို ရေးဖွဲ့နေရသလဲ၊ အာဏာရှင် စနစ်ကို ဘယ်လိုလှောင်ပြောင်နေသလဲဆိုတာကို ထင်ရှားတဲ့ ဥပမာတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းတင်ပြတာမို့ အင်မတန် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှပါတယ်။ အန်ကယ် ကို NED က တာဝန်ရှိသူတွေနဲ့ ဝါရှင်တန်ဒီစီအခြေစိုက် အဖွဲ့အစည်းများက ပညာရှင်များ မြန်မာ့အရေး စိတ်ဝင်စားသူများက လေးစားခင်မင်ကြပါတယ်။

(၆) ၂၀၁၂ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းကာလများ

အန်ကယ်မြန်မာနိုင်ငံကို ပြန်သွားပြီး နောက်ပိုင်းမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ အဆက်အသွယ် မပြတ်ကြပါ။ အန်ကယ်တစ်ယောက်ရှိပြီးသား စာပေတာဝန်များအပြင် လူငယ် စာနယ်ဇင်း သမားများအတွက် သတင်းစာပညာသင်တန်းတစ်ခု ဖွင့်ပြီး ကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲ ပို့ချ ဆော့ ကြားသိရပါတယ်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ၂၀၁၀ နိုဝင်ဘာ ရွေးကောက်ပွဲကတစ်ဆင့် အသက်ဝင်လာခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အစပိုင်းမှာ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဖွဲ့စည်းတဲ့ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ၊ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးရုံး၊ ပြည်နယ်အစိုးရများ စတင်အသက်ဝင်လာပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း (၄၉)နှစ် ကြာ ပျောက်ဆုံးပြီးမှ ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ ပါတီစုံစနစ်နဲ့ လှုပ်ရှားတဲ့ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကို ကျွန်တော်စိတ်ဝင်စား စောင့်ကြည့်လေ့လာပါတယ်။ အစပိုင်းမှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဟာ မဆလအစိုးရရဲ့ တစ်ပါတီစနစ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရဲ့ ထူးခြားနားခြားဖြစ်လို့ '၁၅ မိနစ်လွှတ်တော်'လို့တောင် ကျွန်တော် နောက်ပြောင်ခေါ်ဆို နေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လလောက်လကစလို့ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ ပြောင်းလဲသွက်လက်လာပါတယ်။ လွှတ်လွတ်လပ်လပ် ဆွေးနွေးတင်ပြတာတွေ၊ တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးရှိတဲ့ ဥပဒေအချို့ ပြဋ္ဌာန်းတာတွေ၊ ပြည်သူ့လူထုရဲ့ အသံကို နားထောင်မယ်လို့ ကြွေးကြော်တာတွေ၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိတာတွေ စတင်တွေ့

ပက်စဘတ်မြို့ (City of Pittsburgh) မှ ကိုသန်းဌေးမောင်နှင့် မခက်မာတို့အိမ်၊ (ဝဲမှယာ) ဦးနုသိမ်း အမည်မသိ၊ အမည်မသိ၊ စာရေးဆရာ မောင်သစ်ဆင်း၊ စာရေးဆရာမ ခက်မာနှင့် သာဓကယ်နေဦး၊ ပန်းချီဆရာ ကိုသန်းဌေးမောင်။

လာရပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကို အပြုသဘောဝေဖန်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ရေးမယ်လို့ စဉ်းစားပြီး အန်ကယ်ကို တိုင်ပင်တော့ အန်ကယ်က သဘောတူတဲ့အပြင် သူ့အတိုင်ပင်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေတဲ့ 'ပြည်သူ့ခေတ်'ဂျာနယ်မှာ အပတ်စဉ်ဖော်ပြဖို့ အယ်ဒီတာအဖွဲ့နဲ့ ဆွေးနွေးပေးမယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းမှာ ပထမဆုံးဆောင်းပါးကို ရေးပြီး အန်ကယ်ဆီ ပေးပို့ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ပေးထားတဲ့ မူလအမည်က 'မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကို လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း'ပါ။ ဒါပေမဲ့ အန်ကယ်က 'မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကို အနီးကြည့်၊ အဝေးကြည့်' လို့ အမည်ပြောင်းပေးပြီး ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်မှာ အတွဲ (၃)၊ အမှတ် (၁၂၄)၊ ဒီဇင်ဘာ (၁၃) ရက်နေ့၊ ၂၀၁၂ ကစလို့ အပတ်စဉ်ဖော်ပြပါတယ်။ ဒီဆောင်းပါးတွေကို အန်ကယ်ရဲ့ အားပေးမှု၊ တည်းဖြတ်မှုတွေနဲ့ ရေးဖြစ်၊ ဖော်ပြဖြစ်ခဲ့တာမို့လို့ အန်ကယ်ကို အထူးကျေးဇူးတင်ရပါတယ်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၃)ရက်နေ့မှာ စင်ကာပူနိုင်ငံကို ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးဖို့ ရောက်နေတဲ့ အန်ကယ်ဆီက အီးမေးတစ်စောင် ရပါတယ်။ စင်ကာပူဆေးရုံက အဆုတ် ကင်ဆာလို့ အတည်ပြုလိုက်ကြောင်း ကျွန်တော့်ကို အသိပေးတာပါ။ အဆုတ်နှစ်ဖက်စလုံးမှာ ပျံ့နှံ့နေပြီး ဦးခေါင်းခွဲမှာပါ ရောက်ရှိနေလို့ ဆရာဝန်များက ခွဲစိတ်ကုသခြင်း မပြုဘဲ ကီမိုသရဝီ (Chemo Therapy)နဲ့ ကုဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကီမိုဆေးတွေကို ခြောက်ကြိမ် (Six Cycles) သွင်းရမှာဖြစ်ပြီး တစ်ကြိမ်ကို စင်ကာပူဒေါ်လာ ၁၈၀၀၀ ခန့်၊ စုစုပေါင်းစင်ကာပူဒေါ်လာတစ်သိန်းကျော် အနည်းဆုံးကုန်ကျနိုင်တယ်လို့ ခန့်မှန်း ပါတယ်။

ကင်ဆာရောဂါသည်တစ်ယောက်အဖို့ ဒီဝေဒနာဆိုးကြီးကို ရင်ဆိုင်ရာမှာ အရေးတကြီး လိုအပ်ချက် (၅)ခုရှိတယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆပါတယ်။ (၁) ကာယကံရှင်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှု၊ (၂) မိသားစုရဲ့ချစ်ခင်စည်းလုံးညီညွတ်မှု၊ (၃) မိတ်ဆွေအသိုင်းအဝိုင်းရဲ့ ရိုင်းပင်းမှု၊ (၄) ကုသနည်းမှန်ကန်မှုနဲ့ (၅) ဆေးဝါးကုသမှု ကုန်ကျစရိတ်များအတွက် ငွေကြေး အလုံအလောက်ရှိမှု ဖြစ်ပါတယ်။ အန်ကယ်ကိုယ်တိုင်က စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အန်ကယ် မိသားစုဟာလည်း အန်ကယ်ကို အင်မတန် ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြ စည်းလုံး ကြင်နာ ကြပါတယ်။ အန်ကယ်မှာ အင်မတန်မှ ရိုင်းပင်းကူညီတတ်တဲ့မိတ်ဆွေတွေ၊ လေးစားကြည်ညိုသူတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ရောဂါကိုလည်း ရှာဖွေတွေ့ရှိပြီး ကုသမည့်နည်းလမ်းကိုလည်း ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပါပြီ။ ဒီတော့ လိုအပ်ချက်က ငွေကြေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလောက်များတဲ့ ငွေကြေး ပမာဏကို အန်ကယ်မိသားစု မတတ်နိုင်လောက်ပါ။ ဒါပေမယ့်လည်း အန်ကယ်ကို ချစ်သူ၊ ခင်သူ၊ လေးစားသူများက ဝိုင်းဝန်းကူညီကြတာ တွေ့ရတော့ ဝမ်းသာကြည်နူးရပါတယ်။ အန်ကယ်ကို လူကိုယ်တိုင်အားပေးချင်လို့ စင်ကာပူနိုင်ငံကိုသွားဖို့ ကြိုးစားပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က အမေရိကန်နိုင်ငံသားမဟုတ်လို့ အမေရိကန်နိုင်ငံကူး လက်မှတ်မရှိပါ။ ကျွန်တော်ကိုင်ဆောင်ခွင့်ရှိတဲ့ ဒုက္ခသည် ခရီးသွားလက်မှတ်ကို

လည်း စင်ကာပူအစိုးရက ပြည်ဝင်ခွင့်မပေးပါ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် အန်ကယ့်ကို လူကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံပြီး အားမပေးနိုင်ခဲ့ပါ။
နောက်ဆုံးတော့ ကင်ဆာဆိုတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြီးက အင်အားကြီးမားလွန်းလို့ ကျွန်တော်တို့ အရေးနိမ့်ခဲ့ရပါတယ်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၁၁)ရက်နေ့မှာ အန်ကယ့်ကို ကျွန်တော် တို့ ဆုံးရှုံးလိုက်ရပါတယ်။

(၇) ကင်ဆာ ကျဆုံးပါစေ

ဒီမှတ်တမ်းကို ရေးနေရင်းကွယ်လွန်သူ ကဗျာဆရာကြီး ဦတင်မိုး ပြောခဲ့ဖူးတဲ့ 'ချစ်သောသူတို့ အသက်တို၏ မုန်းသောသူတို့ အသက်ရှည်၏' ဆိုတဲ့ စကားလေးကို အမှတ်ရမိပါတယ်။ အမည်မမှတ်မိတော့တဲ့ ကဗျာဆရာကြီး တစ်ယောက်ရဲ့ 'လူကို သတ်တာ၊ ကင်ဆာတဲ့လား၊ ကင်ဆာ ကျဆုံးပါစေ'ဆိုတဲ့ ကဗျာတိုလေးကိုလည်း သတိရမိပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အန်ကယ့်ဦးစိုးသိမ်းကို နှမော့တသတဲ့ စိတ်နဲ့ ဒီလို ကြွေးကြော် ချစ်ပါတယ်။

'ချစ်သောသူတို့ အသက်ရှည်ပါစေ၊ ကင်ဆာကျဆုံးပါစေ'

အောင်ခင်

ပြေလ (၃)၊ ၂၀၁၄

ကိုဝံသနှင့် ကျွန်တော်

ခင်မောင်ဆွေ(NDF)

မှတ်မိသမျှကိုဖြင့် ရေးချရပေတော့မယ်။

သူ(ကိုဝံသ)နှင့် ကျွန်တော် လူချင်းဆုံတွေ့ပြီး အလုပ်အတူလုပ်ဖြစ်ကြတာက NLD မှာပါ။ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်တွေအဖြစ် သူက ပဲခူးတိုင်းခေါင်းဆောင်၊ ကျွန်တော်က မကွေးတိုင်း၊ NLD တည်ထောင်စကပဲ ဆိုပါတော့။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ပထမအကြိမ် နေအိမ် အကျယ်ချုပ် ချခံရတဲ့နေ့က ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၀)ရက်၊ အဲဒီနေ့မှာပဲ ကျွန်တော်နဲ့ သူ NLD ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင်တွေအဖြစ် နိုင်ငံရေးတာဝန် တစ်ဆင့် တက်ယူခဲ့ကြရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူက အဲဒီတာဝန်နဲ့အတူ ထောင်ထဲကို ရောက်သွားတယ်။ ဒါက NLD ပထမ အကြိမ် လူဖမ်းပွဲ။ NLD ဖြိုခွင်းရေး ပထမလှိုင်းပုတ်ချက်ပဲ ဆိုရမယ်။ နောက် ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ၊ NLD က ဝင်မယ်ဆိုတော့ အင်းစိန်တောရကနေ သူ ပြန်ရောက်လာပြန်ရော။ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ နိုင်ပြန်တော့ သူက ဝေ၊ ကျွန်တော်က စမ်းချောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ နိုင်ပေမယ့် လွှတ်တော်ထဲ မရောက်တဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တွေပေါ့ ခင်ဗျာ။ ဒါနဲ့ပဲ တောင်းပွဲတိုက်ပွဲတွေမှာ အတူဖြတ်သန်းခဲ့ကြပြန်တယ်။ အဲဒီ နောက် ဂနီခန်းမအစည်းအဝေးကြီး။ အဲဒီအစည်းအဝေးရဲ့ကြေညာချက်ဖြစ်တဲ့ လွှတ်တော် ခေါ်ပေးရေး၊ နဝတကို တောင်းဆိုချက်ထုတ်ရင်ပဲ NLD ဖြိုခွင်းရေး ဒုတိယလှိုင်းက စပါတော့တယ်။

မှတ်မှတ်ရရ ၁၉၉၀ အောက်တိုဘာလ ညတစ်ညရဲ့ ၇ နာရီလောက်မှာ အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေးကဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို လာခေါ်တယ်။ ကားပေါ်ရောက်တော့ ခေါင်းကို အိတ်စွပ်ခံလိုက်ရတယ်။ ဘယ်ကိုမောင်းမှန်း မသိပေမယ့် ကားပေါ် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် တင်နေတာကိုတော့ သိနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူဘယ်ဝါတော့ မသိနိုင်ဘူးပေါ့။ မင်္ဂလာဒုံတပ်ရင်းတစ်ခုအရောက်မှာ အားလုံးကားပေါ်ကနေ ဆင်းခိုင်းတယ်။ ခေါင်းစွပ်တွေ နဲ့ပါပဲ။ ခုံတန်းတွေမှာ ထိုင်လိုက်တာနဲ့ အသံတစ်သံထွက်လာတယ်။ ကျွန်တော် ဆီးသွားချင်တယ်။ နောက်တစ်ယောက်ဆီကလည်း ဆီးသွားချင်တယ် ပြောသံကြားလိုက်တယ်။ သူက

တိုင်ပင်သ။ ပထမ အသံက ဗိုလ်ကြက်တောင်လို့ အမည်ပြောင်ခေါ်ကြတဲ့ ဦးတင်ထွတ်။ မမှတ်
နိုင်ရော မရှိတဲ့ အသံတွေကိုး။ ဒါနဲ့ စဉ်းစားမိလိုက်တယ်။ ငါတို့တစ်ဖွဲ့ကြီးပါလားပေါ့။
နောက်တစ်နာရီကျော်ကျော်လောက် စောင့်ပြီးတဲ့နောက် အစောင့်တွေက ခေါင်းစွပ်တွေ
ချွတ်ပေးကြတယ်။ တွေ့ရပါပြီ။ လူ ၁၆ ယောက်။ တိုင်းအဆင့်၊ ဗဟိုအဆင့် NLD တွေ။
ကျွန်တော်တို့တစ်တွေကို စစ်ဒေါ်လွှတ်တွေနဲ့ ရှေ့နောက်ညှပ်ပြီး စစ်သားအပြည့် အစောင့်
အကြပ်နဲ့ နာမည်ကျော် ရေကြည်အိုင်ဆီ ခေါ်လာတာပါ။

ရေကြည်အိုင်ဆိုတာ စစ်ထောင်ပါပဲ။ ဗူးဝ၊ ဗူးတခါး၊ ထောင်နံရံအုတ်ရိုးပတ်လည်
နဲ့ အချုပ်ခန်း၊ အချုပ်တန်းလျားတွေ၊ လုံးချင်းအိမ်တွေ၊ ရှစ်ပေပတ်လည်အမြင့် သွပ်
ပြင်ညှင်းရိုး အကာနဲ့၊ အဲဒီမှာ စစ်ကြောရေးဝင်တာ။ တစ်လကြာတော့ အင်းစိန် ထောင်ကြီး
ချုပ်မှာ အချုပ်သားဘဝနဲ့ ဆက်နေကြရတယ်။ ကိုဝံသတို့၊ ကျွန်တော်တို့အတူ အင်းစိန်
ထောင်နံရံ အတွင်းမှာ ၉၀ ခုနှစ်ရလဒ် အသိအမှတ်ပြုရေး၊ လွှတ်တော်ခေါ်ပေးရေး၊
ကျွန်ုပ်တို့ဆွေးနွေး အဖြေရှာရေး တောင်းဆိုမှုတွေ ကိုင်စွဲရင်း နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားမရှိဘူး
ဆိုတဲ့ ထောင်ထဲမှာ ဟစ်လို့သာ ရယ်လိုက်ချင်တယ်လို့ ပြောပါရစေပေါ့။ ဘာကြောင့်
ဆိုတော့ နိုင်ငံရေးသမားတွေက တိုက်တွေမှာ အပြည့်ရှိနေပြီး နောက်ထပ်ဝင်လာကြတဲ့
ကျောင်းသားနိုင်ငံရေးသမား တွေကလည်း ရာကျော် ရှိနေတယ်။ အတောမသတ်
နိုင်ငံရေးသမားတွေ ရောက်ရောက်လာတယ်ဗျာ။

တကယ်တော့ သူက ကျောင်းတုန်းက (တက္ကသိုလ်တုန်းက) တကသကျောင်းသား
တွေထဲမှာ လက်ဝဲကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်အသိုင်းအဝိုင်းထဲမှာ ရှိခဲ့တယ်။ ကွယ်လွန်
ချွမ်းတဲ့ ရဲဘော်ကြီး ဦးတင်မောင်ဝင်းနဲ့အတူပဲ ဆိုပါတော့။ အဲဒီတုန်းက ကျောင်းထဲမှာ
ထပ်ပြီးကျောင်းသားအင်အားက ကြီးတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း တပ်ဦးကျောင်းသားအဖွဲ့ဝင်
ဖြစ်တာပါပဲ။ ဝါဒရေးရာကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ တပ်ဦးက တက်ကြွတဲ့ ကျောင်းသား
အုပ်စုကြီးကိုး။ အဲ ထင်ရှားတဲ့ မှတ်မိစရာတွေ ရှိတယ်ဗျာ။ ကျွန်တော်က ရွှေဘိုဆောင်မှာ
ဆရာတယ်။ တစ်နေ့ ဒဂုံဆောင်ဘက် ဖြတ်လာတော့ အဆောင်အဝင် ပတ်ပတ်လည်မှာ
စိန်လှဦးအလိုမရှိဆိုတဲ့ အပုပ်ချွတ်တန်းတွေကပ်တယ်။ သိန်းဖေဖြင့်၊ စိန်လှဦးပိုစတာ
ဆိုတဲ့ လှုပ်ထားတာ ဖတ်ရတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကိုစိန်လှဦး၊ ကိုစိုးဝင်းနဲ့ အခု NLD မှာ
ကျွန်ုပ်တို့ တိုအုံးကြိုင်တို့က ဒဂုံဆောင်မှာ ရှိတယ်။ နောက်မှသိရတာက တပ်ဦးကွန်မြူနစ်
ဆောက်လုပ်စီမံ စိန်လှဦး အလိုမရှိဆိုပြီး ဒဂုံဆောင်မှာ ပိုစတာလာကပ်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။
ဆောက်တစ်ကြိမ် စိန်လှဦး အလိုမရှိကြောင်း ကိုစိုးသိမ်းကိုယ်တိုင် ဦးစီးပြီး စည်းရုံးရေး
ဆင်ခြင်တယ်။ သံပုန်းတီး ထုတ်ခံရတယ်ဆိုပဲ။ တကယ်တော့ ဒါတွေက တကသ အစီ
အစဉ်ပါပဲ။ တကသကို သံယောဇဉ် ကြီးခဲ့ပုံတွေပါ။ အဲဒီတုန်းက စိန်လှဦးက အဆောင်
မှာ မရှိဘူးတဲ့။ သူ့အဆောင်သားတွေက သံပုန်းတီးတာဆိုပဲ။ S&R လို့ခေါ်တဲ့ အဆောင်
သားကလေး အသင်းတွေ၊ ရွေးကောက်ပွဲကစတယ် ထင်တာပဲ။ ကိုစိန်လှဦးနဲ့ သူတို့ တကသ
ထဲမှာ ကြောခက သဘောထား ကွဲကြတယ်။ ဒီမိုကရေစီ လက္ခဏာတွေဟာ အဲဒီတုန်းကပဲ

တက္ကသိုလ်ထဲမှာ ရှိနေပြီဖြစ်တယ်။ ဥပမာ နှစ်ကုန်ခါနီး ကျောင်းရက်ရှည်ပိတ်ရက်တွေ မတိုင်ခင် (Annual Dinner) အဆောင်လိုက် ညစာစားပွဲတွေ၊ ညစာစားပွဲနဲ့အတူ အငြိမ့်ကပွဲတွေ ရှိကြတယ်။ ကျောင်းသူ အသိမရှိတဲ့ ကျောင်းသားတွေအဖို့တော့ အင်းလျားတို့၊ ရတနာတို့၊ သီရိဆောင် တို့မှာ ကျင်းပတဲ့ ညစာ စားပွဲတွေကို မရောက်နိုင်ဘူးပေါ့ဗျာ။ ခုခေတ် တက္ကသိုလ်ကျောင်း တွေဟာ ဟိုတုန်းက တက္ကသိုလ်တွေလို လွမ်းမောစရာတွေ ရှိပါ့မလားလို့ တွေးမိတယ်။ နောက်ပြီး မြို့နယ်အသင်းလိုက် ဖျော်ပွဲစားထွက်ကြတဲ့ တက္ကသိုလ်ယဉ်ကျေးမှု လှုပ်ရှားပွဲတွေ ကလည်း ပေါ့ပေါ့ပဲ။ ကိုဝံသလိုလူအဖို့ ဒီလို ပွဲအခင်းအကျင်းတွေကြောင့်ပဲ ရည်းစားဖြစ်၊ အိမ်ထောင်ကျရသလား မသိဘူး။ သူ့ဇနီးကို မေးမှ သိရမယ်ထင်ပါရဲ့။

ခုတော့ မိတ်ဆွေကြီး ကိုစိုးသိမ်း ကျွန်တော်တို့နဲ့ ခွဲသွားတာ တစ်နှစ်လောက် ရှိပါ ရော့မယ်။ သူဖြစ်စေချင်တဲ့ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်သစ်၊ သူဖြစ်စေချင်တဲ့ အဆင့်ရှိတဲ့ စာပေ လွတ်လပ်ခွင့်နဲ့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား သမဂ္ဂ(တကသ) အဆောက်အအုံကြီး ပြိုကျပြီး တော့ တကသရင်ပြင်ရဲ့ အပျက်အစီးပုံကြား ဗိုလ်အောင်ကျော် ကျောက်တိုင်နားမှာ ငိုခဲ့တဲ့ ရင်ပြင်နီစိုးသိမ်းကဖြင့် ဒီမိုကရေစီ၊ စာပေလွတ်လပ်ခွင့်နဲ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပရဂုဏ် အတွင်းက တကသအဆောက်အအုံ စတာတွေကို မြင်နိုင်ခွင့် မရှိတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုစိုးသိမ်းရေ၊ စာရေးဆရာအပြင် နိုင်ငံရေးသမား၊ သတင်းစာဆရာဖြစ်တဲ့ ခင်ဗျားဟာ နိုင်ငံရေး မိုးကောင်းကင်ထက်မှာတော့ ကြယ်တစ်ပွင့်အဖြစ် လင်းခဲ့၊ လက်ခဲ့တာပါပဲ။ စကြဝဠာ အတွင်းက ကြယ်မင်းတွေဟာ စင်စစ်မြင်တွေ့ရတဲ့ နေရာမှာ မရှိကြတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့အလင်းရောင်တွေကတော့ အလင်းနှစ်တွေကို ဖြတ်သန်းပြီးတော့ မြေကမ္ဘာဆီ လာနေဆဲပါပဲ။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးကြယ်ရောင်အလင်းတွေနဲ့ အနာဂတ်မှာ ရှိလာဦးမယ့် တကသ အဆောက်အအုံသစ်ကို ခင်ဗျား မြင်ကြည့်စေချင်တာ။ ဇူလိုင်(၇)ရက် ကျောင်းသားဟောင်းတစ်ဦးကို ဇူလိုင်(၇)ရက် ကျောင်းသားဟောင်းတစ်ဦးက ဖြစ်စေ လိုတဲ့ဆန္ဒ။ ကျွန်တော့် ဆန္ဒပါပဲဗျာ။

ခင်မောင်ဆွေ (NDF)

ဦးစိုးသိမ်းနှင့် ကျွန်တော်

ဦးတိုးပို (NDF)

ကျွန်တော်ဟာ ဦးစိုးသိမ်းကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်ကတည်းက စတင်သိကျွမ်းခင်မင်ခဲ့ပါသည်။ အမှန်မှာ ၁၉၆၂-၇- ဇူလိုင်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ရှိစဉ်ကတည်းက သူ့ကို ကျွန်တော် သိနေခဲ့ပါသည်။ သူ့ဟာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် (၁၀)တန်းအောင်၍ တက္ကသိုလ်သို့ရောက်ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွင် ရွှေတန်းမှ ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ခေတ်၊ မင်္ဂလာဒုံဗဟိုနိုင်ငံရေးတက္ကသိုလ်တွင် အခြေခံနိုင်ငံရေးသင်တန်းတွင် သူ့ကို တွေ့ရပါသည်။ သူက ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ အယ်ဒီတာဖြစ်ပါသည်။ သင်တန်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အတူတကွတွဲ ရှိကြသည်။ Team-work ကို ကောင်းစွာ နားလည်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကောင်းသူ ဖြစ်သည်။ သင်တန်းပြီးဆုံးသောအခါ ဦးစိုးသိမ်းက ကျွန်တော်၏ အော်တိုစာအုပ်လေးတွင် 'တင်ချိန်ကျရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေး လုပ်ကြတာပေါ့' ဟု အမှတ်တရ ရေးပေးပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ထိုအချိန်ကစ၍ နိုင်ငံရေးသန္ဓေ တည်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

၁၉၈၈ ခု ကျွန်တော်က ပဲခူးတိုင်းဒေသန္တရစက်မှုလက်မှုဦးစီးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပါသည်။ ၈၈ အရေးအခင်းလည်း စတင်နေပါပြီ။ ဒီလိုရှုပ်ထွေးနေသည့်ကာလတွင် ကျွန်တော်လည်း ရန်ကုန်ရုံးချုပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရပါသည်။ (၃၃)လမ်းက သူ့အိမ်သို့ ကျွန်တော် မကြာခဏ ရောက်ရှိပြီး သူနှင့်အဆက်အသွယ်မပြတ်ဘဲ သူ့ဇနီး၏ မြင့်မြင့်နှင့်ပါ ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ပါသည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ တပ်မှ အာဏာသိမ်းအပြီး ကျွန်တော်အလုပ်မှ ဖျက်ရသောအခါ သူလည်း သတင်းစာအယ်ဒီတာဘဝမှာ မရှိတော့ပါ။ နောက် NLD တွင် တွေ့ကြပါသည်။ သူလည်း ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အမတ်၊ ကျွန်တော်လည်း (၉၀)ပြည့်နှစ် ဘန်သီရိတိုင်း NLD အမတ်၊ သူက ထောင်ထဲသို့ ဒုတိယအကြိမ် ရောက်သွားပါသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ကျွန်တော် အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်သို့ ရောက်သောအခါ သီးသန့်ထောင်တွင် သူ့ကို တွေ့ရပြန်ပါသည်။ ထိုအချိန်က သူ့ရဲ့ ကော်ဖီဖစ်တစ်ခွက်နှင့် ပေါင်မုန့်ကြွပ်လေး

နှစ်ချပ်ကို ခိုးကြောင်ခိုးဝှက် မှီဝဲလိုက်ရပါသည်။ ပြီးရင် သူက 'ကိုတိုးပို ခင်ဗျား ဘာလို့ လိုက်လာသလဲ' မေးပါသည်။ ကော်ဖီနှင့် သူ့မုန့်ကို ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မေ့မှာ မဟုတ်ပါ။ အရသာရှိဆုံးနှင့် အလိုအပ်ဆုံးအာဟာရပင် ဖြစ်တော့သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ကျွန်တော်အင်းစိန်က ပြန်လာတဲ့အခါမှာ သူက အပြင်မှာ ရောက်နှင့်နေပါပြီ။ သူနှင့်ကျွန်တော်တို့ အဆက်အသွယ်မပြတ်ကြပါ။ သူ့အိမ် ရောက်တိုင်းလည်း နိုင်ငံရေးပဲ ဆွေးနွေးဖြစ်ကြပါသည်။ များသောအားဖြင့် သူကပဲ ပြော ပြီး ကျွန်တော်က နားထောင်သူပါ။ နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်လျှင် ဘာပဲမေးမေး အဖြေက အမြဲပင် အဆင်သင့်ရှိပါသည်။ ချစ်စရာကောင်းသည်က စကားဖြတ်၍ ပြောလည်း စိတ်ရှည်စွာ နားထောင်တတ်ပြီး ပြီးမှ သူ့စကားကို ဆက်ပါသည်။ ဒီပလိုမေစီကောင်းသည် ဟု ပြောရမည်ပင်။

၂၀၁၀ ခုတွင် သူ၏ မိတ်ဆွေရင်းချာများဖြစ်ကြသော ဒေါက်တာသန်းငြိမ်း၊ ဦးခင်မောင်ဆွေ၊ ဦးစိန်လှဦးနှင့် ကျွန်တော်တို့ NDF ပါတီ တည်ထောင်ပါသည်။ ထို အချိန်တွင် သူဟာ ဂျာနယ်လစ်ဖြစ်နေပါပြီ။ ၂၀၁၀တွင် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ နိုင်ငံရေး ကို ဆက်လုပ်ချင်ကြသည်။ နိုင်ငံရေးလုပ်မယ်ဆိုရင် နိုင်ငံရေးပါတီရှိမှ ဖြစ်မည်။ ရွေးချယ် စရာလည်း ဒါပဲ ရှိသည်။ အဲဒီကတစ်ဆင့် ၂၀၀၁ အခြေခံဥပဒေကို ပြောင်းရမည်၊ ပြင်ရမည်ဟု နိုင်ငံရေးအမြင်ရှိ၍ Founder (၁၉)ဦးဖြင့် NDF ပါတီကို တည်ထောင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၂ တွင် ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲက ကျွန်တော်တို့ NDF မှားကြောင်း သူလက်ခံလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ်သည် သူ့ရဲ့ ကျန်းမာရေးက သူ့ကို ဒုက္ခပေးပါတော့သည်။ သို့သော် သူ စိတ်ဓာတ်မကျ၊ သူမြတ်နိုးသော ဂျာနယ်လစ်ဘဝကို စွန့်လွှတ်၍ ဘဝတစ်ပါးသို့ ကူးပြောင်းသွားပါသည်။ ဝမ်းနည်းစရာ၊ နှမြောတသစရာပင် ဖြစ်တော့သည်။

အနှစ် (၂၀)ကျော် ရင်းနှီးခင်မင်ခဲ့ရသော နိုင်ငံရေးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၊ အလွန် ချစ်စရာ ခင်စရာကောင်းသော တစ်ချိန်က နိုင်ငံရေး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဦးစိုးသိမ်း (မောင်ဝံသ)ကို အမြဲပင် သတိရနေမည်ပင်။ ဦးစိုးသိမ်း ကောင်းရာသူဂုဏ်တိလားပါစေ။

ဦးတိုးပို (NDF)

မောင်ဝံသသို့အလွမ်း

နိန့်လှဦး

သူငယ်ချင်း မောင်ဝံသ။
 မမေ့နိုင်စရာ မောင်ဝံသ။
 လွမ်းစရာတွေများတဲ့ မောင်ဝံသ။
 ဦးစိုးသိမ်းဆိုတဲ့ မောင်ဝံသ။
 နာမည်ကျော် မောင်ဝံသ။

မိမိကုန်တကုန်။ ဆောင်းမပီတပီ။ မိုးရာသီကုန်ဆုံးပြီး ဆောင်းရာသီဝင်ဖို့ ပြင်ဆင်နေချိန်ပေါ့။ သို့သော် မိုးရာသီလည်း မပီတော့။ ဆောင်းရာသီလည်း မပီသေး။ အဲဒီအချိန်အခါ ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ အယ်ဒီတာခန်းမှာတော့ မောင်ဝံသ တစ်ယောက် အလုပ်ရှုပ်နေတယ်ဗျာ။

'ဟေ့လူ ကိုစိန်လှဦး တိုးတိုးတိတ်တိတ်ပေါ့နော်၊ သည်နေ့ ကျွန်တော် အိမ်စောစော ပြန်ရမယ်၊ ကျွန်တော့် နိုင်ငံခြားစာမျက်နှာကို ခင်ဗျားကြည့်ပေးဗျာ၊ သတင်းလိုရင်လည်း ဘာသာပြန်ပေးလိုက်ပေါ့၊ မျက်နှာပရူလည်း ဖတ်လိုက်ဗျာ'ဆိုပြီး ကိုစိုးသိမ်းက ကျွန်တော့်အား အလုပ်တွေ လာလွှဲနေတယ်။

'ဟာ...ဟာ... နေပါဦးဗျ၊ ကျွန်တော့်အတွက် အဖိုးအခက ဘယ်လိုလဲ။ ဘယ်လို၊ ဘာတွေ၊ ခံစားရမှာလဲ၊ ရှင်းရှင်းလုပ်ဗျာ'

ကျွန်တော်က ထုံးစံအတိုင်း သူ့ကို ရွတ်ရွတ်နောက်နောက်နဲ့ ခပ်ရိရိ လုပ်လိုက်ပါဘယ်။

'ဟာဗျာ ခင်ဗျားအတွက် သွားစီစဉ်မလို့ပါ၊ ခင်ဗျားငတ်နေတယ် မဟုတ်လား၊ သည်နေ့ ဒေါ်မြင့်မြင့် ပဲခူးပြန်မယ်လေ၊ (ထိုစဉ်က ဦးစိုးသိမ်းနဲ့ ဒေါ်မြင့်မြင့်မှာ ကလေးမရသေးဘဲ) ဒေါ်မြင့်မြင့်က ပဲခူးရှိ မိဘဆွေမျိုးများထံ လွယ်လွယ်ပဲ ပြန်လော့ရှိပါတယ်၊ အိမ်မှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းရယ်၊ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားအတွက် ယမကာ ရေမီးအစုံအလင် ခေါ်လာဗျာ၊ ကျွန်တော်အိမ်ပြန် စီစဉ်ထားမယ်၊ ပြီးတော့လိုက်ခဲ့၊ ဘယ်နှယ့်လဲ၊ ကြိုက်ရဲ့လား'

‘ဟာ ကောင်းမှကောင်းဗျာ။ ခင်ဗျား သိတတ်လိုက်တာ။ ကြီးပွားဦးမယ်ဗျို့။ ရထူးလည်း တက်ဦးမယ်၊ သူငွေ့ ဖြစ်ဦးမယ်၊ ဒါမျိုးဆို ကျွန်တော်က မဆွတ်ခင်က ညွတ်ပြီးသား မဟုတ်လား၊ အိုကေ အိုကေ၊ ဒါပေမဲ့ ဟေ့ မစ်ချီဂန် အပြောလွတ်ကလေးတော့ လုပ်ဗျာ၊ ပြောစရာမရှိစေနဲ့၊ ပြည်စုံပါစေနော်’ ကျွန်တော်က ပြောဆိုနေစဉ်မှာပင် သူက သတင်းစာ တိုက်ပေါ်မှ အဆောတလျင် ဆင်းသွားလေပြီ။

အဲဒီတုန်းက ဗိုလ်တထောင်ဟာ လွမ်းစရာကောင်းသလို အခု ဦးစိုးသိမ်း ရုတ်တရက် ဆိုသလို ကွယ်လွန်သွားပြန်တော့ ကျွန်တော့်အဖို့ ပို၍ ပို၍ လွမ်းစရာ ဖြစ်နေ တယ်။ အဲဒီ ကာလက ဗိုလ်တထောင်မှာ ကိုယ်ပိုင်အယ်ဒီတာချုပ်မရှိ၊ ကိုယ်ပိုင်ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ်လည်း မရှိ၊ နတ္ထိ။ အစိုးရက ပစ်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဗိုလ်တထောင်မှာ ဝါရင့်သမ္မာရင့် လုပ်သက်ရင့် စွယ်စုံရ အယ်ဒီတာတွေ အပြည့်။ ကျွန်တော်တို့မှာ တာဝန် ယူလုပ်ရပေမယ့် ရာထူးမပေး။ ရာထူးမရ။ ကြည့်ပါဦး။ ပြည်သူ့ လူငယ်ခေါင်းဆောင်ဘဝက လာတဲ့ ဦးသန်းမြင့်။ အမေရိကန်ပြန် ဦးစိုးသိမ်း(မစ်ချီဂန်)နှင့် ဦးအုန်းကြိုင် (မင်နီဆိုတာ)၊ ဦးသန်းဆွေ၊ ဦးအုန်းကြိုင် (မြေခိုကုန်းဖိုးလုံး)နှင့် ပြည်သူ့ပိုင် သိမ်းစဉ်ကပင် ပါလာတဲ့ ဦးသိန်းဖေမြင့်ရဲ့ ပီအေ (PA) ကျွန်တော် စိန်လှဦး(ဂျက်ဖာဆင်) ဖြစ်တယ်။ ပုဂ္ဂလိကမှ ကျွန်တော်နဲ့ဘဝတူ ပါလာတဲ့ ဦးရဲတင့်ကတော့ NAB မှာ အယ်ဒီတာ ချုပ်ဖြစ်သွားပြီ။ အယ်ဒီတာချုပ် ဗိုလ်ထိန်လင်းက အလုပ်ပြုတ်သွားပြီ။ ဒုတိယအယ်ဒီတာချုပ် ဦးကျော်လင်းက ပင်စင်ယူသွားပြီ။ သည်အထဲမှာ ဦးစိုးသိမ်းနှင့် ဦးအုန်းကြိုင်ဟာ ဟံသာဝတီသတင်းစာ မောင်ဖျက်ခံရလို့ ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ ဗိုလ်တထောင် ရောက်လာကြတာပါ။ ဒါ့ကြောင့် မကြာမကြာပဲ ‘ခင်ဗျားတို့က ဒုက္ခသည် သတင်းစာက လူတွေနော်။ မထောင်နဲ့ ငြိမ်ငြိမ်နေ ကံကောင်းလို့ မပြုတ်ဘဲ မြို့တော် ရောက်လာတဲ့ လူတွေ ရေမေ့ကမ်းတင်တွေ၊ ဝိဝိပြားပြားနေကြ’ ဟု ကျွန်တော်က ရင်းနှီးတဲ့ သူတို့နှစ်ယောက်ကို မကြာခဏ စတတ်ပါတယ်။ ကျီစယ်တတ်ပါတယ်။ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်မှာ ကတည်းက ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေဟာ ပြောမနာ၊ ဆိုမနာတွေပါ။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့တစ်တွေဟာ အချိန်ပြည့်ပြီး ထိုက်တန်သူတွေ ဖြစ်ပါလျက် ရာထူးနေရာတွေလည်း လစ်လပ်နေပါလျက် စစ်ဗိုလ်စစ်သား တပည့်တပန်းများက ရာထူး မတက်နိုင်အောင် ပိတ်ဆို့ထားကြတယ်လေ။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့က မမှု။ အပြုံးမပျက်၊ အလုပ်မပျက်။ ဗိုလ်တထောင်မှာ အလံထူပြနေတယ်ဗျာ။ ဗိုလ်တထောင်ကို ထိပ်ဆုံးသတင်းစာ ဖြစ်အောင် ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းပြီး လုပ်ဆောင် ပေးခဲ့ကြတယ်ဗျာ။ သို့သော်လည်း ရှစ်လေး လုံး ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံကြီး ပေါ်လာတဲ့ အခါ ဦးစိုးသိမ်း၊ ဦးအုန်းကြိုင်၊ ဦးစိန်လှဦး ဗိုလ်တထောင်မှ ကျွန်တော်တို့သုံးဦးက ဦးဆောင်ခဲ့တယ်။ သုံးဦးလုံးကိုပဲ ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ကို ဆန့်ကျင်တဲ့ အစိုးရက ချက်ချင်းဖြုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ချက်ချင်းပဲ စစ်တပ်က ဝင်လာပြီး ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ ပရိဝုဏ်ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့သုံးဦးကို မောင်းထုတ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့သုံးဦးစလုံးက

အပြုံးမပျက်ပါ။ အိမ်မပြန်ဘဲ NLD ရုံးကိုသွားဝင်ခဲ့ကြတယ်ဗျာ။ ဒါက စကားမစပ် ပြောမိတာပါ။ ပြောစရာတွေတော့ အများကြီးပဲ။ ထားပါတော့။

ညနေဘက်အလုပ်ပြီးတဲ့အခါ ကိုစိုးသိမ်းအိမ် ကျွန်တော်ပြေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော် သူ့အိမ်ရောက်တော့ ထမင်းကဖြင့် ကျက်နေပါပြီ။ ဟင်းအိုးက မီးဖိုပေါ်မှာ သူက မွှေနေဆဲ။ သူ့မှာ ဟင်းအိုးကတစ်ဖက်၊ ဆေးလိပ်ကတစ်ဖက်။ 'ကျွန်တော်က ဘာဟင်းလဲဗျာ၊ ဖြူဖပ် ဖြူဆော်နဲ့လို့ ပြောဆိုမေးမြန်းလိုက်တဲ့အခါ သူက 'ဘာဟင်းရမလဲဗျာ၊ ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်ဆုံ ဘိုင်းချက်စားလေ့ရှိတဲ့ အမဲနဲ့ဝက်ရောလျက်ပေါ့ဗျာ၊ ဟားဟား၊ သူတို့ကို ပေါင်းချက်လိုက် တော့ အမဲကလည်း မညီတော့ဘူး။ ဝက်ကလည်း မအီတော့ဘူး။ ရောသမပြီး အရသာပိုရှိ တယ်လို့ ခင်ဗျားပဲ ခဏခဏ ပြောခဲ့တယ်မဟုတ်လားခ ဦးစိုးသိမ်းက ဆေးလိပ်တစ်ဖက်နဲ့ ထင်းအိုးမွှေရင်း ကျွန်တော့်အား ရှင်းပြနေတယ်။ ကျွန်တော်က ထုံးစံအတိုင်း 'ကောင်းဗျာ၊ ထောင်းမှကောင်း'လို့ ကြွေးကြော်လိုက်ပါတယ်။

'ဟေ့လူ ပြီးမှကောင်းဗျာ။ ငရုတ်သီး၊ ကြက်သွန်မညက်တတ်သေးဘူးဗျာ။ အရင် ထောင်း လိုက်စမ်းပါဦး နေပါဦးဗျာ။ တစ်ခွက်စီလောက် အရင်ချရအောင်ပါ။ အားဆေး လေးပေါ့' ကျွန်တော်က ပြောတော့ သူက 'ဟာ ကောင်းဗျာ' ဆိုပြီး ပုလင်းထုတ်ကာ ချက်လှည့်ကြတယ်။ ငရုတ်သီး ကြက်သွန် ထောင်းထည့်ပြီး သိပ်မကြာပါ။ ဝက်သားနဲ့ အမဲရဲ့ ရောယှက်တဲ့ စွဲမက်စရာအနံ့သင်းသင်းကလေး ထွက်လာပြီး ဆွဲဆောင်နေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ မီးဖိုမှ ကျအောင် မစောင့်နိုင်ပြီ။ ဖိုပေါ်မှ အိုးမကျမီကပင် ခပ်ယူပြီး မြည်းနေပြီ။ ဟာ ရှယ်ပဲဗျာ။ အထူးကောင်းဗျာဟု ကြွေးကြော်ရင်း ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက် Grand Dinner ဂရင်းခင်နာသုံးဆောင်ကြပါတော့တယ်။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ဟာ အရက်လည်းကြိုက်သူ ဖြစ်တယ်။ ဆေးလိပ်လည်းစွဲသူ ဖြစ်တယ်။ ချက်ရင်းဖြတ်ရင်း လည်း ဆေးလိပ်သောက်တယ်။ ယမကာမှီဝဲရင်လည်း ဆေးလိပ်သောက်တယ်။ ဘယ်မှာ မိနိုင်တော့မလဲ။ ဒါပေမဲ့ ယခု ကျွန်တော် ထောင်မှ နောက်ဆုံး လွတ်လာချိန်မှာတော့ သူဟာ အရက်လည်း ဖြတ်လိုက်ပြီ။ ဆေးလိပ်လည်း ဖြတ်လိုက်ပြီ။ စာရေးခြင်းနှင့် စာဖတ်ခြင်းအလုပ်ကိုသာ ဇောက်ချ လုပ်နေပြီ။ အဖိုးတန်လိုက်တာဗျာ။ ကျွန်တော် မြစ်ကြီးနားထောင်မှ လွတ်လာတော့ ဦးစိုးသိမ်းနဲ့ ဦးအုန်းကြိုင်ဟာ ကျွန်တော့်မိသားစု ဆွေမျိုးများ ကျွန်တော့်ရဲဘော်ရဲဘက် အပေါင်းအသင်းများနဲ့အတူ ရန်ကုန်ဘူတာကြီးမှာ လာကြိုခဲ့တာ မမေ့နိုင်ပါ။ အားကျစရာကောင်း လိုက်တဲ့သူငယ်ချင်း။

နမူနာယူစရာကောင်းလိုက်တဲ့ သူငယ်ချင်း။ သူ့မှာ အတွေ့အကြုံလည်း ရင့်ကျက် နေပြီ။ အတွေးအခေါ်လည်း ကောင်းနေပြီ။ အရေးအသားလည်း ထက်မြက်နေပြီ။ ထူးချွန် နေပြီ။ ဆေးစက်ကျရာ အရုပ်ထင်နေပြီ။ မောင်ဝံသ စာမူတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည် တောင်းနေ ပြီ။ စာဖတ်ပရိသတ်ကလည်း ဝိုင်းဝိုင်းလည်ဖတ်နေပြီ။ လူကြိုက်များတဲ့ စာရေးဆရာဖြစ်နေ ပြီ။ နာမည်ကျော်သတင်းစာဆရာ စာရေးဆရာဖြစ်နေပြီ။ မှန်ပါတယ်။ ထူးချွန်တဲ့ စာရေး ဆရာ။ ထက်မြက်တဲ့ စာရေးဆရာ။ လူကြိုက်များတဲ့ စာရေးဆရာ။ အောင်မြင်တဲ့

သတင်းစာ ဆရာ။ စွယ်စုံရတဲ့သတင်းစာဆရာ။ ကျော်ကြားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမား။ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်။ မောင်ဝံသ မဟုတ်လား။

ခုတော့ ကျဆုံးသွားရပြီ။ ကင်ဆာရောဂါရဲ့ ဖိစီးနှိပ်စက် တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရပြီ။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း မောင်ဝံသ ကွယ်လွန်သွားရှာပြီ။ အလွမ်းမပြေစရာ မောင်ဝံသ။ လွမ်းစရာတွေစုံသော သူငယ်ချင်းမောင်ဝံသ။ မလွမ်းဘဲ မနေနိုင်အောင် လုပ်ခဲ့သော မောင်ဝံသ။

မောင်ဝံသနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ကျောင်းသားဘဝတုန်းကဖြင့် မတည့်အတူနေလို ဖြစ်ခဲ့ တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ရှင်းပါတယ်။ သူက တပ်ဦးအရင်းခံ ဗကပ နောက်လိုက်။ ဗကပကျောင်းသား။ တောပဲ ခိုရမလိုလို။ သူပုန်ပဲ ထရမလိုလို။ စိတ်တွေလှုပ်ရှားနေချိန်။ ကျွန်တော်က ဆရာသိန်းဖေမြင့်ရဲ့ ရဲဘော်။ ပီအေ (PA) ဝိုင်းတထောင်ဝိုင်းတော်သား ဆရာသိန်းဖေမြင့်နဲ့ ဇနီး ခင်ကြည်ကြည်ရဲ့ အဆုံးအမကို ခံယူထားသူ။ မှန်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းကဖြင့် ကျွန်တော်နဲ့ သူဟာ နီးတကျက်ကျက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပေတယ်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ခင်ဗျာ သတင်းစာ လောကထဲ ရောက်လာတော့ ကျွန်တော်နဲ့သူဟာ အငြင်းပွားစရာ သိပ်မရှိ သလောက်ပါပဲ။ မြန်မာနိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီပေါ်ထွန်းရေးကို အတူကြိုးပမ်းခဲ့သူတွေ ဖြစ်လာ တယ်ဗျာ။ ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် အလုပ်ဖြုတ်ခံပြီး ဆန္ဒပြခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား။ ထောင်ကျခံခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား။

နမ္မောစရာဖြစ်ပြီ။ မောင်ဝံသ ခုတော့ အသေစောသွားပြီ။ သူငယ်ချင်းကို မိသားစု တွေကလည်း နှမြောကြတယ်။ ခင်ဗျားစာဖတ်ပရိသတ်တွေကလည်း နှမြောကြတယ်။ ခင်ဗျားနိုင်ငံရေး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကလည်း နှမြောကြတယ်။ ခင်ဗျားစာပေရေးဖော် ရေးဖက်တွေကလည်း နှမြောကြတယ်။ ခင်ဗျား နိုင်ငံတော်ကလည်း နှမြောနေပြီဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ဘာတတ်နိုင်မလဲ သူငယ်ချင်းရယ် သင်္ခါရတရားဆိုတာ ဘယ်သူလွန်ဆန်နိုင်မလဲ။ လွန်ဆန်နိုင် ရိုးရှိမလဲ။ တစ်နေ့တော့ လူတိုင်းလက်ခံကြရတာပဲလေ။

သူငယ်ချင်း နှစ်သက်စွဲလန်းတဲ့ အရာလေးခုကို ကျွန်တော်မှတ်ထားမယ်။ နိုင်ငံရေး စာပေ၊ အရက်နဲ့ ဆေးလိပ်မဟုတ်လား။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က ဆေးလိပ်တော့ အစကပင် မကြိုက်တတ်ပါ။ ရှိပါစေတော့လေ။

နှုတ်ဆက်လိုက်ပါတယ်။ သူငယ်ချင်း မောင်ဝံသ။ သွားနှင့်လေဦး သူငယ်ချင်း မောင်ဝံသ။ ကျွန်တော်လည်း သိပ်မကြာမီ လိုက်ခဲ့ရမှာပါ။

ခုတော့ မောင်ဝံသသို့ အလွမ်းဖြင့်
လွမ်းသောစိတ်ကို ဖြေမလိုနဲ့
လွမ်းဆွတ်သတိရနေသော
သူငယ်ချင်း
စိန်လှဦး

ဆေးလိပ်မီး - စည်းနဲ့ဝါး

မင်းကိုနိုင်

အခါက အကျဉ်းစံ ဘဝသီးခြားစီနေရစဉ် တိုက်ခန်းတစ်ခု လူတစ်ဦးမို့ စကားပြောဖော်
တစ်ဦးမှာ လူကြီးတစ်ဦးက လူငယ်တစ်ဦးကို သီချင်းဆိုပြရန် တောင်းဆိုသည်။

ပရိသတ်ရှာနေသော လူငယ်ကလည်း ယားရာခြင်ကိုက် အကြိုက်တွေ့သည်နှင့်
အားတမ်းဆို။ လူကြီးကလည်း တစ်ပုဒ်ပြီးတိုင်း၊ ကောင်းဗျာ ကောင်းဟု ဩဘာပေးခဲ့၏။
အဲဒီအတန်ကြာ လူငယ်ခမျာ အသံတွေလည်း ပျောက်၊ ဆိုစရာသီချင်းတွေလည်း ကုန်
သလောက် ရှိတော့ လူကြီးက အားပေးသည်။

ဆိုသာဆိုပါ ကိုယ့်လူရာ။ တစ်ချိန်ကျရင် ကိုယ်ဟာ မင်းရဲ့ တေးဆိုချောသိပ်မှုတွေနဲ့
တော့ ညကြမ်းကြမ်းကြီးတွေကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ရတယ်ဆိုတာ စာရေးပြီး မှတ်တမ်းတင်ရုံမက
အနိပ်ထုတ်ဝေဦးမှာပါ။

ခုတော့ လူကြီးခမျာ ထိုဘဝကိုလည်း စာမရေးနိုင်။ ထိုစဉ်က လူငယ်လေးကသာ
သူ့အကြောင်း အမှတ်တရရေးနေရလေပြီ။

အမှောင်ခေတ်ထဲ ကျွန်တော်တို့အတွက် ဖတ်စရာရှားစဉ် ဟိုးခေတ်ကောင်း(ခေတ်ကောင်း
ညို့ ခေါ်တာက ပိုမှန်မည်ထင်ရဲ့) လွတ်လပ်ရေးခေတ်က စာအုပ်ကောင်းတွေကို အလှ
အသက် ရှာဖတ်ကြရသည်။ ခေတ်ပြိုင်ထွက်နေသည့် အထဲက ရသစာပေအချို့ ရှိသော်
လည်း ဒဿနနှင့် ပတ်သက်လျှင်တော့ မူးအောင်ရှာရသည်။

ဒီအထဲ ပြုံးကနဲ ပြက်ကနဲ ထွက်လာသည်က 'အတွေးအမြင်' ဆိုသည့် စာစောင်။
ခေတ်ကာလကလေးအထိ အစောဆုံးခေတ်က ပညာရှင်ရဲ့စာပေတွေလည်း ပါသလို၊ ဒဿနီက
လက်ရှိ (ထိုအချိန်) ဆရာ၊ ဆရာမတွေ လက်ရာလည်း ပါတော့ ကျွန်တော်တို့
အားကြီးကျ လှဖတ်ကြရသည်။ ထိုစာအုပ်ကို စတင်စီစဉ်ထုတ်ဝေသူနှင့် ထောင်ထဲ
ထုတ်ဆွဲကြလိမ့်မယ်လို့ ဘယ်စဉ်းစားမိပါမလဲ။

ဆရာနှင့်ကျွန်တော် စကားပြောခွင့် ရှားပါးချိန်လေးရခိုက် စာအုပ်လောက၊ ထုတ်ဝေသူ လောကအကြောင်း အမောတကောမေးရင်း ဒေါင်း စာပေကရောဟု မေးမိရာ ဆရာက 'ဟာ ဝမ်းသာလိုက်တာ။ အဲဒါမေးပါမလားလို့ စိတ်ပူနေတာ။ အသိအမှတ်ပြုတဲ့ အထဲ ပါရတာ လုပ်ရကျိုးနပ်လိုက်တာ'ဟု ရွှင်လန်းအားရ တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ ပြီးတော့ ဒေါင်းဆိုတဲ့နာမည်ကို အမြတ်တနိုး သူ သုံးခဲ့ကြောင်း စီကာပတ်ကုံးပြောပြပါတော့သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဒဿနိကဗေဒမှ ဆရာမကြီး ဒေါ်မေတင်ထွန်းဆိုရင် ကျွန်တော့် အိမ်နီးချင်းဖြစ်သော်လည်း မေးမြန်းသင်ယူဖို့ အခြေအနေမပေးကြောင်း၊ ဆရာစာအုပ် ထဲကျမှ ကျကျနန လေ့လာခွင့်ရကြောင်းမှ စ၍ ထိုအတွေးအမြင် စာအုပ်၏ ကျေးဇူး ကြီးပုံကိုကြံ့ခိုက် ဖွင့်ပြောခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

ဆရာကလည်း အခုလို မွန်းကျပ်နေတဲ့ဘဝထဲ ဘယ်လောက် ကြာဦးမယ်မှန်းမသိတဲ့ အချိန်မှာ ဒီလို အသိအမှတ်ပြုစကားကြားရလို့ ရင်အေး သွားတာပဲဟု ပီတိစကားဆိုပါသည်။

ဆရာနှင့်ကျွန်တော်စကားပြောခွင့် ကောင်းစွာ အချိန်ရခဲ့သည်တော့မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော် နှင့် နှစ်ခန်းကျော်မှာ သူရှိနေသည်ကို သိပါလျက် ဘယ်လိုမှ ခေါ်အော်၍ ကြားရသော အခြေအနေမဟုတ်။ အခန်းတွေဖွဲ့စည်းပုံကိုက အလုပ်ပိတ်တွေဆိုတော့ ပြောကြဆိုကြဖို့ မလွယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ တစ်တောင့်ထွာလောက်က သံဆန်ကာကြား သံတိုင်ပေါက်နှင့် လွတ်နေသည့် ကောင်းကင်ကို ချောင်းကြည့်ရင်း အပြင်လောကကြီးကို တပ်မက်စွာ ငမ်းရသည်။

အထူးဆောင်မှာက ဘေးချင်းကပ်လျက်အခန်း လူရှိမှ လေငြိမ်တိတ်ဆိတ်ချိန် စကား ပြောဖို့ ကြိုးစားလို့ ရနိုင်သည်။ ဘေးနှစ်ဖက်လုံး လွတ်နေလျှင်တော့ နေပေတော့ တစ်ကိုယ်ရေအတွေးနှင့်သာ။

လူသစ်တစ်ယောက်ဝင်လာလျှင် ဝန်ထမ်းက သော့တွဲတချွင်ချွင် အသံပေးသည်နှင့် ငါ့ဘေးအခန်းထဲ ထည့်ပါစေဟု ဆုတောင်း ရင်ခုန်ကြရသည် ချည်းသာ။

တစ်ခါမှာတော့ လူသစ်တစ်ယောက်ရောက်လာ၊ လွတ်ရာ အခန်းထဲဝင် ဘေးခန်းက လူကပျော်။ နှုတ်ဆက်ပြီး စကားတွေ ဖောင်ဖွဲ့နေခိုက် အချိန်က ညနေရိတ်နဲ့ လွမ်းစရာ။ ငှက်တွေ အိပ်တန်းပျံချိန် ဆရာခမျာ စကားပြောဖော်မဲ့နေတာ ကြာပြီမို့ အဖော်ရှာချင်ဟန် တူပါသည်။ ဘယ်သူကြားကြား တုံ့ပြန်စကားရရင် ပြီးတာပဲဟု သဘော ထားလေရောသလား မသိ။ ခုလို အော်လိုက်ပါသည်။

'တိမ်တွေ လှတယ်ဟေ့။ တိမ်တွေလှတယ်'

ကျွန်တော်ဝမ်းသာအားရ ထခုန်ပြီး၊ အဘဇွန် (လေယာဉ်မှူးကြီး ဦးလှဝင်း) အာ တိုက်တွန်းသည်။ ဆရာမောင်ဝံသအားလှမ်းနှုတ်ဆက်ပေးဖို့။ ခက်တာက ကျွန်တော်ထံ အထူးဆောင်၏ ဆည်းဆာညှိဝေဒနာကြောင့် ပြန်မနှုတ်ဆက်နိုင်။

အထူးဆောင်တိုက်ခန်းတွေရွေ့မှာ ဧရာမသရက်ပင်ကြီးရှိသည်။ ညနေ နေညိုပြီ ဆိုရင် ညိုပင်အိုကြီးသို့ ဆက်ရက်တွေ အိပ်တန်းပြန်လာနေကျ။ လူတွေက နဂိုက အိမ်လွမ်းနေသူများပီပီ ထိုအချိန်ဆို အလွန်အနေခက်လှသည်။ အချိန်တန် အိမ်ပြန် မိသားစု စကား ခြင်းခွဲနေစဉ် ဆက်ရက်တွေကို အားကျရင်း ကိုယ့်ဘဝကိုယ်တွေးမိကာ တောက်ခနဲ တက်ခေါက်မိနေကျ။ ဆက်ရက်ဆိုသည့် အမျိုးကလည်း နဂိုကမှ စကားများများဆိုတော့ အိပ်တန်းပြန်ဆုံချိန် တစ်နေ့တာ အတွေ့အကြုံ ရှင်းလင်းပွဲတွေ ဆူညံနေသည်။

ယခုလည်း အဘဝ္ဗန်က ပြန်နှုတ်ဆက်မည်ပြင်တော့ ဆက်ရက်တစ်အုပ်က ဘယ်က သယ်လို စကားစရသွားသည်မသိ။ တကျိကျိ တကျမ်ကျမ် ထအော်နေကြရာ ပင်လုံး ကျွတ်ကျွတ် ညံသွားတော့သည်။ အဘဝ္ဗန်၏ ကိုဝံသ နေကောင်းရဲ့လားဆိုသည့် အသံကို ဆက်ရက်သံတွေ ဖုံးသွားတော့ ဆက်ရက်တွေကိုလည်း ငြိငြင်မိ။ ဆရာမောင်ဝံသကိုလည်း လျှန်စွာ အားနာသနားမိပါသည်။

ကျွန်တော့်မှာ ငယ်သူပီပီ ဆက်ရက်တွေကို ခုလို လှမ်းငေါက်မိသည်။ 'တိတ်ကြစမ်း နီမှာ လူတွေ အဖော်မဲ့နေလို့ နှုတ်ဆက်မလို့ဟာ၊ ဘာမှ အလိုက်မသိဘူး၊ ဒါကြောင့် မင်တို့ ငှက်ဖြစ်တာတောင် ထောင်ထဲလာနေရတာ'

ဆက်ရက်တွေကား ကျွန်တော့်ကြိမ်းမောင်းမှုကို ကြောက်ရွံ့လေးစားသည့် အနေဖြင့် နှစ်ဆတိုးကာ ဆူညံပြကြပါတော့သည်။

ဆရာ ဈာပနတုန်းကလည်း ကျွန်တော်ပြောခဲ့ဖူးသည်။

တစ်ညမှာ တိုက်ခန်းထဲ ကိုယ်စီအပိတ်ခံနေရသူနှစ်ဦးဟာ သံတိုင်ကြားက ရွန်းမြမြ ထာတို့ ငေးနေခိုက် တစ်ဦးက

'လဝန်းကြီးကလည်း သာရက်လိုက်တာဗျာ၊ လို့ မချင့်မရဲ ရေရွတ်မိပါသတဲ့။ အဲဒီအခါ နောက်တစ်ဦးက

ပြည်သူ့ခေတ်ကာနယ်
(၂)နှစ်ပြည့် အခမ်းအနားတွင်
ကိုမင်းကိုနိုင်နှင့်အတူ
(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၁၀)

‘လမ်းကြီးကို အပြစ်မတင်ပါနဲ့ဗျာ။ သဘာဝတရားဟာ အပြစ်ကင်းပါတယ်’ လို့ ဖြေသိမ့်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဆရာဟာ အဲဒီလိုသဘာဝတရားကိုတောင် အပြစ်မြင်ရမှာ အားနာတတ်သူပါ။
ထောင်ဆိုတာ ဝင်လာသူတိုင်းကို ဦးချိုးဖို့ အားထုတ်နေကျ နေရာတစ်ခုပင်။
ခင်ဗျားတို့ဘာသာ အပြင်မှာ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်ပဲဖြစ်ခဲ့ဖြစ်ခဲ့၊ ဘယ်လိုဂုဏ်ဒြပ်ကြီးခဲ့သူပဲဖြစ်
ခဲ့ဖြစ်ခဲ့ ဒါတွေအားလုံးကို ထောင်ဘူးဝမှာထားခဲ့လို့ အစချီပြီး ကျိုးနွံသွားအောင် သွေးတိုး
စမ်းစမြဲ။

ဆိုလိုသည်ကတော့ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို နင်းချေဖို့ ကြိုပမ်းကြတာပါပဲ။ ဒီလို စိန်ခေါ်မှု
မျိုးကို ဆရာဟာ ပညာရှိပီပီ ဘယ်လိုရင်ဆိုင်ရမယ်ဆိုတာ နမူနာပြခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်
တို့က ငယ်စိတ်နဲ့ ပေါက်ကွဲမယ်ပဲ သိတတ်ချိန်မှာ ဆရာက လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်ရဲ့
ဣန္ဒြေမပျက် သိက္ခာကို ခုခံနည်းတွေ ပြသခဲ့ပါသည်။

ဆရာနှင့် ကျွန်တော်သည် အမြဲ အမြင်တူသည်မဟုတ်ပါ။ ဥပမာအားဖြင့် ဆရာ
ပထမဆုံးပြန်လွတ်စဉ်က ဖြစ်စဉ်တွေ ကျွန်တော်တို့ သဘောချင်းမကိုက်ညီကြပါ။

ဆရာပြန်လွတ်လာတော့ သက်ဆိုင်ရာတွေက အိမ်အရောက်လိုက်ပို့သည်။ လမ်းထဲ
ကားတွေဝင်လာတာမြင်တော့ အိမ်နီးချင်းအချို့က ပြေးသတင်းပို့သည်တွင် ဆရာမိသားစုက
ဣန္ဒြေရရနေပြကြရန် ဆုံးဖြတ်သည်။

ဆရာ ကားပေါ်မှာဆင်း အိမ်ထဲရောက် အကျအနထိုင်ပြီးမှ ဆရာသမီးကြီးက
အောင့်အည်းခဲ့သမျှ စိတ်လွတ်ချကာ ဖခင်ကို ဖက်ငိုတော့သည်။ ဒီအခါ လိုက်ပို့သည့်
အဖွဲ့အစည်းမှအရာရှိက အတူပါလာသူအား ကင်မရာထုတ်ခိုင်းပြီး ရိုက်၊ ရိုက်၊ အဲဒါ
ရအောင်ရိုက်ဟု ကပျာကယာ အမိန့်ပေးပါသတဲ့။

ဒါကို ကျွန်တော်က ကြားတော့ ဒေါသနှင့် ကန့်ကွက်သည်။

‘ဘာလုပ်တာလဲဗျာ။ သူများအိမ်ထဲထိ ဝင်ပြီး သားပျို သမီးပျို ငိုနေတာကို
ရိုက်ရတယ် လို့’

ဆရာကား တည်ငြိမ်စွာပင်။

‘ကိုယ်ကတော့ ဒီလိုမမြင်ဘူး။ သတင်းသမားတစ်ယောက်လိုပဲ မြင်တာ။ ကိုယ်ဟာ
စာနယ်ဇင်းသမားဆိုတော့ သတင်းဓာတ်ပုံကောင်းပဲလေ’

ကျွန်တော် သဘောမတူပါ။

‘ဒါစာနယ်ဇင်းမှ မဟုတ်တာ၊ ငါအာဏာရှိတယ်၊ သူများအိမ်ထဲအထိ ငါ ရိုက်ချင်ရင်
ဝင်ရိုက်လို့ရတယ်လို့ မိုက်ဂုဏ်ပြတာ သက်သက်ပဲ’

ဆရာကား သူ့ဝသီအတိုင်း တိုးတိုးသာရယ်နေခဲ့ပါသည်။

မိသားစုအကြောင်း ပြန်ပြောကြသည့်အထဲမှာ ကျွန်တော်စွဲလမ်းတာ တစ်ခုရှိသည်။

ဆရာပြန်လွတ်တော့ သားနှစ်ယောက်မှာ ကလေးပီပီ ကာတွန်းတွေ ဆွဲထားတာ
ဆရာ ဖတ်ရသည်။ သားတစ်ယောက်ဆွဲထားတဲ့ ကာတွန်းဇာတ်လမ်းထဲမှာ ဇာတ်လိုက်ကို

သူ့ဆိုးတွေ နှိပ်စက်၊ ဇာတ်လိုက်က အကြိတ်ရင်း ခုလိုပြောသည်။ 'မင်းတို့ လက်နက်အားကိုးနဲ့ အနိုင်ကျင့် ထားကြဦးပေါ့ကွာ' တဲ့။ ဆရာက ဒါကို ဖတ်ပြီး ကလေးတွေရဲ့ စိတ်မှာ အနာတရ ဖြစ်ပြီး ပြန်ကြိမ်းဝါးတာပဲဟု မသက်မသာရေရွတ်နေခဲ့ပါသည်။

ဆရာက သားအငယ်ကို အတော်ချစ်သည်။

ပထမအကြိမ် ပြန်လွတ်လာတော့ 'သား အဖေ့ကို လွမ်းနေခဲ့လား' ဟု မေးရာ သားငယ်က ဘာခံစားချက်မှမပြ။ ကိုယ့်အလုပ်နဲ့ကိုယ် ရှုပ်နေတာပါပဲ အဖေရာ၊ လွမ်းရမှန်း ထောင် မသိပါဘူး' ဟု ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဖြေခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ် အဖမ်းခံရန် အဝတ်အစားတွေ ထုပ်ပိုးနေစဉ် ဆရာက မိသားစု တစ်ဦးချင်းကို နှုတ်ဆက်သည်။ သားငယ်အလှည့်ရောက်တော့ ဆရာက 'သားကတော့ ဘာမှဖြစ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အရင်တစ်ခေါက်ကလည်း အေးဆေးပဲဆိုတော့' ဟု စကားစရာ မှုတ်နှာပျက်နေသောသားငယ်က ဘာကိုမျှမဖုံးကွယ်တော့ပဲ ငိုသံစွက်၍ 'အဲဒီတုန်းက အဖေစိတ်မကောင်းမှာစိုးလို့ ဘာမှမဖြစ်ဘူး ပြောလိုက်တာ အဖေတစ်ယောက်လုံး အဖမ်း ခံရတာ သား ဘယ်လောက်အားငယ်မလဲ၊ မတရားဖမ်းခံရတာ ဘယ်လောက် ခံပြင်းမလဲ' ဟု ခွင့်ပြောပါသတဲ့။

ဆရာသည် ထိုဖြစ်စဉ်ကိုဖြင့် ကျွန်တော့်အား ဆွေးမြည့်သော လေသံဖြင့်သာ နင်းခွင့်ခဲ့ပါသည်။ ဖခင်တစ်ယောက်၏ မိသားစုအပေါ်ဝေဒနာတွေနှင့် လုံးထွေးသတ်ပုတ် ခြင်းအတွက် စိတ်မချမ်းမမြေ့သည်ကတော့ သေချာသည်။

ကျွန်တော်သိသမျှ ပတ်သက်ဖူးသမျှနှင့်တော့ ဆရာအကြောင်း ကျွန်တော် ပြည့်စုံအောင် ပြောနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ဆရာကို ဘာဦးဝင်းတင်က Man of the Idea as။ စိတ်ကူးစိတ်သန်းသိပ်ကောင်း ချီလူဟု မှတ်ချက်ချဖူးပါသည်။ ဟုတ်လောက်သည်။

သူတိုက်က ထုတ်ခဲ့သမျှ စာအုပ်တွေက အောင်မြင်ခဲ့သည်ချည်း။ စာဖတ်သူတိုင်း၏ ဘဝနှင့်ထပ်တူမကျသည့်တိုင် အဆိပ်အတောက်တော့ ကင်းခဲ့သည်ချည်းပင်။

သို့သော် ဆရာကား ဈေးကွက်နောက်သို့ချည်း ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက် ခဲ့ မဟုတ်ခဲ့။ သူပြောပြ၍ 'ဟင်နရီကစ်ဆင်းဂျား' စာအုပ်အကြောင်း အမှတ်ရသေးသည်။ ဆရာပြုခဲ့သော ဟင်နရီကစ်ဆင်းဂျား စာအုပ်ကို ကစ်ဆင်းဂျား ကွယ်လွန်ချိန်၌ ထုတ်ဝေသူတစ်ဦးက ကမ်းလှမ်းသည်။

ကစ်ဆင်းဂျားသေပြီ၊ ခုချိန်မှာ ပြန်ထုတ်လိုက်ရင် ဝက်ဝက်ကွဲမှာ သေချာတယ် ပြန်ထုတ်ရအောင်။

ဆရာတို့ပြန်ပုံက သာမန်လူ မမျှော်လင့်ထားသည့် စကား။ 'မလုပ်ပါရစေနဲ့ဗျာ သူတစ်ယောက်သေတဲ့အပေါ် အကွက်ပဲလို့ အမြတ်ထုတ်တာမျိုး ကျွန်တော်မလုပ်ချင် ပါသေးတဲ့။

ဆရာက ကျင့်ဝတ်ကို ထိုမျှစဉ်းစားခဲ့သူ။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဆရာ၏ ပြဿနာတစ်ရပ်အပေါ် ချဉ်းကပ်ပုံကို တင်ပြလိုပါသည်။

အထူးဆောင်တွင် ဆေးလိပ်မီးကို အချိန်ကန့်သတ်၍ ပေးသည်။ သို့သော် ဝန်ထမ်းများ မေ့လျော့နေလျှင် မရတတ်။ များသောအားဖြင့်တော့ အချိန်တန်မှ မလာလျှင် စိတ်တိုပြီး အော်ဟစ်တောင်းတတ်ကြသည်။

ထိုအချိန်မျိုး၌ ဝန်ထမ်းတွေကလည်း မကြားသလို လုပ်နေတာမျိုး (သို့မဟုတ်) ပေးလျှင်လည်း မကြည်ဖြူတာမျိုး မကြာခဏ ကြုံရတတ်ခြင်း။ အထူးသဖြင့် ထမင်းစားပြီး ခံတွင်းခြင်၊ ဆေးလိပ်အလွန်သောက်လိုချိန်တွေ၌ အဆိုးဆုံး။ သူတကာတွေက ဒေါသတကြီး အော် တစ်ဖက်ကလည်း ရွဲ့နှင့်။

ထိုအခါမျိုးမှာ ဆရာလုပ်ပုံက တစ်မျိုးထူးသည်။

ဆေးလိပ်မီးဟူသည့် တောင်းဆိုသံကို ဆရာက စည်းနဲ့ဝါးဆိုသည့် သံစဉ်ဖြင့် သီချင်းလုပ်ဆို၏။

ထိုအခါ ကြားရသူတိုင်းက မပြုံးဘဲမနေနိုင်။ ဝန်ထမ်းချင်း ရယ်ကာမောကာဖြင့် လက်တို့ သတိပေးပြီး အပြေးလာပေးကာ 'ဆောရီးဗျာ မေ့သွားလို့' ဟု ဝန်ခံကြရသည်။ ဆရာကလည်း 'ရပါတယ်ဗျာ' ဟုသာ တုံ့ပြန်မြဲ။

ကျွန်တော်တို့နေ့စဉ်ဘဝမှာ ထိပ်တိုက်တွေ့ကြတိုင်း 'ဆရာ စည်းနဲ့ဝါးလေး စည်းနဲ့ဝါး၊ အလိုက်၊ ဆေးလိပ်မီးလေး ဆေးလိပ်မီး' ဆိုသည့်တေးသံချို့ချို့ကို ကျွန်တော် ကြားယောင် သတိရနေမြဲပါ။

ရစ်သော ဆရာသို့
မင်းကိုနိုင်

သို့ ဆရာ ထိုကိုကြီး

ကျွန်တော် စာရေးပျင်းသည်။ သို့သော် အတွေးတွေ ရှိသည်။ အမှတ်ရနေတာတွေ ရှိသည်။ ပြောဖြစ်ကြသည်။ ချမရေးမိ။ ဆရာမောင်ဝံသ တစ်နှစ်ပြည့်တော့မည်။ အမှတ်တရတွေ၊ မှတ်မှတ်ရရ ဖြစ်နေတာတွေ ရေးဖြစ်ဖို့ အားထုတ်ရသည်။ အဲသည်တော့မှ ရေးအားကောင်းသော ဆရာကို ပိုသတိရလာသည်။ စာရေးဆရာဖြစ်ဖို့ဆိုတာ လွယ်... မှတ်လို့။ ရေးစရာ ဘုန်းကြမ်းတွေ ဝမ်းစာဖြည့်ထားရသည်။ ဖတ်ရသည်။ မှတ်ရသည်။ မြင်သမျှ ကြားသမျှကို မြင်တတ်၊ ကြားတတ်ရသည်။ သာမန်လူတို့ မြင်ပုံ၊ ကြားပုံမျိုး မဟုတ်။ ပြီးတော့ အခက်ဆုံး အပိုင်း ကိုယ်မြင်သလို၊ ကြားသလို၊ ခံစားရသလို စာဖတ်သူကိုယ်တိုင် မြင်ယောင်၊ ကြားယောင်လာအောင်၊ ခံစားလာရအောင် ဖန်တီးရသည့် အတတ်ပညာ။

ဆရာက တကယ့် စာရေးဆရာ။

ကျွန်တော်က စာပြောသူ။

ဖြစ်ချင်တော့ ကျွန်တော့် ပထမဆုံး စာအုပ်အမည်က 'ပြောချင်လို့ ပြောခဲ့တာတွေ'၊ တကယ်လည်း ကျွန်တော် ချရေးခဲ့တာတွေ မဟုတ်။ စာရေးပျင်းသည့် ကျွန်တော်က ကျွန်တော့် 'အတွေး'၊ ကျွန်တော့် 'အမြင်'တွေကို ပြောသည်။ ဂျာနယ်တွေနှင့် အင်တာဗျူးများတွင် ပြောခဲ့သည်။ ယင်းအင်တာဗျူးများကို စုစည်းပြီး စာအုပ်လေး ထုတ်ဖြစ်သည်။ စာအုပ်မိတ်ဆက်ပွဲတွင် ဆရာက အမှတ်တရ စကား ချီးမြှင့်သည်။ မှတ်မှတ်ရရ ဖြစ်နေဆဲ ချစ်။ ဆရာက သူ 'ပြည်သူ့ခေတ်' မှာ အပတ်စဉ် ရေးနေသည့် 'ပြောချင်လွန်းလို့' ခေါင်းစဉ် နှင့် ဆက်စပ်၍ ကျွန်တော့်စာအုပ်ကို ပရိသတ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ဆရာက ပြောချင်တာတွေကို ချရေးသူ။ ကျွန်တော်က ပြောချင်တာတွေကို ပြောရုံပြောခဲ့သူ။ ဆရာကို စတင် သိကျွမ်းရသည်က ဆရာမဟုတ်။ ဆရာစာတွေ ဖြစ်သည်။ 'စာ' မတိုင်မီက ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တွေအတွက် ယခုခေတ်လို သတင်းအချက်အလက် ပေါ်ပေါ်များများ လွယ်လွယ်ကူကူ

မရ။ အထူးသဖြင့် ခေတ်ပြိုင်နိုင်ငံတကာရေးရာများ။ ကျွန်တော် စွဲစွဲထင်ထင် ဖြစ်နေသည်က ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ တနင်္ဂနွေထုတ် နိုင်ငံတကာ သတင်း ဆောင်းပါးများတွင် ဆရာ လက်ရာများ တခုတ်တရ စောင့်ဖတ်ရသည်။ ပြီးတော့ ဝါသနာတူ သူငယ်ချင်းတွေကြား ပြန်ပြောဖြစ်သည်။ ‘မောင်ဝံသ’ ၏ နိုင်ငံတကာ သတင်းဆောင်းပါးများ။

ကျွန်တော်က ပြောဖြစ်သလို တွေးလည်း တွေးဖြစ်သည်။ တွေးစရာ ကုန်ကြမ်းတွေ လိုသည်။ ‘အတွေးအမြင်’ စာစောင်သည် ကုန်ကြမ်းပရပွနှင့် မွေးဖွားလာသည်။ တစ်ဝက်တစ်ပျက် ကုန်ချောတွေလည်း ပါသည်။ မွေးဖွားပေးသူကို ကြည့်လိုက်တော့ ‘ဆရာ’ ပင်။ ဓာတ်ပုံ၊ ရုပ်ပုံ အဆင်တန်ဆာ မပါ။ စာချည်းသက်သက်။ အတော်စွန့်စားရသည့် ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် အတန်းဖော် သူငယ်ချင်း ယူလာသည့် ‘အတွေးအမြင်’ စာစောင် တွေကို ဆက်တိုက် ဖတ်ဖြစ်သည်။ ‘မွန်စီယာ ဟပ်စ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ’၊ ‘ရှင်ဘုရင် အရွေးမှားသော မျိုးကြီးမတ်ရာများ’ စသည်။ မှတ်မိနေ သေးသည်။

‘ဂ. ဂ. ဂဂ’ အရေးတော်ပုံကြီးတွင် ‘အတွေးအမြင်’၏ ပဲ့ကိုင် ‘ဆရာ’နှင့် အရှင် လတ်လတ် စတင် ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့သည်။ လက်တွဲ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရခဲ့သည်။ ကိုယ့်ထက် အတော်ငယ်သူတွေက ‘မင်း’ ‘ငါ’ နှင့် ပြောသည်ကို ကသိကအောက် ဖြစ်ရသည့် အချိန်၊ ဆရာက တူ၊ သားအရွယ်တွေကို ‘ခင်ဗျား’၊ ‘ကျွန်တော်’နှင့် တလေးတစား ပြောလေ့ ရှိသည်ကို ကြည့်ပြီး ပို၍လေးစားခဲ့ရသည်။ ခင်မင်ခဲ့ရသည်။ ပြီးတော့ လူငယ်တွေနှင့် ရင်ပေါင်တန်း လှုပ်ရှားနေသည့် ဆရာကိုကြည့်ပြီး နုပျိုနေဆဲ ခွပ်ဒေါင်းတစ်ကောင်ကို မြင်ယောင်လာသည်။ ‘၁၉၆၂’ ဇူလိုင် ‘၇’ ရက် ကာလများဆီသို့။ ‘ခွပ်ဒေါင်းပျို အိုသည်မရှိ’ ဆိုရလေမလား။ သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ ဘဝထဲမှာ ငုပ်လျှိုးနေသော နိုင်ငံရေးဗီဇက ကျွန်တော်တို့ ‘ဂဂ’ ဒေါင်းပျိုများနဲ့ အတူ လည်ဆံတဝင့်ဝင့်၊ တောင်ပံတဖျပ်ဖျပ်နဲ့ ‘ဂဂ’ နေ့ရက်များ။

နံရံတွေခြားသွားခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ မဝေးပါ။ ကျွန်တော် နောက်ဆုံးတစ်ခေါက် အပြင်ပြန်ရောက်တော့ ပြန်ဆိုဖြစ်သည်။ တက်ကြွနေဆဲ။ အပြင်မရောက်ခင် ကတည်းက ‘ပြည်သူ့ခေတ်’ကို စောင့်ဖတ်ဖြစ်သည်။ ဂျာနယ်ပေါင်းများစွာထဲက ပေါ်လွင်နေသော ဂျာနယ်။ ဆရာနှင့်တွေ့သည်။ ပြောဖြစ်ကြသည်။ ‘နိုင်ငံရေး’ အားမလို၊ အားမရ ဖြစ်တာတွေ ပြောသည်။ ဖြစ်ချင်ဇောတွေ ပြောသည်။ မမော။ မောရမှန်း မသိ။

အဲသလိုနှင့် ဆရာ ကျန်းမာရေးအကြောင်း ကြားရတော့ ကျွန်တော်တို့ မောသည်။ ချစ်သူ၊ ခင်သူ၊ မိတ်ဆွေတွေက ဝိုင်းကူညီကြသည်။ ဆရာကတော့ ပြုံးပြုံး။ စင်ကာပူမှာ ဆေးကုသမှု ခံယူနေစဉ် ကျွန်တော်ဟောပြောပွဲသွားရင်း ဆရာဆီ အားပေးစကား ပြောမည် ဟု သွားသည်။ လူနာမေးသည့် အခြေမရောက်။ နိုင်ငံရေးပဲ ပြောဖြစ်သည်။ ဆရာ သိချင် တာတွေ မေးသည်။ ဇောက ဆောင်နေသော်လည်း သိပ်မလန်း၊ ဆေးဒဏ်က ပင်ပန်းလှပြီ။ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်ပြီး ဆရာအခြေအနေ သိပ်အားမရကြောင်း သိရသည်။ ဆရာအိမ်သွား နှုတ်ဆက်အားပေးတော့ ဆရာက မျှော်လင့်ချက်နှင့် ထက်သန်နေဆဲ။

အခုတော့ ဖြုတ်ခနဲ ကြွကြွသွားသည့် ရွက်ကြွတွေကို ရေတွက်ရင်း တစ်နှစ်။
ဆုတ်သည်။ တစ်နှစ်ပြည့်တော့မည်။ စိတ်ချပါ ဆရာ. .

ဖျိုမှစ်ဆဲ ခွပ်ဒေါင်းတစ်ကောင်အဖြစ်

'ပြည်သူ့ခေတ်' သို့ ရည်ရွယ်သည့်

'အတွေးအမြင်' များနှင့်အတူ ပြောချင်တာတွေကို ပြောရုံမက ရေးဖြစ်အောင်
ဦးစားပါမယ်လို့

'လွမ်းဆွတ်မှုဖြင့်'
ကိုကိုကြီး

ကျွန်တော်သိတဲ့ ဦးစိုးသိမ်း

မိုးဇော်ဦး

ဦးစိုးသိမ်းကို NLD မှာ စသိပါတယ်။ သူက ပဲခူးတိုင်း စည်းရုံးရေး ကော်မတီဝင်ဖြစ်တဲ့ အတွက် NLD ဌာနချုပ်ရုံးမှာ ခဏခဏ မြင်တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ သူ့ စာအုပ်တွေကို အရင်တုန်းကတော့ ဖတ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ များသောအားဖြင့် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေပါ။ ရှေ့နေကြီးပယ်ရီမေဆင် အတွဲထဲကတော့ တစ်အုပ်နှစ်အုပ်လောက်ပဲ ဖတ်ဖူးပါတယ်။

၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လလောက်မှာ သူ့ အဖမ်းခံရပါတယ်။ နောက်သိပ်မကြာဘူး ပြန်လွတ်လာပါတယ်။

၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်တွေ လာတော့ Asiaweek က သတင်းထောက် Dominic Faulder က ရုံးချုပ်မှာလာပြီး အင်တာဗျူး ပြုပါတယ်။ ပထမ ဦးစိုးသိမ်းကို ဗျူးပါတယ်။ (ကျွန်တော်က သူ့ကို အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းလို့ပဲ ခေါ်ပါတယ်) ပြန်ကြားရေးရုံးခန်းလေးမှာပါ။ ပြီးတော့ သူက ကျွန်တော်ရယ် ကိုမြင့်စိုးရယ်ကို ဗျူးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်စာကထော့ကျိုးထော့ကျိုးဆိုတော့ သူကဘေးကနေ မနေနိုင်တော့ပါဘူး။ ဘာသာပြန် ပေးပါတယ်။ ဒါကတော့ မှတ်မှတ်ရရပါ။

ဒီလိုနဲ့ အပြင်မှာ ကျွန်တော်တို့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သိရုံလောက်ပါပဲ။ သိပ်မရင်းနှီးခဲ့ကြပါဘူး။ ရွေးကောက်ပွဲပြီးတော့ နိုင်ငံရေးရေချိန်က တက်လာပါတယ်။ ဦးကြည်မောင် အဖမ်းခံပြီးခဲ့တဲ့ အချိန်မှာတော့ အဆိုးဆုံးပါပဲ။ အဲဒီမှာ အဖွဲ့ချုပ်က ကြေညာချက်အမှတ် (၅/၉၀)ကို ထုတ်ပါတယ်။ စာကြမ်းရေးသူက ဦးစိုးသိမ်းပါ။ အဖွဲ့ချုပ်ထဲမှာ ပြဿနာ တော်တော်တက်ပါတယ်။ ဗဟိုအလုပ်မှုဆောင်အဖွဲ့က လိုက်ရှင် တာကို မြို့နယ်တော်တော်များများက လက်မခံကြပါဘူး။ တိုတိုပြောရရင် ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အဖမ်းခံခဲ့ရပါတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ ဦးစိုးသိမ်းတို့ အင်းစိန်သီးသန့်အကျဉ်းထောင်မှာ ပြန်တွေ့ဖြစ်ကြ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးပြိုင်တူပဲ ၁၉၉၀ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၁) ရက်နေ့မှာ အင်းစိန်

တို့ဖက် သီးသန့်ထောင် (၁)ဆောင် အရှေ့ခြမ်းကို ရောက်ပါတယ်။ ဦးစိုးသိမ်းက အခန်း အမှတ် (၆) ကျွန်တော်က အခန်းအမှတ် (၉) မှာပါ။ ပထမတော့ ကျွန်တော်တို့ တစ်ခန်းမှာ သုံးလေး ယောက် နေရပါတယ်။ နောက်ပိုင်း ကျွန်တော်တို့လေးဦးကို တစ်ယောက်ချင်းစီ ဘေးပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ လေးဦးဆိုတာ ဦးစိုးသိမ်း၊ ကိုကိုကြီး (သံလုံး) ကိုရန်အောင်နဲ့ ကျွန်တော်ပါ။ ကျန်တဲ့အခန်းတွေမှာ တစ်ခန်းကိုလေးယောက်၊ ငါးယောက်လောက် နေရ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကပုဒ်မ ၁၀(က)နဲ့ အချုပ်ချထားတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် တစ်ယောက် တစ်ခန်း ထားတာလို့ ဆိုပါတယ်။

နောက်ပိုင်းတစ်ယောက်တည်းထားတဲ့ လေးဦးကိုအတူတူရေချိုး၊ မိလ္လာချပါတယ်။ မြေကောက်နှာသစ်ချိန်၊ ရေချိုးချိန်တွေမှာ တွေ့ကြ စကားပြောကြရပါတယ်။ သူလည်း တခြား စကားပြောဖော်မရှိတော့ ကျွန်တော်တို့လူငယ်တွေကိုပဲ အဖော်လုပ်ရရှာပါတယ်။ သူ့လို လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အများစုက (၁)ဆောင်ရဲ့ အနောက်ဘက်ခြမ်းမှာ ရှိပါ တယ်။ ဒီဘက်ခြမ်းမှာ ညောင်ရွှေကိုယ်စားလှယ် ဦးအုန်းမောင်ပဲ ရှိပါတယ်။ မိလ္လာချတဲ့ အချိန်လောက်ပဲ ဟိုဘက်ခြမ်းနဲ့ ဒီဘက်ခြမ်း လှမ်းတွေ့ရပါတယ်။ လက်ပြနုတ်ဆက်၊ လက်မ ဆောင်ပြ ဒီလောက်ပါပဲ။

နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဦးစိုးသိမ်း နောက်တစ်ယောက် ရောက်လာပါတယ်။ သူက အဖွဲ့ချုပ် မကွေးတိုင်း ဥက္ကဋ္ဌပါ။ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ နောက် ဦးစောဝင်း ရောက်လာပါတယ်။ မကွေးဦးစိုးသိမ်းက တစ်ပတ်တစ်ခါလောက် အိမ်က စားစရာတွေ ထည့်ပေးခွင့် ရပါတယ်။ ပါဆယ်လာတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူပါဆယ်လာရင် အိမ်ကြီး အိတ်ငယ်နဲ့ အများကြီးပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ငုံးဥတစ်လုံးစီပဲ သူကျွေးတာ အားနည်းပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဦးစိုးသိမ်းကတော့ နောက်ပိုင်းမှ ပါဆယ်ရပါတယ်။ သူ့ဆီ က ကျွန်တော်တို့ပုံမှန် ထမင်းစားခါနီးတိုင်း စားစရာ တစ်မျိုးမျိုးရပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှ သိရတာက ကျွန်တော်တို့အတွက် တချို့ပါဆယ်တွေကို သူ့အိမ်ကတစ်ဆင့် ထည့်ပေး တတ်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ ဦးစိုးသိမ်းကတော့ ရှိတာကို ဝေမျှ ခေါ်ပါတယ်။

ထောင်ကျတော့လည်း အတူတူပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ အမှုတွဲက အားလုံးပေါင်း ၁၆ ယောက်ပါ။ ဦးကြည်မောင်က အမှုတွဲ ခေါင်းဆောင်။ ထောင်ဝင်းကြီးထဲက စစ်ခုံရုံးမှာ ရုံး ထုတ်တော့ ဦးကြည်မောင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့လူငယ် ၅ ယောက်အပါအဝင် ၁၀ ယောက်က ရွေ့တန်းမှာ ထိုင်ရပါတယ်။ ဦးစိုးသိမ်းအပါအဝင် ၇ ယောက်က နောက်တန်းမှာ ထိုင်ရပါ တယ်။ စစ်ခုံရုံးက သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး။ သူတို့ဘာသာ သူတို့ စွဲချက်တင်ချင်တာတွေ တင်ပါတယ်။ စင်ပေါ်ကစစ်ဗိုလ် (၃) ယောက်က ထိုင်နားထောင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ပြန်ခေါ် သတ်မှတ်ချက်ကို စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်က ဖတ်ပြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရွေ့တန်းက (၁၀) ယောက် (၁၀) နှစ်စီ၊ နောက်တန်းက (၇) ယောက်က (၇) နှစ်စီ။

ထောင်ကျပြီးတော့လည်း ကျွန်တော်တို့ ရေစက်မကုန်ပါဘူး။ ထောင်ချပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ကို စစ်ခုံရုံးကနေ တိုက်ရိုက်ပဲ အင်းစိန်ထောင်မကြီးကို ပို့ပါတယ်။ (၃)တိုက် ကိုပါ။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ် (၃) ယောက်က အခန်းနံပါတ် (၅)။ ဦးစိုးသိမ်းက (၇) ခန်းမှာပါ။ သူကဦးစိုးညွန့်၊ ဦးတင်ဝင်းတို့နဲ့ နေရပါတယ်။ ဦးစိုးညွန့်က အရင်တပ်မတော်ထောက်လှမ်း ရေးက ဗိုလ်မှူးကြီးဟောင်း တစ်ယောက်ပါ။ NLD ဖွဲ့တော့ မရမ်းကုန်း မြို့နယ်ကပါ။ ဦးတင်ဝင်းကတော့ စစ်ကိုင်းတိုင်းကပါ။ သူလည်း ဗိုလ်ကြီးဟောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပါ တယ်။

ကျွန်တော်တို့ ထောင်ကျပြီးကာစက သိပ်မလွတ်လပ်ပါဘူး။ တစ်နေ့လုံးနေမှ ရေချိုးဖို့၊ အညစ်အကြေးစွန့်ဖို့ မိနစ် (၂၀) လောက်ပဲ အချိန်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရေချိုးတော့ (၆) ခန်းရှေ့မှာ ချိုးရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရေချိုးဆင်းတိုင်း ဦးစိုးသိမ်းက အခန်း သံတိုင် နောက်ကွယ်ကို ထွက်ပြီး စကားပြောလေ့ရှိပါတယ်။ တစ်ခါတလေအလွှာပ၊ သလွှာပ။ တစ်ခါတလေလည်း သတင်းအကြောင်း၊ တစ်ခါတလေတော့ ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်။

ဦးစိုးသိမ်းက သူ့အကြောင်း ရိုးရိုးသားသားပဲ ပြောပြတတ်ပါတယ်။ သူက သူ့ရဲကောင်းလည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ အာဇာနည်လည်း မဖြစ်ချင်ကြောင်း၊ သူ့တာဝန်ရှိလို့ တာဝန်သိလို့ နိုင်ငံရေး လုပ်ရတာဖြစ်ကြောင်း ပြောပါတယ်။ အစကတော့ ဒီလိုပြောတာ သိပ်မကြိုက်ချင်ပါဘူး။ လူကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပျော့ညံ့တယ်လို့ ထင်မိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ပိုင်းစဉ်းစား ကြည့်တဲ့အခါကျတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ သူ ရိုးရိုးသားသားပဲ ပြောတာပါ။ ဒါပေမဲ့ သူ ထောင်အကြိမ်ကြိမ်ကျပေမယ့် နောက် မဆုတ်သွားပါဘူး။ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ခံယူတဲ့အလျောက် ပြန်ပြန်ရောက်လာတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

တကယ် ကြောက်တတ်ရင် ပထမတစ်ခေါက် ထောင်က ပြန်ထွက်ကတည်းက တပ်ခေါက် သွားမှာပါ။ သူက နောက်မဆုတ်ပါဘူး။ ကိုယ်စားလှယ်တောင် လုပ်လိုက် ပါသေးတယ်။ အဲဒီခေတ်က လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဆိုတာ ဘာမှမျှော်လင့်စရာ ရင်ခုန်စရာ မရှိပါဘူး။ သူပုန် လွတ်တော်အတွက် သူပုန်အမတ် ရွေးတာပါ။ အဲဒီလိုနဲ့ အကြိမ်ကြိမ် ဝင်လိုက် ထွက်လိုက် လုပ်ပြီးတဲ့အခါ သူ နိုင်ငံရေး ဆက်မလုပ်တော့ပါဘူး။ ဒါလည်း သူ့တာဝန်ကျေပြီလို့ ယူဆတဲ့အခါ သူ့ရဲ့မူလလက်ငုတ်လက်ရင်း သတင်းစာဆရာ စာရေးဆရာအဖြစ် ဆက်လုပ်တာပါ။ နိုင်ငံရေးကို သူလုပ်ချင်တဲ့ပုံစံနဲ့ ဆက်လုပ်တာပါ။

ထောင်ထဲမှာ ဦးစိုးသိမ်းကို အမြဲမှတ်မိနေတာ တစ်ခုရှိပါတယ်။ ထောင်ဝင်စာ လာပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ပါလာသမျှထဲကနေ ကျန်တဲ့အခန်းတွေကို နည်းနည်းစီ ဝေမျှ ပေးတတ်ကြပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အိမ်က လောလောလတ်လတ် ချက်လာတဲ့ ဟင်းအစို့ကို ဝေကြတာပါ။ ဦးစိုးသိမ်းကတော့ သူ့ထောင်ဝင်စာလာတိုင်း ကျွန်တော်တို့အခန်းကို သာသာထိုးထိုးလေး ဝေပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အခန်းက တိုက်မှာ အချို့တဲ့ဆုံးကိုး ကျွန်တော်တို့ ထောင်ဝင်စာလာလို့ သူ့ဆီကိုသွားဝေပေးရင် အမြဲတမ်းပဲ ပြန်လာပေးပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စေတနာကို အသိအမှတ်ပြုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ဘာသာပဲ လောက အောင်စားပါဆိုပြီး အမြဲပြန်လာပေးလေ့ ရှိပါတယ်။

အဲဒီလိုနဲ့ ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဧပြီလ (၂၄) ရက် ထင်ပါတယ်။ ကြေညာချက်အမှတ် ၁၁/ ၉၂ ထွက်လာပါတယ်။ မကြာခင်မှာ ထောက်လှမ်းရေးက စစ်ကြောရေးတွေ လုပ်ပြီး တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် လွတ်ပေးပါတော့တယ်။ ဦးစိုးသိမ်းက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း လွတ်မယ် ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တွေလည်း လွတ်မယ်လို့ ထင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဦးစိုးသိမ်းတော့ လွတ်မယ် ကျွန်တော်တို့တော့ သိပ်မထင်ဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ သူက ဒါဆို လောင်းကြေးစားကြေး လုပ်မယ်။ သူမှန်ရင် ကျွန်တော်က ဘီယာ တိုက်ရမယ်။ ကျွန်တော်မှန်ရင် ကျွန်တော်တို့လွတ်လာတဲ့အခါ သူက ဘီယာ တိုက်မယ်လို့ လောင်းကြပါတယ်။ သိပ်မကြာပါဘူး။ သူ လွတ်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ကတော့ နောက် ၇ နှစ်လောက်ကြာမှ လွတ်လာပါတယ်။ သူ ကျွန်တော့်ကို ဘီယာ အကြွေးတင်ဆဲပါ။

ကျွန်တော် ပြန်လွတ်လာပြီး ရံဖန်ရံခါတော့ တွေ့ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေ ဒေါင်းစာပေဘက်ရောက်ရင် တွေ့ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အဝေးကို ထွက်သွားပြီး နောက် ပိုင်း မဆုံဖြစ်တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော် ပြန်ရောက်လာပြီး နေမကောင်းဖြစ်တော့မှပဲ ပြန် တွေ့ဖြစ် ပါတော့တယ်။ သူ ကင်ဆာဖြစ်နေပြီကြားတော့ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တွေစုပြီး သွားတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူက စကားကောင်းကောင်း မပြောနိုင်တော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကြီးစားပြီး ပြောပါတယ်။ သူ အခြေအနေအားလုံးလည်း ရှင်းပြပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဒီလောက် မြန်မြန် ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်လို့ အဲဒီတုန်းက မထင်ခဲ့မိပါဘူး။

အမှန်တော့ သူ ကွယ်လွန်သွားတာ သိပ်စောလွန်းနေပါတယ်။ အခုအချိန်ဟာ အန်ကယ်ဦးစိုးသိမ်းအနေနဲ့ အလုပ်အများကြီး လုပ်ချင်မယ့်အချိန်ပါ။ သူ့အရွယ်တန်းတွေ အလုပ်တွေ ဆက်လုပ်နေကြတာမြင်တိုင်း ကျွန်တော် သူ့ကို နှမြောမိပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့နဲ့ နောက်ဆုံးတွေ့တဲ့နေ့က အန်တီဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် လာတွေ့သွားတဲ့အကြောင်း ပြောပြပါတယ်။ အန်တီကို သူက သမ္မတဖြစ်စေချင်တဲ့အကြောင်း ပြောပြတော့ အန်တီက သူ သမ္မတဖြစ်အောင် ကြိုးစားမယ်။ ဆရာလည်း အသက်ရှည်အောင် ကြိုးစားပါလို့ ကတိပေးသွားကြောင်းပြောပြပါတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ နှစ်ယောက်စလုံးကို ကတိတည်စေချင်တာပါ။

မိုးတော်ဦး

လူမရှိတော့ပေမယ့် သမိုင်းရှိခဲ့တဲ့သူ

အောင်သာ (ပီသုံးလုံး)

မကြာခင်ရောက်လာတော့မယ့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၁၁)ရက်နေ့ဆိုရင် သူငယ်ချင်း မောင်စိုးသိမ်း (ဆရာမောင်ဝံသ) ကွယ်လွန်ခဲ့တာ၊ တစ်နှစ်တင်းတင်းပြည့်ပါတော့မယ်။ သူ့မိသားစုက သူ့ကွယ်လွန်တဲ့ တစ်နှစ်မြောက်နေ့မှာ သူ့နဲ့ ပတ်သက်သူအားလုံးက ဝိုင်းဝန်း ရေးသားပေးကြမယ့် သူ့ Profile များကိုစုပြီး သူ့ဘဝပုံရိပ်မှတ်တမ်းတစ်ခု ထုတ်ချင်ပါတယ် တဲ့။ ရေးသားပေးကြဖို့ တောင်းခံတဲ့ အကြောင်းကြားစာတစ်စောင်လည်း ရပါတယ်။ ၂၀၁၄၊ ဧပြီလ(၁၁)ရက်မှာ ကျရောက်တဲ့ ဇနီးသည် ခင်မာအေးရဲ့ နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားကို ရောက်လာကြတဲ့ သူငယ်ချင်း မြင့်မြင့်နဲ့ သမီး လွတ်လပ်စိုးကလည်း သူငယ်ချင်းမောင်ဝံသ အတွက် Profile လေးတစ်ခု ရေးပေးဖို့ နှိုးဆော်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဆရာဝင်းထွဋ်ဇော်ကလည်း ပီသုံးလုံး ၂၀၀၅ ဦးခင်မောင်မြင့် နှစ်ပတ်လည် (၁၆-၂-၁၄)မှာ ဒီကိစ္စအကျိုးအကြောင်း ပြောဖြစ်ကြတယ် ထင်ပါတယ်။ သူငယ်ချင်း မောင်ဝံသဟာ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာဆရာ လောကနဲ့ မြန်မာစာပေလောက အထူးသဖြင့် သတင်းစာလောကမှာ သူဟာ ခိုင်မြဲတဲ့ နေရာတစ်နေရာ ရရှိပြီးသူ သတင်းစာဆရာ တစ်ဦးပါ။ သတင်းစာဆရာလောက၊ အထွေထွေစာပေလောကမှ ဆရာအရွယ် (၃)ပါးကလည်း သူငယ်ချင်းအကြောင်း အများကြီး ပြောကြရေးကြမှာပါ။

သူငယ်ချင်းရေ နှစ်ပေါင်း (၅၂)နှစ်ကြာခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့ မင်းတို့ငါတို့ရဲ့ နုနယ်လှတဲ့ လူငယ် ဘဝ၊ ကျောင်းသားဘဝကို ခတ်ထရော်၊ မာကျော၊ ကြမ်းတမ်းအောင် ပုံသွင်းပေးခဲ့တဲ့ 'ဇူလိုင် (၇)ရက်၊ ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနား' ကျင်းပခဲ့ကြပုံ၊ ဇနီးမိုး ဝါးထရုံနဲ့ တကသအဆောက်အအုံ ဝါးတဲကြီးကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြပုံ၊ ဒီ 'တကသ အဆောက်အအုံကြီးဆောက်ဖို့ မင်းသားကြီးဦးထွန်းဝေ၊ မင်းသားကြီးမြတ်လေး၊ ဒါရိုက်တာ ဦးချစ်ခင်တို့က လိုတာမှန်သမျှ ရှာဖွေဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့တာတွေ မှတ်မိနေတယ် မဟုတ် လား။

၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၁)ရက်နေ့မှာ မဆလ စစ်အစိုးရက 'ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် တော်လှန်ရေးအင်အားစုများနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြဖို့ ကြေညာရုံသာမက 'နိုင်ငံရေး နဲ့ ပတ်သက်သူအားလုံးအတွက်' အထွေထွေ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်အမိန့်တစ်ရပ်လည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနေ့ကို ခင်ဗျားမှတ်မိနေမှာပါ။ ရေကြည်အိုင် ထောက်လှမ်းရေး ဝေခန်းရောက်နေသူ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် အများစု (ကျွန်တော့်လို) ဝရမ်းပြေး နေရသူများ အားလုံးလောက်နီးနီးဟာ တစပြင်လိုဖြစ်ပြီး သာသနသာရပ္ပမဖြစ်တော့'တဲ့ သမဂ္ဂအဆောက်အအုံ အကျိုးအပျက်များ၊ အုတ်ပုံအုတ်ကျိုးပေါ်မှာ ထိုင်လိုက်ကြပြီး ဗတသ၊ တကသ၊ တပ်ဦး၊ ရတသအမှုဆောင်များ ကရင်၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း စတဲ့ တိုင်းရင်းသား နှီးနှယ်စု ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များ၊ သမဂ္ဂများကိုယ်စား တာဝန်ယူနေခဲ့ကြတဲ့ ခင်ဗျားတို့ပါဝင်တဲ့ ကျောင်းသားအခွင့်အရေး ကာကွယ်မှုကော်မတီ(Action Committee) အဖွဲ့ဝင်များ၊ အားလုံး စုစည်းပြီး (ခင်ဗျားတို့ A.C.က တာဝန်ယူဆောင်လုပ်ထားတဲ့) '7th July အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်' မှာ ကျွန်တော်တို့ အမှုဆောင်အားလုံး အလေးပြုကြ ပါတယ်။ နာကြည်း ကြေကွဲမှုများကြောင့် ထွက်ပေါ်လာတဲ့ တက်ခေါက်သံတွေဟာ ကျယ်လောင်လှပါတယ်။ ဗကသများ အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌ ကိုသက်က 7th July မှာ အသက်ပေး သွားခဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းသား ရဲဘော်များအပေါ်မှာ အကြွင်းမဲ့သစ္စာရှိကြလို့ လှုံ့ဆော်ခဲ့ပါတယ်။ သမဂ္ဂဝင်းထဲက သစ်တိုင်ပင်များ အရိပ်အောက်မှာ စုထိုင်လိုက်ကြပြီး 7th July အရေးတော်ပုံ တစ်နှစ်မြောက် အခမ်းအနား ကျင်းပကြရန် တကသအဆောက်အအုံ ပြန်ဆောက်ရန် ခြင်းစားဆုံးဖြတ်ကြပါတယ်။ ဓာတ်ပုံပြပွဲကျင်းပရန် ဆုံးဖြတ်ကြပြီး တာဝန်ခွဲဝေခဲ့ကြပါတယ်။

7th July ဖြစ်ပြီး ကျောင်းသားသမဂ္ဂကြီးများ ရပ်တည်ခွင့်၊ လှုပ်ရှားခွင့် မရကြတာ ကြောင့် သမဂ္ဂကြီးများ ရပ်တည်လို့ မရတဲ့ကာလမှာ 'ကျောင်းသားထုနဲ့အာဏာပိုင်များ အကြား တာဝန်ယူရမယ့် ကျောင်းသားထုကိုယ်စားပြုအလုပ်အဖွဲ့'တစ်ခုရှိဖို့ လိုအပ်တာ ကြောင့် 'ကျောင်းသားအခွင့်အရေးကာကွယ်မှု ကော်မတီ'ကို July အရေးတော်ပုံဖြစ်ပြီး ကြောခင် မှာပဲ ဒုတိယ၊ တတိယ Line up ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် မျိုးဆက်များဖြစ်ကြ ခဲ့ (၁) ကိုတင်မောင်ဝင်း(ခရမ်း)၊ ဒီချုပ်ခရမ်းအမတ်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ထောင်တွင်းကျဆုံး၊ (၂)

ဦးရဲထွန်း၊ ဦးလှရွှေ၊ မောင်ဝံသ

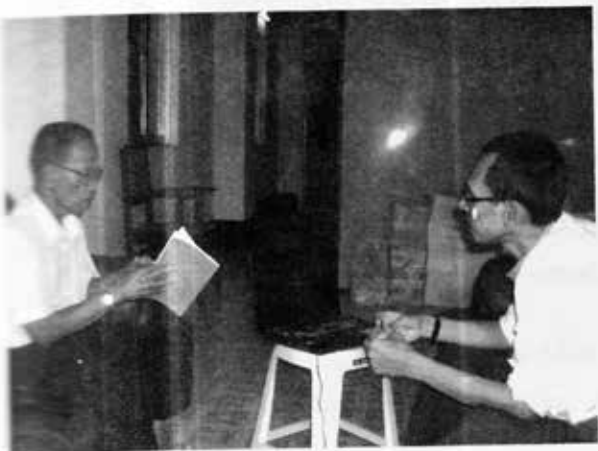
ကိုသိန်းထွန်း (ဖျာပုံ) G.S ပဲခူးရိုးမမှာကျဆုံး၊ (၃) ကိုကြည်ဝင်း (ပခုက္ကူ)ကွယ်လွန်၊ 'ပုဂံမြို့
ဟောင်း တစ်နေရာအလိုက်နဲ့ 7th July သီချင်းရေးသူ၊ (၄) ကိုတင်အေး (မြင်းခြံ) သပိတ်
ခေါင်းဆောင် ကွယ်လွန်၊ (၅) ကိုမြင့်ဖေ NDF ပါတီ CEC၊ (၆) ကိုတင်ထွန်း(ကျောက်တံ
ခါး) (၇) ကိုခင်ဆွေ(ရွှေစွန်ညို) စာနယ်ဇင်းကောင်စီဝင်၊ (၈) ကိုစိုးမြင့် (ဟင်္သာတ) မြစ်ဝ
ကျွန်းပေါ်ကျဆုံး၊ (၉) ကိုမိုးဟိန်း (သားဂျာနယ်ကျော်) ကွယ်လွန်၊ (၁၀) ကိုစိုးသိမ်း (မောင်
ဝံသ)ကွယ်လွန်။ ဒီကော်မတီဝင်များဟာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂကြီးများ လှုပ်ရှားလို့ မရတဲ့
အချိန်မှာ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုများ ရပ်မသွားအောင် တာဝန်ယူခေါင်းဆောင်ခဲ့တဲ့
Second Platform ဖြစ်ပါတယ်။

7th July တစ်နှစ်မြောက်နေ့ အခမ်းအနားမှာ၊ တကသဥက္ကဋ္ဌ ကိုပဆွေလေး သဘာ
ပတိ (ကျဆုံး) မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၊ အတွင်းရေးမှူးကိုတင်ထွန်း၊ ဗကသ GS ကျဆုံး ပဲခူးရိုးမ။
တကသဥက္ကဋ္ဌများဖြစ်ကြတဲ့ ဦးကျော်ခင် (ပထမ/တကသဥက္ကဋ္ဌ ၁၉၃၁) ဒေါက်တာ
မောင်မောင်ကျော်၊ ၁၉၄၉ တကသဥက္ကဋ္ဌ၊ ဦးစိုးသိမ်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် A.O၊ တကသ
ဥက္ကဋ္ဌ၊ ၁၉၅၉ တို့ မိန့်ခွန်းပြောကြပါတယ်။ မိန့်ခွန်းပြောကြတဲ့အခါ လူကြီးတွေအားလုံးဟာ
မျက်ရည်ပေါက်ကြီးငယ် မကျတဲ့သူ မရှိပါဘူး။ ကွယ်လွန်သူ (ပထမစစ်အာဏာရှင်ကြီးဟာ
R.U တက္ကသိုလ်မရောက်ဖူးတော့ တက္ကသိုလ်နဲ့ ပညာတတ်များအပေါ် ဝန်တိုမစွံရစိတ်
ရှိတယ်လို့ ပြောကြသူများ ရှိပါတယ်။ သူငယ်ချင်းရေ 7th July တစ်နှစ်မြောက်နေ့ အခမ်း
အနားမှာတော့ သူငယ်ချင်းနဲ့ ကိုမိုးဟိန်းတို့ စီစဉ်ကြတဲ့ 'ခတ်ပုံပြပွဲ'ကတော့ ကြည့်ကြသူ
အားလုံး မျက်ရည်ပေါက်ကြီးငယ်ကျပြီး နာကြည်းကြေကွဲကြစေပါတယ်။ သတ်ပုံဖြတ်ပုံတွေ
ဟာ ရိုင်းပျရက်စက်လွန်းပါတယ်။ 'ကျောင်းသားတွေဟာ စစ်အာဏာရှင်တွေရဲ့ အာဏာ
ပလ္လင်ကို အမြဲခြိမ်းခြောက်နေကြပါတယ်' တဲ့။ တကယ်က သူတို့အုပ်စိုးမှုအပေါ်မှာ သူတို့
ဘာသာ စိတ်မလုံမလဲဖြစ်ပြီး လူထုနဲ့ ကျောင်းသားတွေအပေါ် (ငါးဖယ်ကပြောင်းပြန်)
စိတ်မလုံမလဲ ဖြစ်နေကြတာပါ။ 'အာဏာနဲ့ဥစ္စာဟာ စစ်အာဏာရှင်များရဲ့ ဘဝရည်မှန်း
ချက်အဖြစ် ရှိနေသရွေ့ ဘယ်တော့မှ စိတ်အေးချမ်းသာဖြစ်တဲ့ အေးငြိမ်းတဲ့ လူမှုဘဝကို
ရနိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း 'ပထမ စစ်အာဏာရှင်ကြီးရဲ့ အသုဘ
အခမ်းအနားမှာ လူ့အစိတ်' ပဲ ပါပါတယ်တဲ့။ ဆရာကြီးဦးဝင်းတင်ရဲ့ ဈာပနမှာ လူထု
သိန်းချီရှိတယ်လို့ စာနယ်ဇင်းများက ရေးကြပါတယ်။

ကိုဝံသရေ ခင်ဗျားမရှိတော့ပေမယ့် ခင်ဗျားကျေးဇူးကို မမေ့မလျော့ ကောင်းတာမို့
ဒီ စာကြောင်းတချို့ကို ဖော်ပြချင်ပါတယ်။ တစ်ရက်တစ်နေရာမှာ ခင်ဗျားနဲ့ ဆုံကြတော့
'ဂျာနယ်တစ်စောင်ထုတ်မယ်။ ခင်ဗျားရေးချင်တာရေးပေးဆိုတာကြောင့်' ပြည်သူ့ခေတ်မှာ
'နိုင်ငံရေးသမားဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင်' ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးကလေးများ ရေးဖြစ်ပါတယ်။
'အောင်သာ(ပီသုံးလုံး)နာမည်နဲ့ ဆောင်းပါးတချို့ ရေးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဆောင်းပါးကလေး
များကြောင့် ကျွန်တော် အောင်သာ(ပီသုံးလုံး) ဖြစ်လာပါတယ်။ ခင်ဗျား ကျန်းမာရေး
ယိမ်းယိုင်စအထိ ဒီ'ကလောင်'နဲ့ 'နိုင်ငံရေးဝေဖန်ချက်များ' စရေးဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပိုင်း

မှာ ကျွန်တော့်စာများကို ပြည်သူ့ခေတ်က မဖော်ပြတော့ပါ။ ပြည်သူ့ခေတ်အယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဟာ ဘယ်လို Stand ရှိတဲ့ ဆရာများလည်းဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ 'ခင်ဗျား ချက်နာနဲ့ စာရေးခွင့်၊ ဖော်ပြခွင့်ရတာမျိုး ကျွန်တော် မဖြစ်ချင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် 'ပြည်သူ့ ခေတ်'မှာ နောက်ပိုင်း ကျွန်တော် စာမူမပေးတော့ပါ။ အောင်ညွန့်သာ၊ ဉာဏ်မောင်ချစ်၊ ဝေအိမ် စတဲ့ ကလောင်ခွဲများနဲ့ စပယ်ဖြူ မိုး၊ နွယ်နီ၊ စတိုင်သစ်၊ မြန်မာသစ်၊ ရနံ့သစ်၊ ဝိတောက်ပွင့်သစ်၊ အတွေးအမြင် စတဲ့ မဂ္ဂဇင်းများမှာ စာရေးဖြစ်ခဲ့တာ။ ခင်ဗျား အသိ သားပဲ။ 'သမိုင်းအတွေ့နဲ့ ယုံကြည်မှုအရွှေ့' ဒဿနဆောင်းပါးကို 'အတွေးအမြင်'မှာ Cover Story အဖြစ် ခင်ဗျားထည့်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီခေါင်းစဉ်နဲ့ ကျွန်တော် 'ဒဿန ဆောင်းပါး ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်' ထုတ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ 'အောင်သာ(ပီသုံးလုံး)' နာမည်နဲ့ ဆောင်းပါး ပေါင်းချုပ် သုံးအုပ်ထုတ်ပြီးခဲ့ပါပြီ။ ဒီလနောက်ဆုံးပတ်ထဲမှာ 'အောင်သာ (ပီသုံးလုံး)'စတုတ္ထအုပ် ထုတ်ဖြစ်ပါမယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် 'အောင်သာ(ပီသုံးလုံး)ကို' စာဖတ်ပရိသတ် သိလာတာဟာ ခင်ဗျားတို့ 'ပြည်သူ့ခေတ်'ကြောင့်ပါ။ ဒါကြောင့် ခင်ဗျားရဲ့ 'မိမိပုံလွှာ ပေါင်းချုပ်'မှာ 'ခင်ဗျားနဲ့ 'ပြည်သူ့ခေတ်'ရဲ့ ကျေးဇူးတရားကို ဖော်ပြတဲ့ ဝိစာလေးကို ဖြည့်စွက်ရေးသားဖော်ပြခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ 'လူလိမ္မာတွေ အသေစောတယ်' ဆိုတဲ့ စကားရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့တစ်တွေပေါ့ဗျာ။ 'လူမိုက်တွေ အသက်ရှည်တာတော့ ကောင်း တူးပေါ့ဗျာ။ လူထုနဲ့ တိုင်းပြည်ဒုက္ခရောက်ကြတာပေါ့။ ခင်ဗျားသဘောတူမယ် သင်ပါတယ်။

သူငယ်ချင်းရေ တို့နှစ်ယောက်စခဲ့ပြီး အကြောင်းကြောင်းများကြောင့် အကောင် အထည်မဖြစ်ခဲ့တဲ့ တို့ရည်မှန်းချက်တစ်ခုအကြောင်း ဒီမှတ်တမ်းလွှာမှာ ရေးခဲ့ချင်ပါတယ်။ အခါကတော့ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကနေ ၆၂ ဇူလိုင်အထိ လွတ်လပ်ရေးခေတ်အတွင်း တက္ကသိုလ်နဲ့ ကျောင်း သားလှုပ်ရှားမှုအတွင်း ကျောင်းသားများနဲ့ လူထုများအကြားက ပြည်တွင်း ဦးဆောင်ရေး ဒီမိုကရေစီရေး လှုပ်ရှားမှုများအတွင်း နှလုံးသားမှာ စွဲထင်ရစ်တဲ့

ဦးလှရွှေ
(အောင်သာပီသုံးလုံး)
ကိုမြင့်မိုးအောင်
မောင်ဝံသ၏
CMMD Journalism
School တွင်
တပ်ဦးသီချင်းများ
စုဆောင်းသီဆိုပြနေစဉ်

'သီချင်းများကို' အသံသွင်းမှတ်တမ်းတင်ရန် လူထုများအကြား ချပြရန်၊ မိတ်ဆက်ပေးရန်၊ ရည်မှန်းချက်များ ဖြစ်ပါတယ်။ '၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံသီချင်းများ၊ 'ညီမလေးမာလာ၊ 'အရိပ်ပြာဇာတ်သီချင်း၊ 'ငြိမ်းချမ်းရေးသည် အပေါင်းလက္ခဏာ၊ 'အများစုဆန္ဒ၊ 'ဆယ်နှစ် ဝယ်ဆယ်ကြစို့၊ 'ဧရာဝတီတိုင်းကြားရသည်' စတဲ့ စစ်ဆန့်ကျင်ရေးငြိမ်းချမ်းရေး သီချင်း များကို မှတ်တမ်းမှတ်ရာလုပ်ပြီး (ကို) ခင်မောင်လွင် (ကေသီပန်တူရိယာအဖွဲ့/စန္ဒရား ချစ်ဆွေ၊ တေးရေးဆရာမြင့်မိုးအောင် 'အိပ်မက်ဆုံရာ' တို့လို ပညာရှင်များလက်ထဲ ထည့်ပေးခဲ့ဖူးပါပဲ။ သူငယ်ချင်းရေ ကိုယ်စိတ် မလျှော့သေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ သူငယ်ချင်း။ သစ္စာရှိတဲ့ အရပ် ရောက်ပါစေ။ သစ္စာရှိသူများနဲ့ ဆုံစည်း မိပါစေ။

အောင်သာ(ပီသုံးလုံး)
မေ၊ ၂၀၁၄

လေးစားချစ်ခင်သော မောင်ဝံသသို့

ပြည်သူ့ခေတ်ကြီး မုချရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ

မိုးတော်တခက်

မောင်ဝံသသည် ဖြောင့်မန်ခြင်း၊ ရိုးသားခြင်း၊ သစ္စာရှိခြင်း၊ ကတိတည်ခြင်း၊ အားနာခြင်း
သည် စသည်တို့၏ နာမဝိသေသနများ၊ သင်္ကေတများပင် လွှမ်းခြုံထားသူ ဖြစ်သည်။
ထိုစဉ်က အမှန်တရားကို သစ္စာရှိသူ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်နှင့် မောင်ဝံသတို့သည် ၁၉၇၀ ခုနှစ်ခန့်က သိကျွမ်းခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က
မောင်ဝံသသည် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာတွင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်နေသည်။

ထိုအချိန်ကပင် မောင်ဝံသ၏ ဖြောင့်မတ်မှုရှိခြင်း၊ ရိုးသားမှုရှိခြင်း၊ အားနာတတ်ခြင်း၊
ကျွန်တို့မူရှိခြင်းများကို တွေ့ရလေသည်။ ချစ်စရာကောင်းသောသူပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် မောင်ဝံသနှင့်စ၍ ရင်းနှီးစကပင် မောင်ဝံသအကြောင်းကို သိရှိခဲ့ရ
လေသည်။ မောင်ဝံသ၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးအကြောင်းကို သိရှိနေခဲ့သည်။

ပဲခူးခရိုင်၊ ဝေါမြို့နယ်၊ မြစ်ကျိုးရွာတွင် ဖခင်ဦးမောင်ခင်၊ မိခင်ဒေါ်မြစိန်တို့မှ
မွေးမြူ ခဲ့သည်။ မြစ်ကျိုးရွာတွင် မူလတန်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပဲခူးမြို့၊
အနိဋ္ဌာရ တန်းမြင့်ကျောင်းတွင် ဆယ်တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန်-ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သတင်းစာပညာသင်တန်းကျောင်း
ဆောင်တန်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသတင်းစာ ဖဲလိုးရှစ် (Professional
Journalism Fellowship) မစ်ရှင်တက္ကသိုလ်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင်
ရေဂန်အာဆယ် (REAGAN Fascell Democracy Fellowship) ဒီမိုကရေစီ ဖဲလိုးရှစ်၊
သိပ္ပံတန်းဒီစီ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ရရှိခဲ့သည်။

ထို့ပြင် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ စီနီယာအယ်ဒီတာ၊ ဟံသာဝတီသတင်းစာ
အယ်ဒီတာ၊ ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ အယ်ဒီတာ စသည်ဖြင့် အသီးသီးတာဝန်ယူခဲ့သည်။

လေးစားချစ်ခင်သော မောင်ဝံသသို့

ပြည်သူ့ခေတ်ကြီး မုချရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ

ခဲဘော်တခက်

မောင်ဝံသသည် ဖြောင့်မန်ခြင်း၊ ရိုးသားခြင်း၊ သစ္စာရှိခြင်း၊ ကတိတည်ခြင်း၊ အားနာခြင်း
သည် စသည်တို့၏ နာမဝိသေသနများ၊ သင်္ကေတများပင် လွှမ်းခြုံထားသူ ဖြစ်သည်။
တစ်နည်းဆိုရသော် အမှန်တရားကို သစ္စာရှိသူ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်နှင့် မောင်ဝံသတို့သည် ၁၉၇၀ ခုနှစ်ခန့်က သိကျွမ်းခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က
မောင်ဝံသသည် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာတွင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်နေသည်။

အချိန်ကပင် မောင်ဝံသ၏ ဖြောင့်မတ်မှုရှိခြင်း၊ ရိုးသားမှုရှိခြင်း၊ အားနာတတ်ခြင်း၊
အညံ့လှုံ့မှုရှိခြင်းများကို တွေ့ရလေသည်။ ချစ်စရာကောင်းသောသူပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် မောင်ဝံသနှင့်စ၍ ရင်းနှီးစကပင် မောင်ဝံသအကြောင်းကို သိရှိခဲ့ရ
လေသည်။ မောင်ဝံသ၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးအကြောင်းကို သိရှိနေခဲ့သည်။

ပဲခူးခရိုင်၊ ဝေါမြို့နယ်၊ မြစ်ကျိုးရွာတွင် ဖခင်ဦးမောင်ခင်၊ မိခင်ဒေါ်မြစိန်တို့မှ
မွေးမြူခဲ့သည်။ မြစ်ကျိုးရွာတွင် မူလတန်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပဲခူးမြို့
အမျိုးသား တန်းမြင့်ကျောင်းတွင် ဆယ်တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန်-ရန်ကုန်
တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၆၇-ခုနှစ်၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သတင်းစာပညာသင်တန်းကျောင်း
သမဝင်တန်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသတင်းစာ ဖဲလိုးရှစ် (Professional
Journalism Fellowship) မစ်ရှင်ကတက္ကသိုလ်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင်
ဆက်တမ်းဆယ် (REAGAN Fascell Democracy Fellowship) ဒီမိုကရေစီ ဖဲလိုးရှစ်၊
အောင်တန်ဒီစီ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ရရှိခဲ့သည်။

ထို့ပြင် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ စီနီယာအယ်ဒီတာ၊ ဟံသာဝတီသတင်းစာ
အယ်ဒီတာ၊ ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ အယ်ဒီတာ စသည်ဖြင့် အသီးသီးတာဝန်ယူခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၇၃-ခုနှစ်တွင် 'ခွင်ဒေါင်းစာပေ'ကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၆-ခုနှစ်မှ စ၍ 'ဒေါင်းစာပေ'ဟု ပြောင်းလဲခဲ့ရသည်။

ထိုစဉ်မှစ၍ 'အတွေးအမြင်'၊ 'သတင်းထူးဂျာနယ်'၊ 'ဘက်စုံဂျာနယ်'၊ 'တော်ဝင်ဂျာနယ်' တို့ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် 'ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်' ကို ထုတ်ဝေသူနှင့် အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မောင်ဝံသသည် ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေးလှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ပဲခူးခရိုင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းကြီး၏ အမှုဆောင်နှင့် ပြည်ကျောင်းဆောင်၊ တကောင်းကျောင်းဆောင်၊ ပင်းယကျောင်းဆောင် သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်းများ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားညီညွတ်ရေးတပ်ဦး၊ ကျောင်းသားအခွင့်အရေး ကာကွယ်မှုကော်မတီ စသည် စသည်တို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။

အထက်တန်းကျောင်းသား ဘဝကတည်းကပင် စာနယ်ဇင်းများ၌ စာများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၂-၆၃ ခုနှစ်တွင် အထောက်တော်သတင်းစာ၏ တက္ကသိုလ်သတင်းထောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သတင်းထောက်များအသင်း၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် 'ဒေါက်တာဟင်နရီကစ်ဆင်းဂျား' နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံကြီးတွင် သတင်းစာတိုက်ပေါင်းစုံ သပိတ်ကော်မတီကို ဦးဆောင်သူတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာတိုက် အယ်ဒီတာအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားပေးခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံရေးလောကသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်ကို အကြောင်းပြု၍ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကို ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ပဲခူးတိုင်း စည်းရုံးရေးအဖွဲ့ဝင်၊ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် အဆင့်ဆင့်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပဲခူးခရိုင်၊ ဝေါမြို့နယ် အမှတ် (၂)မှ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ထိုသို့ဖြင့် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့စဉ်အတွင်း၌ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၂၀)ရက်မှ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၄)ရက်နေ့အထိ ပုဒ်မ (၁၀)(က)ဖြင့် အင်းစိန် ထောင်တွင် ထိန်းသိမ်းခံရသည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၃)ရက်နေ့တွင် ထပ်မံ အဖမ်းခံရသည်။ ဤအကြိမ်တွင် စစ်ခုံရုံးမှ ထောင်ဒဏ် (၇)နှစ် ချမှတ်လိုက်ပြီး ၁၉၉၂ ခုနှစ် (၂၉)ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ပထမအကြိမ် မြန်မာ့သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် လွှတ်မြောက်လာပြီးနောက် ဝိုင်းရံကူညီပေးခြင်းကြောင့်ဟုဆိုကာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၁)ရက်နေ့မှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၃)ရက်နေ့အထိ ပုဂံမ (၁၀)(က)ဖြင့် ဆင်နစ်ဆောင်တွင် ထိန်းသိမ်းခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ထို့နောက်တွင် 'သတင်းစာ ပညာသဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ကျမ်း'ကို ပြုစု ခဲ့သည်။

ထို့အတူ 'အတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန်'၊ 'ရှာမှရှားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားနှင့် နိုင်ငံရေး ဆောင်းပါးများ'၊ 'ခေတ်မီနိုင်ငံရေး ဝေါဟာရအဘိဓာန်'တို့ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၂၀၁၁ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်များအတွက် အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ် ဆေးချယ်ရေးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားသတင်းဆု ဆောင်ပုဒ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများနှင့် လက်ရှိနိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများအား ကူညီထောက်ပံ့ရန် ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင် ဖောင်ဒေးရှင်းကို တည်ထောင်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့ သည်။ ဘဏ္ဍာထိန်းတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် ဩဂုတ်လ နှစ် (၅၀)အတွင်း ပထမအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင် ရာ သတင်းစာများ ညီလာခံမှ ရွေးကောက်တင်မြောက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာဆရာ အသင်း (Myanmar Journalists Association-MAJ) ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ထမ်းဆောင်လျက် နိမ့်သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းကောင်စီ (ယာယီ)ကို ဖွဲ့စည်းရာ၌ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ယခုအခါတွင် ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ 'အသက်ရှင်ခြင်းသည်မမြဲ၊ သေခြင်းသာ မြဲသည်'

ဤသို့အားဖြင့် မောင်ဝံသသည် ချစ်သောသူအားလုံး၊ အားလုံးကို ထားခဲ့လေပြီ။ 'လက်ရှိအခြေအနေမှာတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကံတရားကို လက်ခံပြီး နောက်ဆုံး အချိန်ကို ဝေးနိုင်သလောက်ဝေးအောင် ရွှေ့ဆိုင်းနိုင်ဖို့ ကြိုးစားနေပါတယ်။ အခုဖြစ်တာ ပထမတိုက်ခိုက်မှု'လို့လည်း သတ်မှတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အားနာခဲ့ကြောင်း မပြောလို သေးပါ။ ပြည်သူ့ခေတ်ကြီး ရောက်ပါပြီလို့ ပြောနိုင်တဲ့အချိန်ထိတော့ ကျွန်တော် ချစ်သော မြန်မာပြည်သူများရဲ့ အမှုတော်ကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်သွားချင်ပါသေးတယ်'ဟု ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်၏ 'ဆေးရုံပေါ်က အမှာစာ'ကို နောက်ဆုံးရေးသားခဲ့ပါသည်။

မောင်ဝံသ ချစ်သော မြန်မာပြည်သူများအတွက် တစ်ချိန်သောကာလအတွင်းမှာ ပြည်သူ့ခေတ်ကြီးသို့ မုချရောက်ရမည်မှာ မလွဲပါ။

ရဲဘော်ဘဏော်

မေလ (၁)ရက်နေ့ (ကြာသပတေးနေ့)၊ ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားနေ့ (၂၀၁၄ ခုနှစ်)

စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာနှင့် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် မောင်ဝံသသို့ တမ်းတခြင်း ဇော်အောင်(သုတေသီ)

မြန်မာနိုင်ငံဟာ အဖက်ဖက်က ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းနေတယ်လို့ ပြောရင် နိုင်ငံရေး၊ စာပေ၊ သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်ဆိုတဲ့ ပြည်သူတွေ့ရဲ့ လူမှုဘဝ တိုးတက်မှုနဲ့ အသိဉာဏ်ပညာ ပွင့်လန်းနိုးထမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ ပြည်သူကို တိုက်ရိုက် အကျိုးပြုတဲ့ ဒီနယ်ပယ်ကြီး (၃) ရပ်ရဲ့ ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းမှုကို ရှေ့တန်းတင်ပြောမှ ဖြစ်မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ဆိုရှယ်လစ် အာဏာရှင်နဲ့ စစ်အာဏာရှင် အမှောင်ခေတ်တွေထဲကနေ ရုန်းကန် တိုးထွက်လာနိုင်ပြီး ဒီနယ်ပယ် (၃) ရပ်စလုံးမှာ ရိုးသားစွာအောင်မြင်လျက် အဖိနှိပ်ခံ မြန်မာပြည်သူတွေ အားကျ အတုယူစရာ ဖြစ်ခဲ့သူတစ်ဦးကို ပြပါဆိုရင် စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာ ဆရာနဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် မောင်ဝံသ ဖြစ်တယ်။

ဆရာကို လူပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ စတင်သိကျွမ်းခဲ့တာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံကြီးထဲက ပေါက်ဖွား လာတဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောရရင် လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၂၀ ကျော် ကာလတွေတုန်းကပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဆရာ ဦးဆောင် ပြီး ထုတ်ဝေနေတဲ့ 'အတွေးအမြင်'စာစဉ်တွေကို ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး အသိပညာ ဗဟုသုတ ရှာဖွေခဲ့ရင်း ဆရာကို စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာအဖြစ် သိနေခဲ့တာတော့ ၁၉၈၈ ခုနှစ် မတိုင်မီကတည်းက ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော မြန်မာပညာရှင် များရဲ့ မဂ္ဂဇင်းလို့ ပြောလို့ရတဲ့ 'အတွေးအမြင်'စာစဉ်ဟာ မြန်မာလူမှုဘဝ အကြောင်း အသိပညာလွတ်လပ်မှု အရေးကြီးပုံအကြောင်း၊ စဉ်းစားစရာ အတွေးတွေ အများကြီးပေး နိုင်ခဲ့လို့ ဆရာတည်ထောင်ခဲ့တဲ့ 'ဒေါင်းစာပေ'ရဲ့ 'အတွေးအမြင်'စာစဉ်တွေဟာ ကျွန်တော် လို့ တက္ကသိုလ်ရောက်စအရွယ် လူငယ်တွေကို အတွေးအခေါ်ဆိုင်ရာ လမ်းပြပေးနိုင်ခဲ့

တယ်ဆိုရင် မမှားပါဘူး။ အာဏာရှင်ခေတ် အဆက်ဆက် တင်းကျပ်ဖိနှိပ်လွန်းလှတဲ့ စာပေ ဝိဇ္ဇာရေး ယန္တရားကြီးအောက်မှာ စီးပွားရေးအရ အမြတ်အစွန်းမရှိတဲ့ စာစဉ်တစ်ခုကို ဖန်တီးပေးဖူးတဲ့ ဇွဲမာန်ပြင်းပြင်းနဲ့ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ဆရာနဲ့ဆရာမိသားစုရဲ့ မြင့်မြတ်တဲ့ နိုင်ငံတော်ကို လေးစားမိပါတယ်။

တကယ်တော့ ဆရာအတွက် ကျွန်တော်ဟာ ၁၉၈၈ ကနေ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ အပြီး ကာလအထိ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှာ တွေ့ဆုံသိကျွမ်းခဲ့တဲ့ လူငယ်လေး တစ်ယောက်မျှသာ။ ကျွန်တော့်အတွက်လည်း ဆရာဟာအမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ဆောင်ဆောင်တစ်ဦးမျှသာဖြစ်ပြီး ဆရာထက် ဆရာမိသားစုကို ပိုပြီးခင်မင်ရင်းနှီး ဆက်ဆံ ခဲ့သူပဲ။ ဒီနောက်ပိုင်း ဆရာထောင်ကျခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ့ကို စစ်ထောက်လှမ်းရေးတွေ ခေါ်ဆောင်သွားတဲ့ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ကာလတွေကစပြီး ဆရာ့ဇနီး အန်တီမြင့်၊ သမီးများ ဖြစ်ကြတဲ့ မထိုက်ထိုက်စိုးနဲ့ မလတ်လတ်စိုးတို့နဲ့ စတင် သိကျွမ်း ရင်းနှီးခဲ့ပါတယ်။ ဆရာမောင်ဝံသကို အင်းစိန်သီးသန့်ထောင်မှာ ချုပ်နှောင်ထားတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းရရှိပြီး ဆရာနဲ့အဆက်အသွယ်ရဖို့ ရန်ကုန်မြို့က စတီးလ်ဝပ် အချုပ်ခန်းနဲ့ မြို့နယ်ရဲစခန်း လှည့် ခဲ့ထုတ်လာတဲ့ နိုင်ငံရေးအချုပ်သားတွေထံ မိသားစုနဲ့အတူ သွားရောက်တွေ့ဆုံ သတင်းမေးမြန်းခဲ့တဲ့ နေ့ရက်တွေဟာ ယနေ့အချိန်အထိ ဆရာမိသားစုနဲ့ ကြုံတိုင်း အမှတ်တရပြောဖြစ်တဲ့ ဘဝအမောတွေပါ။ ဆရာနဲ့က နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်ဆံလုပ်ကိုင် ခဲ့ခြင်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ထောင်ကျခဲ့ပါတယ်။ ဆရာမိသားစုနဲ့လည်း အဆက်အသွယ် ပြတ်ခဲ့ပါတယ်။ အချိန်တွေ အတော်ကြာခဲ့ပါပြီ။

ဒီလိုနဲ့ ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှာ ဆရာ ထိုင်းနိုင်ငံ ချင်းမိုင်မြို့ကို အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ ရောက် လာပါတယ်။ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာ မတွေ့ဖြစ်တဲ့ ဆရာ့ကို ချင်းမိုင်က မြန်မာ ထမင်း ဆိုင်မှာ အခြားမိတ်ဆွေများနဲ့အတူ နေ့လယ်စာ အတူစားသောက်ရင်း နှုတ်ဆက်ခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ စကားဝိုင်းမှာ ယခုတလော စာပေနယ်မှာ ခပ်ကြမ်းကြမ်း နိုင်ငံရေး ဆောင်းပါး တွေ ရေးနေပြီး တစ်ချိန်က သူ့ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကိုပါ တိုက်ခိုက်နေတဲ့ အသက်ကြီးပြီ ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားအိုကြီး တစ်ယောက်အကြောင်း ပြောဖြစ်ပါတယ်။ အဲ့ဒီတုန်းက အသက်သိပ်ကြီးသွားရင် ဘယ်လောက်ပဲ စာပေအရာမှာ အောင်မြင်ကျော်ကြားသူဖြစ်ပါစေ စာရေးသင့်တော့ဘူး။ မဟုတ်ရင် သတိလက်လွတ်တွေဖြစ်ကုန်ပြီး ထင်ရာမြင်ရာ ပုတ် ခတ် ရေးသားမှုတွေက သူ့ရရှိခဲ့တဲ့ အောင်မြင်မှုတွေကို ပျက်စီးစေပါတယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောလိုက် မိပါတယ်။ ဒါကိုဆရာက 'ကိုဇော်အောင်ရေ လူတိုင်းလည်း ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ အချို့ ဆရာဆရာကြီးတွေဆိုရင် အသက်ကြီးပေမယ့် စာရေးကောင်းတုန်း အတွေး ကောင်းတုန်းပါပဲ' လို့ ချင့်ချင်ချိန်ချိန် တုံ့ပြန်ပါတယ်။ ဆရာ မောင်ဝံသ မှန်ပါတယ်။ ဆရာဟာ သူပြောခဲ့သလို နောက်ဆုံးအချိန်အထိ အတွေးမမှားဘဲ စာရေးဆရာကောင်း၊ သတင်းစာဆရာကောင်း တစ်ယောက်အဖြစ် သက်သေထူ နေထိုင်ပြသွားတာကို တွေ့လိုက်ရလို့ ဆရာ့ကို ဒီအမှတ်တရ ဆောင်းပါးလေးနဲ့ လေးစားစွာ ကန်တော့လိုက်ရ ပါတယ်။

ဆရာဟာ သူတတ်ထားတဲ့ပညာကို ပြန်ဝေတဲ့နေရာမှာ စေတနာထားရုံတင် မကပါဘူး။ သူ့ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေ အပေါ်မှာလည်း ကြီးကြီးငယ်ငယ် လူမရွေး စေတနာထားတတ်သူပါ။ ဒီနေရာမှာ ဆရာ ဘဝတစ်ပါးမကူး ပြောင်းခင် လပိုင်းအလို ကျွန်တော် ဆရာ့ကို ဆက်သွယ် အကူအညီ တောင်းမိတာလေးကို ပြန်လည်ဖော်ပြရင်း ဆရာ့ရဲ့ စိတ်ရင်းစေတနာကို ပုံဖော်ပါရစေ။ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလရဲ့ တစ်နေ့မှာ ကျွန်တော် ဆရာအိမ်ကို ရောက်သွားပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ သူခံစားနေရတဲ့ ရောဂါဝေဒနာကြောင့် ဖြူလျော့လျော့ ဖြစ်နေပေမယ့် ဆရာဟာ တက်ကြွလန်းဆန်းတဲ့ မျက်နှာနဲ့ ကျွန်တော့်ကို ကြိုဆိုပါတယ်။

ကျွန်တော်လည်း ရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ဆရာ့ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို မေးဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာက ကီမိုကုသုံးနဲ့ ကုသနေကြောင်း၊ ကီမိုသွင်းပြီးတိုင်း အတော်ခံရခက်ကြောင်း ပြောပါတယ်။ စာရေးဆရာပီပီ ဒီနေ့ခေတ် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်း ပြည်သူသန်းနဲ့ချီပြီး ဆင်းရဲမွဲတေနေတဲ့ခေတ်ကြီးကို သူ့ခေါင်းထဲမှာ ဆင်ခြင်ချိန်ထိုးပြီး မိသားစုနဲ့ သားသမီးများရဲ့ မိဘကျေးဇူးကို အစွမ်းကုန်သိတတ် ဂရုစိုက်မှုနဲ့ ဆေးကုသနိုင်ပေမယ့် ဆရာကြည့်ရတာ ဆေးကုသစရိတ်တွေ ကြီးမြင့်မှုအပေါ် အတော်လေး စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်နေပုံရပါတယ်။ ဒါနဲ့ လာရင်းကိစ္စကို ဆရာက မေးတဲ့အခါ ကျွန်တော် ရှေးသား ထုတ်ဝေမယ့် သုတေသန စာတမ်းအကြောင်း ပြောဖြစ်ပါတယ်။ စာတမ်းကို ဖတ်ပေးပြီး စာအုပ်အပေါ် ဆရာ့ရဲ့သဘောထားအမြင်ကိုမှတ်ချက်ရေးပေးဖို့ နေမကောင်းနေတဲ့ ဆရာ့ကို အလွန်အားနာစွာနဲ့ပဲ ပန်ကြားမိပါတယ်။ မဆိုးမတွဆိုသလို ဆရာက ကျွန်တော့်ပန်ကြားချက်ကို လက်ခံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စာအုပ် တစ်အုပ်လုံးကို ကျန်းမာရေး အခြေအနေအရ မဖတ်နိုင်လို့ စာပါအကြောင်းအရာကို အနှစ်ချုပ်ရေးပေးဖို့ ပြောပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်အထက်က ပြောသလို ဆရာ့အတွက် ကျွန်တော်ဟာ သာမန်လူငယ်လေးတစ်ဦးပါ။ နေထိုင်မကောင်းစဉ်မှာ အလိုက်မသိ လာအကူအညီ တောင်းလေးလို့ ငြင်းဆန်လိုက်မယ်ဆိုရင် ရနိုင်ရက်သားနဲ့ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူလက်ခံပြီး သူ့အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းပေးဖို့ စဉ်းစားပေးတဲ့ ဆရာ့ရဲ့ စေတနာကို ကျွန်တော် မလေးစားဘဲ မနေနိုင်ပါဘူး။

အဲဒီနောက်ပိုင်း မတ်လထဲမှာ ဆရာ စင်ကာပူနိုင်ငံကို ထပ်မံသွားရောက်ပြီး ရောဂါ အခြေအနေ ဆေးစစ်ပါတယ်။ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့ ရက်စွဲနဲ့ ဆရာ့ဆီက အီးမေးလ်တစ်စောင် ကျွန်တော် လက်ခံရရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီစာမှာ ဆရာက ဒီလို ရေးထားပါတယ်။

ကိုဇော်အောင်ရေ

အန်ကယ် အခု မတ် ၁၇ က စင်ကာပူကိုရောက်ပြီး ဆေးစစ်ဆေးတယ်။ မူလ အစီအစဉ်ကတော့ မတ် ၂၄ ပြန်ဖို့ လေယာဉ်လက်မှတ် လုပ်ထားပြီးသား။ သို့ပေမယ့် အခု ဆေးစစ်အဖြေအရ radiation therapy ကုသဖို့ ရပြီလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့ နောက်

သိ တစ်လခွဲ ဆက်နေရမယ်။ ၆ ပတ် radiation ပေးရမယ်။ ဒီတော့ ကိုဇော်အောင် ဆရာ့အဖွဲ့မှာ စာမေးနိုင်တော့ဘူး။ တစ်ခုတော့ အန်ကယ် လုပ်ပေးနိုင်တာ ရှိတယ်။ ကိုဇော်အောင်ပဲ စာအုပ်ရဲ့ လိုရင်းအကျဉ်း အခု ရေးပို့ထားတာကို အခြေခံပြီး ရေးချင် သလောက်ရေးလိုက်ပါ။ ပြီးတော့ မောင်ဝံသရဲ့မှတ်ချက် စသည်ဖြင့် ကြိုက်သလိုထည့်ပါ။ ဆရာ ကိုဇော်အောင် အပေါ်ယုံကြည်မှု၊ ခင်မင်မှုနဲ့ အခြေအနေအရပေးတဲ့ အကြံဉာဏ် သိ။ ကိုဇော်အောင်နဲ့ ဒီချုပ်မှာတုန်းကတည်းက ခင်မင်ခဲ့တယ်ဆိုတာပါ ရေးနိုင်တယ်။

ခင်မင်လျက်
MWT

ဒီတက်ကြည့်ရင် ဆရာမောင်ဝံသဟာ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကြောင့် သူပေးထား တဲ့ ကတိကို အပျက်မခံဘဲ သူ့ရဲ့ အခက်အခဲကို တင်ပြပြီး မရရတဲ့နည်းနဲ့ ကူညီဖို့ ဆုံးဖြတ် တာပဲ။ ကျွန်တော့်အပေါ် ယုံကြည်စွာနဲ့ သူ့ကလောင်အမည်ကို သုံးစွဲခွင့်ပေးခဲ့တာက မောင်ဝံသရော ကတိတည်သူအဖြစ် လေးစားမိပါတယ်။ ကိုယ့်အပေါ် ယုံကြည်စွာနဲ့ အပ်နှံလောတဲ့ အခွင့်အရေးတစ်ခုကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ အသုံးမချသင့်ဘူးဆိုတာ သူတေ သက ကျင့်ဝတ်အရရော၊ လူသားကျင့်ဝတ်အရပါ ကောင်းကောင်းသိနေတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဆရာ့အချိန်ကာလတိုက် ဆရာရေးသားခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်က ကျွန်တော့် သူတေ သတိတမ်းနဲ့ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နေတာကြောင့် ဆရာ့ကို အီးမေးလ်ပြန်ပို့ပြီး ပြန်လည် ကျွန်တော်ပြခွင့် တောင်းခံခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြန်လည်ဖော်ပြချင်တဲ့ ဆရာ ဆောင်းပါး ဝါ ဆရာက နှစ်ခြိုက်ပြီး ဝမ်းသာအားရ ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။

ဆရာ လူ့လောကမှ ထွက်သွားတာ တစ်နှစ်ပြည့်တဲ့အချိန်မှာ စာပေ၊ သတင်းစာနဲ့ နိုင်ငံရေး စတဲ့နယ်ပယ်တွေမှာ ဆရာမောင်ဝံသ ချန်ထားခဲ့ပြီး လူငယ်တွေအတုယူသင့်တာ တွေလဲလို့ ပြန်လည်စဉ်းစားမိတဲ့အခါ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှု၊ ဇွဲမာန်ကြီးမှုနဲ့ အမှန်တရား ချစ်မြတ်နိုးမှုစတဲ့ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာတွေပဲလို့ ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်။ ရပ်တည်ချက် မရှိသလို သူတတ်ကျွမ်းတဲ့ သတင်းစာပညာနဲ့ ဘဝတပါးသို့မကူးပြောင်းမီ နေ့ရက်နာရီများ အင် ဇွဲမလျော့တမ်း ပြည်သူလူထုအတွက် အကျိုးပြုသွားသူပါ။ ၈ လေးလုံး အရေးတော်ပုံ မလွတ်အတွက် ၈ မျက်နှာရှိတဲ့ ဆောင်းပါးကို ဆေးရုံကုတင်ထက်ကနေ နောက်ဆုံး ရေးသားသွားတဲ့ ဆရာရဲ့လူ့ဘဝမှာ နောက်ဆုံးအချိန်အထိ အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ နေထိုင်ဖြတ်သန်း သူဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက် ဘဝနေနည်း အတုယူစရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဇော်အောင်(သုတေသီ)
တွေ့ ကျိုတို၊ ဂျပန်

သီးသန့်ထောင်

အမှောင်ခေတ်က အဆောင်(၁)

ဇော်သက်ထွေး

လူငယ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒါမှမဟုတ် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တစ်ယောက်အနေနဲ့ ထောင်ဆိုတဲ့ အရာကြီးကို စတင်ကြုံတွေ့တဲ့အချိန်က အတူနေထိုင်ခဲ့ရတဲ့ ဘဝတူ အကျဉ်းသားတွေရဲ့ မျက်နှာတွေကို နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ့် ငါးနှစ် ကျော်ဖြတ်လာခဲ့တဲ့တိုင်အောင် မမေ့နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကို တပ်မတော်ထောက်လှမ်းရေး ၁၂ က ဖမ်းဆီးပြီး ဆယ်ရက် တိတိ တောတွင်းကို ရောက်သွားတဲ့ ကျောင်းသားတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ စစ်ကြောရေး ပြုလုပ်ပြီးတဲ့နောက် အင်းစိန်ထောင်က သီးသန့်ထောင်ထဲကို ပို့ပစ်ခဲ့ပါတယ်။ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ချောက်ချားနေတဲ့ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ အနီရောင် မှိုင်းမှိုင်းချိတ်နေတဲ့ အုတ်တံတိုင်းတွေနဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေ ဆောက်ခဲ့တဲ့ ထောင်ဟာ အိပ်မက်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ထောင်ဘူးတံခါးကိုကျော်ပြီး အထဲကို ဝင်လိုက်ရတဲ့အချိန်မှာ ခြေအစုံဟာ တဆတ်ဆတ် တုန်ယင်နေပါတယ်။ ဘူးတံခါးထဲမှာ ငုတ်တုတ်ထိုင်ပြီး မှတ်ပုံတင်ရတဲ့အချိန်မှာတော့ လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ မူးလို့တောင် ရှုစရာမရှိတော့ပါဘူး။ ထောင်ကြီး တွေ၊ ထောင်ဝါဒါတွေကလည်း အပြင်လောကက အဆောင်ယောင် ဂုဏ်သိက္ခာ တွေကို ဘူးတံခါးထဲမှာ ချိတ်ခဲ့ရမယ်လို့ အမိန့်ပေးပါတယ်။ ဒီလိုပြုကွဲနေတဲ့ စိတ်အစဉ်နဲ့ ထောင်ထဲ ကို ခြေလှမ်းလှမ်းလိုက်တိုင်း မြေကြီးထဲကို ကျွံကျွံဝင်သွားပြီလို့တောင် ခံစားခဲ့ရ ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်နေရမယ့် အဆောင်(၁)၊ အခန်း(၄)ကို ရောက်လာပါတယ်။ အခန်းတစ်ခန်း ဟာ ဆယ်ပေပတ်လည်လောက်သာ ကျယ်ဝန်းပြီး အထဲထဲမှာတော့ စစ်အာဏာရှင်တို့ တော်လှန်ပုန်ကန်နေတဲ့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေကို ပြုတ်သိပ်ထည့်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နေရတဲ့အခန်းမှာ ကျွန်တော်နဲ့အတူ နိုင်ငံရေးအချုပ်သား ငါးဦးရှိပါတယ်။ အဲဒီ အခန်းတွေမှာလည်း အပြည့်ပါပဲ။ ရောက်ရောက်ချင်း ဘယ်သူနဲ့မှ စကားမပြောရဘူးဆို မှာထားတဲ့အတွက် အသံတောင် ကျယ်ကျယ် မထွက်ရဲခဲ့ပါဘူး။ နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာ

နက်လမ်းလျှောက်ဆင်းချိန်နဲ့ ရေချိုးချချိန်တွေမှာ ဘဝတူ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေကို ကြည့်မိပါတော့တယ်။ အဆောင်(၁)မှာ အခန်းဆယ်ခန်းရှိတဲ့ အတွက် လူငါးဆယ်ကျော်ကို ခမ်းဆီးထိန်းသိမ်းထားပါတယ်။ ဒီငါးဆယ်ကျော်ထဲမှာ ပတနို့ကုဇုဏကဆောင်သပိတ်ကို ပြုလုပ်ခဲ့လို့ ဖမ်းဆီးထားတဲ့ ဆရာတော် ဘုရားကြီးတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးတွေကို ထောက်လှမ်းရေးက ရက်ရက်စက်စက် သယ်န်းချွတ်ပြီး ထုတ်လဲကာ သီးသန့်ထောင်ထဲ ပို့လိုက်တာဖြစ်ပါတယ်။ အဖမ်းခံရတဲ့ အထဲမှာ မဟာ ဓမ္မာရုံ ကျောင်းတိုက်က တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဆရာတော် အရှင်သုမင်္ဂလာလင်္ကာရ သီးသန့်ထောင်ထဲ ပါမလာပေမယ့် အင်းစိန်ရွာမဆရာတော်၊ မိကျောင်းကန်ဆရာတော်၊ ဓမ္မဘုန်းပွင့်ဆရာတော်၊ ရန်ကင်းက မေမိနီဆရာတော်၊ မဟာဗောဓိဆရာတော်နဲ့ မဂ္ဂင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့ ရှိကြပါတယ်။

ရိုးရိုးလူတွေထဲက ကျွန်တော့်အသိ တစ်ဦးသာပါပြီး သူကတော့ မန္တလေးက ထုထုဦးလှ ဒေါ်အမာရဲ့သား စာရေးဆရာ ညီပုလေး ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုညီပုလေးကလည်း တောတွင်းနဲ့ ဆက်သွယ်တယ်ဆိုပြီး အဖမ်းခံထားရတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုညီပုလေးက ကျွန်းမာရေး ဂရုစိုက်ဖို့ ပြောပြီး ဘေးခန်းမှာ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် လွှတ်တော် အမတ် သတင်းစာဆရာ မောင်ဝံသလည်း ရှိနေတဲ့အကြောင်း ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း NLD ရုံးချုပ်ကို မကြာခဏ အစည်းအဝေးတက်ခဲ့ရတာမို့ ဆရာတို့ ဝမ်းသာအားရ နှုတ်ဆက်မိပါတယ်။ ဒါကိုတွေ့သွားတဲ့ ထောင်ဝါဒါကကျွန်တော့်ကို ချစ်ရက် ရေချိုးပိတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဆရာ အခန်းရှေ့က လမ်းလျှောက်တိုင်း ဆရာနဲ့ စကား မပြောမိဖို့ လိုက်နာရပါတယ်။ ဆရာကတော့ ဆေးပေါ့လိပ်လေး လက်ကြား ညှပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကို ကြည့်နေလေ့ရှိပါတယ်။ သီးသန့်ဆောင် အဆောင်(၁)မျက်နှာစာ ဆယ်ခန်းမှာ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဆိုလို့ ဆရာမောင်ဝံသ တစ်ဦးတည်းသာရှိပြီး အနောက်ခြမ်း ဆယ်ခန်းမှာတော့ မင်းလှအမတ် ဦးချစ်တင်၊ မန္တလေးက ဒေါက်တာ ဆင်မြင့်မောင် အပါအဝင် အများကြီး ရှိကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ခြမ်းမှာတော့ စော

'ဇော်သက်ထွေး'အား ထောင်မှ လွှတ်ပေးရန် ဆန္ဒထုတ်ဖော် လှုပ်ရှားမှု

စောက ဖော်ပြထားတဲ့ဆရာတော်ကြီးတွေအပြင် ရကသကျောင်းသားများ၊ ကျောက်ဆည်
က ကိုမိုးအေး(DVB)နော်ဝေဇု ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဆက်သွယ်တယ်ဆိုပြီး ဖမ်းထား
တဲ့သူတွေ ရှိပါတယ်။ အဆောင်(၂)မှာတော့ ဆရာမောင်လင်းယုန်(ရှမ်းပြည်)၊ သက်မှူး
(ရန်ကုန်ဘဆွေသား)၊ ဖြိုးမင်းသိမ်း(ယခု မှော်ဘီ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်)
တင်ထွန်းလှိုင် (လူ့ဘောင်သစ်ဘဏ္ဍာရေးမှူး) တိုးတိုးထွန်း(လူ့ဘောင်သစ်)တို့ ရှိပါတယ်။
ဒီလူတွေဟာ ရေချိုးဆင်းမှ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် တွေ့မြင်ရတာဖြစ်ပြီး ခြေဟန်
လက်ဟန်နဲ့ပဲ နှုတ်ဆက်နိုင်ပါတယ်။

၁၉၉၀ က အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ထဲကိုရောက်သွားတဲ့ သတင်းစာဆရာတွေ
အတော်များများရှိပြီး အားလုံးနီးပါးလည်း ထောင်ထဲကို ရောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ NLD
ခေတ်ဦးမှာ သတင်းစာဆရာတွေဖြစ်တဲ့ ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင်၊ ဆရာမောင်သော်က
မောင်မိုးသူ၊ ဦးအုန်းကြိုင်၊ ဆရာမောင်ဝံသ၊ စမ်းစမ်းနွဲ့(သာယာဝတီ)၊ ရွှေကူမေနှင်း
ဦးစိန်လှဦးတို့ အားလုံးဟာ အင်းစိန်ထောင်ထဲကို ရောက်ခဲ့ကြရပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့
ဆရာမောင်ဝံသဟာ အမှောင်ခေတ်က သီးသန့်ထောင်ထဲမှာ သုံးလလောက် အတူနေခဲ့ရပြီး
ဆရာကို စစ်ကြောရေးလုပ်ဖို့ ထောက်လှမ်းရေးက ပြန်ခေါ်ထုတ်သွားပါတယ်။ အဲဒီနောက်
ရောက်မလာတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်လည်း စစ်ခုံရုံးက ထောင်ဒဏ်ခြောက်နှစ် အပြစ်ပေးပြီး
ထောင်မကြီးကို ရွှေ့ပြောင်းခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီနောက် ထောင်တွေ အကြိမ်ကြိမ် ကျခဲ့သလို
ဆရာ မောင်ဝံသနဲ့တော့ မဆုံတွေ့ခဲ့ရတော့ပါဘူး။ ဒီလိုနဲ့ နှစ်တွေ ဆယ်ချီကုန်ဆုံးခဲ့ပါတယ်။

ဆရာမောင်ဝံသနဲ့ တွေ့မယ့်တွေ့တော့လည်း ၂၀၁၂ ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်
တောင်ကြီး အကျဉ်းထောင်က လွတ်မြောက်ပြီး 'ပြည်သူ့ခေတ်'ဂျာနယ်က ကျွေးမွေးညှော်
တဲ့ပွဲမှာ ပြန်ဆုံခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ကျမှပဲ ရှေးဟောင်း နှောင်းဖြစ်တွေကို ပြန်ပြော
မိပါတယ်။ ဆရာက ဘာလုပ်မလဲလို့မေးတော့ မိဒီယာမှာပဲ လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့
အကြောင်းပြောတော့ ဆရာက တော်တော်ဝမ်းသာသွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အတူတွဲလုပ်
လို့ ရပြီပေါ့ဗျာလို့ ဝမ်းသာအားရ ပြောပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ ဆရာနဲ့ကျွန်တော်ဟာ
သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်ရရှိဖို့အတွက် လှုပ်ရှားမှုတွေကို အတူပူးတွဲလုပ်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။
ဆရာက မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာဆရာအသင်း(MJA)မှာ ဦးဆောင်နေသလို ကျွန်တော်
ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းသမဂ္ဂ(MJU)မှာ ဦးဆောင်နေပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာ
တော့ စာနယ်ဇင်း ဖိနှိပ်မှုတွေကို ရပ်တန့်ဖို့ ဆန္ဒပြတဲ့ပွဲမှာ ကျောချင်းကပ်ခဲ့ကြပါတယ်။
၂၀၁၂ ခုနှစ် ကုန်ခါနီး မြန်မာနိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းကောင်စီကို ပြန်ဖွဲ့တော့ ကျွန်တော်တို့လည်း
ပါလာပြီး ဆရာနဲ့ကျွန်တော်ဟာ တစ်ဖွဲ့တည်း ဖြစ်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဥပဒေ
တိတိကျကျပေးမယ့် စာနယ်ဇင်းလွတ်လပ်ခွင့်ကို ရရှိဖို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်
တွေ၊ အစိုးရပိုင်းက တာဝန်ရှိသူတွေနဲ့ တောက်လျှောက်တွေ့ဆုံပြီး တွန်းအားပေးခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မျှော်မှန်းထားတဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်နဲ့ သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်
အုတ်မြစ်ကို ချနိုင်ဖို့တာဝန်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ခေတ်ရဲ့ ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံလာရ

အချိန်မှာ အပြီးသတ်လုပ်ဆောင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ သဘောရခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန်၊ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ တိုင်းပြည်နဲ့ သတင်းသမားတွေအတွက် ဒီလို စေတနာတွေ ရှိခဲ့ပေမယ့် ဆရာရော၊ ကျန်တဲ့သူတွေရော ဝေဖန်မှုတွေကတော့ မကင်း ညွှန်ခဲ့ပါဘူး။ ဒီကြားထဲကပဲ ကျွန်တော်တို့လိုချင်တဲ့ခရီးလမ်းဆုံးကို ရောက်အောင်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တာဝန် မပြီးဆုံးခင်မှာပဲ ဆရာမောင်ဝံသဟာ သူ့ချစ်တဲ့နိုင်ငံ နဲ့ မရေရာသေးတဲ့ သတင်းစာလောကကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကပဲ လမ်းခွဲ နှုတ်ဆက် ထွက်ခွာ သွားပါတယ်။ ဆရာရဲ့ ဈာပန အခမ်းအနားမှာ မြန်မာနိုင်ငံစာနယ်ဇင်းသမဂ္ဂ ကိုယ်စား ဝမ်းနည်း သဝဏ်လွှာ ဖတ်ကြားတော့ ကျွန်တော့်မျက်လုံးထဲမှာ သီးသန့်ထောင် အမှောင် ခေတ် အဆောင်(၁)က ဆရာရဲ့ ပုံရိပ်ကိုပဲ မြင်ယောင်မိပါတယ်။ ဆရာဟာ သေတဲ့အထိ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် နိုင်သမျှပေးဆပ်ပြီး ထွက်ခွာသွားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့လည်း ကိုယ်နိုင်သမျှ ပေးဆပ်ပြီးမှ ဒီလောကထဲ ထွက်ခွာသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ လူသားတစ်ယောက်ရဲ့ တာဝန်လို့ ရိုးရှင်းစွာခံယူထားပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ သဘောတူသူတွေ၊ မတူသူတွေ၊ အမြင်တူသူတွေ၊ မတူသူတွေ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တန်ဖိုးကို အကဲဖြတ်သူတွေ၊ လျှော့ချသူတွေ အားလုံးကို လေးစားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ဆရာဗန်းမော်တင်အောင် ပြောသလို ခေတ်ကပေးအပ်လာတဲ့ တာဝန်ကို ဘယ်လောက်ကျေပွန်ခဲ့သလဲဆိုတာနဲ့ပဲ တိုင်းတာပါလို့ မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါတယ်။

ဆရာမောင်ဝံသနဲ့တကွ ကွယ်လွန်သွားရှာသော သတင်းစာဆရာများ၊ လွတ်လပ် ခွင့်တိုက်ပွဲဝင် သူရဲကောင်းများကို လေးစားဦးညွှတ်လျက်။

ဇော်သက်ထွေး

အယ်ဒီတာ ဆရာမောင်ဝံသ အမှတ်တရ

မောင်ရစ်

ဆရာအတွက် အမှတ်တရစာရေးမယ်ဆိုတော့ အတွေးထဲမှာပဲ စီနေမိတယ်။ အမှတ်တရစာတွေလည်း အများကြီးပဲကိုး။ ဆရာမဆုံးခင် ၂၀၁၀ အမေရိကန်လာတော့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ တွေ့တယ်။ ဒီဇင်ဘာလမှာ။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲက ပြီးခါစဆိုတော့ ဆရာက စစ်အစိုးရ ရွေးကောက်ပွဲအကြောင်း ပြောစရာတွေ၊ ခန့်မှန်းချက်တွေ ပါလာတယ်။ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီက အနိုင်ရတာဆိုတော့ သမ္မတဖြစ်မယ့်လူက ဦးသိန်းစိန် မဟုတ်ရင် ဦးရွှေမန်း တစ်ဦးဦးလို့ ခန့်မှန်းနေဆဲမှာ ဆရာက ဦးသိန်းစိန်ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ မှန်းတယ်။

နောက်တစ်ခုကတော့ ၂၀၁၀ ဇူလိုင်လမှာ 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ်ကို ဆရာ စတင် ထူထောင် ထုတ်ဝေခဲ့တယ်။ စစ်အစိုးရက တစ်ဖက်ပွင့် တစ်ဖက်ပိတ်နဲ့ စာနယ်ဇင်း လွတ်လပ်ခွင့် ပေးခါစ (ရွေးကောက်ပွဲကလည်း နီးပြီ) ဆရာကိုယ်တိုင်က 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ်ကို ထုတ်ဝေတော့ မောင်ရစ်ကိုယ်တိုင်က သိပ်အစာမကျေဘူး။ သူတို့ရွေးကောက်ပွဲတွေ သူတို့သတင်းတွေ တင်ဖို့ စာစောင်တွေထဲမှာ 'ပြည်သူ့ခေတ်' လည်း ပါတော့မှာကိုး။ သည်တော့ ဆရာက သူတို့ 'ပြည်သူ့ခေတ်'ကို ထုတ်ဝေဖို့ ရုန်းကန် ကြိုးပမ်းရပုံတွေ ပြောပြတယ်။ လွတ်လပ်တဲ့ စာနယ်ဇင်းကောင်စီတစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာဖို့ ပြင်ဆင်လှုံ့ဆော်နေရပုံတွေကို ရှင်းပြတယ်။ လက်ရှိအာဏာပိုင်တွေနဲ့ ယုံကြည်မှုတို့ အပေးအယူတို့ သွေးတိုးစမ်းတာတို့ လုပ်နေတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အပြင်ကနေ အမြဲဆန့်ကျင်၊ အဆိုးမြင်နေသူ တစ်ဦးအနေနဲ့ကတော့ ဆရာကို သိပ်မကြည်ဘူးပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ကလည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွဲကွာခဲ့ကြလို့ လူချင်းမတွေ့ဆုံခဲ့ကြသော်လည်း စိတ်ချင်း နီးသူတွေ ဖြစ်တာကြောင့် ပြောပြောဆိုဆို ဆွေးဆွေးနွေးနွေးနဲ့ အမြင်ချင်း ဖလှယ် ခဲ့ကြတာပါပဲ။

အဲသည်တုန်းမှာ ဆရာက မိုးမခအတွက် ကလောင်အမည်တစ်မျိုးနဲ့ စာရေးပေးတယ်။ သူ့နာမည်ကို မဖော်ပြဘဲနဲ့ အတိုက်အခံပါတီ NLD ရဲ့ အာဏာရှင်ခေတ်အောက် အမှောင်တိုက်ကြီးထဲ ရုန်းကန် တိုက်ပွဲဝင်မှုတွေ၊ ရွေးချယ်မှုတွေကို ထင်မြင်ချက်ပေးတဲ့

အင်တာဗျူးတစ်ခု ပေးခဲ့တယ်။ မောင်ရစ်ကိုလည်း အတွေးအမြင်မှာ စာပြန်ရေးဖို့ အားပေး ဘိုက်တွန်းခဲ့ပြန်တာပါ။

အဲသည်အချိန်ပတ်ဝန်းကျင်လောက်မှာ အွန်လိုင်းပေါ်မှာ မောင်ဝံသကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဘိုက်ခိုက်တဲ့ အခန်းဆက်ဆောင်းပါးတွေ တက်လာတယ်။ အခြား စေ့စပ်ရေး၊ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရေး မျက်စပစ်တဲ့ စာရေးဆရာကြီးတချို့နဲ့ ခိုင်းခိုင်းပြီးတော့ ဆရာကိုလည်း ဒီပိုကရေစီ အရေးတော်ပုံကို မျက်ကွယ်ပြုသူ၊ အင်န်အယ်ဒီပါတီရဲ့ အဲသည်တုန်းကရပ်တည်ချက်ဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲသပိတ်မှောက်တာကို ထောက်ခံမှုမပြုသူ စသည်ဖြင့်တွေနဲ့ ပုတ်ခတ် ရေးထားတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်စာတွေကို မိုးမခကိုလည်း ပို့လာပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မထည့်ဘူး။ အသိအမှတ်လည်း မပြုဘူး။ သည်တော့ အဲသည်လူတွေ ဘက်က ပြောစရာက မောင်ရစ်ဆိုတဲ့သူက အတွေးအမြင်ကနေ စာရေးဆရာဖြစ်လာတော့ မောင်းရာမောင်းကြောင်းမို့လို့ မောင်ဝံသကိုတော့ အကာအကွယ် ပေးတယ်ပေါ့လေ။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဝေဖန်တဲ့နေရာမှာ ကိုယ့်အမည် ကိုယ်မဖော်ဘဲနဲ့ သူများကို တဖက်သတ် ပုတ်ခတ်ရေးသားတဲ့စာတွေမို့ ပစ်ပယ်တာပါ။ သို့သော်လည်း မောင်ဝံသမို့လို့ မောင်ရစ်က ဘက်လိုက်တယ်လို့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆန်ဆန် အပြစ်တင်ချင်လည်း ဟုတ်တယ်ကွာလို့ တစ်ခွန်း ဘည်း ဖြေချင် ဖြေလိုက်မှာပါ။

အဲသည်တုန်းက NLD ပါတီက ခွဲထွက်သွားတဲ့ NDF ပါတီရဲ့ တွေ့ဆုံပွဲတစ်ခုမှာ ခင်ပါရဲ့ ဆရာက အဲသည်ပွဲကို သတင်းသမားတစ်ဦးအဖြစ် တက်ရောက်ပါတယ်။ အဲသည် ပွဲတွေ နဲ့ အဲသည်စာရေးဆရာတွေနဲ့ တတန်းတည်း ထိုင်နေပါတယ်။ အဲသည် ဓာတ်ပုံကို မမခကရတော့ အဲသည်သတင်းကို တင်ဖြစ်တယ်။ အဲသည်အကြောင်းကို ဆရာက အမှတ်တရရှိရှိနဲ့ ပြန်ပြောတယ်။ အဲသည်လိုမျိုး ပရိသတ်တွေက မြင်သွားတော့ သူ့အပေါ် ဘာမှ တွေးစရာမြင်စရာတွေ ရသွားမယ်တဲ့။ သူကလည်း အဲသည်ပွဲမှာ ရည်ရွယ်ချက် ရှိရှိနဲ့ တွေးတော့ ထိုင်တာမျိုး မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ မမျှော်လင့်ဘဲ နေရာချထားတဲ့အတိုင်း ထိုင်ရတာ ဘာမှ သတင်းဓာတ်ပုံသမားတွေက လုပ်လိုက်တာ သူစိတ်မကောင်းဖြစ်တယ်လို့ သူက ဆိုတယ်။ အဝေးကနေ သတင်းလုပ်နေရသူတွေမှာ တခါတလေ ကိုယ့်မိတ်ဆွေတွေနဲ့ အချိတ်အဆက် နားလည်မှုတွေ လွဲတတ်တာ သဘာဝမို့ သင်ခန်းစာယူစရာလို့ ကိုယ့် ဘာသာပဲ ကောက်ချက်ဆွဲလိုက်ပါတယ်။

ပြန်စဉ်းစားကြည့်လိုက်တော့ ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဆုံရတာဟာ မတော်တဆ ဆုံကြရတာ ပါ။ ၁၉၈၈ အရေးတော်ပုံ အနိမ့်ပိုင်းအချိန် (၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး ကာလ၊ ထောင်ထဲ တောထဲမှာ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်၊ ပါတီခေါင်းဆောင်၊ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံးနီးပါး ရောက်နေချိန်) ကျောင်းသား လှုပ်ရှားမှုတွေ ရေနည်းငါး ဖြစ်နေတော့ လမ်းပေါ်လည်း မထွက်နိုင်၊ မြေအောက်စာစောင်တွေကလည်း အားနည်း သာချိန် ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ယောင်ချာချာနဲ့ 'အတွေးအမြင်' တိုက်ကိုဝင်၊ စိတ်ကူးအိပ်မက် တွေကို စာနဲ့ရေးချပြီးတော့ ဆရာတို့ဆီ စာမူပို့ခဲ့တာကစတဲ့ မတော်တဆမှုပါ။ စာမူတွေ

ကို ဆရာတို့ကစိစစ်ပြီး တင်ပေးတာကနေစပြီး 'အတွေးအမြင်'မှာ စာစရေးမိတော့တာပါပဲ။ အဲသည်တုန်းက စာပေလက်နက်ဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်အံ့ပေါ့လေ။ စာပေနဲ့ စာနယ်ဇင်းတိုက်ပွဲဟာ ဘယ်လောက်တောင် သမန်သက်ရှည် ကြာရှည်လေးဖြင့် ပင်ပန်းဆင်းရဲတယ်ဆိုတာကိုလည်း သပိတ်မှောက်ကျောင်းသားပေါက်စက ဘယ်သိမှာလဲ။

မှတ်မိတာ တစ်ခုကတော့ နည်းပညာတော်လှန်ရေးဆိုတဲ့အကြောင်းကို ရေးချင်လို့ အချက်အလက်တွေရှာ၊ စကားတွေ လိုက်ပြောတဲ့အခါ ဆရာက စိတ်ရှည်လက်ရှည် နားထောင်ပြီး ကူညီခဲ့တာ။ သူတို့အရင်က ဆောင်းပါးတွေထဲမှာ ပါခဲ့တဲ့အကြောင်းအရာ အစုအဆောင်းတွေ ထုတ်ပေးပြီး အားပေးကူညီခဲ့တာ။

နောက်တော့ ၁၉၉၆ နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော်လည်း စာမရေးတော့ဘူး။ ကာတွန်းလည်း မဆွဲတော့ဘူး။ စာပေနဲ့ စာနယ်ဇင်းအလုပ်က အမှောင်ကျတဲ့ကာလကြီးမှာ ဒုက္ခပေါင်းစုံ စိန်ခေါ်မှု ပေါင်းစုံကို ရင်စည်းခံပြီး လုပ်ရတာပဲ။ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ့်ဘဝက တခြား၊ ကိုယ့်ယုံကြည်မှုက တစ်နေရာ ဖြစ်နေတဲ့ လူငယ်တစ်ဦးရဲ့ လေလွင့်သူတစ်ဦးလို ခံစားချက်နဲ့ စာလည်း မရေးနိုင်၊ ကာတွန်းလည်း မဆွဲနိုင်တော့ဘဲ အဆက်ဖြတ်ခဲ့ ပါတော့တယ်။ ၇ နှစ်လောက်တော့ ကြာမယ်ထင်တယ်။

သည်လိုနဲ့ စားဝတ်နေရေးအတွက် ကြုံရာကျပန်း လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသူတစ်ဦး အဖြစ်ကနေ မိုးမခမိဒီယာဆိုတာကို စာပေနဲ့ နိုင်ငံရေးခံယူချက် တူညီသူ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းကောင်းများရဲ့ ကူညီစောင့်ရှောက်အားပေးမှုတွေနဲ့ ၂၀၀၃ က စပြီး ပြန်လည် တည်ဆောက်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲသည်အခါမှာ မိမိနဲ့ အဆက်ပြတ်နေတဲ့ 'အတွေးအမြင်' စာစောင်က ဆောင်းပါးတွေ ပြန်လည်ဖတ်ရှုရင်းနဲ့ ဆရာစာတွေ၊ 'အတွေးအမြင်' ဆောင်းပါးတွေကနေ ပြန်လည်လေ့လာ သင်ယူရပြန်တော့တယ်။ အဲသည်အချိန်မှာ အတွေးအမြင်ဟာ အစဉ်အမြဲ အားကောင်းမောင်းသန်၊ ယုံကြည်ချက်ခိုင်မာသူ စာပေ မိတ်ဆွေတွေရဲ့ စာမူတွေနဲ့ အမြဲစိမ်းလန်းရှင်သန်နေဆဲဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဆရာဟာ 'အတွေးအမြင်'ဆိုတဲ့ စာနယ်ဇင်းအယ်တစ်စင်းကို အမြဲတမ်း အမြင့်မားဆုံး လွှင့်ထူ ထားနိုင်တာကို တွေ့ရတော့ ဆရာနဲ့ ဝိုင်းတော်သားတွေအတွက် ဂုဏ်ယူရသလို၊ တစ်ခါက 'အတွေးအမြင်'ဆောင်းပါးရေးခဲ့သူတစ်ဦးအနေနဲ့လည်း ဂုဏ်တက်မိရပြန်ပါတယ်။

မောင်ဝံသနဲ့ စာပေမိတ်ဆွေ၊ စာနယ်ဇင်းမိတ်ဆွေ ဖြစ်ခွင့်ရလို့၊ စာရေးသူ တပည့်တစ်ဦးဖြစ်ခွင့်ရလို့ ဂုဏ်ငယ်သွားတယ် မရှိပါဘူး။ အတွေးအမြင်စာစောင်မှာ ခြေချခွင့်ရလို့ အဲသည်ကနေ စာပေရေးသားခွင့်ရလို့ မိမိဂုဏ်သိက္ခာ ထိခိုက်ပွန်းပဲ့ရတယ် မရှိပါဘူး။ ဆရာတို့ အတွေးအမြင် မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်းတွေဆိုတာ တစ်သက်တာ ဂုဏ်ယူ ဝမ်းမြောက်စရာ ဖြတ်သန်းမှု မှတ်တိုင်တွေသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာမောင်ဝံသနဲ့ အတွေးအမြင်စာစောင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း စာပေ စာနယ်ဇင်းနဲ့ နိုင်ငံရေး ဂုဏ်သိက္ခာကို ထာဝရ ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင် စောင့်ရှောက်သွားနေတာကြောင့် နောင်လည်းပဲ မျိုးဆက်သစ် တွေ ဆက်လက်ဂုဏ်ရှိနေရမယ့် စာပေစင်မြင့်တစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုတော့ ဆရာလည်း မရှိတော့ပါ။ ကျွန်တော်လည်း 'အတွေးအမြင်'မှာ
ဆောင်းပါးရေးသူ တစ်ဦးအဖြစ် ပြန်လည် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း
စာနယ်ဒင်းအလုပ်ကို တစိုက်မတ်မတ် အားမလျော့တမ်း မမှိတ်မသုန်လုပ်ဖို့
ဆက်လက် ကြိုးစားပါဦးမယ်။

ဆရာနဲ့ ဘာဦးဝင်းတင်တို့ ဆုံဖြစ်ကြရင် ကျွန်တော် သတင်းမေးလိုက်တယ်

မောင်ရစ်

မေ ၉၊ ၂၀၁၄

ဆရာမောင်ဝံသ

ဒေါက်တာသိန်းလွင်

ဆရာမောင်ဝံသသည် စာပေ၊ နိုင်ငံရေးနှင့် သတင်းစာလောကအတွက် တန်ဖိုးကြီးမားစွာ ရှိသူမက ကျွန်တော်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအတွက်လည်း ကူညီလမ်းပြပေးသူ မိတ်ဆွေကောင်တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

'အတွေးအမြင်' စာစောင်နှင့် ဘာသာပြန် စာအုပ်များမှ တစ်ဆင့် မောင်ဝံသအမည်ကို ရင်းနှီးခဲ့ပြီး အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ပဲခူးတိုင်း စည်းရုံးရေးအဖွဲ့တွင် ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော် အတူတကွ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။ ၁၉၈၉ ဇူလိုင်လတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နေအိမ်ခြံဝင်းနှင့် တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်းရှိ အဖွဲ့ချုပ်ရုံးကို စစ်တပ်မှ ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးစဉ်က ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော် အတူရှိနေခဲ့ပါသည်။ ဗဟိုကော်မတီဝင်အချို့၊ ရုံးအဖွဲ့သားများနှင့် လူငယ်အဖွဲ့ဝင်များ ရုံးအတွင်း ပိတ်မိနေကြသည်။ ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ဆရာမောင်ဝံသတို့၏ တည်ငြိမ် လေးနက်မှုကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဆရာနှစ်ဦးကို စစ်တပ်မှ ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်ရာတွင်လည်း တည်တံ့ ငြိမ်ငြိမ်ပင် လိုက်ပါသွားကြပါသည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ် မေလ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ ဆရာမောင်ဝံသ ပြန်လွတ်လာပြီး ပဲခူးတိုင်း၊ ဝေါမြို့နယ်အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်ခံပါသည်။ ကျွန်တော်က ဆရာမောင်ဝံသ အောင်နိုင်ရေးအတွက် မဲဆွယ်စည်ရုံးမှုများ လုပ်ပေးပါသည်။ ဝေါမြို့နယ်အတွင်း အောင်နိုင်ရေး တရားဟောရာတွင် တွဲတေးသိန်းတန်၏ ထွေးညိုဇာတ်လမ်းကိုကသော ဇာတ်ပွဲတစ်ခုတွင် ထွေးညိုလေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် သစ်ကိုင်းခံစား ကွယ်လွန်သည့် အခန်းတွင် ဇာတ်စင်ပေါ်ကျလာသော သစ်ကိုင်းက ထွေးညိုပေါ်သို့ မကျဘဲ ဘကြီးမုံပေါ်ကျသဖြင့် ဖြစ်ရလေဘကြီးမုံရယ်ဟု ရွာစဉ်လှည့်၍ ပြောမိရာ ကျွန်တော့် အမည်လည်း ဘကြီးမုံဟု တွင်ခဲ့ပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲ နိုင်ခဲ့သော်လည်း အာဏာ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်း မပြုဘဲ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များစွာနှင့် စည်းရုံးရေးမှုများစွာတို့ဖမ်းဆီး အကျဉ်းချခြင်းခံကြပါသည်။ ဆရာမောင်ဝံသလည်း ထပ်မံဖမ်းဆီးခံရပြန်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ပြည်ထောင်စုရောက်ပြီး ကံအားလျော်စွာ ပညာသင်ဆုရရှိသဖြင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့

မောင်ဝံသ၊
ဒေါက်တာသိန်းလွင်
(ထိုင်းနိုင်ငံ)

ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာနှင့် အတော်ကြာကြာ အဆက်အသွယ်ပြတ်သွားပြီး မြန်မာပြည်တွင် အင်တာနက် စတင်အသုံးပြုသည့် အချိန်ရောက်မှ ပြန်လည် အဆက်အသွယ်ရကြပါသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော် ဘန်ကောက်တွင် ပြန်လည်တွေ့ဆုံခွင့် ရပါသည်။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေများနှင့် ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ကြပါသည်။

၂၀၁၁တွင် ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့တွင် ပြန်လည် တွေ့ဆုံပါသည်။ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်၍ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြပါသည်။ ဆရာမောင်ဝံသက ဦးဝင်းတင်၊ ဦးတင်ဦး၊ သီအောင်ဆန်းစုကြည်တို့နှင့် ဆက်သွယ်ပြီး ကျွန်တော်ပြန်လာမည့် ကိစ္စကို တင်ပြ ဆွေးနွေးပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ကျွန်တော်မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီး အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပါသည်။ ပထမအကြိမ် ပါတီ ဦးဆောင်တွင် ဗဟိုကော်မတီဝင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပြီး ပညာရေးကော်မတီတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်း ခံရပါသည်။ ဆရာမောင်ဝံသကတော့ ပါတီသို့ ပြန်မဝင်တော့ဘဲ သတင်းစာ မှတ်တမ်းရေးသားလုပ်ငန်းများကိုသာ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

ရန်ကုန်တွင် ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော် မကြာခဏ တွေ့ဆုံကြပါသည်။ နိုင်ငံရေးကိစ္စ၊ ပညာရေးကိစ္စများ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြပါသည်။ ဆရာမောင်ဝံသ ဦးစီး ကြည့်ထောင်သည့် မီဒီယာသင်တန်းကျောင်းတွင်လည်း 'ဝေဖန်ပိုင်းခြားစဉ်းစားခြင်း' သဘာဝကို အချိန်ပိုင်းပို့ချပေးပါသည်။ ဆရာမောင်ဝံသသည် ကျွန်တော့်အား ညီငယ် အင်အားသဖွယ် သဘောထားပြီး အကြံဉာဏ်များ ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်၏ တိုးတက်ရာ ဦးဆောင်ကြောင်းအတွက်လည်း ကူညီလမ်းပြပေးသူဖြစ်ပါသည်။ ဆရာကွယ်လွန်သွားသည် အတွက် ဝမ်းနည်း ကြေကွဲရပါသည်။

ဒေါက်တာ သိန်းလွင်
၂၀၁၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၈ ရက်။

မောင်ဝံသ

စာဂဏာ

ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော် တကယ်တမ်း စကားကောင်းကောင်း ပြောဖူးတာ ထောင်ထဲမှာဖြစ်၏။ ဆရာက ကိုစောညိန်း သီချင်းကြိုက်သည်။ ကျွန်တော်က မကြိုက် သို့သော် သီချင်း အားလုံးနီးပါး အလွတ်ရသည်။ ထောင်ထဲမှာဆိုတော့ ကြိုက်တာ မကြိုက်တာ အရေးမကြီးချေ။ အပျင်းပြေဖို့သာ အဓိကဖြစ်၏။ ဆရာက စကားပြောတာ နူးညံ့သည်။ အသံကလည်း ပျော့ပျောင်း၏။ ဆရာတို့ လွတ်သွားတော့ ကျွန်တော် အင်းစိန် ထောင်ထဲမှာ ကျန်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော် ထောင်ထဲက ပြန်လွတ်လာတော့ ဆရာနှင့် ဟိုနားတွေ့ သည်နားတွေ့ ယင်တစ်ပြေး ဖားတစ်ခုန် အတွေ့လောက်သာ။ ဆရာ့အလုပ်နှင့် ဆရာ ရှုပ်နေသလို ကျွန်တော်ကလည်း ချာလပတ် ရမ်းနေသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ ၃၃ လမ်းထဲကဖြတ်မိသည့် အချိန် ဆရာ့ကို ဝင်နှုတ်ဆက်တာသာ ရှိ၏။ တွေ့တိုင်း ဆရာပြောနေကျ စကားကတော့ နိုင်ငံရေး ဝင်လုပ်စမ်းပါတဲ့။

ကျွန်တော် ထောင်ထဲသို့ စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် ရောက်နေချိန်မှာ ဆရာစာအုပ်တွေ ခဏခဏ ဖတ်ရသည်။ ဆရာက မပျက်တမ်း ပို့ပေးသည်။ ကျွန်တော်က ဂိမ်းသီအိုရီ ဖတ်ချင်သည် ဆိုလျှင်လည်း ဆရာက မညည်းမညူရှာပြီး ပို့ပေးသည်။ ဆရာက 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ် ထုတ်တော့မည်ဆိုတော့ ကျွန်တော် ရောဂါထ၏။ နိုင်ငံရေးဆောင်းပါး ရေးချင်သည်။ ရေးတာမှ အပတ်စဉ် ရေးချင်တာဖြစ်သည်။ သို့နှင့် ထောင်ထဲက ဆောင်းပါးရေးပြီး ဆရာ့ဆီ ပို့တော့ ဆရာက သေသေချာချာ တည်းဖြတ်ပေးပြီး 'နိုင်ငံရေး ကကြီးခကွေး' ဟူသောအမည်ဖြင့် အခန်းဆက် ဆောင်းပါး ထည့်ပေးသည်။ ဆရာ ဘယ်လောက်ထိ နှုတ်လုံသနည်းဆိုလျှင် 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ် အဖွဲ့ သားများတစ်ယောက် မသိကြ။ သည်စာတွေကို ကျွန်တော်ထောင်ထဲက ရေးပို့နေမှန်း သိသူ မရှိ။ ဆရာနှင့် ကျွန်တော်သာ သိသည်။ စာမူခတွေ့ကို ဆရာက စုပေးထား၏။ ကျွန်တော် ထောင်ထဲ

ထွက်လာလျှင် ကွယ်လွန်သွားသော မိဘနှစ်ပါးအတွက် အလှူလုပ်ပေးနိုင်ဖို့ဟု ဆိုသည်။ ဆရာပြောသည့်အတိုင်းကျွန်တော် လုပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော် ထောင်က လွတ်လွတ်ချင်း ဆရာက ပန်းဆိုးတန်းနန်းယုမှာ ဂုဏ်ပြုပြီး ညစာ ကျွေးချင်သည်ဟု ဆို၏။ သို့ဖြင့် 'ပြည်သူ့ခေတ်'သို့ ရောက်ရလေသည်။ အမှတ်ရချင်ရာ တစ်ခုကတော့ ဆရာလက်ကို ကားတံခါးနှင့် ကျွန်တော် ညှပ်ပိတ်လိုက်ခြင်းပင်။ ဘယ်လိုကနေ ဘယ်လိုဖြစ်မှန်း မသိ။ စေတနာပိုပြီး ဆရာကားပေါ်တက်နေတုန်း ကျွန်တော် ကားတံခါး ပိတ်လိုက်မိတာ ဖြစ်သည်။ ဆရာ တော်တော်နာသွားသော်လည်း ဝန်ဆောင် နေရှာ၏။ စားသောက်ဆိုင်ရောက်သည်ထိ လက်ကို တဆုပ်ဆုပ် တနယ်နယ်။ အားနာလိုက်တာ။ ဒီနောက်မှာတော့ ဆရာနှင့် ကျွန်တော် ခဏခဏ တွေ့ကြုံဆုံကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့ HOME မှာ ပွဲလုပ်တိုင်း ဆရာလာအားပေး၏။ ကျွန်တော်တို့ ရုံးအောက်ထပ် မှာ စာအုပ် မိတ်ဆက်ပွဲတွေ လုပ်လေ့ရှိသည်။ ဆရာကို ဖိတ်လျှင် ဘယ်တော့မှ မငြင်း။ အထူးသဖြင့် နေဘုန်းလတ်တို့လို လူငယ်တွေ၏ စာအုပ်တွေထုတ်လျှင် ဆရာ လာအားပေး လေ့ရှိသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်လုပ်တော့ ဆရာနှင့်ကျွန်တော် တစ်ခွဲတည်း။ စစ်တွေ၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောစသည့်မြို့တွေကို တစ်မြို့ဝင် တစ်မြို့ ထွက် သွားတော့လည်း အတူတူ။ အိပ်တော့လည်း အတူတူ။ သို့သော် ခရီးစဉ်နောက်ပိုင်း ချက်များမှာ ဆရာ မလိုက်နိုင်တော့၊ ကျန်းမာရေး ချို့ယွင်းလာသည်။ သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲ ထာတော့ ဆရာ ခပ်ယဲ့ယဲ့။ ကျွန်တော် ဆရာ့ကို အားမရ။

ဆိုင်ကော်မရှင် ခရီးစဉ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ဆရာ စင်ကာပူကိုထွက်သွားပြီး ကင်ဆာရောဂါ ကုနေပြီဆိုတော့ ကျွန်တော် တော်တော် စိုးရိမ်သွား၏။ ကျွန်တော်နှင့် ထောင်ထဲတွင် တူတူနေခဲ့ဖူးသော NLD မှ ဦးမြင့်သိန်းလည်း သည်လိုပဲ စင်ကာပူမှာ သွားကုပြီး ဆုံးပါးသွားတာဖြစ်သည်။ ဆရာ ကတော့ ရန်ကုန်ကို ပြန်ရောက်လာသေး၏။ သို့သော် စကားပြောသံက သိပ် အားမရှိ ချင်တော့။

ဆရာ ကွယ်လွန်ပြီဟု ကြားချိန်မှာတော့ ကျွန်တော် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား အစည်း အဝေး ရောက်နေသည်။ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးအဖွဲ့က ဝမ်းနည်းကြောင်း သဝဏ်လွှာ ကျွန်တော်နှင့် ထည့်ပေးလိုက်ချင်သည်။ ဆရာမိသားစုဆီက သိရသလောက် သားတွေ သမီးတွေ ပြန်အလာ စောင့်ချင်သည်ဟု ဆို၏။ ကျွန်တော် ဘားလမ်းတိုက်ခန်းပေါ် ရောက်တော့ ဘကြီးမိုး(ဦးမိုးသူ)၊ အန်တီမေနှင့်(ဒေါ်ရွှေကူမေနှင့်)တို့နှင့် တွေ့ရသည်။ ဘုန်းကြီးတွေ ပြန်မှ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော် ဘာပြောရမှန်းမသိ၊ ဘာမေးရမှန်းမသိ။ လူမှုရေးညွှတ်တာဟု ဆိုလည်း ဆိုကြစေ။ ကျွန်တော် စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောဘဲ ထိုင်နေမိသည်။ အမှန်ကတော့ ကျွန်တော့် ရင်ထဲမှာ ဝမ်းနည်းတာထက် ပိုသော ဝေဒနာတစ်ခု စွဲကပ်နေတာဖြစ်၏။ ဆုံးရှုံးမှုဆိုတာကို ကျွန်တော် နားလည်လိုက်မိသည်။

စာနာ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Handwritten text in Devanagari script, likely a religious or philosophical passage. The text is written in a cursive style and appears to be a form of bhakti poetry or a prayer. It includes phrases like 'नमो भगवते' and 'वासुदेवाय'.

Handwritten signature or name in Devanagari script, possibly 'Ramesh Chandra' or similar.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Handwritten signature or name in Devanagari script, possibly 'Ramesh Chandra' or similar.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
အမျိုးသားလွှတ်တော်
•နပြည်တော်

ဆရာမောင်ဝံသ၏ဝန်း ဝေါမြင့်မြင့်နှင့် မိသားစုများခင်ဗျား

မြန်မာနိုင်ငံစာပေလောကနှင့် သတင်းစာပေလောကအကျိုးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန့်၍ သယ်ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့သူ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ ဆရာမောင်ဝံသ သည် (၁၁-၈-၂၀၁၃) (တနင်္ဂနွေနေ့) နံနက် ၆း၁၅ နာရီတွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသဖြင့် မိသားစုနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဝမ်းနည်းကြေကွဲပါကြောင်း လေးလေးနက်နက် ပြောကြားလိုပါသည်။

ဆရာမောင်ဝံသသည် သတင်းထောက်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သတင်းစာအယ်ဒီတာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ စာပေတိုက်တည်ထောင်သူ၊ အုပ်ချုပ်သူအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဂျာနယ်ထုတ်ဝေသူ အယ်ဒီတာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ လုံးချင်းစာအုပ်များစွာ ရေးသားသူအဖြစ်လည်းကောင်း၊ စာပေဥက္ကဋ္ဌချယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံစာနယ်ဇင်းကောင်စီ (ယာယီ) ဝုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူ့အကျိုးပြု စာပေဝန်ကို မိမိတတ်စွမ်းသမျှ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်း ရှိသမျှ ဘဝတစ်သက်တာလုံး ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်ကို မှတ်တမ်းတင်ဂုဏ်ယူ ကျေးဇူးတင်စွာမည် ဖြစ်ပါကြောင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသူ/နိုင်ငံသားများအပေါ် စေတနာမေတ္တာ များစွာ ထားရှိလျက် စာပေနယ်ပယ်တွင် မွေ့လျော်ခဲ့သူ ဆရာမောင်ဝံသ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခြင်းသည် နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးအတွက် ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးမှုကြီးဖြစ်ပါကြောင်း ဆရာမောင်ဝံသ မိသားစုသို့ လှိုက်လှရွာပြောကြားအပ်ပါသည်။

ဆရာမောင်ဝံသ ကောင်းရာသုဂတိရောက်ပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့သအပ်ပါသည်။

ဦးခင်အောင်မြင့်
ဥက္ကဋ္ဌ
အမျိုးသားလွှတ်တော်

ကွယ်လွန်ခဲ့သူ၏ ကြားပေးစာ
ဦးစွာအောင် ဆုံးရှုံးမှု လို

11/8/13

19 02 2012 15:19

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

19 02 2012 08:19

ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (ကလေးမြို့၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်)

အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် အစည်းအဝေးတစ်ခု

ဒေါက်တာသိန်းလွင်၊ ဒေါ်ရွှေကုမေနှင်း၊ ဂျူနီယာဝင်း၊ ဒေါက်တာစင်မောင်ဝင်း(သရံဇာ)၊ မောင်ဝံသ
တက္ကသိုလ် ရွှေရီဝင်း၊ မသူသူမာ

သခင်ဝတင်နှင့် အတူ

အူငယ်အဖွဲ့ (ဝဲမှယာ) မနီနီဝေ၊ ကိုမြင့်ကျော်၊ မောင်ဝံသ၊ ကိုအောင်မြင့်၊ ကိုကျော်အောင်၊ ဦးစောလှိုင်

ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနုနှင့် အတူ

ဒေါက်တာသိန်းလွင် (NNER) နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘန်ကောက်မြို့။

ဦးကိုလေးတို့နှင့်အတူ (NLD လူငယ်တစ်ဦး၏ မင်္ဂလာဆောင်တွင်)

(ဝဲမှယာ) ဒေါက်တာ တင်မျိုးဝင်း၊ မောင်ဝံသ၊ ဦးစောလှိုင်

လူထုဒေါ်အမာ မွေးနေ့ ဦးဝိနိတ်တား၊ တောင်သမန်အင်း၊ (ဝဲမှယာ) မောင်ဝံသ၊ ကိုပညာ(အမရပူရ) ကိုစောဝေ၊ မောင်စွမ်းရည်

ငယ်သူငယ်ချင်း ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ဦးချစ်ဆောင်နှင့်အတူ (ခေါင်းစာပေး၊ ဂုဏ် လမ်း၊)

နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်း၊ အလယ်တန်း(ဝဲမှယာ) ဦးစင်မောင်ဆွေ(ယခု NDF)၊
မြင့်မြင့်ခင်၊ မောင်စူးစမ်း၊ မောင်ဝံသ

Mr. Leon (ICRC) နှင့်အတူ

National Endowment For Democracy (NED) (အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်)

၂၅၅

နုဏ်သျှင်းပျား

သံသရာတစ်ကျွေမှာ

ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြမယ်ဆိုရင်

ဝင်းထွဋ်ဇော်

ဆယ်နှစ်လောက်ရှိပြီလို့ ထင်ပါတယ်။ တစ်ခုသော ဒီဇင်ဘာလရဲ့ ခရစ္စမတ်အကြိုနေ့မှာပါ။ မော်ဒန်နဲ့ ကုမုဒြာဂျာနယ်တွေကို ထုတ်ဝေသူက ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ရဲ့ ဂျာနယ်တိုက်မှာ ခရစ္စမတ်ဧည့်ခံပွဲ ပြုလုပ်ပါတယ်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်ဟာ ထိုဂျာနယ်တွေမှာ နိုင်ငံရေးသတင်းတွေကို ဘာသာပြန်ပေးနေတဲ့ အခိုက်အခါ ဖြစ်တာကြောင့် ထုတ်ဝေသူကလည်း ကျွန်တော့်ကို မကင်းတရားအနေနဲ့ သူတို့ရဲ့တိုက်မှာ လုပ်လေ့ရှိတဲ့ ဧည့်ခံပွဲတွေကို ဖိတ်လေ့ရှိပါတယ်။

ထိုနေ့က ကျွန်တော်ဟာ နံနက် ၁၀:၃၀ နာရီလောက်မှာ ၅၂ လမ်းမှာရှိတဲ့ ကုမုဒြာတိုက်ကိုရောက်သွားခဲ့တယ်။ စားပွဲ ကုလားထိုင်တွေချပြီး စားပွဲသောက်ပွဲတွေ ခင်းကုင်းပြင်ဆင်ထားတဲ့ အခန်းထဲကို ကျွန်တော် ရောက်သွားချိန်မှာတော့ ထိပ်ဆုံးစားပွဲတစ်ခုမှာ ထိုင်နေတဲ့ ကိုစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ) ကို တွေ့ရပါတယ်။ သူ့ဘေးမှာတော့ ဆရာမောင်စူးဝင်းတို့ ဇနီးမောင်နှံ အခြားသူတွေကိုတော့ ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့ပါဘူး။

ကျွန်တော့်ကို မြင်လိုက်တဲ့တစ်ခဏမှာပဲ ကိုဝံသက 'ဟော သင်္ဃန်းကျွန်းလူမိုက်ကြီး လာပါပြီ၊ ဒါ ကျွန်တော့် ဆရာလေ' လို့ အနားက ဆရာမောင်စူးစမ်းကို လှမ်းပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူတို့စားပွဲမှာထိုင်ဖို့ လုပ်ရင်း 'အခုခေတ်မှာ ဆရာကို ကျွန်တော့်ဆရာပါလို့ လူပုံအလယ်မှာ ထုတ်ဖော်ဝန်ခံတတ်တဲ့ တပည့်မျိုးကတော့ မရှိသလောက် ရှားသွားပြီလေ' ခင်ဗျားရှေ့လျှောက် ကြီးပွားဦးမယ်' လို့ ခပ်တည်တည်နဲ့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

ကိုစိုးသိမ်းက 'အဲဒါ ဒီလူကတော့ ဟိုတုန်းကအတိုင်းပဲ နည်းနည်းလေး ပင့်ခေါ်လိုက်တာနဲ့ မြောက်တော့တာပဲ' လို့ ခပ်ပြုံးပြုံးနဲ့ ပြောပါတယ်။ အနားက ဦးချမ်းအောင်မောင်နှံကတော့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကိုကြည့်ရင်း သဘောကျစွာနဲ့ ပြုံးနေပါတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ ကိုဝံသရဲ့ ဆက်ဆံရေးကတော့ အမြဲတမ်းပဲ ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် သူငယ်ချင်း ဆက်ဆံရေးအဖြစ် ရှိနေတာပါ။ သူဦးရင်လည်း သူက နှိပ်ကွပ်ပြီး ကျွန်တော် အထဲမှာ အကွက်ဝင်ရင် ပြန်ပြီး နှိပ်ကွပ်တတ်ပါတယ်။ ဒီအတွက် ကျွန်တော်နဲ့ သူ့အကြားမှာ နားလည်မှုရှိပြီးသားပါ။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်အကြားမှာ စိတ်ခုစရာအဖြစ်မျိုးပင် မရှိပါဘူး။

ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ကျွန်တော် ပထမဆုံး စတင်သိကျွမ်းခဲ့တာကတော့ ၁၉၆၁ ခုနှစ်မှာပါ။ ကျွန်တော်ဟာ ဥပစာတန်း တက်စဉ်က သမိုင်း၊ ဘောဂဗေဒနဲ့ စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာ ဘာသာတွေဖြစ်တဲ့ အိပ်ချ်အိပ်ချ်ဘာသာတဲ့ (HH Combination)ကို ယူခဲ့ပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းကလည်း ထိုဘာသာတွေကိုပဲ ယူခဲ့သူပါ။

ဒါ့အပြင် ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ကျွန်တော်ဟာ ဥပစာတန်း တက်နေစဉ် နှစ်တွေအတွင်းမှာ မှားသောအားဖြင့် ဘေးချင်းယှဉ်ကာ ထိုင်ခဲ့ကြတာ များပါတယ်။

ကျွန်တော်က ဗကသများ အဖွဲ့ချုပ်အလုပ်အမှုဆောင်(အတွင်းရေးမှူး)နဲ့ ကျောင်း အထက်တန်းတန်း (SUF) ကောင်စီဝင်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့တဲ့ ၁၉၆၀-၆၂ ခုနှစ် ကျောင်းအတွင်းမှာ တ. က. သ အဆောက်အအုံကို နေ့စဉ်လိုလို ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုနေ့ရက် ကျောင်းအတွင်းမှာ ကျွန်တော်နဲ့ ဘာသာတွေတူ အတန်းတူ သူငယ်ချင်း ကိုစိုးသိမ်း တစ်ယောက် အပြင် ကျောင်းသားထုအစည်းအဝေးတွေ၊ တ. က. သ ကျောင်းသားထု အစည်းအဝေးတွေ ထဲမှာ တက်ရောက်လာတာ တွေ့ရပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ကျွန်တော်ဟာ ပိုမိုပြီးရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ကြတယ်။ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ လေးဆယ်ခန့်သာရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အိပ်ချ်အိပ်ချ် ဘာသာ တွေမှာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး လျင်လျင်မြန်မြန်ပဲ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့ကြတယ်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းစိတ်ဓာတ် ခွပ်ဒေါင်းစိတ်ဓာတ်ရှိကြတဲ့ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ကျွန်တော်ကတော့ ပိုပြီး ရင်းနှီး ခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်(၇)ရက်မှာ သမိုင်းဝင်ဇူလိုင် (၇)ရက် ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ တွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ ဇူလိုင်(၈)ရက်မှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ (ဗကသ)အဆောက်အအုံကြီးကို စစ်အစိုးရက မိုင်းခွဲဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့တယ်။ ဇူလိုင်(၇)ရက် အရေးတော်ပုံအတွင်းမှာ ကျောင်းသားကျောင်းသူတွေ အတော်များများ ကျဆုံးဒဏ်ရာ ရခဲ့ကြတယ်။

တော်လှန်ရေးကောင်စီ အမည်ခံ စစ်အစိုးရက ဇူလိုင်(၇)ရက် ကျောင်းသား အရေး တော်ပုံအတွင်းမှာ သေဆုံးသူကျောင်းသားပေါင်း (၁၇)ယောက်ပဲ ရှိတယ်လို့ ကြေညာခဲ့ပါ တယ်။ သို့ပေမယ့် ကျောင်းသားတွေဘက်ကတော့ အရေးတော်ပုံအတွင်းမှာ ကျဆုံးခဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းသားကျောင်းသူ အရေအတွက်ဟာ ၂၀၀ နီးပါးရှိတယ်လို့ ပြောဆိုကြတယ်။

ဇူလိုင် (၇)ရက် အရေးတော်ပုံကြီးဖြစ်ပွားအပြီးမှာ စစ်အစိုးရကရန်ကုန်တက္ကသိုလ် နဲ့တကွ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်တွေကို ရက်ရှည်ပိတ်ပစ်ခဲ့တယ်။ အရေးတော်ပုံကြီး အပြီးမှာ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် အများအပြား ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းခံကြရသလို အချို့လည်း မြေအောက်ကို လျှိုးကာ ပုန်းအောင်းတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရတယ်။

တကသ အဆောက်အအုံကြီး ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးခံခဲ့ရခြင်းနဲ့ အတူပဲ တ. က. သ ဗ. က. သ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ညီညွတ်ရေးတပ်ဦးစတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေဟာ ကြေညာချက်ထုတ်တာကလွဲပြီး လှုပ်ရှားမှုတွေကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း မဆောင်ရွက် နိုင်ဘဲ ရှိခဲ့တယ်။

ထိုအချိန်မှာ မြေအောက်မှာ ပုန်းရှောင်နေကြတဲ့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကျောင်းတွေ ပြန်ဖွင့်ချိန်မှာတော့ ဒုတိယမျိုးဆက်လို့ခေါ်ဆိုရမယ့် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် တွေကို စုစည်းပေးခဲ့ကြတယ်။

ဒီမှာတင်ပဲ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားထု အခွင့်အရေးကာကွယ်မှုကော်မတီ ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့တယ်။ ကိုစိုးသိမ်းဟာ ထိုကော်မတီမှာ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင် ခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့အမည်ဟာ ကျောင်းသားထုအကြားမှာ ထင်ရှားလာခဲ့ပါတယ်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားထုဟာ ကော်မတီရဲ့ ဦးဆောင်မှုနဲ့ ကျောင်းသားထု အခွင့်အရေးအတွက် ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ကြတယ်။ အဆောင်နေ ကျောင်းသားတွေဟာ ညဉ့်အချိန်တွေမှာ စစ်အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး ကြွေးကြော်သံတွေကို အော်ဟစ်ခဲ့ကြတယ်။

စစ်အစိုးရဟာ သမိုင်းချည်မျှင်စက်၊ ဘောလုံးကွင်းမှာ အစိုးရကို ထောက်ခံတဲ့ လူထု ဆန္ဒပြပွဲတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့တယ်။ စက်ရုံအလုပ်ရုံ အလုပ်သမားနဲ့ ရုံးဝန်ထမ်းတွေကို ထိုအလုပ်သမားထုအစည်းအဝေးကို အမိန့်အာဏာသုံးပြီး မတက်မနေရ အတင်းအကျပ် တက်ခိုင်းခဲ့ပါတယ်။

လူထုထောက်ခံပွဲကို တက်ရောက်ကြတဲ့ ဘတ်(စ်)ကားတွေဟာ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာ လမ်းအတိုင်း ဝင်ရောက်လာကြပြီး ပြည်လမ်းဘက်အတိုင်း သမိုင်းကို မောင်းနှင်ခဲ့ကြတယ်။ စစ်အစိုးရကို ထောက်ခံတဲ့ ကြွေးကြော်သံတွေ အော်ဟစ်ပြီး တက္ကသိုလ်ပရိဝဏ်ထဲက ဖြတ်သွားကြတဲ့ ဘတ်(စ်)ကားတွေကြောင့် ကျောင်းသားထုရင်ထဲမှာ ခံပြင်းဒေါသတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတယ်။

ထိုညနေကစပြီး ကျောင်းသားထုရဲ့ အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြမှုတွေ ဒုတိယ အကြိမ် အင်တိုက်အားတိုက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ တော်လှန်ရေးကောင်စီအစိုးရက ဆန္ဒပြမှု တွေကို အင်အားသုံး နှိမ်နင်းပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နဲ့တကွ အခြားတက္ကသိုလ်တွေကို လပေါင်းများစွာ ပိတ်ပစ်ခဲ့ပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ကျွန်တော်ဟာ တစ်နှစ်ကျော်လောက် ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကင်းကွာ သွားခဲ့ပါတယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ သယ်န်းကျွန်းက ကျွန်တော့်အိမ်ကို ထီးတန်းကောလိပ်တုန်းက ကျောင်းသားများအသင်းမှာ ကျွန်တော် ဥက္ကဋ္ဌလုပ်စဉ်က အတွင်းရေးမှူး ကိုလှဌေး ရောက်လာပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာ ကိုလှဌေးကတော့ မဆလ ပါတီကို ချစ်နေပါပြီ။

ကိုလှဌေးက ကျွန်တော့်ကို ကျိက္ကဆံကွင်း လူငယ်ရေးရာဌာနမှာ လုပ်မယ့် အစည်းအဝေးကို လာဖိတ်တာပါ။

အစည်းအဝေးကို ကျွန်တော် ရောက်သွားချိန်မှာတော့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားအချို့နဲ့ စက်မှုတက္ကသိုလ်၊ ဆေးတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားအချို့ကို တွေ့ရတယ်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ တွဲဖက်အတွင်းဝန်ဖြစ်တဲ့ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ရဲထွန်းက ကိုလှဌေးရဲ့ ထိပ်က ထိုင်နေပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ညာဘက်ဘေးနားမှာ ဒဿနိကဗေဒဌာန ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်းနဲ့ ဘူမိဗေဒဌာန ပါမောက္ခ ဒေါက်တာညီညီ တို့ ထိုင်နေတယ်။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးရဲထွန်းရဲ့ ဝဲဘက်ထိပ်နားမှာတော့ ပညာရေးဌာန အထူးအရေးယူသွင်း (တစ်ချိန်က တ. က. သ အမှုဆောင်ဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ ရန်ကုန်ခရိုင် ပမညတ အထူးအရေးယူအတွင်းရေးမှူးလည်းဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကိုလှဝင်း) နဲ့ အထူးအရာရှိ ဦးစိုးသိမ်း (တ. က. သ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူ မုတ်ဆိတ် ကိုစိုးသိမ်း) တို့ ထိုင်နေတာ တွေ့ရတယ်။

ပြီးတော့ စားပွဲရှည်ကြီးရဲ့ အလယ်လောက်မှာတော့ လူငယ်ရေးရာဌာန အထူးအရေးယူ ဦးအောင်သန်းလေး (ပ. မ. ည. တ ဌာနချုပ်တွဲဖက် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ကိုအောင်သန်းလေး)နဲ့ အထူးအရာရှိ ဦးမင်းထွေး(တကသ အီးစီ ဖြစ်ခဲ့သူ ဆောင်ဆယ်နှစ် အကြာလောက်မှာ မဆလ ပါတီ အရန် ဗဟိုကော်မတီဝင်၊ ထို့နောက် ညီကော်မတီဝင်ဖြစ်ခဲ့သူ) တို့ ထိုင်နေကြတယ်။

အစည်းအဝေး စခဲ့ပြီးနောက် မကြာမီမှာပဲ ထိုအစည်းအဝေးဟာ တောထဲကို ရွှေ့ခဲ့ကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေကို မဆလရဲ့ ဒေါက်တိုင်တွေ ဖြစ်လာအောင် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းတဲ့ အစည်းအဝေးဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် သိလာ ပြတယ်။ အစည်းအဝေးမှာ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ရဲထွန်းနဲ့ ကိုလှဝင်းတို့က အများဆုံး ချစ်သင်း ပြောကြားခဲ့ကြပါတယ်။

အစည်းအဝေးတစ်ခုလုံး အဆင်ပြေချောမွေ့နေချိန်မှာပဲ အစည်းအဝေးရဲ့ အလယ် အောက်ကို ရောက်ချိန်မှာတော့ စားပွဲရဲ့ တစ်ဖက်ထိပ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ ကျွန်တော်က ညီကော်မတီ ဆွေးနွေးခဲ့တယ်။

ကျွန်တော်ဟာ အစည်းအဝေး စားပွဲရဲ့ တစ်ဖက်ထိပ်မှာ ထိုင်နေတုန်းမှာပဲ တ. က. သ အဆောက်အအုံကြီး ဖြိုဖျက်ခံခဲ့ရပြီးနောက် ထိုနေရာမှာ တ. က. သ အစည်းအဝေး ယာယီဆောက်ခဲ့စဉ်ကာလတုန်းက ယခု အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်နေတဲ့ ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်ကြီးတစ်ဦးက မျက်ရည်လည်ရွှဲနဲ့ စစ်အစိုးရကို ရှုတ်ချတဲ့ အတောအတွဲ ပြောခဲ့တာကို ကျွန်တော် သတိရလာပါတယ်။

ယခုတော့ ထိုသူတွေအားလုံး မဆလ အစိုးရနဲ့ ပူးပေါင်းလိုက်ကြပါပြီ။ ထိုသူတွေဟာ ပညာရေးဌာနအထူးအရာရှိ၊ လူငယ်ရေးရာဌာန အထူးအရာရှိ စတဲ့ ရာထူးတွေကို ရနေကြပါပြီ။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ စိတ်အချဉ်ပေါက်စွာနဲ့ပဲ နာရီဝက်လောက် ကြာတဲ့အထိ ဝင်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ 'ဆိုရှယ်လစ် တကယ်လုပ်မယ်ဆိုရင် အလုပ်သမား၊ လယ်သမားတွေ ပါဝင်တဲ့ ပြည်သူ့တစ်ရပ်လုံး အကျိုးခံစားရမယ့် စနစ်မျိုးဖြစ်သင့်ကြောင်း ဆိုရှယ်လစ်စနစ် အစစ်အမှန်ဖြစ်ဖို့ လိုကြောင်း၊ ထိုစနစ်မျိုးကို တည်ထောင်လိုရင် အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ ပြည်သူတွေကသာ ဦးဆောင်ပါဝင်ရမှာဖြစ်ကြောင်း' စတဲ့ အချက်တွေကို ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။

ထိုအထိကတော့ စစ်ဗိုလ်တွေက မကြိုက်ပေမယ့် ထိုအချိန်မှာ သူတို့ပြောနေတဲ့ စကားတွေဖြစ်တဲ့အတွက် သိပ်မဆိုးသေးဘူးလို့ ဆိုရမှာပါ။ သို့ပေမယ့် ကျွန်တော်ဆက်ပြောပြောခဲ့တဲ့စကားတွေကတော့ အစည်းအဝေး ခန်းမတစ်ခုလုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်သွားစေတဲ့ စကားတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ကျွန်တော်က 'စနစ်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ရာမှာ တကယ်ယုံကြည်ချက်ရှိသူတွေသာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သင့်တယ်၊ တကယ်မယုံကြည်ဘဲနဲ့ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရလိုမှုအတွက် ပူးပေါင်းတာမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။ ပုတ်သင်ညိုလို အရောင်ပြောင်းတတ်သူတွေ နိုင်ငံရေး ရပ်တည်ချက်ကို အမျိုးမျိုးပြောင်းတတ်သူတွေနဲ့တော့ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးဆိုတာကို လုပ်လို့ မဖြစ်နိုင်ပါ' စတဲ့အချက်တွေကို ပြောခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်နှစ်လောက်က စစ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ခဲ့တဲ့လူတွေ ယခုအချိန်မှာ ဘက်ပြောင်းပြီး စစ်အစိုးရအောက်ကို ခေါင်းလျှိုဝင်ခဲ့ကြသူတွေကို စိတ်အချဉ်ပေါက်ပြီး ပြောလိုက်တာပါ။ ကျွန်တော့်စကားအဆုံးမှာ အစည်းအဝေး တက်လာကြသူတွေ အတော် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွားကြတယ်။

ထိုအချိန်မှာပဲ ကျွန်တော့်ဘေးမှာ ထိုင်နေတဲ့ ကိုစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ) က ရုတ်တရက် ထပြီး 'ကိုရဲထွန် ပြောတာဟာ ကျွန်တော့်ကို ပြောတာပါ' လို့ ပြောချလိုက်ပါတယ်။ ဒီနောက် ကိုဝံသက သူဟာ ကျွန်တော် စွပ်စွဲသလို မဟုတ်ကြောင်း ရှင်းပြခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်က အနားက သူငယ်ချင်း တစ်ယောက် (နောက်ပိုင်းမှာ ကုန်သွယ်ရေးဝင်သွားတဲ့ ကိုမောင်မောင်လို့ ထင်ပါတယ်)ကို 'ခုတ်ရာတခြား ရှာရာတလွဲတော့ ဖြစ်ကုန်ပြီဗျို့' လို့ ခပ်တိုးတိုး ပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။

ကိုဝံသ ပြောအပြီးမှာ ကိုမင်းထွေးက ကျွန်တော့်ဘက်က ဝင်ပြီး ဖာဖာထေးထေး ပြောခဲ့တာ မှတ်မိနေပါတယ်။ ထို့နောက်မှာတော့ ဆရာညီညီ(ဒေါက်တာညီညီ) ဒေါက်တာ ခင်မောင်ဝင်းတို့က ကြားဝင်ကာ ဖျန်ဖျန်ဖြေဖြေ ပြောဆိုကြပါတယ်။

ဒီနောက်မှာတော့ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ရဲထွန်းက သူတို့တပ်ထဲက အတွေ့အကြုံတွေကို ပြောရင်းနဲ့ 'ကျွန်တော်တို့ တပ်ထဲမှာလည်း chair bomb တွေ ရှိတယ်ဗျ' လို့

ကျွန်တော်ကိုပဲ ပြောတာလား။ ဘာကို ရည်ရွယ်ပြီး ပြောတာလဲတော့ အသေ
အစာ မသိပါဘူး။

ထိုအည်းအဝေး နောက်ပိုင်းမှာတော့ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ နှစ်ပေါင်း
အထွတ်အမြတ် မဆံ့ဖြစ်တော့ပါဘူး။ ကျွန်တော်ကို ဆွယ်တရားဟောသူတွေ ရှိခဲ့ပေမယ့်
ကျွန်တော်ဟာ မဆလ ပါတီကို မဝင်ခဲ့ပါဘူး။ ကျောင်းတွေ ဖွင့်ချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ
ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့အစည်းမှာ တက်ဖြစ်ခဲ့တယ်။

ထိုနောက်ပိုင်းမှာတော့ ကိုဝံသတစ်ယောက် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတိုက်မှာ
အယ်ဒီတာဖြစ်နေတဲ့သတင်း၊ ထို့နောက် သတင်းစာပညာသင်ဖွဲ့ အမေရိကားကိုသွားတဲ့
သတင်း စောင့်ကြည့်မှုကို ကြားခဲ့ရတယ်။

ထိုနောက်မှာ ကိုစိုးသိမ်းဟာ မောင်ဝံသ ဆိုတဲ့ ကလောင်နာမည်နဲ့ 'ကစ်ဆင်းဂျား'၊
'အီဂျစ်' စတဲ့ ကမ္ဘာကျော်ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေကို ရေးသားပြုစုခဲ့တာ
တွေ့ရတယ်။ မောင်ဝံသဟာ ထိုအချိန်က လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်မြင်နေတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိ
ရေးသားရေးလေးယုန်မောင်မောင်နဲ့ ရိုးစွဲလိုက်ကာ အောင်မြင်လာတာတွေ့ရပါတယ်။

ထိုအချိန်က ဒီမိုကရေစီလူထုအရေးတော်ပုံ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် တပ်မတော်က အာဏာ
သိမ်းပိုက်ကာ နာတ အစိုးရကို ဖွဲ့စည်းခဲ့တယ်။ နဝတခေတ်မှာ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်
ပွဲတွေ ကျင်းပဖို့အတွက် နိုင်ငံရေးပါတီတွေ ဖွဲ့စည်းခွင့်ရခဲ့တဲ့အချိန်မှာတော့ အမျိုးသား
ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။

ထိုအချိန်မှာ ကိုစိုးသိမ်းတစ်ယောက် အင်န်အယ်လ်ဒီ ပါတီရဲ့ ဗဟိုကော်မတီ
ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ထိုနောက်မှာတော့ စီအီးစီ (CEC) အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ၁၉၉၀ ခုနှစ်
ရွေးကောက်ပွဲမှာ ပဲခူးတိုင်းအတွင်းက မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်မှာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင် အနိုင်
ရခဲ့တယ်။ ကိုစိုးသိမ်းတစ်ယောက် ဘယ်တော့မှ ကျင်းပမှာမဟုတ်တဲ့ လွှတ်တော်နဲ့
ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်လုံးလည်း ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

တစ်ခါက ၉၀ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲကာလ အတွေ့အကြုံတွေအကြောင်းကျွန်တော့်
ကို ပြန်ပြောရင်းနဲ့ 'အဲဒီတုန်းက ရွေးကောက်ပွဲမှာ ပြည်သူတွေက အင်န်အယ်လ်ဒီကို
အနိုင်ရအောင်ထောက်ခံခဲ့ကြတာပေါ့ဗျာ၊ ရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲရုံတွေဖွင့်ပြီး မကြာမီမှာပဲ
အင်န်အယ်လ်ဒီဟာ (Atmosphere)က ကျွန်တော် နိုင်မယ်ဆိုတာကို ပြသလာတယ်။
ရွေးကောက်ပွဲအပြီးချိန်မှာလည်း တကယ်ပဲ မဲအတော်များများပြတ်ပြီး နိုင်ခဲ့တယ်ဗျာ၊ ရွေးကောက်
ပွဲအပြီးလို့ နောက်တစ်နေ့မှာ မြို့ထဲ ကျွန်တော်လျှောက်သွားတော့ လမ်းမှာတွေ့တဲ့
လူတွေက ဘောင်း ခိုင်းနဲ့ ကျွန်တော်ကို ဆလု (Salute) (အလေးပြု) ကြတယ်ဗျာ' လို့
ပြောတာတွေ့အကြံတစ်ခုအဖြစ် ပြောခဲ့ပါတယ်။

၁၉၉၄-၉၅ လောက်မှာလို့ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ကိုဝံသ ထုတ်ဝေတဲ့ 'အတွေးအမြင်' စာစောင်မှာ စတင်ရေးသားခဲ့တယ်။ နောက်လ နောက်လတွေမှာလည်း လစဉ် ကလောင်အမည် သုံးမျိုးနဲ့ နှစ်ပုဒ် သုံးပုဒ်လောက် ရေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ထိုကာလတွေ အတွင်းမှာ ကျွန်တော်ဟာ မောင်ဝံသ အိမ်ကို မကြာခဏ ရောက်ခဲ့တယ်။

ကျွန်တော်ဟာ မောင်ဝံသနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဦးကျော်မင်း(ဗိသုကာ)၊ ကိုသိန်းတင် (စာရေးဆရာ တင်သိန်းမောင်) တို့နဲ့ သိကျွမ်းခင်မင်ခဲ့ရတယ်။ ဆရာ ရာဂျန်ရဲ့ သမင် ဖြစ်တဲ့ ကိုသိန်းတင်ကတော့ သယ်နိးကျွန်းမှာ နေခဲ့ဖူးသူဖြစ်တဲ့အတွက် ယခင်ကလည်း ကျွန်တော့်ကို သိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ထို့နောက်မှာတော့ ကိုဝံသတစ်ယောက် နောက်ဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အဖမ်းခံခဲ့ရ တယ်။ သူ့ထောင်ထဲမှာရှိနေစဉ်မှာ ကျွန်တော်ဟာ သူ့အိမ်ကို ပိုပြီးရောက်ခဲ့တယ်။ 'အတွေး အမြင်' အတွက် မပျက်မကွက် ရေးခဲ့ရတယ်။ ထိုအချိန်ဟာ ဖိနှိပ်မှုတွေပြင်းထန်တဲ့ ကာလ ဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့အိမ်ကို လာသူတွေ အတော်ကျဲသွားခဲ့တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

သူ ထောင်ကထွက်လာချိန်မှာတော့ 'အတွေးအမြင်' မှာ ဆောင်းပါးပေါင်း အပေါင်း လေးဆယ်ကျော်လောက် ကျွန်တော် ရေးခဲ့ပြီးပါပြီ။ ထိုဆောင်းပါးတွေကို ဒေါင်းစာပေ စာတစ်အုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပထမဆုံး 'အတွေးအမြင်' စာ ဖြစ်တဲ့ 'အရေပြားပေါ်မှာရေးတဲ့ သမိုင်း' စာအုပ်အတွက် ကိုဝံသကို အမှာစာ ရေးခိုင်း ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို အမှာစာရေးဖို့ ပြောလိုက်ချိန်မှာတော့ မောင်ဝံသ တစ်ယောက် အတော်လေးကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်သွားပုံ ရပါတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင်တော့ သူ့အပေါ်မှာ ထားတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ခင်မင်မှုကို ကျေနပ်သွားပုံရပါတယ်။

မောင်ဝံသက သူ့ရဲ့ အမှာစာထဲမှာ 'ဝင်းထွဋ်ဇော်ကို ကျွန်တော်က စာဖတ်ပရိသတ် နှင့် မိတ်ဆက်ပေးဖို့လိုမည်မထင်ပါ။ နှစ်ချီပြီး လုံးဝ စာမရေးဖြစ်သူက ကျွန်တော်ဖြစ်ပြီ။ ကျွန်တော် စာမရေးဖြစ်သောကာလများတွင် လစဉ် မပြတ် တရစပ်ရေးအား ကောင်းသူ ဝင်းထွဋ်ဇော် ဖြစ်နေပါသည်။'

'သူသည် ကျွန်တော်၏ ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းတစ်ဦး ဖြစ်နေသောကြောင့် သာ ဤအမှာစာကို ကျွန်တော် ရေးဖြစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မုစိတ စာတစ်ပုဒ်အနေဖြင့် ရေးသားခြင်းဖြစ်သည်။'

'သူငယ်ချင်း ဝင်းထွဋ်ဇော်၏ ဆောင်းပါးအစုစုကို တစ်ပုဒ်မကျန် ကျွန်တော်ဖတ် သည်။ အားလုံးကို အင်မတန် သဘောကျကျေနပ်မိသည်။ သူ့အရေးအသားကို အထူး ပြောစရာမလို။ အသားကျပြီးသော လက်ဖြစ်၍ ဆေးစက်ကျရာ ရေးနိုင်သူဖြစ်သည်။ ဝိသေသကား ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ရေးတတ်ခြင်းပင်' လို့ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် မောင်ဝံသ က 'လွန်ခဲ့သော နှစ် ၄၀ ခန့်ကတည်းက ဝင်းထွဋ်ဇော်မှာ ကျွန်တော်သည် အခြေခံသဘောထားချင်း တူညီခဲ့ကြသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် ဥပမာ ဝိဇ္ဇာတန်း၌ ဘာသာတွဲအတူတူ စာသင်ခန်း တစ်ခန်းတည်း အတူတူ တက်ခဲ့ကြသည်။'

ထိုကဲ့သို့ ကျွန်တော်တို့ ပခုံးပေါ်ကျရောက်လာသော တာဝန်များကို အတူ
တူ ဆောင်ရွက်တည်တည် ထမ်းခဲ့ကြသည်' လို့ ရေးခဲ့တယ်

မောင်ဝံသရဲ့ အမှာစာထဲမှာ ကျွန်တော်ကို ကြည်နူးစေတဲ့ စာပိုဒ်တစ်ခုလည်း
ပါသေးတယ်။ ထိုစာပိုဒ်ကတော့ 'လူတွေသည် အချိန်နှင့်အမျှ မော့ပါရာရေစီးကြောင်း
ပြောင်းလဲကုန်သည်ဖြစ်ရာ ကာလတစ်ခုတုန်းက မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်း အရင်း
အဖွဲ့သည် ကာလတစ်ခုတွင် စိမ်းသွားကြသည်၊ ဝေးသွားကြသည်၊ ငယ်စာရင်း
မှတ်သည်အထိ ဖြစ်သူတွေဖြစ်ကုန်ကြသည်။ ဤအထဲတွင် ဝင်းထွင်ဇော်မပါပါ။ ခင်မင်
မိမိနဲ့သက်တမ်း နှစ် ၄၀ ကြာပြီးချိန်အထိ သူ ကျွန်တော့်အဖို့ ဂုဏ်တက်စရာ မိတ်ဆွေ
တစ်ယောက်ဖြစ်နေဆဲပင်' လို့ ရေးခဲ့ပါတယ်။

မောင်ဝံသအနေနဲ့ သူ့ရဲ့ အမှာစာထဲမှာ ကျွန်တော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကောင်းတွေ
နဲ့ ဆေးအားတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကျေနပ်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တော့
မောင်ဝံသဟာ ရိုးသား ပြောတဲ့အတိုင်း စိတ်ရင်းကောင်းရှိသူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ
သူ့ဘဝယောက်ရဲ့ ကောင်းသတင်းတွေကို ချီးကျူးတတ်ပေမယ့် ထိုသူရဲ့ မကောင်းတဲ့
သတင်းတွေ အပေါ်မှာ သွားပုပ်လေလွင့် ပြောတတ်သူမဟုတ်ပါဘူး။

မောင်ဝံသဟာ အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ အောင်မြင်မှုအပေါ်မှာ မုဒိတာ
မရှိဘဲ သူလည်းဖြစ်တယ်။ တကယ်တော့ လူအတော်များများဟာ လူတစ်ယောက် မိမိ
အပေါ် နိမ့်ပါးပြီး ဒုက္ခရောက်နေချိန်မှာ ထိုသူကို သနားစရာ သတ္တဝါတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့
မြင်ကာထားနိုင်ကြပေမယ့် ထိုသူဟာ မိမိနဲ့တန်းတူ သို့မဟုတ် မိမိထက် သာလွန်သွားချိန်
မှာတော့ ထိုသူအပေါ်မှာ မုဒိတာပွားဖို့ ဝန်လေးတတ်ကြပါတယ်။

သို့ပေမယ့် မောင်ဝံသကတော့ ထိုသို့မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ဖြစ်စေ အခြား
သူတစ်ဦးတစ်ယောက် ဖြစ်စေ အောင်မြင်မှုတစ်ခုခု ရရှိတာကို တွေ့ရချိန်မှာ ရင်ထဲ
မထွက်ဘဲ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ မုဒိတာပွားတတ်သူပါ။ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ဝန်တို
မနေဘဲ ကင်းသူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တစ်နှစ်ခွဲ နှစ်နှစ်လောက်က ကျွန်တော်ဟာ ကွယ်လွန်သူ ဆရာကြီး ဟံသာဝတီ
တက္ကသိုလ်ထဲ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုအကြိမ်ဟာ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဆရာ ဦးဝင်းတင်ကို
ဆရာအဖြစ်အဖြစ် လူချင်း ဆုံတွေ့ဖူးခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒေါ်ဒေဝီသန့်စင်က
ကျွန်တော့်ကို ဆရာနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးချိန်မှာတော့ ဆရာဦးဝင်းတင်ဟာ ဦးခေါင်းကို ဆတ်
ဆတ် မော့လိုက်ပြီး 'ဟာ ဆရာက ကိုစိုးသိမ်းရဲ့ သူငယ်ချင်းမဟုတ်လား၊ ထောင်ထဲမှာ
ထိုင်နေနေ ဆရာအကြောင်း ခဏခဏ ပြောခဲ့တယ်ဗျာ' လို့ ပြောဆိုပါတယ်။

ထောင်ထဲရောက်နေချိန်မှာပင် ကျွန်တော့်အကြောင်းကို သတိတရနဲ့ ပြောခဲ့တဲ့ သူငယ်ချင်း မောင်ဝံသရဲ့ ကျွန်တော့်အပေါ် ခင်မင်မှုကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ တန်ဖိုးမထားမနေနိုင်ပါဘူး။

ကျွန်တော် ယခုဆောင်းပါးကို ရေးတာ စာမျက်နှာတွေ အတော် များသွားပါပြီ။ တကယ်တမ်းမှာတော့ ကျွန်တော့်အတွက် မောင်ဝံသနဲ့ပတ်သက်ပြီး ရေးရမယ့်အကြောင်း အရာတွေဟာ ကုန်နိုင်ဖွယ် မရှိပါဘူး။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ယခုဆောင်းပါးကို နိဂုံးချုပ်ရမယ်ဆိုရင်တော့ ကိုစိုးသိန်း သို့မဟုတ် မောင်ဝံသရဲ့ ဈာပန အခမ်းအနားမှာ ကျွန်တော် ပြောခဲ့တဲ့စကားနဲ့ပဲ နိဂုံးချုပ်ရမှာပါ။

'အကယ်၍သာ သံသရာတစ်ကွေ့မှာ သူငယ်ချင်း မောင်ဝံသနဲ့ နောင်တစ်ဆယ့်ဆယ့်ခုနှစ်ဆယ့်ဆယ့်ခုနှစ် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ ယုံကြည်ချက်တူ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တော်လှန်ရေးသမားတွေအဖြစ် ဆုံချင်ပါသေးတယ်'

ဝင်းထွန်း

ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းငါးယောက်ရှိပါသည်

မူရင်းခေတ်:

ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းငါးယောက် ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ကျွန်တော်တို့ ပဲခူးသားတွေကြောင့်ကြော် ထားကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ပဲခူးအသင်းလည်း ဝင်ထားကြပါသည်။ အားလုံးကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို ပဲခူးသားတွေဟု ထင်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့အစည်းမှာ ပဲခူးမြို့တွင် ပညာသင်ကြားပြီး ငယ်စဉ်ဘဝ ပဲခူးမြို့တွင် ကုန်လွန်ခဲ့၍ ကာလလေးကို တွယ်တာစွာဖြင့် ကျွန်တော်တို့က ပဲခူးသားဟု ခံယူထားကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပဲခူးသူ၊ ပဲခူးသားတွေက များစွာရှိပါသည်။ ထိုအထဲမှ ကျွန်တော်တို့ငါးယောက်ကို ချစ်ခင်တင်ပြခြင်းမှာ ပဲခူးမှ ထွက်လာပြီး ရန်ကုန်မြို့တွင် စာပေအနုပညာဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြု၍ နီးနီးစပ်စပ်နေဖြစ်ခဲ့ကြသူများကို ဤဆောင်းပါးဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အခြားလောကများတွင် အောင်မြင်ကျော်ကြားသူ ပဲခူးသားတို့က အနုတက္ကမဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ငါးယောက်ဆိုသည်မှာ

- ၁။ ပန်းချီစံတိုး
- ၂။ ဒါရိုက်တာ မင်းသီဟ(ကိုသိန်းလွင်)
- ၃။ မောင်သိန်းဆိုင်
- ၄။ မောင်ဝံသ (ကိုစိုးသိမ်း)နှင့်
- ၅။ ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ၁၉၅၆-၅၇ ကာလလောက်က ပဲခူးမှ ထွက်လာပြီး ၁၉၆၀-၇၀-ခုနှစ် မှ ၂၀၀၀ ပြည့်ကာလအထိ စာပေအနုပညာနယ်ပယ်တွင် လူးဟယ် ခတ်ဟယ် နှစ်ဦးရင်း စာပေအနုပညာလုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခဲ့ကြသူများဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့အိမ်ထောင်ကို မိမိတို့ ဦးစီးရင်း စာပေအကျိုး၊ အနုပညာအကျိုးကို မိမိတို့

တတ်ကျွမ်းသော စာပေအနုပညာတို့ဖြင့် မိမိတို့ ယုံကြည်ရာကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းချီစံတိုး

မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်၊ စာအုပ်အဖုံးပန်းချီလောကတွင် ကိုစံတိုးသည် ဆရာတစ်ဆူဟု ခေါ်ဆိုရလောက်အောင် နာမည်ကြီးသူ ဖြစ်ပါသည်။ 'စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး' ဘာသာပြန် စာအုပ်အဖုံးများ ရေးဆွဲခဲ့သူသည် ပန်းချီစံတိုးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် စာ တစ်အုပ်တို့ ရေးတော့မည်ဟု စတင်စိတ်ကူးစဉ်ကပင် ကိုစံတိုးထံတွင် အဖုံးအပ်ရသည်။ သို့သော် စာအုပ်ရေးလို့ပြီးသည့်တိုင် စာပေစိစစ်ရေးက ခွင့်ပြုပေးပြီးသည့်တိုင် အဖုံးက မပြီးသေး မပြီးတာက သူ့ထံတွင် အဖုံးအပ်သူတွေများတာကတစ်ကြောင်း၊ သူက စိတ်ကူးစိတ်သန်း ရှာဖွေတာကတစ်ကြောင်းနှင့် ကိုစံတိုးသည် စာမဖတ်ဘဲ အဖုံးမဆွဲတာကတစ်ကြောင်း ဖြစ်၍ ကြာရတာဖြစ်သည်။ ပန်းချီဆရာ အများအပြားရှိသည့်အနက် စာဖတ်ပြီးမှ ပန်းချီ ဆွဲသော၊ စာမဖတ်ဘဲ ပန်းချီဆွဲသော ပန်းချီဆရာကြီးသည် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ပန်းချီ စံတိုးပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ထံတွင် ပန်းချီအပ်ရတာကြာသော်လည်း သူ့ဆွဲပေးသော အဖုံး ပန်းချီရလျှင် ထုတ်ဝေသူအားလုံး ကျေနပ်သွားကြတာချည်းဖြစ်သည်။ ဆရာစံတိုးသည် သွေးတိုးပြီး ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ်၍ ဆုံးရရှာသည်။ သူသည် ဒီနေ့အထိလောက် အသက်ရှင်နေဖို့ကောင်းသူ ဖြစ်သည်။ သူ ဆုံးတော့ ကျွန်တော်နှင့် ဆရာမောင်သွေးသစ် တို့က ကိုစံတိုး အမှတ်တရစာအုပ် ထုတ်ခဲ့ပါသည်။ အခုဒီအကြောင်းတွေ ပြန်ရေးတော့ လွမ်းစရာကြီးပေါ့ ကိုစံတိုးရေး။

မင်းသီဟ

ဒုတိယစာပေအနုပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ကျွန်တော်မိတ်ဆက်တင်ပြလိုသူသည် ဒါရိုက်တာ မင်းသီဟ ဖြစ်သည်။ မင်းသီဟ၏ ငယ်နာမည်က ဦးသိန်းလွင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုသိန်းလွင်က လင်မယားလို အတူနေ အတူစားကြသူ ဖြစ်သည်။ သူက ပဲခူးသားစစ်စစ် ပဲခူးညောင်ဝိုင်းတွင်နေသည်။ ဇနီးဖြစ်သူက မအမာကြည်ဖြစ်သည်။ ပထမတရားရေး ဌာန တွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်၍ တရားရေးဌာနမှထွက်ကာ ဘာသာပြန်စာအုပ်များကို ထုတ်ဝေ သည်။ တာဝံစာအုပ်များကို ထုတ်ဝေရာ ရောင်းရပါသည်။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းသည် ဘာသာပြန်လည်းကောင်းသည်။ ကိုသိန်းလွင်သည် တာဝံစာအုပ်ထုတ်ဝေရာမှ ရုပ်ရှင် ဒါရိုက်တာ ပြောင်းလုပ်သည်။ ရာဇဝင်ဇာတ်ကားများ သိုက်သမိုင်းကားများ ရိုက်ကူးသည် ကျွန်ုပ်တို့ထီးရိုးသမိုင်း ဇာတ်ကားကို ကြည့်ရသည်။ အလွန်ကို နှစ်သက်စရာဖြစ်အောင် ရိုက်ကူးနိုင်သည်။ ကျွန်တော်သည် သူ့ရုပ်ရှင်ရိုက်ရာ ရိုက်ကွင်းသို့ မကြာခဏ လိုက်သွား ခဲ့ပါ၏။ ငယ်စဉ်တက္ကသိုလ်မှာကတည်းက သူ့မျက်လုံးကမကောင်းပါ။ သို့သော်လည်း မှန်ဘီ ဝါး သူ့မျက်လုံးဖြင့် ရာဇဝင်သမိုင်းနောက်ခံရိုက်ကူးသွားသော ပဲခူးသား၊ ညောင်ဝိုင်းသား

သုတေသနများ မင်းသီဟကို ယခုတော့ သတိတရ ရှိနေပါ၏။ သူ၏ဖခင်ကြီးက နာမည်ကြီး ဝတ္ထုရေးဆရာကြီး ဦးမြချစ် ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် အဖေအမွေကိုလည်း ခံယူကာ ကိုသိန်းလွင် ဝတ္ထုရေးဆရာလည်း ရပါသည်။ ကိုသိန်းလွင်သည် မြေးဖြစ်သူနှင့် စကားပြောနေရင်း အခန်းထဲ သို့မဟုတ် ဝတ်လောင်းရာမှ ဆုံးပါးရှာသည်။

မောင်သိန်းဆိုင်

သုတေသနများမည်ရသူ ကျွန်တော်တို့သုတေသနများ အခြားတစ်ယောက်က မောင်သိန်းဆိုင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်သည် ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်လောကတွင် ထင်ရှားပေါက် ဆွတ်သော အနုပညာသည်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ၏နာမည်ကြီးစာအုပ်က 'ရေနံသာ ခင်ခင် ဦး' ဖြစ်သည်။ မောင်သိန်းဆိုင်ကို ကျွန်တော်တို့က ချစ်စနိုး မောင်ဆိုင်သိန်းဟု ခေါ်ကြ သည်။ ဆိုင်သိန်းမှ ပြန်သူဟုဆိုတော့ သူလည်း ကျေနပ်ပါသည်။ လှည်းကူး မရမ်းချောင်း အထက်ရောဂါသည် စခန်းအတွက် ကျွန်တော်တို့သည် မိုးမကျမီ ငါးပိဝယ်၍ ပို့ကြရသည်။ မောင်သိန်းဆိုင်က သူကိုယ်တိုင် ငါးပိဝယ်သည်။ သူသည် ရုပ်ရှင်လောကထဲသို့ တိုးတိုးဝင် ဆင်းသက်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က အတင်းခေါ်တော့မှ ဆရာမောင်ဟေမာ၏ ရင်းငြိမ်စာပေ ဆရာအဖြစ်သို့ ပထမဆုံးလိုက်သည်။ ဆရာမောင်သိန်းဆိုင်က အတွေ့အကြုံလည်းများ သော ချစ်ထွက်မှုလည်းရှိလာတော့ သူက လောကသံသရာမှာ ဝင်ဖက်မမြင်ကြပါနှင့်။ မိတ်ဖက်ဖြစ်ကြပါဟု ဆိုသည်။ မိတ်ဖက်ဆိုတာက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မိတ်ဆွေဖြစ်ကြ၊ တစ်ဦး၏အကျိုးကို တစ်ဦးက လိုက်လျောကြ၊ သူ့အကျိုးကိုယုံကလိုလား။ ကိုယ့်အကျိုးကို သူက ယုံလားကြတာဟာ မိတ်ဖက်ဟုခေါ်သည်။ ဝင်ဖက်ဆိုတာက တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရန် ဖြစ်နေစေ့နှင့် ပြုကြလျှင် ဝင်လိုက်တတ်သည်။ မိတ်ဖက်မဖြစ်ဘဲ ဝင်ဖက်ဖြစ်ပါက သံသရာတွင် အပြန်အလှန် ဝင်လိုက်နေ၍ မူလကပင် ရှည်လျားထွေပြားလှသော သံသရာ ထဲသို့ ခြေဆုံး ရေမဆုံး သံသရာမဆုံးနိုင်သလို ရှိတော့မည်ဟု စိတ်ရောကိုယ်ပါ ယုံကြည်

(ဝဲမှသာ) ချစ်စံဝင်း၊ အမည်မသိ၊ မောင်ဝံသ

စိတ်ဖြင့် ဟောကြားသော မောင်သိန်းဆိုင်ကို ပြန်၍ မြင်ယောင်မိပါသည်။ အခုတော့ မောင်သိန်းဆိုင်လည်း အခမ်းအနားတစ်ခုတွင် ရုတ်တရက် နှလုံးရပ်၍ ကွယ်လွန် သွားရှာသည်။

မောင်ဝံသ (ကိုစိုးသိမ်း)

နောက် ကျွန်တော်မိတ်ဆက်ပေးလိုသော ကျွန်တော်သူငယ်ချင်းက ကိုစိုးသိမ်း ဖြစ်သည်။ သူက ဝေါ၊ မြစ်ကျိုးဘက်မှ ဖြစ်သည်။ ကိုစိုးသိမ်းနှင့် ကျွန်တော်သည် တက္ကသိုလ်၌ နေစဉ်က မသိဖြစ်ကြ။ သတင်းစာလောကရောက်မှ သိကြတာ ဖြစ်သည်။ ကိုစိုးသိမ်း (မောင်ဝံသ)က တက္ကသိုလ်မှာရှိစဉ်မှစ၍ နိုင်ငံရေးလုပ်ခဲ့တာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် မောင်ဝံသကို သူက လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ်သတင်းစာ၌ အယ်ဒီတာ တာဝန်ထမ်းဆောင် နေ၍ စတင်သိကြတာ ဖြစ်သည်။ သူနှင့်အတူရှိနေသော အယ်ဒီတာများက ကိုစိုးမင်း (ဈာန်ရ)၊ ကျော်မင်းကျော်၊ ဦးထိန်လင်း၊ အယ်ဒီတာချုပ်က ဦးလှမြိုင်(ကိုဆောင်း)တို့ ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ် ကိုစိုးသိမ်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ ဖက်လွဲတကင်း ခင်မင်ကြသည် မဟုတ်သေး။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်လောက်က သတင်းစာသင်တန်းအမှတ်စဉ် (၁) တက်ရောက်သောအခါတွင် အထူးတလည် ပြောမနာ ဆိုမနာ ခင်ကြသည်။

သတင်းစာသင်တန်းအပတ်စဉ် (၁)ကို အတူတကွ တက်ရောက်သူတို့မှာ ဟန်လေး ကိုကိုကြီး၊ ကိုကိုကြီး(ရန်ကင်း)၊ ဦးခင်မောင်ထွေး(ပျဉ်းမနား)၊ ရှင်စိုးမိုး၊ ဆင်ဟိုင်း၊ ကိုတင် အောင် (ဟံသာဝတီ)၊ ဂေါ်ဒင်ပိုး၊ ကိုစိုးမြင့် (အတွင်းရေးမှူး)၊ မောင်ပေါ်ထွန်း၊ ဦးသန်းထွန်း (မြန်မာ့အသံ)၊ ကိုစိုးနောင်၊ ကိုမြတ်သာ၊ ဦးတင်ဟုတ်၊ ဦးဇော်ဝင်း (VOA)၊ ကိုခင်သီ၊ ကိုစိုး မြင့် (ဗိုလ်တထောင်)၊ ဗိုလ်မှူးမောင်မောင်လတ်၊ ဗိုလ်မှူးအောင်ကြည် (စိမ်းမိုးမိုး၏ဖခင် ကြီး)

စသူတို့ဖြစ်သည်။ သတင်းစာသင်တန်းတွင် ကိုစိုးသိမ်းနှင့် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ဆုံးတန်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်ခြားပြီး ထိုင်ရသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ အသက်များလည်း အတော်ငယ်ကြသေး၍ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စ၍ ကောင်းတူ၍ တစ်ခါတစ်ရံ ရယ်စရာလုပ်၍ ကောင်းတူနိုး ရှိသည်။ ထိုစဉ်ကပင် ကိုစိုးသိမ်းက ဆေးပေါ့လိပ်သောက်သည်။ ကျောင်းအုပ်ကြီးက ဗိုလ်မှူးကြီးသောင်းထိုက် ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးသောင်းထိုက်က စည်းကမ်းရှိသည်။ စာကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် သင်သည်။ ကျွန်တော်တို့အဖို့ ဗိုလ်မှူးကြီး သောင်းထိုက်နှင့် စာသင်ရတာ စည်းကမ်းရေး၊ သတင်းစာ ပညာပါ နက်နက်နဲနဲ သင်ယူခွင့် ရကြသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုစိုးသိမ်းက လူငယ်တွေလည်း ဖြစ်တော့ ထိုစဉ်က ခေတ်စားသော ဇင်ပိတ်အဖြူကို ဝယ်၍ ဆာဖာရီကုတ်ဆိုကာ အဆင် အင်္ကျီချုပ်ဝတ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် သတင်းစာသင်တန်းကျောင်းမှ လေ့လာရေးဆိုင်ရာ ထွက်တော့ ယင်းဆာဖာရီကုတ်များကို ဝတ်၍ သစ်ဆုံဆည်တွင် ဓာတ်ပုံရိုက်ကြသည်။

သတင်းစာသင်တန်းအပတ်စဉ် (၁)က ကျွန်တော်တို့သည် စစ်မှန်၊ တိကျသော သတင်းစာပညာကို ရခဲ့ကြသည်။ ကိုစိုးသိမ်းငယ်ငယ်က စတတ်သည်။ တစ်ခါကတော့ သူ့မျက်စိနာနေသည်။ အတွင်းဝန်ရုံးထဲတွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲလည်း ရှိ၏။ သိမ်ဖြူလမ်း သက်အပေါက်မှ ဝင်လာကြစဉ် ကိုစိုးသိမ်းက သူ့မျက်စိကို သူ့လက်နှင့်ပွတ်ပြီး ကျွန်တော့် မျက်စိကို ဆက်ပြီး သူ့လက်နှင့် ပွတ်သည်။ သို့သော် သူ့လက်နှင့် ကျွန်တော့်မျက်စိ မထိမိ သိ။ ကျွန်တော်ရှောင်ပြေးပြီး ဆရာဦးသိန်းဖေမြင့်ကိုတိုင်တော့ 'ဟဲ့ ရောဂါတစ်စုံတစ်ရာ အောင် သုဝယ်ချင်းချင်း မစရဘူး'ဟုဆိုသောအခါ ကိုစိုးသိမ်းက နားထောင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အထက်က သတင်းစာဆရာများက သတင်းထောက် ဈာန်ရ (ကိုစိမ်း) တက္ကသိုလ်မြတ်သူ၊ ချစ်ကြည်ရေးကြည်ညွှန်၊ ဦးတင်ထွေး၊ ဦးကြီးမောင်၊ ဦးတင်တင် မြန်မာ့အလင်း စိန်ဝင်း အစရှိသော သတင်းစာဆရာများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် သူတို့ထပ်ရေးရပြီးစ ဒီမိုကရေစီခေတ် သတင်းစာများကို မိလိုက်သူများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုစိုးသိမ်းတို့က တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်၊ သတင်းစာလောကတွင် သတင်းစာဆရာ ဖြစ်လာရသူများ ဖြစ်သည်။ ကိုစိုးသိမ်းနှင့် ကျွန်တော်သည် တစ်မြို့တည်း သတင်းလည်းဖြစ်၊ သက်တူရွယ်တူလည်း ဖြစ်၍ အတော်ခင်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်က မြောက်ဘက်လေးလုံးတွင် နေသည်။ သူက ၃၃ လမ်းတွင် နေသည်။ ကျွန်တော်သည် မြောက်ဘက်(စ်)ကားစီးလာပြီး ဆူးလေ ဘုရားတွင် ဆင်းကာ သူ့အိမ်သို့ ဝင်သည်။ မြောက်ဘက်(စ်)မဝင်ဖြစ်ပါက ညနေပိုင်း ဝင်သည်။ ကိုစိုးသိမ်း၊ ဦးစိုးမင်း၊ ကျွန်တော်နှင့် ဦးစိုးဝင်းခေါင်တို့သည် အီကော်နော့မစ်ဘားတွင် ညနေပိုင်း အရက်လေးဘာလေး သောက်တတ်သည်။ ထောင်မှထွက်လာပြီးတော့ ကိုစိုးသိမ်း အရက်လုံးဝပြတ်သွားသည်။ အရက်အတုသောက်ကြရင်း အစိုးရအကြောင်း၊ ဒီနေ့ အရေးကြီးသတင်းများအကြောင်း ချစ်ကြသည်။

ကျွန်တော်နှင့် ကိုစိုးသိမ်းသည် အတော်စောသော စာပေဟောပြောပွဲဟု ဆိုအပ် သည့် အထက်မင်းလှ စာပေဟောပြောပွဲသို့ သွားဖူးသည်။ မင်းလှပါတီယူနစ်က ဖိတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သွားရောက်ကြသူများသည် ကျွန်တော်၊ ကိုစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ) ကျော်မင်းကျော် လှိုင်သာနေစဉ်မှ အယ်ဒီတာ) ကမ္ဘာပေါ်မှ စာချုပ်များအကြောင်း စာအုပ်အထူကြီး အထူညွှန် ရဲဘော်လှမျိုး (ဖျာပုံ)တို့ ဖြစ်ပါသည်။ အရင်းရှင်စနစ်ကို မြန်မာ့မြေပေါ်မှ အခြေခံ၍ မောင်းထုတ်မည်ဟုဆိုသော အားမာန်ဖြင့် မင်းလှမှ လူငယ်များက သူတို့ဟာ သူတို့သိချင်း စပ်ကာ-

ဝေသရာဇ်စော်နံသောစာပေ
ပြန်ပါဦးလေ၊ ပြန်ဦးလေ
နကရာဇ်စော်နံသောစာပေ

ပြန်ပါဦးလေ ပြန်ဦးလေ ဆိုသောသံချင်း ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းပေါ်မှနေ၍ အားနှင့် ချစ်နှင့် သိဆိုကြသည်။

မင်းလှသည် ဇာတိသွေး ဇာတိမာန်ကြီးမားသော အရပ်ဒေသဖြစ်သည်။ မင်းလှနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းကို မေးတင်၍ မြန်မာတို့ တည်ဆောက်ထားသော မင်းလှခံတပ်ကြီး ရှိပါသည်။ မင်းလှခံတပ်သူရဲကောင်းများသည် အင်္ဂလိပ်တို့အား မင်းလှခံတပ်မှနေ၍ ရွပ်ရွပ်ခွံခွံ တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အခုတော့ မင်းလှခံတပ် အုတ်ရိုးကြီးများသည် မြင်မကောင်းကြည့်မကောင်းရလောက်အောင် ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းသို့ ကျိုးကျပျက်စီးနေပြီ ဖြစ်ပါ၏။ ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းသို့ ကျိုးကျပျက်စီးနေသော မင်းလှခံတပ်အုတ်ရိုးကြီးများအား ကြည့်ကာ ကိုစိုးသိမ်းက မင်းလှခံတပ်ကြီး ကျိုးပဲ့ပျက်စီးနေသလို ဒီနေ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်ကလည်း ကျိုးပဲ့နေတာ စိတ်မကောင်းစရာပါပဲဗျာဟု ဆိုသည်။ သူက နိုင်ငံရေး အယူအဆများစွာဖြင့် မြေပေါ်မြေအောက် ညီညီညွတ်ညွတ် မရှိသည်ကို ရည်မှန်းပြောဟန်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မင်းလှတွင် ရှိနေစဉ်အတွင်း မင်းလှခံတပ်သို့ လည်းကောင်း ဧရာဝတီတစ်ဖက်လမ်းရှိ ငွေချောင်းခံတပ်သို့လည်းကောင်း အကြိမ်ကြိမ် ရောက်ပါသည်။

အထက်မင်းလှသည် ထိုစဉ်က သွားရေးလာရေး ခက်ခဲသော အရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မင်းလှတွင် ကျွန်တော်တို့သုံးလေးရက်ကြာပါသည်။ ပြန်ရမည့်နေ့ရောက်တော့ မင်းလှပိတ်ယူနစ်က ကျွန်တော်တို့အား လှေကြီးတစ်စင်းပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်ပါ၏။ လှေကြီးက ပြည်အထိ သွားမည်။ ပြည်ရောက်တော့မှ ရထားစီးပြီး ရန်ကုန်ပြန်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဧရာဝတီဘက်မှ လှေကြီးက အတော်ကြီးသည်။ ကုန်မပါ ဘာမပါ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာလေးယောက်အတွက် အတော်ချောင်ချောင်ချိချိ လိုက်ပါလာနိုင်ပါသည်။ မနက်က ထွက်လာတာ နေ့လယ် လောက်ရောက်တော့ ဧရာဝတီမြစ်ထဲတွင် မိုးသက်လေပြင်းကျပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် မိုးသက်လေပြင်းကျသော အတွေ့အကြုံ မရှိဖူးပါ။ ဧရာဝတီထဲမှာ ဆိုပေမယ့် ပင်လယ်ထဲတွင် မုန်တိုင်းမိသလို ကမ်းမမြင် လမ်းမမြင်၊ မိုးမှောင်ကြီးကြီး အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက်လည်း မသိတော့ပါ။ စက်လှေကြီးကလည်း ဘယ်ပြည်မှာ ညာပြန် လူးနေပါသည်။ မိုးရွာ လေတိုက်စဉ် ရာသီဥတုကလည်း အတော်အေးပါသည်။ အေးလွန်း၍ ကျွန်တော်တို့ သတင်းစာဆရာလေးယောက် ပူးကပ်နေသည်။ စာရေးဆရာအလုံးကြီး ဖြစ်နေပါသည်။ ကြောက်စရာလည်းကောင်းပါသည်။ ထိုသို့ ဒုက္ခကြီးကြီးမားမား တွေ့စဉ် ရဲဘော်လှမျိုးက ရယ်စရာတွေ ပြောပါသည်။ ရဲဘော်လှမျိုးက တောခိုဖူးသည်။ တောခိုစဉ်က တပ်မတော်က ထိုးစစ် ဆင်၍ ထွက်ပြေးရလျှင် နောက်လိုက်ရဲဘော်များအား စိတ်ဓာတ်မကျအောင် အခုလိုပင် ရယ်စရာတွေ ပြောရင်း ပြေးကြရတာဟု ဆိုပါ၏။ မုန်တိုင်းသည် သုံးနာရီလောက်ကြာပါသည်။ မုန်တိုင်းစဲတော့ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ရောက်နေသည် မသိပါ။ လှေသမားများကို မေးတော့ ညနေ ၆ နာရီလောက်ရှိပြီ။ အခုတော့ မကြာခင် ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့သို့ ရောက်မည်။ ဆင်ပေါင်ဝဲတွင် ဒီညအိပ်မည်ဟု ဆိုပါ၏။

ထိုကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ဆင်ပေါင်ဝဲရောက်ပါက ထမင်းဆင်းဝယ်ရန် စီစဉ်ပါသည်။ ထမင်းက ဆင်ပေါင်ဝဲဆိပ်ကမ်းတွင် ရသည်။ သို့သော် အရက်ဝယ်လိုရင်တော့ မြို့ထဲ နေရာ

ရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်နှင့် ကိုစိုးသိမ်းတို့သည် တကက်
ခေါင်းပေါင်းပေါင်းကာ ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့ပေါ်တွင် ဘုံဆိုင် (အရက်
အရက်ဖြူဆိုင်တစ်ဆိုင်ရောက်တော့ ဆိုင်ရှေ့တွင် မီးလှူရန် မီးဖိုတစ်ခု
ကျွန်တော်နှင့် ဦးစိုးသိမ်းတို့ အရက်ကို အရင်မဝယ်နိုင်သေးဘဲ မီးအရင်လှူကြပါ
အတော်အေးနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ မီးဖိုတွင် ကျွန်တော်က ဆောင့်ဆောင့်
မြောက်ချည်လှန်ချည်ပြုကာ မီးလှူရပါသည်။ ကိုစိုးသိမ်းကတော့
ထိုအချိန်တွင် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ လူတစ်ယောက်က နှစ်တစ်
နှစ်တစ်ချောင်းကို စုံကိုင်ကာ မီးဖိုဆီသို့ ပြေးလာပါသည်။ ပြေးလာရုံသာမက
ကိုစိုးသိမ်းခေါင်းကို တည့်တည့်ချိန်ကာ ရိုက်မည့်ဟန်ရှိပါ၏။ ထိုသူက သူ
ရိုက်မယ်လို့တုတ်ဖြင့် ရွယ်တာကိုရော တွေ့ရလေရာ ထိုသူ မရိုက်ခင်လေးမှာပင်
ရိုသောတဲ၏ ကဲလားကို ထောက်ထားသည့် ဒေါက်ကြီးကို မှီရာ
ကန်လိုက်ရာ ကဲလားက ပြိုကျလာပါသဖြင့် တုတ်သည် ကိုစိုးသိမ်းခေါင်းကို
မိသော်လည်း ကဲလားပြိုကျလာ၍ လူကို မရိုက်မိဘဲ ကဲလားကို ရိုက်မိကာ
'ဟာ လူမှားပြီဟေ့' ဆိုကာ ထွက်ပြေးသွားပါသည်။ ကိုစိုးသိမ်းအတွက်ကား
မရိုက်မိသော်လည်း ကဲလားပြုတ်ကျသည်ကို ရှောင်ရင်း သူလည်းလဲကျသွားပါ၏။
ကျွန်တော်က ကျွန်တော်တို့အား တုတ်နှင့် ရိုက်သူအား မှောင်ရိပ်အစပ်ထဲသို့ ဝင်ပြေးသွား
တွေ့လိုက်ရပါ၏။

သေကောင်း မပျောက်ကောင်းဖြစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုကဲ့သို့ ကိုစိုးသိမ်းအား သေဘေးမှ နှစ်ကြိမ်ကယ်ခဲ့ဖူးပါသည်။

ကျွန်တော်ကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ဆင်ပေါင်ဝဲသည် ဆရာကြီးဦးရန်အောင်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို ကျွန်တော်တို့

ဆရာကြီးဦးရန်အောင်အား ပြန်ပြောသောအခါ ဆရာကြီးက ပြုံးစစလေးလုပ်ကာ
လူတွေက ခေါင်းရိုက်ရင် ခေါင်းထိတာ၊ ဒီတစ်ကြိမ် ဘယ်လိုလွဲသွားသလဲ
ဟု ချယ်ဝရာ ပြောပါ၏။

ကျွန်တော်နှင့် ကိုစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ) နှစ်ဦးတွင် သူက သတင်းစာဆရာ စစ်စစ်
ကျွန်တော်က သတင်းစာသင်တန်းအပတ်စဉ် (၁)က တတ်မြောက်ခဲ့သော
သတင်းစာပညာ ပြင် သတင်းစာဆရာလုပ်ရန် စိတ်ကူးရှိသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ခေတ်က
စာသာရှိပြီး ပုဂ္ဂလိကသတင်းစာမရှိ၍ ကျွန်တော်သတင်းစာ မကိုင်ခဲ့ဖူးပါ။
ဧကန်တမ်းက ဂျာနယ်များသာကိုင်ခဲ့ရပြီး ဖြစ်လာတော့ စာရေးဆရာဖြစ်လာပါသည်။

ကိုစိုးသိမ်းက သတင်းစာသင်တန်းတက်ပြီး ပို၍ထက်မြက်လာပါသည်။ တကယ်
ကျွန်တော်တို့ခေတ်က ရရှိသော လစာဖြင့် မိသားစုကုန်ကျစရိတ် မလောက်ငပါ။
စာရေးရပါသည်။ အခြားအလုပ်လည်း မလုပ်တတ်၍ စာပဲရေးရတာဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က သတင်းစာသင်တန်းတွင် ထုဖြင့်ရေးသားနည်းကို ကျောင်းအုပ်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီး သောင်းထိုက်နှင့် အတော်လေ့ကျင့်ခဲ့သူဖြစ်၍ လုံးချင်းစာအုပ်များ ထုနှင့်ရေးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကိုစိုးသိမ်းက ပယ်ရီမေဆင် အလွတ်စုံထောက်ဝတ္ထုများကို ဘာသာပြန်ပါသည်။ နောက်တော့ စစ်ရေး နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဖြစ်သော 'ကစ်ဆင်းဂျား'စာအုပ်၊ 'မိုရှေဒါယန်' စာအုပ်များကို ရေးပါသည်။ ကိုစိုးသိမ်းကို သတင်းစာဆရာဘဝမှ စာရေးဆရာအဖြစ် လူသိများလာသော စာအုပ်သည် 'ပယ်ရီမေဆင်'ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က ကိုစိုးသိမ်း၏ 'ပယ်ရီမေဆင်' စာအုပ်များကို ပိုပြီး မက်မက်မောမော ဖတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ မင်္ဂလာဆောင်တော့ စထရင်းဟိုတယ်မင်္ဂလာခန်းမသို့ ကိုစိုးသိမ်း၏ ခေါ်မြင့်မြင့်ပါ လာပါသည်။ ခေါ်မြင့်မြင့်က ပဲခူးသူစစ်စစ် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ခေါ်မြင့်မြင့်တို့ အိမ်က ပဲခူးမြို့လယ်ကောင်က တံထားထိပ်တွင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က အိမ်ထောင် ကျတော့ ပဲခူးသူနှင့်မကျ ကျွန်တော့်ဇနီးက ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ခနောင်တိုမြို့နယ်ဇာတိ ဖြစ်သည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၂၂ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းက ကျွန်တော်၏သားအလတ် မောင်လတ်ကို ဒပ်ဖရင်အမျိုးသမီးဆေးရုံကြီးတွင် မွေးဖွားသည်။ ဇနီးမယားကလေးမွေးဖွားတာ က ကိုယ်ကိုယ်တိုင် မမွေးရရုံတစ်မည်သာ ဖြစ်သည်။ အတော်ပူပင်သောကရောက်ရသော အလုပ်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်သားလတ်က ထိုနေ့နံနက် ၈ နာရီ ၂၀ တွင် မွေးတာဖြစ်သည်။ ကလေးမွေးပြီး မိခင်ရောကလေးပါ ကျန်းမာစွာဖြင့် ရှိ၏။ ဆေးရုံမှ နေ့လယ် ၁၀ နာရီ လောက် အိမ်ပြန်ရန် စီစဉ်နေစဉ် ကိုစိုးသိမ်းကို ဒပ်ဖရင်ဆေးရုံ၌ တွေ့ရပါသည်။ 'သူငယ်ချင်း ဘာလာလုပ်တာလဲ' ဆိုတော့ ခေါ်မြင့်မြင့် ဗိုက်နာနေလို့ဟု ဆိုပါ၏။ ကျွန်တော်က ဇနီးဖြစ်သူ ကလေးမွေးပြီးပြီဖြစ်၍ စိတ်အေးလက်အေးရှိကာစ ရှိသေးသည်။ ကိုစိုးသိမ်းက စိတ်ပူဟန်ဖြင့် တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်က 'သူငယ်ချင်း ဘာကူညီပေးရဦးမလဲ' ဟုမေးတော့ သူနာပြုဆရာမ ငှား၍မရသောကြောင့် အခက်တွေ့နေသည်ဟု ဆို၏။ ကျွန်တော်က ကရင်ခြံထဲမှ အဆက်အသွယ်ဖြင့် သူနာပြုဆရာမ ရှာပေးပါသည်။

ညနေပိုင်းတွင် ခေါ်မြင့်မြင့်လည်း သားရတနာကို ကောင်းမွန်စွာ မွေးဖွားသည်။ သိရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်တွင် တစ်နေ့တည်း မွေးသော သားနှစ်ယောက်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော့်သား ကိုနေလတ်၊ သူနှင့်တစ်နေ့တည်း မွေးသူက နောင်နောင်စိုးဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ သူတို့သည် ဧပြီလ ၂၂ ရက်၊ စနေသားနေ့ ဖြစ်ကြသည်။ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့သည် ပစ္စည်းမဲ့တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်ကြီး လီနင်၏ မွေးနေ့လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့သည် ကျွန်တော်တို့ မင်္ဂလာဆောင်နေ့ နေ့လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၈၈ အရေးအခင်းနောက်ပိုင်းတွင် ကိုစိုးသိမ်းက NLD ပါတီသို့ဝင်ကာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ သတင်းစာသင်တန်းကျောင်းအုပ်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးသောင်းထိုက်လည်း NLD ပါတီမှ မျက်နှာချင်းဆိုင်အိမ်တွင် နေရာမှ NLD ကိစ္စများ ပိုင်းကူ၍ လုပ်ပေးပါသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး

ထိုကဲ့သို့ ကျွန်တော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေမောင်ထွန်းရွှေ ဦးခင်မောင်လတ်၊ ဒေါ်ခင်မျိုး အရှိုသော သူတို့ကို စုရုံးကာ ခေါင်းဆောင်များ မျက်နှာဆိုင် တွေ့ဆုံ၍ ဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်မြောက်အောင် ကြိုးစားရာတွင် ကျွန်တော်လည်း ပါခဲ့ပါသည်။ ဦးအောင်ကြီး၊ ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းတို့ ဆွေးနွေးကြရန် အဆိုဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့၏ ကြိုးပမ်းမှု မအောင်မြင် ကျွန်တော်တို့ ပေးပို့သောစာများ ကာယကံရှင်များလက်သို့တော့ ရောက်သွားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့တွင် ကိုစိုးသိမ်းက နိုင်ငံရေးလုံးလုံးလျားလျား လုပ်ပါသည်။ သူ ထောင်ကျ ပြန်လည် ထောင်ထဲတွင် နှစ်ရှည်လများ နေခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ်တိုင် ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံအတွက် တက်ကျမ်းများ၊ ဗဟုသုတ၊ ရသစာများရေးကာ အစိုးရနှင့်ကား ကား သင်္ဃန်းကျေးမှုအနုပညာကိစ္စရပ်များ ရုပ်သေးကိစ္စ၊ ရှေးဟောင်းကိစ္စများကို ပိုင်းကူ၍ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

ကိုစိုးသိမ်းထောင်မှ ထွက်လာတော့ သူလည်း တော်တော်ရင့်ကျက်လာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ငယ်ငယ်ကလို နောက်ဟယ်၊ ပြောင်ဟယ် မရှိတော့ပါ။ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ဆိပ်ပုတ်ခေါင်းပုတ်လည်း မရှိတော့ပါ။

ကျွန်တော်က စာပဲ သီးသီးသန့်သန့်ရေးနေချိန်တွင် တစ်နေ့ ကိုစိုးသိမ်းက ကိုချစ်စံ ကိုစွမ်း၊ ဒီကိစ္စမျိုး လုပ်တတ်တယ်၊ ကျွန်တော်တို့လက်ကျန် သတင်းစာ သင်တန်းသားများ ကျွန်ုပ်တို့လေး လုပ်ကြရအောင်ဗျာဟု ဆိုပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် လက်ကျန် သင်တန်းသားများဖြစ်သော

- ၁။ ဦးကိုကိုကြီး (ကြေးမုံ)
- ၂။ ရှင်စိုးမိုး (ရန်ကင်း)
- ၃။ မောင်ပေါ်ထွန်း
- ၄။ ပျဉ်းမနားခင်မောင်ထွေး
- ၅။ ဦးထွန်းသန်း (မြန်မာ့အသံ)
- ၆။ ဦးချစ်စံ (ပန်းမျိုးတရာ)
- ၇။ ဦးစိုးနောင် (NAB)

ကျွန်တော်မင်ရွှေဘဲ၌ တွေ့ဆုံကြပါသည်။ ထိုနေ့က ပွဲကို ကျွန်တော်က စာပေ ကျွန်ုပ်တို့တစ်စုမှ ရသော ကန်တော့ငွေရှိ၍ ကျွန်တော်ပဲ ကျွေးပါမည်ဆိုတော့ ကိုစိုးသိမ်း ကျွန်ုပ်တို့တစ်ခါ တွေ့ရင် စုစားကြတာပေါ့ဗျာဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော်တို့လက်ကျန် ကျွန်ုပ်တို့များကို တွေ့တော့ အားလုံး ၇၀ ကျော်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ အချို့ဆိုလျှင် ဇရာ၏ ဇရာအထောင်းကို ခံနေကြရပြီဖြစ်သည်။ ဇရာ၏လက္ခဏာများကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့ရ ပြန်လည် တွေ့ဆုံကြရာတွင် ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းဖြစ်များ ပြန်ပြောကြတော့ ငယ်မူငယ်ဟန် ကျွန်ုပ်တို့လက် ၀မ်းသာကြရပါသည်။

ကိုစိုးသိမ်းသည် စာလည်းရေး၊ တိုင်းပြည်၏ နိုင်ငံရေးကိစ္စများတွင်လည်း ပါဝင်လုပ်ဆောင်လာသောကြောင့်

၂၀၀၈ ခု အခြေခံဥပဒေနှင့် နိုင်ငံကို ထူထောင်သောကာလတွင် ကိုစိုးသိမ်းသည် နိုင်ငံရေးမျက်နှာစာတွင် ထင်ရှားလာပါသည်။ တစ်ဖက်မှ သတင်းစာဆရာဟောင်းများနှင့် တွေ့သလို ကျွန်တော် ကိုစိုးသိမ်း၊ ဦးမြတ်တိုး (ရန်ကုန်တိုင်း တရားသူကြီး) ဝိုင်းပန်းမြဘူး (ပြည်စိုး)၊ ဦးသိန်းညွန့် (မောင်သိန်းညွန့်-ကော့ကရိတ်)တို့လည်း တွေ့ဖြစ်ကြပါသည်။

တစ်နေ့တွင်တော့ ကိုစိုးသိမ်းနေမကောင်း၍ဆိုသော သတင်းကို ကြားရပါသည်။ နိုင်ငံခြားသို့သွား၍ ဆေးကုသည်ဟုလည်း သိရပါသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌကြီးက ကိုစိုးသိမ်း ဆေးကုသရေးအတွက် ကူညီသည်ဟုလည်း ကြားသိရပါသည်။

ကိုစိုးသိမ်းကို ကျွန်တော် ဗဟိုစည်ဆေးခန်းတွင် သွားရောက်တွေ့ဆုံပါသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် တွေ့ကြတော့ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော ရောဂါကြောင့် ဖက်လုံတကင်း မပြုနိုင်တော့ပါ။ သူက အေးဗျာ အားနဲ့အင်နဲ့ အလုပ်လုပ်မယ်၊ လုပ်ခွင့်တွေလည်း ကြုံလာရမှ ဒီရောဂါက ဝင်လာရတယ်ဗျာဟု ဆိုပါ၏။ ကျွန်တော့်မှာ သူ့ကို နှစ်လည်းနှစ်သိန်းမှ မပေးနိုင်တော့ပါ။ ဒီရောဂါအကြောင်း သူက ကျွန်တော့်ထက်ပိုသိနေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် ကိုစိုးသိမ်းနှင့် မိနစ် ၂၀ လောက်တွေ့ပြီး သူပင်ပန်းနေမည်စိုး၍ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ ကိုစိုးသိမ်းကို တွံတေးသိန်းတန်နှင့် တူသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သတင်းစာသမားဘဝက ပါးကျ နားထင်ကျရှိသော်လည်း ဘာကြောင့်မသိ ထောင်ကထွက်လာပြီး အတိတ်ကြာတော့ ကိုစိုးသိမ်းသည် အသားအရေလည်း လတ်လာကာ စိုစိုပြည်ပြည် ရှိလာပါသည်။ အခုတော့ ဆေးရုံပေါ်မှာ ရောဂါ၏လက္ခဏာတချို့ကို တွေ့နေရပါသည်။ ကျွန်တော် နေပြည်တော်၌ ရှိနေစဉ် ကိုစိုးသိမ်း ဆုံးရှာသည့် သတင်းကို ကြားရသည်။ ကျွန်တော် ကိုစိုးသိမ်း၏ အသုဘကို မပို့ဖြစ်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်တို့ခေတ်က သတင်းစာအကြောင်းတစ်စာတစ်အုပ်ရေးရန် စီစဉ်ထားတာ ရှိသည်။ ထိုအခါကျရင်တော့ ဒီထက် စုံစုံလင်လင် ရေးသားနိုင်မည်ဟု ထင်ပါသည်။

ကိုစိုးသိမ်းသည် သူ့ဘဝပုံရိပ်ကို သူဖော်နိုင်သူ ဖြစ်သည်။ ရောက်ရာအရပ်တွင် တစ်စုံတစ်ခုတော့ ကျန်ရစ်အောင် ဆောင်ရွက်သူဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့တွင် မသိကဲ့သော အရာတစ်ခုကို တွေ့ရပြန်သည်။ သူသည် သတင်းစာသမားလား နိုင်ငံရေးလုပ်သားလားဆိုတာ မသဲကွဲချိန်တွင် ကွယ်လွန်ရရှာသူ ဖြစ်သည်။ သူကွယ်လွန်ခါစအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သတင်းစာထုတ်ဝေခွင့်ရစဖြစ်၍ သတင်းစာလုပ်ငန်းကို သူသည် ထဲထဲဝင်ဝင် မလုပ်ရသေးချိန်ဖြစ်သည်။ သူသည် နှစ်ရှည်လများ ထောင်ကျခံ၊ ထောင်ကျ၍ မိသားစုနှင့် တကွစီနေရသဖြင့် ဘဝနစ်နာမှုများရှိခဲ့ကာ ယင်းဘဝကို နိုင်ငံရေးလောကထဲဝင်ခွင့် နိုင်ငံရေးလုပ်မလားဆိုတာလည်း မသဲကွဲသေးချိန်တွင် ဆုံးပါးရသူ၊ လှေလှော်ရင်း တက်တက်ရသွားရသူဖြစ်သည်။ သူသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အရွေးခံရဖူးသည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။ ဒါဆိုရင်လည်း သူသည် နိုင်ငံရေးလုပ်လိုသော ဆန္ဒရှိလေမလားဟု တွက်ဆ

သည်။ ဦးသိန်းညွန့်တို့က ရှင်းသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ရှေ့နေလုပ်ရင်း
အိမ်ထောင်ကာ နိုင်ငံရေးလုပ်သူ ဖြစ်သည်။

ယနေ့အချိန်အခါသည် သတင်းစာများ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဝေခွင့်ရသော်လည်း
သတင်းစာဆရာကောင်း ရှားပါးနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုစိုးသိမ်းသည် ဘက်စုံ၊ တက်စုံ
အရည်အချင်းပြည့်ဝသော သတင်းစာဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ပထမအပတ်သတင်းစာ
သတင်းစာမှ လူတော်ကျောင်းသားတစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည်အတွက်
သူတို့ သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်စေလိုသည်မှာ ကျွန်တော့်ဆန္ဒ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သူငယ်ချင်း ငါးယောက်ရှိရာတွင် ကိုစံတိုးက ရှင်းသည်။ သူက ပန်းချီ
ဆရာသက်သက်ဖြစ်သည်။ မင်းသီဟကလည်း သိုက်သမိုင်းရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာသက်သက်
ဖြစ်သည်။ မောင်သိန်းဆိုင်ကလည်း ဝတ္ထုရေးဆရာ ဖြစ်သော်လည်း ရုပ်ရှင်နယ်ထဲသို့ ခြေ
ထမ်းဝင်ဖူးသူ ဖြစ်ပါ၏။ မောင်ဝံသ(ကိုစိုးသိမ်း)ကတော့ သတင်းစာလောကတွင် လုံးဝ
အောင်မြင်ထင်ရှားသော သတင်းစာဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်၍ နိုင်ငံရေးလောကထဲများ
အောင်မြင်လေးဟု ထင်မှတ်စရာပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ သတင်းစာဆရာ
အရည်တူ ကြွေးကြော်ရင်း စာရေးဆရာဖြစ်နေရသူ ဖြစ်ပါသည်။

ခဲးသားစာပေအနုပညာလောကအတွင်း ခြေချရန် ရန်ကုန်မြို့သို့ တက်လာသူ
သူငယ်ချင်း ငါးယောက်စလုံးသည် စာပေအနုပညာနယ်ပယ်တွင် ခြေချမိကြပါသည်။
အသက် ၇၀ ဝန်းကျင်တွင် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း လေးယောက် ဆုံးပါးခဲ့သည်။
ကျွန်တော် တစ်ဦးတည်း ကျန်ရစ်နေသေးသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်တွင်လည်း သူတို့
အောင်မြင်လိုက်ရန် လက္ခဏာတွေ တစ်ပုံကြီးနဲ့ပါလား။

ချစ်စံဝင်း

တကြော်ကြော် ဘော်တယောရယ်နဲ့

တောလေတဲ့ ထံတျာရှင်

မိုးစက်နိုင်

ဝိတကို ကျွန်တော် ငယ်စဉ်ကပင် ခုံမင်သည်။ ထိုခေတ်က ရေဒီယိုခေတ်ဖြစ်ရာ သီချင်း လာလျှင် ရေဒီယိုနားက မခွာ၊ စာပင်ဖြောင့်အောင် မကျက်နိုင်။ ထိုကာလက ကိုမင်းနောင် မောင်မောင်ကြီး၊ ကိုခင်လတ်၊ ကိုသန်းလှိုင် စသည့် အမျိုးသားအဆိုတော်များ ခေတ်စား သည်။ မာမာအေးပင် စစ်ရဲ့ ဝိတပိုင်းဖြင့် ရေဒီယိုမှ စတင် အသံလွှင့်နေသည့်ကာလ။

ကျွန်တော့်အိမ်အနီးမှ ရေတပ်ရဲဘော်တစ်ဦးက နီးစပ်ရာမှာ မယ်ဒလင်သင်သည်။ ဟုတ်တိပတ်တိတော့ မဟုတ်။ သူ သင်္ဘောတစ်ပတ် ထွက်သွားလျှင် သီချင်းအသစ် တစ်ပုဒ် တက်လာသည်။ ဒါကို ကျွန်တော် အလွန် သဘောကျပြီး ကျွန်တော့်ကိုလည်း သင်ပေး နှင့် အပူကပ်ရာ သူက သဘောတူသည်။ ပြီးတော့ မယ်ဒလင်တစ်လုံး ၂၂ ကျပ်ဖြင့် ပေးပေး ပေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပစ္စည်းလည်းပေး၊ ပညာလည်း သင်ပေးရာ ကျွန်တော့်အဖို့ ဝမ်းသာ စရာ ကောင်းလှသည့်အဖြစ်။ သီချင်းတွေက 'ကမ်းခြေဇေယျာဦးဝယ်'၊ 'ပြင်ဦးလွင်က မေ့ စသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်အသက် ၁၄၊ ၁၅ နှစ် ဆယ်တန်းကျောင်းသား။

နောက် ကျွန်တော့် မယ်ဒလင်ဆရာ ဗိုလ်သင်တန်း ပါသွားသည်။ မယ်ဒလင် သင်တန်းလည်း ရပ်သွားသည်။ ဘာဆက်လုပ်ရမှန်း မသိ။ ဝါသနာပါရာ လမ်းစတွေ့ပြီ။ ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်နေချိန်မှ 'ချောက်အတက်၊ လှည်းစည်းကုံးပြတ်'ပြီ။

သို့သော် ကံအားလျော်စွာ ဆရာတစ်ယောက်၏ အဆက်အသွယ်ဖြင့် မယ်ဒလင် သင်တန်းတစ်ခုနှင့် ဆက်မိသည်။ သည်တစ်ခါတော့ အရပ်တီးမဟုတ် စနစ်တကျ သင်ပေး ဖြင့် သင်ရသည်။ ထံတျာ၊ သီတာကစ၍ ကြိုးသီချင်းများ ဘွဲ့နှင့် ပတ်ပျိုးများ ရွှေပြည်တော် သည် ညဉ့်သုံးယံ၊ ယမုံညာ။

ကျွန်တော် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝတွင် မယ်ဒလင်သင်တန်း နှစ်နှစ်ပတ် တက်ပြီး ဘာကြောင့်မှန်း မမှတ်မိ၊ ဆက်မတက်ဖြစ်တော့။ ဘာပဲပြောပြော မယ်ဒလင်

တော်လေး တီးမိခေါက်မိဖြစ်နေပြီ။ ညဘက် မိန်းကလေးအဆောင်များဘက်
ကျွန်တော်တို့ ဝိုင်းတွင် မယ်ဒလင်၊ တယောတစ်လက်၊
နီနီယောက်။ ခေတ်ပေါ် သီချင်းများတွင် ဂီတနက်သန် သီချင်းများကို စုံရေမက်ရေ
အမျိုးသမီး အဆောင်များသို့ လှည့်ရာတွင် 'ရတနာ'ဆောင်တွင် တီးရ
သဘောကျသည်။ ရတနာက အခြား အဆောင်များထက် လမ်းနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်
ပြီးတော့ အသိအကျွမ်းပေါသည်။ နေ့လယ် ကျောင်းချိန်ကတည်းက ညဘက်
မှာထားလိုက်သည်။ သူတို့ကလည်း မျှော်ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ တီးခတ်၊
သီချင်းတို့ သူတို့က သောတရှင်လိုရာ သီချင်းတောင်းသည်။ ပြီးတော့ ချီချီ၊ ဆီးထုပ်
ပို့ပေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း မမောမပန်း၊ နောက်ဆုံးပိတ်တွင် 'သစ္စာ၊ သစ္စာ
မေ့ကို ချစ်ခင်လေသမျှ' နှင့် နှုတ်ဆက်ကြသည်။ အဆင်ကိုပြေလို့။

ဤတွင် ပြဿနာတစ်ခု ဝင်လာသည်။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်တော့ မဟုတ်။ တယော
ပြဿနာ။ တယောသမားက ကျွန်တော်တို့မိတ်ဆွေ ဝါသနာကြီးသူ ရင်းနှီးသူ၊
အလုပ်တွေ ပေါ်လာသည်။ မသွားမဖြစ် ခရီးတွေ၊ မလုပ်မဖြစ်သည့် အလုပ်တွေ၊
ချိန်းဆိုထားမှုတွေ ဒီလို အဖြစ်မျိုးတွေ ကြုံရတာများတော့ တယောသမား
ကိုယ်တိုင် တယောထိုးနိုင်အောင် ကြိုးစားမည်ဟု ခံပြင်းမိသည်။

တယောပညာကို ကျွန်တော် အထင်ကြီးသည်။ တယောကြီးလေးပင်ကို တယော
ထွက်လာသော ညင်းညင်းတွဲတွဲ၊ တယောသံသည် အကြားအာရုံကို လွှမ်းမိုး
နိုင်လွန်းသည်ဟု ကျွန်တော် ခံစားရသည်။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း၏ နာမည်ကျော်
ဦးစံရှားသည် တေးကြီး ဘွဲ့ကြီးများကို ပိုင်နိုင်စွာ ဖန်တီးနိုင်ကြောင်း။

ကျွန်မြူနှစ် ပါတီ အဓိပတိ သခင်စိုးသည် ဆိုကရေးတီး ပြိုင်ပွဲတွင် တယော ရွှေတံဆိပ် ရဖူးကြောင်း၊ ဒဂုန်တာရာအား သက်ဝေသီချင်းကို စန္ဒရားဖြင့် တီးစေပြီး ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းက ကိုယ်တိုင်သီဆိုရာတွင် အပါးတော်မြဲ တက္ကသိုလ်နေဝင်းက တယော ထိုးပေးရကြောင်း ဖတ်ဖူးသည်။ ထိုစဉ်ကပင် တယောကို စွဲလမ်းပြီး တယောသမားကို လေးစား အထင်ကြီးခဲ့သည်။

ကျွန်တော် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ်တွင် တက္ကသိုလ် အနုပညာ အသင်း ကြီးမှ ပြင်ပအနုပညာရှင်များကို ဖိတ်ကြားပြီး သင်တန်းများ ပေးသည်။ ထိုအခါက ၁၉၆၁-၆၂ ခုနှစ် သင်တန်းတွင် မယ်ဒလင်၊ တယော၊ ပတ္တလား၊ အဆို၊ အကတို့ ပါဝင်သည်။ တိုင်း၍ ရက်သည့် ပတ္တလာဖြစ်၍ တယောသင်တန်းတက်ရန် စာရင်းသွင်းလိုက်သည်။ သင်တန်းဆရာက အနုပညာကျောင်းမှ တယောပညာရှင် ဦးလွင်။

သင်တန်းတွင် ယောက်ျား ခုနစ်ယောက်။ မိန်းကလေး လေးယောက်၊ ပေါင်း တစ်ဆယ့်တစ်ယောက်။ သင်တန်း၏ သင်ကြားရေး ပစ္စည်းက တယောသုံးလက်၊ အခြား သင်တန်းများမှာလည်း သင်တန်းသားများဖြင့် စည်စည်ကားကား။ သင်တန်း ပထမနေ့ တွင် သင်တန်းသားများက ဆရာနှင့် မိမိကိုယ်ကို မိမိ မိတ်ဆက်ရသည်။ ကျွန်တော်က ဦးစွာ မိမိကိုယ်ကို မိတ်ဆက်သည်။ ကျွန်တော် ပြီးတော့ တစ်ယောက်ကထ၍ မိတ်ဆက် သည်။

‘ကျွန်တော်က စိုးသိမ်းပါ။ ဥပစာ(စ)တန်းကပါ’

ထိုကာလက သူသည် မောင်ဝံသမဖြစ်သေး။ သို့သော် သတင်းစာတစ်စောင်၏တက္ကသိုလ် သတင်းထောက်လုပ်နေပြီ။ သူနှင့်ကျွန်တော် သင်တန်းဖော်ချင်းထက် ပို၍ ရင်းနှီးနေသည်။ သူက စာပေသမား၊ သတင်းစာသမား၊ ဂီတကို စိတ်ဝင်စားစွာ လိုက်စားနေသူ၊ ကျွန် တော်က တက္ကသိုလ်တွင်ရှိသော ကျောင်းသားဟောင်းအသင်း၊ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အသင်း ပညာရပ်အသင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး ကျောင်းသားအရေးကို စိတ်ဝင်စားစွာ ပတ်သက် နေသူ ဤသို့ဖြင့် သင်တန်း ခေတ္တနားချိန်၊ ကျောင်းချိန်ပြင်ပတွင် ရင်းနှီးစွာ ပြောဆို ဆက်ဆံ ဖြစ်ကြသည်။ သင်တန်းအကြောင်း၊ စာပေအကြောင်း၊ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု အကြောင်း

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်တို့ တယောသင်တန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပြောပြလိုတာ ရှိသည်။ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော်သည် မယ်ဒလင်ကို အတော်အတန် တီးမိခေါက် သော်လည်း တယောကျတော့ မယ်ဒလင်လိုမဟုတ်။ ပင်မသံစဉ်ခုနစ်မျိုးနှင့် ကြားသံများတွင် တူညီသော်လည်း တယောတွင် ကြိုးလေးပင်သာပါပြီး လက်ပေါက်ပြား မရှိ၊ ကြိုးများက ဘိုးတံဖြင့် ထက်အောက် ရွရွကလေး ထိုးရခြင်း ဖြစ်သည်။ မယ်ဒလင်ကို ရင်ဝယ်ပိုက် ညှိညှာလက်ချောင်းဖြင့် ခတ်ရသော်လည်း တယောသည် ဤသဘာဝ မဟုတ်ပါ။ တယောကို ဘယ်ဘက်ပခုံးတွင် တင်ပြီး ဦးခေါင်းကို ဝဲဘက်သို့ စောင်းပြီး မေးဖြင့် တယောကို ညှပ်ထည့် ရပါသည်။ ပြီးမှ ထိုးတံဖြင့် တယောကြိုးများ ထိတွေ့ရသည်။

သင်တန်းစပါပြီ။ တယောကို လက်ဝဲပခုံးပေါ်တင်၊ ခေါင်းကို ဘယ်ဘက်သို့၊ တယောမျက်နှာပြင်ကို ဖိညှပ်၊ တယောသည် ပခုံးရှေ့သို့ တန်းတန်း ထွက်နေသည်။ လက်ဝဲလက်မကိုင်ဘဲ ပခုံးနှင့် မေးအောက်တွင် ငြိမ်နေ၊ ခိုင်နေရမည်။ ဆရာက ညှပ်ထားသော တယောကို ဆရာက ဆွဲကြည့်သည်။ တယော ပါမသွားစေရ။ မေးစေ့ ညှပ်လျက် ရှေ့သို့ ကိုယ်ပါ ပါသွားရသည်။ တယော လွတ်သွားလျှင် ဝဲဘက်ပခုံးမြင့်၊ ခေါင်းစောင်း၊ တယောအပေါ် မေးစေ့ကပ် ဟုတ်ပြီ နောက် ဆရာက ဆွဲစမ်းသည်။ လူပါ ပါသွားမှ ဆရာက ဟုတ်ပြီဟု အမှန်ပေးသည်။ တယော ညှပ်လိုက်၊ ဆွဲလိုက် ပြန်ညှပ်လိုက်ဖြင့် တစ်ချိန် ပြီးသွားသည်။ ဆရာက တွင် ဘိုးတံကိုင်နည်း၊ ဘိုးတံ၏ အဖျားကို ယာလက်ညှိုး၊ လက်မဖြင့် ဖိညှပ်ပြီး လက်သူကြွယ်၊ လက်သန်းတို့က ဘိုးတံပေါ်တွင် ရွရွလေးတင်၊ လက်သန်းကို လေးလေး ဖြစ်အောင် မသိမသာကလေး လှန်ထား၊ အလွန်လှသော သိမ်မွေ့သော သင်တန်းသည်။ သင်တန်းသူ မိန်းကလေးဖြူဖြူကလေးကို သင်ပြ၍ ဘိုးတံကိုင်စေသည်။ လက်ကလေး။ ဘိုးတံအပေါ်တွင် ကြွကြွရွရွ အနုပညာလက်၊ ကချေသည်

အနုပညာမြောက်သည့် ဘိုးတံကိုင်နည်း လက်ဟန်ကို ကျွန်တော်တို့ နှစ်ချိန် နှစ်ချိန် သင်ရသည်။ ဘိုးတံကိုင်လိုက် ပြန်ချလိုက် ဘိုးတံ ပြန်ချ။

ဤအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ တက်နေသော တယောသင်တန်း၏ စနစ်ကျပုံကို သင်တန်းပညာရှင်သည်။ သင်တန်းတွင် ကိုစိုးသိမ်းရော ကျွန်တော်ပါ စိတ်ဝင်စားစွာ သင်ယူကြသည်။ လေ့ကျင့်သည်။ ကိုယ်ရှာဖွေသော လမ်း၏ လမ်းစကို တွေ့သည်။ ခရီးသွားများ ဝမ်းသာကြည်နူးကြသည်။ အချို့ကတော့ ပျင်းသည်။

တယောစထိုးပါပြီ။ သီချင်း မဟုတ်သေးပါ။ ကြိုးတစ်ပင်ပေါ်တွင် ဘိုးတံတင်၍ ဆွဲချ၊ ထိုးတင်ကျင့်ရသည်။ ဘိုးတံနှင့် တယောကြိုးတို့ ထောင့်မှန်ကျရသည်။ ကြိုးနံပါတ်တစ်ကို ဤနည်းအတိုင်း ထက်အောက် ထိုးရသည်။ ဤစနစ် ကြိုးနံပါတ်နှစ်ကြိုး၊ နောက် နံပါတ်သုံးကြိုး၊ လေးကြိုး၊ နောက် တစ်ကြိုးမှလေးကြိုးအထိ တစ်ကြိုးအထိ အပြန်အလှန် ဤသို့ ထိုးရာတွင် ကြိုးမမှားရ။ ဆရာက သုံးကြိုး နှစ်ကြိုးဆို နှစ်ကြိုး။ ဤသို့ဖြင့် သင်တန်းတွင် ပေးထားသော တယောသုံးလက် ကိုယ်သိမ်းကိုယ်ပိုင် တယောတစ်လက်မှ တကျီကျီအသံများသည် သင်တန်းခန်းတွင် ချံ့လှင့်နေသည်။ သင်တန်းခန်းစကြီးမှ ဖြတ်သွားသူ အချို့သည် တယောသင်တန်း သွင်းမြန်သော ခြေလှမ်းများဖြင့် ဖြတ်ကြကုန်၏။ သူတို့ မပြောနှင့် အခြားသူများ ကျင့်စေ၍ တယော မရှိသူများက အခန်းပြင် လျှောက်ပြီး အခြား အခန်းများတွင် သွားမောနေကြသည်။ ဤလေ့ကျင့်မှုက တစ်ပတ်ကြာသည်။ သင်တန်းသား ဆက်မတက်တော့။

သီချင်းစပါပြီ။ အခြား တူရိယာများလို စည်းနဲ့ဝါးက မစ၊ ထံတျာတေရှင်က မစပါ။ ကမ္ဘာမကြေသီချင်းဖြင့် စပါသည်။ နှစ်ပတ်ခန့်ရှိတော့ သင်တန်းသားနှစ်ဦး လျော့သွားသည်။ လက်ကျန် ငါးယောက်တွင် ကျွန်တော်နှင့် ကိုစိုးသိမ်းက ဇွဲအကောင်းဆုံး။ ကျွန်တော်တို့ တယောသင်တန်းတွင် ကမ္ဘာမကြေ မဆုံးသေးသော်လည်း အခြားအခန်းများက ထံတျာဦး လို့ 'သီတာ၊ သီတာ မြသား' နေကြပြီ။ အကသင်တန်းဘက်မှ ဘီလူးဆိုင်းသံ ကြားနေရသည်။

တစ်ညနေ ကျွန်တော်တို့ သင်တန်းသို့ ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာမောင်မောင်ခန့် ကျောင်းဆောင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆရာဦးစံအုံးတို့ ဝင်လာပါသည်။ ဆရာခသည်တက္ကသိုလ် အနုပညာအသင်းကြီး၏ နာယကကြီးဖြစ်ပြီး တယောထိုးကောင်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့က ဆရာကို 'ကမ္ဘာမကြေ' သီချင်းထိုးပြပါသည်။ သီချင်း မဆုံးခင်ပင် ဆရာက 'ကောင်းတယ် ကောင်းတယ် ကြိုးစားကြ' ဟု ပြော၍ ထွက်သွားသည်။ ဆရာ အခါထဲက ထွက်တော့ ဆရာမျက်နှာ ဘယ်လိုရှိသည်ကို ကျွန်တော် မကြည့်လိုက်ရပါ။

ကမ္ဘာမကြေ ဆုံးတော့ သင်တန်းသား နောက်ထပ် နှစ်ဦး ထွက်သွားပါသည်။ ကျွန်တော်၊ ကိုစိုးသိမ်းနှင့် မိန်းကလေးတစ်ဦးသာ ကျန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက် ဇွဲမလျှော့ပါ။ လူနည်းတော့ သင်ရသည်မှာ တစ်ဦးချင်း အချိန်ပိုရသည်။ ပြီးတော့ ဆရာကိုလည်း အားနာသည်။ သို့နှင့် ထံတျာတေရှင် ဆက်တက်သည်။

ကျွန်တော့်တွင် ကိုယ်ပိုင်တယောရှိသည်။ ဆရာတစ်ဦးက လက်ဆောင်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အိမ်မှာ တယောကျင့်သည်။ ကမ္ဘာမကြေ၊ ထံတျာတေရှင်။ သီတာ၊ သီတာ မြသား။ ကျွန်တော်သည် နေ့ကျောင်းသား ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်သည် နှစ်ယောက် ဖြစ်၍ အပေါ်ထပ် အခန်းတွင် ကျွန်တော် တယောကျင့်သည်။ ကျွန်တော် တယောထိုးသူ အိမ်သား အားလုံး အောက်ထပ် ဆင်းသွားကြသည်။ ကျွန်တော် အောက်ထပ်လိုက်သူ သူတို့ မယောင်မလည်နှင့် ထွက်သွားကြသည်။

ကိုစိုးသိမ်းလည်း ဤသို့ပင်။ သူက အဆောင်နေသည်။ သူ တယောထိုးသူ အခန်းဖော်က အပြင်ထွက်သွားသည်။ အခန်းနီးချင်းများက အောက်ထပ် ဆင်းသွားကြသည်။ မန္တလေးဆောင်ရွှေ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂ မြေနေရာတွင် ဆောက်ထားသော တဲကြီးတွင် ထိုးက အနားမှ လူများ အပြင်ထွက်သွားကြသည်။ အချို့ အစည်းအဝေးလုံး အချိန်ကို ရွှေ့ရသည်ဟု သူက ကျွန်တော့်ကို ပြောသည်။ နောက်ဆုံး သူတယောကလေး ဝှက်ထားကြသည်အထိ သူ့ကို အားပေးကြသည်ဟု ဆိုသည်။ (ဤအကြောင်း မောင်ဝံသက 'အတွေးအမြင်' တွင် ရေးဖူးပါသည်)

ကျွန်တော် ကြုံရသည့် ပြဿနာကလည်း မသေးပါ။ တစ်နေ့ ကျွန်တော် တယော လှေကျင့်နေစဉ် ကျွန်တော့်အဖေအနားတွင် ရပ်၍ နားထောင်သည်။ အဖေသည် မြန်မာ သီချင်းကြီးများနှင့် နီးစပ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ကြိုးတစ်ပုဒ်ဆုံးသည်အထိ နားထောင်လက်ပါ ထိုးသည်။ သီချင်းဆုံးတော့ အဖေက ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ပြီး 'ကောင်းသား သူမင်းဟာ ဘာသီချင်းလဲ' ဟု ဆိုသည်။ ကျွန်တော် ရင်ကွဲရပါသည်။ သူက ကျွန်တော်

...ခင်းလဲဟု မေးခြင်းကို ကျွန်တော် ဘယ်မျှ ခံစားရသည်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ကျွန်
...လောက် စိတ်ညစ်သွားမလဲ။ သို့သော် ကျွန်တော် သင်တန်း ဆက်တက်ပါသည်။

နောက်တော့ ကျောင်းပိတ်သည်။ သင်တန်းရပ်သွားသည်။ ကျောင်းပိတ်ချိန်မှာ
...ဘယောကျဉ်းသည်။ သို့သော် ဆင်ခြင်ရပါသည်။ အိမ်မှာ လူမရှိသည့်အချိန်၊
...တည်း ရှိသည့် အချိန်၊ ဒါတောင် ဘေးအိမ်က အပြောက မလွတ်ပါ။
...လောက် ပူလိုက်အိုက်လိုက်တဲ့ ကြားထဲ' တဲ့။ ကြည့်ပါ မခံစားတတ်တဲ့
...မရှိသူတွေ။

ကျွန်တော် ကျောင်းပြီး အလုပ်ဝင်၍ နယ်ရောက်သွားသည်။ ကိုစိုးသိမ်းအကြောင်း
...စာထဲမှာ တွေ့နေသည်။ ကျောင်းသား အခွင့်အရေး ကာကွယ်ရေး ကော်မတီ၊
...နှင့် စာဖတ်အသင်းတို့တွင် ကိုတင်မောင်ဝင်း၊ ခရမ်း (ကွယ်လွန်) ကိုမိုးဟိန်း
...နယ်ကျော်)တို့နှင့် အတူ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်နေသည်။
...ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်း သူ့စာအုပ်တွေ ဟောတစ်အုပ်၊ ဟောတစ်အုပ် ထွက်လာသည်။
...မာရှယ်တီးတိုး၊ မိုရှေဒါယန်း၊ ဆဒတ်၊ အာယန်ဒေး စသည်၊ သူသည်
...ရေးအား၊ ထုတ်အား ကောင်းသည်။ ခွပ်ဒေါင်းစာအုပ် ထုတ်ဝေရေးကို
...တောင်လိုက်သည်။ နောက်ပိုင်း သူ အင်န်အယ်လ်ဒီတွင် ပါဝင် လှုပ်ရှားသည်။ ၁၉၉၀
...မိဆန္ဒနယ် အမှတ် (၂) မှ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အရွေးခံရကြောင်း
...ခမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူရသည်။ ငါ့သုဝဏ်ရင်းပေါ့ဟု ကျွန်တော့် အပေါင်းအသင်းများကို
...ပြောသည်။

နောက်ပိုင်း သူ့ဘဝ မှန်တိုင်းကျလာသည်။ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဘဝ၊ ထောင်သို့
...ထွက်လိုက် သတင်းတွေ ကြားရသည်။ လူချင်းတော့ မဆုံဖြစ်။

အင်နွေ ပန်းချီစံတိုး အမှတ်တရ ဆွမ်းကျွေးအလှူတွင် သူနှင့် ဆုံသည်။ ရုတ်တရက်
...ကို သူ မမှတ်မိ။ မတွေ့ကြတာ အနှစ်လေးဆယ်ကျော်ပြီကိုး။ ကျွန်တော်က
...သင်တန်း အစဖော်ပေးတော့မှ သူ ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်သွားသည်။ ရှေးဟောင်း
...များ ပြောကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် နောက်ပိုင်း မကြာမကြာ တွေ့သည်။ သူ့အိမ်
...မောင်မိုးသူ မွေးနေ့ စသည်။ တယ်လီဖုန်းဖြင့် စကားပြောဖြစ်သည်။

၂၀၀၂ ခု မတ်လအတွင်းက ကမာရွတ် ရွှေပန်းညက်အိမ်ရာတွင် စာပေဟောပြောပွဲ
...ကျင်းပသည်။ ကျွန်တော် ဦးဆောင် ကျင်းပခြင်းဖြစ်၍ ဟောပြောမည့် ဆရာများကို
...တာဝန်ယူ ဖိတ်သည်။ မောင်သွေးသစ်မှတစ်ဆင့် နုနုရည်(အင်းဝ)၊
...သူက ကျွန်တော့်ဖိတ်ကြားချက်ကို ဝမ်းပန်းတသာ လက်ခံသည်။

ဟောပြောပွဲအပြီး ကျွန်တော်တို့ စကားအကြာကြီး ပြောကြသည်။ ရှေးဟောင်း
...များ၊ စာပေအကြောင်း၊ မျက်မှောက် နိုင်ငံရေးအကြောင်း၊ ကျွန်တော်နှင့်
...သစ်က ဝိစင်္ဂီသောက်ပြီး မောင်ဝံသက ဘိယာတစ်ဘူး သောက်သည်။ ဒါလည်း

သူ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် မဟုတ်။ ဝိုင်းထဲပါသည့် သဘောသာ။ သူနှင့် ကျွန်တော် နောက်ဆုံး တွေ့ရသည်ဟု ထိုစဉ်က မသိ။

စကားဝိုင်းတွင် သူ အကျဉ်းခံဘဝ၏ နာကြည်းဖွယ် တစ်ခုအတွက် ကျွန်တော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရသည်။ အဖြစ်က သည်လို။

မောင်သွေးသစ်က ဝိစကီသောက်လိုက်၊ စီးကရက် သောက်လိုက် စကားပြောလိုက် ကိုစိုးသိမ်းက ဘီယာသာ သောက်သည်။ ဆေးလိပ်မသောက်။ ကျွန်တော်က ကိုစိုးသိမ်း ဆေးလိပ်မသောက်ဘူးလား၊ အားနာလို့လားလို့ မေးရာ သူက ပြောသည်။

'ကျွန်တော်က ဆေးလိပ်သိပ်သောက်တာ၊ စီးကရက်ရော ဆေးပေါ့လိပ်ရောပေါ့ ထောင်ထဲမှာနေတော့ ဆေးပေါ့လိပ်တော့ သွင်းလို့ရတယ်၊ မီးခြစ်မကိုင်ရဘူး၊ ဆေးလိပ် သောက်ချင်ရင် အခန်းရှေ့က ဖြတ်သွားတဲ့ ဘာယာ၊ ထောင်ဝန်ထမ်းတွေကို စောင့်နေရ တယ်၊ ဆေးလိပ်သောက်တဲ့ ဘာယာဆို ဆရာ မီးတစ်တို့လောက် ပေးပါလို့ တောင်းရတယ်၊ စိတ်ကောင်းရှိတဲ့လူနဲ့ တွေ့ရင် ပေးခဲ့တယ်၊ အတော်များများက မကြားချင်ယောင်ဆောင်ပြီး သွားတယ်၊ ချိုးတာပေါ့ဗျာ၊ ဆေးလိပ်မသောက်ရပြန်ဘူး၊ ဆေးလိပ်သောက်ချင်စိတ်ဟာ တော်တော် ချိုးနှိမ်ရခက်တာ၊ တစ်ခါတော့ ဆေးလိပ်သောက်လာတဲ့ ဘာယာကို မှော် နေတုန်း တစ်ယောက် ဖြတ်သွားတယ်၊ ဆရာ မီးတစ်တို့လောက် ပေးပါလို့ တောင်းတော့ ရပ်ပြီး ကျွန်တော့်မျက်နှာ စေ့စေ့ကြည့်တယ်၊ နောက် သူသောက်လာတဲ့ ဆေးလိပ်ကို မြေပေါ် ပစ်ချ၊ ဖိနှပ်နဲ့ ကြိတ်ချေပြီး ကျွန်တော့်မျက်နှာကိုကြည့် မထိတရီ ပြုံးပြသွားတယ်၊ အဲဒီနေ့က စပြီး ကျွန်တော် ဆေးလိပ်ဖြတ်လိုက်တယ်။ ရှိတဲ့ ဆေးလိပ်တွေလည်း ပေးပို့ လိုက်တယ်'

သူ့ထုံးစံအတိုင်း လေအေးကလေးနှင့် ပြောနေသော်လည်း နားထောင်ရသူ ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် ဘောင်ဘင်ခတ်အောင် ခံစားလိုက်ရသည်။

နောက် ဘာမှမကြာလိုက် 'ပြည်သူ့ခေတ်'ရဲ့ 'ပြောချင်လွန်းလို့' က တစ်ဆင့် အဆုတ်ကင်ဆာ အတိုက်ခံနေရကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ သူနဲ့တွေ့တာ မတ်လ။ ယခု သတင်းက အောက်တိုဘာ၊ ခြောက်လကျော်ပဲ ရှိသေးသည်။ စင်ကာပူကနေ ဝိတိုရိယဆေး တက်နေကြောင်း သတင်းတွေ ရနေသည်။

၂၀၁၃၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက် မနက် ကိုးနာရီလောက်မှာ မောင်မိုးသူ(ဘကြီးနီ) ထံက ဖုန်းလာသည်။ ကိုဝံသ ဆုံးပြီဆိုသော သတင်း။

ကျွန်တော့်မျက်စိတွင် သူ၏ 'စိတ်ခံစားမှု တန်ဖိုး' တယောကလေးတစ်လက် ထိ မြင်နေသည်။

ပြတတ် ပြန်ကကြရအောင်

ဆင်ဝင်း(ဝဲခူး)

မြန်မာ့သမိုင်း(ငြိမ်း)

သုတေသန ကိုစိုးသိမ်းရယ်

အထွေထွေ သူငယ်ချင်း စင်ကာပူမှာ ဆေးကုနေတုန်း ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့တဲ့စာနဲ့ အခုရေးဖြစ်တဲ့ စာတော်ကားကား ကာလတွေ အတော်ခြားရုံမကဘဲ ဘဝပါခြားခဲ့ရပြီနော်။ ခင်ဗျား ပြန်လာပြီး အထွေထွေကို ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော်ဇနီး လာတွေ့တုန်းက ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေရော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေတွေပါ ကျွန်တော်ထက် အများကြီး ပိုကောင်း တွေ့ရလို့ အားပါးတရရှိခဲ့ပေမယ့် ဆက်လက်ဆေးဝါးကုသမှုခံယူတဲ့သတင်းတွေ တွေ့ရမှာတော့ တစ်နေ့တခြား အားမရစရာတွေဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ တွေ့တဲ့သူငယ်ချင်း သူငယ်ချင်း သတင်းမေး၊ ကျွန်တော်ဇနီးကို ခင်ဗျားဇနီးဆီ ဖုန်းဆက်ခိုင်းနဲ့ သူငယ်ချင်းရဲ့ ကျန်းမာရေးသတင်းကို အမြဲစုံစမ်းနေခဲ့တယ်။ ဝမ်းနည်းစရာသတင်းတွေနဲ့ စိတ်မကောင်း စရာသတင်းတွေကို ကျွန်တော်မိသားစုက ကျွန်တော်အတွက် မှောင်ချထားခဲ့ပေမယ့် ခင်ဗျား ဆုံးပါးခဲ့တဲ့ ၁၁. ၈. ၂၀၁၃ ရက်နေ့ မနက်စောစောမှာ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ဆက်လာတဲ့ ဖုန်းကို အလေ့အထမရှိဘဲ ကောက်ကိုင်လိုက်မိတဲ့အခါမှာတော့ ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့ သူငယ်ချင်းတစ်တွေကို အပြီးတိုင် စွန့်ခွာသွားခဲ့ပြီလို့ သိခွင့်ရလိုက်ပါတယ်။

ကြေကွဲဝမ်းနည်းခြင်း၊ နှမြောတသခြင်းများနဲ့အတူ ကြော် ငါက အရင်သွားရမှာ သူ့ ဘာကြောင့်များ ငါ့ကို ကျော်တက်သွားရတာပါလိမ့်၊ ငါ့လို ဘာမှအကြောင်းထူး မရှိတော့တဲ့ လူတစ်ယောက်အစား သူ့လိုအစားထိုးမရတဲ့ လူ့အဖိုးတန်တစ်ယောက်ကို ဘာကြောင့်များ အချိန်လေး ပိုမပေးရတာလဲလို့ တသသဖြစ်မိတယ်။ ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော် မှုတ်သည်း တူညီတိုက်ဆိုင်တဲ့ အကြောင်းလေးတွေ အတော်များများ ရှိနေတာမို့ ငါ့လိုအကြောင်းကိုယ် စဉ်းစားမိတိုင်း ခင်ဗျားအကြောင်း အထူးတလည် မစဉ်းစားနေရဘဲ အလိုလိုပေါ်လာစမြဲပါ။ တက္ကသိုလ်ဝင် စာမေးပွဲဆိုတာ အောင်ချက်ရာနှုန်းနည်းပါးလှတဲ့ စာလမှာ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ အောင်ပြီး တက္ကသိုလ်ရောက်

ခဲ့ကြတာ၊ နှစ်ယောက်စလုံး တူညီစွာနိုင်ငံရေးပိုးနဲ့ စာပေအနုပညာ ပိုးလေးတွေ ကိုယ်စီ ပါလာတာတွေကို အမြဲပဲ အမှတ် ရနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခြားနားတာကတော့ ခင်ဗျားက ဘယ်ကိစ္စ၊ ဘယ်ဘာသာရပ်မှာမဆို လေးလေးနက်နက်၊ စိုက်လိုက်မတ်တတ်၊ ဇွဲနပ်ကြီး သလောက်၊ လုံ့လဝီရိယ ကောင်းသလောက် ကျွန်တော်ကတော့ 'အဖော်ကောင်းရင် ငရဲပြည်လိုက်ချင်တဲ့' ဝေလေလေသမား တစ်ယောက်ပေါ့ဗျာ။ ဒါကြောင့်လည်း တက္ကသိုလ် သမဂ္ဂ နိုင်ငံရေးလောကမှာ ခွပ်ဒေါင်း စိုးသိမ်းဆိုတဲ့ နာမည်တစ်လုံးနဲ့ စာပေ အနုပညာ သတင်းစာ ဂျာနယ်လောကမှာလည်း မောင်ဝံသဆိုတဲ့ နာမည်တစ်လုံးနဲ့ နိုင်ငံသိ၊ ကမ္ဘာသိ ထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာ ရတာပါပဲ။

နောက် တူညီတိုက်ဆိုင်တဲ့အကြောင်းလေးတစ်ခုကတော့ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် စလုံးရဲ့ ဇနီးတွေဟာ ပဲခူးနေရှင်နယ်ကျောင်း (ယခု အ. ထ. က၃) ထွက် တစ်တန်းတည်း သား သူငယ်ချင်းတွေ ဖြစ်နေကြပြန်တယ်။ (နှစ်ယောက်စလုံးရဲ့ ထက်အောက်ညီအစ်ကို စစ်ဗိုလ် တစ်ယောက်စီ ရှိကြတာလည်း လာတူနေပြန်တယ်) ဒါကြောင့် တခြားသူငယ်ချင်း တွေက တို့ ကွယ်ရာမှာ 'အလကားပါကွာ ပဲခူးသူတွေကို ယူထားကြတဲ့ ပဲခူးသား မယား ကြောက်တွေပါ' လို့ ဟားခဲ့ကြတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူငယ်ချင်းတို့ ကိုယ်တို့ရဲ့ ဇနီးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ခင်ပွန်း လင်သားတွေအပေါ်မှာ ဘယ်လောက်နားလည်ပေးနိုင်ပြီး ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ တဲ့ မိသားစုဘဝ လေးတွေကို တည်ဆောက် ဖန်တီးပေးနိုင်ခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ ကိုတော့ သူငယ်ချင်းနဲ့ ကိုယ်တို့ အသိဆုံးပါ။

သူငယ်ချင်းရဲ့ စာပေအနုပညာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အစပိုင်းမှာတော့ 'ရွာဘုရား၊ ရွာသား မကြည်ညို' ဆိုတာလို သိပ်အထင်တကြီး မရှိခဲ့ပါဘူး။ သူလို ငါလိုပါပဲလို့ ထင်ခဲ့မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ၁၉၆၆-၆၇ မှာ 'ပညာရေးစနစ်သစ်နဲ့ အလားအလာ'၊ 'အပါယ်ခံတို့အတွက် လမ်း နှစ်သွယ်'၊ 'အိုင်အယ်လ်အေ ရွေးချယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍'၊ 'ပညာတတ်အလုပ်လက်မှု ပြဿနာ'စတဲ့ သတင်းစာ ဆောင်းပါးတွေ ပေါ်ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီကာလ သက်ဦးဆံ့ပိုင် စစ်အာဏာရှင် စနစ်နဲ့ မဆလရဲ့ အထိမခံ ရွှေပန်ကန်နိုင်ငံရေး ပေါ်လစီတွေ အတွက်တွေ တကယ့်မီးပွင့်တွေပါပဲ။ ကံမကောင်း၊ အကြောင်းမလှရင် ဘဝပြောင်းသွားနိုင်၊ ဒုက္ခ ရောက်သွားနိုင်တဲ့ ဆောင်းပါးတွေပါပဲ။ အဲဒီဆောင်းပါးတွေအတွက် အတော်ဂယက် ရိုက်ခဲ့ပြီး သူငယ်ချင်းလည်း အတော်အပြိုင် ခံရတယ်လို့ သတင်းတွေ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါတွေ ဖတ်မိတော့မှပဲ 'ဟ တို့ကောင်ကြီးက တယ်ဟုတ်ပါလား' လို့ အထင်မသေ ဝံ့တော့ပါဘူး။ နောက်ပိုင်း ၁၉၇၀-၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များမှာ ဆက်တိုက်ထွက်လာတဲ့ ကစ်ဆင်းဂျား၊ မိုရွေဒါယန်၊ မာရှယ်တီးတိုး၊ ခရူးရှက်စတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေနဲ့ အခြား ဘာသာပြန်စာအုပ်တွေ ဆက်တိုက်ထွက်လာတော့ ကိုယ့်လူကို အထင်မကြီးဘဲ မနေနိုင် တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အစက သူလို ငါလို လူတစ်ယောက်လို့ ထင်မိခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက် မှာ စာတွေကို မလွတ်တမ်း ဖတ်လာရတော့တာပါပဲ။ ကိုယ့်သူငယ်ချင်းမို့ ပြောတာ မဟုတ် ပါဘူး။ ဖတ်လေ လေးစားစရာကောင်းလေ ဖြစ်လာတော့တာပါပဲ။ အသက်အရွယ်ရလာပြီး

အတွေးအကြံတွေများလား၊ ဘဝအမြင်တွေ ပိုပြီး ပြည့်စုံလာမှ ရေးတဲ့ စာတွေ ဖတ်ရတော့ ပိုပြီး တန်ဖိုးထား လာရတော့တယ်။

သုငယ်ချင်းရဲ့ ဘဝတစ်ဆစ်ချိုးအပြောင်းအလွဲတွေ ဖြစ်စေခဲ့တာကတော့ ၁၉၆၀- ၆၅ ခု ကာလတွေပဲ ထင်ပါတယ်။ စာရေးပြီး ကလောင်သွေးချိန်နဲ့ တက္ကသိုလ် သင်တန်းခံရ လှုပ်ရှားမှုကာလတွေပဲပေါ့။ တစ်နည်းပြောရရင် ခွပ်ဒေါင်းစိုးသိမ်းနဲ့ ခေတ်သဘာဝရဲ့ အစလို့ပဲ ဆိုရမယ် ထင်တယ်။ ၁၉၆၃ ခု ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပဲခူးခရိုင် ကျောင်းသူ / ကျောင်းသားနှစ်ပတ်လည် အဖြစ် တင်ဆက်ခဲ့တဲ့ ကပွဲတစ်ခုမှာ ခွပ်ဒေါင်း စိုးသိမ်းနဲ့ မောင်ဝံသကို အနုပညာစာပေနဲ့ နိုင်ငံရေးဘဝတစ်ခုတည်းမှာ ပေါင်းစည်း တွဲဖက်ခဲ့တဲ့အတွက် အမှတ်ထင်ထင် အကြောင်းအရာတစ်ခုကို သတိရပါတယ်။ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် အပန်းဖြေ ရိပ်သာမှာ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အဲဒီကပွဲမှာ သုငယ်ချင်းက ဇာတ်ညွှန်းဆရာ၊ ညွှန်ကြားခဲ့တာ၊ ဇာတ်ခုံမန်နေဂျာအဖြစ်နဲ့ ပြဇာတ်တိုလေးနဲ့ ယိမ်းတစ်ခု တင်ခဲ့တယ်။ ညွှန်ကြားတိုလေးကတော့ ပဲခူးသူ ဟာသပြဇာတ်လေးပါ။ ပဲခူးမြို့ရဲ့ သမိုင်း ဟင်္သာကုန်းက ညွှန်ကြား/ကို အကြောင်း ပြုပြီး ပဲခူးသူလေးကို ဝိုင်းဝန်းပိုးပန်းကြတဲ့ သူဌေးသား၊ နိုင်ငံရေး သူသူ သမိုင်းဆရာလေး သုံးယောက်အနက်က ပဲခူးသူရဲ့ ဘဝအခြေ၊ စိတ်အနေကို ဖော်ပြတဲ့ သမိုင်းဆရာလေးကို ဘဝကြင်ဖော်အဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ အကြောင်းကို ဖော်ပြသရသမြောက်စွာနဲ့ တင်ဆက်ခဲ့လို့ လက်ခုပ်ဩဘာသံမစဲဘဲ အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်။ ညွှန်ကြားထက် ပိုပြီး အောင်မြင်တာကတော့ ဘီအေဆိတ်သားကင် ယိမ်းပါပဲ။ အဲဒီအချိန်က ညွှန်ကြားရေးနဲ့ ခေတ်ကို သရော်တဲ့ ယိမ်းပါ။ အဲဒီကာလက တက္ကသိုလ် ပညာတတ် အောင်အပိုင်းက စစ်အာဏာရှင်တွေကို အထင်မကြီးခဲ့ကြပါဘူး။ သုံးယောက်ပေါင်းမှ သမိုင်းတမ်း မအောင်တဲ့သူတွေအဖြစ် သရော်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒါကို စစ်အာဏာရှင်များ သိသွားသော အခါမှာ ဆူးလေဘုရားလမ်း ရုပ်ရှင်ရုံ တစ်ဝိုက်မှာ ဘီအေဆိတ်သားကင် ရောင်းနေသူ တစ်ယောက်က ဘီအေဆိတ် သားကင်ဆိုပြီး သူ့ဘီအေအောင်ပြီးသော်လည်း အောင်အောင် မရှိလို့ ဆိတ်သားကင်ရောင်းနေကြောင်း အင်တာဗျူးသဘော နိုင်ငံပိုင် သတင်းစာကြီးတွေမှာဖော်ပြပြီး တက္ကသိုလ် ပညာတတ်ဆိုသူတွေကို တုံ့ပြန်သရော်ပြီး ချီးမြှင့်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကို မောင်ဝံသက ကျောင်းသား (၁၆)ယောက်ပါတဲ့ ယိမ်းအဖွဲ့ကို သူ့ဘက်ရဲ့တွေ ဝတ်စေပြီး ယိမ်းကတွက် ကကြပါတယ်။ အဆို/အက အပိုင်းနဲ့ကျော့ပြီးတဲ့ အခါမှာ ဆိုင်းရော၊ အကလှုပ်ရှားမှုတွေရော တီခနဲ ရပ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဇာတ်စင် ဆီတို့ ယူနီဖောင်းဝတ်တချို့ တက်လာပြီး ဆိတ်သားကင်တွေကို ယိမ်းကနေတဲ့ သူတွေကို ရောင်းတဲ့အခါ ယိမ်းသမားများက ဆိတ်သားကင်များကို မြှောက်မြှောက်ပြီး သံပြိုင် ချီးမြှင့်ပုံနဲ့ ဆက်ကာ ကပါတော့တယ်။ ပညာရေးစနစ်ကို သရော်ရာမှာ၊ ခေတ်ကို သရော် ရာမှာ ဘီချင်းစာသားရော တေးသွားပါ ကောင်းလွန်းလို့ ပရိသတ်က သောသောညံ့အောင် ဝတ်ဝတ်တဲ့ အားပေးခဲ့ကြတဲ့အပြင် အကြိမ်ကြိမ် ပြန်လည်တောင်းဆိုလို့ အကြိမ်ကြိမ် ပြန်တင်တင်ဆက် ကပြခဲ့ကြရပါတယ်။ မှတ်မိသလောက်တော့ ကျွန်တော်တို့ (မင်းသီဟ)

ကိုသိန်းလွင်တို့၊ ကိုခင်မောင်စိန် (သစ်လုပ်ငန်း ငြိမ်း) နဲ့ ဒေါက်တာတင်အောင် (စိုက်ပျိုးရေး ငြိမ်း) တို့ ပါကြပါတယ်။ ကျန်လူများကိုတော့ သိပ်မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ အဲဒါ ခွပ်ဒေါင်း စိုးသိမ်းဆိုတဲ့ မောင်ဝံသရဲ့ လက်ရာပါပဲ။ သူ့ရဲ့တင်ဆက်မှု ဘယ်လောက် ထိမိပြီး ဘယ်လောက် ခိုက်သွားတယ် မသိဘူး။ အဲဒီ ၁၉၆၃ ခုကစပြီး ကိုစိုးသိမ်း တစ်ယောက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို စွန့်ခွာ ကျောခိုင်းခဲ့ရတော့တာပါပဲ။

နှစ်ကာလတွေ ကြာညောင်းခဲ့ပေမယ့် သမိုင်းဆိုတာက ဖျောက်ဖျက်ပစ်လို့ ရကောင်းသောအရာ မဟုတ်လို့ အဲဒီအချိန်က ဝိုင်းဝန်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ကြတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ အားလုံးဟာ ကိုစိုးသိမ်းကို အမြဲ အမှတ်ရနေကြတာပါ။ ခုတော့ ကိုစိုးသိမ်း ရယ် ခင်ဗျားနဲ့ တူညီတိုက်ဆိုင်မှုလေးတွေ များပါတယ်ဆိုကာမှ ခင်ဗျားနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ကင်ဆာရောဂါ ဝေဒနာသည်တွေ အဖြစ်နဲ့လာပြီး တိုက်ဆိုင်ကြပြန်တယ်နော်။ ကျွန်တော် ဟာ ဝေဒနာကို ခင်ဗျားထက် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်လောက် စောပြီး ခံစားခံရသူပေမယ့် ထိုအံ့ အတိုင်း ခင်ဗျားက ကျော်တက်သွားခဲ့ပြန်တယ်။ သွားနှင့်ပေးပို့ပေါ့ သူငယ်ချင်းရယ်၊ ကျွန်တော်လည်း မဝေးလှတော့တဲ့ ကာလမှာ ခင်ဗျားဆီကို ရောက်လာမှာပါ။ အဲဒီအခါ ကျတော့မှပဲ တပျော်တပါး အဆီအငေါ်မတည့်တဲ့ ကမောက်ကမ လောက လူ့ဘောင်မှာ ကြုံဆုံကြရတာတွေကို ပြဇာတ်လေးတွေ ပြန်ကကြတာပေါ့ဗျာ။ သူငယ်ချင်း ကောင်းစွာ သုဂတိ လားမယ်လို့ အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်နေပါတယ်။

ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြဦးစို့မယ်
ခင်ဗျားရဲ့ သူငယ်ချင်း
စော်ဝင်း(ဝဲနု)
မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း (ငြိမ်း)

သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ စာပေတိုက်နှင့်

ကျွန်ုပ်တို့တည်ထောင်ထုတ်ဝေသူ ပြီးတော့

နိုင်ငံရေးသမား

အကြောင်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် အမှန်တော့ ကိုချစ်စံ (စာရေးဆရာချစ်စံဝင်း)၊ ဗိုလ်တထောင်ဦးမြင့် (ကျွန်ုပ်တို့) ကော့ကရိတ် မောင်သိန်းညွန့် (ရှေ့နေ၊ ယခုလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်)၊ ကိုစိန်လှ (ယခု NDF၊ ယခင်သတင်းစာအယ်ဒီတာ)တို့နှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများပြီး မိတ်ဆွေအဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်သည်။

ဦးစိုးသိမ်းနဲ့က (၇) ဇူလိုင်အရေးအခင်းကာလကပင် စတင်သိကျွမ်းခဲ့သူဖြစ်ပါလျက် ကျွန်ုပ်တို့ဆက်ဆံမှုနည်းခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကိုစိုးသိမ်းသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်လျက် ကိုခင်ဆွေ (ရင်ပြင်နီ)၊ ကိုကြည်ဝင်း (ပခုက္ကူ)တို့နှင့် ခေတ်ပြိုင် နှစ်စဉ် ကျောင်းသားအရေးအခင်းက မွေးထုတ်လိုက်သော ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုစဉ်က ပဲခူးဆောင်သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်း အမှုဆောင်အတွင်း အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည် တပ်ဦးကျောင်းသားအဖွဲ့ဝင်မဟုတ်။ ဒီအက်စ်အိုကျောင်း အဖွဲ့ဝင်လည်း မဟုတ်ပါ။ စာရေးသူ၏ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာနှင့် စိတ်ဓာတ်ကို နှစ်သက်ကြ ပြုမူသည့် အဆောင်နေအများစုက အတွင်းရေးမှူးတင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဦးစိုးသိမ်းနဲ့ ပြည်ကျောင်းဆောင်မှာလား၊ တကောင်းကျောင်းဆောင်မှာလားမသိ၊ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ဆုံကြပြီး ကျောင်းသားအရေး၊ နိုင်ငံအရေး ဆွေးနွေးဖက်ဖြစ်သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် စာရေးသူက ကျောင်းထုတ်ခံရပြီး စာမေးပွဲတစ်နှစ်ဖြေခွင့်အပိတ်ခံရ နည်းလမ်းများ ရှာရသကဲ့သို့တွင် ဆရာဝင်လုပ်ရာမှ ကိုမြင့်ကို၊ ကိုချစ်စံတို့နှင့် ဆုံကြ၊ ဆုံကြသည်။ ကိုစိုးသိမ်းက သတင်းထောက်၊ အယ်ဒီတာ စသဖြင့် ပြန်ကြားရေးမှာ အပါအဝင်နေကြောင်း ကြားရပြီး အဆက်ပြတ်သွားသည်။

ဆရာဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း (ပါမောက္ခဒဿနဗေဒ)၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ကျောင်းသား အချို့ လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ်တွင် စာပြ အလုပ်ရကြသည်။ စာရေးသူလည်း ပါသွားသည်။ နောက်ပါတီယူနစ်ကော်မတီ၊ ရန်ကုန်တိုင်းတရားသူကြီး ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကိုစိုးသိမ်းသည် အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်များ တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ရေးထုတ်နေတာ တွေ့ရသည်။ သူရေးသော အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်များ ဝယ်ဖတ် ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ ရန်ကုန်တိုင်းတရားသူကြီးလုပ်စဉ် ကိုစိုးသိမ်း စာရေးသူရုံးကို ရောက် လာသည်။ မောင်သာဇွန်နှင့် ဆရာမတစ်ဦးကို လက်ထပ်ပေးဖို့ ခေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုစိန်လှဦးလည်း အားကျမခံ ထိုစဉ်က ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ် ဦးသိမ်းနှင့် မိန်းကလေးငယ်လေးတစ်ဦး လက်ထပ်ပေးရန် ခေါ်လာသည်။ သူတို့နှစ်ဦး အနေဝေးပေမယ့် စိတ်ဓာတ်ချင်း ရင်းနှီးပါသည်။

ကိုစိုးသိမ်း အမေရိကားက ပြန်လာပြီးချိန် ပထမ Fellowship ယူပြီး ခန့်မှန်း ထင်သည်။ ကိုစိုးသိမ်းကို အထက (၂)လသာကျောင်းရှေ့မှာ Fiat ကားလေးနှင့် တွေ့လျှင် သေးသည်။ ဝတ်စားဟန်မှာ အတော်စမတ်ကျသည်။ စာရေးသူက 'ကိုစိုးသိမ်း တယ်လီဂရပ်စ် ပါလားလို့' နောက်လိုက်တော့ သူက 'စာရေးဆရာဆိုတာ စာအုပ်သာကြော်ငြာရတာ မဟုတ်ဘူး။ လူကိုပါ ကြော်ငြာရတယ်'လို့ ပြန်နောက်လိုက်သည်။ ခုခေတ် Marketing guru တွေက မိမိ၏ ဝန်ဆောင်မှု (သို့) ထုတ်ကုန်ကို မရောင်းမီ မိမိကိုယ်ကို အရင်ရောင်းရင်။ Before you sell your services or product you sell yourself first ဟူသော စကားကို ကိုစိုးသိမ်း ထိုစဉ်ကပင် ကျင့်သုံးနေသလားမသိပါ။ ကိုစိုးသိမ်းရေးခဲ့သော စာအုပ် မျိုးစုံ ၆၅အုပ်အနက် (၁) သတင်းစာပညာသဘောတရားနှင့် လက်တွေ့၊ (၂) အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဘိဓာန်စာအုပ်၊ (၃) ရှာမှ ရှားတဲ့နိုင်ငံရေးသမားနှင့် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါး၊ (၄) ခေတ်မီ နိုင်ငံရေးဝေါဟာရအဘိဓာန် စာအုပ်များသည် စာပေဆုရခဲ့သည်။ စုံထောက်ရှေ့နေကြီး ပယ်ရီမေဆင်စာအုပ်များကိုလည်း ဘာသာပြန်လိုက်သေးသည်။ ရှေ့နေကြီး ပယ်ရီမေဆင်နှင့် ခရိုင်အစိုးရရှေ့နေကြီးတို့ တရားရုံးတော်တွင် စကားစစ်ထိုးကြ၊ ပြောဆိုသုံးစွဲကြသောစကားများ၊ ဥပမာ it is out of issue, irrelevant immaterial, object ရုံးတော်က ဆုံးဖြတ်ရမည့်ပြဿနာ၏အပြင် ရောက်နေပါတယ်။ မစပ်ဆိုင်သော၊ အရေးမရှိသော တင်ပြချက်များဖြစ်၍ ရုံးတော်လက်မခံ ရန် ကန့်ကွက်ပါတယ်ဆိုသော ရှေ့နေကြီး ပယ်ရီမေဆင်အသုံးစကားများကို ကြိုက်ခဲ့သည်။ ကိုစိုးသိမ်းသည် ပင်တိုင်ဆောင်းပါးများကိုလည်း ရေးလိုက်သေးသည်။ ရေးနိုင်သေးသည်။ ဆရာဦးသိန်းဖေမြင့်က 'ပွင့်လင်းလင်းပြောပါရစေ' ဆရာအောင်ဗလက 'ကြည့်သောသူမြင်၏' ကဲ့သို့ပင် ကိုစိုးသိမ်း မောင်ဝံသသည် 'ပြောချင်လွန်းလို့' မူသေခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများ ခပ်သွက်သွက်ခပ်ထက်ထက်ဖြင့် စာဖတ်သူများ heart ထိအောင် တင်ပြနိုင်ခဲ့သည်။

ကိုစိုးသိမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်မှတ်ရရ ပြောစရာတစ်ခုရှိပါသည်။ တစ်ညဘက် ရေဒီယိုနားထောင်ရင်း ဘီဘီစီသတင်းက မောင်ဝံသထောင်ထဲမှာ ကျန်းမာ

ကြောင်း ဆီးသွားရာတွင် သွေးပါကြောင်း ပြောသွားသည်ကို ကြားလိုက်ရသည်။
ပန်းဆိုးတန်းဗဟိုတရားရုံးရှေ့တွင် လူချင်းတွေ့တော့ ကိုစိုးသိမ်းသည် အသား
ပေါက်နေတာ တွေ့ရသည်။ ဘီဘီစီသတင်းအကြောင်းပြောပြပြီး ခုတော့ ဟိုတယ်
အသားကွန်းနှင့် အနားယူရာမှ ပြန်လာသလိုပဲလို့ စာရေးသူကပြောလိုက်တော့
ကွန်တော်ထောင်ထဲမှာ ဝိပဿနာဘာဝနာကျင့်ခဲ့ရတယ်။ အခန်းဝမှာ စပီကာ
ဖြစ်ထားတယ်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး၏ ဝိပဿနာတရားဟောခွေ ဖွင့်ထားတာကို
ဖွင့်ဖတ်ပြီး အတော်လေး အကျင့်ရသွားတယ်။ တဖြည်းဖြည်းစိတ်က အေးချမ်းတည်ငြိမ်
စွမ်းဖြစ်တဲ့ အသားအရေကလည်း အခုလို ကြည်လင်စိုပြည်သွားတာ ဖြစ်တယ်လို့
ပြောတယ်။ အပြင်ရောက်လာတော့ ပထမတော့ ဆူးလေဘုရားပေါ်မှာ တရားမှတ်၊
အနားယူခန်းကြောင်း၊ နောက်ပိုင်းကျတော့ ကိစ္စများမြောင်လူတို့ဘောင်၌ဆိုသလို
အနားယူခန်းတော့လို့ ပြောပါသည်။

အထက်က အမှတ်တရအကြောင်းအရာတင်ပြပြီးတော့ ကိုစိုးသိမ်း၏ စွမ်းရည်နှင့်
အနားယူခန်းကို ဆက်ပြောပြချင်ပါသည်။ ကိုစိုးသိမ်း၏စွမ်းဆောင်မှုများအနက် စာရေး
ခြင်းစိတ်ဝင်စားသော စာအုပ်အချို့နှင့် ဆောင်ရွက်မှုအချို့ကို အောက်တွင် ဖော်ပြ
ပါသည်။

အတွေးအမြင်'လို့ စာအုပ်မျိုးကို ရေရှည်တည်တံ့အောင် သူထိန်းထားနိုင်သည်။
အသက်က သူ့စိတ်ထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်များအနက် စာရေးသူနှစ်မြို့က်သော စာအုပ်

- (၁) ဒေါက်တာထင်အောင်၏ 'ပုဂံမပျက်မီက မြန်မာနိုင်ငံ' (မြန်မာရာဇဝင်များ
ဘက်က ချေပချက်)
အောင်သန်း (မန္တလေး) မြန်မာပြန် Burmese (Myanmar) History
before 1287 a defence of the chronicle by Maung Htin Aung
- (၂) ဒေါက်တာလှဘေ၏ 'မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ယောက်၏ဘဝ (ပုခက်တွင်းမှ
သည် ဂူတွင်းအထိ)
ဒေါက်တာတင်လှိုင်မြန်မာပြန် The Myanmar Buddhist his life from
the cradle to the grave By Dr.Hla Pe (အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာ)
- (၃) ဦးသက်ထွန်းအငြိမ်းစား သံအမတ်ကြီး၏ 'မြန်မာတစ်ဦး၏ကမ္ဘာ့အမြင်'
A Myanmar looks at others By U Thet Tun (retired
Ambassador) (မြန်မာ- အင်္ဂလိပ်)
- (၄) မောင်စူးစမ်း၏ 'ကြက်ဥပေါ်လမ်းလျှောက်ခြင်း'
- (၅) မောင်စူးစမ်း၏ 'ဦးနှောက်ကိုဆွဲခြင်း' စသည်စာအုပ်များသည် ဒေါင်းစာပေ
၏ အရည်အသွေးမြင့် ထုတ်ကုန်များ ဖြစ်ပါသည်။ (Quality Products)
- (၆) ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်

- (ဆ) လူငယ်များအတွက် သင်းစာပညာသင်တန်း
- (ဇ) သတင်းစာအသင်းကို တည်ထောင်သူ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သူ
- (ဈ) သတင်းစာဆရာကြီး ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင် မောင်ဒေးရှင်းသည် စာရေးသိသလောက် ကိုစိုးသိမ်း၏ Brain Child ပင်ဖြစ်သည်။

ကိုစိုးသိမ်းရေး ထောင်ထဲကိုလည်း ဝင်လိုက်ထွက်လိုက်ခဲ့ကြားက အခုလို အလုပ်တွေကို ဘယ်လိုအချိန်ပေးပြီး ဘယ်နည်းဘယ်ပုံလုပ်နိုင်ခဲ့ပါသလဲ ကိုစိုးသိမ်း။ Fellowships ကိုလည်း Journalism ရော၊ Democracy ရော နှစ်ထပ်ကွမ်းရလိုက်သေး၊ တစ်ဖက်တစ်လည်း သမီးလေးတွေ၊ သားလေးတွေကို လူချွန်လူမွန်ဖြစ်အောင် ပျိုးထောင်နိုင်ခဲ့သေး၊ ချီးကျူးအားကျဖွယ်ကောင်းသော ကိုစိုးသိမ်း၊ မြန်မာနိုင်ငံလူ့သက်တမ်းထက်ကျော်နေတယ်လို့ ဆိုနိုင်ဦးတော့ ဘဝသံသရာခရီးရှည်အတွက် ထွက်ခွာသွားတာ နည်းနည်းစောနေလို့ နှမြောတသ သတိရနေတယ် ကိုစိုးသိမ်း။

ကိုစိုးသိမ်း အဆုတ်ကင်ဆာ ဖြစ်တယ်လို့ သတင်း ကြားကြားချင်း ကိုစိုးသိမ်း တက္ကသိုလ်မှာ ဘာသာတွဲတွဲ ငယ်သူငယ်ချင်း ကိုမြင့်ဆွေနှင့် သူ့အိမ်ရောက်သွားကြသည် သုံးယောက်သား City Star ကော်ဖီဆိုင်မှာ စကားသွားပြောကြသည်။ အမေရိကန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ သွားလေ့လာဖို့ ဗီဇအတွက်ဆေးစစ်ရင်း ယခုလို အဖြေတွေ့ရတာ မိတ်ဆွေအပေါင်း အသင်းများ၏ အကူအညီဖြင့် စင်ကာပူသွားကုဖို့တော့ အစီအစဉ်ရှိတယ်လို့ အေးဆေး တည်ငြိမ်စွာပင် စာရေးသူတို့ကို ရှင်းပြသည်။ မိမိမှာလည်း စင်ကာပူ အထွေထွေကုဆေးရုံကြီး၏ National Cancer Center (ခွဲစိတ်ဌာန)၏ လူနာတစ်ဦးဖြစ်ရန် NCC က မြန်ဝေသည့် 'ကင်ဆာအကြောင်း သိကောင်းစရာစာအုပ်များကို စုဆောင်းတင်ဆက် ဖြစ်ရာ ကိုစိုးသိမ်းအတွက် အဆုတ်ရောဂါအကြောင်း' သိကောင်းစရာ (ခေတ်မီဆေး သိပ္ပံနည်းနာကုထုံး) နှင့်အခြား ရွေးချယ်စရာကုထုံးများအကြောင်းပါ စာအုပ်များကို သွားပေးသေးသည်။

နောက်ဆုံးတစ်ခေါက် သူ့ထံထပ်ရောက်သေးသည်။ စာရေးသူဖတ်မှတ်ကောက်ဆွဲရေးထားသော အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ စာတွဲဖိုင်တစ်ခုသွားပေးရင်း နိုင်ငံအရေး၊ အခြေခံဥပဒေအရေး အတော်ကြာကြာ ပြောဖြစ်သေးသည်။ လက်ရှိတည်ဆဲ အခြေခံဥပဒေ၊ Democratic Republic Principles Federal Union Principles မပီသသော မမေ့မော့သော ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မပြင်နိုင်သေးသမျှတော့ ရွှေ့ပြည်တော် မျှော်တိုင်းဝေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဲဒီအရေး အဲဒီတာဝန်တွေအတွက် ကိုစိုးသိမ်းရောဂါဝေဒနာတွေ ကျော်လွှားနိုင်ဖို့ အရေးကြီးကြောင်း ပြောဖြစ်ကြပါသည်။

နောက်ပိုင်း သူ့အိမ်ကိုမရောက်တော့ပါ။ စနစ်တကျကုလျှင် သူ့ရောဂါ ပျောက်မည်ဟု စာရေးသူထင်မြင်မိပါသည်။ သို့သော် ကိုစိုးသိမ်းသည် မျှော်လင့်သလိုမဟုတ် အခြေအနေ ယိုယွင်းဆုတ်ယုတ်လာကာ ဘဝသံသရာခရီးရှည်ကို ထွက်ခွာသွားရှာသည်။

ကိုစိုးသိမ်းနှင့် အမှတ်တရ

သင်းဆောင်

အကြောင်းအရာသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်ဟာ ကျွန်တော့်အတွက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲရတဲ့ နှစ်လို့ သတ်မှတ်လို့ရမယ် ထင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်နဲ့ညီရင်းအစ်ကိုတို့ ဆိုင်ခင်းနှီးခဲ့တဲ့ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကိုကျော်ဦး (မြန်မာ့အသံကျော်ဦး)တို့ နှစ်ယောက်ရှေ့ဆင့် ဆက်ဆံ ကွယ်လွန်သွားကြလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းက ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့၊ နံနက် ၆ နာရီ ၁၅ မိနစ်မှာ ကွယ်လွန်ပြီး ကိုကျော်ဦးကတော့ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်တော် ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ရောက်ပါတယ်။ ကိုကျော်ဦး (အဆိုဒ်က မြန်မာ့အသံကျော်ဦးမဟုတ်သေးဘဲ သက်ဝေ-တောင်ငူပဲ ရှိပါသေးတယ်) က ကျွန်တော်ထက် တစ်နှစ်စောပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကို ရောက်နှင့်နေပါပြီ။ တက္ကသိုလ် ဆက်ဆံတဲ့နှစ်မှာပဲ အဆောင်လိုက်သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်းများ၊ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အသင်းများနဲ့ ကျောင်းသားညီညွတ်ရေးတပ်ဦးမှာ တက်တက်ကြွကြွ လုပ်ကြရင်းနဲ့ ကိုသက်ဝေနဲ့ ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြပါတယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကလောင်အသင်းကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှာ ပြန်ဖွဲ့ကြတော့ ကိုသက်ဝေ (တောင်ငူ)က ပြန်ကြားရေးမှူး တာဝန်ယူပြီး မောင်ပုည (လှည်းကူး) ဖြစ်သူ ကျွန်တော်က တွဲဖက်ပြန်ကြားရေးမှူးတာဝန်ယူခဲ့ပါတယ်။ [စကားချုပ်- ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ လှုပ်ရှားမှုများကို ကြုံကြိုက်ရင် ရေးပါဦးမယ်။]

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်အရေးအခင်း နောက်ပိုင်း ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော် စတင်ခင်မင် ခဲ့ကြပါတယ်။ မန္တလေးဆောင်ရွှေက ယာယီကျောင်းသားသမဂ္ဂတဲတန်းလျားမှာ ကျွန်တော် နဲ့ ဆုံခဲ့ကြတာပါ။ ကျွန်တော်က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကလောင်အသင်းနဲ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မှတ်တိုင်မဂ္ဂဇင်းကော်မတီကိစ္စတွေ လုပ်ဆောင်ရင်း ကိုစိုးသိမ်းက ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု များမှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရင်းနဲ့ ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြတာ သူကွယ်လွန်တဲ့အထိ အခင်မပျက် ခဲ့ပါဘူး။

အမျိုးသားသတင်းဆုပေးပွဲ
အမျိုးသား ကဇာတ်ရုံ
(၂၀၁၁ ခုနှစ်)

ကျွန်တော် 'ဝယ်သူ့စိတ်ကြိုက်' ဂျာနယ် စာတည်းချုပ်အဖြစ်နဲ့ တာဝန်ယူနေခဲ့တဲ့ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွေမှာ ကိုစိုးသိမ်းက မောင်ဝံသကလောင်အမည်နဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ဆက်တိုက် ရေးပေးခဲ့ပါတယ်။ သူ့ဆောင်းပါးတွေပါတဲ့ 'ဝယ်သူ့စိတ်ကြိုက်' ဂျာနယ်တွေကို ကြုံရင်ကြုံသလို သူကနေတစ်ဆင့် ထောင်ထဲမှာရှိနေတဲ့ ဆရာဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်ဖတ်ဖို့ ပေးခဲ့တာတွေ ရှိပါတယ်။ သူကလည်း ဦးဝင်းတင်ဆီ မရောက်ရောက်အောင် စိတ်ရှည် ရှည်နဲ့ ပို့ပေးရှာပါတယ်။

[ပူးတွဲပါဓာတ်ပုံမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ် အမျိုးသားသတင်းဆုပေးပွဲသို့ မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တက်ရောက်လာစဉ် အမှတ်တရအနေနဲ့ ကိုဘသန်းတင်က ရိုက်ကူးပေးခဲ့ပါတယ်။]

သင်းအောင်

၆၂ နှစ် လူငယ်မျိုးဆက်ထဲက

ရွှေတော် ဟိုးထွက်လာသူတစ်ဦး

အောင်စာရင်း (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ရွှေတော်တို့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စတင်ကြတဲ့နှစ်က ၁၉၆၁ ခုနှစ်ပါ။ အဲဒီနှစ်က ညည်းနည်းထူးခြားတယ်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေက ရှစ်တန်းအောင်ပြီးရင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းကို ရောက်ကြတယ်။ ကိုးတန်းဆိုတာ မရှိဘူး။ တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲတန်းဖြေရတယ်။ အဲဒီနှစ်ကို ကျင့်သုံးတာ ၁၉၆၁ ခုနှစ်က နောက်ဆုံးပဲ။ အောင်စာရင်း ထွက်တော့လည်း အဲဒီနှစ် ထွက်တယ်။ ပထမအဆင့်က အထက်တန်း ကျောင်းထွက်လက်မှတ်ရ (H.S.F) အောင်စာရင်း။ အဲဒီ စာရင်းထဲမှာ ပါတဲ့သူတွေထဲကနေ နောက်တစ်ဆင့် ကြေညာပေးတဲ့ အောင်စာရင်းက တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်တဲ့ အောင်စာရင်း။ ကျွန်တော်တို့ မုံရွာစာစစ် ကျောင်းထွက် (H.S.F) အောင်စာရင်းကို ရေဒီယိုက ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့မှာ ကြေညာပြီး အောင်စာရင်းဆင့် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်စာရင်းကိုတော့ ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့မှာ ကြေညာပါတယ်။

အဲဒီခေတ်က မြန်မာနိုင်ငံမှာ တက္ကသိုလ်က နှစ်ခု ရှိပါတယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် နဲ့ မုံရွာတက္ကသိုလ်။ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးက ကျောင်းသားတွေ ကြိုက်ရာ တက္ကသိုလ်ကို တက်သွားရတယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တက်ဖို့ ရန်ကုန်ကို လာကြတဲ့ အဲဒီနှစ်က တက္ကသိုလ် ဝင်တန်း အောင်ကြတဲ့ ကျောင်းသား ကျောင်းသူတွေထဲမှာ ကျွန်တော်လည်း ပါခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ် ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို ဇွန် ၂၄ ရက်နေ့မှာ ရောက်ပါတယ်။ တက္ကသိုလ်ရဲ့ အစဉ် အလာ မောင်မယ်သစ်လွင် ကြိုဆိုပွဲဖြစ်တဲ့ မောင်မယ်သစ်လွင်နေ့ (Freshers' Day) ကို မတ်လဆန်းရက် အဲဒီနှစ်က နှစ်ရက်ကျင်းပပါတယ်။ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နဲ့ ၈ ရက်နေ့ပါ။ ဘွဲ့နှင့် အောင် ခန်းမကြီးမှာ ကျင်းပတာပါ။ မောင်မယ်သစ်လွင်တွေကို ကြိုဆိုတဲ့ နှစ်ခွန်းဆက် စကားကို ပါမောက္ခချုပ်က ပြောတယ်လို့ ရေးရေးပဲ မှတ်မိပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက

ပါမောက္ခချုပ်က ဒေါက်တာသာလှပါ။ သိပ္ပံမဟာဌာနနဲ့ ဝိဇ္ဇာမဟာဌာနက ပါမောက္ခတွေက မိမိတို့ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်အကြောင်း မိတ်ဆက် ရှင်းလင်းကြတယ်။

အဲဒီတုန်းက တက္ကသိုလ်မှာ သင်ယူကြရတာက ဘာသာတွဲစနစ်။ သိပ္ပံဘာသာရပ် သင်ယူကြမယ့် ကျောင်းသားတွေအတွက်က ဘာသာတွဲ နှစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ ဝိဇ္ဇာသမားတွေ အတွက်ကတော့ ယူလို့ရတဲ့ ဘာသာတွဲတွေက အတော်များတယ်။ ကျောင်းသားတွေ စိတ်ကြိုက် ဝါသနာပါရာ မိမိဘာသာ ဆုံးဖြတ်ပြီး ကြိုက်တဲ့ ဘာသာတွဲကို ယူလို့ရတယ်။ ဘယ်သူကမှ ဘယ်ဘာသာရပ် သင်ရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်မပေးဘူး။ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ ရမှတ်ကို ကြည့်ပြီးတော့လည်း မသတ်မှတ်ဘူး။ ဥပစာဝိဇ္ဇာ (က)တန်း တက်ဖို့ ကျွန်တော် ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ ဘာသာတွဲက စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာ၊ ဘောဂဗေဒနဲ့ သမိုင်း။ ပင်ရင်း မြန်မာစာနဲ့ အင်္ဂလိပ်စာက သိပ္ပံသမားတွေရော ဝိဇ္ဇာသမားတွေပါ မယူမနေရ ဘာသာရပ်တွေ။ အဲဒီမှာတင် ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော် စဆုံမိကြတာပါပဲ။ ဒီဘာသာတွဲယူတဲ့ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေ အားလုံး ၃၀ ကျော် ၄၀ လောက်ပဲ ရှိတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တို့ ယူတဲ့ ဘာသာတွဲကို HH လို့ အမှတ်သညာ ပေးပါတယ်။ ကျွန်တော် မှတ်မိသမျှ HH ဘာသာတွဲယူသူတွေကတော့-

- ၁။ ကိုသောင်းမြင့် (ရန်ကုန်)
- ၂။ ကိုတင်ထွန်း (ရန်ကုန်)
- ၃။ ကိုစိုးသိမ်း (ပဲခူး)
- ၄။ ကိုမျိုးမြင့် (ပဲခူး)
- ၅။ ကိုအေးကြိုင် (ကျွဲကဒွန်း)
- ၆။ ကိုခင်ညို (ဟင်္သာတ)
- ၇။ ကိုထွန်းမြင့် (ဟင်္သာတ)
- ၈။ ကိုအေးရွှင် (ရေနံချောင်း)
- ၉။ ကိုသန်းကြွယ် (ရေနံချောင်း)
- ၁၀။ ကိုရီလွင် (ပေါင်းတည်)
- ၁၁။ ကိုမြင့်ဆွေ (မလှိုင်)
- ၁၂။ ကိုမြင့်ဆွေ (မုံရွာ)
- ၁၃။ ကိုမြင့်အုန်း (ရန်ကုန်)
- ၁၄။ ကိုရဲထွန်း (ရန်ကုန်)
- ၁၅။ ကိုအောင်ကျည်ထွန်း (မိတ္ထီလာ)
- ၁၆။ မသန်းဆွေ (ဟင်္သာတ)
- ၁၇။ မညွန့်ရီ (တိုက်ကြီး)

တို့ပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဥပစာဝိဇ္ဇာ ကျောင်းသားတွေရဲ့ စာသင်ခန်းတွေက တက္ကသိုလ် ဘောလုံးကွင်း တောင်ဘက်က ဘီအိုစီ ကောလိပ်မှာ ရှိပါတယ်။ ဥပစာ သိပ္ပံကျောင်းသားတွေ

အဲဒီအိမ်ကောလိပ်နဲ့ လမ်းခြားပြီး အနောက်ဘက်မှာ ရှိနေတဲ့ ပြည်လမ်းမကြီးပေါ်က အင်ဂျင်နီယာကောလိပ်လို့လည်း အဲဒီတုန်းက ခေါ်ကြတဲ့ ရှမ်း ခန့်ခန့်လှလှ အဆောက်အအုံမြင့်မြင့်ကြီးပါ ရှိနေတဲ့ နေရာပါပဲ။ အခုတော့ ကောလိပ်ရော အဲဒီအင်ဂျင်နီယာကောလိပ်ပါ ဆေးတက္ကသိုလ် ၁ လက်အောက် ဆောက်ပေးတယ်။

ကျောင်းဝတက်ခါစက မန္တလေးတက္ကသိုလ်ကို ကျော်ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် လာ ဆက်သွယ်လား မသိ။ ကျွန်တော်တို့ မုံရွာသားတစ်သိုက် အဆောင်နေခွင့် မရကြပါ။ အဆောင်ရတယ်။ ပြည်လား၊ တကောင်းလား၊ ကောင်းကောင်း မမှတ်မိတော့။ အဆောင်မှာ မုံရွာက အတန်းကြီး ကျောင်းသားကြီးတစ်ယောက်က 'မနက်ဖြန် Convoca-tion ကောင်စီ အစည်းအဝေး ရှိတယ်ကွ။ တ. က. သ က အဲဒီမှာ ဆန္ဒပြမယ်၊ အဆောင် မင်းတို့လည်း လိုက်ကြ'လို့ သတင်းပေးပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှာ သီးခြား လွတ်လပ်တဲ့ တက္ကသိုလ်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက တက္ကသိုလ်ရဲ့ တက္ကသိုလ်ကို စီမံခန့်ခွဲဖို့ တက္ကသိုလ်ကောင်စီဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီဆန္ဒပြပွဲက တက္ကသိုလ်မှာ ပထမဆုံး ကျွန်တော် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆန္ဒပြခွင့်ရတဲ့ပွဲပဲ။ ကျွန်တော့် ပထမဆုံး ဆန္ဒပြဖူးတဲ့ပွဲလည်း ဖြစ်တယ်။ တောင်းဆိုချက်တွေ ရေးထားတဲ့ ကိုင်ပြုံး ကြွေးကြော်ကြတယ်။ တခြား ကြွေးကြော်သံတွေကိုတော့ မမှတ်တော့ပဲ။ 'နှစ်ယောက်တစ်ခန်း ထားရှိရေး-ဒို့အရေး၊ ဒို့အရေး' အော်ခဲ့တာကိုတော့ မမေ့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အဆောင်ရမှာကိုး၊ နောက်တစ်လလောက်အကြာမှာ ထင်ပါရဲ့။ အဆောင်နေခွင့်ရပါပြီ။ ပဲခူးဆောင်မှာပါ။

တက္ကသိုလ်မှာ အသင်းအပင်းတွေ စုံလှပါတယ်။ အမျိုးသမီး အမျိုးသား အဆောင် မှာ ရှိတဲ့ သဟာယနဲ့ စာဖတ်အသင်းတွေ။ နောက် အနုပညာအသင်း၊ ကစားနည်း အသင်း၊ အားကစားအသင်းတွေကလည်း အစုံ။ တက္ကသိုလ်တောလုံးအသင်းက ပထမတန်း အသင်းအသင်းတွေ ကစားတဲ့ အောင်ဆန်းကွင်းမှာ နာမည်ကြီး။ တက္ကသိုလ် အမျိုးသမီး အသင်းတောင် ရှိတယ်။ ဒေသ အခြေခံအသင်းတွေဖြစ်တဲ့ ချင်းတွင်း ကျောင်းသား အသင်း၊ ပဲခူးခရိုင် ကျောင်းသားများအသင်း၊ ပြည်ခရိုင် ကျောင်းသား အသင်းလို အသင်းတွေကလည်း အများကြီး။ နေ့ကျောင်းသားများအသင်း၊ မြို့မ ကျောင်းသားဟောင်း အသင်း၊ စိန်ပေါလ် ကျောင်းသားဟောင်းများအသင်း ဆိုတာမျိုးလည်း ရှိတယ်။ တက္ကသိုလ်ကဗျာဆရာအသင်း၊ ကလောင်ရှင်အသင်း၊ တက္ကသိုလ်သတင်းထောက်များ အသင်းအသီး ရှိတယ်။ အဓိက အကျဆုံး အသင်းကြီးကတော့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ။ သမဂ္ဂကို ကျောင်းသားညီညွတ်ရေးတပ်ဦး အဖွဲ့ဝင်တွေက အဆောင် နေကြပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ကိုဗဆွေလေးပါ။ ကိုသက်ကတော့ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ခုဉ်ကြွပါ။

အခမ်းအနားတွေ၊ ဟောပြောပွဲတွေကလည်း အစုံရှိတယ်။ ပြင်ပက ပညာရှင်တွေ၊ စာရေးဆရာတွေ၊ နိုင်ငံရေးလောက ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပြောတဲ့ ဟောပြောပွဲတွေ ရှိတယ်။ စာရေးဆရာအောင်လင်းတို့၊ ရန်ကုန်ဘေဆွေတို့ အုပ်စုက လုပ်တဲ့ 'လူသည် ခွေးထက် ပိုက်၏' ဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့ အဆို၊ အချေပြောကြတဲ့ စကားရည်လှပဲ့လိုဟာမျိုးတောင် ရှိတယ်။ ကျောင်းသားညီညွတ်ရေးတပ်ဦး ညီလာခံလို အစည်းအဝေးမျိုးကြီးလည်း ရှိတယ်။ ၁၉၆၁-၆၂ ပညာသင်နှစ်ထဲက အခမ်းအနားတွေထဲမှာ ကမ္ဘာ့ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ဘုရားနှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် ပဒေသာကပွဲကို ကျွန်တော် ထူးထူးခြားခြား မှတ်မိနေပါတယ်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက် စနေနေ့ညမှာ တကသ နောက်ကျော မြေကွက်လပ်ထဲ စင်ထိုးပြီး ကျင်းပတဲ့ပွဲပါ။ နန်ယန် တရုတ် အထက်တန်းကျောင်းက ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေကလည်း ယိမ်းတွေ၊ အကတွေနဲ့ ပါဝင် ကူညီကြပါတယ်။ ကပြကြတဲ့ အစီအစဉ်တွေထဲမှာ ပြဇာတ်တိုတွေ၊ မြိုင်ထ အက၊ ကျောင်းသူတွေကိုယ်တိုင် လူပြက်၊ မင်းသမီးအဖြစ် ကပြကြတဲ့ အင်းလျားဆောင် သူတွေရဲ့ အငြိမ်း၊ မုံရွာက ဝါရင့်ကျောင်းသားကြီး ကိုကျော်ခိုင်မြိုင်ဦးဆောင်တဲ့ နာမည်ကျော် ချင်းတွင်း ဒိုးပတ်၊ ၁၃၀၀ ပြည့်အရေးတော်ပုံ ဘဲလေးစတာတွေ၊ အတော် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင် ရှိပါတယ်။ ၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံ ဘဲလေးကို ကျွန်တော် အတော် သဘောကျမိပါတယ်။ နောက်ခံ သီချင်းကလည်း တေးသွားရော စာသားအလွန်ကောင်းတယ်။ သရုပ်ဆောင်တာတွေလည်း ကောင်းတယ်။ ကြက်သီးမွေးညစ်ထမတတ် စိတ်အားတက်ကြစရာ ကောင်းလှ ပါတယ်။ ဒီအခမ်းအနားမှာပဲ မြတ်လေးကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး သီချင်းကို စကြားဖူးပြီး ကြိုက်သွားပါတယ်။ သီချင်း အစအဆုံးတော့ မရပါ။

'စစ် x x ဖြစ်လာပြီဆိုမှဖြင့် x x x မိခင်တကွဲ သားတကွဲနဲ့ x x သေပွဲဝင် x x x အရောင်အသွေး မခွဲခြားပါ x x x စာသင်ခန်းတွေလည်း x x x ပိတ် x x x တိတ် x x လာ x x လာ x x အရေးဆိုကြ x x အရေးဆိုကြ x x အကျမြူငုံးပိတ်ပစ်ပါ x x x အကျမြူငုံးပိတ်ပစ်ပါ x x x စစ်ကို မလိုပါ x x စစ်ကို မလိုပါ x x ငြိမ်းချမ်းရေးသာ x x ငြိမ်းချမ်းရေးသာ ပေးပါ x x ပေးကြပါ x x x'

ဒီအပိုဒ်ကလေးကိုတော့ ဒီနေ့အထိ မမေ့ပါ။ ရင်ထဲအထိ စွဲနေပါတယ်။ ကျွန်တော်က တက္ကသိုလ်အသင်းအပင်းတွေကို တအံ့တဩဖြစ်။ အခမ်းအနားတွေမှာ ပရိသတ်အနေနဲ့ ငေးမောနေချိန်မှာ ကိုစိုးသိမ်း ကြည့်ရတာက အသင်းအပင်းတွေပေါ်ဝင် လှုပ်ရှား၊ အခမ်းအနားတွေနဲ့ ထိတွေ့ ပတ်သက်နေပုံပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ သင်ယူရတဲ့အပိုင်းမှာတော့ ဘာသာရပ်တိုင်း တစ်ပတ်တစ်ကြိမ် Tutorial နည်းပြတန်းတွေ ရှိတယ်။ စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာမှာဆိုရင် ကဗျာကို စကားပြောစာစီစာကုံး၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကနေ မြန်မာဘာသာပြန်ရတဲ့ ဘာသာပြန်၊ ဒီသုံးခုတစ်လှည့်စီ ဖြေရတယ်။ ပင်ရင်းမြန်မာစာတော့ သံဒိပ်ဆိုတဲ့စာပိုဒ်ကို အကျဉ်းချုပ်ပြန်ဆိုရတဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းလည်း ပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းက စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာရော၊ ပင်ရင်းမြန်မာ

အတော်လေး ကောင်းတာ ကျွန်တော် သတိရမိပါတယ်။ မြန်မာစာ နည်းပြဆရာမ
ကိုစိုးသိမ်းကို မကြာခဏ ချီးကျူး အသိအမှတ်ပြုတာကိုလည်း ကျွန်တော်
အောင်ရနေပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အရည်အသွေးတွေက နောင် သူ့ရေးတဲ့ ဘာသာပြန်တဲ့
စာတမ်းတွေ၊ ဆောင်းပါးတွေမှာ တွေ့ရမယ့် လက်ရာ အဆင့်အတန်းရဲ့ ရှေ့ပြေး
ချောမွေ့ပုံပေါ့။

ပထမနှစ်မှာပဲ ကိုစိုးသိမ်းကို ကျွန်တော် မြင်မိခဲ့တာကတော့ တည်ငြိမ်ရင့်ကျက်
တယ်။ စာကြိုးစားပုံ၊ စာဖတ်နာပုံရတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ကျွန်တော့်ထက်
အနည်းဆုံး သုံးနှစ် လေးနှစ်လောက် ကြီးလိမ့်မယ်လို့ ထင်ခဲ့မိတယ်။ တကယ်တော့
အဲဒီတုန်းက သူ့ရော ကျွန်တော်ပါ အသက် ၁၇ နှစ်ထဲ ရောက်ခါစပဲ ရှိကြပါသေးတယ်။
အဲဒီတုန်းက အများကြီးကြာပြီး ပြန်အတွေ့မှာ ပေဒင်ဝါသနာရှင် ကျွန်တော်က သူ့ကို ဇာတာ
ပြောပြီး နည်းနည်းပါးပါးဟောပေးဖို့ မေးတဲ့အခါမှ အမှန်ကို သိရတော့တာ။ သူက ၁၉၄၅
ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက် ဆွမ်းခံဝင်ချိန်ဖွား။ ကျွန်တော်က ဇွန်လ ၂၁ ရက် နံနက် ၂ နာရီ
မွေးဖွားပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ ပထမနှစ်ကို
အတူတူတကွ ပျော်ရွှင်စရာတွေနဲ့ပဲ အဆုံးသတ်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ခဲ့ပေမယ့်
အောက်ဆုံး စာမေးပွဲကြီး ဖြေခါနီးဆဲဆဲ ၁၉၆၂ ခု မတ်လ ၂ ရက်နေ့မှာ ပြည်သူ့လူထု
ကျွန်းသစ် တင်မြောက်ထားတဲ့ ဦးနုရဲ့ ပထမအစိုးရကို ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက ဖြုတ်ချ အာဏာ
သိမ်းပိုက်တဲ့ အခြေကြီးကို အထိတ်တလန့် ကြုံလိုက်ကြရပါတယ်။ ဒီလို အာဏာသိမ်းတာကို
ကျွန်တို့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂက ဦးဦးဖျားဖျား ကန့်ကွက်ကြောင်း ကြေညာ
ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

၆၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ကျောင်းပြန်ဖွင့်တော့ ကိုစိုးသိမ်းရော ကျွန်တော်ပါ ဥပစာဝိဇ္ဇာ
ကျောင်းကို ရောက်သွားပါပြီ။ ကျောင်းသားတွေအပေါ် ချုပ်ချယ်မှုတွေ လုပ်လာပါတယ်။
အဆောင်တွေကို ည ၈ နာရီဆို တံခါးပိတ် အပြင်ထွက်ခွင့် မပေးတော့ပါ။ ကြိတ်
ကျောင်း နေကြရာက ဇူလိုင် ၆ ရက် ညမှာတော့ အဆောင်အသီးသီးက ကျောင်းသားတွေ
အဆောင်တံခါးတွေ ချိုးဖျက်ထွက်ပြီး ဆန္ဒပြကြပါတော့တယ်။ ဇူလိုင် ၇ ရက် စနေနေ့
ည ၁၀ မှာ ကျောင်းသားတွေအပေါ် ဖိနှိပ်နေတာကို ကန့်ကွက်တဲ့ ကျောင်းသားထု
အစည်းအဝေး လုပ်ပါတယ်။ အစည်းအဝေး အပြီး တ. က. သ အပြင်မှာ စုရုံးနေကြစဉ်
ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေကို ဝင်ဖမ်းပါတယ်။ နောက် မကြာပါ စစ်တပ်ရောက်လာပြီး
ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ရှိနေတဲ့ ကျောင်းသားတွေကို ပစ်ခတ်ပါတော့တယ်။ ကျောင်းသားတွေ
အစည်းအဝေး သေဆုံးခဲ့ကြပါတယ်။ ဇူလိုင် ၈ ရက်နေ့ နံနက်စောစောအချိန်မှာ တ. က. သ
အဆောင်အဖွဲ့ အဖွဲ့ကို ဗုံးခွဲ ဖြိုချလိုက်ပါတော့တယ်။ တက္ကသိုလ်ကို ရက်ပေါင်း ၅၀ ပိတ်
ဆို့ထားတယ်။

ကျောင်းပြန်ဖွင့်တော့ အဆောင်အသီးသီးက သဟာယနဲ့ စာဖတ်အသင်း အမှု
ဆောင်အဖွဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်ကုန်တယ်။ ကျောင်းသားအရေး ဆောင်ရွက်ရာမှာ

အားနည်းပျော့ညံ့တယ်ထင်တဲ့ အမှုဆောင်တွေ နေရာမှာ အသစ်တွေ အစားဝင်လာကြ တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပဲခူးဆောင် အဆောင်သားထုက တင်ပြတဲ့အတွက် အဆောင်မှူးက ခေါ်ပေးတဲ့ ကျောင်းသားထု မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးမှာ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုစံသိန်း ဦးဆောင်တဲ့ အမှုဆောင် အဖွဲ့ဟောင်းကို အယုံအကြည်မရှိ အဆိုတင်တော့ အမှုဆောင်အဖွဲ့က ဝန်ခံပြီး နုတ်ထွက်ပါတယ်။ အဆောင်သားထု ဆန္ဒနဲ့ပဲ အမှုဆောင်အဖွဲ့သစ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ တယ်။ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုတင်(ရှေ့ဦး)နဲ့ ကိုမြတ်တိုး(မြောင်းမြ) အတွင်းရေးမှူးတို့ ဦးဆောင်တဲ့ အမှုဆောင်အဖွဲ့သစ်မှာ ကျွန်တော်လည်း တာဝန်တစ်ခု ယူခဲ့ရပါတယ်။

ကျောင်းသားတွေရဲ့ စည်းရုံး လှုပ်ရှားမှုအရှိန်က လျော့ကျမသွားပါဘူး။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ ခေါင်းဆောင်တချို့ ရှောင်တိမ်းနေကြရပါတယ်။ ကျောင်းသား အခွင့်အရေးကာကွယ်မှု ကော်မတီ ဖွဲ့ကြတယ်။ သဟာယနဲ့ စာဖတ်အသင်းချုပ် ဖွဲ့စည်းပေး စိုင်းပြင်းကြတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းက ဒီလှုပ်ရှားမှုတွေမှာ မကြာမကြာ ဦးဆောင်သူနေရာမှာ တွေ့တွေ့လာရတယ်။ အစာတော်ခံ ဆန္ဒပြရာမှာ၊ အစည်းအဝေးတွေမှာ ရှေ့တန်းက တွေ့ တွေ့ နေရတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ တက္ကသိုလ်ကို တစ်နှစ်တည်း အတူရောက်ကြသူတွေထဲမှာ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကိုကြည်ဝင်း (ပခုက္ကူ)တို့က အတက်ကြဆုံးပါပဲ။ တစ်ခါတလေ သူတို့နဲ့ တွဲပြီး ကိုသောင်းမြင့် (HH) နဲ့ ကိုမိုးဟိန်း (သားဂျာနယ်ကျော်)ကို တွေ့မိတယ်။

ကိုကြည်ဝင်းက တင်တင်မြ သီဆိုထားတဲ့ 'ပုဂံမြို့ဟောင်း တစ်နေရာ' သီချင်း အလိုက်ကို ယူပြီး ဆဲဗင်းဂျူလိုင် အရေးအခင်း 'တက္ကသိုလ် ဒို့ကျောင်း တစ်နေရာ' သီချင်းကို စပ်တယ်။ ကျောင်းသူတစ်ယောက်က သီဆိုပေးတယ်။ ဒီသီချင်းက ကျောင်းသား ကျောင်းသူ အားလုံး ပါးစပ်ဖျား ရောက်ကုန်တယ်။ တက္ကသိုလ်မှာ ကျောင်းသားတွေက လုပ်တဲ့ အခမ်းအနားတွေ၊ အဆောင်ညစာစားပွဲတွေမှာ ဒီသီချင်းကို ဖွင့်တယ်။ အဲဒီသီချင်း ထဲက စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်မိနေတဲ့ အပိုဒ်ကလေးကတော့

'ငါလို မင်းကိုမှ x x ဒင်းတို့က x အန်တူတာ x x ကျောင်းမြေတလင်းပြင်ထက်မှ နေငြား x x x x ပစ်လေသောခါ x x ကျောင်းသားတွေမှာ x x အတုံးအရုံး x x သေဇာတ် x x၊ အလွန်ကြေကွဲစရာ x x x အသည်း x x x အသည်း x x x နာ x x'

၁၉၆၃ ခုနှစ်ထဲမှာ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းရဲ့ တော်လှန်ရေး အစိုးရက တောတွင်း လက် နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတွေထဲ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးဖို့ ကမ်းလှမ်းပါတယ်။ အဲဒီအခါ အရပ်သား နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေက ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင် အောင် ထောက်ခံ အားပေးတဲ့ သဘောနဲ့ ခြောက်ခရိုင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆန္ဒပြ ချီတက်ပွဲကြီးကို စည်းရုံး ကျင်းပပါတယ်။ ပဲခူး၊ ပြည်၊ ဟံသာဝတီ၊ သာယာဝတီ စတဲ့ ခရိုင်တွေက လူထုကြီး ရန်ကုန်ကို ချီတက်လာပြီး မြို့တော်ခန်းမရှေ့မှာ အစည်းအဝေး ကျင်းပပါတယ်။ ဒီပွဲမှာ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော်တို့ အပါအဝင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားတွေလည်း တက်ရောက် ကြပါတယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ကျောင်းသားတွေလည်း လိုချင်ကြတာထက် ဒါပေမဲ့ ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းတာက ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲက ပျက်သွားပါတယ်။

၁၉၆၄ ခုနှစ် ဇွန်ကျောင်းဖွင့်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဝိဇ္ဇာအပိုင်း(က) တက်ကြရပါပြီ။
ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု အရှိန်ကတော့ လျော့ကျမသွားပါ။ ကျောင်းသားတွေရဲ့ တရစပ်
အကြံတွေကြောင့် ၁၉၆၄ ခုနှစ် မတ်လ အတန်းတင် စာမေးပွဲအထိ ကျောင်း
အားလုံးပိတ်တော့ပါဘူး။ တက္ကသိုလ်ကို ပိတ်လိုက်ပြန်ပါတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကျောင်းသား
အချို့ကို ကျောင်းထုတ်၊ တချို့ကို စာမေးပွဲဖြေခွင့်မပေးတဲ့ ပြစ်ဒဏ်တွေ ချပါတော့တယ်။
စာမေးပွဲတွေကိုလည်း မိမိတို့ နေထိုင်ရာ မြို့တွေမှာ ကျင်းပ ပေးပါတယ်။

ကျွန်တော် ဝိဇ္ဇာအပိုင်း(က) စာမေးပွဲဖြေခွင့် မရတော့ပါ။ တ.က.သ က
အခွင့်အရေး ကာကွယ်ဖို့အတွက် ကြေညာချက်တွေ ထုတ်တော့ ကျွန်တော်
ခွင့်အောင်ကလည်း ခွပ်ဒေါင်းနဲ့ဟင်္သာ ညီညွတ်စွာ တိုက်ပွဲဝင်ကြပါစို့ ဆိုတဲ့ ကြေညာ
ချက်တွေ ထုတ်တယ်။ အဲဒီကြေညာချက်တွေ ထုတ်ပြန်ရာမှ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးတို့နဲ့
ပြန်ကြားရေးမှူးဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်ကလည်း လက်မှတ်ထိုးခဲ့လို့များလား မသိပါ။
အကြောင်းတွေလည်း ရှိပါလိမ့်မယ်။

ကိုင်းသိမ်းကတော့ စာမေးပွဲမဖြေရရုံသာ မဟုတ်ဘူး၊ အထိန်းသိမ်းမခံရအောင်
အထိန်းခံနေရပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပရိဝဏ်ကို ကျောခိုင်းခဲ့ကြ
ရယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ ရှိနေစဉ် ကာလတွေအတွင်းမှာ ကိုစိုးသိမ်းက ရဲရဲရင့်ရင့်
တက်ကြွတဲ့ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုတွေကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် ခေါင်းဆောင်ခဲ့
ရယ်။ ဒီကြောင့် ကျွန်တော်တို့အထဲက ကျွန်တော်တို့ကိုယ်စား ရှေ့ကို တိုးထွက် ရပ်တည်
ရတဲ့ ကျွန်တော် သူ့အတွက် ဂုဏ်ယူ လေးစားခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့
အထိန်းခံက လှုပ်ရှားသူတွေ၊ အားပေးသူတွေပါ။

၁၉၆၄ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းကစပြီး တက္ကသိုလ် ပညာရေးစနစ်ကို အကြီးအကျယ်
ပြောင်းလဲလိုက်ပါတယ်။ အဓိက ဘာသာရပ်စနစ်။ ၁၀ တန်း အမှတ်ကို အဓိကထားပြီး
တက္ကသိုလ် ခွေးခွင့်ပေးတဲ့ စနစ် ဖြစ်သွားပါတယ်။ အဲဒီ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် (University
of Yangon) ကိုလည်း ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံ တက္ကသိုလ်၊ စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်၊ ဆေးတက္ကသိုလ်၊
တက္ကသိုလ်၊ စက်မှုတက္ကသိုလ် ဆိုပြီး အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ခွဲထုတ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။
တက္ကသိုလ်မှာ ရပ်တည်ခွင့်ရတဲ့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကွယ်ပျောက်သွားပါတယ်။ တက္ကသိုလ်
အုပ်ချုပ်ရေးရုံးဆိုတာက တက္ကသိုလ်တွေကို စတင် ချုပ်ကိုင်လာပါတယ်။

တော်လှန်ရေးကောင်စီက မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ကို ကြေညာ၊ လမ်းစဉ်ပါတီကို
ဖွဲ့စည်းပြီး ပါတီဝင်တွေ စုဆောင်းနေပါပြီ။ ၅၈ ခုနှစ် ဗိုလ်ချုပ်
ဦးနုက အာဏာလွှဲပေးစဉ်က ပါလီမန်ထဲမှာ သူ့ကိုယ်သူ ဝိဇ္ဇာအမတ်နဲ့ ဦးစီးပြီး
ကန့်ကွက်ခဲ့လို့ ဝိဇ္ဇာရတဲ့ ရဲခဲတဲ့ ဝိဇ္ဇာ သခင်ချစ်မောင်နဲ့ ဦးသိန်းဖေမြင့်တို့လို
နဲ့ ဦးစီးရေး သမားကြီးတွေကိုတောင် တော်လှန်ရေးကောင်စီရဲ့ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်

လမ်းစဉ်က ဖမ်းစား နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်က လူ့အဖွဲ့များကို သွေးဆောင် သိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

၆၅ ခုနှစ်လောက်မှာ ကိုစိုးသိမ်းတစ်ယောက် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်သတင်းစာမှာ ဝင်လုပ်နေကြောင်း ကြားရပါတယ်။ သူက သတင်းစာလုပ်ငန်းကို ဝါသနာပါတယ်။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ပုဂ္ဂလိက သတင်းစာဆိုလို့ မန္တလေးက လူထုသတင်းစာတော့ ကျန်နေသေးတယ်လို့ ခပ်ရေးရေး မှတ်မိနေပါတယ်။

ကျွန်တော်က ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှာ ရန်ကုန်ကနေ အညာကို ပြန်ရောက်သွားပါတယ်။ အဲဒီကတည်းက ကျွန်တော် သိတဲ့ ကိုစိုးသိမ်းကို မတွေ့ရတော့ပါ။ ၁၉၈၈ ဒီမိုကရေစီအရေးတော်ပုံကြီးဖြစ်တော့ ကျွန်တော် ဗုံရွာမှာ ရှိနေပါတယ်။ ရန်ကုန်က သတင်းစာကြားနေရပါတယ်။ အစိုးရ စာနယ်ဇင်းသမားတွေ ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံထဲမှာ လှုပ်ရှားနေကြောင်း၊ နောက် NLD ပါတီထောင်တော့ တတ်သိပညာရှင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကိုစိုးသိမ်း ခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှာ တာဝန်ယူနေကြောင်းတွေကို ကြားနေပါတယ်။ ကျွန်တော် သိတဲ့ ကိုစိုးသိမ်းအကြောင်း ပြန်ကြားရခြင်းပါပဲ။ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝေါနယ်က NLD လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရတာကိုလည်း ဝမ်းသာအားရ ကြားသိရပါတယ်။ စိတ်မကောင်းစရာက ကိုစိုးသိမ်း လွှတ်တော် မတက်ရဘဲ အင်းစိန်ထောင်ဝင်လိုက် ထွက်လိုက် လုပ်နေတာကို ကြားနေရတာပါပဲ။

၁၉၉၇ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကို ပညာရေးဌာနနဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တာဝန်တစ်ခုနဲ့ ပြန်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူက ထောင်ထဲမှာပါ။ နောက် ကျွန်တော် ဗုံရွာပြန်ပြီး တာဝန်ထမ်းရပြန်ပါတယ်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှာတော့ ပညာရေးဌာနက ပင်စင်ယူပြီး ရန်ကုန်ကို ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ သူနဲ့ မဆုံဖြစ်သေးပါ။ Living Colour မဂ္ဂဇင်းနဲ့ The Voice ဂျာနယ် အယ်ဒီတာချုပ် ကိုကျော်မင်းဆွေနဲ့ စာနယ်ဇင်းသမားချင်း ဆုံနေ တွေ့ကြပါတယ်။ တစ်နေ့တော့ ကိုကျော်မင်းဆွေကို ကျွန်တော်သားမှန်း သူ သိသွားတယ်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်လောက်မှာ ကျွန်တော် ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ အဆက်အသွယ် ပြန်ရတယ်။ မန္တလေးရောက်နေတဲ့ ကျွန်တော်သူငယ်ချင်း သူသူငယ်ချင်း ကိုမြင့်ဆွေ (မလှိုင်)နဲ့ အတူ သူ့ဆီ သွားကြတယ်။ သူတိုက်ခန်း နောက်ကျော ဆူးလေဘုရားလမ်းပေါ်က ကော်ဖီဆိုင်မှာ ထိုင်ပြီး စကားပြောကြတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် သူနဲ့ ကျွန်တော် နှစ်ယောက်အတူ တွေ့ဖြစ်တာက ဘားလမ်း (မဟာပဇ္ဇာလပန်းခြံလမ်း)က တိုက်ခန်းတစ်ခန်းမှာ။ လူကြီးတိုင်းပြည်မှာ ဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး အခြေအနေတွေ၊ ငယ်စဉ် တက္ကသိုလ်တုန်းက အကြောင်းတွေ၊ သူ သိချင်တာတွေ၊ ကျွန်တော် သိချင်တာတွေ မေးကြ ပြောကြရတာ သူက ကိုမြင့်ဆွေ အခု ကျွန်တော်တို့ ပြောကြတာ သုံးနာရီလောက် ကြာသွားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

သူနဲ့ ကျွန်တော် ဒီလို ပြန်တွေ့တဲ့အချိန်မှာ သူက စာအုပ်စာတမ်းတွေ အသစ်များများ ရေးသားပြုစုပြီးနေပြီ။ သတင်းစာဆရာအနေနဲ့လည်း ဝါရင့်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နေပြီ။

ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု အတွေ့အကြုံတွေ၊ စာတန်းက လူထုလှုပ်ရှားမှု
 NLD နိုင်ငံရေးသမား ဘဝအတွေ့အကြုံတွေအပြင် အင်းစိန်တက္ကသိုလ်က
 စာပေနှင့် သတင်းစာလောကရဲ့ ဩဇာရှိ 'မောင်ဝံသ' ဆိုတဲ့ ကလောင်
 ဝန်ထမ်းကို သူ ပိုင်ထားပြီ။ ဒါပေမဲ့ သူက တိုင်းပြည်မှာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား နိုင်ငံရေး
 ကြုံနေရင် မနေနိုင်ဘူး ဝင်ဝင် ပါတတ်တယ်။ ဦးဆောင်တတ်တယ်။
 ခင်ဗျားက ဆိုင်းသံ ဝံသံကြားရင် မနေနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျား နိုင်ငံရေး မလုပ်
 သတင်းစာဆရာ အလုပ်ပဲ လောက်ချလုပ်ပါ။ Political Journalist က ရှားတယ်ဗျ။
 နိုင်ငံရေးဘက် လုံးဝ ရောက်သွားပြီ။ ဝါရင့်သတင်းစာ ဆရာကြီး
 ဒါကြောင့် ခင်ဗျား Journalist ပဲ လုပ်ရမယ်' လို့ ကျွန်တော်
 ဒါတောင် သူက အတွန့်တက်လိုက်သေးတယ်။ 'တိုင်းပြည်နဲ့ လူထုက
 လုပ်သင့်လုပ်ရမှာပဲ'တဲ့။ 'အခုအချိန်မှာ နိုင်ငံရေးလုပ်မယ့် လူတွေ အများကြီး
 သတင်းစာဆရာက သိပ်ရှိတာ မဟုတ်ဘူးဗျ။ မလုပ်နဲ့ဗျာ' ကျွန်တော့်ထုံးစံ
 သူ့ကို ခွတ်တိုက်တွန်းမိတယ်။

နောက် သူနဲ့ မကြာမကြာ တွေ့ဖြစ်တယ်။ ပဲခူးဆောင်သဟာယနဲ့ စာဖတ်အသင်း
 သူပေးကိုင်ဖက် ကျွန်တော့်ဘော်ဒါဟောင်းကြီး ကိုမြတ်တိုးနဲ့ အတူ သွားသွား
 စကားပြောကြတယ်။ ကိုမြတ်တိုး သမီးလေး လက်ထပ်မင်္ဂလာပွဲမှာ ဆုံတယ်။
 သမီးကြီး မင်္ဂလာလက်ထပ်ပွဲ သူလာတော့လည်း ကျောင်းဘုန်းက ငယ်
 မင်းတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ကိုမြင့်ဆွေ (မလှိုင်)၊ ကိုကျော်ဝင်း (မနုဿကျော်ဝင်း)၊
 ကိုတင်အောင် (ကုန်သွယ်ရေး)တို့ ဝိုင်းကို ပို့ပေးတယ်။ ငယ်ငယ်တုန်းက
 တခြား အကြောင်းတွေ ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြောလို့ရအောင် စီစဉ်ပေးတာပါ။
 ဝေပုခုနစ် အောက်တိုဘာလ အတွင်းမှာ သား ကိုကျော်မင်းဆွေက တစ်ဆင့်

အဆုတ်ကင်ဆာရောဂါရနေပြီ ဆိုတာ အထိတ်တလန့် သိလိုက်ရပါတော့တယ်။
 အတူ သူ့ကို သွားတွေ့ကြတယ်။ နောက်လည်း ကိုမြတ်တိုးနဲ့အတူ မကြာ
 သွားတွေ့ပြီး အားပေးကြတယ်။ စင်ကာပူကို သွားပြီး ဆေးကုသခံတော့လည်း
 လိုတာကူညီပေးဖို့ အကြောင်းကြားတာကြောင့် စင်ကာပူမှာရှိနေတဲ့
 ကျွန်တော့်နီးနီးနဲ့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေ စာရေးဆရာတင်မောင်အေး (ကန့်ဘလူ)တို့က
 သွားတွေ့ပြီး ကူညီကြ အားပေးကြတယ်။

သေမင်းဘမန်လို ကင်ဆာ ရောဂါကြီးကို ကိုစိုးသိမ်းက အလွန်ကြံ့ခိုင်ရရနဲ့
 ခြံမိခြံမိ၊ ရဲရဲရင့်ရင့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးကို ရင်ဆိုင်သွားတာ။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်ကစပြီး
 တည်ထောင်ခဲ့တဲ့ 'ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်'မှာ 'ပြောချင်လွန်းလို့' ဆောင်းပါး
 သေခင်တစ်ပတ်အထိ မပြတ်အောင်ရေးသားတယ်။ MJA မြန်မာနိုင်ငံ သတင်းစာ

ဆရာ အသင်းရဲ့ တာဝန်တွေ၊ အခမ်းအနားတွေ၊ စာနယ်ဇင်းလောကရဲ့ အရေးကြီးဆွေးနွေးပွဲတွေ အခမ်းအနားတွေကို ပုံမှန်လုပ်၊ ပုံမှန်တက်သွားတယ်။

ကိုစိုးသိမ်းကို ကျွန်တော် နောက်ဆုံး တွေ့လိုက်ရတာက ၂၀၁၃ ခု ဇူလိုင်လ ၂ ရက်။ သား ကိုကျော်မင်းဆွေနဲ့ အတူ ဝိတိုရိယဆေးရုံကို သွားတွေ့ကြတာပါ။ အဲဒီအချိန်မှာ သူ့ကို လာအားပေးကြ၊ တွေ့ဆုံကြတဲ့ ဆရာမောင်မိုးသူ (ဘကြီးမိုး) ဆရာမေမြင့် ဆရာသီဟစောတို့လည်း ရှိနေကြတယ်။ ဆေးရုံက သူ့အခန်းထဲ ကိုကျော်မင်းဆွေနဲ့ အတူ ဝင်သွားတော့ လူနာခုတင်ပေါ် ထိုင်နေတဲ့ ကိုစိုးသိမ်းက သူ့ဘေးမှာ လာထိုင်ဖို့ ခုတင်ပေါ် ပုံတံပြတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ဘေးဝင်ထိုင်ပြီး သူ့ကျောကို သိုင်းဖက်လိုက်တယ်။ 'ခင်ဗျာ တခြားတာတွေ ဘာမှ မစဉ်းစားနဲ့၊ အခု အခွင့်အရေးရတုန်း အမှတ်တရားနဲ့သာ ခင်ဗျားလည်း လုပ်ဖူးသားပဲဗျာ၊ အဲလို နေတာ အကောင်းဆုံးပဲ'လို့ ပြောလိုက်မိတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ တွေ့ရတဲ့ သူ့အခြေအနေကို ကျွန်တော် အားမရတော့ပါ။ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့မှာ ကိုစိုးသိမ်း ကွယ်လွန်သွားပါတယ်။ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ဘားလမ်းကို ကိုမြတ်တို့က အတူ သွားကြတော့ သူ့ဇနီး ဒေါ်မြင့်မြင့်နဲ့ သမီး ထိုက်ထိုက်စိုး၊ လတ်လတ်စိုး တို့တွေ့ပါတယ်။ မှတ်တမ်းစာအုပ်ကို တစ်ခုခုရေးဖို့ လာပေးတော့ သူ့လို လူစားမျိုးက ဆရာကြီးဒဂုန်တာရာတို့လို အနှစ် ၉၀ ကျော် အသက်ရှည်စေချင်တာကြောင့် ခွဲခွာသွားတာ စောတဲ့သဘော ရေးပေးမိပါတယ်။

ကိုစိုးသိမ်းကတော့ ကွယ်လွန်သွားပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ 'မောင်ဝံသ'ကတော့ မသေသေး။ သူ ရေးသားပြုစုခဲ့တဲ့ စာအုပ်စာပေတွေနဲ့ အတူ ရှိနေမှာပါ။ သူ့စာတွေထဲက သူ ကွယ်လွန်ခါနီးအထိ ပြည်သူ့ခေတ်မှာ ရေးသွားခဲ့တဲ့ 'ပြောချင်လွန်းလို့' ဆောင်းပါးတွေကို ကျွန်တော် အားအရဆုံးပါ။ ကျွန်တော် တိုက်တွန်းခဲ့တဲ့ Political Journalist အလုပ်ကို သူ အကောင်းဆုံး လုပ်ပြသွားတာပါပဲ။ ကိုစိုးသိမ်းချန်ခဲ့တဲ့ စာပေအမွေတွေထဲက 'ပြည်သူ့ခေတ်' နဲ့ 'ထိုက်'၊ 'အတွေးအမြင်'နဲ့ 'လွတ်လပ်စိုး'ကို ကျွန်တော် အားအကိုးဆုံးပါ။ နိုင်ငံရေးအမွေကတော့ ကျောင်းသားလူငယ်တွေထဲ ပျံ့နှံ့နေခဲ့ပါလိမ့်မယ်။ အမွေဆက်ခံသူတွေက ကိုစိုးသိမ်းထမ်းခဲ့တဲ့ တာဝန်တွေကို ဆက်လက် သယ်ဆောင်သွားကြပါလိမ့်မယ်။

တကယ်တော့ ကိုစိုးသိမ်းကလည်း သူ့နောင်တော်၊ နောင်တော်ကြီးတွေ ထမ်းခဲ့တဲ့ တာဝန်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း လက်ဆင့်ကမ်းယူခဲ့တာပါ။

၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ရန်ကုန်ယူနီဘာစီတီကောလိပ်က ကိုဘဦး၊ ကိုဘိုးကွန်း တို့ သပိတ်မှောက် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ၁၁ ဦး၊ ၁၉၃၆ ကျောင်းသားသပိတ်၊ ၁၉၃၈ ကျောင်းသားသပိတ် (၁၃၀၀ ပြည့် အရေးတော်ပုံ) တွေ အတွင်းက ကိုအောင်ဆန်း ကိုနု၊ ကိုဘဟိန်း၊ ကိုသိန်းဖေ၊ ကိုဥဆွေ၊ ကိုကျော်ငြိမ်း စတဲ့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေ ၁၉၆၂ ခု ၇ ရက် ဇူလိုင် အရေးအခင်းက ပေါ်ထွက်လာတဲ့ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေ ဖြစ်ကြတဲ့ ကိုစိုးသိမ်း၊ ကိုကြည်ဝင်းနဲ့ အခြားအခြားသော ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေ ၁၉၈၈ ပြည်သူ့လူထု ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုကြီးကို အစပျိုးခဲ့ကြတဲ့ မင်းကိုနိုင်၊ ကိုကိုကြီး

ကိုပြောအေး၊ ကိုဂျင်မိ၊ မမီးမီး စတဲ့ ကျောင်းသားလူငယ် ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ကျွန်တို့ နိုင်ငံအတွင်း ပြည်သူလူထု အကျပ်အတည်းအချိန်မှာ လူထုကြီးတစ်ရပ်လုံး ပေါ်ထွက်လာကြသူတွေပါ။ ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး အတွင်းမှာ တရား ချစ်လက်လှမ်းမီ၊ ငြိမ်းချမ်းမှု အခွင့်အရေး တန်းတူညီမျှမှုတွေ ထွန်းကားရေးအတွက် ကြိုးပမ်းကြသူတွေပါ။ ကျွန်တော်တို့လို သာမန် ပြည်သူတွေက နောက်တန်းက လိုက်ပါ ကြတာပါ။ ပါဝင် ဆင်နွှဲကြတာပါ။

ဒီနေရာမှာလည်း ကျွန်တော် သီချင်းအကြောင်း ပြောချင်လာပါတယ်။ ကျွန်တော် အဖေ ရတဲ့ သီချင်းက ရှားတယ်။ ကျွန်တော်က ဂီတဘက်မှာညှပ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဖေ အဖေ့ ရတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ် ရှိတယ်။ ကြိုက်လည်း အကြိုက်ဆုံး။ သီချင်းက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နိုင်ငံတော်သီချင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီသီချင်းရဲ့ ခြေဆင်း စကားလေးကိုတော့ ကျွန်တော် အနှစ်သက်ဆုံး အစွဲမက်ဆုံးပါပဲ။

တရားမျှတ လွတ်လပ်ခြင်းနဲ့မသွေ x x ဒို့ပြေ x x ဒို့မြေ x x အများလူခပ်သိမ်း ငြိမ်းချမ်းစေဖို့ x x ခွင့်တူညီမျှ x x ဝါဒဖြူစင်တဲ့ပြေ x x ဒို့ပြေ x x ဒို့မြေ x x' ဒါကစနစ်က မည်းညစ်မနေဘဲဖြူစင်နေရင် တရားမျှတမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ အခွင့် တန်းတူညီမျှမှု ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ ခွင့်တူညီမျှမှုရှိရင်၊ လွတ်လပ်မှုရှိရင်၊ တရားမျှတမှု ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ ငြိမ်းချမ်းမှုရှိနေရင်လည်း တရားမျှတမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ ခွင့်တူ အားကောင်းစေပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေ အားလုံး လွမ်းခြုံ အကျုံးဝင်စေတာက ဖြစ်တော့ဝါဒ ထွန်းကားဖို့ လိုပါတယ်။

နိုင်ငံတော် သီချင်းထဲက ဒီအပိုဒ်ကလေး တကယ် အဓိပ္ပာယ် ရှိနေပြီလား။ အသက်ဝင်ဖို့ ကိုစိုးသိမ်း အပါအဝင် ခေတ်အဆက်ဆက် လူငယ်တွေက ကြားကြတာပါ။ တကယ် အသက်ဝင် အဓိပ္ပာယ်မရှိသေးသမျှတော့ ခေါင်းဆောင်သူတွေ ကြိုးပမ်းမှာ ဖြစ်သလို လူထုကြီးကလည်း လိုက်ပါ အားပေးကြဦးမှာပါ။ ပါဝင် ကြိုးစား ကြတာပါ။

တရားမျှတ လွတ်လပ်ခြင်းနဲ့မသွေ၊ အများလူခပ်သိမ်း ငြိမ်းချမ်းစေဖို့၊ ခွင့်တူ ချစ်လက်လှမ်းမီ ပြေ ဒို့ပြေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဒို့မြေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ကောင်းထက်ဝင်း(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော်

မောင်မောင်လှိုင် (အပ်စိုက်ကု)

'ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော်'လို့ ခေါင်းစဉ်တပ်ရခြင်းကတော့ ကိုစိုးသိမ်းက မောင်မောင် မဖြစ်ခင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ အတူတက်ခဲ့ကြတုန်းက အတူ ကျောင်းသားအရေးများ တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားခဲ့ကြတာ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ အားလုံး သိကြတဲ့အတိုင်း ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့မှာ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းတယ်။ အာဏာသိမ်းပြီး လေးလအကြာ မြန်မာ့သမိုင်းကို အကျဉ်းတန်စေဆုံးဖြစ်တဲ့ ဆဲဗင်းဇူလိုင် ကျောင်းသားသတ်ပွဲကြီး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ သမိုင်းဝင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အဆောက်အအုံကြီးကို မိုင်းနဲ့ ဖြိုဖျက်ခံခဲ့ရတာပဲ။ ကျောင်းသား အုံကြွမှုကြီး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂလည်း ဖျက်သိမ်းခံခဲ့ရတယ်။

အဲဒီတုန်းက ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများရဲ့ စာသင်ခုံတွေတိုင်းပေါ်မှာ ၇-၇-၆၂ တို့ (၇ ရက် ဇူလိုင် မမေ့နိုင်)တို့ ဆိုတဲ့ စာတန်းကို ထွင်းထားတာ တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စားပွဲခုံတိုင်းမှာပါပဲ။ ကျောင်းနံရံတွေပေါ်မှာ နေရာတိုင်းလိုလိုမှာ မမြင်ချင်မှအောင် တွေ့မြင်ခဲ့ကြရတာပါ။ 'ရင်ပြင်နီ'ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရလည်း တစ်ဟုန်ထိုး ထင်ရှားခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂရှေ့နဲ့ မန္တလေးဆောင်ရှေ့တို့အကြား အဓိပတိလမ်းမကို ညွှန်းတဲ့ ရေခဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းသား အများအပြား သွေးမြေကျ ကျဆုံးခဲ့တဲ့ နေရာပါပဲ။

အဲဒီတုန်းက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ ပြန်လည် ထူထောင်နိုင်အောင် ကျောင်းသားများ အထူး ကြိုးစား တိုက်ပွဲဝင်နေရတဲ့ ကာလဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ လှုပ်ရှား ခေါင်းဆောင်နေခဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေထဲမှာ ကိုစိုးသိမ်းက အထင်ရှားဆုံး ပဲ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကာလတုန်းက တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများက သူ့ကို 'ပဲခူး စိုးသိမ်း' လို့ ခေါ်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေကို သူတို့ရဲ့ ဇာတိမြို့နယ် ရှေ့မှာ တပ်ပြီး ခေါ်လေ့ ရှိခဲ့တာပါပဲ။ ကိုစိုးသိမ်းတို့ 'ပဲခူး' အုပ်စုကလည်း တောင့်တယ်လို့

အဲဒီအချိန်တုန်းက ကိုစိုးသိမ်းတို့က တက္ကသိုလ်အဆောင်တွေမှာ နေကြတာပဲ။ အဆောင်တိုင်းမှာ S and R ကော်မတီ (Social and Reading Committee) က

ဖြစ်ပါတယ်။ (S and R) အားလုံးကို ပေါင်းပြီး (S and R Federation)အဖွဲ့
ကိုစိုးသိမ်းက (S and R Federation) မှာ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပါတယ်။

အဆောင်မှာ မနေဘဲ နေ့တက် ကျောင်းသားများကျတော့ 'နေ့ကျောင်းသားများ
အဖွဲ့ချုပ်' ဆိုပြီး သတ်သတ် အဖွဲ့တစ်ခု ရှိပါတယ်။ နေ့ကျောင်းသားများ အဖွဲ့ချုပ်မှာ
အဆောင်ဝင်း (ခရမ်း၊ အခု ကွယ်လွန်)က ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော်
တို့အဖွဲ့များတော့ တွဲမလုပ်ခဲ့ရပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်က နေ့ကျောင်း
ဖြစ်လို့ပါ။ ဒါပေမဲ့ မေ့မရနိုင်တဲ့ အမှတ်တရ အလုပ်တစ်ခုတော့ ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒါ
တော့ (၁၉၆၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့မှာ) ဆဲဗင်းဇူလိုင် တစ်နှစ်မြောက်နေ့မှာ (၇
ဇူလိုင်) အထိမ်းအမှတ် ကျောက်တိုင်ထူခဲ့တဲ့ အလုပ်မှာ အတူတူ လုပ်ခဲ့ဖူးတာပါ။
(၇ လက်မ) အမြင့် ကျောက်တိုင်ကို ကျောင်းသားတွေကိုယ်တိုင် ဘီလပ်မြေဖျော်၊
ဆန်လျက်ကိုင်ပြီး ကျောက်တိုင်ကို တည်ဆောက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီနောက်ပိုင်း စာမေးပွဲတွေဖြေပြီး နှစ်ကုန်မှာပဲ ကျွန်တော် ကျောင်းဆက်မတက်
တော့ပါဘူး။ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ကွဲကွာသွားခဲ့တာ နောက်နှစ်ပေါင်း ၄၀
အကြာ သူကလည်း မောင်ဝံသ ဖြစ်လာခဲ့ပြီး 'အတွေးအမြင်' ထုတ်၊ ကျွန်တော်
လည်း မောင်မောင်လှိုင် (အပ်စိုက်ကု) ဖြစ်လာပြီး 'အတွေးအမြင်' မှာ 'ဆိတ်ဆိတ်တွေး
ရေးပေါ်' ဆောင်းပါးစဉ်တွေ သွားပို့တော့မှ ပြန်လည် ဆုံစည်းမိခဲ့ပြီး မနည်း ပြန်ပြော
ပြန်မှတ်မိ သွားတာပါ။

ဒီလိုနဲ့ သူ့မှာ ကျန်းမာရေး ပြဿနာ တစ်ခုခု ကြုံလာရင် ကျွန်တော့်ဆီမှာ လာပြီး
အိမ်ကုသလေ့ ရှိခဲ့တယ်။ ဥပမာ၊ ခရီးသွားရင်း အအေးမိပြီး ညာဘက်ပါး အစာဝါးလို့
အောက်အောင် ဖြစ်တာကို အပ်စိုက်ကုပေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ နောက် တစ်ခါတစ်ရံ ဟိုဟာ
ဖြစ်၊ ဒီဟာလေး ဖြစ်ခဲ့ရင်လည်း သူ ဈေးကို လာရင်းနဲ့ ကျွန်တော့်အိမ်ကို ဝင်ဝင်လာ
အိပ်ခန်းပါဦး ဒီလို ဒီလို ဖြစ်လို့ နဲ့ အကူအညီတောင်းတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုအခါမျိုး
ကျွန်တော့် နှစ်ယောက်သား ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းဖြစ်များ ပြောဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူ
အိပ်ခန်းပေးတိုက်ကနေ ကျွန်တော့်ရဲ့ 'ဆိတ်ဆိတ်တွေး ရေးရေးပေါ်' စာအုပ်လည်း
အိပ်ခန်းပေးတိုက်ကနေ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူ နောက်ဆုံး 'ကင်ဆာရောဂါ' ကို ကျွန်တော်လည်း မတတ်နိုင်ပါ။
အတတ်နိုင်ဆုံး ကုသခံခဲ့တာပါပဲ။ 'ကင်ဆာရောဂါ'ကို ပျောက်ကင်းအောင်
ကုသနိုင်သေးတဲ့ ကာလမျိုးမှာ သေမင်း မကောင်းဆိုးဝါးကောင်က ဆွဲခေါ်သွားတာ
အတိအကျတော့ ဘာများ တတ်နိုင်ဦးမှာလဲဗျာ။

ဒါပေမဲ့ ကိုစိုးသိမ်းရဲ့ ဈာပနကို ကျွန်တော် လိုက်မပို့နိုင်ခဲ့တာတော့ အတော်
အဆင်မပြေတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူ့ဈာပနနေ့က ကျွန်တော်လည်း အတော်
အကောင်းဖြစ်ပြီး အိပ်ရာပေါ် လဲနေရတာကိုး။ သုငယ်ချင်း... ကောင်းရာမွန်ရာကနေ
အဆင်မပြေပါ။

မောင်မောင်လှိုင်(အပ်စိုက်ကု)

မပြန်လမ်းကို သွားနှင့်ပြီ

ခင်လှမြင့်

၁၁. ၈. ၂၀၁၃ (နဂါးနေ့နေ့) နံနက်စောစောမှာ ကိုစိုးသိမ်း ကွယ်လွန်ပြီဆိုတာ သိလိုက်တော့ ရင်ထဲမှာ ဆို့သွားပြီး တုန်လှုပ်သွားမိပါတယ်။ ဒီလမ်းကို သွားရတော့မယ်ဆိုတာ သိနေပေမယ့် ဒီလောက် မြန်လိမ့်မယ်လို့ မထင်မိပါဘူး။ ကိုစိုးသိမ်းခမျာ အချစ်ပြောချင်တာတွေကို 'ပြောချင်လွန်းလို့' ဆိုပြီး ပြောလို့ကောင်းတုန်း၊ ရေးလို့ကောင်းတုန်းမှာ ခွဲခွာသွားရလေတယ်။

ဘဝခရီးဆိုတာ တိုတိုလေးပဲ မဟုတ်ပါလားလို့ ဆိုခဲ့တဲ့ ကိုစိုးသိမ်း ကွယ်လွန်သော အသက် (၆၉)နှစ်ပါ။ နေမယ်ဆိုနေနိုင်သေးတဲ့ အရွယ်ပါ။ ကျွန်မခင်ပွန်း ပန်းချီကိုယ်တိုင် ဆုံးတော့ အသက် (၆၁)နှစ်၊ အခုချိန် ရှိနေဦးမယ်ဆိုရင် (၇၃)နှစ်ပေါ့။ ကိုစိုးသိမ်းက ကွယ်လွန်တို့ထက် အသက်နည်းနည်း ငယ်ပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်မတို့ ခင်မင်ခဲ့ကြရာမှာ ပန်းချီဆရာနဲ့ ထုတ်ဝေသူ၊ စာရေးဆရာတို့ရဲ့ သာမန်ဆက်ဆံရေးသဘောမျိုးသာမက ပဲခူးတက္ကသိုလ်မှာ သံယောဇဉ်လည်း ပါပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကိုစိုးသိမ်းတို့ ပဲခူးသားတွေ ဖြစ်သလို ကျွန်မရော၊ ကိုစိုးသိမ်း ဇနီးမြင့်မြင့်ပါ ပဲခူးသူတွေ ပါပဲ။ နောက်ပြီး မြင့်မြင့်က ကွယ်လွန်သည့်မလေး တိုးတိုးနဲ့ သူငယ်ချင်း ဖြစ်သလို၊ တိုးတိုးခင်ပွန်း ကိုဇော်ဝင်းကလည်း ကိုစိုးသိမ်းသူငယ်ချင်း ဖြစ်နေပါသေးတယ်။ ဒါ့အပြင် ကိုစိုးသိမ်းရဲ့ သားသမီးတွေကလည်း ကွယ်လွန်တပည့်တွေ ဖြစ်နေပြန်၊ ကျွန်မသမီးနဲ့ သူ့သမီးကြီး 'ထိုက်'နဲ့က တစ်တန်းတည်း နေခဲ့ကြတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေမို့ အမျိုးစပ်လို့ကို မဆုံးတော့ပါဘူး။

ပဲခူးမှာ ငယ်ငယ်က ကျောင်းနေတုန်းကတော့ ကျွန်မတို့ ကျောင်းချင်း မတူကြပါဘူး။ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်မတို့က ဟိုက်စကူးကျောင်းလို့ခေါ်တဲ့ အခုအမှတ် (၁) အ. ထ. က ကျောင်းကိုစိုးသိမ်းတို့က နေရှင်နယ်ကျောင်းလို့ ခေါ်တဲ့ အမှတ်(၃) အ. ထ. က ကြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမကိုးယောက်ရှိရာမှာ နံပါတ်(၁) ကျွန်မနဲ့၊ နံပါတ် (၂) ညီမတို့က ဟိုက်စကူးကျောင်းမှာ နေပြီး၊ နံပါတ် (၃) တိုးတိုးက စလို့ အငယ်တွေအားလုံး နေရှင်နယ်ကျောင်းမှာ နေကြရင်း မြင့်မြင့်နဲ့ တိုးတိုးက သိပ်ချစ်ကြတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

စာပေနယ်မှာ ကိုစံတိုးရှိစဉ် ထုတ်ဝေသူ၊ စာရေးဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ ဘလောက်
ကားတန်းဆရာ၊ သတင်းစာ ဆရာ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ သဘင် စသဖြင့် နယ်ပယ်အသီးသီးက
အပေါင်းအသင်း စုံလင်လှပါတယ်။ သူ့မိတ်ဆွေတွေက ကျွန်မကို 'ဆရာမ'လို့ပဲ
ခေါ်ကြတာ များပါတယ်။ တချို့ကတော့ 'အစ်မ'လို့ ခေါ်ကြပြီး 'မခင်လှမြင့်'လို့ နာမည်တပ်
ပေးတာ ကိုစိုးသိမ်းတစ်ယောက်ပဲ ရှိပါတယ်။

ကိုစိုးသိမ်းရဲ့ စာအုပ်အဖုံး တော်တော်များများက ကိုစံတိုးရဲ့ လက်ရာတွေချည်းပါပဲ။
ခရီးလွန်နေရာကနေ ပြန်ရောက်ပြီးကာစမှာ 'မြန်မာချစ်သော မောင့်ဘက်တန်'
ဒုတိယအကြိမ် ပြန်ထုတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းက မျက်နှာဖုံးပုံအဟောင်းကို
အသစ်ပြန်ရေးခိုင်းခဲ့ပါတယ်။ ပထမအကြိမ်က ကိုစံတိုးလက်ရာနဲ့ အခုကိုစံတိုး
တစ်မျိုးစီခံစားချင်တယ်တဲ့။ ကိုစံတိုး ဆုံးပြီးတော့လည်း သူ့လက်ရာ မျက်နှာဖုံး
တွေကို စုစည်းပြီး စာအုပ်ထုတ်ချင်လိုက်တာလို့ တဖွဖွ ပြောခဲ့တဲ့အထိ ကိုစံတိုးရဲ့
လက်ရာကို နှစ်သက်တဲ့ ကိုစိုးသိမ်းပါ။

၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၁)ရက်နေ့၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့မှာ ကိုစံတိုး
'မခင်လှမြင့်ရယ် . . . ရုတ်တရက်ကြီး ကိုစံတိုး ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဆိုပြီး မြင့်မြင့်
ကိုစိုးသိမ်း သတင်းမေးရောက်လာပါတယ်။ သူ့ခရီးလွန်နေရာက အိမ်ပြန်ရောက်ပြီး
ဆုံဖြစ်ကြပေမယ့် ကျွန်မနဲ့ မဆုံဖြစ်ပါဘူး။ ကိုစိုးသိမ်းက ကျွန်မတို့ မိသားစုကို
အသိပေးပြီး ကိုစံတိုးအတွက် အမှတ်တရ ထုတ်ဝေတဲ့ 'လွမ်းဖွယ်စံတိုး' စာအုပ်အတွက်
အခန်းပေးရေးပေးရင်း တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ကူညီပေးခဲ့ပါတယ်။

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ မေလမှာ ဒေါင်းစာပေနှစ် (၃၀)ပြည့် ပုလဲရတု ဧည့်ခံပွဲကို ကိုစိုးသိမ်းက
ကိုစံတိုး မရှိတော့လို့ ကျွန်မတစ်ဦးတည်းပဲ သွားခဲ့ပါတယ်။ ကိုစံတိုး မရှိတော့
မိတ်ဆွေတွေက သတိတရ ဖိတ်တဲ့ပွဲတိုင်းကို ကျွန်မရောက်အောင် သွားလေ့ရှိပါ
တယ်။ ဒီလို ဧည့်ခံပွဲတွေမှာ ကိုစိုးသိမ်းနဲ့ ကျွန်မ ဆုံဖြစ်ရင် ကျွန်မတို့ မိသားစုကို အမြဲပဲ
အားပေးလေ့ ရှိတတ်ပါတယ်။ စာပေနယ်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့လည်း အဆက်
ဆက်အထောက်အကူအောင်ရဲ့ နှစ်ပတ်လည်ပွဲကို F.M.I က အိမ်မှာ ကျင်းပတော့
ဒီဝင်းတင်နဲ့ ကျွန်မတွေ့ပါတယ်။ တွေ့တွေ့ချင်း ဆရာ့ကို ကျွန်မ နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ်။
ကိုစိုးသိမ်းက မသိဘဲ 'ဆရာက ကိုစံတိုးကို သိပ်ချစ်တာ၊ မခင်လှမြင့် ဆရာ့ကို
နှုတ်ဆက်လိုက်ပါဦး' ဆိုပြီး ကျွန်မကို ဆရာ့ဆီ ခေါ်သွားပေးပါတယ်။ ဒီလောက်ထိကိုစံတိုး
သိယောဇဉ်ကြီးရှာတဲ့ ကိုစိုးသိမ်းပါ။ ဆရာ ဦးဝင်းတင်ကလည်း ကိုစံတိုးကို
သိချင်တယ် ဆိုတာ ဟုတ်မှာပါပဲ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဆရာ့စာအုပ် 'အလှရှာတော်ပုံ'
ပြန်ထုတ်မယ် စီစဉ်တဲ့အခါ ကိုစံတိုးရေးခဲ့တဲ့ မျက်နှာဖုံးကိုပဲ ပြန်သုံးချင်တယ်ဆိုလို့
စာအုပ်တိုက်က ခိုင်ခိုင်ကို ကျွန်မစာအုပ် ငှားလိုက်ရပါသေးတယ်။

ကိုစိုးသိမ်းအကြောင်း ပြန်ဆက်ရရင် သူနေမကောင်းဖြစ်နေတာ အစက မသိခဲ့ပါဘူး။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာမှာ ကိုစံတိုးအတွက် (၁၀)နှစ်ပြည့် အလှူပွဲလုပ်မယ်ဆိုပြီး စိတ်စာသွားပေးတော့မှ သိရတာပါ။ ကျွန်မ သူငယ်ချင်း ရွှေကူမေနှင်းဆီ ဖိတ်စာပေးဖို့ ရောက်တဲ့အခါမှာမှ ကိုစိုးသိမ်းနေမကောင်းကြောင်း စကားစပ်မိကြပါတယ်။ ကျွန်မက ကိုစိုးသိမ်းဆီ ဖိတ်စာသွားပေးမလို့ ဆိုတော့ မေနှင်းက သူလည်းလိုက်မယ်ဆိုပြီး (၃၃)လမ်း အိမ်ကို သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ဆိုင်က ကလေးတွေက ကိုစိုးသိမ်း နေမကောင်းလို့ ဘားလမ်း အိမ်မှာလို့ ပြောကြ၊ ညွှန်ကြလို့ နှစ်ယောက်အတူ သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းက အိမ်ရှေ့ ခန်းမှာ ထိုင်နေ၊ စာဖတ်နေတာ လူကောင်းအတိုင်းပါပဲ။ နေမကောင်းလို့ လက္ခဏာ ဘာမှမရှိ ပါဘူး။ မျက်နှာကလည်း ကြည်လင်ပြီး ကိုယ်ခန္ဓာကလည်း ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုးပါပဲ။ လူတွေဟာ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ပိန်ပိန်သေးသေးပေမယ့် အသက်ကြီးလာရင် ဝလာ တတ်ကြသလို ကိုစိုးသိမ်းလည်း ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုးပါပဲ။ ရောဂါက နုသေးပြီး ကုလို့ ပျောက်နိုင် မှာပါလို့ ကျွန်မတို့က ထင်ခဲ့ကြတာပေါ့။

ထမင်းဝိုင်းမှာ စားသောက်နေကြရင်း မြင့်မြင့်တို့၊ လတ်လတ်တို့က ပြောပြသည့်ရောဂါ အခြေအနေကို သိရပါတော့တယ်။ ဘာလက္ခဏာမှမပြဘဲ သာမန်ဆေးပေးကြည့်ရာကနေ အဲဒီရောဂါဆိုတာ သိရတော့ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဆိုပြီး စိတ်မကောင်း ဖြစ်လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရောဂါလက္ခဏာတွေ မပြသေးခင် ကြိုသိလိုက်တာ တော်သေးရဲ့လို့လည်း ဖြေသိမ့်မိပါတယ်။ သူကတော့ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သူပီပီ သူ့ရောဂါကုသပုံတွေ အကြောင်းကိုယ်တိုင်ပြောပြနေပါတယ်။ အနားမှာ သားလေး 'ချမ်းချမ်း' လည်း ရှိနေတော့ သူ့အား နေမှာပါ။ ကျွန်မတို့ မိတ်ဆွေတချို့ဆိုရင် သားသမီးတွေ သုံးလေးဦးက ဆရာဝန်တွေ ဖြစ်နေကြပေမယ့် မိဘမကျန်းမာတဲ့အခါ နောက်ဆုံးကွယ်လွန်ချိန်မှာပါ အနားတစ်ယောက်မှ မရှိတဲ့အဖြစ်မျိုး ကြုံရတတ်ပါတယ်။ စိတ်မကောင်းစရာတွေ ချည်းပါပဲလေ။ သူ့ရောဂါ အခြေအနေကို ဒီထက် စောစောကများ သိရရင် ကောင်းမှာပဲလို့ မချိတ်စပ် ဖြစ်လိုက်မိပါတယ်။

ကျွန်မလည်း နောက်ထပ် သူ့ဆီ သတင်းမေး မသွားဖြစ်တော့ဘဲ မြင့်မြင့်၊ လတ်လတ်တို့ကို ဖုန်းနဲ့ပဲ သတင်းမေးရပါတယ်။ သူ့မှာ ဒီရောဂါ ဖြစ်နေပြီဆိုတာ သိလျက်မှ လုပ်စရာ အလုပ်တွေ မကျန်ခဲ့အောင် သိမ်းကျုံးလုပ်နေတာ မြင်ရတော့ စိတ်မကောင်းဖြစ်တာလည်း ပါပါတယ်။ သူ့အိမ်မှာ သတင်းမေးစဉ်က ဒီရောဂါကို အရှုံးမပေးဖို့ သူ့အားပေးရင်း ကျွန်မညီမ တိုးတိုးရဲ့ ခင်ပွန်း၊ သူ့ သူငယ်ချင်း ကိုဇော်ဝင်းအကြောင်း ပြောပြရပါတယ်။ ကိုဇော်ဝင်းက အစာအိမ်က အနာလေးကို လှီးရင်းနဲ့ နောက်ဆုံး အစာအိမ်တစ်ခုလုံး ထုတ်ပစ်လိုက်ရပါတယ်။ သူတို့ချင်း ဖုန်းဆက်စကား ပြောကြတယ်။ နှစ်ယောက်လုံး စကားအရည်ကြီး ပြောဖို့ မဖြစ်တော့ ကိုဇော်ဝင်းက E-mail ပို့ပြီး သူ့ကို အားပေးစကား ပြောပါတယ်။ ကိုစိုးသိမ်းက အဲဒီအကြောင်းကို ပြည်သူ့ခေတ်ထဲမှာ ဆောင်းပါးရေးပါသေးတယ်။

ကိုစိုးသိမ်း ရောဂါဖြစ်မှန်း စသိတာနဲ့ ဆုံးတာ တစ်နှစ်တောင် မကြာလိုက်ပါဘူး။
ရန်ကုန်မှာရော၊ စင်ကာပူမှာပါ နည်းလမ်းရှိသရွေ့ အမျိုးမျိုး ကုသပေမယ့်
ဆုတ်ကင်ဆာ' ဆိုတဲ့ ရောဂါဟာ မြန်တတ်သလား မသိပါဘူး။ ကိုစိုးသိမ်း ကျန်းမာ
နေထိုင်ပြီး ဆုတ်ယုတ်လာပြီး ဝိတိုရိယဆေးရုံမှာ ဆေးကုသမှု ခံယူနေရတယ်ဆိုတဲ့
မပြတ်တမ်းကြားနေရပေမယ့် ကျွန်မ သူ့ဆီ နောက်ထပ်သတင်းမေး မသွား
တော့ပါဘူး။ စိတ်မကောင်းလွန်းလို့ပါ။ ကိုစိုးသိမ်းလို လူမျိုးတစ်ယောက်အတွက် လုပ်
လုပ်လို့ အချိန်ကောင်း ရောက်ပါမှ ပြန်မလာနိုင်တော့တဲ့ ခရီးကို ဒီလောက်မြန်မြန်
ထွက်သွားရတော့မယ်ဆိုတာ ကျွန်မတို့ သိနေတော့ တကယ်ပဲ ဝမ်းနည်းမိပါ
တယ်။ သူ့လိုလူမျိုး အစားပြန်မရနိုင်တော့ပါဘူးလေ။

ကိုစိုးသိမ်း ကွယ်လွန်သွားပြီ ဆိုတော့လည်း ညီမ မြင့်မြင့်ကို အားပေးရပါဦးမယ်။
ကိုစိုးသိမ်းကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရပေမယ့် တစ်နှစ်နီးပါး ကုသပေး၊ ပြုစုပေးလိုက်ရတာ မြင့်တို့ မိသား
စုအတွက် ဖြေသိမ့်စရာပါ။ ကျွန်မဆိုရင် ကိုစံတိုး ရုတ်တရက် သတိလစ်သွားတာကို
သိရင် ပြည့်အောင်တောင် မကုလိုက်ရ၊ မပြုစုလိုက်ရပါဘူး။ လူတိုင်းသွားရမှာဖြစ်တဲ့
သွားနှင့်သူတို့အတွက် ကျွန်မတို့လို ကျန်ရစ်သူတွေက ကုသိုလ်ကောင်းမှု
ပြုစုရင်း ကိုယ့် အလှည့်ကို စောင့်နေကြရမှာပါ။ တရားနဲ့သာ ဖြေပါတော့ မြင့်ရေး . . ။

ခင်လှမြင့်

ပြန်လည်ဆုံတွေ့ပြီးကာမှ

အပြီးတိုင် ခွဲခွာသွားလေသူ

အဝေးရောက် သတင်းထောက်တစ်ဦး

အတ္တလန်တိတ် သမုဒ္ဒရာနှင့် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ အရှေ့မြောက်ပိုင်းတို့တွင် တိုက်ခတ်သော လေမုန်တိုင်း များကိုဟားရီးကိန်းနီ ဟုခေါ်သည်။ တောင်ပိုင်းပစိဖိတ်နှင့် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာတို့တွင် ဖြစ်ပေါ်သော မုန်တိုင်းတို့ကို ဆိုင်းကလုံးနီဟုခေါ်ကာ၊ ပစိဖိတ် အနောက်မြောက်ပိုင်း မုန်တိုင်းများမှာမူ တိုင်ဖွန်းနီဟု အမည်တွင်လေသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဇွန်လမှ နိုဝင်ဘာလအထိ ဟားရီးကိန်းနီရာသီဖြစ်သည်။ အမေရိက အရှေ့မြောက်ပိုင်းရှိ ကျွန်တော်နေသော နယူးယောက်မြို့မှာ နှစ်စဉ်လေမုန်တိုင်းဒဏ်မှ ကင်းဝေးခဲ့၏။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ (၂၉)ရက်တွင် ဆင်နီဒီဟု အမည်ပေးထားသော ဟားရီးကိန်းနီဒဏ်ကို နယူးယောက်လည်း မကြုံစေအလူးအလဲ ခံလိုက်ရသည်။ နယူးယောက်၌ နေထိုင်ခဲ့သည့် ၂၅ နှစ်ခန့်အတွင်း တစ်ခါမျှ မကြုံဖူးသဖြင့်၊ မုန်တိုင်းအလာကို စောင့်မျှော်ကာ စိုးရိမ်ပူပန်နေခဲ့သော ကျွန်တော့်အဖွဲ့အားပေးစာ တစ်စောင် ရောက်လာပါသည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် မြို့ပေါ်တွင် လေမုန်တိုင်း ဖြတ်တိုက်နေခိုက်၊ အင်တာနက်မှ လာသောစာ (e-mail) ဖြစ်၏။

Dear Ko Khin Nyo,

I was panic seeing many pictures of storm victims in NYC and D.C.
I am wishing for you safe and wellness.

With best wishes,
ST

စာမှာ မိတ်ဆွေကြီး ဦးစိုးသိမ်း (စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ မောင်ဝံသ) ထံ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စာတွင်ပါသည့်အတိုင်း၊ ဆင်နီဒီလေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် အမေရိက

၆၉ ဘီလီယန်အထိ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ နယူးယောက်နှင့် နယူးဂျာဆီ
အိမ်ပေါင်းများစွာ ရေနစ်မြုပ်ပျက်စီးခဲ့ရုံမျှမက မြေအောက်ရထား လိုက်
ရောင်ကာ ရထားအသွားအလာ ရပ်တန့်သွားခဲ့၏။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အရှေ့ဘက်ကမ်းခြေရှိ ပြည်နယ်အတော်များများ၌
ရေဘေး၊ လေဘေးဒဏ်ထိကာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ရှိခဲ့သော်လည်း
နယူးယောက်နှင့် ဝါရှင်တန်ဒီစီတို့မှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို အလေးထား
အကြောင်းရှိပါသည်။

ဝါရှင်တန်ဒီစီ အခြေစိုက် လက်ျာယိမ်း ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော (Na-
tional Endowment for Democracy) ကကြီးမှူးပြုလုပ်သည့် ခြောက်လကြာ သင်တန်း
၂၀၀၀ခုနှစ် စင်တင်ဘာလမှစကာ ကိုစိုးသိမ်းပါဝင်တက်ရောက်ခဲ့၏။ သူ့သင်တန်း
တွင် တွန့်တော်က နိုဝင်ဘာလတွင် ပြုလုပ်မြဲဖြစ်သည့် ကျေးဇူးပြုခြင်း အထိမ်း
(Thanksgiving Day) ရုံးအားရက်များအတွင်း နယူးယောက်သို့ အလည်
လာရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ခုနှစ်ဦးပိုင်းတွင်လည်း ဇနီးဒေါ်မြင့်မြင့်၊
ထိုကြောင့်ပင် နယူးယောက်နှင့်
သူ့သတိတရ သံယောဇဉ်ဖြစ်နေခဲ့ဟန်တူ၏။

၃၅ နှစ်ခန့် ကွဲကွာနေခဲ့ကြပြီးမှ ပြန်လည်တွေ့ဆုံကြရသော ကျွန်တော်
အားလက်ဆုံ ပြော၍မကုန်နိုင်ကြ။ ကိုစိုးသိမ်းရော ကျွန်တော်ပါ ပဲခူးသားများဖြစ်ပြီး
အောင်မြင်သည်အထိ အမျိုးသား တန်းမြင့်ကျောင်း၌ ပညာသင်ကြား
သော်လည်း ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အသက်ပိုကြီး အတန်းပိုမြင့်သော သူ့ကို စောစော
ရန်ကုန်ရောက်မှသာ သတင်းစာလောက၌ ကျင်လည်ကြရင်း ခင်မင်
ခဲ့သည်။

ဒေါ်မြင့်မြင့်၊
အထူးရောက်
သတင်းထောက်တစ်ဦး၊
ဦးစိုးသိမ်း(မောင်ဝံသ)
နယူးယောက်မြို့
(၂၀၁၁ ခုနှစ်)

တက္ကသိုလ်သတင်းထောက် ပေါက်စကလေးလုပ်နေစဉ် ကျွန်တော့် မိသားစုနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသော ဦးစိုးမင်း (သတင်းထောက်ချုပ်)ထံ ကျွန်တော် ဝင်ထွက်သွားလာလုပ်သား သတင်းစာတိုက်၌ ဦးစိုးမင်း၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် ကိုစိုးသိမ်းနှင့်လည်း သိက္ခာခံခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က လူပျိုလူလွတ် ကိုစိုးသိမ်းမှာ လမ်း (၅၀) ရှိတိုက်ခန်းကျဉ်းလေးတွင် နေနေဆဲဖြစ်၏။ သူ့ထံ အလည်အပတ် ရောက်သောအခါ ရံဖန်ရံခါကွယ်လွန်သူ (ဟံသာဝတီ) ဦးဝင်းတင် (ထိုစဉ်က ကြေးမုံအမှုဆောင်အယ်ဒီတာ) တက္ကသိုလ်မြတ်သူ (ဗိုလ်ထောင်) စသူတို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံတတ်သည်။

နောက်နှစ်အနည်းငယ်အကြာ The Working People's Daily အယ်ဒီတာအဖွဲ့တွင် ကျွန်တော် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သောအခါ၊ ဦးစိုးမင်းက လုပ်သားတွင် ဆက်လက် အမှုထမ်းနေပြီး၊ ကိုစိုးသိမ်းက မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ သုံးဦးလုံး ညပိုင်းအယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသဖြင့် အလုပ်ပြန်ရန် ညနက်ပိုင်းတွင် မကြာခဏ ဆုံမိကြပါသည်။ အနော်ရထာလမ်းနှင့် (၃၃) လမ်းထိပ် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ကျွန်တော်တို့ မကြာခဏ စတည်းချရာနေရာဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့နည်းလက်ဖက်ရည်ဆိုင် လာထိုင်ကြသည့် စာရေးဆရာများနှင့်လည်း စကားလက်ဆုံ ကျတတ်သည်။

မြန်မာစာရေးဆရာများအနက် သတင်းစာဆရာဖြစ်လိုသူ မည်မျှရှိသည်ကို သေချာသော်လည်း သတင်းစာဆရာ အတော်များများသည်ကား စာရေးဆရာလည်း ဖြစ်နေသလို သို့မဟုတ် စာရေးဆရာဖြစ်လိုသူ ရာနှုန်းများလှသည်။ ကိုစိုးသိမ်းရော၊ ဦးစိုးမင်းရော၊ ကျွန်တော်ပါ ယင်းစာရင်း၌ အပါအဝင်ဖြစ်ပါ၏။ ဦးစိုးမင်းက နိုင်ငံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝေဖန်ရေးသားချက်များကိုအလေးထားပြီး ကိုစိုးသိမ်းက နိုင်ငံရေးရာဘာသာမှာ စာပေကို စိတ်ဝင်စား၏။ ကျွန်တော်မှာသူတို့ထက်ငယ်ရွယ်သူဖြစ်၍ ထူးခြားဆန်းပြားသော အကြောင်းအရာများကို စိတ်ဝင်စားသည့် အားလျော်စွာ လူသိနည်းလှသေးသော တက္ကသိုလ်လှည့်ခရီးသည် လုပ်ငန်းကို လေ့လာသူတေသန ပြုခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ဘာသာပြန်စာပေများကို ရေးသားသူများစွာရှိခဲ့ပါသည်။ ဆရာတို့၏ ရွှေဥဒေါင်းမှ စကာ ပါရဂူ၊ ပီမိုးနင်း၊ မြသန်းတင့်၊ လင်းယုန်မောင်မောင် စသဖြင့် နာမည်ကျော် စာရေးဆရာများရှိ၏။ ကိုစိုးသိမ်းသည် ဆရာပါရဂူ၊ လင်းယုန်မောင်မောင်ထက် အလွန်ရင်းနှီးသည်။ သူတို့၏ စာပေများကိုဖတ်ကာ သူတို့ကို အားကျနေဟန်ရှိသည့် ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာကစ်ဆင်းဂျား၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတစ်ယောက်တည်း ကြိုတ်၍ ဘာသာပြန်ထားလေသည်။

သို့ရာတွင် နာမည်မရှိသေးသော စာရေးသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သဖြင့် သူ့စာအုပ်ထုတ်ဝေမည့်သူ တွေ့ရန် မလွယ်လှပါ။ သူ့ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူများလက်သို့အပ်ချင်ပုံမရှိသဖြင့် ညဦးပိုင်းအလုပ်ပြီးသည့် တစ်ရက်တွင် ကျွန်တော်နေသော ဝိုင်အင်မ်စီဆေးကုန်ကိုစိုးသိမ်း ပေါက်ချလာ၏။ သူ့ရေးထားသော ကစ်ဆင်းဂျား အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ကိုယ်တိုင်

...ကြောင်းနှင့် ထုတ်ဝေရေးအတွက် ကုန်ကျငွေ ရရှိရန် အကူအညီပေးဖို့
 ...မတ္တာရပ်ခံသည်။ ငွေထုတ်ပေးရမည့်သူမှာ အခြားသူမဟုတ်။ သူ့ ဇနီး
 ...မမြင့်မြင့်ဖြစ်သည်။ သူ့ဇနီးကို သူ့ဘာသာပြောလျှင်လည်း ရနိုင်သည်။
 ...ကျောင်းနေဖက် သုငယ်ချင်းဖြစ်သော ကျွန်တော်ကပါ ဝိုင်းကူပြောပေး
 ...လိမ့်မည်ဟု သူက ယူဆထားဟန်ရှိ၏။ သူ့ယောက္ခမများသည် ပဲခူးမြို့
 ...ပရိက္ခရာဆိုင်ကြီးတစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်သူများဖြစ်ရာ တစ်ဦးတည်းသမီး
 ...လျှင် စာအုပ်တစ်အုပ်ပုံနှိပ်ရန်အတွက် ကုန်ကျငွေမည့်ငွေ မပေးနိုင်
 ...သို့လာတွင် သမီးဖြစ်သူက ပထမယုံကြည်သဘောပေါက်ရန် လိုအပ်နေသည်။
 ...မှာလည်း စာပေလောကအကြောင်း မသိနားမလည် အတွေ့အကြုံ မရှိသူ
 ...လမ်းစဉ်ပါတီ စာနယ်ဇင်းဌာနတွင် အမှုထမ်းနေသူ တစ်ဦးဖြစ်၏။
 ...အရှုံးပေါ်လျှင်ပင် နာမည်တစ်လုံး ကျန်ရစ်ပြီး စာအုပ်စာတမ်းများ
 ...ထုတ်ဝေရန်များစွာ အခွင့်သာကြောင်း ကျွန်တော်တို့က ရှင်းလင်း
 ...နားလည် လက်ခံလေသည်။ သို့ဖြင့် မမြင့်မြင့်မိဘုရားက ငွေထုတ်ပေးရန်သာ
 ...မကြာမီ ခွပ်ဒေါင်းစာပေတိုက် တည်ထောင်နိုင်ခဲ့ပြီး ကစ်ဆင်းဂျားစာအုပ်
 ...ထုတ်ဝေသမျှရောင်းကုန်သော(Bestseller) ဖြစ်ခဲ့လျက် မောင်ဝံသ ခေါ်သော
 ...တစ်ဦး ပေါ်ထွက်လာခဲ့လေသည်။

နေ့ခင်းပိုင်း အားလပ်ချိန်များတွင် သူတို့ဇနီးမောင်နှံထံ ကျွန်တော် မကြာခဏ
 ...လည်ပတ်လေ့ရှိ၏။ သူတို့တွင် မထိုက်ထိုက်စိုးနှင့် မလတ်လတ်စိုး သမီး
 ...မွေးဖွားပြီးသောအခါ ကလေးချစ်တတ်သော ကျွန်တော်မှာ ပိုမို၍ပင် အဝင်
 ...များခဲ့သေးတော့သည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။ မမြင့်မြင့်အလုပ်မှ နေ့ခင်းထမင်းစား ပြန်လာတိုင်း မိခင်ကို
 ...သဘောတူသော သမီးကြီး မထိုက်ထိုက်စိုးကြောင့် ဇနီးမောင်နှံ အခက်ကြုံရတတ်၏။
 ...ပြင်သောအခါ သမီးက ချုံးပွဲချင်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိခင်ရုံးသို့မပြန်မီ
 ...စိတ်ပြောင်းသွားစေရေးအတွက် အဖေဖြစ်သူက ပင့်ကူကြီးကြည့်ရန်ဟုဆိုကာ
 ...ခေါ်သွင်းသွားခဲ့ရသည်။ သူတို့က ယင်းဆင်ကွက်လှည့်ကွက်ဖြင့် ပြဿနာ
 ...နိုင်ခဲ့သည်ကို အားရနေကြ၏။ တစ်နေ့၌ ရုံးပြန်ခါနီး စကားစမြည်ပြောနေကြရင်း
 ...ရေချိုးခန်းထဲပို့ရန် မေ့သွားကြသည်။ သမီးဖြစ်သူက 'ဖေဖေ၊ ဒီနေ့ ရေချိုးခန်းထဲ
 ...တော့ဘူးလား'ဟု မေးမှ သူတို့နှစ်ယောက်လုံး သတိရပြီး ရယ်ကြရလေသည်။
 ...နယူးယောက်သို့လာသောအခါ၊ ကျွန်တော်က ယင်းအဖြစ်ကလေးကို ပြန်သတိ
 ...တတ်၏။

ခင်ဗျား ဒါတွေ မှတ်မိနေသေးတယ်လားဟု သူက တအံ့တဩဆိုသည်။ ကျွန်တော်
 ...သို့သို့ရင်းနှီးခဲ့သည့်အားလျော်စွာ မြန်မာပြည်၏ နိုင်ငံရေး အခြေအနေများကို မနှစ်

မြို့သဖြင့် ဦးစိုးမင်းနှင့် ကျွန်တော် နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်ခွာသွားသောအခါ ကိုစိုးသိမ်းမှ သုံးကြိမ်တိုင် ခေါ်ယူအစစ်ဆေး ခံရသည်ဟု ကြားသိခဲ့ရသည်။

ပြည်ပသို့ ရောက်နေပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ဆောင်နေသော ကျွန်တော်တို့မှာ ပြည်တွင်းရှိ မိတ်ဆွေများနှင့်သာမက မိဘဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် အဆက်အသွယ် ကင်းဝေးနေခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ဆက်သွယ်သဖြင့် သူတို့ အဖမ်းအဆီး၊ အနှောင့်အယှက် ပေးခံရမည်ကို စိုးရိမ်၍ ကျွန်တော်တို့ ခပ်ဝေးဝေးနေခဲ့ကြ သည်။ သို့ရာတွင် မြန်မာပြည်တွင်းမှ နိုင်ငံရေးအခြေအနေများနှင့် မျက်ခြေပြတ် ကင်းကွာ သွားခဲ့သည် မဟုတ်ချေ။

ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ် အလယ်ပိုင်း၌မူ ပြည်တွင်းမှ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများ ပြန်လည် ဆက်သွယ်ရန် ကြိုးစားခဲ့၏။ ပထမပိုင်း၌သူတို့ တွန့်ဆုတ်နေကြသေးသော်လည်း တဖြည်းဖြည်း ရဲစိတ်ဝင်လာကြကာ စာရေးဆက်သွယ်ခွင့်သာမက ဖုန်းဆက်နိုင်သည့် အထိပါ တိုးတက်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြန်လည် ဆက်သွယ်ခဲ့ကြသူများတွင် ကိုစိုးသိမ်းလည်း တစ်ယောက် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးမှုနှင့် သုံးကြိမ်တိုင်ထောင် ကျခဲ့ရသော်လည်း ကိုစိုးသိမ်းက ကြောက်ရွံ့မှုမရှိခဲ့။ ကျွန်တော်နှင့် ဖုန်းဖြင့်ရော၊ အင်တာနက်မှ စာဖြင့် ဆက်သွယ် ပြောဆိုသည့်ပြင် ဘီဘီစီ၊ ဗီအိုအေ စသည့် ရေဒီယိုများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်း ဆွဲချက်များ ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း ကြားသိလာရ၏။ တစ်နေ့တွင် စင်ကာပူရှိ သမီးကြီးထံ အလည် အပတ် ရောက်ရှိနေကြောင်း၊ အင်တာနက်မှသူ စာပြန်သော အခါ၊ ကျွန်တော်သို့ ချက်ချင်း ဖုန်းပြန်ဆက်လိုက်သည်။ ကုန်ကျစရိတ် များပြားလှပြီး စကားပြောဆိုရသည် မလည်း မကြည်လင်၊ မပြတ်သားလှသဖြင့်၊ မြန်မာပြည်သို့ဖုန်းခေါ်ရန် သိပ်အဆင်မပြေ စင်ကာပူ ရောက်နေစဉ်၌မူ လွတ်လပ် အေးဆေးစွာဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့သည်။ ကိုစိုးသိမ်းက သော နိုင်ငံရေးသမားနှင့် နာမည်ကြီး သတင်းစာဆရာ စာရေးဆရာကို စစ်အစိုးရက အချုပ်အနှောင်မရှိ နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ သွားရောက်ခွင့်ပြုလာသဖြင့် မြန်မာပြည်တွင် နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်လာတော့မည်ကိုလည်း ကြိုတင်တွက်ဆမိလာသည်။

သို့ရာတွင် ရေရှည်စီမံကိန်းချ၍ စစ်အာဏာ ကိုင်တွယ်လျက် တိုင်းပြည်များ ချယ်လှယ်ကြီးစိုးနေသော သူများနှင့် အထိုက်အလျောက် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ကာ နိုင်ငံရေးပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်သင့်သည်ဟု ယုံကြည်ထားသူမှာ ကိုစိုးသိမ်းမဟုတ်။ ကျွန်တော် က ထိုလမ်းစဉ်ကိုထောက်ပြပြောဆိုတိုင်း ကိုစိုးသိမ်းက ပြည်တွင်း၌ ဖြစ်လာ နေသော၊ ရမ်းကားနှိပ်စက်မှုများကို ရင်ဖွင့်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ကျွန်တော့်အနေနှင့် တိုင်းပြည်သား များခါးစည်းခံနေရသည့် ရင်နှင့်စရာ အဖြစ်များကို မသိ၍မဟုတ်။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့် အတိုင်း မြန်မာ့နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးတို့နှင့် ကျွန်တော် အဆက်မပြတ် ဝဉာဏ် ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲများ မတိုင်မီကပင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံကြီး ၁၃ နိုင်ငံမှ မြန်မာ အသင်းအဖွဲ့များ စုပေါင်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီ ကွန်ရက်၌ ကျွန်တော့်ကို အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ရွေးကောက် တင်မြှောက်ထားကြ၏။

မြန်မာ့ပြည်ထောင်စုအစိုးရဆန့်ကျင်ရေး ဂျာနယ် The Burma Review ကိုလည်း
တည်ထောင် ဦးစီးထုတ်ဝေခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တွင် ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားရေး
ပြည်ပမှ ကူညီလုပ်ဆောင်မှု အများစုကို ကျွန်တော် ဦးစီးတာဝန်ယူ လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။
ကျွန်တော်ကြာအောင် မအောင်မမြင် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့၏ သေနတ်
အားကိုးပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်လာပြီဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်သည်။ ရန်သူကို နိုင်အောင်
တိုက်နိုင်လျှင် ရန်သူနှင့်ပေါင်းလိုက်ပါဟုဆိုကြသည် မဟုတ်ပါလော။ တိုင်းသူပြည်သား
အား ဆင်းရဲနွမ်းပါး ဒုက္ခသုက္ခ ခံစားနေကြရသည်ကို မရှုစိမ့်နိုင်တော့။ သို့ရာတွင် ကိုယ်ထိ
သက်ရောက် နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်း သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရသဖြင့် နာကြည်းနေသူများကို လွမ်းဆွတ်
သတိပေးရာများ အဖြစ်သာ ဖြေသိမ့်ခိုင်း၍ မည်သို့ ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ ကိုစိုးသိမ်း ကိုယ်တိုင်
အားလည်း မကြာသေးမီကပင် သူ့ရှေ့မှောက်၌ ဆန္ဒပြပွဲ သတင်းဓာတ်ပုံရိုက်ကူးနေသော
ကျွန်ုပ်တို့သတင်းထောက်တစ်ဦး ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခံရသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ခဲ့သူ
ဖြစ်၏။

စစ်တပ်နှင့် အရပ်သားဘက် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၊ အကျေအလည် ဆွေးနွေး
ပြီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ရှဉ့်လျှောက်သာ၊ ပျားစွဲသာ အခြေအနေမျိုး မရောက်သမျှ မြန်မာပြည်
တွင် သာယာပွင့်ဖြိုးမှု လမ်းစ မရှိနိုင်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ်
တွင် ခေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနိုင်ကြစေရန်
ဆရာတော် ဦးရေဝတက ကြိုးပမ်းသောအခါ၊ ကျွန်တော်က အလေးအနက် ထောက်ခံ
အားပေးကူညီခဲ့၏။ အကယ်၍ ကိုစိုးသိမ်းကဲ့သို့ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေး နယ်ပယ်နှင့် သတင်းစာ
အသင်း၊ စာပေလောကတို့တွင် လေးစားချစ်ခင်သူ ပေါများသူတစ်ဦးကိုသာ သဘော
ဆက် လက်ခံနိုင်သည်အထိ ဆွေးနွေးပြောပြနိုင်လျှင် အကျိုးရှိမည်ဟုလည်း တွက်ဆ
ပါသည်။

ထိုစဉ် National Endowment for Democracy (NED) မှ ခေါ်ယူသော
သင်တန်းတစ်ခုကို လာရောက် တက်လိုသည်ဟု ကိုစိုးသိမ်းက ပြောလာသောအခါ
သူနှင့် ပြန်လည် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြောဆိုနိုင်မည့် အခွင့်အရေးကြောင့် ဝမ်းသာအားရ
ကျွန်တော် အားပေးလိုက်သည်။ နိုင်ငံအတော်များများမှ သင်တန်းတက်ခွင့် လျှောက်ထား
ကြသူများ အနက်တွင် ကိုစိုးသိမ်းကို ထိပ်ဆုံးမှထားလျက်ရွေးချယ်လိုက်ကြ၏။

ဝါရှင်တန်ဒီစီသို့ ရောက်ရောက်ချင်း ကိုစိုးသိမ်းက ကျွန်တော့်ကို ဆက်သွယ်၏။
သူ့ချင်းတွေဆုံရန်မှာမူ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်လုံး အလုပ်ကိစ္စ၊ သင်တန်းကိစ္စများကိုယ်စီ
မကြေညာဖြင့် ချက်ချင်း မဖြစ်နိုင်ခဲ့။ ထို့ကြောင့် Skype မှတစ်ဆင့် ဝီဒီယိုဖြင့် စကားပြောခဲ့
ကြသည်။ လေးရက်ခွဲ ဆက်တိုက် အားရက်ရသည့် ကျေးဇူးပြုခြင်း အထိမ်းအမှတ်နေ့
ဆုတံဆိပ်များတွင်ကား နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွဲကွာနေခဲ့ကြသော မိတ်ဆွေရောင်းရင်းနှစ်ဦး
မျက်နှာချင်းဆိုင် ပြန်လည်တွေ့ဆုံနိုင်ခဲ့ကြသည်။ စစ်အာဏာရှင်လက်အောက်တွင်ပင်

ရှိနေသေးချိန်၌ ကျွန်တော့်ကို အရဲစွန့် လာရောက်တွေ့ဆုံသော ကိုစိုးသိမ်း၏ သတ္တိကို လည်း ချီးကျူးမိသည်။

နယူးယောက် (Penn Station) ပင်းန့်ဘူတာကြီး၌ လာရောက်ကြိုဆိုသော ကျွန်တော့်ကို ဝမ်းသာအားရ နှုတ်ဆက်ကာ မတွေ့ရတာကြာတော့ နှစ်ငါးဆယ်လောက် တောင် ရှိသွားပြီလို့ ထင်လိုက်မိတယ်ဟု သူကဆိုသည်။ ကိုစိုးသိမ်းမှာ ယခင်ကကဲ့သို့ပင် ပိန်ပိန်ပါးပါးနှင့် သွက်လက်ဖျတ်လတ်ဆဲ ဖြစ်သော်လည်း ဆံပင်တွေ အတော်ဖြူနေပေပြီ။ ကျွန်တော့် အခန်းတွင် ခေတ္တ အနားယူကြပြီးနောက်၊ သူ့ကို အိုင်ယာလန် လူနဲ့ စားသောက်ဆိုင်သို့ ဖိတ်ခေါ်သွားခဲ့သည်။ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အကြောင်းများ ပြောကြားရာ သူက ထောင်သုံးခါကျခံခဲ့ရကြောင်းနှင့် ထောင်တွင်းတွင် ဆေးလိပ်ပြတ်သော အခါတိုင်း မည်မျှ စိတ်သောက ရောက်ခဲ့ရကြောင်းများ စီကာပတ်ကုံးပြောပြကာ နောက်ပိုင်း သူ့ဆေးလိပ် ဖြတ်လိုက်သည်ဟုဆိုသည်။ ကျွန်တော်က သာဓုခေါ်မိပါ၏။ ယခင်ကတည်းက သူ့လောက် ဆေးလိပ်မသောက်သော ကျွန်တော်မှာလည်း အကောက်အခွန်တွေတိုးမြှင့် ကောက်ပြီး စီးကရက်ဈေးများခေါင်ခိုက်အောင် စီမံခဲ့သော နယူးယောက်မြို့တော်ဝန် မစ္စတာ မိုက်ကယ်လ် ဘလွန်းဘာ့ဂ် ကျေးဇူးဖြင့် ဆေးလိပ်ပြတ်နေပြီ ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဘီယာကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်သောက်နေသေးသည်ဆို၍ သူ့ကြိုက်သော (Beck's) ဘက်ကစ် ဘီယာကို လိုက်လံရှာဖွေပြီး ရေခဲသေတ္တာအတွင်း အသင့်ထည့်ထား ပေးလိုက်သည်။ ထို့ပြင် မနက်ရောက်လျှင် ပေါင်မုန့်မီးကင်၊ ထောပတ်နှင့် ယို၊ ပျားရည် တို့ကို ချပေးကာ ကြက်ဥနှစ်လုံးလည်း ကြော်ပေးခဲ့သည်။ ယခင် အော်လ်အင်းဒီးယား ရေဒီယိုမှ ဒေါက်တာခင်မောင်ကြီးကဲ့သို့သော အသိအကျွမ်းများထံ အလည်အပတ် သွား ရောက်သည့်အခါ သူတို့ အိမ်များတွင် နေ့လယ်စာကို စားသောက်တတ်သည်။ ညနေစာ ကိုမူ စားသောက်ဆိုင်များ၌ စားခဲ့ကြသည်။ ဒေါက်တာခင်မောင်ကြီးမှာ ယခင်က လုပ်သား သတင်းစာတွင် ဘာသာပြန် အယ်ဒီတာ လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။

ကျွန်တော်က အိမ်ရှင်ပီသစွာ လိုလေသေးမရှိအောင် ဧည့်ခံကျွေးမွေးသဖြင့် သူက အားနာပါးနာရှိကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားလေသည်။

ကျေးဇူးပြုတဲ့နေ့ထူးနေ့မြတ်မှာ ကျွန်တော်ခင်ဗျားကို ကျေးဇူးပြန်ဆပ်နေတာကို ကိုစိုးသိမ်းဟု ပြန်ပြောရသည်။

မိဘများ၏ အထောက်အပံ့မယူဘဲ တက္ကသိုလ်သတင်းထောက် အလုပ်လုပ်ကာ ငွေရှာလျက် ကျောင်းတက်နေစဉ် ကျွန်တော် အလွန်ချို့တဲ့ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော့်ဒုက္ခကို ကိုယ်ချင်းစာသော ဦးစိုးမင်းက စေတနာထားလျက် ညနေစာကိုသူနှင့်အတူ စားခိုင်းသည့် ညနေတိုင်းလာပို့သော သူ့ထမင်းချိုင့်တွင် သူ့ဇနီးက ကျွန်တော့်အတွက်ပါ ပိုပိုမိုမိုထည့် ပေး၏။ ထို့အတူ ကိုစိုးသိမ်းကလည်း သူ့ထမင်းချိုင့်တွင် ကျွန်တော်စားနိုင်အောင် ပိုထည့် ခိုင်းလေသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ညနေစာစားကြသော ဦးလှတို့က ဦးတင်မောင်ညွန့်တို့ကလည်း ကျွန်တော့်အပေါ် စေတနာထားခဲ့ကြသည်။

ကျွန်တော်အဖြေက ကိုစိုးသိမ်းကို ရှေးခေတ်ဟောင်း အောက်မေ့ဖွယ်များ၊ အမှတ်ရ
သုဇယံရှိပါသည်။ သူ့မျက်နှာ ပြုံးရွှင်ပြီး၊ သူ့မျက်လုံးများ ဝင်းလက်လာသည်ကို ကျွန်တော်
ထောက်ပံ့ပါသည်။ သူက ထောင်ကျနေစဉ် ထောက်ပံ့ကူညီ ကျွေးမွေးခဲ့သူတစ်ဦး
အတွက်တွင် ရဟန်းဝတ်နေသဖြင့်၊ သွားရောက်တွေ့ဆုံရာ၊ သူ့ကို အထူးတလည်
သဘောထားပြီး သူ့ကျေးဇူးများပြန်ဆပ်နိုင်ရန်ကြိုးစားနေသည်ဟု ဆိုကြောင်းလည်း ပြောပြလေ

ကိုစိုးသိမ်းက သူ့ကို စစ်အာဏာရှင်များက ထောင်ထဲထည့်ထားစဉ် သူ့မိသားစု
အားလုံးက ရောက်ခဲ့ရကြောင်း ရင်နင့်စွာပြောပြသည်။ သူကဲ့သို့ပင် ဒီမိုကရေစီ
ထောင်ပေါင်းများစွာတို့မှာ သေကြကြေကြ၊ တိုင်းပြည်မှ ထွက်ပြေးသူက ပြေးကြ၊
တောတွင်းနှင့် ထောင်အကျဉ်းကျသူကကျ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုး ကြုံနေကြရ၏။
ကျွန်တော်အမြင်၌ အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးသမားများသည် စစ်ဗိုလ်များကို အလဲထိုးရန်သာ
ပြင်နေကြ၏။ ထိုသို့သာ ကြံစည်နေသော်လည်း မိမိတို့က ဦးဆောင် စီမံသည့်
စစ်တပ်နှင့် မရှိ။ စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်တို့၏ ဆင်ပေးသမ္ပူလမ်းကြောင်းပေါ် သို့လိုက်ကာ
ထိုကောင်မှ ထိုးကွင်းထနေကြသည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ မစဉ်းမစားကြမိကြရာ ကြံခဲ့သည့်
ခေါင်းဆောင် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရခေါ်သောအုပ်စုက စစ်အစိုးရအတွက် ပြည်တွင်းရှိ
အင်အားအင်အားတို့မှ ဖမ်းဆီးနိုင်ရန် အတွက်ဆင်ပေးရုံသာမက၊ စစ်အစိုးရလက်ဖျားနှင့်ပင်
ပြည်ပဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများကိုလည်း ဖရိုဖရဲဖြစ်စေခဲ့သည်။

ထို့ပြင် မြန်မာ့ ဒီမိုကရေစီ လှုပ်ရှားမှုအတွက် နိုင်ငံခြား အစိုးရများက အကူအညီ
အစီအစဉ်အားလုံးတွင် ဒီမိုကရေစီကို အမှန်တကယ် မြှောက်နှိုးသူများထက်၊
အောင်ဆောင် အခွင့်အရေးသမားများကိုသာ ဦးစားပေး ထောက်ခံခန့်ထားခဲ့သည်။
ထိုကဲ့သို့ပင်ကား ထိုသူများနှင့်ပတ်သက်၍ သူတို့ဇာတ် သူတို့မနိုင် ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ စစ်
အင်အားပေါ် သူတို့ ကျေးဇူးကြီးမားလှပေသည်တကား။ အဆုံးသတ်တွင်မူ ခါခြင်ကောင်
အင်အားပေါ်သော်လည်း တောင်ကြီးဖြိုမည်ကြံရာ၌ ခါးသိပ်မသန်လှသည်ကို ကျွန်တော်
ထောက်ပံ့ပေးထင်ထင် တွေ့မြင်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ အချိန်ယူကာ ကိုစိုးသိမ်းနှင့်မျက်နှာချင်း
ဆိုင် ဆွေးနွေးခဲ့ရာ၌ ထိုအချက်များကို ကျွန်တော်အလေးအနက် တင်ပြခဲ့သည်။

ဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများအနေဖြင့် စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်များနှင့် ညှိနှိုင်းလျက်
အင်အားတစ်ခုအထိ သူတို့နှင့်ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်သင့်ကြသည်။ သူတို့စည်းဝိုင်းအတွင်း
အင်အားတစ်ခုဝင်မိသောအခါမှ တိုင်းပြည်၏အရေးကြီးသော နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊
အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်နိုင်သည့်အခွင့်အရေးများ တောင်းဆိုသင့်သည်။ တချိန်က
အင်အားခေါင်းဆောင်များကျူးလွန်ခဲ့သည့်အမှားများကို အာဇာနည်တော်ဖြင့် နောက်စစ်ခေါင်း
ဆောင်များကိုပါ ဝါးလုံးသိမ်းအပြစ်တင်နေ၍ အကျိုးမရှိ။ တိုင်းပြည်မျက်နှာကြည့်လျက်
အင်အားနှင့်လွတ်သင့်သည်များကို မေ့ပျောက် ခွင့်လွှတ်လိုက်သင့်သည်။ အိမ်နီးချင်း
အင်အားများကပင် မြန်မာများမှာ ကိုယ့်တိုင်းပြည်တိုးတက်ရေးအတွက် တတ်နိုင်သမျှ

လက်တွဲဆောင်ရွက်ရေးထက်၊ မတူညီသောအချက်အလက်များကို မလွတ်တမ်းလက်ဆွဲ
လက်ကိုင်ထားလျက် ရန်ဖြစ်နေကြသည်ဟုစွပ်စွဲကြ၏။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စစ်တပ်ကနိုင်ငံရေးအာဏာသိမ်းသောလေ့ကို ၁၉၅၄ခုနှစ်
စတင်ခဲ့၏။ တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးကို စစ်တပ်က ချယ်လှယ်လက်ဝါးကြီးအုပ်သော
အား ဘီအီးဒီစီဖြင့်စတင်ခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စများကို စီမံကိန်းချလျက် ဦးဆောင် အ
အထည် ဖော်ခဲ့သူမှာ အခြားမဟုတ်။ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်ကို ပူးတွဲဦးဆောင်
တည်ထောင်ခဲ့သော၊ ဝိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်း အောင်ကြီးဖြစ်သည်။ ယခုစစ်အာဏာရှင်နေ
ခါးခါးသီးသီးဆန့်ကျင်နေသော ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သား စစ်ဝိုလ်ဟောင်းမှ
သူတို့ပခုံးများတွင် အပွင့်များရှိစဉ်က သူတို့ယခုရွံ့မုန်းပါသည်ဆိုသောစနစ်ကို လှိုက်လှိုက်
လဲ့လဲ့ ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သူများပေပင်။ ထိုသူများကိုခွင့်လွှတ်နိုင်ပါ
တချိန်က သူတို့လက်အောက်ငယ်သားများဖြစ်ခဲ့သော၊ လက်ရှိအာဏာရနေသူများ
စေ့စပ်ညှိနှိုင်း လက်တွဲဆောင်ရွက်ရန်မဖြစ်နိုင်စရာမရှိဟုမြင်သည်။

ခြောက်နှစ်ကျော်၊ ခုနစ်နှစ်ခန့် ကိုယ့်စရိတ်ကိုယ်စားကာ မြန်မာပြည်တွင်
ကရေစီ ထွန်းကားရေးအတွက် ကျွန်တော် ဇောက်ချကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အ
နိုင်ငံများက မြန်မာပြည်ကို စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့စေရေး လှုံ့ဆော်လာကြသောအခါ ကျွန်
နှင့် အယူအဆကွဲပြားလာတော့၏။ ထိုစီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများက စစ်အာဏာရှင်များ
ဒူးထောက်စေသည်ထက် တရုတ်လက်အောက်သို့ရောက်ကာ ပိုမိုအင်အား တောင့်
သည့်ပြင် လက်လုပ်လက်စား ပြည်သူများကို ဆင်းရဲတွင်း ပိုနက်စေသည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့
ကြွက်မနိုင် ကျီမီးရှို့သော လုပ်ရပ်ဟု ကျွန်တော်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အနောက်နိုင်ငံများ
စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုများကြောင့် အကျိုးမရှိခဲ့သည်များကို မျက်ဝါးထင်ထင်တွေ့မြင်နိုင်
ရန် ကိုစိုးသိမ်းကိုရှင်းပြခဲ့သည်။

မြန်မာပြည်၏ ထင်ရှားကျော်ကြားသော သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ
ကိုစိုးသိမ်းသည် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ
တစ်ဦးလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူး ဦးဝင်းတင် အဖမ်းအဆီးခံနေရစဉ်၊ အထွေ
အတွင်းရေးမှူး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်လက်တွဲကာ အတွင်းရေးမှူးတစ်ဦး၏ တာ
ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ကိုစိုးသိမ်းသဘောပေါက် လက်ခံအောင် ရှင်း
တင်ပြနိုင်လျှင် ပြည်တွင်းသို့သွားရောက်ခွင့်၊ ဆက်သွယ်ခွင့်မရှိသော ကျွန်တော်အ
သူသည် ကျွန်တော် ယုံကြည်ချက်များကို ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်သူ ဖြစ်ပါသည်။

ကိုစိုးသိမ်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ ရောက်ရှိနေခိုက် မြန်မာပြည်
ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့၏။ ယင်းရွေးကောက်ပွဲများတွင် စစ်အစိုးရကဖွဲ့စည်းထား
နိုင်ငံရေးပါတီက အနိုင်ရရှိသည်။ ကြိုတင်မဲပေးစနစ်ခွင့်ပြုခဲ့သောကြောင့် အာဏာပိုင်များ
ယင်းမဲများကိုပြောင်းလဲလိုက်ပြီး မဲလိပ်များဖြင့်အနိုင်ယူလိမ့်မည်ဟုကြိုတင်စွပ်စွဲခဲ့
ကိုစိုးသိမ်းက ကြံဖွဲ့အနိုင်ရသည်မှာလည်း ထိုလုပ်ရပ်များကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်ဟု တ

...လေးသည်။ နောက်လေးနှစ်အတွင်း တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သူ အပြောင်းအလဲ
...သည်ကိုလည်း သူသဘောပေါက်သွားသည်။

သူသာမက အမေရိကရောက် သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များကလည်း ဤသို့ပင် ယုံကြည်
နေကြီးဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်သည် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်မှ ဗဟိုအလုပ်

ကော်မတီဝင် တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ ကိုမြင့်စိုးမှာ အဖွဲ့ချုပ်လူငယ်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌပေပင်။
ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ဦးချမ်းအေး (စာရေးဆရာမောင်စူးစမ်း) ၏ သမီးဒေါ်ချောစု

နယူးယောက်သို့ရောက်နေခိုက် မချောစုအိမ်မှာ သူတို့စုရပ် တခုဖြစ်လာသည်။
ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်လည်ဆုံမိကြသော ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်နှင့်

ကိုမြင့်မြင့်ခင်နှင့် ကိုမြင့်စိုးတို့မှာလည်း အကြိမ်ကြိမ် ထောင်နန်းစံခဲ့ကြရသော
ထောက်လှမ်းရေးက ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီးနောက် ဒေါ်မြင့်

မျက်စိများကို ပိတ်စည်းကာ ကားပေါ်တင်သည့်အခါ ကားပေါ်၌ သူနည်းတူ
အဝတ်စည်းကာ ထိုင်နေရသော ကိုစိုးသိမ်းရှိသည်ကို သူမသိရှာ။ ကားပေါ်၌

သို့ရာတွင် ထောက်လှမ်းရေးများကို ပြန်လှန်ပြောနေသော
ကိုစိုးသိမ်းက ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်ပါ တစ်ချိန်တည်း အဖမ်းခံရသည်ကို သိလိုက်ရသည်

စစ်ထောက်လှမ်းရေးများ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားစဉ် ရိုက်နှက်ညှဉ်းပမ်းသည်ကို
အလင်ခံခဲ့ရကြောင်း ကိုမြင့်စိုးက ပြောပြသည်။

၁၉၉၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲများအပြီး အမတ်နေရာအများစု အနိုင်ရရှိခဲ့သော
ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်တွင် ရှေ့ဆက်လုပ်ကိုင်ရေး တိတိကျကျ ဆုံးဖြတ်နိုင်မှုရှိခဲ့ဟန်

နံ့ခန်းမတွင် ပြုလုပ်သောညီလာခံ၌ အယူအဆအမျိုးမျိုး ပေါ်ထွက်ခဲ့လေသည်။
အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင်၊ ဦးချမ်းအေးနှင့် ကိုစိုးသိမ်းတို့က စစ်ခေါင်းဆောင်

စေ့စပ်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းလိုဟန်ရှိကြသည်။ ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်တို့ အုပ်စုကမူ မလျှော့
အမာခံများ ဖြစ်ဟန်တူသည်။ နောက်ဆုံးတွင် -ဝံ-ချမ်း- အဖွဲ့အရေးနိမ့်ခဲ့လေ၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်သော မြန်မာလူမျိုးများ၌ စစ်ထောက်
ပြစ်လျှင် ဂျပန်ဖက်ဆစ်ကင်ပေတိုင်နှင့် ဂျာမန်နာဇီအက်စ်အက်စ်တို့ ရက်စက်မှု

လျော့ပါ။ ထို့အတူ အရပ်သားများကလည်း လူစုလူဝေးနှင့် ရက်ရက်စက်စက်
ကျူးလွန်ကြသည့် အကြောင်းများကို သတင်းစာများ၌ ဖတ်နေရသည်။ ယခု

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ အကျင့်သိက္ခာမှာ ကမ္ဘာ့ပြည်သူများ၏ တံတွေး
ကယ်ဆယ်မည့်သူမရှိ မျောနေရပေသည်။ ထိုသို့သော ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်နေမှုများကို

ဤဖြစ်ရပ်များမှ လွတ်ကင်းရန် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အထူးလိုအပ်နေကြောင်း ပိုမိုထင်ရှားလာသည်။

ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်နှင့် ကိုစိုးသိမ်းတို့ကို လာရောက်တွေ့ဆုံသူများတွင် ပြင်ဦးလွင်၊ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်ဟောင်း ဦးပီတာလင်းပင်၊ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ကိုစိုးသိမ်းနှင့်အခြား ကျွန်တော်မသိသော လူငယ်အချို့လည်း ပါဝင်၏။ သူတို့တစ်တွေ ပြောနေကြသည့် ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းဖြစ်များနှင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးချက်များကို တငေးတငေး ကျွန်တော် နားထောင်နေမိပါသည်။ ဆွေးနွေးစေ့စပ်ရေး လမ်းစဉ်ကို ရွေးသဖြင့် စစ်တပ်ဟု အစွပ်စွဲခံရပေါင်း များလှပြီဖြစ်၏။ သို့သော်မင့် ရည်မှန်းချက်များ တူသော်လည်း ပန်းတိုင်ရောက်ရန် အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ကိုင်ပုံခြင်းမတူသော ကျွန်တော့်အမြင်များ သူတို့ နားလည် သဘောပေါက်နိုင်ရန် ရှင်းပြလိုက်ချင်မိ၏။ သို့ရာတွင် သူတို့ထံမှ အလွယ်များမှာ စိတ်အေးလက်အေး လက်ခံဆွေးနွေးနိုင်မည့် အခြေအနေရှိပုံ မပေါ်သဖြင့် ကျွန်တော့်အကြံကို လက်လျှော့လိုက်ပါသည်။

မည်သူက မည်သို့ပင် ယိုးစွပ်စေကာမူ ကျွန်တော်၏ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအပေါ်ထားရှိသော စေတနာကို ကိုစိုးသိမ်းအနည်းနှင့် အများနားလည်သဘောပါက်သည် ယုံကြည်ပါသည်။ ကျွန်တော်ပြောသမျှ လုပ်ခဲ့သမျှ၌ ကျွန်တော့် ကိုယ်ကျိုးတစ်ခုမျှ မရှိ မြန်မာပြည်နှင့် ဆက်နွယ်သော မည်သည့်လခစား အလုပ်ကိုမျှ ကျွန်တော် လက်လုပ်ကိုင်ခြင်းလည်း မရှိ။ ကျွန်တော်တို့ အတူရှိနေကြစဉ် လေးရက်ခန့်အတွင်း သူနားလည် သဘောပေါက်အောင် ကျွန်တော် ရှင်းလင်းတင်ပြနိုင်ခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ဝါရှင်တန် သို့ သူပြန်သွားပြီးနောက် အင်တာနက်မှလည်း ဝီဒီယိုဖြင့် နေ့စဉ်နီးပါး ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြ၏။

ကျွန်တော့် ဆန္ဒမှာ ပြည်တွင်းရှိ အခြားဒီမိုကရေစီ အင်အားစုများကို အလေး လမ်းစဉ်များချည်း တဖက် သတ်လက်ခံမထားဘဲ ကိုယ်လိုအပ်သော ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရန် အခြားလမ်းစဉ်များလည်း ရှိနေကြောင်း သိကြစေချင်သည်။ နိုင်ငံရပ်ခြားရောက် မြန်မာများအပါအဝင် ပြည်သူ့အချို့က စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေးကို လိုလားကြကြောင်း အသိအမှတ်ပြုစေချင်၏။

မထင်မှတ်ဘဲနှင့် ကျွန်တော်မှန်းသည့် ပစ်မှတ်ထက် ကောင်းနိုင်သော အခွင့်အလမ်း တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။ ကိုစိုးသိမ်းမှာ ထိုအချိန်က ပြည်တွင်းမှ လာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များအနက် နိုင်ငံရေးဩဇာအရှိဆုံး ပြည်သူနှင့်လည်း အနီးစပ်ဆုံး သူတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။ ဖြစ်ပြီးသမျှ အရေးအခင်းများနှင့် လက်ရှိ အခြေအနေ အားလုံးကိုလည်း ဂယနကသိသူဖြစ်၏။ ၁၉၉၀ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ရွေးကောက်ခံရသူ ဖြစ်ရုံသာမက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်လည်း လက်ပွန်းတတီး လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသူပေပင်။ National Endowment for Democracy ၏ တိုက်တွန်းစီမံချက်ဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဌာနမှ မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိ အထက်တန်းအရာရှိများက ကိုစိုးသိမ်းကို ညနေစာ ဖိတ်ကြား

အဖွဲ့မှူးက မြန်မာ့အရေးကို မေးမြန်းဆွေးနွေးကြသည်။ ကိုစိုးသိမ်းမှာလည်း ရေငတ်သူ
အကျွန်းထဲကျသည့်ပမာ ဖြစ်သွားလေ၏။

မကြာမီက ကွယ်လွန်သွားခဲ့သူ ဒီချုပ်နာယကကြီးဖြစ်သော ဦးဝင်းတင် ကိုယ်တိုင်
အကြောင်းက အိမ်တိုင်ရာရောက် လာရောက်ပြီး ဒီချုပ်၌ တက်တက်ကြွကြွ ပြန်လည် ပါဝင်ရန်
အိမ်တွန်းသည်ကို ငြင်းပယ်နေခဲ့သောသူ၏ သဘောထားမှာ လေ့လာရန်မခက်လှပါ။
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးဝင်းတင်နှင့် ဒီချုပ်ဗဟိုကော်မတီဝင်အများစု
ကဲ့သို့ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရန် ငြင်းပယ်ခဲ့ကြသည်။ ဝါရှင်တန်၌
ကဲ့သို့ သည် Washington Post သတင်းစာ၌ စစ်အစိုးရစီမံသော ထိုရွေးကောက်ပွဲမှာ
ကဲ့သို့ ရန်လုံးဝ မလိုအပ်ဟု ဦးဝင်းတင်က ထုတ်ဖော်ရေးသားခဲ့သည်။ မြန်မာအစိုးရ
ကဲ့သို့ တရုတ်အစိုးရ လက်ဝဲခံဖြစ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်နေသော အမေရိကန်အစိုးရ၏
ကဲ့သို့ ဒီချုပ်ချမှတ်ထားသည့် အတွေးအခေါ်၊ လမ်းစဉ်မူဝါဒများနှင့် မကိုက်ညီချေ။
ကဲ့သို့က စစ်အစိုးရအား မက်လုံးပေးကာ ဒီမိုကရေစီဝါဒကို လက်ကိုင်ပြုစေရန်နှင့်၊ လူ
ကဲ့သို့အရေးများ ချိုးဖောက်နေမှုတို့ကို ရပ်တန်းက ရပ်အောင် သွေးဆောင်လို၏။
ကဲ့သို့ ဖြစ်စေချင်သည် များကို လိုက်နာလုပ်ဆောင်လျှင် အကူအညီ၊ အထောက်အပံ့များ
ကဲ့သို့အသွေးရန် စီစဉ်ထားသည်။ ရွေးကောက်ပွဲ အသစ်ပြီးစ အချိန်မှာ အပြောင်းအလဲ
ကဲ့သို့ပြုလုပ်ရန် အချိန်ကောင်းလည်း ဖြစ်နေသည်။ အမေရိကန် အစိုးရ၏ မူဝါဒအသစ်များ
ကဲ့သို့အထည်မဖော်မီ မြန်မာပြည်သူတို့၏ သဘောထားမှန်ကိုလည်း သိရှိလိုကြဟန်
ကဲ့သို့ သို့ကြောင့် ကိုစိုးသိမ်းကို ဖိတ်ခေါ်တွေ့ဆုံခြင်း ဖြစ်ပုံရသည်။

အပူပိုင်းနိုင်ငံမှ ရောက်လာသူပီပီ ကိုစိုးသိမ်း၌ အမေရိကန် ဆောင်းရာသီအတွက်
ကဲ့သို့လျော်သော နွေးထွေးသည့် အဝတ်အထည် မပါရှိချေ။ ညနေချမ်းရောက်လျှင် ရေခဲမှတ်
ကဲ့သို့ အေးတတ်သော ဆောင်းဦးပေါက်ရာသီ နိုဝင်ဘာလကုန် နယူးယောက် အအေးဒဏ်
ကဲ့သို့ မြန်မာပြည်မှ ပါလာသော ဂျာကင်ကလေးဖြင့် တင်းခံနေလေသည်။ သူ့အဖြစ်ကို
ကဲ့သို့ နိုင်၍ ကျွန်တော့် အနွေးထည်တစ်ခုကို ယူသွားရန် တိုက်တွန်းလိုက်၏။ သို့ရာတွင်
ကဲ့သို့ ကျွန်တော့် ဘလေဇာကုတ်အင်္ကျီ တစ်ထည်ကိုသာ သဘောကျနေသည်။

ထိုကုတ်အင်္ကျီဝတ်လျက် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန အရာရှိများနှင့်
ကဲ့သို့အားသော ဓာတ်ပုံများကို ကျွန်တော့်ထံ ပို့ပေးသည်။ သူ့ဆွေးနွေးခဲ့သည့် အကြောင်း
ကဲ့သို့အရေးကို ကျွန်တော့်အား အသေးစိတ် မပြောပြသော်လည်း စစ်အစိုးရနှင့် အချို့
ကဲ့သို့အရေးမှ နှ့် လက်တွဲလုပ်ဆောင်မှ ရတော့မည် ဆိုသည်ကို သူ့သဘောပေါက်နေပြီးမှန်း
ကဲ့သို့တော် သိပါသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် ကျွန်တော့်ကို ထိုဆွေးနွေးပွဲများအကြောင်း
ကဲ့သို့ပြောနေလိမ့်မည် မဟုတ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် မတ်လအတွင်းတွင် ကိုစိုးသိမ်း မြန်မာပြည်သို့
ကဲ့သို့လည် ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့်တောင်းကာ အမေရိကတွင် နေထိုင်
ကဲ့သို့လည်ဟု ထင်မြင်နေသူအချို့ကို သူတို့ တွေးဆချက်များ မှားနေကြောင်း သူက

ပြလိုက်၏။ ကိုစိုးသိမ်း ဆွေးနွေးထောက်ပြ အကြံပေးခဲ့သည်များမှာလည်း မကြာမြင့်
ကာလအတွင်း အကောင်အထည် ပေါ်လာခဲ့တော့သည်။ လအနည်းငယ်ကြာသောအခါ
စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပမည့် အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများ အစည်းအဝေးသို့အသွယ်
မြန်မာပြည်အနီးမှဖြတ်၍ အမေရိကန်သမ္မတ မစ္စတာ ဘာရ်ခ်အိုဘားမားက ဒေါ်အောင်
ဆန်းစုကြည်ကို တယ်လီဖုန်းဆက်ကာ အမေရိကန်၏ မြန်မာပြည်အပေါ်ထားရှိသော
မူဝါဒသစ်ကို အသိပေး ကြေငြာ လိုက်တော့သည်။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ဒီမိုကရေစီ
စနစ်ကို ကျင့်သုံးရန်၊ လူ့အခွင့်အရေး လေးစားလိုက်နာရန်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူများ
ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း သဘောတူညီကြရန် စသည်တို့ပါဝင်ပြီး မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့်
ယင်းအချက်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးပါက အမေရိကန်နှင့် အနောက်နိုင်ငံများ၏ စီးပွား
ရေး၊ လူမှုရေး အကူအညီများ မျှော်လင့်နိုင်ကြောင်း မူဝါဒသစ်ဖြစ်လေသည်။

ရွေးကောက်ပွဲအပြီး တက်လာသော သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ဦးဆောင်သည့် အစိုးရသည်
ကလည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းများကို စတင်ခဲ့သဖြင့် နိုင်ငံခြား အကူအညီများ
ရရှိလာ၏။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စစ်ဟေလာရီ ကလင်တန်လာရောက်ပြီးနောက် မြန်မာ
သမိုင်း၌ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် အာဏာလက်ရှိ အမေရိကန်သမ္မတတစ်ဦးက လာရောက်
လည်ပတ်မှုကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ အကြမ်းဖက်မှုမပါဘဲ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာပြည်၏နိုင်ငံရေး
အပြောင်းအလဲကို ကမ္ဘာက ချီးကျူးခဲ့ရသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အမျိုးသား
ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ဝင် အချို့တို့မှာလည်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်အမတ်များအဖြစ် ရွေးကောက်
တင်မြှောက်ခံကြရသည်။

ကိုစိုးသိမ်းသည် ပြောင်းလဲလာသော မြန်မာ့နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးတို့
တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားနေကြောင်း ဝမ်းမြောက်စွာကြားသိရ၏။ သူသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
မျှတမှုရှိအောင် ကြိုးပမ်းတတ်သူလည်းဖြစ်သည်။ တစ်ဘက်မှ စာနယ်ဇင်း လွတ်လပ်မှု
ရရှိရေး၊ ထောင်တန်းကျနေသော နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားအားလုံး လွတ်ပေးရေး စသည့်
တို့ကို အစိုးရသစ်အား တောင်းဆိုခဲ့ပြီး အခြားတစ်ဘက်၌ ရခိုင်ပြည်နယ် အကြမ်းဖက်
စုံစမ်းရေးကော်မရှင်၌ အစိုးရ၏ တာဝန်ပေးချက်များကို လက်ခံဆောင်ရွက်မှု ကဲ့သို့သော
ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့၏။

မြန်မာအစိုးရက နိုင်ငံရေးအရ နာမည်ပျက် စာရင်းသွင်းခဲ့သူများကို စာရင်း
ပယ်ဖျက်ပေးလိုက်သောအခါ၊ ကျွန်တော်လည်း မြန်မာပြည်သို့ လာရောက် လည်ပတ်
ရရှိခဲ့သည်။ ကျွန်တော် ပြန်လာလည်မည် ဆိုသောအခါ၊ ကျွန်တော့် ညီအစ်ကိုမောင်
ဆွေမျိုးသားချင်းများ နည်းတူ ကိုစိုးသိမ်းက ဝမ်းသာအားရ ကြိုဆိုလေသည်။ ကျွန်တော်
အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အချို့ကိုပင် သူက ပြုလုပ်ခဲ့သေးသည်။

သို့ရာတွင် လှေလှော်ရင်း တက်ကျိုးသည့်ပမာ၊ သတင်းစာဆရာ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ
စာပေအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ စသည့်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေရင်း၊ အဆုတ်ကင်ဆာဝေဒနာ
ရုတ်တရက် ရရှိလိုက်ရှာ၏။ သားတစ်ယောက်ကလည်း ဆရာဝန်ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ

ပြင်းထန်ချက်ကို သူတို့မိသားစု သိနေကြသည်။ သမီးကြီး မထိုက်ထိုက်စိုးက သူ့အင် အသက်ထင်ရှား ရှိနေစဉ် သက်သောင့်သက်သာ ဖြစ်စေရန်သာ ကြိုးပမ်းနေကြောင်း ကြားရသူများကို စိတ်တုန်းတုန်းချထားလိုက်ဟန် ကျွန်တော့်ကို အကြောင်းပြန်၏။ ဆေးလိပ်ဖြတ် ခြင်း၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသောအခါတွင်မှ ယခင်က ဒဏ်များ၏ ဝေဒနာကို ခံစားရ သောသမီးနှင့် ဆေးလိပ်သောက်နေသူများ၊ အထူးသံဝေဂ ရစရာပေပေ။ ကိုစိုးသိမ်းကလည်း သူ့ကိုသို့ ဝေဒနာ မခံစားကြရစေရန် သတိပေးဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ ခြင်းသိမ်း၏မေတ္တာစေတနာများကို တုံ့ပြန်သောအားဖြင့်၊ သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် အပါ အဝင် မြန်မာ ပြည်သူများက သူ့ကျန်းမာရေးအတွက်၊ ငွေအား၊ ပစ္စည်းအား ကူညီပံ့ပိုး နေကြသည်။

မွေးရပ်မြေ မြန်မာပြည်သို့ ကျွန်တော် မပြန်နိုင်သေးမီ ကိုစိုးသိမ်း ကွယ်လွန် သွားခဲ့ပါသည်။ သူနှင့်လက်တွဲကာ သတင်းစာလောကတွင် ကျင်လည်ခဲ့ကြသည်များကို ကြည့်ကောင်း၊ အဝေးမှနေ၍ ဖုန်းနှင့်တစ်မျိုး၊ အင်တာနက်မှ တစ်သွယ် ဆက်သွယ်ပြောဆို နေကြသည်များကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကွဲကွာခဲ့ကြပြီးမှ ပြန်လည်ဆုံတွေ့ကြ သူ့ကို နယူးယောက် ကျွန်တော့် အိမ်ခန်းတွင် စားရင်းသောက်ရင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်များကို ကြည့်ကောင်း အောက်မေ့လွမ်းဆွတ် တသမိရပါသည်။ ယမန်နှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်း မြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်ခိုက် ဘားလမ်းရှိ ကိုစိုးသိမ်းတို့ မိသားစု၏ အိမ်ခန်းသို့ အလည် အလာ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဧည့်ခန်းတွင် ချိတ်ထားသော သူ့ဓာတ်ပုံကြီးကို ငေးမောကြည့်ရင်း အသက်ထင်ရှားရှိစဉ် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် သူ့ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်များကို ချီးကျူး ဆောင်မော ပြုလိုက်မိသည်။ ပြည်သူတို့ အသိဉာဏ်တိုးပွားစေမည့် စာအုပ်ပေါင်း ၆၂ အုပ် စီ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ရုံသာမက ရာပေါင်းများစွာသော ဆောင်းပါးများကိုလည်း ရေးသား ရေးသားခဲ့သည်။

ထူးထူးခြားခြား ဓာတ်ပုံထဲတွင် ကျွန်တော် လက်ဆောင်ပေးလိုက်သော ဘလေဇာ ဇာတ်အင်္ကျီကို သူ ဝတ်ထားလေသည်။ ကျွန်မ ခင်ပွန်းကို ပေးလိုက်တဲ့ ကုတ်အင်္ကျီကို ပြန်ပေးချင်လို့ဟု၊ ဒေါ်မြင့်မြင့်က ဓာတ်ပုံကို ငေးကြည့်နေသော ကျွန်တော့်ကို လှမ်းပြောလေ ၏။ သုဝယ်ချင်းဖြစ်သူ ဝတ်သွားခဲ့သော အင်္ကျီကို အမှတ်တရ ဆက်လက်သိမ်းထားပါရန် ကျွန်တော်က မေတ္တာရပ်ခံရသည်။ အကယ်၍သာ သူ သက်ရှိထင်ရှား ရှိနေဦးမည်ဆိုလျှင် ခြင်းသိမ်းပြည်အင်္ကျီအတွက် နှစ်ဦးသား များစွာလက်တွဲ ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော့်စိတ်တွင် တွေးတောနေမိပါ၏။

ကိုစိုးသိမ်း ကောင်းရာသုဂတိသို့ လားပါဇာ။
(အဝေးရောက် သတင်းထောက်တစ်ဦး)

စာရေးဆရာ ချစ်စိဝင်း၏ မင်္ဂလာပွဲတွင်
(ရှေ့မှ ဦးသန်းလွင်၊ ဒေါ်မြင့်မြင့်၊ ဦးစိုးသိမ်း၊ ဦးလှဌေး)

သတင်းစာသင်တန်း အပတ်စဉ်(၁)
ဗိုလ်မှူးကြီးသောင်းထိုက်၊ ရန်ကင်းကိုကိုကြီး၊
ဟန်ဝေရီကိုကိုကြီး၊ ကိုမောင်မောင်ညိုတို့အား တွေ့ရစဉ်

အထူးအား

သို့. ဆေး အားရှိ တာ အ. နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပေစေ၊
အချို့အားဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဖြစ်ပေစေ၊
အား.

၂၅/၅/၂၀၂၃
(အထူးအား)

အထူးအား

၁၅.၀၀ ဘွဲ့. နှစ်ပေါင်း. ၂ နှစ်ပေါင်း -

အထူးအား + အ. ၂
(အ. အ.)

အိမ်သစ်တက်အလှူ

မောင်သော်က၊ လင်းယုန်မောင်မောင်၊ ဦးချစ်သိန်းဦး၊ ဦးကျော်စောနိုင်

၃၃ လမ်း၊ အိမ်သစ်တက်အလှူ (ဝဲမှယာ) (၁၉၈၇)

ဦးတင့်၊ ဦးမောင်မောင်တင် (မဟာဝိဇ္ဇာ)၊ ဦးတက်တိုး၊ မောင်သော်က

(ဝဲမှယာ) ဆရာမောင်သာနိုး၊ ဦးတင့်ဝေ၊ ဆရာတင်မိုး၊ ဒဂုန်ဦးစန်းဌေ၊ ဆရာမြသန်းတင့်၊
ဦးမောင်မောင်တင်၊ (မဟာစိစွာ)၊ (ဒေါင်းစာပေ၊ အိမ်သစ်တက်အလှူ)

ဆရာ ဗဂျီအောင်စိုးနှင့်အတူ (ဒေါင်းစာပေ၊ အိမ်သစ်တက်အလှူ)

၃၃ လမ်း - ဇေယျိမ်

၃၄ ကြီး ဦးစင်မောင်ရင်နှင့်အတူ

(ဝဲမှယာ) ဦးမောင်မောင်ခင်၊ ဦးထွေးမြင့်၊ ဦးမိုးသူ၊ ဒဂုန်တာရာ၊ မောင်ဝံသ

MJA ရုံးခန်းသစ်ဖွင့်ပွဲ၊ Ocean Centre ၊ ၉ ထပ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ရေဖော်ရေးဖတ်အဖွဲ့

ရေဖော်ရေးဖတ်အဖွဲ့ (စာရေးဆရာ တစ်ဦး၏ ဈာပနတွင်)

မြန်မာ့အလင်းသန်းညွန့်၊ ဇော်နိုင်ဦး၊ ဒဂုန်တာရာ၊ မောင်ဝံသ

ဒေါက်တာ တင်မျိုးဝင်း၊ ဇနီးမောင်နှံနှင့်အတူ

For Myanmar Media Journalism School (CMMD) အခန်းသစ်ဖွင့်ပွဲ အလှူ

အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ (မြေးလေးရဲပြည့်ထိုက်မွေးနေ့ အလှူ - ၂၀၀၉)

မောင်စူးစမ်း၊ လူထုဒေါ်အမာ၊ ဦးမိုးသူ၊ မောင်ဝံသ (လူထုဒေါ်အမာဖြူ၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့)

လန်ဒန်တက္ကသိုလ် မြန်မာစာပါမောက္ခဟောင်း ဒေါက်တာလှတေအား ညစာတည်ခင်းစဉ်ခံစဉ် (Central Hotel ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆုကို 'အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဘိဓာန်' စာအုပ်ဖြင့် ရရှိခဲ့စဉ်
ကြီးဟောင်း ဦးကျော်ဆန်းနှင့်အတူ

ဦးထွန်းဝေ၊ ဆရာတော်တစ်ပါး၊ မောင်ဝံသ

(ဝဲမှယာ) မောင်ဝံသ၊ ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင်၊ ဒဂုန်တာရာ

(ဝဲမှယာ) ကိုလေး (အင်းဝဂုဏ်ရည်)၊ ကြည်အောင်၊ မောင်ပေါက်စည်၊
မောင်စွမ်းရည်၊ မောင်ဝံသ(မန္တလေးတက္ကသိုလ် ပင်မအဆောက်အအုံ လှေကားတွင်)

သုတစွယ်စုံစာပေ

အစိုးမြှင့်ပွဲ အခမ်းအနား

■ | မောင်ဝံသ အမှတ်တရ

(ဝဲမှယာ) ဆရာမကြီး လူထုဒေါ်အမာ၊ မောင်ဝံသ၊ မောင်စွမ်းရည်၊
(လူထုဒေါ်အမာနေအိမ်၊ မန္တလေးမြို့)

(ဝဲမှယာ) မောင်ဝံသ၊ တီလပ်ပြန်သန်း၊ ဦးသိန်းတင်(တင်သိန်းမောင်)
ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နေအိမ်၌

ထရာဆရာ မောင်စွမ်းရည်၊ မောင်ပေါက်စည်၊ မောင်ဝံသ

ဆင်း ဦးသန်းညွန့်နှင့်

နောက်တန်း (ဝဲမှယာ) ဦးချမ်းအေး (မောင်စူးစမ်း)၊ ဒေါ်ခင်ချစ် (မောင်စူးစမ်းစနီး)၊ မောင်ဝံသ
ဒေါ်မြင့်မြင့်၊ ဦးစောလှိုင်
ရှေ့တန်း (ဝဲမှယာ) တော်ဘုရားကလေး (ဦးအောင်စေ)၊ လူထုဒေါ်အမာ၊ မောင်မိုးသူ

ကဗျာဆရာ မောင်ပေါက်စည် (ကွယ်လွန်) နှင့်အတူ

ဒဂုန်တာရာနှင့်အတူ (သခင်သိန်းမောင် နေအိမ်၊ ၃၆ လမ်း)

ဆရာကြီး သခင်တင်မြနှင့်အတူ (မောင်ဝံသ၏ ဘေးမှ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။)

မိတ်ဆွေများနှင့်အတူ (၃၆ လမ်း ဇာပေပိုင်း)

ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆုပေးပွဲ အခမ်းအနား (၂၀၀၇ ခုနှစ်)

သံအမတ်ကြီး ဦးသက်ထွန်း(ကွယ်လွန်)နှင့် အတူ

(ဝဲမှယာ) ----- ဦးစိုးမြင့်၊ ဦးကျော်အောင်၊ ဦးမောင်မောင်ခင်၊ ဦးထက်မြက်၊
-----၊ -----၊ မောင်ဝံသ၊ ဦးစော်သိန်း (သခင်သိန်းမောင်သား) -----၊-----

(ဝဲမှယာ) ကိုကျော်သူ၊ ကိုမြတ်စံ (သုံးရောင်ခြည်)၊ ဒေါ်မြင့်မြင့်၊ မောင်ဝံသ
ပြည်သူ့စေတီဂျာနယ် (၂) နှစ်ပြည့် အခမ်းအနား (ယုစနဂါးဒင်းဟိုတယ်၊ ၂၀၁၂ ဇူလိုင်လ)

ဦးမြင့်၊ မောင်ဝံသာ၊ ကိုမော်လင်း၊
အဘိုးအိုများ၊ ၂ နှစ်ပြည့်အခမ်းအနား (၂၀၁၂ ခုနှစ်) ဦးမြင့်၊ မောင်ဝံသာ၊ ကိုမော်လင်း၊
အဘိုးအိုများ

အဘိုးအိုများ၏ မင်္ဂလာစဉ့်ခံပွဲ (ဆီဒိုးနားဟိုတယ်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်)
ဦးမောင်မောင်ခင်၊ ဟန်ဂေရီကိုကြီး၊ ဦးအုန်းကြိုင်၊ ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်၊
မောင်မောင်ဝင်း(သရုပ်)

10.06.2012.02

ဦးကိုကို(ဓက်မှုတက္ကသိုလ်)နှင့်အတူ

02.06.2012.05

(ဝဲမှယာ) ရဲရင့်ဆွေ၊ မောင်ဝံသာ၊ ဦးကျော်စောနိုင်၊ ဦးကိုကို(ဓက်မှုတက္ကသိုလ်)

စာပေဟောပြောပွဲ (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ဟောပြောပွဲ (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ကလေးမြို့၊ စာပေဟောပြောပွဲ (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ကလေးမြို့၊ စာပေဟောပြောပွဲ ခရီးစဉ်

တောင်မြန်ချိုခြင်း အခမ်းအနား (၂၀၁၀၊ ဇူလိုင်လ)

ဆီကတဒေါ်မြင့်မြင့်စင်နှင့်အတူ

(ဝဲမှယာ) ကိုမင်းကိုနိုင်၊ ကိုစော်သက်ထွေး၊ မောင်ဝံသ၊ ဦးဖေမြင့်၊
ပြည်သူ့ခေတ်ရှာနယ် ၂ နှစ်ပြည့်အခမ်းအနား

(ဝဲမှယာ) ကိုစော်သက်ထွေး၊ ကိုမင်းကိုနိုင်၊ မောင်ဝံသ၊ ဖေမြင့်၊ ကိုကျော်စွာမိုး

အောင်ဝံသ၊ ဦးမြင့်ဆွေ၊ (The Voice ဂျာနယ် ကိုကျော်မင်းဆွေဖခင်)

စာရေးဆရာများ သမဂ္ဂတွင်

ဦးမျိုးမြတ်သူနှင့် MRTV-4 အစီအစဉ်တွင် (၂၀၁၁ ခုနှစ်)

မိဒီယာ ဥပဒေကြမ်း ပြင်ဆင်ခြင်း ဆန္ဒထုတ်ဖော်သည့် အစည်းအဝေး

တိုင်းဒေသကြီးဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် အမှုဆောင်ရွေးချယ်ခြင်းအခမ်းအနားတွင် ဆန္ဒမဲထည့်နေစဉ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင် ဖောင်ဒေးရှင်း အစည်းအဝေး (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ဒေါ်တင်ထားရွှေ (RFA) နှင့်အတူ

နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းနှင့် အင်တာဗျူး ဖြေနေစဉ် (နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်)

National Endowment For Democracy (NED) တွင် အမှတ်တရ

MJA နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံ (၁၁၊ ဩဂုတ်၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်)

ဦးနု၏ 'တာဝန်စနစ်' စာအုပ် မိတ်ဆက်ပွဲ အခမ်းအနား
(Home Media ၊ ဗိုလ်အောင်ကျော်လမ်း၊ ဧကန်တင်ဘာ ၂၅၊ ၂၀၁၂)

ဇုတ်ဆွေဇွင်း လုပ်ငန်းဥပဒေကြမ်းကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခြင်း အခမ်းအနား

ဆောင်းသား ရဲဘော်ဟောင်းများနှင့်အတူ

ဝဲမှသာ- ကိုဝင်းငြိမ်း၊ မောင်ဝံသ၊ ဖိုးသောကြာ(ခေတ်/မိုး) MJA ရုံးခန်း(လမ်း၄၀ အောက်-

စာပေဟောပြောပွဲ ပုံရိပ်

သတင်းစာပညာ ပို့ချနေစဉ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

Journalism School သင်တန်းသား တပည့်များနှင့်အတူ (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

Centre for Myanmar Media Journalism School(MMD) (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

CMMD Journalist School (ခဲမှယာ) -----၊ ဆရာကြည့်မင်း၊ မောင်ဝံသ၊ -----
ကိုအောင်မော်စင်

ဘက်မှ အင်တာဗျူးနေစဉ် (MJA ရုံးခန်း)

ဦးဦးစဉ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်) ကိုဇင်မောင်ဆွေ (NDF)၊ စာဂဗာ၊ မောင်ဝံသာ၊ -----

MJA ရုံးခန်းသစ်ဖွင့်ပွဲ၊ လမ်း ၄၀ အောက်ဘလောက်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်

တပည့်များနှင့်အတူ (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

စာတမ်းဖတ်ကြားနေစဉ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

27.01.2012 15:30

တရုတ်ပြည် ဟောင်ကောင်ခရီးစဉ်

ဟောင်ကောင်ခရီးစဉ် (၂၀၁၂ ခုနှစ်)

21/02/2011

အောင်စွမ်းရည်နှင့်အတူ (၂၀၁၁ ခုနှစ်)နယူးယောက်မြို့

ပြည်ထောင်စု၊ နယူးယောက်မြို့ (၂၀၁၁ ခုနှစ်) တွင် ဆရာဦးဝင်းဖေနှင့် အတူ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ နယူယောက်မြို့၊ မြန်မာ့အသံဦးကျော်ဦး၏သား မိသားစုနှင့် (၂၀၁၁)

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဝါရှင်တန်ဒီစီ KFA ရုံးခန်း၊ (၂၀၁၁ ခုနှစ်)

အထူးကု ဒေါက်တာဦးစိုးလွင်၊ ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း(သရဲ)နှင့် တက္ကသိုလ်ရွှေရီဝင်း

မြန်မာ့ ခန်း ဒေါ်ခင်ကြည်ကြည်နှင့်

(ဝဲမှယာ) မောင်ဝံသ၊ ဆရာစေမြင့်၊ ကိုကျော်စွာမိုး

(ဝဲမှယာ) ကိုမင်းကိုနိုင်၊ ကိုဇော်သက်ထွေး၊ မောင်ဝံသ

ဦးရာဇာနည် ဖြန့်ချိခြင်း အခမ်းအနား၊ ဆရာပါရဂူနှင့်အတူ (၂၀၁၀ ခုနှစ်)

အိမ်ထောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းနှင့်

မီဒီယာဥပဒေကြမ်း ပြင်ဆင်ရေး ဆန္ဒထုတ်ဖော်သည့် အစည်းအဝေး (၂၀၁၃ ခုနှစ်)

ခေတ်မီနိုင်ငံရေးဝေါဟာရ အဘိဓာန်စာအုပ်ဖြင့် ဒုတိယအကြိမ် ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆု

ရေးဖော် ရေးပက်မှုများ

မောင်ဝံသကို ဤသို့မြင်သည်

မောင်ရေချမ်း

- ၁။ မောင်ဝံသသည် ဘာသာရေး၌ မိရိုးဖလာဘာသာမဟုတ်၊ ဉာဏ်မီသမျှ စိစစ်သော ဆန်းစစ်၍သာ လက်ခံသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏ ဘာသာရေးအမြင်သည် မှေးမှေးမှိန်မှိန် မကြည်မလင်မဟုတ်၊ အမြင်ကြည်သူ အမြန်သန်သူဖြစ်သည်။
- ၂။ မောင်ဝံသသည် ထူးခြားသည့် လူတစ်ယောက်မဟုတ်၊ ရိုးရိုးသားသား ပြောဆိုခြင်း မတ်မတ်ဖြင့် ပြည်သူ့(သို့)နိုင်ငံအတွက် တာဝန်ကျေစေရမည်ဟူသော စိတ်ထားသာ ထူးခြားနေသည်။
- ၃။ မောင်ဝံသသည် ပြည်သူ့အရေး(သို့)နိုင်ငံရေး၌ မိုက်ရွေးရဲ မဟုတ်၊ သို့သော် သူ့သွေး ရဲရဲနီနီသူ ဖြစ်သည်။
- ၄။ မောင်ဝံသသည် ပြည်သူ့မျက်စိကိုမှိတ်၊ ပြည်သူ့နားကို ပိတ်ထားသည်ကို မလိုဘဲ ပြည်သူ့မျက်စိ အမြင်သန်ခြင်း၊ ပြည်သူ့နား အကြား လျင်ခြင်းကိုသာ လိုက်နာ ဖြစ်သည်။
- ၅။ မောင်ဝံသသည် ပြည်သူ့အား ခဏတာ ပျော်ရွှင်မှုကို ပေးချင်သူမဟုတ်၊ ပျော်ရွှင်စေမှုကိုသာ ပေးချင်သူဖြစ်သည်။
- ၆။ မောင်ဝံသသည် ပြည်သူ့အား မှားယွင်းသော အတွေးအခေါ်ကို ပေးချင်သူမဟုတ်၊ မှန်ကန်သည့် အတွေးအခေါ်ကိုသာ ပေးသူဖြစ်သည်။
- ၇။ မောင်ဝံသသည် အဖွဲ့အစည်းအရာ၌ လူကို မကြည့်တတ်၊ မူကိုသာ ကြည့်တတ်သူ ဖြစ်သည်။
- ၈။ မောင်ဝံသသည် လူမုန်းမှာကို မကြောက်တတ်၊ တရားသည်ဟုမြင်လျှင် နှုတ်တတ်၏။ ကံမုန်းမှာကိုတော့ အလွန်ကြောက်သည်။ မတရားဟုမြင်လျှင် ဝေးရှောင်သည်။
- ၉။ မောင်ဝံသသည် အာဏာနှင့် ငွေကို မက်မောသူမဟုတ်၊ ပြည်သူ့(သို့)နိုင်ငံအဖွဲ့စီးပွားကိုသာ မက်မောသူ ဖြစ်သည်။

မောင်ဝံသသည် အာဏာရှင်အောက် ဒူးမထောက်၊ ငွေရပေါက်အောက် လက်
မြှောက်၊ သူတော်ကောင်းပညာရှင်အောက် အမြဲတမ်း ဒူးထောက်၍ အမြဲတမ်း
သက်မြှောက်သည်။

မောင်ဝံသသည် ပြည်သူ့(သို့)နိုင်ငံအတွက်ဆိုလျှင် အဆိုးလောကဓံကိုသာ
ခံနိုင်ရည်ရှိ၍၊ မိမိအတွက်ဆိုလျှင် အကောင်းလောကဓံကို ခံနိုင်ရည်ရှိသူဖြစ်သည်။

မောင်ဝံသသည် ပြည်သူနှင့်တွေ့လျှင် ညင်ညင်သာသာ တိုက်ခတ်သော လေနုအေး
လေးဖြစ်၍ ပြည်သူ့ရန်သူနှင့်တွေ့လျှင်ကား ကြီးကျယ်ပြင်းထန်သော မုန်တိုင်း
ငြီးဖြစ်သည်။

မောင်ရေချမ်း

မောင်ဝံသ (သို့မဟုတ်)

အေးချမ်းသူသည် အေးချမ်းတဲ့ဆီသို့

ဦးစန္ဒီမ (စလင်း)

မိုးတွင်းဆိုတော့ မိုးက တဖွဲဖွဲ မရွာရင်အလွဲ၊ ရွာပြန်တော့ သဲသဲမဲမဲ မဟုတ်။ မိုးသရွပ်
မိုးပန်းချီ မလှ။ အဲဒီမိုးဖွဲဖွဲကြားမှာပဲ ဖုန်းသံမြည်လို့ ကောက်နားထောင်လိုက်ပါတယ်။
လက်တွေ တုန်ယင်သွားပါလေရော။ လူက မောတိုက်လို့ပေါ့။ သတင်းပေးသူက အ
သံဝရာလင်္ကာရ (ဓမ္မပိယဆရာတော်)သတင်းက ဒီနေ့ ၁၁-၈-၂၀၁၃ မနက် ၆ နာရီ
မိနစ် ၀၀ တိုရိယ ဆေးရုံမှာ ဆရာမောင်ဝံသ အဆုတ်ကင်ဆာရောဂါနဲ့ သေဆုံးတဲ့အကြောင်း
ဆရာ မရှိတဲ့အဖြစ်မျိုး မိုးဖွဲတွေလည်း မလှတော့ပါဘူး။ စာရေးစားပွဲမှာ ရေးလက်
ဆက်မရေးနိုင်တော့ပါဘူး။ ယူကျုံးမရစိတ် နှမြောတသစိတ် ဝမ်းနည်းပူဆွေးစိတ်
ဖိတ်ဝေပြီး ကိုယ်လေး စိတ်လေးစွာနဲ့ ဆရာမောင်ဝံသနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အတိတ်တွေကို
မြင်ယောင်နေမိပါတော့တယ်။

မန္တလေးက အမေမာမွေးနေ့ နိုဝင်ဘာ ၂၉ ရက်ကို စာရေးသူ နှစ်တိုင်း သွား
ရုံပါတယ်။ ၂၈ ရက်နေ့ည အမရပူရတောင်လေးလုံးကျောင်းကို သွားကျိန်းလေ့ ရှိတယ်။
ဦးဝိနိတ်တားပေါ် ညအခါမှာ ကဗျာရွတ်ကြ၊ စာကြောင်းပေကြောင်းတွေ ပြောကြ
ပျော် လို့ပါ။ ဒေါက်တာလွဏ်းဆွေတို့၊ မောင်သင်းခိုင်တို့၊ ဆရာမောင်စွမ်းရည်
ကဗျာရွတ်ပြီး ဦးဝိနိတ်တားပေါ် လမ်းလျှောက်ရင်း ဆရာမောင်ဝံသနဲ့ တွေ့ဆုံကြပါတယ်။
ဆရာမောင်စွမ်းရည်ကပဲ မိမိနဲ့ ဆရာမောင်ဝံသကို မိတ်ဆက်ပေးပါတယ်။ စာရေးသူ
အသံဖမ်းစက်ကလေးနဲ့ စာရေးဆရာတွေကို သိချင်တာလေးတွေ မေးကြည့်ပါတယ်။

ခေတ်ပေါ်ကဗျာအကြောင်း၊ အက်ဆေးအကြောင်း၊ မော်ဒန်ဝတ္ထုတွေအကြောင်း
အသံဖမ်းစက်ကလေးဖွင့်ပြီး ဒီနေ့ မဂ္ဂဇင်းလောကအကြောင်း ဆရာမောင်ဝံသကို မေး

‘တပည့်တော် ၁၉၉၂ ခုနှစ်ကမှ အကျဉ်းထဲက လွတ်လာတာမို့ မြင်ပ စာပေလေး
အကြောင်း မပြောတတ်သေးပါဘုရား’

ညွှန်လျှောက်ပါတယ်။ ခုမှစပြီး ဆရာမောင်ဝံသကို တွေ့ဖူးပေမယ့် ဆရာ့ရဲ့ နူးညံ့တဲ့
သိမ်မွေ့တဲ့ အပြောအဆို အမူအရာကို ထူးခြား ပေါ်လွင်စွာ သိလိုက်ရပါတယ်။
ဖူးနေ့ အတော်များများမှာ ဆုံကြတာမို့ မိမိနဲ့ ဆရာမောင်ဝံသတို့ အတော်လေး
နီးမိသွားတယ်လေ။ အေးအေးဆေးဆေးတော့ စကားလက်ဆုံ ကျခဲ့ပါတယ်။
အသိမိတ်ဆွေတွေများများ၊ ကိုယ်ကလည်း ဟိုလူ့တွေ နှုတ်ဆက်၊ ဒီလူ့တွေ
ခတ်ပုံရိုက်တာတွေ အင်တာဗျူးတာတွေ လုပ်ဖြစ်တာကိုး။ အငြိမ်မနေ
ပုံများ ပြောပါတယ်။ ဆရာမောင်ဝံသကတော့ အေးအေးဆေးဆေး တည်တည်
ကေးပြောလည်း ညင်ညင်သာသာ နူးနူးညံ့ညံ့လေးရယ်ပါ။ ဝတ်စားဆင်ယင်
သေသေသပ်သပ်။

စာရေးသူ မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ဆောင်းပါးတွေ ဝတ္ထုတိုရှည်တွေ ရေးနေတော့ ရင်းနှီးတဲ့
ဆရာဌေးကြည်က ပြောပါတယ်။ 'အရှင်ဘုရား အတွေးအမြင်မဂ္ဂဇင်းမှာ မပါသေးရင်
ခြောက်သေးဘူးတဲ့၊ ဟုတ်မှာပါ။ စာရေးသူလည်း 'အတွေးအမြင်' မဂ္ဂဇင်းကို
တယ်။ စာမူတွေလည်း ပို့တယ်လေ။ တော်တော်နဲ့ အရွေးချယ်မခံရပါဘူး။
ပို့မှန်းသိတော့ ကဗျာဆရာဌေးကြည်က မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ မကွေး စာအုပ်
ရောက်ရင် 'အတွေးအမြင်မဂ္ဂဇင်း' တွေ့လိုက်တာနဲ့ ကောက်ဖတ်ဖြစ်သတဲ့။
(လောင်း) ကလောင်များ ပါမလားလို့တဲ့။ စာမူတွေ မပါလည်း စာရေးသူက စိတ်
ပျက်စီး ရေးပြီး လှမ်းပို့နေတာပါပဲ။ ဒီလိုနဲ့ ဆောင်းပါး အပုဒ် ၂၀ ကျော် အပယ်
အတွေးအမြင်မဂ္ဂဇင်းမှာ ရွေးချယ် ဖော်ပြခံရတော့တာကလား။

ဆရာမောင်ဝံသနဲ့ကတော့ အဆက်မပြတ်လှပါဘူး။ အတွေးအမြင် ထွက်တိုင်း
ဒီတစ်လ အမှားတွေ များတယ်။ ဒီတစ်လ ဘယ်သူ့ဆောင်းပါးကတော့ ကောင်းတယ်။
စာအုပ်နောက်ကျောဖုံး ဒီဇိုင်း ခေတ်နဲ့ ထင်ဟပ်တယ် ဆိုတာတွေ စာရေးသူ
ဝေဖန်ပေးလေ့ရှိတယ်လေ။ မာကြောင်း သာကြောင်းတွေလည်း မေးဖြစ်တာချည်း
ပေး၊ ကိုယ်က မေးပေါ့။ ရန်ကုန် ရောက်ဖြစ်တိုင်းလည်း သူ့ အားတဲ့အချိန်မေး
အခုက လုပ်ပြီး တွေ့ဖြစ်ပါတယ်။ အခါခပ်သိမ်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆရာက
များသူဆိုတော့ အချိန်တွေ မလုနိုင်လို့ အားနာလို့ပါ။

ဟော... ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ် ထွက်လာပြန်တော့လည်း အပတ်စဉ် ဝယ်ပြီး
ကြောင်း၊ စလင်းမှာ စာအုပ်ဆိုင်နှစ်ဆိုင် (အငှားဆိုင်တွေတော့ များပါတယ်)
ပြည်သူ့ခေတ် ဘယ်နှစောင် ရောင်းရကြောင်း၊ စောင်ရေတွေ တိုးလာကြောင်း၊
ခေတ်ကို အကဲခတ် မေးကြည့်တော့ အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစားနဲ့ ပါတီတွေနဲ့ တောနေ
စားပါ ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြကြောင်း အဲဒီတုန်းက စောင်ရေ အတိအကျပါ ဆရာ့ဆီ
သတင်းပို့ ဖြစ်တယ်လေ။ ဒါကို ဆရာက သဘောကျပါတယ်။ ဆရာက သတင်း
သူကိုး။ သူ့ဂျာနယ်အကြောင်း ကြားချင်ပေမပေါ့။ ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်က

အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်နဲ့ အနာဂတ်ရောင်ခြည်အထိ နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းတွေကို မျက်နှာ
နားဖွင့် ပေးနိုင်စွမ်း ရှိတာကလား။

အတွေးအမြင် ဆိုလည်းကြည့်၊ ဘာမင်းသား မင်းသမီး မော်ဒယ်ဓာတ်ပုံမှ မပီတိ
ရယ်။ မျက်နှာဖုံးပုံဆိုတာ ဝေးရော၊ နို့ပေမယ့် စာကောင်းတော့ ဖတ်ကြတာပါပဲ။ ဝမ်း
ကြတာပါပဲ။ အတွေးအမြင် မဂ္ဂဇင်းက နိုင်ငံရေး လူမှုရေးတွေအပြင် ဖတ်ပြီး နေ့
တွေးစရာတွေ ကျန်ရစ်တာကိုး။ ပြည်သူ့ခေတ်မှာ ဆရာမောင်ဝံသက 'ပြောချင်လို့
ဆောင်းပါးကို အမြဲ ရေးသလို အတွေးအမြင်မှာ 'ဝေါမြို့က မိဝိုင်း'သို့ ဆောင်း
'ခေါင်းကြီး' အမြဲ ရေးနေတာ ကြည့်ရုံနဲ့ ဆရာ့ ဝီရိယ ဇွဲ စေတနာက အထင်းသား မြင်
တယ်လေ။ နိုင်ငံရေး တွေးစရာ ရွေးစရာက ကပ်လျက်ပါမြဲ ဟုတ်လား။ နောက်
ဆရာကင်ဆာရောဂါဖြစ်လို့ စင်ကာပူ နိုင်ငံ သွားကုသခံရကြောင်းတွေ ကြားရတော့
မဆက်ဖြစ်တော့ပါဘူး။ မြန်မာပြည် ပြန်ရောက်ပြီး သက်သာပြီဆိုတဲ့ သတင်း ကြား
ဝမ်းသာရပါတယ်။ စာတွေလည်း ပြန်ရေးနေပြီကိုး။ ဖုန်းနဲ့ အခြေအနေမေးပြီး
ပို့ကြောင်းပြောကာ နောက်တော့ မဆက်သွယ်ဖြစ်တော့ဘူး။ ဆရာ့ကို အားနာလို့ပါ။
ခုတော့ ဆရာ ဆုံးပြီတဲ့။ ဆရာ ဆုံးပေမယ့် မဆုံးနိုင်တဲ့ သမိုင်းကြောင်းတွေက
ရှင်သန်နေဆဲပါပဲ။ ဆရာက ဆုံးကာနီး အထိ ပါးစပ်က ပြောပြီး ရှစ်လေးလုံး အရေး
မှတ်တမ်းနဲ့ အမှာစာတွေ ရေးသွားသတဲ့။ ဆရာ့ ယုံကြည်ချက် စေတနာ တာဝန်တွေ
ဝီရိယတွေကတော့ အံ့မခန်းပါပဲလား ဆရာ။ လွမ်းစရာတွေပေါ့နော်...။

ဦးစန်မ (၁၀)

စကားအကြွေးများ ဆပ်လိုက်ပါသည်

ဦးသာဦး

ကျွန်တော်က ခင်ဗျားတို့ အတွေးအမြင်ကို မဖတ်ဘူး။ ကာတွန်းပဲ ဖတ်တာ' ကျွန်တော့်နားကို ကျွန်တော် မယုံ။ သို့သော် ဤစကားကို ကြားရသည်က အမှန် ဖြစ်သည်။ ပြောသူက ကျွန်တော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် ထိုင်၍ ပြောနေခြင်း ဖြစ်သည်။ နားကြားလွဲစရာလည်း အကြောင်း မရှိပါချေ။

သူက စကားဆက်ပါသည်။ မိနစ် ၃၀ ခန့် တောက်လျှောက် သူကပင် ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် ပြောခွင့်မကြုံ။ စင်စစ် ကျွန်တော့်မှာ ပြောစရာလည်း မရှိပါ။ သူတို့ ကြိမ်းမောင်းနေသည်ကို နာခံနေရသည်သာ ရှိသည်။ အခြား အခြေအနေတွင် ကျွန်တော် ဤသို့ ငြိမ်ခံ နှုတ်ဆိတ်စရာ အကြောင်းမရှိ။ ယခုတော့ ကိုယ့်အကြောင်းကို ကိုယ်က (ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တို့၏ စကားကို ငှားသုံးရသော်) အပြစ်သား။

ကျွန်တော့်အပြစ်က 'အတွေးအမြင်' စာစောင် တစ်အုပ်စာအတွက် စာမူကို စာပေအဖွဲ့သို့ တင်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က 'အတွေးအမြင်' စာစောင်သည် 'တင်ထုတ်' အစားဖြစ်သည်။ ပုံမနှိပ်မီ စာမူများကို တစ်အုပ်စာစု၊ လက်နှိပ်စက်ရိုက်၊ ဖိုင်တွဲ၊ စာအုပ်အဖြစ် ချုပ်၍ ရုံးတင်ရသည်။ စာမူကို စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုချက်ရသည်အခါ စာအုပ်ကို တစ်ခါ ရုံးပြန်တင်ရသည်။ စာအုပ်အဖြစ် ရိုက်နှိပ်ပြီးသည်ကို စိစစ်သောက် ခွင့်ပြုချက်ရပြီဆိုမှ စာအုပ်ကို ဖြန့်ချိရသည်။

ဤသည်မှာ ဟိုဘက်ခေတ်က အနေအထား။ ကျွန်တော် ရင်ဆိုင်နေရသည်က စာမူခွင့်ပြုချက်ရပြီးသည့်အတိုင်း၊ ခွင့်ပြုထားသည့် အတိုင်း (စာမူတင်ရာတွင် တစ်ပုဒ်ပယ်၊ နှစ်ပုဒ်ပယ်၊ သို့မဟုတ် စာပိုဒ်ဖြုတ်ပယ်၊ ပိုဒ်ဖြုတ်ပယ်ပြီး ခွင့်ပြုသည်မျိုးလည်း ရှိသည်။ စာပေစိစစ်ရေးမှူးတို့ ဖြုတ်ပယ်လျှင် ပျက်စီးစေရေးအတွက် စာမူပုဒ်ရေ အပိုဆောင်းတင်ထားရသည်)ပုံနှိပ်ပြီးစာအုပ် ပြန်တင်ရာမှ စာအုပ်ခွင့်ပြုချက် မကျသည့် ပြဿနာပင်။ ပုံမှန်အတိုင်းဆိုလျှင် အစားအဝေး မိပါက တစ်ပတ်အတွင်း ခွင့်ပြုချက်ရသည်သာ။ ယခုတော့ တစ်ပတ်လည်း

မကျ၊ နှစ်ပတ်လည်း မကျ။ အချိန်က နှစ်လလောက် ဖြစ်လာသည်။ လစဉ် ထွက်နေကျစာစောင် မထွက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်ရသည်။ အဆင့်ဆင့် မေးမြန်း စုံစမ်းကြည့်သည့် ရုံး၏ အကြီးအကဲ ညွှန်မှူးထံ ရောက်နေကြောင်း၊ သူမှတ်ချက်နှင့် ပြန်ကျမလာသေးကြောင်း သိရသည်။ နောက်ဆုံး မနေသာတော့၍ ညွှန်မှူးနှင့် ဝင်တွေ့ပြီး အကျိုးအကြောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသည်။

ဤတွင် ကျွန်တော် ပြစ်တင် ကြိမ်းမောင်းခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က နေရာကိုယ် သိပါသည်။ ကျွန်တော်က ခံရမည့် နေရာမှ လူ။ 'ပေ' ဖြစ်မှတော့ ပေးဦးပေါ့။ 'အတွေးအမြင်' စာစောင်ထုတ်ဝေခြင်းသည်ပင် ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်သဘော သက်ရောက် သည့် စကားများကို ပါးစပ်ပိတ်၍ နားထောင်ခဲ့ရသည်။ ထိုပွဲသည် 'အတွေးအမြင်' စီစဉ်သူအဖြစ်မှ 'အပြစ်သား' ဘဝပြောင်းသွားရသော ပွဲဖြစ်သည်။

စာပေစိစစ်ရေးရုံးမှအပြန် ဘတ်စကားပေါ်တွင် တစ်လမ်းလုံး စဉ်းစားလေ့ရှိလင်းခနဲ အမြင်တစ်ခု ရလိုက်သည်။ 'ဒါကြောင့် ဒီလိုတွေ ဖြစ်နေတာကိုး' ဟူသော ပေါက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ရေးသား တင်ပြလာသမျှ စာများကို အဆင့်ဆင့် ဖတ်ရှု စိစစ်ကာ နောက်အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်က 'ခင်ဗျားတို့ အတွေးအမြင်တို့ ဘာတို့ အဲဒီလို ကျွန်တော် မဖတ်ဘူး၊ ကာတွန်းပဲ ဖတ်တယ်' ဆိုသည့် စကားအရ ကျွန်တော်တို့ 'အမြင်' စာအုပ်ကို နှိမ့်ချပြောခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်ပါသည်။ ဤသို့သောနေရာတွင် တာဝန်ကြီးကြီး ယူထားသူက စာမဖတ်ဟု ဆိုသည်မှာ စဉ်းစားစရာ ဖြစ်ပါသည်။

သေချာသည်က ထိုခေတ် ထိုအခါက ကာတွန်းခေါ် ရုပ်ပြစာအုပ်များ အောင် ထွက်သည်။ ကာတွန်းရုပ်ပြ တစ်ခေတ်ဟုပင် ဆိုနိုင်သည်။

နောက်တစ်ချက် စဉ်းစားမိတာ ရှိသေးသည်။ မောင်ဝံသကြောင့် ဤသို့ အငြင်းလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်မည် ဟူသော အတွေး။ စာအုပ်ကို စာမူစာအုပ် အစည်းအဝေးမှ ဤအတိုင်း ထားလိုက်ခြင်းဖြင့် 'အတွေးအမြင်' စာအုပ် နိဂုံးချုပ်သွားမည်ကို မတွေ့မရှိ။ ရှေ့က တစ်အုပ် အဆုံးအဖြတ်မကျဘဲ နောက်ထပ် တစ်အုပ်တင်၍လည်း သည်အတိုင်း ငုတ်တုတ်ထိုင်နေရုံသာ ရှိသည်။

ဤပြဿနာဖြစ်သည့်အချိန်က မောင်ဝံသ အင်းစိန်တောရ တစ်ခေါက် ပြန်နေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤသို့ အပြတ်ချေမှုန်းခြင်းလော စဉ်းစားစရာ ဖြစ်တစ်ဖက်ကိုလည်း မျှမျှတတ တွေးပါသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်း။ ဝန်ထမ်းမှ တစ်လောက် ရာထူးကြီးကြီး ရထားသူတစ်ယောက်အနေနှင့် စွန့်စားလိုမည် 'အတွေးအမြင်'ကို ခွင့်မပြုဘဲ သည်အတိုင်း ထားလိုက်၍ သူမှာ ထိခိုက်စရာ 'ခွင့်ပြုမှား'ခဲလျှင်သာ သူ့ကုလားထိုင် ယိုင်နိုင်သည် မဟုတ်ပါလား။

လောကီနှင့်တော့ ကျွန်တော်က အလျှော့မပေးပါ။ နောက်တစ်ပတ် စာမူ
အစည်းအဝေးပွဲတွင် သွားစောင့်သည်။ အစည်းအဝေးထဲ ကိုယ့်စာအုပ်၊ ကိုယ့်စာမူ ပါမပါ
ကျွန်တော်တို့ အလုပ်မဟုတ်။ ဒါက ရုံးက လုပ်ရမည့် အလုပ်။ ကျွန်တော်
စောင့်ရမည်။ မေးရမည်။ အစည်းအဝေး (တစ်ပတ်နှစ်ရက်)ရှိသည့် နေ့တိုင်း စိစစ်
ကျွန်တော် ရောက်ဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးခန်းရှေ့ ဝရန်တာတွင် ရပ်စောင့်

ကြားဖြတ်၍ တစ်ခု ပြောထားရန် လိုပါမည်။ ထိုစဉ်က စာပေစိစစ်ရေး ရုံးတွင်
လုပ်ရသေးသူ ဝိုင်းပန်းတစ်ဦး ရောက်နေသည်။ ရောက်သည်မှာ မကြာသေး။
လုပ်ငန်းတာဝန်တော့ ထမ်းဆောင်နေပြီ။ ဒုညွှန်မှူးအဖြစ် ရောက်လာခြင်းဟု
ကြားရသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သည်ပုဂ္ဂိုလ်က 'အတွေးအမြင်'၏ ကျေးဇူးရှင်ဟု

တစ်ရက် ထုံးစံအတိုင်း အစည်းအဝေးခန်းရှေ့ သွားစောင့်နေစဉ် အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်
အစည်းအဝေးခန်းမှ ထွက်လာသည်။ ကျွန်တော့်ကို မြင်သည့်အခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်က 'ဆရာ
အောင်နေတာလဲ၊ ကျွန်တော် ဘာလုပ်ပေးရမလဲ' ဟု မေးသည်။ ကျွန်တော် ကြောင်သွား
သည်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးက သည်လို စကားမျိုး ပြောမည်ဟု မျှော်လင့်မထားသောကြောင့်
သို့သော် ချက်ချင်း သတိဝင်ကာ ကျွန်တော့် ပြဿနာကို အကျဉ်းချုံး၍
ပြောလိုက်သည်။ 'ကျွန်တော် မသိလို့ပါ။ စာအုပ်က ကျွန်တော့်ဆီလည်း တက်မလာပါ။
သူက ပြန်ပြောပြီးလျှင် နောက်နေ့ ၉ နာရီလောက် ရုံးသို့ လာခဲ့ပါ။ ပြီးပြတ်အောင်
ထားပါမည် ဟုလည်း ကတိပေးလိုက်သည်။

ကျွန်တော် သည်တစ်ခါလည်း ကိုယ့်နားကိုယ် မယုံပါ။ ကျွန်တော့်အဖို့ အလွန်
အရေးကြီးသော စကားများ ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျေးဇူးစကားပြောကာ
ပြန်ခဲ့သည်။ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမလား ဟူသော အတွေးက တစ်လမ်းလုံး မပြတ်။
ထိုစဉ်က ကျွန်တော် နေထိုင်သည်မှာ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်တွင် ဖြစ်သည်။ လိုင်းကား
သွားခွင့်ခေတ်၊ ရန်ကုန်မြို့လယ် ဆူးလေတစ်ဝိုက်ရောက်ရန် အချိန် တစ်နာရီခွဲမျှ ပေးရ
တတ်သည်။ ချိန်းထားသည့် အချိန်မီ အရောက် ကြိုးစား၍ လာခဲ့သော်လည်း ကျွန်တော်
ရောက်သည့်အချိန်တွင် အစည်းအဝေးက ပြီးနေပြီ။ 'အတွေးအမြင်' စာအုပ်အမှု
လည်း ဆိုင်ရာဌာနသို့ ရောက်နေပြီ။ ဤအခြေအနေတွင် ကျွန်တော် လုပ်ရမည်က
အခွင့်ပြုသည်ဆိုသော စာရွက်ကို ယူခြင်းသာ။ ပြတ်တောက်သွားသည့် 'အတွေး
အမြင်'တွင်းဆက် ပြန်ဆက်မိသွားပြီဟု ဆိုရမယ်။

ထိုသည့်နောက်ပိုင်း အတွေးအမြင် စာစောင် တစ်လတစ်ကြိမ် ပုံမှန် ပြန်ဖြစ်သွား
သည်။ 'အတွေးအမြင်' ပြန်လည် ရှင်သန်ခြင်းဟု ဆို၍ရကောင်းသည်။
၁၉၉၁-၉၂ လောက်တွင် ကျွန်တော် 'အတွေးအမြင်'ကို ဆက်မလုပ်နိုင်တော့ပေ။
အင်္ဂလိပ်စာမူ၊ လင်းဝေမြိုင် (ကွယ်လွန်)၊ ကိုကျော်ကြီး (ကွယ်လွန်)တို့နှင့် 'ရွှေရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်း'

ကို ထုတ်ဝေဖို့ ကြိုးစားကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုထဲတွင် ဝေလင်း (နှင်းခါးမိုး) လည်း ပါသည်။ စိတ်တူကိုယ်တူ ဝိုင်းဝန်း လုပ်နေကြဆဲ 'ရွှေရုပ်စုံ' ပထမအုပ်ပင် မထွက်ရသေး။ မောင်သာမညကို သက်ဆိုင်ရာက 'ခေတ္တ' ခေါ်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ခေတ္တဟုပင် ပထမ ထင်ကြသည်။ တစ်ပတ်လောက်အကြာ ကျွန်တော့်ကို အထူးစုံစမ်းစစ်ပန်းဆိုးတန်းရုံးခန်းတွင် ခေါ်၍ မေးမြန်း စစ်ဆေးသည်။ ကျွန်တော့်ကို မေးမြန်းသည့် အဓိကမေးခွန်းများမှာ ကိုခင်မောင်စိုးနှင့် ဆိုင်သည့် မေးခွန်းများသာ ဖြစ်သည်။ မေးမြန်းပြီးသည့်အခါ စစ်ဆေးသူအရာရှိက မဂ္ဂဇင်းကို အေးအေးဆေးဆေး ဆက်သပါဟူသော စကားကို ဆိုသည်။ မူလက ကျွန်တော် တွေးထားသကဲ့သို့ မဂ္ဂဇင်းပါ ရေးသား မလား တွေးစရာ မလိုတော့သဖြင့် စိတ်အေးရသကဲ့သို့ မောင်သာမည အတွက်လည်း သိပ်မစိုးရိမ်မိတော့။ မေးမြန်းပြီး ပြန်လွတ်မည်ဟု တွေးလိုက်သည်။ သို့သော် ထိုအခါက ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် သဘာဝကျကျ တွေးရ မရ ဆိုသည်ကို အကြိမ်ကြိမ် ကြားဖူးပါလျက် မျှော်လင့်ခြင်းသည် မျှော်လင့်သူ ကျွန်တော်တို့ အပြစ်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ကိုခင်မောင်စိုး အင်စိန်ထောင်မှ လွတ်သည့်အချိန် ကျွန်တော်တို့ 'ရွှေရုပ်စုံ' စခန်းသိမ်းလိုက်ရပြီ။ ကျွန်တော် စာပေလောကနှင့် အဆက်ပြတ်သွားသည်။ ကိုခင်မောင်စိုး တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ထွက်သွားသည်ကို နောင်အခါမှ တစ်ဆင့် ကြားသိရသည်။ ကြားထဲ ကျွန်တော် အားအကိုးရဆုံး မိတ်ရင်း ဆွေရင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုကျော်ကြီး သွားသည်။ ကျွန်တော်နှင့် လက်တွဲသူတွေ သေကွဲ၊ ရှင်ကွဲ ကွဲကြရသည့်အထဲ နှစ်ယောက် ရှိသေးသည်။ ချစ်ဝင်းညွန့်နှင့် လင်းဝေမြိုင်တို့ ဖြစ်သည်။

စာပေတွဲဖော်များ အကြောင်းအမျိုးမျိုးနှင့် လက်တွဲဖြုတ်သွားကြသည်။ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရသည်က တစ်ကြောင်း၊ ကျွန်တော့်ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်အတိုင်း စိတ်တိုင်းကျ ကြိုးစားလုပ်ခဲ့သော မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်ကို အဓိကအားဖြင့် ငွေအရင်းကြောင့် ဆက်မလုပ်နိုင်တော့သည့်အဖြစ်ကို စိတ်ထဲ တန့်န့်ဖြစ်ကာ မခံချိမခံသာ ဖြစ်သည်။ တစ်ယောက်ယောက်နှင့် ဆုံဖြစ်သည့်အခါ 'ရွှေမဂ္ဂဇင်း' အကြောင်း ပြောမေးကြသည်က များသည်။ ကျွန်တော်က သည်အကြောင်း ပြန်မပြောချင်၊ သည်ပြောသည်ကိုလည်း မကြားချင်။ သည်အကြောင်း ကြားရလျှင် ကျွန်တော့်ရင်မှာ မေ့မိသည်လို့နှင့် 'အတွေးအမြင်' သို့လည်း ကျွန်တော် မရောက်ဖြစ်။ မောင်ဝံသ အိမ်မှာ လာလိုက်၊ အင်းစိန် သွားလိုက် ဖြစ်နေသည်ကို သတင်းကြားသည့်တိုင် သူ အိမ်ရောက်ခိုက် ကျွန်တော် သွားမတွေ့ဖြစ်။ နောက်ဆုံး မောင်ဝံသ ပြည်သူ့ခေတ်ဌာနသို့ တော့မှ ကျွန်တော် သူ့ဆီ ရောက်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ် သူ အလုပ်များနေသည်။ သတင်းပညာသင်တန်း၊ သတင်းစာဆရာအသင်း အလုပ်များကလည်း တစ်ဖက်က ပိုလာသည့် သူ့အခြေအနေကို ကြည့်၍ ကျွန်တော် သူ့ကို ပြောစရာစကား မပြောဖြစ်ခဲ့။

ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုထဲတွင် ဝေလင်း (နှင်းခါးမိုး) လည်း ပါသည်။ စိတ်တူကိုယ်တူ ဝိုင်းဝန်း လုပ်နေကြဆဲ 'ရွှေရုပ်စုံ' ပထမအုပ်ပင် မထွက်ရသေး။ မောင်သာမညကို သက်ဆိုင်ရာက 'ခေတ္တ' ခေါ်သွားသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ခေတ္တဟုပင် ပထမ ထင်ကြသည်။ တစ်ပတ်လောက်အကြာ ကျွန်တော့်ကို အထူးစုံစမ်းစစ်ပန်းဆိုးတန်းရုံးခန်းတွင် ခေါ်၍ မေးမြန်း စစ်ဆေးသည်။ ကျွန်တော့်ကို မေးမြန်းသည့် အဓိကမေးခွန်းများမှာ ကိုခင်မောင်စိုးနှင့် ဆိုင်သည့် မေးခွန်းများသာ ဖြစ်သည်။ မေးမြန်းပြီးသည့်အခါ စစ်ဆေးသူအရာရှိက မဂ္ဂဇင်းကို အေးအေးဆေးဆေး ဆက်သပါဟူသော စကားကို ဆိုသည်။ မူလက ကျွန်တော် တွေးထားသကဲ့သို့ မဂ္ဂဇင်းပါ ရေးသား မလား တွေးစရာ မလိုတော့သဖြင့် စိတ်အေးရသကဲ့သို့ မောင်သာမည အတွက်လည်း သိပ်မစိုးရိမ်မိတော့။ မေးမြန်းပြီး ပြန်လွတ်မည်ဟု တွေးလိုက်သည်။ သို့သော် ထိုအခါက ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် သဘာဝကျကျ တွေးရ မရ ဆိုသည်ကို အကြိမ်ကြိမ် ကြားဖူးပါလျက် မျှော်လင့်ခြင်းသည် မျှော်လင့်သူ ကျွန်တော်တို့ အပြစ်သာ ဖြစ်ပါသည်။

၁၁ ရက်နေ့ သူ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ကျွန်တော် ပြောချင်သည်ကို မပြောဖြစ်

ကျွန်းကြီးခွင်ကျယ် စကားတော့ မဟုတ်ပါ။ 'အတွေးအမြင်' ရှင်သန်ရေးအတွက်
လက်မလျှော့ဘဲ ကြိုးစားခဲ့ခြင်းသည် အခြားအကြောင်းကြောင့် မဟုတ်ဘဲ
မိန့်ပုံချုပ်ချယ်မှုကို အာခံချင်သည့်စိတ်၊ 'အတွေးအမြင်'လို စာစောင်မျိုးကို မျိုးဆက်
ဖက်သွားစေချင်သည့် စိတ်ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ သူနှင့် ကျွန်တော်
ကွဲလွဲသည်များ ရှိသော်လည်း 'အတွေးအမြင်'ကို ရှင်သန်စေချင်သည့် ဆန္ဒ
အတူတူ ဖြစ်ကြောင်းလောက်သာ ပြောပြလိုခြင်း ဖြစ်သည်။

မောင်ဝံသအပေါ် စကားအကြွေးတင်သည့် နည်းတူ တခြား တစ်ယောက်အပေါ်
ကျွန်တော် စကားအကြွေးတင်နေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ 'အတွေးအမြင်' ပြန်လည်
ရေးအတွက် အဓိက အကူအညီပေးခဲ့သူ၊ ရပ်ဆိုင်းသွားပြီ၊ အပိတ်ခံရပြီဟု
ပြောပေးနေကြသည့် 'အတွေးအမြင်'ကို ပြန်လည် ရှင်သန်ခွင့်ရအောင် ကူညီခဲ့သူ
ဖြစ်ပြီး (ရေဒါ) သို့မဟုတ် ဝိုင်းပန်းကံမြင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့ကို ကျွန်တော်က
'အတွေးအမြင်' ကယ်တင်ရှင်အဖြစ် ရင်ထဲ မှတ်သားထားခဲ့သည်။ ယနေ့တိုင်လည်း
အသိမ်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွန်တော် တာဝန်ပျက်ကွက်ခဲ့သည်။ ကျေးဇူးတင်သည့်
ကြောင်း မပြောဖြစ်ခဲ့။ ယမန်နှစ်က သူ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်တော် ကျေးဇူးစကား
မပြောတော့။ စကားအကြွေး တင်သွားပြီ။

အရာရာ တုံ့နှေး၊ အချိန်ကြာသည့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံ၏ ခေတ်စနစ်အဆက်ဆက်၏
ပေးသော ရနေသောကြောင့်လားဟု ကျွန်တော်ကို ကျွန်တော် တွေးရသည်။
ယခု ဤစာဖြင့် စကားအကြွေးများကို ဆပ်လိုက်ပါသည်။

ကြည်သာဦး

ဆရာမောင်ဝံသ အမှတ်တရ သို့မဟုတ်

မရေးလိုသော အကြောင်းအရာ

ဖေမြင့်

မရေးသားချင်စရာ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ထုံးတမ်းစဉ်လာသဘောအရ မရှောင်သာ ရေးသားခဲ့ရပြီ။

ဆရာမောင်ဝံသအကြောင်း။

ဆရာမောင်ဝံသကို ကျွန်တော် ဘယ်အချိန်က စသိခဲ့သလဲ ကောင်းစွာ မမှတ်မိ။ သို့သော် သူ့အကြောင်း ပြန်စဉ်းစားလျှင် အစောဆုံးပေါ်လာသည်က 'ကစ်ဆင်းဂျား' အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေနယ်မှာ သူ ထင်ရှားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးအကြောင်းရပ်ကို လူစိတ်ဝင်စားအောင် ရေးသားနိုင်သူတစ်ဦးအဖြစ် အမှတ်ပြုခံရပြီးနောက်တွင် မိုရှေဒါယန်၊ နစ်ဆင်၊ ဆဒတ်၊ မာရှယ် တီတိုး၊ ခရူးရှက် ကမ္ဘာမှာ ထင်ရှားသော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ သူ ဆက်တိုက် ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၇၀ ကျော် ဝန်းကျင်မှာ စာပေလောက ကိုမျိုးညွန့်ကို အကြောင်းပြု၍ ၃၃ လမ်း အသိုင်းအဝိုင်းသို့ ကျွန်တော် ရောက်ရှိသည့်အခါ ၃၃ လမ်း အလယ်လမ်းမှာ ဆရာမောင်ဝံသကို ရံဖန်ရံခါ မြင်တွေ့ရသည်။

စာအလွန်ဖတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး၊ ကျောင်းသားနိုင်ငံရေးသမား သဘင်စာသမား တစ်ဦး၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်များဖြင့် အောင်မြင် ကျော်ကြားနေသူ အဖြစ် သူ့ကို သိမှတ်ရသည်။

နောက်ပိုင်းတွင်၊

၈၈ အရေးတော်ပုံကာလ၌ ၃၃ လမ်း တစ်ခွင်မှာ စာနယ်ဇင်းသမားတွေ လှုပ်ရှား
ထို့နောက် တစ်ချို့လည်း နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ထဲ ရောက်သွားကြသည်။

ဆရာမောင်ဝံသသည်လည်း သတင်းစာလောကမှ နိုင်ငံရေးလောကသို့
ပြောင်းကာ NLD ပါတီ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း နေရာ အဆင့်ဆင့်တွင် တာဝန်ယူ
ရွက်ရင်း အကျဉ်းထောင်ထဲ အကြိမ်ကြိမ် ရောက်ရှိတာတွေ ကျွန်တော်တို့ သိနေခဲ့

အပြင်ဘက် ပြန်ရောက်လာသည့်အခါများမှာတော့ သူ့ကို ၃၃ လမ်းထဲက ထာဝရ
သမားကြီးများ အုပ်စုနှင့်အတူ တွေ့ရလေ့ရှိသည်။

သို့သော် လူချင်း မျက်မှန်းတန်းမိရုံ နှုတ်ဆက်အသိအမှတ်ပြုရုံထက် ပို၍ မရင်းနှီးခဲ့။

ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး စတင် ဆက်ဆံမိကြသည်က လွန်ခဲ့သော သုံးနှစ်ကျော်
၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အစပိုင်းလောက်ကမှ ဖြစ်၏။

အဲသည်အချိန်က ကျွန်တော်တို့သည် ရှာဖွေ ငှားရမ်း၍ရသည့် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှ
တိုင်းပြည် နိုင်ငံရေးအကြောင်း ပြောနိုင်သမျှ ပြောဆို တင်ပြရန် ကြိုးပမ်းနေကြချိန်

ကျွန်တော်တို့၏ 'ရွက်နုဝေ' မဂ္ဂဇင်းအတွက် နိုင်ငံရေး အကြောင်းအရာများ ပင်တိုင်
မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖြစ် ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော်တို့ ဆုံတွေ့ခဲ့ရသည်။

အဲသည်နောက်မှာ ဆရာမောင်ဝံသကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို တွေ့ရှိသွားခဲ့သည်။

အပတ်စဉ်ထုတ် ဂျာနယ်တစ်စောင် ထုတ်ဝေခွင့်ရမည်၊ ကျွန်တော်တို့ လုပ်မလားဟု
မည်။

လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်းနှင့် ခေတ်ကာလ အရေးကိစ္စများကို အလျဉ်းမီအောင် ရေးသား
ပြန် မလွယ်ကူသဖြင့် စိတ်ပျက်နေသော ကျွန်တော်တို့ကလည်း အပတ်စဉ်ထုတ်
မဂ္ဂဇင်းရမည် ဆိုတော့ ဝမ်းသာအားရ လက်ခံကြသည်။

သို့နှင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လက စတင်ကာ ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်ကို ဆရာ
မောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော်တို့ ၆ ယောက် (ကိုမော်လင်း၊ ကိုမျိုးညွန့်၊ ကိုရဲမြင့်၊ ဆရာအာသာ၊
ကျွန်တို့နှင့် ကျွန်တော်) အတူတွဲဖက် လုပ်ကိုင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဆရာက ထုတ်ဝေသူနှင့် အတိုင်ပင်ခံ အယ်ဒီတာ၊ ကျွန်တော်တို့က အယ်ဒီတာများ။
မည်ငွေ အညီအမျှ ထည့်ကာ မြတ်ဖို့ နှုံးဖို့ကို မစဉ်းစား၊ မိမိတို့ ယုံကြည်တာတွေကို
ရေးသား ပြောဆို၍ရသမျှ အတိုင်းအတာအထိ ရေးသားပြောဆိုဖို့သာ အဓိကထားကာ
အပတ်စဉ် မခံရသေးသရွေ့ သို့မဟုတ် ကျွန်တော်တို့ ဆက်လက် စိုက်ထုတ် ကုန်ကျခံ
နိုင်သရွေ့ ထုတ်ဝေကြမည် ဟူသော တူညီသောဆန္ဒဖြင့် လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။

အဲသလို လုပ်ကိုင်ရင်း ယနေ့ သုံးနှစ်စွန်းစွန်းကာလတွင် ငြင်းဆန်၍မရသေး
အကြောင်းတရားဖြင့် ဆရာမောင်ဝံသ ခွဲခွာသွားခဲ့ပြီ။

ဆရာကွယ်လွန်ပြီဆိုတော့ ဆရာသတင်း ရေးသားကြမည့် စာနယ်ဇင်းများက မေးမြန်း
သည်။ ဆရာနှင့်အတူ 'ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်' လုပ်ကိုင်စဉ်ကာလ မှတ်မှတ်ထင်ထင် နှိုးနှိုး
တစ်ခု နှစ်ခု ပြောပြပါဟု ဆိုသည့်အခါ လတ်တလော သတိရသည်က ကျွန်တော်တို့
ကွဲပြားသည့် သူ၏ ထူးခြားသော အရည်အချင်းတစ်ရပ်နှင့် နောက်တစ်ခုက ကျွန်
တို့နှင့် အမြဲ တိုက်ဆိုင် တူညီမှုတစ်ခုဖြစ်သည်။

တစ်နည်းပြောသော်၊ မတူတာနှင့် တူတာ။

မတူသော၊ သို့မဟုတ် တစ်မူထူးခြားသော သူ၏ အရည်အချင်းက အခြားမတူ
သူက သတင်းစာသမားစစ်စစ် ဖြစ်နေခြင်းပင်။

ကျွန်တော်တို့က စာပေနယ်ကလာသူတွေ။ နိုင်ငံရေးအကြောင်းအရာ ရေးသား
၍သာ ဂျာနယ်လောကထဲ ရွှေ့ပြောင်းလာသူတွေ။

သူက ဝါရင့်သတင်းစာဆရာ။ သတင်းစာသမား၏ အလုပ်အကိုင် အလေ့အကျ
များနှင့် အသားကျခဲ့သူ။ သတင်းစာသမားအလုပ်ကို စွဲလမ်းနှစ်သက် ခုံမင်သူ။

အစဉ်မပြတ်လည်း လေ့ကျက် ဆည်းပူးသူ။

သူသည် သတင်းကို ဘယ်တော့မှ မျက်ခြည်မပြတ်။ အရေးကြီးသော သတင်း
လျှင် အမြဲ စောစောစီးစီး သိနှင့်သူ။

နိုင်ငံရေးရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူ့မှာ အဆက်အသွယ် အသိအကျွမ်းလည်း များ
ပြီး လူက သွက်လက် ဖျတ်လတ်သကဲ့သို့ အတွေးအရေးလည်း လျင်မြန်သည်။

လက်မြန်ခြေမြန် ရေးလိုက်သည့် သူ့စာများထဲမှာ စူးရှသော အမြင်များ ပါဝင်
အရေးအသား အသုံးအနှုန်းတွေလည်း ပီပြင် ပြောင်မြောက်တာ အများအသိ ဖြစ်
ကျွန်တော်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင် တူညီသော အချက်ကတော့ နိုင်ငံရေးဖြစ်ရပ်များ

ရှုမြင်ပုံနှင့် ပတ်သက်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် အခါအားလျော်စွာ တွေ့ဖြစ် ဆုံဖြစ်ကာ နိုင်ငံရေး အကြောင်း
အရာများ ဆွေးနွေး ပြောဆို ဖြစ်ကြသော်လည်း ဂျာနယ်မူဝါဒနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အပတ်
ပုံမှန် စည်းဝေးတိုင်ပင်ခြင်း၊ ဘယ်ကိစ္စမှာ ဘယ်နေရာက ရပ်မည်ဟု တမင်တကာ ညွှန်
သတ်မှတ်ခြင်းများ လုပ်ဖြစ်လေ့ မရှိကြ။ အဲဒါသည် ကောင်းသော အလေ့အကျ
ကျွန်တော် မဆိုလို။ သို့သော်၊ တစ်ဦးကို တစ်ဦး သိသည့် အားလျော်စွာ ကျွန်တော်တို့

ရှုမြင်ပုံများ ကွဲလွဲစရာ အကြောင်းမရှိဟု သဘောထားကြ၍လား၊ ဒါမှမဟုတ် ကွဲလွဲ
ရှိခဲ့လျှင်လည်း ပုံမနှိပ်မီ ညှိနှိုင်း တိုင်ပင်၍ရသည်ဟု မှတ်ယူထားကြ၍လား မသိ။ သို့

အဖွဲ့များ အပတ်စဉ် ရေးကြသည့်အခါ ကျွန်တော်တို့ (ဆရာမောင်ဝံသ၊ ကိုမော်လင်းနှင့် ကိုမောင်) အသီးသီး ကိုယ့်စိတ်ကူးနှင့်ကိုယ်ပင် ရေးလေ့ရှိခဲ့သည်။

သို့သော် ပြီးခဲ့သည့် သုံးနှစ်အတွင်း ကျွန်တော်တို့ ရေးသားချက်တွေ တစ်ခါတစ်ရံ ငြင်းအရာရော တင်ပြပုံပါ သိပ်တူသွားခြင်းမျိုးသာ ရှိသည်။ ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲနေတာမျိုး

အဲသည်အတွက် ကျွန်တော်တို့ မကြာခဏ ဝမ်းမြောက် ကျေနပ်ရသလို ဆရာ မောင်ဝံသလည်း အလားတူ ခံစားမိခဲ့လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

ဆရာ မရှိတော့။

သို့သော် မနေ့က မရှိတော့သော ဆရာသည် တစ်နေ့ကအထိ စာရေးသွားခဲ့သည်ဟု ယူဆသည်။

ကျန်းမာရေး ဆိုးဝါးလာနေသည့် ကာလတစ်လျှောက် သူ့အား လေးစားချစ်ခင်သော အဖွဲ့တို့ မိမိ ကျန်းမာရေး အခြေအနေအကြောင်း အသိပေးရင်း တိုင်းပြည်ကိုလည်း မပြတ် အကဲခတ်ကာ နိုင်ငံရေး သုံးသပ် ဝေဖန်စာများ မပြတ်ပင် ရေးသားခဲ့ရာ အရေးတော်ပုံကြီး ငွေရတု နှစ်ပတ်လည် အကြိုနေ့များအထိ ဖြစ်သည်။

ကိုယ်တိုင် မရေးနိုင်သည့် စာကို သမီးအား နှုတ်တိုက် ချပေးပြီး ရေးသည်။ သို့သော် ရေးသွားသည့် စာက ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကာလ နိုင်ငံပိုင် သတင်းစာ နှစ်သိန်းစုံမှ သတင်းစာသမား လုပ်သားပေါင်းစုံတို့ သပိတ်ကော်မတီဖွဲ့ကာ လှုပ်ရှား ဆွဲခွင့်အကြောင်း မှတ်တမ်းတင်သော ဆောင်းပါးဖြစ်သည်။

အဲသည် ဆောင်းပါးကို ပြီးဆုံးအောင် မရေးနိုင် (မပြောနိုင်)တော့သဖြင့် သမီး အဖွဲ့က ဆရာထံမှ နားထောင် မှတ်သားထားချက်များနှင့်ပင် နိဂုံးချုပ်ပေးခဲ့ရသည်။

ကွယ်လွန်မီ 'မရေးမဖြစ်တဲ့ စာ' 'အကြွေးဆပ်တဲ့ စာ' စသဖြင့် သူ့ဘာသာ မှတ်တမ်းက မဖြစ်မနေ ဟူ၍ သူ ကြိုးစား ရေးသားသွားခဲ့သော စာများထဲတွင် အထက် မူတည်ဆုံးသော ဆောင်းပါးအပြင် သူ၏ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်များအတွက် အမှာစာ ရေးခဲ့ပါသည်။

သည့်အပြင် မှတ်မှတ်သားသားကား သူ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်း အကျဉ်းကိုပါ ရေးပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လိအပ်ချက်မှန်သမျှကို မလစ်လပ်ရအောင် စေ့စပ် ပြည့်စုံစွာ ရေးသားသွားခဲ့သော ဆရာမောင်ဝံသကို ဘယ်သို့ ချီးမွမ်းပြောဆိုရမလဲ စဉ်းစားသည့်အခါ သူ ရေးခဲ့သည့်

ဆောင်းပါးစဉ် တစ်ခုကို သတိရသည်။ 'ရှာမှ ရှားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမား' နိုင်ငံရေးသမားကြီး သခင်ဝတင်အား သူ ဂုဏ်ပြုရေးသားခဲ့သည့်စာ။

ယခု သူကိုယ်တိုင်ကိုမူ

‘ရှာမှ ရှားတဲ့ သတင်းစာသမား’ သို့မဟုတ် သူ့ကိုယ်တိုင် တန်ဖိုးထား
အသုံးအနှုန်းကို ယူကာ ‘ရှာမှရှားတဲ့ နိုင်ငံရေး သတင်းစာသမား’ ဟူ၍ ဆိုရ
ထင်ပါသည်။

မုတ်တရ ဆရာ မောင်ဝံသ

ဆောင်း

မောင်ဝံသ ၁၁ ဩဂုတ် ၂၀၁၃ မနက်စောစော ၆ နာရီ ၁၅ မှာ ဝိတိုရိယ ဆေးရုံမှာ
ဆရာမောင်ဝံသ ကောင်းရာသုဂတိလားပါစေ။
ဆရာ ကောင်းရာသုဂတိကို သွားမှာလို့လည်းပဲ ယုံကြည်ပါသည်။

(၁)

အမြင်ပြောရလျှင် ဆရာ၏ အထူးခြားဆုံးဂုဏ်ပုဒ်မှာ အေးချမ်း သိမ်မွေ့မှု ရှိခြင်း

ဆရာစကားပြောလျှင် အလွန်အေးဆေးပါသည်။ သူယုံကြည်တာကို မလျှော့တမ်း
သော်လည်း နင်ပဲဆ ပြောတတ်သူ မဟုတ်။ အမှန်တော့ နင်ပဲဆ မဆိုထားနှင့်၊
တတ်တို့ အလွယ်တကူ ကျူးလွန်မိလေ့ရှိသော 'ဖိ' ပြောတာမျိုးကိုပင် သူမလုပ်တတ်။
အမှန်တော်တို့ သဘောကျသော နိုင်ငံရေးသမား။

ဆွေးနွေးငြင်းခုံရတာကို စိတ်မပျက်တတ်သော၊ လူကြီးနေရာယူ၍ အနိုင်ယူလိုမှု
မရှိဘဲ ဖိမပြောတတ်သော၊ သူတစ်ပါး၏ အယူအဆကို စိတ်မပျက်လက်မပျက်
ခံတတ်သော ဆရာဖြစ်သည်။ ဆရာက ဒီမိုကရေစီကို တကယ်ယုံကြည်သူ၊
လိုက်နာကျင့်ကြံသူဟု ဆိုရပါမည်။

(၂)

ဆရာကို စာရေးဆရာအဖြစ် အရင်သိကျွမ်းခဲ့ရတာ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးသမားအဖြစ် သိရတာက နောက်မှ။

ဆရာဘာသာပြန်ဆိုသည့် ပယ်ရီမေဆင် ဝတ္ထုတွဲများက ကျွန်တော်တို့အတွက် အသည်းစွဲ။ ထွက်သည်ဆိုသည်နှင့် ချက်ချင်း စာအုပ်ဆိုင်ပြေးပြီး ငှားရ ဖတ်ရသည့် စာအုပ်အငှားဆိုင်တွေ ခေတ်စားချိန်။

တစ်ခါဖတ်ပြီးရုံနှင့် မပြီး။ တော်တော်ကြာသွားရင် နောက်တစ်ခါ ထပ်ဖတ်ဖတ်မိပြန်သည်။ အဲဒီလို ငှားဖတ်သည့်အခါမှာလည်း အတွဲလိုက် အစစဆုံး ငှားဖတ်ရသည်။ ခုလို မိုးတွင်းများဆိုလျှင် တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဇိမ်လုပ်ဖတ်ခဲ့ရတာက လွမ်းမိပါ သေးသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်ကပင် ဆရာ ပြန်ဖူးသမျှ ပယ်ရီမေဆင်တွေ အစုလိုက် အဖွဲ့လိုက် ရှိသမျှ အကုန်ဝယ်ပြီး ပြန်ဖတ်လိုက်မိသေးသည်။

ဆရာရေးခဲ့တာတွေက အများကြီးပါ။

ဒီအထဲမှာ မှတ်မှတ်ရရ ရှိလှတာက 'ရှာမှရှားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားနှင့် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးများ' ဖြစ်သည်။ ဒီစာအုပ်ဖြင့် ဆရာ ၂၀၀၁ သုတစွယ်စုံ စာပေဆု ချီးတော့ မကြာမကြာ လှန်လောကြည့်ရရသည်က 'ခေတ်မီ နိုင်ငံရေးဝေါဟာရအဘိဓာန်' နှင့် 'အတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန်'။ ဒီစာအုပ် နှစ်အုပ်လုံး ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆု ချီးတော့ 'အတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန်' က ၂၀၀၇ မှာ၊ ခေတ်မီ နိုင်ငံရေးဝေါဟာရအဘိဓာန်က ၂၀၀၅ မှာ ဖြစ်သည်။ ဆရာ ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့တာ စာအုပ် စုစုပေါင်း ခြောက်ဆယ်ကျော်ရှိ သေးသည်။ နာမည်အကြီးဆုံးက မိုရှေဒါယန်နှင့် ကစ်ဆင်းဂျား ဖြစ်မည်ဟု ထင် သေးသည်။

ဆရာက အားကျလောက်ဖွယ် အလုပ် လုပ်သူဖြစ်သည်။

လွန်စွာမှ လုံ့လဝီရိယရှိသူ ဖြစ်သည်။ ဆရာအိမ်ကို သွားသည့်အခါတိုင်း အလုပ်နေသော ဆရာ့ကို တွေ့ရသည်။ နေမကောင်းဖြစ်တော့မှပဲ ဆရာ နားနာနေတာ မြင်ဖူးရတာဖြစ်သည်။

(၃)

စာရေးဆရာမောင်ဝံသအဖြစ် သူ့စာအုပ်တွေကို သဘောကျခဲ့ရသလို၊ စာနယ်ဇင်း မောင်ဝံသအဖြစ်လည်း သူ့ကို အထင်ကြီးရတာတွေရှိသည်။ သတင်းဆောင်း သတင်းမှတ်ချက်များ၊ သတင်းသုံးသပ်ချက်များ အများကြီး ဆရာရေးခဲ့သည်။ သဘောထားချင်းမတိုက်ဆိုင်တာတွေ ကြုံခဲ့ ရှိခဲ့သော်လည်း သူ့လက်၊ သူ့စတိုင် သူ့တို့က အားကျလောက်သည်။ မြန်သည်။ သတင်းက ခုထွက် သူက ခုရေးပြီးပြီ ဆိုတာ သတင်းစာဆရာအဖြစ် ဆရာ့ကို အထင်ကြီးသည့်အတွက် ဆရာနှင့်ကျွန်တော် သူ့ဂျာနယ်နှစ်စောင် အတူထုတ်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြဖူးသည်။ ၂၀၀၁ ကုန်၊ ၂၀၀၂ ခုနှစ်

ထုတ်ဝေခွင့် မှတ်ပုံတင်ရထားသူ တစ်ဦးထံက ကပ်ပြားဝယ်ပြီး ကျွန်တော်
အဆိုပါ နာမည်များနှင့် ထုတ်ဝေခွင့် ကျထားတာကို ကျွန်တော်တို့က
ပုံစံဖြင့် ထုတ်ဝေဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြတာ ဖြစ်သည်။ 'ပန်းသတင်း' ဂျာနယ်ကို
ပန်းဆိုသည့်စာလုံးကို သေးသေးနှင့် သတင်းဆိုတာကို စာလုံး အရွယ်
ဒီဇိုင်းဖော်ကာ ပန်းသတင်းဂျာနယ်ဟု နာမည်ပေးခဲ့သည်။ ဒီတုန်းကကျွန်တော်က
ကြံစည်ပြီး ထုတ်ဝေခွင့် ကတ်ပြားရှာဖွေခဲ့တာဖြစ်သည်။ ကတ်ပြားရှိသူ
နာမည်အသစ်နှင့် ရတာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ အားတက်သရော လုပ်ခဲ့
ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်က ဆရာ့ကို အယ်ဒီတာချုပ်လုပ်ဖို့ ဆရာအိမ်မှာ သွားပြော
ညီတောင်းသည်။

အဲဒီတုန်းက ဆရာ နောက်ဆုံးအကြိမ် ထောင်က လွတ်လာတာ သိပ်မကြာသေး။
ဆုံးအကြိမ်လို့ ပြောရတာက ဆရာထောင်ကျခဲ့တာက အကြိမ်ကြိမ်လေ။
၁၉၈၉ မှာ ကိုးလလောက် အင်းစိန်ထောင်မှာ အထိန်းသိမ်းခံရသည်။ နောက်
မှာ ထပ်မံ ဖမ်းဆီးခံရပြီး ထောင် ၇ နှစ် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။ သို့သော်လည်း
မနေရ။ တစ်နှစ်ခွဲလောက် ထောင်မှာနေပြီး လွတ်လာသည်။ နောက် ၁၉၉၆ မှာ
ကျော်ကျော် အင်းစိန်ထောင်မှာ ပုဒ်မ ၁၀(က) ဖြင့် အထိန်းသိမ်းခံ။ နောက် ၂၀၀၁
ထစ်ခါပြန်လွတ်လာခဲ့တာ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဂျာနယ်လုပ်ဖို့ တိုင်ပင်ကြတာက ၂၀၀၁ နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာလောက်
တို့ ထင်ပါသည်။
ကျွန်တော် သွားပြောတော့၊ ဆရာက ချက်ချင်းပဲ ဂျာနယ်ကို အတူ လုပ်ကြဖို့
တူသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေသည့် 'ရွက်နုဝေ' မဂ္ဂဇင်းကို ဆရာက

(ဝဲမှသာ)
မောင်ဝံသာ၊
ဦးသိန်းဖေမြင့်ဇနီး၊
ဒေါ်ခင်ကြည်ကြည်
ကိုမော်လင်း

သဘောကျကြောင်းလည်း ပြောသည်။ အထူးသဖြင့် 'ရွက်နှုတ်' ဆိုသောနာမည်ကို သဘောကျကြောင်း ပြောတာ မှတ်မိနေသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့ကတော့ ငှားလို့ရသည့်မဂ္ဂဇင်း ယူလုပ်ခဲ့တာပဲ ဖြစ်သည်။ နာမည်ကို သိပ်မကြိုက်လှ။ သို့သော်လည်း သူက 'ရွက်နှုတ်' ဆိုသောအမည်မှာ လူငယ်အားမာန်တွေက ကဗျာဆန်ဆန် ပါနေသည်ဟုဆိုကာ သဘောကျကြောင်းပြောသည်။ ထောင်ထွက်နိုင်ငံရေးသမားကြီးက နူးညံ့သည့်၊ ကဗျာဆန်ဆန် စကားတွေ ပြောနေတာကို ကျွန်တော် သဘောကျနေခဲ့သည်။

အားလုံးသဘောတူပြီး ဂျာနယ်လုပ်ကြမည်ဆိုသော်လည်း ဆရာမှာ အခက်အခဲ တစ်ခုရှိနေသည်။ ဆရာက အယ်ဒီတာချုပ် အလုပ်မျိုးကို လုပ်ချင်တာ မှန်သော်လည်း အပြည့်တာဝန်ယူဖို့ ခက်မည်ဟု တွေးနေသည်။ ပြီးတော့ သူ့နာမည်နှင့် ထွက်လာမည့် ထောက်လှမ်းရေးက သဘောကျမည်ဟု မထင်ကြောင်းလည်း ပြောသည်။ ကျွန်တော် ဆရာကို ကန့်သတ်ထားတာ ရှိသလား မေးတော့ အဲဒီလိုတော့မဟုတ်။ သို့သော်လည်း ဆရာက မလိုလားအပ်ဘဲ ရင်မဆိုင်ချင်ဘူးဆိုသည့်သဘောဖြစ်သည်။ အဲဒါကိုက သဘောတူသဘာဝလို့ ကျွန်တော် ထင်သည်။

ထို့ကြောင့် သူ့ အတိုင်ပင်ခံအယ်ဒီတာအနေနှင့် လုပ်ပေးမည်၊ ကျွန်တော် အယ်ဒီတာချုပ်လုပ်ပါဆိုပြီး အတူ လုပ်ခဲ့ကြတာဖြစ်သည်။ တကယ်တမ်းကျတော့ အယ်ဒီတာချုပ် အလုပ်အားလုံးကို ဆရာ အကုန် လုပ်တာပါပဲ။ ဆရာက ချက်ချင်းပဲ ပထမ ခေါင်းကြီးတစ်ပုဒ် ရေးသည်။ ပြင်ဆင်ထားသော စာမူများ၊ သတင်းများကို ချက်ချင်း နမူနာပုံစံချ (ဒမ်မိုဆွဲ)သည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့အယ်ဒီတာနှင့် သတင်းအဖွဲ့ဝင် ရေးသားပြင်ဆင်ထားသည့် သတင်းခေါင်းများကို ပြင်သည်။ ပြန်ရေးသည်။ သတင်း ပညာအရေးအသားကိုလည်း နှုတ်က တွတ်တွတ်ပြောသည်။ ပြောရင်း ရေးသည်။ သဘောကျသဖြင့် သတင်းခေါင်းစဉ်ပေးတာတွေနှင့် ပတ်သက်လို့ အများကြီးပြော၊ အများကြီး ပြင်ရေးပါသည်။

(၄)

ဒီတုန်းက ကျွန်တော်က လမ်းမတော် ၉ လမ်းမှာ နေသည်။ ညနေခင်း၊ ညဘက်များကို နေ့စဉ်လာသည်။ တိုင်ပင်သည်။ ကျွန်တော် လုပ်ထားတာတွေကို ဝေဖန်သည်။ ကျွန်တော် လုပ်ချင်တာတွေကို အားပေးသည့် အယူအဆရေးရာမှာ သဘောမတူတာတွေကို ပြောဆိုခွင့်ပေးသည်။ သူ့အယူအဆကို ပြောသည်။ အဆုံးအဖြတ်ကို ကျွန်တော့် တာဝန်လို့ သဘောထားသည်။ သူ့ ဘာသာ အတင်းမဆုံးဖြတ်ပါ။ သူ့ကိုယ်သူ 'ကျွန်တော်က အတိုင်ပင်ခံအယ်ဒီတာဆိုတာ ကျွန်တော့် သဘောထားကို ကျွန်တော် ပြောမယ်၊ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံး အဆုံးအဖြတ်က သူ့ခင်ဗျားပဲ၊ ခင်ဗျားက တာဝန်ယူရမယ့်သူ' ဟုဆိုသည်။

အဲဒီတုန်းက ကုလသမဂ္ဂနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းတစ်ပုဒ်နှင့် ထိုနှစ် နိုဘယ်ဆု
နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းဖော်ပြပုံကိစ္စကို ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ကြားမှာ
အနည်းငယ် ပြောခဲ့ကြရဖူးသည်။ အမှန်တော့ သူလည်း မများ၊ ကျွန်တော်လည်း
သင်ပါသည်။ အဓိက စကားပြောနေရသည့် အကြောင်းက အချိန်အခါဖြစ်သည်ဟု
ဆိုပါသည်။ သည်လိုအချိန်မှာ ဒါကို မျက်နှာဖုံး မတင်ချင်ကြောင်း ပြောသည်။
တော်က ဒီလောက်တော့ ဖော်ပြသင့်သည်ဟု ထင်သည်။ ဒါနဲ့ပဲ ဆွေးနွေးနေကြရတာ
ဖြစ်သည်။

တကယ် ဆုံးဖြတ်တော့ ကျွန်တော်က ဆရာသဘောအတိုင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။
မဖော်ပြစေချင်သည့်အပိုင်းကို ဖြုတ်လိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့ အဲဒီအပိုင်းကို
တော်ပြင်ဆင်ထားတာတွေ့တော့ သူပြုံးနေပြီး၊ ကောင်းတယ်ဟု ပြောသည်။ ကျွန်တော်
လည်း စိစစ်ရေးက ဖြုတ်ဆိုတာကိုတောင် ဖြုတ်နေရတဲ့ခေတ်မှာ ဆရာက ဖြုတ်စေ
တာကို ကျွန်တော် ဘာမဖြုတ်နိုင်စရာရှိလဲ ဟူ၍ ခပ်ရွတ်ရွတ်ပြောလိုက်ပါသည်။

တကယ့်လက်တွေ့မှာတော့ အဆိုပါ ဂျာနယ်နှစ်စောင်လုံး ထုတ်ဝေခွင့် မရခဲ့ပါ။
တော်တို့ နှစ်စောင် သုံးစောင်စာ ပြင်ဆင်ပြီး ပထမ တစ်စောင်စီကို စိစစ်ရေးတင်လိုက်
တာ အကြောင်းမှ မပြန်၊ နောက်တော့ ဘာအကြောင်းပြချက်မှ မပေးဘဲ ထုတ်ဝေ
ခွင့်မရဘဲ ခေါ်ပြောသည်။

ထို့ခေတ်က ဘာအကြောင်းပြချက်မှ မေးလို့မရ။ မရဆိုတာ မရဘူးပဲ ဖြစ်သည်။
တော်တော့ 'ယနေ့ခေတ်'ကို ကိုမင်းထက်မောင်တို့ လုပ်သည်ဟု ထင်သည်။ 'ပန်း' သတင်း
စာစာအုပ် အခု Flower news အဖြစ် ထုတ်ဝေခွင့်ရတာ ဖြစ်မည်ဟု ထင်သည်။ သေသေ
တော့ မသိပါ။

(၅)

အခုတာက ကျွန်တော်တို့ ဂျာနယ် လုပ်ခွင့်မရတာ။
ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်လုံး အထင်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ကို စိစစ်ရေးက
မလုပ်စေချင်တာကြောင့်ပဲလို့ ဖြစ်သည်။ သူက သူလုပ်မှန်းသိလို့ လုပ်ခွင့်မရတာဟု
ထင်သည်။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ကို လုပ်ခွင့်မပေးချင်တာဟု ထင်သည်။ ဂျာနယ်
အတွက်တော့ ဆရာနာမည်ကို ဘယ်မှာမှထည့်မထားခဲ့ဘူးလေ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်
အညွှန်းတင်တာဆိုတော့ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်မပြုတာလို့ပဲ ထင်သည်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်
ကျွန်တော်တို့လုပ်ခဲ့သမျှကို နှစ်ယောက်သား ရယ်ပွဲဖွဲ့ရင်း အဆုံးသတ်လိုက်ရသည်။

(၆)

အယ်အတူလုပ်ကြဖို့ ကြံစည်ခဲ့သည်က ဆရာ့ကို စာရေးဆရာတစ်ယောက် အနေကနေ
အစားဆရာတစ်ယောက်အနေနှင့် ဆက်ဆံခဲ့တာ၏ အစ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာက တကယ်ပဲ သတင်းစာသမား၊ ဂျာနယ်သမားတစ်ယောက်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပထမပတ် သတင်းစာသင်တန်း ကျောင်းဆင်း အမေရိကန် မစ်ရှီဂန်တက္ကသိုလ်၏ သတင်းစာပညာ သင်တန်းဆင်း။ လုပ်သားပြည် နေ့စဉ်အယ်ဒီတာ။ ဟံသာဝတီသတင်းစာ၊ ဗိုလ်တထောင် သတင်းစာ အယ်ဒီတာ။ 'အထွေ အမြင်' မဂ္ဂဇင်း စီစဉ်ထုတ်ဝေသူ။ 'သတင်းထူးဂျာနယ်'၊ 'ဘက်စုံ'ဂျာနယ်၊ 'တော်ဝင်'ဂျာနယ် တို့၏ အယ်ဒီတာ။ အခု နောက်ဆုံးအချိန်များမှာ ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ် ထုတ်ဝေသူ ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်၏ အတိုင်ပင်ခံအယ်ဒီတာ။

ဆရာ၏ အယ်ဒီတာအစွမ်းက အဝေးကြီးမှာ ရှာစရာမလို၊ 'အတွေးအမြင်'ကို ယူဆ လိုက်လျှင် အထင်အရှားမြင်ရမှာ ဖြစ်သည်။ ဆရာမရှိတော့သည့် ယနေ့ထက်တိုင် ဆရာ ဆရာစတိုင်နှင့် ထူထောင်အသားကျနေသော အတွေးအမြင်က ကျွန်တော်တို့တွေအတွက် လစဉ်ဖတ် လက်စွဲစာအုပ်ဖြစ်သည်။ 'အတွေးအမြင်'က မြန်မာစာနယ်လင်းသမိုင်း၊ ရှေ့တန်းနေရာက ပါသည်ဟု ဆိုချင်သည်။ အဓိက ကတော့ ဖတ်ပြီးနောက်မှာ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ဖို့၊ ဆက်လက်တွေးတောဖို့အတွက် စာများကို 'အတွေးအမြင်'စာစောင်မှာ ဖော်ပြ ခဲ့သည့် ဆရာစိတ်ကူးနှင့် အားထုတ်မှုမှာ ဆရာစေတနာကို မြင်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ စာအုပ်မက်သူဖြစ်လို့ 'အတွေးအမြင်' မဂ္ဂဇင်းများကို အစဉ်လိုက် စာအုပ်စင်ပေါ် ဆိုက် တင်ထားရတာကိုက အရသာရှိနေတာ ဖြစ်သည်။ စာအုပ်အနှောင့်မှာ တစ်စွန်းတစ်စွာ ပေါ်နေသော ဗဂျီအောင်စိုး၏ မျက်နှာဖုံးပန်းချီ လက်ရာများကို ကြည့်မြင်နေရတာကိုက အရသာ။ အတွင်းသား အနှစ်သာရသာမက အပြင်အဆင်၊ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ပုံသဏ္ဍာန် တို့ကိုလည်း ဆရာက အလေးထားသည်။

(၇)

တစ်ခါက ဆရာ့ကို အင်တာဗျူးသွားလုပ်ဖူးသည်။ ထိုအချိန်က နိုင်ငံရေး အနေအထား များနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာသဘောထားကို မေးခဲ့တာဖြစ်သည်။ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်သင့် မဝင်သင့်ကိစ္စ။ ၂၀၁၀ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲက ဖြစ်သည်။

မေးမြန်းပြောဆိုပြီး ဆရာ့ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့ ခွင့်တောင်းတော့ ဆရာက 'အခု နေဦးဗျာ၊ ခင်ဗျားဓာတ်ပုံရိုက်မယ်ဆိုရင် အဝတ်အစားလဲလိုက်ဦးမယ်' ဆိုပြီး အတိုင်း လည်ကတုံးကို ထလဲပါသည်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်ကို ပြောသည်။ 'ပြည်သူ့လူထု ဆက်ဆံတွေထိရတဲ့အခါမှာ အမြင်တင့်တင့်တယ်တယ်တော့ ရှိဖို့လိုတယ်ဗျာ၊ မြင်သလို ပုံစံနဲ့ မကောင်းဘူးလေ' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဘိုသီဘတ်သီ ဝတ်စား နေထိုင်တတ်စား ကျွန်တော့်ကို သင်ကြားတာလည်း ဖြစ်မည်။ သည်အတိုင်းပဲ ကိုကိုကြီး (၈၈မျိုးဆက်) ကလည်း ကျွန်တော့်ကို ပြောဖူးသည်။ သူတို့ရင်ထဲမှာ ပြည်သူ့လူထုဆိုတာက အမြင်သာ မမေ့မလျော့ ရှိနေတာဖြစ်မည်။ သူတို့လုပ်ရပ်နှင့် အယူအဆ သဘောထားကိုသာ

အသွင်အပြင်ကို ပြည်သူလူထု တယ်လို ရှုမြင်အကဲဖြတ်မည်ဆိုတာကို အလေးထား
ပြင်ဆင်ပြီး ဝါကတော့ နိုင်ငံရေးဆန်သည့် သဘောထားပေါ်မှာ အခြေခံတာပဲ ဖြစ်ပါမည်။

(၈)

နိုင်ငံရေးသမားလည်းဖြစ်သည်။ ဆရာက သတင်းစာဆရာ နိုင်ငံရေးသမား။
နိုင်ငံရေးမြေငှက် နိုင်ငံရေးသမား သတင်းစာဆရာ။ ကျွန်တော် သူ့ကို အဲဒီလိုပြောဖူးသည်။
သူကလည်း သူ့ကိုယ်သူ အဲဒီလိုပဲယူဆသည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ် လွတ်လာပြီးတော့
ကျွန်တော် အခု သတင်းစာသမား ပိုလုပ်ချင်တယ် ဟု ပြောဖူးသည်။ စာတွေ အများကြီး
ရေးသည်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံရေးနှင့် နီးနွယ်မတ်သက်တာတွေကိုပဲ အရေးများ ပါသည်။

တကယ်တော့ ဆရာက သတင်းစာသမား။ တယ်လိုသတင်းစာသမားလဲဆိုတော့
နိုင်ငံရေးအလေးကဲသော သတင်းစာသမား။ သို့သော်လည်း သတင်းစာသမားသာမက၊
နိုင်ငံရေးသမားလို့လည်း ပြောရမှာဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၊ ကျောင်းသားညီညွတ်
အသင်းတို့မှာ တက်ကြွလှုပ်ရှားခဲ့သူ။ ခေါင်းဆောင်လုပ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ နောက်တော့
အလေးလုံး လူထုဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံကြီးမှာ သတင်းစာတိုက်ပေါင်းစုံ သပိတ်
ဆက်ပိတ်ကို ခေါင်းဆောင်သူများထဲက တစ်ဦးဖြစ်လာသည်။ ဗိုလ်တထောင် အယ်ဒီတာ
အဖြစ် အငြိမ်းစားပေးခံရသည်။ နောက်တော့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ပဲခူးတိုင်း
ရင်းနှီးရေးအဖွဲ့ဝင်၊ နောက် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်၊ နောက် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်။ ၁၉၉၀
အထူးတွေ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဝေါမြို့နယ်အမှတ် ၂ မဲဆန္ဒနယ်က အရွေးခံသည်။ မဲ
အပြတ်အသတ်နှင့်နိုင်ပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်လာသည်။ သို့သော်
ဆရာကမကောင်းလှ။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူ့
လွှတ်တော်ထဲသို့ မသွားရ။ အမှန်ကတော့ ဆရာမှ မဟုတ်။ ထိုခေတ်ထိုအခါက
ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ဆိုသူအားလုံး ပြည်သူ့လွှတ်တော်ထဲသို့ မသွားလိုက်ရ။

လွှတ်တော်ထဲမသွားရရုံမျှမက နိုင်ငံရေးသမား နိုင်ငံရေးလုပ်ခွင့်မရသည့် ခေတ်
ဆိုတော့ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၏ ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် အများအပြားကို ဖမ်းဆီး
ဆောင်ချတာ ခံရသေးသည်။ သည်တော့ ဆရာထောင်ထဲ သွားနေခဲ့ရပြန်သည်။
ထောင်ထဲမှာ တည်တည်ကြည်ကြည်နှင့် ခပ်မာမာနေခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဒီမိုကရေစီကို
မျှော်လင့်နေသောကာလမှာ ဒီမိုကရေစီကို တစ်ပြားသားမှ မလျှော့သော နိုင်ငံရေးသမား
အဖြစ် ခေါင်းမော့ရပ်တည်ခဲ့တာ ဖြစ်သည်။

ဆရာက နိုင်ငံရေးသမား၊ ဒီမိုကရေစီကို ယုံကြည်သော နိုင်ငံရေးသမား။

(၉)

ဆရာ ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ် ထုတ်ဝေခွင့်ရသည်ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့တွေ တွေ့ဖြစ်
သြောဖြစ် တိုင်ပင်ဖြစ်ကြသည်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်တို့ 'ပြည်သူ့ခေတ်' အတူ လုပ်ဖြစ်ခဲ့

ကြသည်။ စတင်စဉ်အချိန်ကာလက နိုင်ငံရေးမှာ ဆွေးနွေးငြင်းခုံရန်စရာများ ရှိနေသည့် ကာလဖြစ်သည်။ သည်တော့ တချို့သောကိစ္စများမှာ ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးငြင်းခုံရန်ရလေ့ ရှိသည်။ ဟိုးအရင်တုန်းကလိုပါပဲ၊ ဆရာက အတိုင်ပင်ခံနေရာမှာ တာဝန်ယူထားတာ ဖြစ်သည့်အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်က အယ်ဒီတာအဖွဲ့ရဲ့အဆုံးအဖြတ်သာ အတည်။ သူ့လို ဂျာနယ်ဖြစ်သော်လည်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့ကသာ အဆုံးအဖြတ်နေရာမှာ ရှိသည်။ သူလွှမ်းမထား။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံရေးအယူအဆများမှာ။

ကျွန်တော်တို့ ကွဲလွဲတာတွေရှိသလို တူတာတွေ ရှိခဲ့သည်။ ကွဲလွဲတာကို အတည် နိုင်ဆုံး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးသည်။ တော်တော် ပြောကြ ဆိုကြရတာတွေလည်း ရှိဖူးသည်။ သို့သော် စိတ်မဆိုး စကားမပြောနိုင်မရှိ။

တစ်ခါတုန်းကတော့ ဆရာ ကျွန်တော့်ကို တော်တော်ကြာသည်အထိ စိတ်မပူနေခဲ့တာ ရှိဖူးသည်။ ကျွန်တော် ရွက်နုဝေလုပ်နေစဉ်က ဖြစ်သည်။ ဆရာက လွတ်လာပြီး နောက်ပိုင်းမှာ ရွက်နုဝေအတွက် ပုံမှန် ဆောင်းပါးများ ရေးပေးနေသည်။ တစ်ခါ ဆရာက အမေရိကန်နှင့် ပတ်သက်သည့် နိုင်ငံရေးကိစ္စတစ်ခုကို ဆရာ ရေးသည်။ ဆောင်းပါးမှာ အယူအဆမှာ ကျွန်တော်တို့ အလွန်အမင်း မကွဲလွဲ။ သို့သော်လည်း အရင်ကျွန်တော်တို့ အတူ လုပ်ခဲ့ကြသော ယနေ့ခေတ် ဂျာနယ်တုန်းကလိုပဲ၊ အချိန်ကာလပြဿနာ၊ အချိန်က သတင်းစာတွေကလည်း ဒီအကြောင်းကို ဒီသဘောအတိုင်း ဖော်ပြနေသည်ကို အရင် တုန်းကဖြစ်သည့်ပြဿနာက သတင်းတစ်ပုဒ်ကို သူကမထည့်ချင်၊ ကျွန်တော်က ထည့်ဖို့ လုပ်သည်။ အခု တစ်ခါက သူက ထည့်ဖို့ ရေးသည်။ ကျွန်တော်က မဖော်ပြချင်။

ကျွန်တော်က ရွက်နုဝေအယ်ဒီတာ ကိုဇော်မင်းကျော်ကိုလွှတ်ပြီး အကျိုးအကြောင်း ပြောခိုင်းသည်။ စာမူကိုလည်း မထည့်။ သူ တော်တော် စိတ်ဆိုးသွားသည်။ ခင်ဗျားဆီ မရေးတော့ဘူး ဟု စကားပြန်လိုက်သည်။ အချို့သော စာရေးဆရာများကလည်း ကျွန်တော့်ကို စိတ်ဆိုးကြသည်။ နောက်တစ်နှစ်လောက်ကြာတော့ တစ်နေရာမှာ တွေ့ရမှ မှာ ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်းပြောရင်း ထပ်ရှင်းပြပါသည်။ ဆရာ စိတ်ချမ်းသာ ဖြစ်နေပါသည်။ စိတ်ဆိုးမနေပါ။ စကားကြာကြာ ပြောဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဆရာက သူ မူအတိုင်းပဲ ကျွန်တော့်ဆီကို နောက် တော်တော်ကြာသည်အထိ ဆောင်းပါးမရေး။ သူ မပေးသည့်အတွက် ကျွန်တော်လည်း မတောင်းတော့ပါ။

နောက်တော့ ဒါတွေအားလုံး ကျွန်တော်တို့ မေ့သွားကြသည်။ ဂျာနယ် အတည် လုပ်ကြမည်ဆိုတော့ အားရပါးရ ပြောဆိုဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ သူထုတ်ဝေခွင့် မရဘဲ တင်ရရှိသည့် ဂျာနယ်၊ သူ့အတိုင်ပင်ခံလုပ်မည့် ဂျာနယ်မှာ ကျွန်တော်လည်း ပါဝင် လုပ်ကိုင်မည်ဆိုတာကို သူဝမ်းသာသည့်အကြောင်းကို ကျွန်တော့်ကို သပ်သပ်မပြောသည်။

(၁၀)

အကြောင်းပြောလျှင် ဆရာမိသားစုနှင့် ဆရာတို့၏ ဆက်ဆံရေးကို ပြောမှဖြစ်မည်။
 ဆရာမိသားစု၏ ဆက်ဆံရေးကို တစ်စေ့တစ်စောင်းသာ မြင်တွေ့ရသော်လည်း
 မိသားစုကို ဂရုစိုက်သော အိမ်ထောင်စု ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ဦးဟု
 မြင်သည်။ မိသားစုကို ခင်တွယ်သော၊ မိသားစုအရေးကို အသေးစိတ် ဂရုစိုက်
 အိမ်ထောင်ဦးစီးဖြစ်သည်။ သားသမီးများကို အလွန်ချစ်ခင်သော ဖခင်ဖြစ်
 ဆရာထံမှ မိသားစုအကြောင်း၊ သားသမီးများအကြောင်းကို မကြာ မကြာ ကြားရ
 သူ၏ သားများ သမီးများအတွက် အလွန် ပူပန်တတ်တာကိုလည်း မြင်ရသည်။
 သားသမီးများကို ချစ်သလို၊ ဂရုစိုက်သလို၊ သားသမီးများက ဆရာကို ချစ်ကြ၊
 ကြိုက်ကြတာ မြင်ရသည်။ ဆရာသားတစ်ယောက်က ဝိသုကာ ဖြစ်သည်။ ထိုသား ဘွဲ့ရ
 အခါတုန်းက ကျွန်တော်အိမ်ကိုလာပြီး ဝိသုကာများအကြောင်း၊ ဝိသုကာ ပညာရပ်
 ဝိသုကာ အလုပ်အကိုင်များအကြောင်း လာပြီး ဆွေးနွေး ပြောဆိုဖူးသည်။
 ဆည်လိုအခါများမှာ ဆရာဟာ အလွန်ပဲ ပျော့ပျောင်းသူ။ အလွန်ပဲ စိတ်ထိခိုက်
 မြင်တာကို တွေ့ရသည်။ ဆရာဦးဝင်းတင်က ဆရာကို ကတ္တီပါလက်အိပ်စွပ်ထားတဲ့
 ခြစ်လက်သီးဟု တင်စားသည်။ ပင်ကို ကိုယ်က အမာစား မဟုတ်။

(၁၁)

ဆရာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း ဆုံးပါးသွားခဲ့ပြီ။
 ဆရာကတော့ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲ မပြီးဆုံးခင် ကွယ်လွန်ရမှာကို အားနာကြောင်း
 ဦးဝင်းသုဝဏ်ကဗျာနှင့် ကိုးကားပြောခဲ့ပါသည်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာက အားနာစရာ
 အောင် ဆရာနေရာက ဆရာ တာဝန်ကျေခဲ့သည်ဟု ကျွန်တော်ယူဆပါသည်။
 ကျွန်တော်တို့အတွက်တော့ ဆုံးရှုံးမှုကြီးတစ်ခုပါ။
 ဆရာကွယ်လွန်တာ ဆရာမိသားစုအတွက်ရော၊ 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ်အတွက်ရော၊
 အတွက်ရော၊ သတင်းစာလောကအတွက်ရော၊ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးနယ်အတွက်ရော
 သော ဆုံးရှုံးမှုတစ်ခုဟု ခံစားရပါသည်။

ဖော်လင်း
 ၂၀၊ ၀၊ ၂၀၁၄

သမိုင်းထဲက ဆရာမောင်ဝံသ

သန်းစိုးနိုင်

ပြီးခဲ့တဲ့ မေလကုန်ပိုင်းက ဒေါင်းစာပေတိုက်ကို အတွေးအမြင်မဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေရောက်သွားခဲ့စဉ်မှာ တိုက်ပိုင်ရှင် မမမြင့်က 'မောင်ဝံသ နှစ်ပတ်လည်စာအုပ်အတွက် စာမူတောင်းထားတာ သင်္ကြန်မတိုင်ခင်ကတည်းက အခုထိ မရသေးဘူးလား လို့ ခေါ်ချစ်ခင်စိတ်နဲ့ အငေါ်တူးပါတော့တယ်။ ဒီတော့လည်း ကိုယ့်အပြစ်နဲ့ကိုယ်မို့ မမမြင့်ဝန်ချ တောင်းပန်ပြီး စာမူကို တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း ပေးပါမယ်လို့ ကတိပေးခဲ့ရပါတယ်။ ပေးခဲ့တဲ့ ကတိအတိုင်း ဆရာမောင်ဝံသနဲ့ တွေ့ဆုံ ပြောဆိုမိခဲ့သမျှ အကြောင်းတွေ ပြောင်း စဉ်းစားရင်းနဲ့ ခေါင်းထဲကို မေးခွန်းတစ်ခု ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဖတ်ခဲ့သမျှ ဆရာစာတွေ၊ မြင်သိခဲ့သမျှ ဆရာလှုပ်ရှားမှုတွေ၊ ပြောခဲ့မိသမျှ ဆရာစကားတွေ၊ ဆရာဘဝ သက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာ ဆရာ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ လုပ်ငန်းတွေက မနေပါ။ ဒီတော့ သမိုင်းက ဆရာကို ဘယ်လို အကဲဖြတ် မှတ်တမ်းတင်မှာလဲ။

ဆရာမောင်ဝံသဟာ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက်လား။

ဒါမှမဟုတ် စာပေသမား၊ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ပဲလား။

သို့မဟုတ် ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက် သက်သက်လား။

ဆရာမောင်ဝံသရဲ့ ဘဝဖြတ်သန်းမှုတစ်လျှောက်မှာ နိုင်ငံရေးအရ ထဲထဲဝဲဝဲ ဖြတ်သန်းခဲ့တဲ့ သမိုင်းမှန်ကူကွက်တွေ အများအပြားပဲ ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ အထက်က ကျောင်းသားဘဝကတည်းက ပဲခူးခရိုင် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ လှုပ်ရှားမှုထဲမှာ ပါဝင် တစ်ဦးပါ။ ၁၉၆၂ က ၁၉၆၄ ခုအတွင်း ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားဘဝတုန်းက ပြည်၊ တကောင်း၊ ပင်းယ ကျောင်းဆောင်တွေမှာ တကသရဲ့ အခြေခံ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်တဲ့ သဟာယနဲ့စာဖတ်အသင်းတွေမှာ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သူဖြစ်တယ်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား ညီညွတ်ရေးတပ်ဦးနဲ့ ကျောင်းသား အခွင့်အရေး ကာကွယ်မှု ကော်မတီမှာ မှာလည်း တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်ဝံသ

ရေးသားဘဝမှာလည်း ကျောင်းသားတစ်ယောက်ရဲ့ နိုင်ငံရေး တာဝန်ကျေခဲ့သူလို့
ဆိုနိုင်ပါတယ်။

ဒီလိုပါပဲ။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှာ ၈ လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့တော့လည်း
အထိမ်းအမှတ်တစ်ဦး ဖြစ်နေတဲ့ မောင်ဝံသဟာ သတင်းစာတိုက်ပေါင်းစုံ သပိတ်
ဆို့ခံရတဲ့ ဦးဆောင် ဆန္ဒပြခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဗိုလ်တထောင်
အောင်စာတိုက် အယ်ဒီတာဘဝက အငြိမ်းစား ပေးခံလိုက်ရတာပေါ့။ ဒီအချိန်မှာ ဆရာ
မောင်ဝံသကို အကြောင်းပြုကာ NLD ပါတီရဲ့ တတ်သိအင်အားစု အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်
ခဲ့ဖူးတိုင်း စည်းရုံးရေး ကော်မတီဝင်၊ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်၊ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်
ကော်မတီဝင်အဖြစ် အဆင့်ဆင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တယ်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲ
အတွက် ဝေါမြို့နယ် အမှတ် ၂ မဲဆန္ဒနယ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်အဖြစ် ရွေးကောက်
ခံခဲ့ရတယ်။ ဒီလို အရေးပါတဲ့ နိုင်ငံရေး တာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့အတွက်
၁၉၉၁ ခု ဇူလိုင်လမှာ တစ်ကြိမ်၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလမှာ တစ်ကြိမ်နဲ့ ၁၉၉၆
ခုနှစ်မှာ တစ်ကြိမ် စုစုပေါင်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် နဝတ အစိုးရရဲ့ ဖမ်းဆီး ထောင်ချခြင်း
ခံခဲ့ရတယ်။ ဆိုရရင် ဆရာမောင်ဝံသဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ အရေးပါတဲ့ နိုင်ငံရေး သမိုင်း
အတွင်း အလှည့်အပြောင်းတွေမှာ နိုင်ငံရေး တာဝန်ကျေခဲ့သူပါ။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ
နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး။ သမိုင်းတာဝန်ကျေခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာ
အထိမ်းအမှတ်တစ်ယောက်ပါ။

ဆရာမောင်ဝံသဟာ စာရေးဆရာတစ်ယောက်အနေနဲ့လည်း အသိအမှတ် မပြု
နိုင်ဘဲ အောင် စာပေတာဝန်ကျေခဲ့သူပါ။ သက်တမ်း ၆၉ နှစ်သာ ရှည်ကြာခဲ့တဲ့ သူ့
သက်တမ်းတာအတွင်းမှာ လုံးချင်းစာအုပ်ပေါင်း ၆၅ အုပ်အထိ ရေးသား ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့
တယ်။ နိုင်ငံရေး၊ စာပေ၊ စာနယ်ဇင်း စတဲ့ လှုပ်ရှားမှုမျိုးစုံတို့ ရှုပ်ထွေးစွာ စီးပျောနေတဲ့
အထိမ်းအမှတ်ကြောင်းထဲမှာ ရုန်းကန် ရပ်တည်နေရတဲ့ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒီမျှ များပြားတဲ့
စာအုပ်တွေ ရေးသား ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့တယ်ဆိုတာ အံ့အားစရာပါ။ မောင်ဝံသရဲ့ စာအုပ်တွေ
အများပြားရုံတင်မက အကြောင်းအရာကလည်း ထွေပြား စုံလင်လှပါတယ်။ အကြမ်းဖျင်း
မရှိဘဲ ကြည့်ရသလောက်တော့ နိုင်ငံရေးစာပေ ၁၅ အုပ်၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုရာ အုပ်ရေ ၁၆
အုပ်နီးပါး၊ ဘာသာပြန် ဥပဒေရေးရာ ဝတ္ထုစာအုပ် ၁၆ အုပ်ခန့်၊ အတွေးအမြင်နဲ့ သုတ
အပေ ခုနစ်အုပ်ခန့်နဲ့ အဘိဓာန် မှတ်တမ်းမှတ်စုစာအုပ် ငါးအုပ် နီးပါးခန့် ဖြစ်ပါတယ်။
အထဲမှာ ခုနှစ်က စတင်ခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့ လုံးချင်းဝတ္ထုရေး သက်တမ်း နှစ် ၃၀ကျော်(၁၉၈၉-၂၀၁၁
အထိ) ကျနှစ်များမပါ)အတွင်း စာအုပ်မျိုးစုံ ၆၅ အုပ် အထိ ရေးသား ထုတ်ဝေနိုင်စွမ်းဟာ
အံ့အားစရာပါပဲ။

ဆရာမောင်ဝံသဟာ ပီဘီ စာရေးဆရာ အစစ်ပါ။ သူ့အနေနဲ့ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှု
အတွင်းမှာ ပါဝင်ဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးပေမယ့် နိုင်ငံရေး စာပေသက်သက် ရေးနေသူတော့ မဟုတ်
ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဆက်စပ်ပတ်သက်တဲ့ စာပေအများစု ရေးခဲ့တာမှန်ပေမယ့် ဝတ္ထုတွေ

သုတ ရသစာပေတွေ ရေးခဲ့တာလည်း မနည်းလှပါဘူး။ 'အရှင်ဇနကာဘိဝံသ' သာသနာရေး မျှော်မှန်းချက်များ' လို့ အရေးပါတဲ့ ဘာသာရေးအမြင်တွေ တင်ပြခဲ့ဖူး။ 'ကြယ်များဆီသို့' လို့ အာကာသသိပ္ပံ စာအုပ်တွေလည်း ရေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီထဲမှာ 'အတ္တ' အဘိဓာန်နဲ့ 'နိုင်ငံရေး ဝေါဟာရ အဘိဓာန်' လို့ စာအုပ်ကြီးတွေလည်း ပြုစုခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်ဝံသကို နိုင်ငံရေးသမားတစ်ယောက် ဆိုတာထက် နိုင်ငံရေးအမြင် စာရေးဆရာတစ်ယောက်အဖြစ်ပဲ မြင်ပါတယ်။ ဆရာမောင်ဝံသမှာ နိုင်ငံရေး ကောင်းထက် စာပေဆိုင်ရာ ကောင်းမှုက ပိုမို များပြား ကျယ်ဝန်းမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ဆရာမောင်ဝံသ ပြည်ပမှာ ဆေးကျပြီး ပြန်လာချိန်က အတွေးအမြင်မဂ္ဂဇင်းတိုက် ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ကြည်ကြည်လင်လင်နဲ့ စကားပြောခွင့်ရလိုက်ပါသေးတယ်။ ဒီတုန်း ဆရာက 'ခင်ဗျားဆီမှာ Journalism နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်စာတမ်းလေးများ ပြန်လားဗျ' လို့ မေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း 'ဆရာရ ကျွန်တော်က Journalism မဟုတ်ဘဲ ဘယ်သိပ်ရိုမှာလဲ။ ဒါပေမဲ့ 'Problems of American Journalism' စာအုပ်တစ်အုပ်တော့ ရှိတယ်။ ဆရာ ဖတ်ချင်ရင်တော့ ကျွန်တော် ယူလာပေးပါမယ်' ဖြေခဲ့ပါတယ်။ ဒီမှာ ဆရာက 'ဟာ၊ ဟုတ်လား အဲဒီ စာအုပ်မျိုးဆို ကောင်းတာပေါ့ စမ်းပါ' ပြောပါတယ်။ တစ်ခါ ကျွန်တော်က 'နေ့စမ်းပါဦး၊ ဆရာက အဲဒီစာအုပ်ကို ဘာလုပ်ဦးမလို့လဲ' မေးမိတော့ ဆရာက 'ကျွန်တော်က လူငယ်တွေကို Journalism သင်တန်းလေး ဖွင့်ပြီး ကိုယ့်အတွေ့အကြုံလေးတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ် ရှင်းပြချင်တာပဲ' ဒါကြောင့် နိုင်ငံခြား ဆေးသွားမကုခင်က စိတ်ဝင်စားတဲ့ လူငယ်တစ်ချို့ ခေါ်ပြီး အလယ် အခမဲ့ သင်တန်းပေးခဲ့ဖူးတယ်။ အခု ကျန်းမာရေးလေး ပြန်ပြီး ကောင်းလာချိန်မှာ သင်တန်းလေး ပြန်စချင်လို့ စာတွေ ပြန်ဖတ် ပြန်လေ့လာနေတာပါ' ဆိုပါတယ်။ ဒီက ကျွန်တော်လည်း ပျာပျာသလဲ ဆရာ့ကို ကျန်းမာရေး စိတ်မချရသေးဘဲ စာဖတ် စာအလုပ်တွေ ပင်ပန်းမှာတွေ မလုပ်သေးဘဲ အနားယူဖို့ ဖျောင်းဖျ တောင်းပန်ခဲ့ရပါတယ်။ ဆရာ ဖတ်ချင်တဲ့ Journalism စာအုပ်ကိုလည်း တော်တော်နဲ့ မပေးဖြစ်ခဲ့ဘူး။ နောက်ဆုံး ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ သူ ဖတ်ချင်နေရှာမှာပဲ ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ သွားပေးတဲ့အချိန်မှာ သူဆေးရုံပေါ် ရောက်သွားခဲ့ရှာပါပြီ။

တကယ်တမ်း ဆရာ ဝါသနာအပါဆုံး၊ ထက်သန် တက်ကြွမှု အနည်း တစ်လျှောက်လုံး ယုယလာတဲ့ အလုပ်ကလည်း သတင်းစာဂျာနယ်အလုပ် ဖြစ်နေတာပဲ။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် တက္ကသိုလ်ပရဝဏ်ထံကို စတင် ခြေချမိတည်းက ကျောင်းတစ်ဖက်တစ်ဖက် အလုပ်မိတဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်က အထောက်တော် သတင်းစာရဲ့ တက္ကသိုလ် သတင်းထောက်။ ၁၉၇၀ မှာ လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်ရဲ့ အယ်ဒီတာ၊ ၁၉၇၈ မှာ ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်၊ ၁၉၈၈ အရေးအခင်းကာလက 'သတင်းဂျာနယ်'၊ 'ဘက်စုံဂျာနယ်'၊ ၁၉၉၄ ခုမှာ 'တော်ဝင်ဂျာနယ်'၊ အယ်ဒီတာ၊ ၁၉၇၃ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ခွပ်ဒေါင်းစာပေ၊ 'အတွေးအမြင်စာစောင်' နဲ့ 'ပြည်သူ့ခေတ်စား' တို့

...သော် ထုတ်ဝေသူ အယ်ဒီတာ။ ဆိုရရင် အရွယ်ရောက်ကတည်းက စခဲ့တဲ့ ဆရာရဲ့
...သက်တာခရီးတစ်လျှောက်လုံးမှာ အများဆုံး အချိန်အရှည်ကြာဆုံး ဖြတ်သန်း
...လမ်းခဲ့တာ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း၊ အယ်ဒီတာ၊ ထုတ်ဝေသူ၊ ထူထောင်သူ
...များပါတယ်။ မြန်မာစာပေလောကရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို အကြမ်းဖျင်း ပြန်ပြောင်း
...ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဆရာဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်ဟာ စံထားရမည့် Political
...တစ်ယောက်ဖြစ်ပေမယ့် အသက် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ဆုံးပါးသွားခဲ့ရတဲ့အတွက်
...နိုင်လောက်တဲ့ စာအုပ်စာတမ်းရယ်လို့ မည်မည်ရရ မရှိခဲ့ပါဘူး။ အဆုံးအရှုံး
...ပါတယ်။ မကြာခင်က ဆုံးပါးသွားရှာတဲ့ သံမဏိ ကလောင်ရှင် ဆရာဦးဝင်းတင်
...သတင်းစာဆရာတစ်ဦး၊ စာရေးဆရာတစ်ဦးအဖြစ်ကနေ သံမဏိ နိုင်ငံရေး
...အဖြစ် ပြတ်သားရဲရင့်စွာ ရပ်တည်သွားခဲ့ပါတယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ နိုင်ငံရေး
...ကြီးပါ။ သမိုင်းလေ့ကားထစ် အဆင့်ဆင့်မှာ ဆရာမောင်ဝံသရဲ့ ဖြတ်သန်းမှုအရ
...နေရာ၊ ခင်းကျင်းပြသရမယ် ဆိုရင်တော့-

ဦးစွာအားဖြင့် - ဂျာနယ်လစ် တစ်ယောက်အဖြစ် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအားဖြင့် - စွယ်စုံရ စာရေးဆရာတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။

တတိယအားဖြင့် - ပြည်သူ့အရေးတော်ပုံ အဆင့်ဆင့်မှာ တက်ကြွစွာ ပါဝင်

သန်းခဲ့ဖူးတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။

ချုပ်ပြီးပြောရမယ်ဆိုရင် ဆရာမောင်ဝံသကို နိုင်ငံရေးအမြင် ရင့်ကျက်တည်
...စာအုပ်စာပေများစွာနဲ့ စာပေလောကကို ပံ့ပိုး ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့တဲ့၊ ပြည်သူတွေကို
...ခေါ်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဂျာနယ်လစ်ကြီး တစ်ယောက်အဖြစ် သမိုင်းက အသိ
...နေရာချထားပေးလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည် ယူဆမိပါတယ်။ ဆရာမောင်ဝံသ
...နံခြင်း တစ်နှစ်ပြည့် အမှတ်တရလို့ ဆိုကြပေမယ့် ပြည်သူလူထုကို မမေ့လျော့သူ
...နံသမျှကို ပြည်သူလူထုကလည်း ဘယ်တော့မှ မေ့ပျောက်ပစ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

သန်းစိုးနိုင်

နေမင်းကြီးဟာ....သင်

ထက်ကျော်

'နေ' ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝနဲ့ ဆိုင်တယ်။ ပုခက်တွင်းကနေ သင်္ချိုင်းရောက်တဲ့ သူနဲ့ နေ့စဉ်ရက်ဆက် လက်ပွန်းတတီး နေထိုင်ခဲ့ရတယ်။ 'အူဝဲ'ဆိုတဲ့ အချိန်ကနေ ကြား ကျောင်းကြားရောက်တဲ့အချိန်အထိ သူနဲ့ပဲ မိတ်ဆွေဖွဲ့ထားရတာကိုး။ နေမင်းကြီး ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း တနင်္ဂနွေပြိုဟ်လို့လည်း ခေါ်ကြသေးရဲ့။ မြန်မာ အဘိဓာန်မှာတော့ နေကို ကမ္ဘာမြေကို အပူဓာတ်နှင့် အလင်းရောင်ပေးသော ကောင်လေး ဝိမာန်ကြီးလို့ ဆိုထားပါတယ်။

ဟုတ်တယ်၊ နေရဲ့ အလင်းရောင်ကြောင့် အမှောင်ထုကို တွန်းလှန် ကာကွယ်နိုင်တယ်။ ဖယ်ထုတ်နိုင်တယ်။ နေကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်က သစ်ပင်ပန်းမာန်တွေ ခိုင်ခံ့ဖွားပွင့်ရတယ်။ နေကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးဟာ နေချင့်စဖွယ် စိမ်းလန်းစိုပြည်လာခဲ့ရတယ်။ နေဟာ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းအေးနေတဲ့ လူ့ကို နွေးထွေးသွားအောင် လုပ်နိုင်တယ်။ ဝေကျနေတဲ့ နှင်းရိုင်းတွေကို ကွယ်ပျောက်သွားအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိတယ်။

ဒါကလည်း ဆန်းတော့ မဆန်းဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ နေထိုင်ကြရတဲ့ လူသားတွေ မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကမ္ဘာကြီးဟာ သူဝင်ရိုးပေါ်မှာ ဒီဒီဒီနီရီ လည်နေရတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နေစကြဝဠာထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ ပြိုဟ်တစ်လုံးအဖြစ် လှည့်ပတ်နေရတာပဲဖြစ်ဖြစ် မငြင်းသာပါဘူး။ နေရဲ့ စွမ်းအင်သတ္တိကို အသိအမှတ်ပြု လိမ့်မယ်။

နေမရှိရင် ကမ္ဘာကြီး အမှောင်ကျသွားလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာမြေရဲ့ လေထု ရေထု ပြောင်းသွားလိမ့်မယ်။ ကမ္ဘာရာသီဥတုဟာ ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ကျွမ်းထိုးမှောင်မိုက် ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ ဒီကတစ်ဆင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိနေတဲ့ သစ်ပင်၊ တောတောင်တွေ၊ သစ်သတ္တဝါတွေ ကွယ်ပျောက်သွားရုံမက အမှောင်ထဲက ကမ္ဘာဟာ လုံးဝ ချုပ်ငြိမ်းသွားနိုင်တယ်။ အမှန်ပါပဲ။

ဒါဟာ နေနဲ့ ကမ္ဘာရဲ့ ဆက်နွယ်နေမှုကို ယေဘုယျ ခွဲခြားကြည့်တဲ့ သဘောပါ။ သိန်းလည်တဲ့ ပညာရှင်များအနေနဲ့ ခွဲခြားစိတ်ဖြာကြမယ်ဆိုရင် ဒါထက်မက ပိုမို သိနိုင်ကြမှာ အမှန်ပါပဲ။ ဟုတ်တယ်လေ၊ သူတို့က နေစကြဝဠာရဲ့ သဘောသဘာဝနဲ့ အေးအေးအေးအေး ဖြစ်တည်လာပုံ၊ သက်ရောက်မှုနဲ့ နေစကြဝဠာအပြင် တခြားတခြား စကြဝဠာတွေ အပေါ် လေ့လာ သုတေသနပြုနေကြတဲ့သူတွေ မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ပိုပြီး ပြည့်စုံ ပိုပြီး တိကျစွာ သိနိုင်ကြမှာ သေချာပါတယ်။

နေဟာ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာ၊ ကျွန်တော်တို့ လူသားသမိုင်းနဲ့ ဆက်စပ်နေတာတွေ ဒီနေ့အထိ ရှိနေတာကို ယုံမှ ဖြစ်မယ်။ နေရောင်ဟာ အနွေးဓာတ်ပေးတယ် ဆိုတာ ကို ပိုပြီးလောင်ကျွမ်းစေတဲ့ တန်ခိုးသတ္တိရှိတယ်။ ပူလောင်လှတဲ့အတွက် အနီရောင် အလင်း မှတ်ထင်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် နေကို အနီရောင် ခြယ်သကြတယ်။ နေရဲ့တစ်ဆင့်ခံ အလင်းနဲ့ အလင်းရောင် တချို့တစ်ဝက်ရတဲ့ လကတော့ နေလောက် မပြင်းဘူး။ အေးမြ သောင် ထင်ရတယ်။ ဒီတော့ လရဲ့ အရောင်ကို အဝါရောင်အဖြစ် မြင်နေကြပြန်ရော။

နေရဲ့ သင်္ကေတ အနီရောင်ဟာ ရဲရင့်တက်ကြွမှုကို ဖြစ်စေတယ်လို့ လူတွေက ထင်ခဲ့ကြတယ်။ စွဲမှတ်ယုံကြည်မှုလည်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် စစ်မက်ရေးရာကိစ္စတွေမှာ ကြီးတဲ့ ကိစ္စတွေမှာ အနီရောင်ကို သုံးကြတယ်။ အနီရောင်အလံတွေဟာ စစ်သည် တို့ကို သူရဲသတ္တိကို ပေးစွမ်းနိုင်စွမ်းရှိပြီး မကြောက်မရွံ့ ရန်သူကို ချေမှုန်းနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြကြတယ်။ ပဒေသရာဇ်တွေ၊ စစ်ဘုရင်တွေခေတ်ကစပြီး ဒီနေ့အထိ ရဲရင့်ခြင်းကို ဖော်ပြတဲ့ အနီရောင်ဟာ ခေတ်တိမ် မသွားခဲ့ပါဘူး။

နေမင်းရဲ့ သားတော်-နေမျိုးနွယ်တွေလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်နေကြတဲ့ ဂျပန် ဘုရင်တွေကတော့ နေနဲ့ ပတ်သက်ရင် ခရေဇီ အဖြစ်ဆုံး လူမျိုးတစ်မျိုးပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သူတို့ နိုင်ငံတော်အလံဟာ နေမင်းကြီးဖြစ်နေရုံမက (အဖြူရောင်အောက်ခံမှာ အနီရောင် အထိ) တစ်ချို့ အလံတွေ၊ အထိမ်းအမှတ်တွေမှာလည်း နေမင်းနဲ့ ပတ်သက်ရာ ပတ်သက် ကြောင်းတွေပဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဒါဟာ အမျိုးသားဂုဏ်ရည်၊ မျိုးချစ်စိတ်နဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိကို ဖော်ပြတာရယ်လို့ သူတို့က သက်ဝင် ယုံကြည်နေကြပါတယ်။

ဒီဘက်ခေတ်ကို ရောက်လာတဲ့အခါ လူတွေဟာ နေရဲ့ သဘော သဘာဝကို ပိုသိ ကြတယ်။ နေရဲ့ ကမ္ဘာမြေကို အကျိုးပြုမှုတွေကို ပိုနားလည်လာကြတယ်။ နေရဲ့ အလင်းကို ပိုပြီး အသုံးချဖို့ ကြိုးစားလာကြတယ်။ နေရဲ့ စွမ်းအင်ကို သုံးပြီး လူသား တို့ကို ပိုပြီး နေချင့်စဖွယ် ဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားလာကြတယ်။ ဒီအထဲက ဆိုလာ စနစ် (Solar System)ခေါ်တဲ့ နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်နဲ့ လူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေ တီထွင် တည်ဆောက်လာကြတာဟာ အားလုံး သိနေကြတဲ့ ကိစ္စပဲလေ။

ဒီတော့ နေဟာ ကျွန်တော်တို့အတွက် ကျေးဇူးရှင်၊ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ အတွက် ပံ့ပိုး ဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့အရာအဖြစ် နားလည်နိုင်ကြလိမ့်မယ်။ ဒါဟာ အာဇာနည်အစ သိနေတဲ့ ကိစ္စမို့ ဘယ်သူမှ ငြင်းခုံနေကြမှာ မဟုတ်သလို သံသယရှိနေစရာ

ကိစ္စလည်း ဟုတ်မယ် မထင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားကို ခင်ဗျားဟာ နေမင်းကြီး ဖြစ်တယ်လို့ ပြောလိုက်မယ် ဆိုရင်တော့ မယုံနိုင်စရာ ကိစ္စ ဖြစ်သွားရုံမက ငြင်းဆူ ခေါင်းယမ်းသွားမှာလည်း သေချာပါတယ်။ ပြောတဲ့သူရဲ့ စိတ်ကျန်းမာရေးကိုလည်း ခင်ဗျား သံသယ ဝင်တော့မယ်။

ထပ်ပြောပါရစေ၊ ခင်ဗျားဟာ နေမင်းကြီး ဖြစ်တယ်။ နေမင်းကြီး ဖြစ်နိုင်တယ် ဆိုတာကိုလည်း ယုံမှား သံသယမဖြစ်ပါနဲ့။ ကြိုးစားမယ်ဆိုရင် ဘာမဆို ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာ ခင်ဗျား လက်ခံတယ် မဟုတ်လား။ ဒီလိုဆိုရင် နေမင်းကြီးက ကမ္ဘာမြေတစ်ခုလုံး အလင်းရောင်ပေးနိုင်သလို ခင်ဗျားလည်း ပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ ယုံပါ။ နေမင်းကြီးက ကမ္ဘာ လေထု ရေထု မြေထုကို ပြောင်းပစ်နိုင်သလို ခင်ဗျားကလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်တယ် ဆိုတာ ယုံပါ။

နောက်ပြီး ခင်ဗျားဟာ ရိက္ခာသီးနှံတွေ၊ သစ်ပင်ပန်းမန် သစ်တောကြီးတွေ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ပေါက်ရောက် စိမ်းလန်းနေအောင် လုပ်ပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ ယုံပါ။ တိုတို ပြောရင် စိမ်းလန်းစိုပြည်တဲ့ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုကို ခင်ဗျား ဖန်တီး တည်ဆောက်နိုင်တယ် ဆိုတာ ယုံပါ။ ရာသီဥတုတွေ မှန်ကန်အောင် အကောင်နဲ့ တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံ ရှင်သန် အသက်ရှင်နေနိုင်အောင် ခင်ဗျား စွမ်းဆောင်နိုင်ပါတယ်။

လူတွေ၊ တိရစ္ဆာန်တွေ အပါအဝင် ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ကောင်းမှုဆိုးမှု အားလုံးဟာ ခင်ဗျား ဖန်တီးနိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ခင်ဗျားဟာ နေမင်းကြီးပါ။ ဒါကို ယုံမှား နေမင်းကြီး စွမ်းဆောင်နိုင်တာမှန်သမျှ ခင်ဗျား စွမ်းဆောင်နိုင်ပါတယ်။ ထပ်ပြောရင် နေမင်းကြီး မစွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေကိုတောင် ခင်ဗျား စွမ်းဆောင်နိုင်မှာ သေချာ လာတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ခင်ဗျားဟာ သာမန် နေမင်းကြီး မဟုတ်ဘဲ လူထု နေမင်းကြီးလေ။

ဆရာမောင်ဝံသ အမှတ်တရ
ထုတ်ဝေ

ဆရာကို...အဖေ...ဆရာ

ဆရာမောင်

ကျွန်တော်က စိကပတ်ကုံးလည်း မပြောတတ်ပါ။ သွယ်သွယ်ဝိုက်ဝိုက်လည်း မပြောတတ်ပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ နံပါတ်တစ် အကြောင်းရင်းက ကျွန်တော့်စိတ်ကိုက ချဉ်းစဉ်းပဲ ပြောတတ်လို့ပါ။ နံပါတ်နှစ်ကတော့ ကျွန်တော်က သိုင်းသိုင်းဝိုင်းဝိုင်း ချဉ်းစဉ်းပတ်ပတ်နဲ့ ပြောတတ်တဲ့ သံတမန်တစ်ဦး မဟုတ်လို့ပါ။ နံပါတ်သုံးကတော့ ကျွန်တော်က ကိုယ့်ကို စိတ်ဝင်စားလာအောင်၊ ထောက်ခံချင်လာအောင်၊ မဲပေးချင်လာအောင် လုပ်တတ်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားမျိုး ဖြစ်မနေလို့ပါပဲ။

ကျွန်တော့်ပုံစံက ကိုယ့်ကို ထောက်ခံ ထောက်ခံ၊ ကန့်ကွက် ကန့်ကွက်၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲ ချဉ်းစဉ်းတာကိုသာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောတတ်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီတော့လည်း ကျွန်တော့်ကို သဘောကျသူလည်း ရှိသလို အမြင်ကတ်တဲ့ လူတွေလည်း ရှိတာပဲပေါ့။

ဘဝထဲမှာ အဲသလို နေရင်းနဲ့ပဲ ကျွန်တော်ဟာ ဆရာမောင်ဝံသကို မတော်တဆ ချစ်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ကံပေးလို့ တွေ့ခဲ့ ကြုံခဲ့ ခင်မင်ခဲ့ရပါတယ်။ တစ်သက် မမေ့နိုင်တဲ့ ချစ်တိုက် ကျွန်တော် ဆရာတင်မိခဲ့ပါတယ်။

တကယ်ဆိုတော့ ဆရာက ပဲခူးတိုင်း ဝေါမြို့နယ်၊ မြစ်ကျိုးဇာတိ။

ကျွန်တော်က စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ရေဦးဇာတိ။

ဆရာက ပဲခူးမှာ ကြီးပြင်းခဲ့သူ၊ ကျွန်တော်က မန္တလေးမှာ ကြီးပြင်းခဲ့သူ။ ဆရာက ကျွန်တော့်မှာ အခြေချသူ၊ ကျွန်တော်က ပြည်မှာ အခြေကျသွားရတဲ့သူ။

ဘယ်လိုအကြောင်းနဲ့မှ မအပ်စပ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ဟာ ကံကြမ္မာ အရအတိုင်း ဘဝထဲကို တိုးဝင်လာကြရင်းနဲ့ . . .

ဟုတ်ပါတယ်။

အတွေးအမြင်စာစဉ် နံပါတ်တစ် စထွက်ကတည်းက ကျွန်တော် ဖတ်ခဲ့ပါတယ်။ အားပေးခဲ့ပါတယ်။ ဝယ်ဖတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက မောင်ဝံသ ဆိုတာ ဖြူသလား မည်းသလား၊ ပိန်သလား၊ ဝသလား၊ ရုပ်ဖြောင့်သမား ရုပ်ဆိုးသလား မသိခဲ့ပါ။ မမြင်ဘူး။

ဒီတော့ မေးစရာက ပေါ်လာတယ်။ ဘာလို့ အတွေးအမြင်ကို ဝယ်ဖတ်တာလဲ။ ပထမအချက်ကတော့ ကျွန်တော်က ဖီလော့ philosophy ကို ဝါသနာ ပါ ပါတယ်။ သူများတွေ ဘယ်လို တွေးကြတယ် ဆိုတာကို စပ်စပ်စုစု သိချင်နေခဲ့ပါတယ်။ ဝတ္ထု ဖတ်ရင်တောင်မှ အတွေးတစ်ခုခုကို ပေးနိုင်တဲ့ ဝတ္ထုမျိုးကို ပိုကြိုက်ပါတယ်။ ပိုနှစ်ခြိုက်ပါတယ်။

အတွေးအမြင်ကို အထင်တကြီး ဖတ်ရတဲ့ ဒုတိယ အကြောင်းရင်းကြီးကတော့ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အားပေးတဲ့ အတွေးပေါင်းများစွာ အတွေးအမြင်မှာ ထည့်သွင်း ဖော်ပြပေးထားပါတယ်။ ဒီတော့ မဆလခေတ်ထဲမှာ ဦးစော့တွေ့နေရတဲ့ မကျေနပ်မှုတွေ မှန်သမျှအတွက် အဖြေတွေများ ရှာလို့ တွေ့ရမလား ဆိုတဲ့ တွေးမိပြီး ပိုက်ဆံ အကုန်ခံ ဝယ်ဖတ်ခဲ့တာပါ။ မဆလခေတ်ကို ဘယ်လို ကျော်ဖြတ်ရမလဲ ဆိုတဲ့ ကိုယ်မသိတဲ့ ရှုထောင့်က အတွေးတွေကို သိမြင်ချင်လွန်းလို့ အချိန်အကုန်ခံ ဖတ်ခဲ့တာပါ။ မဆလခေတ်ကို အောင်အောင်မြင်မြင် ဖြတ်ကော ဖြတ်နိုင်ပါ့မလား။ မြတ်တယ်။ ဘယ်လို အတွေးအခေါ်မျိုးတွေနဲ့ ဖြတ်ရမှာလဲ ဆိုတာတွေကို လေ့လာချင်လွန်းလို့ အချိန်အကုန်ခံ ငွေအကုန်ခံပြီး ဖတ်ခဲ့တာပါ။

ဟုတ်ကဲ့၊ စာစဉ်ထဲမှာ ဖတ်ရပါတယ်။ ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင်ရဲ့ ဆောင်းပါးတွေ၊ ဦးချမ်းအေးရဲ့ ဆောင်းပါးတွေ၊ ပြီးတော့ ဦးသော်ဇင်၊ ဦးသန်းထွန်း စတဲ့ ဆရာကြီးတွေ ဆောင်းပါးတွေ၊ ပြီးတော့ ဗဟိုနိုင်ငံရေးသိပ္ပံက ဆရာတွေရဲ့ ဆောင်းပါးတွေ၊ ပြီးတော့ အခုအချိန်မှာ ဘက်ပြောင်းသွားကြပြီဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာမတင်ဝင်းတို့ ဦးသန်းဝင်း (ရွှေဘို) စတဲ့ စတဲ့ ဆရာတွေရဲ့ ဆောင်းပါးတွေ...။

စာတွေ တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဖတ်ရလေလေ အတွေးတွေက များလာလေလေ အသိတွေက ကြွယ်လာလေလေ၊ အဖြေကို တွေ့ရနိုး တွေ့ရနိုးနဲ့ ရှေ့ဆက်တိုးပြီး ဖတ်ရလေလေ။ ဒီလိုနဲ့ပဲ။ ရှစ်လေးလုံး အရေးတော်ပုံကြီး ပေါ်လာတယ်။ NLD ပေါ်လာတယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာတယ်။

တတ်သိပညာရှင် အုပ်စု ပေါ်လာတယ်။ တတ်သိပညာရှင်အုပ်စုကို ဗိုလ်ချုပ် ခင်ညွန့်ရဲ့ ထောက်လှမ်းရေးတွေက အစီအစဉ်ကျကျ အကွက်ချပြီး ဖမ်းလာတယ်။ ဦးဝင်းတင်က အစ၊ တိုက်ရေယာဉ် ၁၀၃ ဗိုလ်မှူးမောင်သော်က အလယ်၊ ရှေ့နေဦးအဆုံး အကုန်ဖမ်းတယ်။ ပြီးတော့ ဗိသုကာဦးကျော်မင်း၊ ရေနံမြေသပိတ်ခေါင်းဆောင် ဦးခင်မောင်ဆွေ၊ ကျန်းမာရေးညွှန်ချုပ် (ငြိမ်း) ဒေါက်တာအောင်ခင်ဆင့်တို့ကို တစ်ယောက်မှ မချန်ဘူး။ ယောက်ျားတွေသာ ဖမ်းတာမဟုတ်ဘူး။ ရှေ့နေ ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင်၊ ဆရာဝန်မကြီး ဒေါက်တာ ဒေါ်မေဝင်းမြင့်၊ စာရေးဆရာ

... (သာယာဝတီ)၊ မသိတာ (စမ်းချောင်း) တစ်ယောက်မှ မချွန်ရစ်ခဲ့ဘူး။
... အုပ်စုအားလုံး အဖမ်းခံကြရတဲ့ အထဲမှာ ဘယ်အုပ်စုကိုပဲ ဖမ်းဖမ်း
... အမြဲပါနေခဲ့တယ်။

ပြန်ဦးစားကြည့်လိုက်တော့ ရေးရေး ပေါ်လာတယ်။ အဲသလို ရေးရေးပေါ်လာ
... မှတ်စိစုံမှိတ်ပြီး အာရုံယူကြည့်လိုက်တော့ နောက်ကြောင်းပြန် ပြကွက်တွေက
... ပေါ်လာတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ နေအိမ်ဝင်းထဲမှာ ကျင်းပတဲ့ အမျိုးသားအောင်ပွဲ
... ပေါ့။

ဖြစ်ချင်တော့ ဆရာမောင်ဝံသက ဟောပြောပွဲ ကျင်းပတဲ့နေရာရဲ့ တစ်ဖက်ထိပ်
... တော်က တခြား တစ်ဖက်ထိပ်မှာ ဆရာက ကျွန်တော့်ကို အရင် လှမ်းမြင်တယ်။
... လက်ဟန်ခြေဟန်ပြနေတဲ့ ဆရာ့ကို နောက်မှ လှမ်းတွေ့တယ်။ ဘေးက
... လက်တို့ပြလိုသာ မြင်ခဲ့တာပါ။

ဆရာရဲ့ လက်ဟန်ပြ စကားတွေကို လှမ်းကြည့်ရင်း ကျွန်တော် အရမ်း ဝမ်းသာ
... တယ်။

ဒီလိုလေ။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ရဲ့ ပထမဆုံး စာမူကို အတွေး
... ပို့ထားတယ်လေ။ ဆရာလက်ဟန်ပြစကားတွေက 'စာမူပါတယ်၊ သူ့ဆီကို
... လို့ ပြောနေတာကလား။ ကျွန်တော် ဘယ်လောက် ဝမ်းသာသွားသလဲ ဆိုတာ
... ကြည့်ကြပါတော့။ နယ်က ဝါသနာရှင်အသစ်ကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ ပထမဆုံး
... အရွေးခံရတယ် ဆိုတော့၊ ပြီးတော့ အယ်ဒီတာချုပ်ကြီးကိုယ်တိုင်က ပြုံးပြုံးကြီးနဲ့
... ကြားကြားပေးနေတယ် ဆိုတော့ အပျော်တွေက လျှံကျနေလို့ ဘယ်နားသွားထားရမယ်
... မသိတတ်ခဲ့တော့ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ဘာပဲပြောပြောပါ။ အမှန်ကို ဝန်ခံပါ့မယ်။

ဆရာမောင်ဝံသရဲ့ စင်တင်ပေးမှု မပါဘဲနဲ့တော့ ကျွန်တော်ဟာ အတွေးအမြင်
... ခုလို ပင်တိုင်နီးပါး ဆောင်းပါးရှင် ဖြစ်မလာနိုင်ပါ။ ဆရာရဲ့ ယုံကြည် ပံ့ပိုးမှုတွေ
... ကျွန်တော်ဟာ ဉာဏ်မောင်တွေ၊ စံမြတ်တွေ၊ မောင်စိုးမောင်တွေဖြစ်မလာ
... အဲဒါအပြင် ဆရာရဲ့ နေရာရွာပေးမှုတွေ မပါဘဲနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ကိုရဲတို့
... Wellnes မဂ္ဂဇင်းမှာ ဒေါက်တာဝင်း (ဆေး-မန်း)တွေ၊ ဝင်းစံတွေ
... နိုင်ပါ။

သေသေချာချာ ပြန်စဉ်းစားလေ၊ စာပေနယ်မှာ ကျွန်တော် နေရာတစ်နေရာ
ခိုင်ခိုင်မာမာ ရဖို့အတွက် ဆရာဟာ စေတနာအပြည့်နဲ့ လမ်းခင်းပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျေးဇူး
ကမ္ဘာပါ ဆရာ။

အခုဆိုရင် ဆရာ တကူးတကနဲ့ ရှာတင်ပေးခဲ့တဲ့ Wellnes ၂ မှာ ဒေါက်တာ
(ဆေး-မန်း)အနေနဲ့ ရေးခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်စာအုပ်ဟာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွက်
'သုတစွယ်စုံ' ဘာသာပြန်ဆုကို ရခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဆုကိုယူရင်း ကျွန်တော် ပထမဆုံး သတိ
ကန်တော့မိတာက ဆရာမောင်ဝံသကိုပါ။

ဒီလိုနဲ့...။

NLD မှာ တွေ့ကြ ဆုံကြ၊ အတွေးအမြင်မှာ ရေးကြ သားကြ။

အင်းစိန်တောရကျောင်းတိုက်ကြီးဆီ သွားရောက်ပြီး ဆရာ ကျောင်းထိုင်ပေးနေ
အခါများမှာ အဆက်အသွယ်တွေ ပြတ်ခဲ့ရပေမယ့် တောရကအပြန် ဒေါင်းစာပေဆီ
ပြန်ရောက်လာတော့ ဗိသုကာ ဦးကျော်မင်းရဲ့ တိုက်ခန်းမှာ ဆုံကြ ပြောကြ။ လမ်း
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလေးတွေမှာ အမြင်ချင်းဖလှယ်ကြနဲ့ ပျော်ခဲ့ကြတယ်လေ။ အ
ချင်း ဖလှယ်ကြတယ် ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ နားထောင်သူ သက်သက်ပါ။ ဆရာ
ဦးကျော်မင်းတို့ ဦးသိန်းတင်တို့သာ ပင်တိုင် စကားပြောကြသူတွေပါ။

ဆရာက တော်ဝင်ဂျာနယ်ထုတ်တော့ ဦးသိန်းတင် (စာရေးဆရာတင်သိန်း
ဟာ စာပေစိစစ်ရေးက အများဆုံး အဖြတ်ခံရတဲ့ စံချိန်တင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ကျွန်
တို့ရဲ့ စကားဝိုင်းတွေကလည်း ညံ့နေခဲ့တာပဲပေါ့။

ဆရာရဲ့ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ဆရာရဲ့ သတ္တိကို ပြတဲ့ ပြကွက်ကြီး တစ်ကွက်က
ရှိသေးတယ်။

၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ အပြီး...။ ဂန္ဓိခန်းမအပြီး NLD ရဲ့ ၅/၉၀ ထွက်
ပတ်သက်လို့ ဆရာကို တချို့လူတွေက အပြစ်ပုံချကြတယ်။ ဂန္ဓိကြေညာချက်ကို ဘ
လုပ်လိုက်သလေး ညာလို လုပ်လိုက်သလေး ဆိုပြီးတော့ပေါ့။ ဒီအခါမှာ ဆရာဟာ ၅
နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သတ္တိရှိရှိ တာဝန်ယူတယ်။ ခေါင်းမရှောင်ဘူး။ ဆရာက ပျော့
ထင်ရပေမယ့် နဂို မူလ ရည်ရွယ်ချက် မပြောင်းခဲ့သူ။ နည်းဗျူဟာကသာ ပျော့ပျောင်း
ပျော့ပျောင်းနေမယ် မဟာဗျူဟာအရကတော့ လုံးဝ အလျှော့ပေးသူ မဟုတ်။
ဆရာဦးဝင်းတင်က ဆရာကို 'ကတ္တီပါ လက်အိတ်စွပ်ထားတဲ့ ကတ္တီပါလက်သီး' လို့
ဂုဏ်ပြုခဲ့တယ်။ (ကတ္တီပါလက်အိတ်စွပ်ထားပေမယ့် ပျော့တယ်လို့တော့ မထင်လို့
နဲ့။ လက်သီးကတော့ လက်သီးပဲ။ တစ်ကောင်တည်း ဆိုပြီး အထင်မသေးလိုက်နဲ့။
ကတော့ ခြင်္သေ့ပဲလို့ ဆရာဦးဝင်းတင်က ဆရာမောင်ဝံသကို ဂုဏ်ပြုခဲ့ပါတယ်။)

ဆရာက ကျွန်တော့်ကို ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ တစ်ချို့ အကြောင်းကလေးတွေ
ရင်ဖွင့်ခဲ့ဖူးပါတယ်။

ကျောင်းသားဘဝတုန်းက တောခိုဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဖူးသတဲ့။ သူ့အခန်းကို လာခေါ်ဖို့ အချိန်အချက်တွေ လုပ်ထားသတဲ့။ ဒါပေမဲ့ တကယ် လာခေါ်တဲ့သူက အခန်းမှားပြီး ရောက်သွားခေါက်မိတော့ တောထဲကို ဆရာ မရောက်ဖြစ်တော့ဘူးတဲ့။ တောထဲ မရောက် နည်း ခပ်ကောင်းကောင်းပါ။ လူငယ်ပီပီ တစ္ဆတ်ထိုးကလေး လုပ်ချင်လို့သာ ဆရာက နည်းနဲ့ စီစဉ်ခဲ့တာပါ။ တကယ်ဆိုတော့ ဆရာက ကွန်မြူနစ် စစ်စစ်ကြီးလည်း မဟုတ်ပါ။ သူ့နဲ့ အမာခံကြီးလည်း မဟုတ်ပါ။ အဲသလို သူ့သူငယ်ချင်း တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား တွေက တောထဲ ရောက်သွားခဲ့တာတွေကို ဆရာ လွမ်းလွမ်းဆွေးဆွေး ပြောပြဖူးပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ ဆရာ ပြောပြဖူးတာတွေကို ကျွန်တော် နားနဲ့ ဆတ်ဆတ် ကြားခဲ့ဖူးပါတယ်။

တောထဲ မရောက်လိုက်ရပေမယ့်လည်း သတင်းစာလောကထဲမှာ ကျင်လည်ရင်း ဆရာဟာ ပညာတွေ ရှာခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ စာပေလောကထဲမှာ လှုပ်ရှားရင်း ဆရာဟာ နည်းတွေ တိုးခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ဟံသာဝတီ ဦးဝင်းတင်တို့၊ ဆရာမောင်သော်ကတို့၊ ဆရာဦးကိုယုတို့ စသဖြင့် စသဖြင့်တို့နဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင် တိုင်ပင် နှီးနှော ဖြစ်ခဲ့ကြတာ တွေက ဒီလိုနဲ့ပဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ တတ်သိပညာရှင်အုပ်စုမှာ ပါဝင်ဖြစ်ခဲ့ကြ တာလား။

ဒီလိုနဲ့ပဲ ထောင်တွေ အလီလီကျ။ NLD အတွင်းရေးမှူး ဦးလွင် (ဗိုလ်မှူးကြီး ဦးလွင်)ကဆိုရင် ဆရာ့ကို သိပ်သဘောကျတယ်ဆိုပဲ။ ဆရာ အနေအေး အပြောအေးလို့ သဘောကျတာ မဟုတ်ပါ။ အကြမ်းသမား Hard Line မဟုတ်ပဲ၊ အလယ်အလတ်သမား Moderate Line, Soft Line သမား ဖြစ်နေလို့ အန်ကယ်ဦးလွင်က သဘော ကျတာပါ။

ဦးလွင်သာ ဆရာ့ကို သဘောကျတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ကလည်း ဆရာ့ကို ယုံကြည်အားကိုးထိုက်တဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးလို သဘောထားခဲ့ပါ တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ ကျန်းမာရေးကြောင့် ပြောင်းနေတဲ့ အခါက နေအိမ်ရော၊ ဆရာ တက်နေတဲ့ ဆေးရုံဆီကိုပါ မအားလပ်တဲ့ကြားကနေ ဆရာ့ ဘက်စုတက ပေးပြီး လာရောက် အားပေးခဲ့တာပါ။ ထားပါတော့၊ ဒါက ဆရာ့ကို အထူးအသိုင်းအဝိုင်းက ယုံကြည်ကြတဲ့အပိုင်း။

ဒါဖြင့် မိသားစုကရော။ ဆရာ ယုံကြည်ရာကို စွန့်စွန့်စားစား တာဝန်ယူနိုင်ဖို့အတွက် ကလည်း ဒေါ်မြင့်မြင့်ဟာ အတွေးအမြင်ကို ပင်ပင်ပန်းပန်းနဲ့ ခက်ခက်ခဲခဲ ထိန်းခဲ့ရတယ်။ အဲဒါပေ (ခွပ်ဒေါင်းစာပေ) လဲကျမသွားအောင်လို့ပေါ့။ ဒီလိုပါပဲ။ သမီးတွေကလည်း အဲဒီလိုချုပ် ချုပ်ပြီး မုန့်ဖိုးရှာခဲ့ရတာတွေ၊ စာစီစာရိုက်လုပ်ပြီး အဖေထောင်ဝင်စာ ရောက် ရှာခဲ့ရတာတွေ ကျူရှင်တွေပြပြီး အဖေဖေးဖိုးထဲ ဖြည့်ပေးခဲ့ရတာတွေ ရှိခဲ့တယ်။ အဲဒါတွေ အဖေအတွက် ပါမုနီ ဖြည့်ပေးခဲ့ကြတယ်။ ဆရာသားနှစ်ယောက်ကလည်း

ဒီလိုပါပဲ။ အမေ စိတ်ချမ်းသာအောင် လိမ္မာပြခဲ့ကြပါတယ်။ ထောင်ထဲက အဖေ နဲ့ ချမ်းသာအောင် စာကြိုးစားပြခဲ့ကြပါတယ်။

ဇနီး သားသမီးတွေ အနစ်နာခံပြခဲ့တာကိုကြည့်ပြီး ဆရာဟာ စာပေလောကထဲ လှည့်လည်နေပါတော့တယ်။ NLD အဝန်းအဝိုင်းထဲ ပြန်ဝင်မလာတော့ပါ။ ပါတီနိုင်ငံ အဲသလို ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေပြခဲ့ပေမယ့် ဆရာ့လက်ရာတွေကတော့ နိုင်ငံရေးအခေအကွေ ပိုမို ပြောင်လက်လာခဲ့ပါတယ်။ ပါတီရဲ့ ပြင်ပကနေပြီး ရေးတော့မှ ဆရာ့ရဲ့ နိုင်ငံရေးက ပိုမို တောက်ပလာပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ ကျွန်တော်တို့ NLD တွေက ဆရာ့ဆီ အထွက်မပျက်ဘဲ ဆရာ့ဆီက ပညာတွေ ဆက်လက်သင်ယူခဲ့ပါတယ်။

တစ်ခါက ဆရာနဲ့ ကျွန်တော် နှစ်ယောက်တည်း ၃၃ လမ်းက အတွေးအခေါ် တိုက်ခန်းထဲမှာပဲ အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောဖြစ်ကြပါတယ်။

ကျွန်တော်က 'ပြည်'က လာတာပါ။ ဒီတော့ ဆရာက နယ်က ပြဿနာအကြောင်း မေးတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော် သိသလောက် ပြောပြပါတယ်။

ဒီအခါမှာ ဆရာ့ဆီက စကားတစ်ခွန်း ကြားခဲ့ရတယ်။ နာခဲ့ရတယ်။ မှတ်သားရတယ်။ အဲဒီစကားကို ပြောတုန်းက ဆရာက 'ရှာမှရှားတဲ့ နိုင်ငံရေးသမား' (သခင်ဝင်းအောင်အကြောင်း ရေးတောင်မှ မရေးရသေးပါ။ သခင်ဝင်းက ပြောသတဲ့။ နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ အောင့်နိုင်ရမယ်တဲ့။ စောင့်နိုင်ရမယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေကတော့ အခု ပြဿနာတွေ့ အခု ဖြေရှင်း၊ အခု ချက်ချင်း ပြေလည်ချင်ကြတာကလား။ ဒီတော့ ဆရာ့စကားမှာ မှတ်သားစရာ ဖြစ်လာတယ်။ ကိုးကားစရာ ဖြစ်လာတယ်။ ဆောင်ထားစရာ ဖြစ်လာတယ်။

နောက်ပြီးတော့လည်း ရှိသေးတယ်။ အဲသလို နယ်က ပြဿနာတွေကို မေးမြန်းဆရာက စကားတစ်ခုကို ထူးထူးဆန်းဆန်း ပြောလာတယ်။ ပြီးတော့ ဆက်မေးတာ ဆရာက...။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တုန်းက ဂျာမန်ရေငုပ်သင်္ဘောတွေက အင်္ဂလိပ် ရေတပ်သင်္ဘောတွေကို တစ်စင်းပြီး တစ်စင်း လိုက်လံ နစ်မြုပ်နေသတဲ့။ ဒီတော့ ပညာရှင်တွေက ဝိုင်းစဉ်းစားကြရတာပေါ့လေ။ ဂျာမန် ရေငုပ်သင်္ဘောတွေ ရေထဲ နေလို့မရအောင် ပင်လယ်ရေတွေကို ပွက်ပွက်ဆူအောင် အပူပေးရမယ်တဲ့။ ဒါမှ ဆူနေတဲ့ ပင်လယ်ရေထဲမှာ ဂျာမန် ရေငုပ်သင်္ဘောတွေ မလှုပ်ရှားနိုင်မှာတဲ့။ အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ လို့ ဆရာမောင်ဝံသက မေးပါတယ်။

ကျွန်တော်က တွေးတယ်။ မျက်လုံးကြီး ပြူးပြီး တွေးတယ်။ ငါ့ဆရာက စာဖတ်တာတွေ များပြီး 'ကြောင်' သွားပြီနဲ့ တူတယ်လို့ပေါ့။ ငါ့ဆရာ စာရေးတာတွေ များပြီး 'ဂေါက်' သွားပြီလို့ပေါ့လေ။

တာလို့ဆို...။

ဆရာနဲ့ တွေ့တိုင်း ဆရာက ကျွန်တော့်ကို အမြဲ ဆုံးမတယ်။ စာတွေ ဆက်ဖတ်
လေ့ရှိတယ်။ အရက်မသောက်ဖို့ တို့ပေါ့။

အမှန်က ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်က ညီအစ်ကို အရွယ်ပါ။ ဆရာက ကျွန်တော့်ထက်
ကြီးတော့ အစ်ကိုအရွယ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အဲသလို ဆုံးမတဲ့အခါမှာ ဆရာက
ဆုံးမတာထက် အဖေလိုဆုံးမတာက ပိုများပါတယ်။ ကျွန်တော်က 'အတွေးအမြင်'
စာဝင်ရေး၊ NLD မှာလည်း ဝင်လှုပ်ရှားနေသူဆိုတော့ ဆရာက ကျွန်တော့်အပေါ်
ကြီးနေတာကို ကျွန်တော်က မပစ်ပယ်ရဲခဲ့ပါ။ မပစ်ပယ်ရက်ခဲ့ပါ။ မပစ်ပယ်
အဲသလို မပစ်ပယ်ချင်ပေမယ့်လည်း တစ်ခါတစ်ရံကျတော့ ဆရာက စေတနာတွေ
ဆုံးမစကားတွေ ပေရှည်နေတတ်ပါတယ်။ အဲသလိုအခါမျိုးဆိုရင်
ကျွန်တော့်မှာ ပြန်လို့ကလည်း မဖြစ်၊ ကျောကလေး ကော့လိုက် ခါးကလေးဆန့်လိုက်နဲ့ပဲ
အိပ်တယ်။

ဒီအခါမှာ ကျွန်တော်က ဆရာအကြောင်း စာပြောင် တစ်ပုဒ် စီမိပါတယ်။ စိတ်
အဲဒါကို ဆရာပြန်ပြောပြတော့ ဆရာက အဲဒီစာကို ပေးပါတဲ့။ အတွေးအမြင်မှာ
အောင်လို့တဲ့။ သူ့အကြောင်းကို ဘေးအမြင်နဲ့ ရေးထားတာဆိုတော့ ဆရာက
အေးပါသတဲ့။ ဒီစကားကြားရတော့ ကျွန်တော်က ပြုံးနေလိုက်တယ်။ ပြီးတော့မှ
အကြောင်း သရော်တော်တော် ရေးထားတာပါလို့ ကျွန်တော်က ပြောလိုက်တယ်။
ဆရာက သူ့အကြောင်း သရော်စာ ရေးထားတာကို ပိုလို့တောင်မှ
အေးပါသေးတယ် တဲ့။ အဲဒါကိုလည်း သူ ဖတ်ချင်ပါသတဲ့။ ရေးသာ ပေးပါ တဲ့။
ကျွန်တော့်အပြုံးက ဆက်ပြုံးလို့ မရတော့ပါ။ တည်သွားပါတယ်။ ဘာလို့ဆို
စေတနာ ဗရပုနဲ့ ဆုံးမတာတွေကို နားထောင်ရင်းနဲ့ စီမိတဲ့ စာရဲ့ခေါင်းစဉ်က
ကြည့်ရှောင်တဲ့။ မတွေ့လိုက်နဲ့ တွေ့လိုက်တာနဲ့ ဆုံးမတော့တာကိုး။ ဒီတော့
ကြည့်ရှောင်ပေါ့။ သူကတော့ တွေ့ရင် ဆုံးမမှာချည်းပဲလေ။

အဲသလိုပါပဲ။ ဟိုအကြောင်းအရာ မသိဘူးလားနဲ့ ဆရာက မေးရင် ကျွန်တော်က
မသိကြောင်း ပြောပြတတ်ပါတယ်။ ဒီအခါမှာ ဆရာက စိတ်ရှည်လက်ရှည် ရှင်းပြ
တယ်။ အထူးသဖြင့် အရှေ့ဥရောပရဲ့ ဒီမိုကရေစီ အပြောင်းအလဲတွေ၊ တောင်
အာရှက အပြောင်းအလဲတွေ၊ အင်ဒိုနီးရှားက အပြောင်းအလဲတွေအကြောင်းကို
တင်ပြတော့ အချိန်ကာလတွေကိုပါ အတိအကျ ပြောပြနိုင်ပါတယ်။

တစ်ခါက နိုင်ငံရေးအကြောင်းတွေ ပြောကြရင်းနဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်း ရောက်သွား
ဆရာက ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်း တော်တော် နှိုက်နှိုက်ခွတ်ခွတ် သိနေတာကို ကျွန်
တော် အံ့ဩတကြီး သိလိုက်ရပါတယ်။ မေးကြည့်လိုက်တော့ ဗိုလ်ချုပ်အကြောင်း သေသေ
နုနု ဂရုတစိုက် လေ့လာထားတာတဲ့။ ဆရာ့လိုပဲ ဗိုလ်ချုပ်စပယ်ရှယ်လစ်ကတော့
အောင်ဆန်းစုကြည်ပဲ တဲ့။

ဒါတင် မဟုတ်သေးပါဘူး။ NLD မှာ ဗဟို အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ CEC အသစ်
 ဆရာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတုန်းက ဘယ်တုန်းက ဘယ်လို ဖြစ်ခဲ့တာတွေ၊ ဘယ်
 တုန်းက ဘာတွေ ဖြစ်ခဲ့တာတွေ၊ ဘယ်သူက ဘယ်လို ဝေဖန်ခဲ့တာတွေ အားလုံးကို ဆရာ
 မှတ်မိနေပါတယ်။ ပြောရရင် မျိုးချစ်ရဲဘော်ဟောင်း ဘယ်သူက တတ်သိပညာရှင် ဘယ်
 ကို ဘယ်လို မာန်ခဲ့တာတွေ၊ တတ်သိပညာရှင် ဘယ်သူက မျိုးချစ်ရဲဘော်ဟောင်း ဘယ်
 ကို ဘယ်လို ဝေဖန်ခဲ့တာတွေ အားလုံးကို ဆရာက အသေးစိတ် မှတ်မိနေပါတယ်။
 အပြင် ကျီဆဲဗင်း G7 (ဒေးဒဲသန်းထွန်း၊ မင်္ဂလာခုံ တင်ထွန်းမောင်၊ တောင်တွင်း
 သိန်းကြည်၊ မိုးညိုထွန်းရွှေ စတဲ့ မဟာခုနစ်ဦးဂိုဏ်း)က ဘာတွေပြောပြီး ဘယ်လို
 ကာ ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့တာတွေကိုလည်း ဆရာက ပြန်ပြောပြတတ်ပါတယ်။ ဆရာရဲ့ မှတ်
 တွေက ကျွန်တော်တို့ဆီ ကူးစက်လာပြီး ဒေါ်စုကို ဘယ်လို ဝိုင်းရံရမယ် ဆိုတာကို
 ကြီးကတည်းက ကျွန်တော်တို့ နားလည် လက်ခံမိခဲ့ကြပါတယ်။

အဲသလိုတွေ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းလွန်းတော့ ကျွန်တော်ဟာ ဆရာ့ကို
 မနာလို ဝန်တို ဖြစ်လာမိပါတယ်။ ဘာလို့ ဒီလောက်တောင် မှတ်ဉာဏ်တွေ ကောင်း
 ရတာလဲလို့ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က အဖြေကို ရှာတွေ့ခဲ့ပါတယ်။ ဘာလဲဆို
 ကျွန်တော်က အရက်ကို ညနေတိုင်း နည်းနည်း နည်းနည်း မှီဝဲတတ်ပြီး၊ ဆရာက
 အရက်ကို လုံးဝ မသောက်တာပါပဲ။ မသောက်မဖြစ် သောက်ရရင်လည်း ဆရာ
 လူကြီးလူကောင်းဆန်ဆန် ဝိုင်ကိုပဲ မှီဝဲပါတယ်။ ဒါကလည်း စံပယ်ပန်းကြိုက်တဲ့
 ဆောင်သူကလေး သိရိဝံသရဲ့ စကားအတိုင်း လှလှပပကလေး သစ္စာထားပြနေတာ
 ဖြစ်မှာပေါ့လေ။ ဒီတော့လည်း အရက်သောက်တတ်သူ ကျွန်တော့်ရဲ့ မှတ်ဉာဏ်
 အရက်မသောက်တတ်သူ ဆရာရဲ့ မှတ်ဉာဏ်က အသာကြီးသာနေတော့မှာပေါ့။
 နောက်တစ်ခုကလည်းပဲ ဆရာရဲ့ မွေးရာပါ ပင်ကိုအရည်အချင်းကိုကလည်း မှတ်ဉာဏ်
 ကောင်းတဲ့ ဗီဇက ပါလာလို့နေမှာပါ။ ဒီတော့လည်း ဘယ်လိုပဲ မနာလို မနာလို
 မတုန့် ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း မှတ်ဉာဏ်အရာမှာ ဆရာ့ကို ဂုဏ်ထူးမှတ်ပေးဖို့ ထောက်
 လိုက်ပါတယ်။

ဒီလို မှတ်ဉာဏ်ကောင်းတဲ့လူက၊ ဒီလို ဉာဏ်ကောင်းတဲ့လူက 'ပင်လယ်
 ပွက်ပွက်ဆူအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ'တဲ့ မေးနေပြီ။

ဒီတော့ ကျွန်တော် ခေါင်းစားရပါပြီ။
 အဖြေကို ကျွန်တော် ချက်ချင်း မသိပါ။ နောင် အတော်ကြာမှ သိလာရပါ
 ဆရာ ဆိုလိုချင်တာက...။

ပြဿနာက ဖြစ်နေပြီ။ ဖြစ်ပြီးနေပြီ။
 ဖြစ်နေတဲ့ ပြဿနာကိုချည်းပဲ ကျော့ကာ ကျော့ကာ ညည်းပြမနေနဲ့။

ဒီပြဿနာကို ဘယ်လို ဖြေရှင်းမလဲ၊ ဘယ်လိုနည်းလမ်းနဲ့ ဖြေရှင်းမလဲ၊ ဘယ်လို
ဆုံးဖြတ်မလဲ၊ ဖြေရှင်းမလဲ။ ဒါပဲ စဉ်းစားလို့ ဆရာက ပြောချင်ခဲ့တာပါ။ ဆရာက ပြဿနာ
ဆွဲရှင်းနိုင်မယ့် တကယ့်လက်တွေ့ နည်းလမ်းကိုသာ ရှာဖွေချင်ခဲ့တာပါ။

ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာ၊ ခုတော့ နားလည်ပါပြီ။

ခုတော့ အခြေအနေ အချိန်အခါနဲ့ ကိုက်ညီမယ့် နည်းလမ်းတွေကို ရှာပြီး
ကျွန်တော်တို့ ကျင့်သုံးနေကြပါပြီ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှုနဲ့ပဲပေါ့။

ဒါပေမဲ့ သူတို့ဘက်ကလည်း နောက်တစ်လှမ်းပဲ ဆုတ်သေးတယ်။ ကျွန်တော်
ဘက်ကလည်း ရှေ့တစ်လှမ်းပဲ တိုးနိုင်သေးတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ကို အလှမ်းပေါင်းများစွာ တိုးနိုင်ဖို့အတွက် (ဒီမိုကရေစီ အခြေခံ
ဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ဖို့အတွက်) ဆရာနှစ်သက်တဲ့ မကြမ်းတဲ့နည်းတွေနဲ့ (ကတ္တီပါ
အိတ်စွပ်ထားတဲ့ ကတ္တီပါ လက်သီးမျိုးတွေနဲ့) ကျွန်တော်တို့ ကြိုးစားသွားကြမှာပါ။

ရောက်ရာဘဝကနေ ပြုံးပြုံးကြီး ကြည့်နေနိုင်အောင် ကျွန်တော်တို့ အားလုံး
လုပ်ဆောင်သွားကြမှာပါ။

ယုံပါ ဆရာ။

စိတ်ချပါ ဆရာ။

ညက်မောင်

မဆလမှ စ၍ ချီ

ကံလူငွေ

စာရေးသူသည် ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်တွင် စိတ်ပညာ အဓိကဖြင့် တတိယတန်းနေစဉ် ၁၉၇၂ နိုဝင်ဘာ ၂၂ ရက်နေ့ထုတ် 'ဗိုလ်တထောင်' သတင်းစာ၌ 'လောလော ဟီးရိုးအင်း' ဆောင်းပါးရေးကာ စာနယ်ဇင်းလောကသို့ ဝင်ခဲ့သည်။ 'မြန်မာ့အလင်း' နှင့် 'မြန်မာ့အလင်း' သတင်းစာများတွင် ၁၉၇၄ မှ ၁၉၇၈ အကြား ဆောင်းပါးများများ ရေးဖြစ်ခဲ့သည်။ အထက်လူကြီးကြိုက်မည့် ဝါဒဖြန့် ပေါ်လစီ ဆောင်းပါးများ မရေးခဲ့ပါ။ မိမိ ပြောဆို တင်ပြလိုသည်ကိုသာ ရေးသားခဲ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် ခေတ် သတင်းစာတွင် ရေးခဲ့သော ယင်းဆောင်းပါးများကို ရဲရဲကြီး တာဝန်ယူနိုင်သည်။

မြန်မာ့အလင်းတိုက်တွင် ဝင်ထွက်သွားလာကာ ဆောင်းပါးများရေး၍ မြင့်မီမှာပင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် ဆရာမောင်ဝံသနှင့် သိက္ခမ်းခင်မင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလူငယ်ဘဝ သို့မဟုတ် လူလတ်ပိုင်းအစတွင် ရှိသော ဆရာမောင်ဝံသမှာ ထင်ရှားသော ကလောင်တစ်ချောင်း ဖြစ်နေခဲ့ပါပြီ။ မြန်မာ့အလင်း ဝိုင်းတော်သားလူကြီးများ တာချုပ် ဦးစိုးမောင် (သာဂရဇစိုး) ဒု-ချုပ် ဦးအောင်စိန် (ဗိုလ်အောင်စိန်)၊ ဆောင်းပါးအယ်ဒီတာ ဦးကြည်ညွန့် (ချစ်ကြည်ရေး) သတင်းထောက်ချုပ် ဦးအောင်ညွန့် (ငှက်ကောက်) မြန်မာ့အလင်း သန်းညွန့်တို့အကြားတွင် အမှတ်ထင်ထင် ပေါ်လွင်နေခဲ့သည်။

ထိုစဉ်ကာလမှာ တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းက ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးနီးပါး၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် 'နည်းမျိုးစုံဖြင့်' ရယူပြပြီး အရပ်သား အစိုးရ သမ္မတကြီး ဦးနေဝင်းလက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သော မဆလခေတ် လွှတ်တော် ပထမသက်တမ်းကာလဖြစ်သည်။ ထောက်ခံမှု တစ်ခဲနက်ရသည်ဟု ကြွေးကြော်ကာ အာဏာရယူထားသော ဗိုလ်နေဝင်းက ဘောင်းတော်ညိတ် စိတ်တော်သိ သူ၏လူများက 'နိုင်ငံတော်သမ္မတ၏ လစာ တိုးခြင်း' သင့်ကြောင်း၊ မဆလ လွှတ်တော်တွင် အဆိုတင်သွင်းသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း လသာမြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဗိုလ်မှူးဟောင်း ဘောင်းဘီချွတ် ဦးခင်မောင်ရီက 'သမ္မတ

လွန်းရာချိတ်ပုဆိုးတစ်ထည်ဖိုးပင် မရှိသောကြောင့် လစာကို တိုး၍ ချီးမြှင့်သင့်ကြောင်း ထောက်ခံ အဆိုပြုသည့် သတင်းကို မန္တလေးမှာ ထုတ်နေသော ဟံသာဝတီ သတင်းစာက မျက်နှာမည်း စာလုံးများဖြင့် စာစီကာ ဘေးပတ်လည်မှာလည်း မျဉ်းဘောင် ဆီသွက် 'ဘောက်စ်'ဖြင့် အထူး ဖော်ပြခဲ့သည်။

ယင်းသတင်း၊ ပြည်သူများအကြား ရေပန်းစားနေစဉ် 'ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ' နှင့် ဆရာဦးသိန်းဖေမြင့်က သမ္မတ လစာမှာ 'လုံးဝ လုံးဝ' အသားတင်ရငွေဖြစ်ကြောင်း၊ ဘက်စုံ နှစ်ယောက်အိပ်ခူတင်၊ ပြတင်းဇာခန်းဆီးမှအစ စီးတော်ယာဉ်ကားအလယ်၊ ဘက်စုံဝန်ထမ်းများအဆုံး အားလုံး နိုင်ငံတော်မှ ပံ့ပိုးသည်ကို ရယူ ခံစားနေခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံဝန်ထမ်း အများပြည်သူကဲ့သို့ ရသည့်လစာကို 'စား-ဝတ်-နေ-ရေး' အတွက် ထုတ်၍ သုံးစွဲရသူ မဟုတ်သောကြောင့် သမ္မတ၏ လစာကို တိုး၍ပေးရန် မလိုကြောင်း ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ် ရေးလိုက်သည်။ ထိုအခါမှစ၍ သတင်းစာတိုက် တစ်တိုက်နှင့် မိမိတိုက်သို့ ပို့လာသော ဆောင်းပါးကို မိမိတို့ တစ်တိုက်ချင်း၏ 'ဆောင်းပါး အယ်ဒီတာ ဒုတိယ အယ်ဒီတာချုပ်၊ အယ်ဒီတာချုပ်' သုံးဦး၏ ရွေးချယ်မှုအရ ထည့်သွင်းနေမှုကို ပြုပြင်တော့ချေ။

'မြန်မာ့အလင်း၊ ကြေးမုံ၊ Guardian' သုံးစောင်ဝိုင်းကြီးချုပ်မှာ ဆောင်းပါး အယ်ဒီတာသုံးဦး၊ ဒုချုပ် သုံးဦး၊ ပချုပ် သုံးဦး၊ စုစုပေါင်း အယ်ဒီတာ ကိုးဦး လက်မှတ်ထိုး အစီအစဉ်ပေးသည့်နောက် ပြန်ကြားရေး ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးဟောင်း ဘောင်းဘီချွတ် ဗိုလ်မှောင်ကိုယ်တိုင် 'ထည့်ပါ' ဟု မှတ်ချက်နှင့် လက်မှတ်ထိုးမှ ဆောင်းပါးတစ်စောင် ပြန်ပို့ခဲ့ရခဲ့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက သဘောမခွေ၍ 'ပယ်ပါ-ဖြုတ်ပါ' ဆိုလျှင် အယ်ဒီတာ ဒုတိယမှာ မည်မျှပင် သဘောကျငြားလည်း ပုံနှိပ်ဖော်ပြခွင့်မရပြီ။ ယင်းသို့သော အခြေအနေအထားမှ ဘူးခါးဖြစ်နေရသော အယ်ဒီတာမောင်ဝံသနှင့် ဆောင်းပါးရှင် 'ကြည်မောင်ခင်' အကျပ်အတည်းကာလတွင် လေပေးမဖြောင့်ဘဲ မခင်မင်ကြဘဲ နေပါတော့

နိုးကြားလျက် ကြိုးစားကြမှ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်မည်။ ကိုးစားမှုဖြင့် ယစ်မူး ရေပေးနေသင့်ကြောင်း 'နတ်ကရာ ကြည့်မောလို့' ဆောင်းပါး ရေးသား၍ 'မြန်မာ့အလင်း၊ ကြေးမုံ' လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်၊ ဗိုလ်တထောင်' လေးစောင်တိုက် အားလုံးသို့ တစ်စောင် တစ်ပုဒ်ပေးက နောက်တစ်စောင်ချပေးနိုး၊ ပေးပို့ခဲ့သော်လည်း ဝိုင်းကြီးချုပ်နှစ်ခုလုံးက ထောက်ခံတင်ပြပါလျက် ဘောင်းဘီချွတ်ကြီးက ဖျောက်ဖျက်ပစ်သည်။ ဆိုရှယ်လစ်ရေး ဆိုင်ခံနှင့် ကိုက်ညီနေသောကြောင့် 'ဖြုတ်ပါ' ဟုလည်း မလုပ်ရဲ။ သူ ကိုးစားယုံကြည်နေ သော ၁၇ မင်း နတ်ပွဲများ ပိတ်ပင် ဟန့်တားခံရမှာကို မလိုလားသောကြောင့် 'ထည့်ပါ' ဟုလည်း မလုပ်နိုင်။ ပြန်၍ ချမပေးဘဲ ဖျောက်ထားခဲ့သည်။ စာရေးသူက ဇွဲမလျှော့ဘဲ ဝိုင်းကြီးချုပ် ဘေးက ကင်းဝေးနေသည့် မန္တလေး ဟံသာဝတီသတင်းစာသို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။ သူ့ဦးစွာတင်က စာမျက်နှာ ကော်လံများများ မပေးနိုင်၍ လိုရင်းတို့ကို ချန်ကာ

ကျန်တာများကို တည်းဖြတ်လျက် ထည့်ပေးခဲ့သည်။ [ယင်းကျေးဇူးကို အထူးပင် အေးမေ့၍ ရေစကြို ပုန်းရည်ထုပ်များကို နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်မက ထောင်ဝင်စာပို့ခဲ့ရသည်။ အင်းစိန်ခရဲခန်းမှ လွတ်အပြီး မန္တလေး၊ ကံတက်ကုန်း မစိုးရိမ်ကျောင်းသို့ ကြွရောက်လာကလည်း ရေစကြို ပုန်းရည်ထုပ်များ ပို့ခဲ့သည်။] 'ရိုးလို့ဟု မဖြေသိမ့်ကြရအောင်' ဟု သဘိုးတော် အပုတ်ချ ဆောင်းပါးကိုမူ 'ကြေးမုံ'မှာ ပြန်ချမှပေးသော်လည်း 'မြန်မာ့အသံ'မှာ ထည့်ခွင့်ရခဲ့သည်။

ထိုကာလမှာပင် ဆရာမောင်ဝံသ မန္တလေး ဟံသာဝတီသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားသည်။ သူတော်ချင်းချင်း သတင်းလွေ့လွေ့၊ ဆရာဦးဝင်းတင်နှင့် ပေါင်းဖက်တွေ့တော့သည်။ ဟံသာဝတီသတင်းစာတိုက်မှာ 'စနေ စာပေပိုင်း' နာမည်ကြီးလှသည်။ စနေစာပေပိုင်းမှာ စာတမ်းဖတ်ကြ ဆွေးနွေးကြနှင့် စာပွဲသဘင် ဆင်ယင်ကြသည်။ အစိုးရထုတ် သတင်းစာချင်း အတူတူ ရန်ကုန်ထုတ် လေးစောင်ထက် မန္တလေး-ဟံသာဝတီက ပြည်သူ့အစည်းအဝေးပုံမှာ သိသာနေသောကြောင့် မဆလများ မျက်စောင်းထိုးနေသည့်ကြားက စာပေပိုင်း ပိုင်းဖွဲ့လာသောအခါ ပို၍ ပြိုးပင်ရန်စိုက် တိုက်ခိုက်လာတော့သည်။

၁၉၇၈ စနေ တစ်နေ့တွင် ဦးဝင်းတင် သဘာပတိလုပ်ကာ စာရေးဆရာ ချင်းသူ၊ ချစ်သွေးက 'ဦးသိန်းဖေမြင့်၏ စာပေ ဘဝ၊ ပြည်သူ့စာပေတိုက် သခင်ကျော်စိန်နှင့် 'ဦးသိန်းဖေမြင့်၏ နိုင်ငံရေးဘဝ၊ စာတမ်းနှစ်စောင်ကို ဖတ်ကြသည်။ သခင်ကျော်စိန်၏ စာတမ်းဖတ်ရင်း ဖတ်ရင်းနှင့် ဈာန်ဝင်လိုက်ပုံမှာ ကြောက်စရာကောင်းတော့သည်။ စာပေမှာ ထည့်ရေးထားသော 'ဦးသိန်းဖေမြင့်က လမ်းစဉ်ပါတီသို့ ပေးပို့ထားသော အကြံပြုပေးစာ' ကောက်နုတ်ချက်မျှကိုသာမက မိမိနှင့် အတူပါလာသော ဦးသိန်းဖေမြင့်၏ လမ်းစဉ်ပါတီသို့ ပေးစာ တစ်စောင်လုံးကို အစအဆုံး ဖတ်ပြတော့သည်။ သဘာပတိ ဦးဝင်းတင်ကလည်း မဟန့်တား။ နားထောင်ကောင်းလှ၍ နှစ်မျောစီးဝင်သွားပုံရသည်။ လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းက 'ဟံသာဝတီသတင်းစာ ပိတ်စေ' မည်သူမျှ အတွန့်မတက်နှင့်။ 'ပါတီ စည်းကမ်းအရ' သခင်ကျော်စိန်နှင့် ဦးဝင်းတင်တို့ နှစ်ယောက် တင်းပြည့်ပါတီအဖြစ်မှ လျှော့ကျတော့သည်။ အရေးယူခံလိုက်ရသော ရက်ပိုင်း ပူပူနွေးနွေးမှာပင် သခင်လေးမောင် (ပခုက္ကူရဲနောင်) နှင့်အတူ စာရေးသူ သွား၍ သခင်ကျော်စိန်နှင့်တွေ့မေးခဲ့သည်။ သခင် ကျော်စိန်ကမူ 'ဦးနေဝင်းကိုယ်တိုင်က နိုင်ငံရေး လုပ်ဖော်တိုင်ဆောင်ဟောင်းများကို 'ကိုသိန်းဖေစာ ဖတ်ပြီးပလား၊ မဖတ်ရသေးရင် ယူသွား' ဟု အိမ်ထဲက ပညာရေးဆိုင်ရာ စည်းဝေးပွဲတွင် ပြောကြားခဲ့၍ လျှို့ဝှက်ကိစ္စ မဟုတ်ဟု ယူဆပြီး ပန်နီကို ဖတ်ပြခဲ့မိခြင်း ဖြစ်သည်' ဟု ပြောပြခဲ့သည်။

မန္တလေး ဟံသာဝတီသတင်းစာ ပိတ်သောအခါ အယ်ဒီတာချုပ် ဦးဝင်းတင်က ရာထူးပြုတ်ကာ ဆရာမောင်ဝံသမှာ ရန်ကုန်ရှိ 'ဗိုလ်တထောင်' သတင်းစာသို့ ပြောင်းရွှေ့အလုပ်ဝင်ရသည်။ စာရေးသူမှာလည်း ၁၉၇၈ နှစ်ကုန်တွင် အိုမင်းလာပြီ ဖြစ်သော်လည်း မိဘနှစ်ပါးနှင့် ရင်ကပ်နေ၍ ပြုစုနိုင်ရန် ပါတီစာနယ်ဇင်းဌာန နိုင်ငံတကာဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

ဆင်းစဉ် လက်ထောက် အယ်ဒီတာအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်၍ ရေစကြိုမြို့သို့ ပြန်ခဲ့ရသည်။
ဆင်းစဉ်က ကြီးမားပြီး ဦးစံဝင်းက ခေါ်တွေ့ကာ ရာထူးတိုးစာမေးပွဲနှင့် အင်တာဗျူးတွင် ပထမ
ဆင်းစဉ် အညာမပြန်စေချင်သေးကြောင်း ဟန့်တား ပြောကြားသော်လည်း မိဘ တာဝန်
ဆင်းစဉ်တင်လျက် နုတ်ထွက်ခဲ့ရသည်။ စာရေးသူဘဝကနေ အသက် ၆၅ နှစ်အထိ
ဆင်းစဉ်များစွာ ကျင်လည်ခဲ့ရာတွင် စာနယ်ဇင်းလောကတွင် ကျက်စား နေထိုင်ခဲ့ရသော
ဆင်းစဉ်မှာ အပျော်ရွှင်ခဲ့ရဆုံး ကာလဖြစ်ပြီး ထိုစဉ်က ဆုံတွေ့ခဲ့ရသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း
ဆင်းစဉ် တွယ်တာ၍ ယနေ့တိုင် အဆက်အသွယ်မပြတ် ရှိနေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များထဲတွင်
ဆင်းစဉ် မောင်ဝံသမှာ ရှေ့တန်းက ပါခဲ့လေသည်။

၁၉၈၈ အထိ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ရန်ကုန်သို့ ဆင်းကာ စာပေဗိမာန် စာတမ်းဖတ်ပွဲ
ဆင်းစဉ်၌ ဆရာမောင်ဝံသထံသို့လည်း ရောက်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ မှစ၍ ရန်ကုန်
ဆင်းစဉ်၌ နတ်တော်လဆန်း ၉ ရက် ဦးမောင်မောင်တင် (မဟာဝိဇ္ဇာ) မွေးနေ့ ကျင်းပ
ဆင်းစဉ် မန္တလေးသို့ သွားဖြစ်ခဲ့ရာ ၁၉၉၂ ဒီဇင်ဘာမှာ ဆရာမောင်ဝံသကို ဆရာ
ဆင်းစဉ်ခွမ်းရည်နှင့်အတူ ဆုံခဲ့ရသည်။ ဆရာမောင်ဝံသ နောက်ဆုံးအကြိမ် ထောင်က
ဆင်းစဉ်လာသောအခါမှ နိုဝင်ဘာ ၂၉ လူထုဒေါ်အမာ မွေးနေ့မှာ တစ်ခါ ပြန်ဆုံရသည်။
ဆင်းစဉ်နောက် နှစ်စဉ်လိုလို ဒေါ်ဒေါ် မွေးနေ့ပွဲသို့ ဆရာ လာသည်။ စာရေးဆရာအဖြစ်၊
ဆင်းစဉ်အမြင် အယ်ဒီတာအဖြစ်။ နောက် ပြည်သူ့ခေတ်။ ဆရာမောင်ဝံသ၏ နောက်ဆုံး
ဆင်းစဉ်နေ့၊ သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ ဘဝကို အားလည်းကျ ဂုဏ်လည်းယူမိသည်။
ဆင်းစဉ်ကြောင်းမှာကား ဆရာမောင်ဝံသက 'အတွေးအမြင်'မှာ ရေးပါဟု ဖိတ်ခေါ်သည်။
ဆင်းစဉ်ရေးရမလဲဟု ပြန်မေးသောအခါ 'Food for Thought' ရေးပါဟု ဆိုခဲ့သည်။ မြန်မာ
ဆင်းစဉ် ဆောင်းပါးရှစ်ပုဒ် ရေးကာ တစ်စုတည်း ပို့သောအခါ ရှစ်ပုဒ်လုံး ဆရာက သုံးခဲ့
ဆင်းစဉ်၌ ထို့ကြောင့် အားတက်ကာ ဆက်၍ ဆက်ကာ ရေးနေဖြစ်ပါသည်။ ယခု ဆရာ
ဆင်းစဉ်လွန်ခြင်း တစ်နှစ်လည် သတိတရ ဆောင်းပါး ရေးသောအခါတွင်လည်း စာရေးသူ၏
ဆင်းစဉ်အမြင်တစ်စု Food for Thought ကို ဝေမျှချင်သည်။

ဆရာတင်မိုး နိုင်ငံခြားသို့ မသွားမီ မန္တလေးသို့ နောက်ဆုံးခေါက် ရောက်ရာတွင်
ဆင်းစဉ်ရေးသူ၏ အိမ်သို့ ရေစကြိုသား အဖော်နှစ်ယောက်နှင့်အတူ အလည်ဝင်လာသည်။ '
ဆင်းစဉ်မင်းသုဝဏ်မှာ စာပေလောကတွင် 'ဩကာသ' တစ်ဆူ။ ဆရာများ အထက်ဘဝဂ်တွင်
ဆင်းစဉ်အဆင့်ရှိသူဖြစ်၍ မည်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီဝင်မှ မဖြစ်စေချင်။ ဆရာကြီး သခင်
ဆင်းစဉ်တော်မှိုင်းကဲ့သို့ နေစေချင်ကြောင်း၊ နိုင်ငံ၏ ကိစ္စတစ်ရပ်ချင်းအပေါ် နိုင်ငံရေးသမား
ဆင်းစဉ်လုပ်ရပ်တစ်ခုချင်းအပေါ်တွင်သာ လိုအပ်လာလျှင် ထောက်ခံခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်း
ဆင်းစဉ်ချင်ကြောင်း၊ ဆရာတင်မိုးမှာလည်း ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်အဆင့် မဟုတ်သော်လည်း
ဆင်းစဉ်တပ်ပရိသတ်အပေါ် ဩဇာညောင်းသူတစ်ဦး ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့ပင် ဖြစ်စေချင်
ဆင်းစဉ်ကြောင်း' စာရေးသူ၏ အာသီသကို ပြောပြခဲ့သည်။

မြန်မာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးလုပ်သူ တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ချင်သူတိုင်း
တသွေးတသံတမိန့် လက်ညှိုးထောင် ခေါင်းညိတ် နောက်လိုက်များကို အလိုရှိကြသေး
အကျင့်စရိုက်များ တစ်စထက်တစ်စ ထွန်းကားလာသောကြောင့် နောက်ဆုံးအဆင့်
စစ်အာဏာရှင်စနစ် နှစ်ရှည် ရှင်သန်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ယနေ့ ပါတီစုံစနစ် ဖြစ်ထွန်း
ဆိုရာတွင်လည်း မူဝါဒလမ်းစဉ်နှင့် တိုင်းတာ စံပြုကြသည်ထက် လူပဓာန ပုဂ္ဂိုလ်
ကိုးကွယ်မှုနှင့် တိုင်းတာစံပြုနေကြသည်။ မိမိ၏ အထက် အထက်အရာရှိကြီးပဲ မိမိ၏
ခေါင်းဆောင်ကြီးပဲ စသည် စသည်။

ယင်းသို့ ဖြစ်ရကား မိမိ၏ ပရိသတ်အပေါ် ဩဇာညောင်း လွှမ်းမိုးနိုင်
ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသူ 'စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာမှအစ ရုပ်ရှင်သဘင် အနုပညာ
ရှင်များ အလယ်၊ တရားဟော ဓမ္မကထိကများ အဆုံး' မည်သည့် ပါတီတံဆိပ်မှ
ခြင်း မခံကြရစေလို။

ထိုသူ

ခဏပါ

နိုင်ငံခြား

အောက်ပိုင်း စာပေဟောပြောပွဲများမှာ လူငယ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဟောဟန် ပြောင်းရ ပြောင်း၍ မဖြစ်တော့။ နိုင်ငံတွင်းရှိ မြို့ကြီးများ၊ မြို့လေးများ၊ ရွာများရှိ ကြည့်တိုက်များကို ခေတ်လူငယ်များ အသုံးမချတော့တာ အားလုံးအသိ။ ဘယ်လူငယ် ကြည့်တိုက်က ပြန်လာတာ အင်နှင့် အားနှင့် တွေ့ဖူးပါသလဲ။ မိမိတို့ ယနေ့ စာပေ နည်းပေါ်ကနေ ဟောပြောခွင့်ရလာသည့်အတွက် လာနားထောင်ကြသည့် ပရိသတ်ထဲက ဘယ်အချို့ နားထဲ တဖတ်တင်တင်၊ တဖတ်ကျန်ကျန် ဟောကြရပြီ။ မိမိက 'ခေတ်က ခေတ်ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ ပွတ်ခေတ် ဖြစ်သွားပြီ' ဆိုတော့ သူတို့လေးတွေ ရယ်ကြ သည်။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်သည်။ ဒီခေတ် လူငယ်တွေ လက်ထဲ ကြည့်လိုက်ပါ။ ဟန်းဆက် အရောင်အသွေးမျိုးစုံ၊ ဆိုက်စုံ၊ တံဆိပ်စုံ။ ကုန်လွန်ခဲ့သည့် အနှစ်နှစ်ဆယ်က လူငယ်တွေရဲ့ ခက်ထဲမှာ စာအုပ်လေးတွေ ကိုင်ခဲ့ကြတာပင် ပြန်လွမ်းရတော့မလိုလို့။ လူငယ်တွေကို မိမိတို့ အပြစ်ပြောနေစရာ အချိန်မရှိတော့။ သူတို့ခေတ်က တောင်းဆိုလာသည့်အတိုင်း မိမိတို့က ဘေးကနေပြီး ပုံပိုးရုံသာ ရှိတော့သည်။ ဘယ်ကြည့်ကြည့် ဟန်းဆက်လေးတွေကို မိမိတို့ ခိုက်ပြီး 'ပွတ်'နေကြတာ မမြင်ချင်အဆုံး။ ထို့ကြောင့် မိမိက ဆက်ပြောရသည်။

'ပွတ်လည်း ပွတ်၊ ပြီးတော့ ဖတ်လည်း ဖတ်ကြပါကွာ' သူတို့လေးတွေရဲ့ ခေါင်း နည်းနည်း ထောင်လာပြီ။ ဟုတ်ပြီ။ သူတို့ စိတ်ဝင်စားသည့် အရာနှင့် ချောခေါ်ရပေမည်။

'တစ်နေ့ တစ်နေ့ သတင်းစာ၊ တစ်ပတ် တစ်ပတ် ဂျာနယ်တွေ လှိုင်ပေါလယ်အောင် ချွတ်နေတာ မင်းတို့ အမြင်ပဲကွာ။ အဲဒီ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်ထဲက အနည်းဆုံး မင်းတို့ ကာတွန်းလေး တစ်ကွက်တော့ ဖတ်ကြည့်စေချင်တယ်ကွာ' ဆိုပြီး ကာတွန်းတစ်ကွက်လောက် သူတို့ စိတ်မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာအောင် ပြောပြရသည်။ ထိုအခါမှ သူတို့လေးတွေက 'အသိ... ဟုတ်သားပဲ'ဟု ဆိုဖော်ရသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ကာတွန်းပြီးတော့ ကဗျာ။ ကဗျာ ဆိုလည်း သည်အတိုင်းကြီး ရွတ်ပြသွားတာထက် ကဗျာနောက်ခံ အခင်းအကျင်းလေးကို

အမူအရာနှင့် သရုပ်ဖော်ပြမှု သူတို့က နှစ်ခြိုက်စပြုသည်။ ဥပမာ ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်း 'နှင်းဆီပွင့်' ကဗျာ။

'လယ်တောကအပြန်
ပန်ချင်တယ် ခရေဖူးဆိုလို့
မောင် ခူးကာပေး။
မနက်တုန်းဆီက
ကျော့ဆုံးကို မောင်မြင်တော့
သူ့ဆံပင် နှင်းဆီပွင့်တွေနဲ့ ဂုဏ်တင့်တယ်လေး။'

ထိုကဗျာလေးကို သံစဉ်သွင်းပြီး ရွတ်ဆိုလိုက်မှ လက်ခုပ်သံက ဝေါခနဲ ကျသွားသည်။ ဒါဆို သူတို့ 'စာဖတ်ခြင်း' ဆိုသည့် နယ်စပ်နား ရောက်လာကြပြီ။ ထိုအခါ 'ဆောင်းပါး' သို့မဟုတ် 'အက်ဆေး' သို့မဟုတ် 'ဝတ္ထု' တစ်ပုဒ်ပုဒ်ကို ချောင်း တင်ဆက် ဟန်လိုက်ပြီး စပြောရသည်။ ဒီအခင်းအကျင်းသည် ကနေ့ မိမိတို့ စင်ပေါ်က လူငယ်တွေ စာဖတ်ခြင်းအပေါ် စိတ်ဝင်စားလာစေဖို့ မိမိတို့ အားထုတ်နေခြင်းသာ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမျှသာ။

(၂)

၁၉၈၄၊ အောက်တိုဘာလတွင် 'အတွေးအမြင်' အမှတ် ၁ ထွက်လာသည်။ ထိုစဉ်က အသက် တစ်ဆယ့်လေးနှစ်။ ရှစ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်သာ ရှိသေးသည်။ စာကြည့်တန်းတစ်ဦး ထုံးစံအတိုင်း ဦးလေးဖြစ်သူ လက်ထဲက 'အတွေးအမြင်'ကို ခဏ ယူကြည့်မိသလို ဆီမီးတိုင်များ ထွန်းတောက် ဝေဖြာနေသော ပန်းချီပုံနှင့် မျက်နှာဖုံး ထိပ်စီးဆင်နွှဲထားသော 'လူဖြစ်ရကျိုး နပ်ပါစေ'တဲ့၊ ဒဂုန်ဦးလှဘော၊ ဦးသော်ဇင်၊ ဒဂုန်ဦးစန်းငွေ၊ ဦးဆန်း (မန်းတက္ကသိုလ်)၊ မင်းသုဝဏ်၊ တက်တိုး၊ ခင်မျိုးချစ်၊ ပါရဂူ... ဒီမိတို့နှင့် မရင်းတူအကျွမ်းဝင်စပြုနေသည့် ကလောင်များ။ အထဲမှာ မည်သည့်သရုပ်ဖော်ပုံမျှမပါ။ စာအုပ်သက်သက်။ အမြင်ဆန်းနေရသည်။ သို့သော် စိတ်ဝင်စားစပြုတာတော့ သတိထားမိသလို သို့ဖြင့် 'အတွေးအမြင်' စာအုပ်လေးကို တွေ့တစ်ချက်၊ မတွေ့တစ်ချက်ဖြင့် မိမိ ဆယ်စာကျောင်းသား ဖြစ်လာရသည်။ ထို့နောက် တက္ကသိုလ်ရောက် မြန်မာစာ အဓိကယူပြီး ဆက်သင်၊ တစ်ဖက်က စာအုပ်တွေ စု။ ထိုစုသည့်အထဲ 'အတွေးအမြင်' က နေရာတစ်ယူလာခဲ့ပြီ။ ၁၉၉၄ (ဧပြီ၊ မေလ) ထုတ် 'အတွေးအမြင်' အဖုံး နီရဲရဲပေါ်က စာလုံးမည်များကို ဖတ်ကြည့်နေမိသည်။ စာစဉ် (၁၀၀) . . . ဆိုပါလား။ သီရိဝံသ စီစဉ်သည့် 'ရာပြည့်ဥဒါန်း'၌ . . . ။

'ယခုလတွင် အတွေးအမြင် စာစောင်၊ အုပ်ရေ တစ်ရာပြည့်မြောက်ပြီ ဖြစ်ရကား ကျွန်ုပ်တို့က 'ဝမ်းမြောက်စွာလွန်း၊ အခွန်းခွန်းလျှင်၊ ဥဒါန်းနှုတ်မှ ပွက်၏တည်း' ဟူသော အရှင်မဟာသီလဝံသ၏ ဆုတောင်းခန်းပျို့လာ လက်စာအပိုဒ်အတိုင်း အခွန်းပေါင်းများစွာ ဥဒါန်း ကျူးရင့်လိုက်ပါသည်'

တို့ ဖော်ပြထားသည်။ ဆရာတက်တိုး၏ 'စိတ်ဓာတ်'၊ ဆရာပါရဂူ၏ 'ရောမ၏
 ဆရာဒဂုန်တာရာ၏ 'သမိုင်းခေတ်နှင့် တန်ဖိုးသစ်'၊ ကိုပညာ (အမရပူရ)၏
 မကင်းသည့် မဟာအရှင်၊ ဒေါက်တာလှဘေ၏ 'ပေါရာဏဆိုသည်မှာ ဘာလဲ'၊
 သုဝဏ္ဏ၏ 'စာပေသဘောတရားဆိုင်ရာ ဝေါဟာရအချို့'၊ ဆရာမြသန်းတင့်၏
 စာအုပ်နှင့် စာဖတ်သူကြားက သမိုင်းဆရာ၊ ဖတ်ရင်း ဖတ်ရင်းဖြင့် ဆရာအောင်သင်း
 'သမိုင်း၏ စွပ်စွဲချက်' ဖတ်လည်းပြီးရော ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို စိုးထိတ်စိတ်ဖြင့်
 ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပါ ငုံ့ကြည့်မိတော့သည်။ ရခိုင် ပညာရှိအမတ်ကြီး 'မဟာ
 ကျော်' လျှောက်ထုံးထဲက 'သူဌေးတစ်ဦး မြေမြှုပ် အသပြာ ခိုးခံမှုကို ဖော်ထုတ်
 ဖြတ်ထုံး' ကို ဆရာအောင်သင်းက ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ခံစားပြလိုက်ခြင်းပင်။
 အထက်ဖန်မှာ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ခိုင်ခိုင်လုံလုံ မရှိဘဲ ရုတ်တရက် ဖောဖောသီသီ
 စားတာ၊ လှူတာတန်းတာ ဖြစ်လာခြင်းနှင့် သူကြွယ်တစ်ဦးက သူပိုင်ဆိုင်သည့်
 ပျောက်ဆုံးသွားခြင်းတို့ ဆက်စပ် ထုတ်ဖော်ရာမှ သူ့ခိုးက သူ့ကိုယ်သူ
 လက်သစ်' လုပ်ပြီး အလှူကြီး အတန်းကြီး ပေးထားသည့် ဇာတ်လမ်း။ သဘော
 အကောင်းဆုံးက မဟာပညာကျော်၏ 'စီရင်ချက်' ပင် ဖြစ်သည်။ သူကြွယ်လက်သစ်
 ခေါ်ပြီး စစ်လိုက်တော့ သူ ခိုးယူပါကြောင်း ဝန်ခံ၊ မပြီးတာက ထိုသူခိုး အလှူ
 အတန်းကြီး လုပ်စဉ် ရုပ်ခံရွာခံများက ဘယ်လိုကဘယ်လိုချမ်းသာပြီး ဘာကြောင့်
 လှူနိုင်တာလဲလို့ မစူးမစမ်းကြဘဲ လက်ခံ ပေါင်းသင်း မြှောက်ပင့် စားကြ သောက်ကြ
 ပြန်လည် ပေးလျှော်ခိုင်းသည့် အတွက်ပင်။ 'အလိုတူ အလိုပါ' ဆိုတာ ဒါမျိုး
 ခေါ်လို့ရတာပါလားဟူသောအသိ မိမိတို့ ရလိုက်သည်။ ထိုဆောင်းပါး အပါ
 စာကောင်းပေမွန်များ ဖတ်ခွင့်၊ ဆင်ခြင်ခွင့် ရခဲ့သည်က ဆရာမောင်ဝံသာ၊ ဆရာ
 မောင်ကောင်းမြင့်၊ ဆရာ မောင်မြင့်ဦး (ညောင်လေးပင်)တို့ ဦးစီး ထုတ်ဝေခဲ့သည့်
 အကျမ်းအမြင်'ကြောင့်ပင် မဟုတ်ပါလား။

၂၀၀၂ (တနင်္ဂနွေနေ့)။ မိမိ ရန်ကုန် ရောက်နေခဲ့သည့် ရက်စွဲထဲက တစ်နေ့။ စာပေ
 အပေါ်ထပ်တွင် 'ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင် နှစ် ၁၀၀ ပြည့်' အထိမ်းအမှတ်
 အခမ်းအနားသို့ အပြေးအလွှား သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင် နှစ် ၁၀၀
 အခမ်းအနားတွင် ဟံသာဝတီဦးဝင်းတင်၊ ဆရာချစ်ဦးညို၊ ဆရာမောင်ဝံသာ၊
 ဆရာမင်းလူ စသည့် ဆရာများကို
 မြင်တွေ့ခွင့် ကြုံခဲ့ရသည်။ ဆရာစောဦးကစပြီး ဆရာမောင်သင်းမွန်
 ထိ ဝိုင်းဝန်း ရေးသား စုစည်းထားသည့် 'ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်' စာအုပ်ကို
 အခမ်းအနား ဝင်ပေါက်ဝတွင် ခင်းကျင်း ရောင်းချနေသဖြင့် ဝယ်ယူလိုက်သည်။
 ဆရာမောင်ဝံသာ၊ ဆရာချစ်ဦးညို၊ ဆရာမင်းလူတို့ထံမှ အမှတ်တရ လက်မှတ်

ရေးထိုး တောင်းခံယူခဲ့သည်။ တကယ့်အမှတ်တရပင်။ ထိုအခမ်းအနားတွင် ဆရာမောင်ဝံသက 'ကျွန်တော့်ရဲ့ စံနမူနာ ပုဂ္ဂိုလ်' စာတမ်းငယ်လေးကို တက်ရောက်လာသော ပရိသတ်လက်ထဲ ဖလိုင်ရာလေး ထည့်ပေးပြီး ကိုယ်တိုင် စာတမ်းငယ်ကို ဖတ်ကြား တင်ဆက်ခဲ့သည်။ အမှတ်မိဆုံး စာပိုဒ်ကလေးက

'သတင်းစာသမားကောင်း တစ်ယောက်ဟာ
ဖြစ်ရပ်တွေကို မှတ်တမ်းတင်တဲ့
အဆင့်နဲ့တင် ကျေနပ်မနေဘဲ အမှားအမှန်
အဆိုးအကောင်းကို ပိုင်းခြား ဝေဖန်ပြီး
ပြည်သူတွေကို နှိုးပေးရမယ်'

ဆိုသည့် ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင်၏ ခံယူချက်ကို ဆရာမောင်ဝံသက ပြန်လက်ကမ်းမျှဝေသွားခြင်းပဲ ဖြစ်သည်။ ဆရာမောင်ဝံသ ကျေးဇူးကြောင့် ဆောင်းကောင်းများ လစဉ် ဖော်ပြပေးခဲ့သည့် 'အတွေးအမြင်' ဖတ်ပြီး မိမိသည် ဆောင်းရေးခြင်းဘက် ပိုအားသန်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၇ မှ စတင်ပြီး 'ဒဂုန်တာရာနှင့် လမ်းဆောင်းပါး ရေးသားခြင်းဖြင့် စာပေလောကသို့ စတင် ဝင်ရောက်ခဲ့ရာ ၂၀၀၆ ခုနှစ်ပထမအကြိမ် ရွှေအမြုတေ စာပေဆုပေးပွဲ၌ 'အမှာမုခ်ဦး' ဆောင်းပါးဖြင့် ဆောင်းဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သည်အထိပင်။

(၄)

ဘာလိုလိုနှင့် ဆရာမောင်ဝံသ ကွယ်လွန်သွားခဲ့တာ တစ်နှစ်ပင် ပြည့်ခဲ့ပြီ မဟုတ်ပါ။ အားလုံးသည် 'ခဏပါ' ဟု ပါးစပ်က အလွယ်တကူ ပြောမိကြသော်လည်း ဖြတ်သန်းခဲ့သော သူများအဖို့ကတော့ 'မခဏပါ' ဟု ပြောလိုပါသည်။

ဒို့ကရေစီ သူရဲကောင်း မောင်ဝံသအကြောင်း

တစေ့တစောင်း

အတ္ထုပ္ပတ္တိလိစိန်တင်

။ 'အဲဒီနေ့ညက ကျွန်တော့်ကို သူတို့ လာခေါ်တော့ တော်တော် ညဉ့်
 ကျွန်တော့်ဗျက်နှာကို အဝတ်အိတ်စွပ်လိုက်ပြီးတော့ နောက်ဖွင့်ကားပေါ်မှာ
 မောင်းပြီးတော့ ကားပေါ်ကို ထပ်တင်တယ်။ ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော့်လိုပဲ ကားကြမ်းပြင်မှာ
 နောက်ထပ်တစ်ဦးဟာ ဘယ်သူများပါလိမ့်လို့ စိတ်ကသိချင်
 ဒါပေမဲ့ နှာခေါင်းကို ရေဖွေးနံ့ဝင်လာတာနဲ့ သိလိုက်ပြီ။ နောက် ရောက်လာသူက
 အမျိုးသမီးတစ်ဦးပဲ။ အမျိုးသမီးဆိုရင်လည်း ရှေ့နေ ဒေါ်မြင့်မြင့်ခင် ဖြစ်ရမယ်။
 သိရတာက ကျွန်တော်ထင်တာ မှန်နေတယ်'

ဆရာမောင်ဝံသက တစ်ကြိမ်သောကာလ စစ်ထောက်လှမ်းရေး လာဖမ်း၍
 ဝင်ခန်းကို ရယ်ရယ်မောမော ပြောနေသည်။ သူ့မှာဖြင့် အင်းစိန်
 ထောင်ဝင်ခန်းကို ထမင်းစား ရေသောက်ပမာ ရယ်ကာမောကာ ပြောနေသည်။
 အကြံမျိုးကို ကိုယ်တိုင် မတွေ့ကြုံဖူးရှာသူ ကိုစိန်တင်မှာ ကြားရသည်နှင့်ပင်
 ဘယ်နှယ် ရင်မနင့်ဘဲ ရှိရမှာလဲ။ မိသားစုနှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး နေရာ သွားရ
 သောက်ရ၊ ရယ်ရ၊ မောရသည့် ဘဝကို ဖျက်ပြီး အနှိပ်စက်ခံ အညှိုးဆဲခံ လူ့ဘဝ
 မောင်ဝံသ သွားရသည့် ခရီးကြမ်းဖြစ်သည် မဟုတ်လား။ နာကြည်းဖွယ် ဘဝပါ

(၂)

ဆရာမောင်ဝံသနှင့် တက္ကသိုလ်စိန်တင်တို့မှာ ဆယ်နှစ်ကြီး ဆယ်နှစ်ငယ် အသက်အနွယ် ကွာခြားပေသည်။ သူက ကိုစိန်တင်ထက် ဆယ်နှစ်ငယ်၏။ ဒါကလည်း ကိုဝံသ အသက် ၅၀ ပြည့်သော ၁၉၉၅ ခုနှစ်က ဘာအကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်ပြီး သိရသည်လည်း မိမိထက် သည်ဆရာဝံသ ဆယ်နှစ်ငယ်တာ မှတ်မိနေ၏။ ဆရာမောင်ဝံသသည် စမ်း အလွန်ပွင့်သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်က ထင်သည်။ တက္ကသိုလ်စိန်တင်မှာ ထိုနှစ် ချင်းတွင်းစာအုပ်တိုက်၌ ဧကရီစုဖုရား၊ အိုဘယ့်အနော်ရထာ စာအုပ်များထုတ်ဝေနေသည့် ဆရာမောင်ဝံသ နိုင်ငံရေး စာအုပ်တစ်အုပ် (စာပေလောကသားတို့ စကားနှင့် ဆိုရသလို) ထုတ်ဝေလေ၏။ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် သမ္မတအကြံပေးအဖွဲ့ဝင် ကစ်ဆင်းဂျား အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ ပထမအကြိမ် ရောင်း၍ကုန်။ ထပ်ရိုက် ထပ်ကုန်။ နောက်ထပ် ရေးသော နိုင်ငံရေး စာအုပ်များလည်း ကိုဝံသ အောင်မြင်ပြန်၏။ ပိုရှေ့ဒါယန် (အနုပညာ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး) ချီလီပြည်က ကြယ်နီ၊ မာရှယ်တီးတိုး စသည့် နိုင်ငံရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိများ ရိုက်နှိပ်သမျှ အကြိမ်တိုင်း ရောင်းကုန်လေသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် မဆလ စစ်အာဏာရှင်အစိုးရ၏ စာပေစိစစ်ရေးသည် ညစ်ညမ်းသော အမူအကျင့်များ လွှမ်းခြုံ၍ နိုင်ငံရေးစာအုပ် အကုန်လုံးကို ဆိုင်းငံ့ လုပ်သည့် ဆိုင်းငံ့ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ သူတို့ မဆလခေါင်းဆောင်တွေအကြောင်း မဆလ နိုင်ငံခြားပုဂ္ဂိုလ်ကို ရေးသားသဖြင့် မနာလိုဝန်တိုတာလည်း ရှိမည်။ ပြည်သူတွေ အမြင်ကျယ်ပြီး သူတို့ မဆလအစိုးရ လုပ်သမျှကို No No No နိုး နိုး နိုး ဟု ငြင်းပယ်လည်း စိုးရိမ်သည် ထင်ပါရဲ့။ ထားပါ။

စာပေစိစစ်ရေးက ထိုသို့ 'ညစ်'လာသောအခါ ဆရာမောင်ဝံသသည် စာပေစိစစ်ရေး ပြောင်း၍ ကြိုးပမ်း၏။ ပယ်ရီမဆင် နိုင်ငံခြားဝတ္ထုများကို အတွဲလိုက် ဘာသာပြန် ထုတ်ဝေရာ စွံပြန်လေ၏။

တစ်ကြိမ်တွင် တက္ကသိုလ်စိန်တင်သည် 'အောင်ဆန်းသူရိယ တိုက်ချွန်း' စာအုပ်ဖြင့် စာဖတ်သူ ပြည်သူတို့ အားပေးမှု ခံရသည်။ ဆရာမောင်ဝံသထံသို့ စာအုပ်လက်ခံပေးပို့၍ ရှုမြင် သုံးသပ်ချက် တောင်းခံရာ ကောင်းမွန်စွာ ရေးပေးသဖြင့် ကျေနပ်ရပေသည်။

တစ်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ ၃၃ လမ်း၊ သီလဝစာပေတိုက်၌ ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ဆရာမ စာရေးဆရာကြီး မောင်သာရလည်း ရှိနေ၏။

မောင်ဝံသ - 'ဦးစိန်တင် စာပေရေးသားမှု တစ်ခုတည်းနဲ့ ရပ်တည် အသက်မွေးတာ တာ ဝမ်းသာသဗျာ'

တက္ကသိုလ်စိန်တင် - 'ဒါပေမဲ့ ကိုဝံသရယ် ခင်ဗျားတို့လို ဂဏ်တက်အော်ဖစ်ဆာ (အမေရိကန်) လခနဲ့ ဘဝရပ်တည်တာက ပိုသေချာတာပေါ့။ လကုန်ရင် အယ်ဒီတာ လခ ရတာထက် ထိုစဉ်က မောင်ဝံသမှာ ဝိုင်းတထောင်၊ ပြည်သူပိုင် သတင်းစာ၌ အရာရှိ လခစားတာပဲ။

ဖြစ်နေသည်။ ထိုသို့ မောင်ဝံသနှင့် ကိုစိန်တင်တို့ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စကား
ပြောနေသည်ကို ကြားရသောအခါ မောင်သာရက ဤသို့ ထောမနာပြုလေ၏။
- 'ခင်ဗျားတို့ နှစ်ယောက်ကလည်းဗျာ၊ ကျီးကို ဘုတ်က မြှောက်၊ ဘုတ်ကို
မြှောက်နဲ့ ကြားရတာ နားကြားပြင်းကတ်လိုက်တာ' တက္ကသိုလ်စိန်တင်ရော
မောင်သာရ စကားကို ကြားရသော် ဘာပြန်ပြောရမှန်း မသိ၍ ပြုံးစိစိ။

ခင်လေးလုံး ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံကြီး ပြီးသောအခါ မောင်ဝံသသည် ၁၉၉၀
ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝေါမြို့နယ်မှ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် NLD မှ
တင်မြှောက်ခံရသည်။ ထိုသို့ မောင်ဝံသတစ်ယောက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်
အဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်း ခံသည်မှာ နဝတ၊ နအဖ စစ်အစိုးရ၏ အညှဉ်း
ဆောင်ရွက်ခြင်း ဘဝသို့ ရောက်သွားလေတော့၏။ မောင်ဝံသကို အိမ်က ခေါ်သွားလိုက်၊
ပြန်လွှတ်လိုက်၊ တစ်ခါ ပြန်ဖမ်းလိုက်နှင့် ဆရာမောင်ဝံသခမမှာ ပြည်သူ့
ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲ၏ ရှေ့တန်းခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဒုက္ခမျိုးစုံကို အကုန်အစင်
ခံခဲ့ရသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်ခန့်တွင် မောင်ဝံသကို အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်က လွှတ်ပေးလိုက်
သော်လည်း နှစ်သက်အားပေးရန် ၃၃ လမ်း ဒေါင်းစာပေသို့ ရောက်သွားသောအခါ
တရားကြုံကြုံလိုလို မြင်ခဲ့ရ၏။ သို့သော် ထူးခြား အံ့ဩရသည်မှာ မောင်ဝံသ၏
အိမ်ထောင်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည်။ ထောင်ထဲမှာ နှစ်များစွာ အကျဉ်းခံခဲ့ရသဖြင့်တော့ တို့
ဘယ်တော့မှ စိတ်ဓာတ်ကျ အားလျော့မည် မဟုတ်။ အသံလည်း မာမာ၊ စိတ်ဓာတ်
မာမာ၊ မျက်နှာလည်း မာမာ။

မောင်ဝံသနှင့် နောက်ဆုံး တွေ့လိုက်ရသည်မှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က
အောင်ကျော်လမ်း Home Media စားသောက်ဆိုင်၌ ကျင်းပသည့် ဦးနု၏ 'တာတေ
အသား' စာအုပ် ရောင်းချပွဲ၌ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က မောင်ဝံသနှင့် တက္ကသိုလ်စိန်တင်
တို့ တွေ့ဆုံပြောကြသည်။ မောင်ဝံသ၏ မျက်နှာပုံရိပ်မှာ မကျန်းမာသောအသွင် လုံးဝ
မရှိ။ ထိုနေ့က ဆရာမောင်ဝံသ ပြောသွားသော နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနု၏
အိမ်ထိတ်ကို ဤသို့ ကြားခွင့်ရလိုက်သည်။

မောင်ဝံသ - '၁၉၅၈ ခုနှစ်မှာ အိမ်စောင့်အစိုးရ ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းကို
အရေးယူအပြီး ဦးနုက သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာ ဒီလို ပြောခဲ့တယ်။ မောင်နု ဝန်ကြီးချုပ်
အရေး ထမ်းဆောင်စဉ်အချိန်နဲ့ ယခု ရာထူးက ထွက်ချိန်အတွင်း မတော်မတရား ရှာပြီး
အရေးတုံ့ ငွေနှစ်ကျပ်ရှိခဲ့ရင် မောင်နုကို ထောင်ထဲ ပို့'

ပြတ်သားသော မောင်ဝံသ စကားစုသည် ဒီမိုကရေစီအတွက် ကိုယ်အားရှိသော
 ဉာဏ်အားရှိသရွေ့ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော ဦးနု၏ ဘဝတွင် တုနှိုင်းမမီသော သန့်စင်သည့်
 နိုင်ငံရေးသမားဘဝကို ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ဒီမိုကရေစီအတွက် အသက်နှင့် ခန္ဓာ၊ မိသား
 ဘဝကို ရင်းနှီး တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သော မောင်ဝံသအား အလေးပြုလျက်။

တက္ကသိုလ်

ကျွန်တော်လွမ်းရ မောင်ဝံသ

အလှိုင်

မောင်ဝံသ ကွယ်လွန်သွားတာ ကျွန်တော့်အတွက် အလွန်ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်၏။ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ နိုင်ငံရေးသမားအဖြစ် အတော်များသော ပြည်သူ့အဖွဲ့၏ လေးစားခံရသူ ဖြစ်၏။

ဆရာမောင်ဝံသ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့သည် မိသားစုချင်းပါရင်းနှီးသော အဖွဲ့များ ဖြစ်နေပါပြီ။ သူ့ကို စပြီး သိကျွမ်းရတာကတော့ မော်လမြိုင်တွင်နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုသို့ အငြိမ်းစား မြန်မာစာပေနှင့် ဘာသာစကားပါမောက္ခ ဒေါက်တာလှဘေ အကြောင်းပြုပြီး ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်က သိလာခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် ဒေါက်တာလှဘေ ဆရာမောင်ဝံသ စီစဉ်သော အတွေးအမြင်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဆောင်းပါးတွေ ရေးနေပြီး၊ ဒေါက်တာလှဘေ၏ စာအုပ်များကိုလည်း ထုတ်ဝေနေသည်။ ကျွန်တော်က စာဖတ်သူ အဖြစ်ပဲဖြစ်သည်။

'ဘိုးလှိုင်' ကလောင်နာမည်နှင့် ကျွန်တော် ရေးဖြစ်အောင် မြေတောင်မြှောက်ပေးသူ ဆရာတစ်ပါး နှစ်ဦးရှိပါသည်။ ပထမတစ်ဦးက ဆရာကိုတာ (ချင်းတွင်းမဂ္ဂဇင်း) ဖြစ်၏။ ဒုတိယဦးက ကျွန်တော်တွေ့သောအခါ ကျွန်တော် စာရေးလျှင် ဖြစ်မည် ထင်သည့်အပြင် ကျွန်တော်မှာ ရေးစရာတွေ ရှိမည်ဟုလည်း ယုံကြည်ပုံရ၏။ ဆရာ စာရေးပါ ဟု တဖွဲ့တဖွဲ့ တွန်းသည်။ သူ့စိတ်ဝင်စားသော ခေးအော့(စ) (chaos) အင်္ဂလိပ် သို့သော် အများအတွက် ပညာပေး ခေးအော့(စ) စာအုပ်များ (အင်္ဂလိပ်လို) ကို ကျွန်တော် အတော်များများ ဖတ်ထားသည့်အပြင် ရူပဗေဒဆရာတစ်ယောက်အဖြစ် ပညာဆန်ဆန် အတန်အသင့် ကျွန်တော်လေ့လာထားတာလည်း ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် ခေးအော့(စ)ကို ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ပိုင်အစီအစဉ်ဖြင့်၊ ပညာရှင်များ တွေ့ရှိဖော်ထုတ်ထားသည်များကို ထိုအချိန်နှင့် အလွမ်းဝေးသော ပညာတတ် စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် ရည်ရွယ်ရေးသားပါသည်။ ခေးအော့(စ)အခန်းဆက်အဖြစ် ရေးသော ခေးအော့(စ)ကို မုံရွေးစာအုပ်တိုက်က စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေပါသည်။

ခေးအော့(စ)ထွက်ပြီးစ အချိန်တွင် ဆရာမောင်ဝံသကို အင်းစိန်သုံးခေါက်ပြန်
တွေ့ဆုံရ၏။ ၂၀၀၁ ခုထဲမှာ ဖြစ်မည်။ မဆိုင်းမတွဘဲ ဆရာမောင်ဝံသက ကျွန်
စာရေးဖို့ တိုက်တွန်း၏။ အတွေးအမြင်အတွက် ရေးရန် ပြော၏။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်
လေးစားခင်မင်သော ဒေါက်တာလှဘေအကြောင်းကိုလည်း များများကြီး ပြောပြ
ကျွန်တော် စာရေးရန် အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ချက်ချင်း သတိရ၏။ ဒေါက်တာ
ရေးသား (ဟောပြော) ထားသော 'The Life of a Myanmar Buddhist from
to Grave' ကို ကျွန်တော် ဘာသာပြန်မည်ဟု ဆရာမောင်ဝံသကို ကျွန်
ကတိပေးလိုက်၏။ ထိုအချိန်က ၎င်းမှာ စာအုပ်မဖြစ်သေးပါ။ စာမူအဖြစ် ကျွန်တော့်
ရိုနော့ပုံ ရှင်းပြချင်ပါသည်။

၁၉၈၄-၈၅ ဝန်းကျင်တွင် ဒေါက်တာလှဘေကို ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ရှိ 'C
de France' မှ မြန်မာမှုရုဏ်ကြိမ်ဆက်တိုက် ဟောပြောပေးရန် ဖိတ်ကြားသည်။
ကျသော ပညာရှင်ကြီးပီသသော ဒေါက်တာလှဘေက သူပြောမည့်အကြောင်းအရာ
တစ်အုပ်စာကို လက်ရေးနှင့် ရေးသားထား၏။ ထိုအချိန်က ဒေါက်တာလှဘေ ဇနီး
အငြိမ်းစားအဖြစ် မော်လမြိုင် တောင်ဝိုင်းမှာ အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိ၏။ ကျွန်
မော်လမြိုင်ကောလိပ်ဝင်းထဲမှာ နေသည်။ ဆရာအိမ်နှင့် ကျွန်တော့်အိမ် တစ်မိုင်သာ
ဝေးသည်။ မကြာခဏ ဆရာကြီးအိမ် ကျွန်တော် ဝင်ပြီး ဂါရဝပြုစကားပြောလေ့ရှိ

ပါရီတွင် ဟောပြောမည့် သူ့စာမူကို လက်နှိပ်စက် ရိုက်ချင်သည့်အ
သေသေသပ်သပ်ရိုက်ပေးနိုင်မည့်သူ ရှာပေးပါဟု ဆရာကြီးက ကျွန်တော့်ကို ပြော
အများအလွင်း အလွန်နည်းအောင် အင်္ဂလိပ်လက်နှိပ်စက် ရိုက်တတ်သူ ထိုအ
မော်လမြိုင်တွင် ကျွန်တော်ရှာ၍ မရပါ။ ထို့ကြောင့် ဆရာ ကျွန်တော်ပဲ ရိုက်ပေးပါ
ကတိဝန်ခံပြီး ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ရိုက်ပေးပါသည်။ (မော်လမြိုင်
စာကြည့်တိုက်မှ၊ ဦးသိန်းလွင်ကလည်း ကူညီရိုက်ပေးပါသည်။) အချိန်မီ ပြီး
ထိုအချိန်က ကွန်ပျူတာ စာစီမပေါ်သေးပါ။ ရှေးဟောင်း (အတော်ဟောင်း) လက်
စက်နှင့် ရိုက်ရသည်။ မိတ္ထူကူးစက်တွေ မရှိသေးပါ။ မိတ္ထူရရှိဖို့ ကာပွန်စက္ကူ ထည့်ရုံ
စာထင်အောင် လက်ချောင်း အားစိုက်ရိုက်မှ မူရင်းအပြင်၊ ကာပွန်မိတ္ထူ သုံးစုံကို
မိတ္ထူတစ်စုံကို ကျွန်တော် ယူထားပါသည်။

ဆရာကြီးဒေါက်တာလှဘေ ၁၉၈၅ ခုထဲမှာ ပါရီသွားဟောပြော၏။ ထိုခင်း
ရန်ကုန်မှ ဆရာမောင်ဝံသက အရာရာ ကူညီပေးလိုက်မှာ ဧကန်ပါပဲ။ ထိုခေတ်က
ထွက်ဖို့ အလွန်ခက်၊ ဟိုရုံး၊ ဒီရုံး၊ ဟိုစာရွက်၊ ဒီစာရွက် လိုတာတွေများ အလွန်ကိစ္စ

ကျွန်တော်ယူထားသော The Life of a Myanmar Buddhist စာမူသည် တွဲ
အမြတ်တနိုး သိမ်းထားသဖြင့် အသင့်ရှိနေ၏။ ဆရာမောင်ဝံသက တိုက်တွန်း
ထိုစာမူကို ကျွန်တော် ဘာသာပြန်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာတစ်ယောက်၏ ဘဝ
တွင်းမှ ဂူတွင်းထိ စာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာတွဲလျက် ဒေါင်း

သည်။ နှစ်ကြိမ်ထပ်မံရိုက်နှိပ်ပြီးဖြစ်၍ အောင်မြင်သော စာအုပ်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။
ဒေါက်တာတင်လှိုင် အမည်ရင်းနှင့် ဘာသာပြန်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဘာသာပြန်နေဆဲမှာပင် မောင်ဝံသတိုက်တွန်းသည်အတိုင်း ကျွန်တော်
ဆောင်းပါးတွေ ရေးဖြစ်သွားပါသည်။ နောက်ပိုင်း သူတည်ထောင်သော
ဂျာနယ်မှာလည်း ကျွန်တော် ရေးဖြစ်၏။

မောင်ဝံသက ကျွန်တော့်ကို အမွေပေးခဲ့သည်

ပြည်နှစ်ထဲမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီ အရုဏ်တက်ချိန် ရောက်လာသည်။ ဆရာ
ပြည်ပထွက်ခွင့်ရ၏။ National Endowment for Democracy (NED)
ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးသော သုတေသီ သဟာယ (Research Fellowship) ရရှိပြီး ခြောက်လ
ဒီမိုကရေစီ မြှင့်တင်ရေးနှင့် သတင်းမီဒီယာကဏ္ဍကို အထူးပြု လေ့လာခဲ့သည်။
လေ့လာရေးကာလသည် အလွန်ထိရောက်၏။ တန်ဖိုးကြီး၏။ ထိရောက်မှုရှိဖို့ အဖိုးတန်
အောင်ယူနိုင်ရန်အတွက်လည်း ဆရာမောင်ဝံသမှာ သတင်းမီဒီယာပညာအခံက
ကြီးမားသည်။ အနှစ်သာရပြည့်သော ပညာကြွယ်သည်။ သူသည် အသက်
ဝယ်ကစပြီး သတင်းစာလောကတွင် ဝါသနာအလျောက် ကျင်လည်ခဲ့သည်။
ပြည်ပသင်တန်းတွေ တက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလေ့လာသည်။ မြင်ဆရာ၊
ဆရာကြီးများထံမှ စိတ်ဝင်တစား၊ လေးလေးစားစား မှတ်သားနာယူသည်။ ပြည်ပတွင်
မိန့်တန်နိုင်ငံ မီရှိုဂန်တက္ကသိုလ်မှာ သတင်းစာပညာဘွဲ့လွန်သင်တန်း တက်ခဲ့သည်။
NED Fellowship မှ မောင်ဝံသ ပြန်လာချိန်တွင် သူ၏ သတင်းမီဒီယာပညာနှင့်
သတင်းသည် အထွန်းတောက်ဆုံး ဖြစ်၏။ နိုင်ငံမှာလည်း ဒီမိုကရေစီ ပေါ်ထွန်းချိန်
သည်။ မောင်ဝံသက နှစ်ပေါင်း ၅၀ကျော် ဆည်းပူးထားသော ပညာဖြင့် နိုင်ငံရေး
တို့ကို ဝေဖန်သုံးသပ်သော ဆောင်းပါး၊ အာဘော်ပေါင်းများစွာ ရေးသားနိုင်သည်။
ဖြစ်သဖြင့် အထူးမပြောတော့ပါ။
ကျွန်တော့်ကို အမွေပေးခဲ့သည်ဟု အထက်မှာ ခေါင်းစဉ်ရေးခဲ့သည်။ ဤသို့
သည်။

၁) NEDမှ ပြန်လာသောအခါ ဒီမိုကရေစီခေတ်နှင့် လိုက်လျောညီသော သတင်း
မီဒီယာလောက မြန်မာပြည်မှာ မရှိသေးတာကို မောင်ဝံသ အလေးထားသည်။
ယနေ့ခေတ် လူငယ်များမှာ လွတ်လပ်သောသတင်းမီဒီယာကို မကြုံတွေ့ဖူးသေးချိန်၊
သတင်း မီဒီယာကို သင်ကြားဆည်းပူးခွင့်ရသော လူငယ်မရှိသလောက် ရှားပါး
နေသည်။ ထို့ကြောင့် အလွန်လိုအပ်နေသော မြန်မာသတင်းမီဒီယာ ဖွံ့ဖြိုးရေး
စင်တာ (Center For Myanmar Media Development Journalism
School) (CMMD) ကို တည်ထောင်ပြီး သင်တန်းပို့ချ၊ ပညာဖြန့်ဝေရန် မောင်ဝံသ
စိတ်ကူးရ၏။ စိတ်ကူးကို အကောင်အထည်ဖော်၏။

CMMD တည်ထောင်မည့်ကိစ္စ ကျွန်တော့်ကို တိုင်ပင်သည်။ ပါဝင်တည်
ဟု ပြောသည်။ CMMD ဦးဆောင်အဖွဲ့ဖွဲ့ရမည်။ ကျွန်တော့်ကို ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
နေရာပေးသည်။ ကျွန်တော် မငြင်းခုံ။ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကောင်း၊ ကောင်း
အလုပ် လုပ်ရာမှာ သူထားသောနေရာက ကျွန်တော်ပါဝင်ရမည်။ ထို့ကြောင့်
ပါဝင်ခဲ့သည်။

CMMD တွင် ပြည်တွင်းမှ ရှားရှားပါးပါး ပညာရှင်များက စေတနာ
ကျမ်းကျင်ရာပညာကို သင်တန်းပို့ချပေးသည်။ အရေးပေါ် မီဒီယာသင်တန်း
ဆိုနိုင်သော သင်တန်းမှ လူရွယ်လူငယ် အတော် များများကို သင်တန်းပေးနိုင်
သူတို့ အလုပ်ခွင်မှာ ရောက်နေကြပြီ။

ဆရာမောင်ဝံသကတော့ သူ့ CMMD နှင့် တပည့်များကို စွန့်ခွာသွား
ဒုဥက္ကဋ္ဌနေရာမှ ကျွန်တော်သည် မောင်ဝံသ၏ ဥက္ကဋ္ဌနေရာကို မဆက်ခံလို
တော့ပါ။ ကျွန်တော်အမွေခံပြီး CMMD ကို ဆက်လက်ကူညီနေပါသည်။

- (၂) လွတ်လပ်သော စာနယ်ဇင်းလောကတွင် စာနယ်ဇင်းကောင်စီ ရှိဖို့ အထူးသတိ
သည်။ ဖွဲ့စည်းရန် တိုက်တွန်း လှုံ့ဆော်ရာ၌ ဆရာမောင်ဝံသ ရှေ့ဆုံးမှ ပါဝင်
အစိုးရကလည်း လိုလားသည်။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များ
စာနယ်ဇင်းလောက ရှေ့ဆောင်သူများ စာနယ်ဇင်းကောင်စီ ဖွဲ့စည်း
ဆွေးနွေးသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စာနယ်ဇင်းကောင်စီ(ယာယီ)ကို ပြည်ထောင်စု
အစိုးရ (သမ္မတရုံး) က ဖွဲ့စည်းပေး၏။ ထို့နောက် အများဆန္ဒအရဖြစ်သော
ပြန်ကြားရေး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ရှေ့မှောက် စာနယ်ဇင်း စုံညီ အစည်းအဝေး
ကျင်းပပြီး စာနယ်ဇင်းကောင်စီ (ယာယီ) ကို ထပ်မံ ဖွဲ့စည်းသည်။

ဆရာမောင်ဝံသက စာနယ်ဇင်းကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဖြစ်၏။ ကျွန်တော်
အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်၏။ အမှုဆောင်စာရင်း ကြိုတင် လျာထားသော
ကျွန်တော်၏နာမည် ဘယ်လိုပါလာသည်ကို ကျွန်တော် မသိတာ အမှတ်
ကျွန်တော်သည် စာနယ်ဇင်းလောကတွင် လူသိသူမဟုတ်ပါ။ အစိုးရ အဝန်ထမ်း
မှာလည်း ကျွန်တော့်ကို သိသူ ခင်မင်သူ မရှိပါ။

စာနယ်ဇင်းကောင်စီ(ယာယီ)မှာ အသုံးဝင်လောက်သောသူ ဖြစ်နိုင်
ကျွန်တော့်ကို သိသူ မောင်ဝံသတစ်ယောက်တည်းပဲ စဉ်းစား၍ရသည်။
မောင်ဝံသပဲ ဖြစ်မည်။ ဒါဟာ မောင်ဝံသ ကျွန်တော့်ကို ပေးခဲ့သော ဒုတိယ
ဖြစ်၏။

ဆရာမောင်ဝံသ ကင်ဆာဝေဒနာခံစားနေရပြီဟု သိရသောအချိန်တွင်
ကရ ပုဂ္ဂိုလ်များ စိုးရိမ်သောကရောက်ကြ၏။ လူမမာ မေးသူများတွင် သူ့
ဦးသိန်းစိန်(ကိုယ်စားလှုလွတ်၍) ရှေ့ဆုံးမှပါသည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစု
ကိုယ်တိုင် နှစ်ကြိမ် လူမမာမေးသည်။ ဆရာကြီး ဦးဝင်းတင် အကြံပြု

လာသည်။ သူတို့ ဘာမျှ မတတ်နိုင်ပြီ။

ကျွန်တော့်ကို အမွေပေးခဲ့သော ဆရာမောင်ဝံသကို ကျွန်တော် လွမ်းရသည်။

တိုးလှိုင်

အောင်မြင်မှုရ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်

အမှတ်ရစရာ မောင်ဝံသ

ထက်မြက်

ဆရာမောင်ဝံသနှင့် ကျွန်တော် တရားတန်း နေခဲ့ရသည့်ကာလများမှာ သူ့နောက်တစ်ခေါက် ထောင်မှ လွတ်သည့်ကာလများ ဖြစ်ပါသည်။ ယခင်က ရင်းနှီးချိန် မရသလို ကျွန်တော်က ထောင်ထဲ အရောက်များနေ၍ တွေ့ချိန်လည်း မရခဲ့ပေ။ ကရေစီတိုက်ပွဲကြီးဖြစ်နေသည့်အချိန်၌ သူသည် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် တပ်မဟာ ပညာရှင်များတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာဦးဝင်းတင်တို့နှင့်အတူ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ကို ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခဲ့ရာတွင် တတ်သိပညာရှင်များမှာ တောင့်တင်း အင်အားတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကာလများက စစ်အစိုးရ၏ ဖိနှိပ်မှုအောက်တွင် ကာလဟု ဆိုရမည်။ ဘက်နှစ်ဘက် တိုက်ပွဲတွင် လက်နက်နှင့် အာဏာကို ကိုင်စွဲထားသည့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်များက ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားများကို အပြင်းအထန် ဖိနှိပ်သော အခြေအနေ ဖြစ်၏။ နောက်ဆုံးစစ်အာဏာရှင်ခေတ်တွင် ဖိနှိပ်မှုလည်း အပြင်းထန်ဆုံးဟု ဆိုရလေသည်။ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်းလည်း မရှိသလို ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားတက်ကြွသူများကို တစ်စွန်းတစ်စွာ လိုက်လျောခြင်းမရှိဘဲ အမြင့်ဆုံး ပြစ်ဒဏ်များဖြင့် နှိပ်ကွပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုကာလများမှာ ဆရာမောင်ဝံသလည်း ထောင်ထဲသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

သူ ထောင်မှလွတ်သောအခါ သူနှင့်ကျွန်တော် အတူခရီးသွားဖြစ်လာ၏။ ပထမဆုံးခရီးက ဆရာတာရာမွေးနေ့ပွဲသို့ သွားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်အတူ ပန်းချီဆရာယုတ်ပိုက်၊ စာရေးဆရာနီဟိန်းတို့လည်း ပါကြသည်။ စာမူခလေး ကြိုထုတ်ကာ ပိုက်ဆံလေးစု၍ ဝတ်မပျက်သွားဖြစ်သည်။ ပိုက်ဆံရှိ၍ သွားခြင်းမဟုတ်။ အနားယူရန်သွားခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထောင်ထဲတွင် ပိတ်လှောင်ခံရပြီး လွတ်လပ်မှုကင်းမဲ့ခဲ့သမျှ နံရံအုတ်ရိုးကြား ခန်းများထဲ နေခဲ့ရသမျှ ရှမ်းတောင်တန်းများ၏ အေးချမ်းမှုကို ခံစားရသဖြင့် ကြည်နူး ဖြစ်နေပါသည်။ တည်းခိုခန်းတွင်အတူတွဲဖြစ်ကြ၏။ ပထမဆုံး ထောင်က ထွက်ပြီးသွားသည့် ခရီးစဉ်တွင် ကိုဝံသ အလွန်ကြည်နူးနေလေသည်။ ဒုတိယခရီးမှာ ဆရာဇော်ဂျီ ရာပြည့် ဖြစ်ပါသည်။ ဖျာပုံတွင် ကျင်းပ၏။ ဆရာဇော်ဂျီ၏ ကြေးရုပ်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဖွင့်လှစ်

ဖြစ်လေသည်။ သဘောအပေါ်ထပ်တစ်ခုလုံးကို ငှားရမ်းသလို အခန်းများကိုလည်း
 ကော်မတီက ငှားရမ်း၍ ရန်ကုန်မှ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ ကဗျာဆရာ
 နီးပါးထွက်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်လိုက်မည်ဆို၍ ကိုဝံသကလည်း လိုက်မည်
 ခရီးအတွက် လိုအပ်သမျှ သူက အပြည့်အစုံယူလာသည်။ အိပ်ရာခင်းလည်း
 ခွမ်းကပ်လည်း ပါသည်။ သူ့အမျိုးသမီးက လိုလေသေးမရှိ အားလုံးပြင်ဆင်ပေး
 ကျွန်တော်တို့အတွက် အခန်းမရတော့ပါ။ ပထမ နှစ်ယောက်ခန်းတစ်ခန်း ရမည်
 ဆိပ်ကမ်းတွင် လက်မှတ်သွားယူသောအခါ အပေါ်ထပ်တွင် အားလုံးနှင့်
 ကျွန်တော်တို့အတွက် နေရာယူပေး၏။ စာရေးဆရာအပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေအားလုံးပါ၍
 အိပ်ချိန်မရပေ။ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် မိတ်ဆက်ကြ၊ စကားပြောကြ
 ထွက်သည်ကိုပင် မသိလိုက်ပါ။ ထိုသို့ အားလုံးနီးပါး စုဝေးကာ တစ်ခါမှ ခရီး
 သောကြောင့် ကုန်းပတ်တွင် သီချင်းကလေးတကြော်ကြော်နှင့် ဖြစ်နေကြသည်။
 ကြိုက်သူများမှာလည်း ကုန်းပတ်တွင် ဝိုင်းကလေးများ ထောင်လာကြ၏။ ကျွန်
 ကိုဝံသမှာလည်း လက်ဆွဲအိတ်ပေါ်မှီကာ စကားတပြောပြောနှင့် ပါလာကြ၏။
 တို့နားတွင် ဆရာကြည်နိုင်၊ ဆရာယဉ်မင်းဝိုက်တို့လည်း ပါလာကြပါသည်။
 လာလေ ဖြစ်ထဲ၌ လေကလည်း ပို၍ တိုက်လာလေဖြစ်သောကြောင့် 'ခင်ဗျား
 ခြံထဲ ခြံထား၊ အအေးပတ်ဦးမယ်' ဟု ကျွန်တော်က ပြောလိုက်၍ ကျင်းပရေးကော်
 တစ်ဦး ကျွန်တော်တို့ဆီ ရောက်လာကာ အောက်ထပ်မှာ ဆရာတို့အတွက် အခန်း
 နှစ်ခန်း ခွဲပေးတယ်။ အပေါ်မှာတော့ အခန်းမရှိတော့ဘူး။ ဆရာတို့လာပါ ဟု ခေါ်သဖြင့်
 ထပ်သို့ ကျွန်တော်တို့ လိုက်လာခဲ့သည်။ အောက်ထပ်တွင် ကျင်းပရေးကော်မတီက
 ခြင်း မရှိသဖြင့် သာမန်လူများ၊ ဈေးသည်များ၊ ကုန်ပစ္စည်းများကို တင်လာကြ
 အခန်းထဲတွင် ခုတင် နှစ်လုံး ရှိပါသည်။ သို့သော် အခန်းရှေ့တွင် ဂေါ်ဖီထုပ်ပုံကြီး
 ခရီးသွားများ၏ ဆူညံသံများ ဖြစ်သလို လှဲအိပ်နေသော ခရီးသွားများလည်း
 အေးအေးချမ်းချမ်း နေရမည်မထင်ပေ။ အပေါ်တွင် ကိုယ့်လူနှင့်ကိုယ် စောင်ခြံကာ
 လွှဲကောင်းမည် ဟု ကျွန်တော်က-

'ဒီအခန်းက မလိုက်ချင်ဘူးဗျာ' ဟု ဆိုရာ သူက

'အေးဗျို၊ အပေါ်ကနေ လိုက်တာကောင်းတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဒီအခန်းထဲ
 ချင်ဘူး' ဟုဆိုကာ နှစ်ယောက်သား အပေါ်သို့ ပြန်တက်ခဲ့လေသည်။ ကုန်းပတ်ပေါ်
 သောအခါ၌ ကုန်းပတ်အလယ်မှာ ကွက်လပ်လို ဖြစ်နေပြီး ဘေးပတ်လည်တွင်
 အစုနှင့် ကိုယ်ထိုင်ကာ စကားပြောနေချိန်၌ အတော်လေး ထွေလာပြီဖြစ်သော
 ဆရာယဉ်မင်းဝိုက်က-

'ကဲ အားလုံး ကဗျာရွတ်ဆိုပွဲ ကျင်းပကြရအောင်'ဟု လှုံ့ဆော်လိုက်သဖြင့်
 အသီးသီးမှ ကဗျာဆရာများ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ထကာ အလယ်တွင် ကဗျာ

ရွတ်ဆိုကြလေသည်။ အချိန်အတော်ကြာသည့်အခါ၌ ကဗျာဆရာယဉ်မင်းပိုက်က ကျွန်တော်က ပါဖောင်းမန်လုပ်မယ် ဟုဆိုကာ သင်္ဘောကုန်းပတ်လက်ရန်းပေါ် လေတော့သည်။ ထိုအခါ ကိုဝံသက စိုးရိမ်တကြီးဖြင့် ထကာ-

‘ကိုပိုက် အဲဒီလို မလုပ်နဲ့၊ ခင်ဗျားကလည်း ပုံမှန်မဟုတ်ဘူး။ လက်တန်းပေါ် ရေထဲချော်ကျသွားရင် အားလုံးကောင်းမှာ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားလည်း ဘာဖြစ်မှန်း အားလုံးလည်း ရွာရဖွေရနဲ့ ခရီးစဉ်နှောင့်နှေးတုန်မယ်။ ခင်ဗျားနောက် အဲဒီလို မလုပ်နဲ့ ဟုဆိုကာ ပန်းချီဆရာယဉ်မင်းပိုက်ကို ထဆွဲလေတော့သည်။ ကိုဝံသမှာ ထိုသို့ ရိမ်ကြီးသော လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ခရီးတစ်ခုမှာ ဒေါ်ဒေါ်လူထုဒေါ်အမာ ကွယ်လွန်သည့်အချိန်၌ အသက်အောင် ညတွင်းချင်းခရီးနှင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ Hi-Ace ကားတစ်စီးကိုစု၍ ခုံတန်းပြည့် လိုက်ပါခဲ့ကြလေသည်။ ကိုဝံသက ရှေ့ဆုံးတန်းတွင် သခင်အုန်းမြင့်နှင့် ထိုင်ရ၏။ သူကလည်း ကျန်းမာရေး သိပ်မကောင်း၊ အန်ကယ်ဦးအုန်းမြင့်မှာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်၍ ရှေ့တွင် သူတို့ထိုင်ရသည်မှာ သက်သောင့်သာရှိကြပါသည်။ ညောင်လေးပင်ကျော်အထိ ကျွန်တော်တို့ မပင်ပန်းကြသေး။ မောင်းနှင်အချိန်တွင် လယ်ကွင်းထဲရှိ ဇရပ်တစ်ခုကို လှမ်းမြင်လိုက်ရ၏။ ထိုခရီးကို ဦးစီးဦးဆောင်သော ကိုမိုးဝင်း၊ မဒုံတို့က ထည့်လာသော ထမင်းစားရန် ထိုနေရာကို ရွေးလိုက်ကြပါသည်။ အားလုံးလမ်းလျှောက်ကာ ဇရပ်ဆီ ဆင်းလာကြသည်။ ကိုထွန်းဝင်းငြိမ်း၊ ကိုအောင်ဆန်း စသော လူငယ်များက ထမင်းစားဖို့ ပြင်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့မှာ လယ်ကွင်းလျှောက်ပြီး ကန်သင်းရိုးတွင် ထိုင်လိုက်သည်နှင့် ကိုဝံသသည် ကျွန်တော်အလောသုံးဆယ် လျှောက်လာကာ ‘ဟေ့လူ ဟေ့လူ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ မထိုင်ဘဲ ခင်ဗျားဒုက္ခ ရောက်သွားမယ်’ ဟု ပြောကာ ကျွန်တော့်ကို အတင်းဆွဲထုတ်ကာ ကျွန်တော်လည်း ကမန်းကတန်း ထရပ်လိုက်၏။ နောက် သူက ဆက်၍ ‘အခုအချိန် မြွေပွေးအလွန်ပေါ့တဲ့ အချိန်၊ လယ်ကွင်းတွေထဲမှာ မြွေတွေက ခိုနေကြတာ။ ငါ့ဆုံးရတဲ့လယ်သမားတွေ မနည်းတော့ဘူးဗျ။ ဒါကြောင့် အပေါ့အလေးသွားတာ မခြောက်မလှန့်ဘဲ မသွား ရဘူး’ ဟု ဆိုသည်။ သူက ပဲခူးသား ဝေါ၌နေသူဖြစ်သော လယ်သမားအကြောင်း ကောင်းကောင်းသိ၏။ ထိုသို့ အစိုးရိမ်ကြီးတတ်သူ အမှတ်ရနေမိပါသည်။

ညလုံးပေါက်ကားမောင်းလာရပြီး မနက်အသုဘအမိ မန္တလေးသို့ ခရီးနှင့်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ သက်သောင့်သက်သာမရှိကြပေ။ ပျဉ်းမနားလောက်ရောက်သောအခါ ကားကို ခဏလက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွင် ဝင်နားသည့်အခါ သူသည် လက်ဖက်ရည်တွင် ကျွန်တော့်အနားလာပြီး ‘ခင်ဗျားခုံနားမှာ လာထိုင်မယ်ဗျ။ ခင်ဗျားဘေးမှာ ထိုင်တာလဲ’ ဟု မေး၏။ ကျွန်တော့်ဘေးတွင် ကိုမောင်ခင် (ဦးမောင်မောင်ခင်) ထိုင်သူ့ကိုယ်လုံးနှင့် ပြတင်းပေါက်ဘေးထားရသော်လည်း နောက်ကို ကောင်းကောင်း

ကျွန်တော်က 'လာခဲ့လေဗျာ စကားတပြောပြောနဲ့ဆိုတော့ မပျင်းတော့ဘူးပေါ့'ဟု
 သူ့ကို ကျွန်တော်နေရာထိုင်ခိုင်းပြီး ကျွန်တော်က အလယ်ခုံ အောင်ကျော်ဆန်းနေ
 နေထိုင်လိုက်လေသည်။ အောင်ကျော်ဆန်းမှာ ရှေ့ရှိ အန်ကယ်ဦးအုန်းမြင့်ဘေးတွင်
 နေထိုင်သလားမသိပေ။ ထိုညက နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ရသောသူ မရှိပေ။ အိပ်ချင်လာလျှင်
 ညလုံးပေါက်ဖွင့်သော လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဝင်ထိုင်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ကား
 အိပ်ချင်အောင်ဖြစ်သည်။ သူက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရောက်လျှင် ၁၀ မိနစ်၊ ၁၅
 နာရီ၊ ၁၈ မှေးခွင့်တောင်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ခွင့်ပြုပေးပါသည်။ နောက်နေ့
 အမိ မန္တလေးသို့ ရောက်သွားသည်။ အသုဘပို့လိုက်နိုင်ပါသည်။
 ထိုခရီးမှာ ဆရာမောင်ဝံသနှင့် နောက်ဆုံးအတူသွားဖြစ်သော ခရီးဖြစ်ပါသည်။
 အခါတွင် သူလည်း သူ့အလုပ်နှင့်သူ မအားတော့ပေ။ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများ ပို၍
 ပို၍ ရေးခွင့်ရလာသဖြင့် သူ့ရော ကျွန်တော်ရော မအားတော့ သူ့လျှောက်ထား
 ဖြည့်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်လည်း ကျလာသဖြင့် သူနှင့် အတွေ့ကျလာသည်။ ၃၃ လမ်းတွင်
 ကြသည်။ နောက် သူ ကင်ဆာရောဂါဖြစ်နေကြောင်း သတင်းကြားရလေသည်။
 စဖြစ်သည့်အချိန်တွင် သတိမထားမိလိုက်ကြဘဲ ရောဂါကျွမ်းမှ သိကြသဖြင့်
 သူ့မိသားစုရော သူ့ရော အနိုင်မတိုက်နိုင်ကြတော့ပေ။ သူ့ကို သတင်းမေး
 အခါ သူနိုင်ငံခြားဆေးကုဖို့ ရောက်နေချိန်၊ ဆေးရုံတက်နေချိန်များနှင့် ကြုံသော
 မတွေ့လိုက်ရတော့ပေ။ ၂၀၁၃ ခု၊ ဩဂုတ်လတွင် ဆရာမောင်ဝံသ ခရီးရှည်ကြီးကို
 သွားလေတော့သည်။ ကျွန်တော် ထိုခရီးရှည်ကြီးကို မလိုက်ရသေးပါ။ ကျွန်တော်
 မသွေ့ လိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။ သူနှင့် မရှေးမနှောင်း ခရီးရှည်ကို ဆက်လျှောက်
 မှားမှာ မင်းလူနှင့် ဒဂုန်တာရာတို့ ဖြစ်လေသည်။ မှတ်မှတ်ရရ သူနှင့်အတူ
 သော ခရီးတိုလေးများကို မှတ်တမ်းပြု ရေးသားလိုက်ရပါသည်။

ထက်မြက်

ကြယ်တရုတည့် ပန်းခရေ

စိုးအုပ်

မောင်ဝံသဆိုတဲ့ ဆရာကလောင်အမည်ကို ကျွန်တော် ပထမဆုံးစသိခဲ့ရတာက 'နိုင်သိ' စာအုပ်နဲ့ပါ။ နိုင်ငံရေးစာပေကို စပြီး စိတ်ဝင်စားလာခဲ့တာက 'ဘုံဘဝမှာဖြင့်' ဆစ်တော်လှန်ရေးနှင့် တိုင်းကြီးဆယ်တိုင်း 'အရှေ့ကနေဝန်းထွက်သည်ပမာ' 'စစ်အုပ်စိုးခန့်သည်' စတဲ့ စာအုပ်တွေနဲ့ ဖြစ်ပေမယ့် ဘာသာပြန်နိုင်ငံရေးစာပေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆုံး ထိတွေ့မိတဲ့ စာအုပ်က 'နစ်ဆင်' ဖြစ်တာမို့ ဆရာရဲ့ ကလောင်အမည်ကို ကျွန်တော် အဲဒီကတည်းက စွဲမြဲ မှတ်မိသွားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီနောက်ပိုင်း ကိုယ်တိုင်က ကျောင်းသားနိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ထဲ တစ်ခါတည်း တိုးဝင်လာခဲ့ချိန်မှာ ဆရာဟာ ဘာသာပြန် စာရေးဆရာတစ်ယောက်မျှသာမဟုတ်ဘဲ ကျွန်တော်တို့ ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်သဖွယ် တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နား ကြားလာခဲ့ကြရတဲ့ ဇူလိုင်ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံကြီးရဲ့ တပ်သားတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိလာရပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်းမှာ ကိုဗဆွေလေး၊ ကိုသက်၊ ကိုဉာဏ်ဝင်း၊ ကိုဇော်စတဲ့ အဲဒီအရေးတော်ပုံက ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ အမည်တွေနဲ့အတူ ရင်ဆိုင်ခင်ဆွေ၊ အပိုင်းလေး ဝန်ကြီးချုပ်စိုးသိမ်းစတဲ့ ဆရာတို့ရဲ့ အမည်ပြောင်တွေကိုလည်း သိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် အဲဒီစာအုပ်တွေ စဖတ်မိတဲ့အချိန်၊ အဲဒီအမည်တွေ ကြားဖူးတဲ့အချိန်က နိုင်ငံရေးအခြေအနေက ကျွန်တော်တို့လို ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်လူငယ်တွေမပြောနဲ့ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးခေတ် (ဖဆပလ) ခေတ်။ (ပထမ) ဝါရင့်နိုင်ငံရေးသမားကြီးတွေတောင် (မဆလ) ပုံစံခွက်ထဲ ပိတ်မိနေကြတဲ့ အခြေအနေက ကျွန်တော့်အတွက် အဲဒီဝါရင့် နိုင်ငံရေးသမားကြီးတွေ၊ ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ လူကိုယ်တိုင် သိကျွမ်းရင်းနှီးဖို့ဆိုတာ အိပ်မက်တောင် မမက်ခဲ့ဘဲ ကိစ္စတစ်ခုပါ။ ကျွန်တော်က နယ်မြို့ငယ်လေးတစ်မြို့မှာ ကြီးပြင်းအရွယ်ရောက်ခဲ့တဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ မိသားစုဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်းက နိုင်ငံရေးနဲ့ အတော်ကလေးဝေးတဲ့ အ

အသလို အိပ်မက် မမက်ဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းရင်းတစ်ခု ဖြစ်မယ်

ဒီလိုနဲ့ (၁၉၇၆) မတ်လမှာဖြစ်ပွားတဲ့ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအရေးအခင်းမှာ ကျွန်တော် ထောင်ထဲရောက်သွားပြီး ထောင်ထဲမှာ အတော်ကြာကြာ နေလိုက်ရပါတယ်။ အဲဒီကာလအတွင်း စိတ်ခန္ဓာမှာရော ရုပ်ခန္ဓာမှာပါ လုံး မပျောက်နိုင်တော့တဲ့ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တွေရလောက်အောင် ပြင်းထန်တဲ့ ပန်းမှုတွေနဲ့ တစ်လျှောက်လုံးနီးပါး ကြုံခဲ့ရပေမယ့် ရရှိခဲ့တဲ့ဘေးထွက်ထုတ်ကုန် (product) တစ်ခုကတော့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးနဲ့ နိုင်ငံရေးဇာတ်ကောင်တွေအကြောင်း ကလေး ပြည့်ပြည့်စုံစုံ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း သိခွင့်ရသွားခဲ့တာပါပဲ။ ကိုကိုးကျွန်းက အကြောင်းနဲ့ ဆဲဗင်းဇူလိုင်အရေးအခင်းအကြောင်းဆိုရင် ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုရှည်ကြီးတွေ ပြန်ပြောဖတ်ရသလို အသေးစိတ်သိခွင့်ရခဲ့တာဟာ အဲဒီအကျဉ်းစံကာလအတွင်း အဆိုးထဲက အကောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

အခုကို လူကိုယ်တိုင် ပထမဆုံးတွေ့ဖူးခဲ့တာကတော့ (၁၉၈၉)နှစ်ဦးပိုင်း သိပ်သည်းသားလမ်း ခြံနံပါတ် (၄၄-၅၄)မှာ ဖွင့်ထားတဲ့ (NLD) ဌာနချုပ်မှာပါ။ စာတွေထဲမှာပဲ သိခဲ့ရဖူးတဲ့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးဇာတ်ကောင်တွေကို လူကိုယ်တိုင် ကာ အဲဒီနေရာ အဲဒီကာလမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါက သတင်းစာဆရာကြီး ဦးဝင်းတင်ပေါ့။ အဲဒါက ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာမောင်မိုးသူလေ။ အဲဒါက ပို့သခဲ့သော မောင်သော်က၊ အဲဒါက အပိုင်းလေးစိုးသိမ်းခေါ်တဲ့ စာရေးဆရာမောင်ဝံသပေါ့။ ဆုံဘဝမှာဖြင့် သခင်တင်မြ၊ ဟိုပုပုကလေးက ဗိုလ်ချုပ်ကလေးအောင်ရွှေလေ၊ ပြုံးပြုံးနဲ့ လူကြီးက ဦးနေဝင်းနဲ့ ပထမဆုံးပြဿနာတက်ပြီး တိုင်းမှူးရာထူးက ဗိုလ်မှူးကြီး ကြည်မောင်ပေါ့။ စသဖြင့် စသဖြင့် သူ့ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသိတဲ့

လူတွေက လက်ညှိုးထိုးပြကြလို့ အဲဒီတုန်းက ပါတီဝင်ကတ်ပြား ရေးတဲ့ ဆက်သွယ်
ဝန်ထမ်းတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော် သမိုင်းစာအုပ်တွေထဲက ဇာတ်ကောင်တွေ
အရှင်လတ်လတ် မြင်တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းက ဆရာ့ကို ကျွန်တော်သိခဲ့ရုံပဲ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကွင်းထဲက
ကြီးမင်းသား မင်းသမီးတွေကို ဘေးနားက ဝိုင်းကြည့်နေကြတဲ့ ပရိသတ်ထဲက တစ်ယောက်
က သိသလိုမျိုးပါ။ ဘာမှ သိပ်ပြီး အမှတ်တရဖြစ်စရာ မရှိပါဘူး။ မှတ်မှတ်ရရရှိခဲ့တဲ့
ဆုံးတွေ့ဆုံမှုက (၅/၉၀) ကြေညာချက်ကိစ္စ ကျမှပါ။ (၅/၉၀)ဆိုတာက (နဝတ)ရဲ့
စော်ကားတဲ့ (၁/၉၀) ကြေညာချက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့လို တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ
မရပ်နိုင်ဖြစ်နေကြချိန်မှာ (NLD) က အဲဒီကြေညာချက်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်
လို့ လက်မှတ်ထိုးလိုက်ရတဲ့ ကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြည်သူတွေကို ရှင်းပြတဲ့ ကြေညာချက်
ဖြစ်ပါတယ်။ ရွှေဂုံတိုင် (NLD) ရုံးထဲမှာ စုဝေးစောင့်ဆိုင်းနေကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့
လှုပ်ရှားသူတွေကို (၅/၉၀) အကြောင်း ထွက်ပြီး ရှင်းပြသူက ဆရာမောင်ဝံသ ဖြစ်ပါတယ်။
အဲဒီတုန်းက ဆရာပြောခဲ့တဲ့ ဟောဒီစကားတစ်ခုကို ကျွန်တော်အခုအထိ မှတ်မိနေပါ
တယ်။ 'ကျွန်တော်တို့ တီးခေါက်ကြည့်ပြီးပြီ... အခုအချိန် (NLD) က အစိုးရဖွဲ့လိုက်
ထောက်ခံပါမယ်လို့ပြောတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုမှ မရှိဘူး' ဆိုတဲ့ စကားပါ။ ကျွန်တော်အဖို့
စောင့်နေကြသူ အတော်များများက အဲဒီစကားကို သဘောမကျကြသလို (၁/၉၀) တို့
နာပါမယ်လို့ (NLD) က လက်မှတ်ထိုးလိုက်တဲ့ ကိစ္စအပေါ်လည်း မကျေနပ်ကြပါဘူး။
ကြောင့် ဆရာ့ကို လူအတော်များများက အင်တိုင်းစောင့်ကြည့်နေကြပြီး စောဒကတက်ခဲ့ကြ။ ဝူးဝူးဝါးဝါး
ခဲ့ကြတာကို ကျွန်တော် မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝန်ခံရရင် ဆရာ
အဝင် (၁/၉၀) ကို လက်မှတ်ထိုးဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတဲ့ (NLD) ခေါင်းဆောင်တွေ
စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်သွားတဲ့ လူတွေထဲမှာ ကျွန်တော်လည်း ပါဝင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ကြိမ် ဆရာ့ကို ပြန်တွေ့ရတာက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အိမ်အထဲ
ချုပ်က ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်လွတ်လာခဲ့ပြီးနောက် ခြံအမှတ် (၅၄)မှာ ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့
ပေးဟောပြောပွဲတွေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ (နဝတ)ရဲ့ ရက်စက်ကြမ်း
သလောက် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲလှတဲ့ ဖိနှိပ် နှိပ်ကွပ်ရေး နည်းလမ်းတွေနဲ့ ပတ်သက်
အတော်ကလေး နဖူးတွေ၊ ခူးတွေ၊ တွေ့ခဲ့ကြပြီးပြီမို့ ဆရာအပါအဝင် (NLD) ခေါင်း
တွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ရင်ထဲက အဆိပ်တွေလည်း အတော်များများ ပြယ်
ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက လုပ်တဲ့ ပညာပေးဟောပြောပွဲတွေကို ကျွန်တော် တစ်ခု
သွားတက်ခဲ့ပြီး ဆရာ့ရဲ့ ဟောပြောချက်ထဲက စာကို စနစ်တကျ ဖတ်ရှုသူတစ်ယောက်
အညွှန်းကတ်ပြားလေးတွေလုပ်တဲ့ အလေ့အထကို ပျိုးထောင်ရမယ်ဆိုတဲ့ ဟောပြောချက်
'မြန်မာ့သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန် ပြုစုရေးအဖွဲ့' အကြောင်း ဟောပြောချက်တွေကို ကျွန်
အခုအထိ မှတ်မိနေပါတယ်။ ဆရာက မြန်မာ့သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန် ပြုစုရေးအဖွဲ့ထဲထဲ
ဆရာရင်းတစ်ယောက်ကို' ဆရာ... (နဝတ)ရဲ့ ကမကထပြုမှုအောက်မှာ သမိုင်းပြန်

အဖွဲ့ပေါ့မလား' လို့ မေးတော့ အဲဒီဆရာကြီးက 'ငါကတော့ ဖြစ်ရပ်မှန်အတိုင်း ရေးရင် ဒီအဖွဲ့ထဲမှာ မပါဘူးလို့ ပြောပြီး ပါနေတာကွ၊ ဒီတော့ မင်း ငါ့ကိုတော့ ချစ်တဲ့လား၊ အေး ငါမပါတော့ဘူးဆိုရင်တော့ ငါလည်း အာမမခံနိုင်ဘူး' လို့ ပြောကြောင်း ဆရာက ပြောပြခဲ့တာပါ။

ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရပါ ရင်းနှီးလာခဲ့တာကတော့ ဆရာနောက်ဆုံး ဆောင်ရွက်လွတ်လာခဲ့ပြီးနောက်မှာပါ။ (၂၀၀၁)ခုနှစ်လောက် ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။ အဲဒီတောင်မြို့နယ် (NLD) ဒု-ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ ဗဟိုသတင်းနဲ့ ပြန်ကြားရေးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်နေတဲ့ ဆရာ့အောင်ရဲ့ အိမ်က အဲဒီတုန်းက နိုင်ငံရေးသမားတစ်ချို့ရဲ့စုရပ်ပါ။ သူက သူခင်မင် ပြည်ညိုတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို သူ့အိမ်မှာ မကြာခဏ ထမင်းဖိတ်ကျွေးလေ့ ရှိပါတယ်။ သူ့ရဲ့ (သ/၄၂၇၂)တောင်းအော်စကားကလေးနဲ့လည်း နိုင်ငံရေးသမားတွေကို နိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ သာရေးနာရေးတွေ (NLD) ရုံးချုပ်မှာ လုပ်တဲ့ နှစ်ပတ်လည် သင်တန်းပေးအိမ်မှာလုပ်တဲ့ နိုင်ငံရေးအခမ်းအနားတွေကို သွားလေ့ရှိပါတယ်။ ထမင်းဖိတ်ကျွေးဖူးတဲ့ သူ့ကားစီးဖူးတဲ့ လူသိများတဲ့ နိုင်ငံရေးသမားတွေထဲမှာ အဲဒီအခမ်းအနားမှာပါ။ သခင်တင်မြ၊ ဦးချစ်လှိုင် (ကိုကိုမောင်ကြီး)၊ ဦးထွန်းတင်၊ တော် ဦးအေးသာအောင် စသည့်အပြင် ဆရာမောင်ဝံသလည်း မကြာမကြာ တွေ့ရတယ်။ မင်းကိုနိုင်၊ ကိုကိုကြီး၊ ပြုံးချိုတို့လည်း ပထမဆုံးအကြိမ် ထောင်ကလွတ်လာပြီး မကြာမကြာ သူ့အိမ်မှာ ထမင်းစားဖူး၊ သူ့ကားကိုစီးဖူးခဲ့ကြပါတယ်။ ကိုကျော်အောင် ထမင်းစိုင်းနဲ့ အဲဒီနိုင်ငံရေးသမားတွေရဲ့ သာရေးနာရေးပွဲတွေ၊ အခမ်းအနားတွေ၊ ပြည်နေ့တွေမှာ တွေ့ကြဆုံကြရင်း ဆရာနဲ့ ကျွန်တော် တစ်စတစ်စ ပိုမိုရင်းနှီးခင်မင် ဖြစ်လာတယ်။

ဆရာနဲ့ကျွန်တော် နိုင်ငံရေးအရ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုကနေ စာပေအရ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုပါ တာတာက ကျွန်တော် (Reporter) နိုင်ငံတကာဂျာနယ်မှာ အယ်ဒီတာချုပ် အဖြစ် ရောက်တဲ့အချိန်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဂျာနယ် ကျွန်တော့်လက်ထဲရောက်လာတာနဲ့ အတူတူ ဆောင်းပါးရော အခြားအကြံဉာဏ်တွေပါ ကျွန်တော် ပထမဆုံးသွားရောက် တာတာ ဆရာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက နိုင်ငံတကာရေးရာ ဆောင်းပါးရေးသူတွေ အတော့ဆုံးဖြစ်နေတာက ဆရာမောင်စူးစမ်းပါ။ ဆရာမောင်စူးစမ်းကို (NLD) ဆိုင်ခါတလေ တွေ့ဖူးတာကလွဲပြီး ကျွန်တော် မရင်းနှီးပါဘူး။ ဆရာမောင်စူးစမ်းဆီ သွားလို့လျှင်လျှင် ပြောလိုက်တော့ ဆရာက ချက်ချင်းပဲ မိတ်ဆက်စာတစ်စောင် ပေးတယ်။ အဲဒီစာကို ယူပြီး ကျွန်တော်တို့ ဇနီးမောင်နှံ မိုးတွေ သည်းကြီးမည်းကြီးရွာ သွားနေ ခဲ့ရေတွေပေါင်လယ်လောက်အထိ မြုပ်နေတဲ့ ကန်တော်ကလေးရပ်ကွက်ထဲ သွားမောင်စူးစမ်းအိမ်ရောက်သွားတော့ ဆရာက ဆရာမောင်ဝံသရေးပေးလိုက်တဲ့ စာကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ ကြက်စုတ်ကလေးတွေလို တစ်ကိုယ်လုံး ရေတွေ ပြည့်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ဇနီးမောင်နှံကိုကြည့်ပြီး သနားသွားတာတစ်ကြောင်းကြောင့်

ဖြစ်မယ်ထင်ပါရဲ့။ ဂျာနယ်ပေါင်းစုံအတွက် တစ်နေ့မပြတ် ဆောင်းပါးတွေ ရေးပေးကြားက ကျွန်တော့်ဂျာနယ်အတွက်လည်း ရေးပေးမယ် လို့ ကတိပေးလိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်လက်ထဲရောက်လာတဲ့ (Reporter) ဂျာနယ်ဟာ ဆရာနဲ့ မောင်စူးစမ်းတို့ရဲ့ ဆောင်းပါးတွေအပြင် ဆရာကပဲ မိတ်ဆက်ပေးတဲ့ ဆရာကျော်ထွန်း ဆရာမောင်မောင်လှိုင် (အုပ်စိုက်ကု)တို့ရဲ့ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးတွေနဲ့အတူ စောင်ရေးသာသာ ပြန်ထောင်တက်လာခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဆရာက မောင်ဝံသအတွက် အမည်အပြင် ဝန်ဇင်းကလောင်အမည်နဲ့ပါ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးတွေ ရေးပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်လည်း နိုင်ငံရေးပွဲတွေမှာသာမက ဂျာနယ်တစ်စောင်တည်း စာတည်းနဲ့ စာရေးသူအဖြစ် ထိစပ်လာကြတော့ တစ်နေ့တခြား ပိုရင်းနီးလာကြပြီ။ တပည့် ရဲဘော်ရဲဘက် ညီအစ်ကိုလို ဆက်ဆံရေးက ခိုင်မြဲလာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကာလမှာ စာအကြောင်း ပေအကြောင်း နည်းနည်းပဲ ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့ကြပေမယ့် နိုင်ငံရေးအကြောင်းတော့ ကြုံတဲ့အခါတိုင်း သူ့အမြင် ကိုယ့်အမြင်ကို မကြာခဏဆိုသလို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီကျမှ ဆရာပြောပြလို့ (၉၀) ရွေးကောက်ပွဲပြီးစ (နောင်က လိမ်ကကျစ် ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်တွေထုတ်ပြီး မရိုးမသားလုပ်တော့မယ်ဆိုတဲ့) တစ်နေ့တခြား ပိုမို ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာချိန်မှာ အဲဒီအကျပ်အတည်းထဲက ဖောက်ခွဲနိုင်ဖို့ ဆရာတင်ပြခဲ့တဲ့ အဆိုတစ်ခုအကြောင်း ကျွန်တော် သိခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်း လူတွေ သိပ်မသိခဲ့ကြဘူး လို့ ဆရာက ပြောပြပါတယ်။ အဲဒါကတော့ အနိုင်ရ အနိုင်ရ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး လွှတ်တော်ခေါ်ပေးဖို့ (နောင်က) စုပေါင်း တောင်းဆိုကြမယ်၊ တောင်းဆိုချက်မရမချင်း လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် (အခု ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ဖြစ်နေတဲ့) ပြည်သူ့လွှတ်တော်အဆောက်အအုံ ပြည်သူ့ရင်ပြင်မှာ စခန်းချနေထိုင်ကြမယ် ဆိုတဲ့အဆိုပါ။ ဆရာက အဲဒီလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေအတွက် စားရေးသောက်ရေး ကိုယ်လက်သန့်စင်ရေးကအစ အထူးသန့်စင်မှု သူ စီစဉ်ထားပုံကို တင်ပြခဲ့တယ် လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာရဲ့ အဲဒီအဆိုကို အကောင်အထည် ပေါ်မလာခဲ့ဘူး လို့ ဆရာက ပြောပါတယ်။

(၆၄)လမ်းမှာရှိတဲ့ ဂျာနယ်တိုက်ကနေ စာမူယူဖို့ ညနေဘက်တွေမှာ (၃၃) ဆရာ့အခန်းကို ကျွန်တော်ရောက်သွားတဲ့အခါ တစ်ခါတလေမှာ ဆရာက 'လာဗျာ ဝိုက်ဆာနေပြီ မဟုတ်လား၊ ကျွန်တော်က သတင်းစာတိုက်မှာ အကြာကြီး လုပ်ခဲ့ဖူးသိတယ်၊ ဒီအချိန်ဆို ဝိုက်ကဟာပြီ' ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို (၃၆)လမ်းမှာ ဆန်ပြုတ်ဆိုင်ခေါ်သွားပြီး ဆန်ပြုတ်အိကြာကွေးကွေးတတ်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ (၃၃)လမ်းထိပ်က ဆိုင်မှာ မုန့်ဟင်းခါးကျွေးတတ်ပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါဆေးလက်ရွေးစင်မှာ လက်ဖက်ရည်တိုက်တတ်ပါတယ်။

(၂၀၀၇) ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးအပြီး ထုတ်ဝေသူနဲ့ ကျွန်တော် သဘောတူညီမရဖြစ်ပြီး ကျွန်တော် (Reporter) အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ်က နုတ်ထွက်လိုက်ပါတယ်။

အင်အားစုများသည် ရပ်သွားပါတယ်။ အဲဒီနောက် ဆရာ့အဆက်အသွယ်နဲ့ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်
အင်အားစုများ ညှိထုတ်ဝေတဲ့ ဘောလုံးဂျာနယ်တစ်စောင်မှာ ကျွန်တော်လုပ်ပါတယ်။ နောက်
အင်အားစုများ ညှိထုတ်ဝေတဲ့ 'အက်ရှင်တိုင်း' ဂျာနယ်မှာ ဝင်ရေးပါတယ်။ အဲဒီ
အင်အားစုများတော့ 'သစ္စာ' ဂျာနယ်မှာ နိုင်ငံတကာရေးရာ သတင်း ဘာသာပြန်အဖြစ်
ကျွန်တော်အလုပ်ဝင်နိုင်စေဖို့ အဲဒီဂျာနယ်ရဲ့ စီအီးအို ကိုသောင်းထိုက်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပါ
တယ်။ ဆရာက 'ပြည်သူ့ခေတ်' ဂျာနယ်ကို သူ့ကိုယ်တိုင်ထုတ်ဝေခွင့်ရရှိလာတော့လည်း
ကျွန်တော့်ကို အဲဒီဂျာနယ်မှာ နိုင်ငံတကာသတင်းဆောင်းပါးတွေကို အတွဲ (၁)၊ အမှတ်
အစဉ်အစဉ် ပါဝင်ရေးသားစေခဲ့ပါတယ်။

(၆. အ. ၆)က သူ့ရဲ့ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံက ရေးဆွဲလိုက်တဲ့ အခြေခံဥပဒေကို
အင်အားစုမှာ အတည်ပြုလိုက်ပြီးတဲ့နောက် (၂၀၁၀)ထဲမှာ ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ဖို့ စိုင်းပြင်းလာ
တယ်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးအင်အားစုတွေထဲမှာ သဘောထားကွဲပြားမှုတွေ
အင်အားစုပေါ်ပေါက်လာပါတယ်။ ဆရာနဲ့ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီကိစ္စမှာ သဘောထားချင်း
အင်အားစုဆိုင်ခဲ့ပါတူး။ အဲဒီရွေးကောက်ပွဲဟာ လွတ်လပ်ပြီး တရားမျှတတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်
အင်အားစုတစ်ခုဆိုတဲ့ အချက်အပေါ်မှာ ကျွန်တော်ရော ဆရာပါ တစ်သဘောတည်းရှိပေမယ့်
အင်အားစုကောက်ပွဲအပေါ် မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေ ဘယ်လိုရပ်တည်ကြမလဲ ဆိုတဲ့
အင်အားစုမှာတော့ သဘောထားကွဲလွဲကြပါတယ်။ ဆရာက အဲဒီရွေးကောက်ပွဲမှာ (NLD)
အင်အားစုဝင်သင့်ပေမယ့် ကြုံ့ခိုင်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီကို မကြိုက်တဲ့ မဲဆန္ဒရှင်တွေ မဲထည့်စရာ
အင်အားစုအတွက် ရွေးကောက်ပွဲဝင်လိုတဲ့ အခြားဒီမိုကရေစီအင်အားစုတွေရှိရင် ရွေး
ကောက်ပွဲဝင်သင့်တယ်။ သူတို့ကို ထောက်ခံရမယ်လို့ ယူဆပါတယ်။ ကျွန်တော့် အယူအဆ
အင်အားစု အဲဒီခဲမှူးစုရွေးကောက်ပွဲကို လုံးဝဥသည့် သပိတ်မှောက်ရေး ဖြစ်ပါတယ်။ (NLD)
အင်အားစုဝင်စရာမလို၊ အခြားဘယ်ဒီမိုကရေစီအင်အားစုမှလည်း ဝင်စရာမလိုဆိုတဲ့ ရပ်တည်
အင်အားစု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဆရာ့လို ရပ်တည်ခဲ့သူတွေထဲမှာ ဆရာမောင်စူးစမ်းနဲ့
အင်အားစု ဩဇာအရှိန်အဝါကြီးတဲ့ စာရေးဆရာတစ်ချို့လည်း ပါဝင်ပါတယ်။ ဆရာက သူ့ရဲ့
အင်အားစုရပ်တည်ချက်ကို တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် ပြောဆိုရေးသားတာမျိုး သိပ်မရှိခဲ့တာတောင်
အင်အားစုမောင်စူးစမ်းနဲ့တွဲပြီး သင်္ကြန်သံချပ်ထဲမှာ သင်္ကြန်ခဲခဲရတာကို ကျွန်တော်မှတ်မိနေပါ
တယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့တဲ့အခါ အဲဒီအကြောင်း စကားစပ်မိတော့ ဆရာက 'ဘယ်
အင်အားစုနိုင်မလဲဗျာ၊ နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ ဘယ်သူကြိုက်ကြိုက် မကြိုက်ကြိုက် ကိုယ့်
အင်အားစုဦးပွား ထိခိုက်မှာကို မကြောက်ဘဲ ကိုယ်ယုံကြည်တာကို ပြောရဲ ရေးရဲ ရမှာပဲ' လို့
အင်အားစုဆိုခဲ့ပါတယ်။

(၂၀၀၂-၂၀၁၃)လောက် ဆရာ 'ပြည်သူ့ခေတ်ဂျာနယ်' တာဝန်၊ မြန်မာနိုင်ငံ
အင်အားစုစာဆရာအသင်းတာဝန်၊ အမျိုးသားသတင်းဆုတာဝန်၊ အမျိုးသားစာပေဆု
အင်အားစုအသင်းရေးကော် မတီဝင်တာဝန်၊ သတင်းစာပညာ သင်တန်းတာဝန်တွေနဲ့ ဂျင်ခြေလည်
အင်အားစု အွန်လိုင်းပေါ်မှာ နာမည်ဝှက်နဲ့ တိုက်ခိုက်ခံရတော့လည်း ဆရာက ကျွန်တော့်ကို

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ခေါ်ပြီး သူ့ရဲ့ ခံစားချက်တွေကို ရင်ဖွင့်ပြခဲ့ပါတယ်။ အွန်လိုင်းပေါ်က ထိုးနှက်တိုက်ခိုက်သူ ဘယ်သူဖြစ်နိုင်တယ် သူ့ဘက်က ပြန်လည်ရေးသားသူ ဘယ်သူဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာ တွေကိုလည်း ကျွန်တော့်ကို ယုံယုံကြည်ကြည် ပြောပြခဲ့ပါတယ်။

ဆရာနဲ့ ကျွန်တော် အချို့သော နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေမှာ အမြင်မတူခဲ့ကြပေမယ့် ဆရာကို ကျွန်တော့်ရဲ့ စာပေဆရာ၊ နိုင်ငံရေးဆရာတစ်ဦးအဖြစ် ကျွန်တော်တစ်လျှောက် သဘောထားခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခါတော့ ဆရာ့အခန်းမှာ ထိုင်စကားပြောနေကြရင်း ကျွန်တော်က 'အခုမှ ကျွန်တော် တဖြည်းဖြည်း ပို ပိုပြီး သဘောပေါက်လာတယ်ဆရာ၊ တကယ်တော့ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ကျွန်တော်ဖြစ်ချင်တာက ဆရာလို နိုင်ငံရေးအပေါ် အခြေမခံစားရေးဆရာတစ်ယောက်ပဲ'လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ဆရာက 'ဖြစ်ချင်ရင် ကြိုးစားလေ့လာခင်ဗျားမှာ ဖြစ်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းတွေ အများကြီးရှိတာပဲ'လို့ ပြန်ဖြေပါတယ်။

ဆရာမှာ ကြောက်စရာ ကင်ဆာရောဂါကြီး စွဲကပ်နေပြီဆိုတာ မသိရင်တော့ တစ်ညနေမှာ ကျွန်တော်၊ ကိုကျော်အောင်၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဆရာမ ကျွန်းမြို့နယ် (NLD) လူငယ်တာဝန်ခံဟောင်း ကိုကြည်ထွန်းတို့ တွေ့ဆုံပြီး စကားပြောခဲ့ကြတဲ့ ညနေခင်းတစ်ခု စာမျိုးဆက် ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆရာပြောခဲ့တဲ့ သူ့ရဲ့ မျှော်မှန်းချက်အကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော် အခုအချိန်မှာ ပြန်သတိရနေပါတယ်။ အခုဆိုရင် (NLD) နဲ့ ၈၈ ဟာ ဆရာမျှော်မှန်းခဲ့တဲ့ အခြေအနေမျိုးဆီသို့ တစ်ထက်တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာနေပုံ ရတာကြောင့် ဆရာတမလွန်က ကြည့်ပြီး ကျေကျေ နပ်နပ် ပြုံးနေလိမ့်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် သေချာပေါက် ပြောရပါတယ်။

ဆရာက ဥပဓိရုပ် တင့်တယ်ခုံညားသလောက် စိတ်ဓာတ်အင်မတန်ကြံ့ခိုင်တင်းသွပ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာအဆုတ်ကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်နေပြီဆိုတာကို သိခဲ့ချိန်နောက်ပိုင်း ဘားလမ်းကွန်ဒို အိမ်ကို ကျွန်တော် မကြာမကြာ ရောက်သွားလေ့ရှိပါတယ်။ ဆရာရောဂါ အခြေအနေမေးပြီး အားပေးနှစ်သိမ့်စကားပြောမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ရောက်သွားတဲ့အခါတိုင်း ဆရာက အမြဲတမ်း ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် တက်တက်ကြွကြွ ရယ်ရယ်မောမောနဲ့ချည်းမို့ အဲဒီစကားမျိုး ကျွန်တော် တစ်ခါမှ မပြောဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ အရင်လိုပဲ နိုင်ငံရေးအကြောင်းပဲ ဆွေးနွေးပြီး ပြန်ခဲ့ရတာပဲ။ လူနာလာမေးတာနဲ့ တစ်ခါမှ မတူခဲ့ပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ (MCC) မှာလုပ်တဲ့ ရှစ်လေးလုံးငွေရတု အခမ်းအနား ပထမနေ့အပြီးအထိ ဝိတိုရိယဆေးရုံကို ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုဝင်ကြည့်ကြတဲ့အခါမှာတော့ ဆရာ့အခြေအနေ အသလို မဟုတ်တော့ပါဘူး။ သူ့လက်ကို ဆုပ်ထားတဲ့ ကျွန်တော့်လက်ကို အခြားသူ တစ်ဖက်နဲ့ ခပ်ဖွဖွပြန်ဆုပ်ထားရင်း ဆရာက ကျွန်တော့်ကို 'ကင်ဆာကျိတ်က ဦးနှောက်ထဲကို ရောက်သွားပြီတဲ့ဗျာ၊ ဘယ်တတ်နိုင်မလဲ၊ ကံဆိုးကံကောင်းပဲ' လို့ လေသံ ခပ်ယုယု ပြောလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်းရင်ထဲမှာ အတော်ကလေးမကောင်း ဖြစ်နေပေမယ့်

ဆရာတို့ ဆက်ခံရတတ်ကြသွားစေချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ 'ဆရာသွားလို့ မဖြစ်သေးဘူးနော်၊ သမ္မတဖြစ်အောင် လုပ်ပေးရမယ့်တာဝန်ရှိသေးတယ်' လို့ ပြောလိုက်တော့ ခပ်ဖျော့ဖျော့ ပြုံးပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေးသမား စာရေးဆရာတစ်စု (ကျွန်တော်၊ မုံရွာအောင်ရှင်၊ နေဝင်းစံ၊ ကိုကျော်အောင်) နတ္ထလင်း (NLD) ရုံးမှာ စာပေဟောပြောပွဲ လုပ်နေချိန်မှာ ဆရာကွယ်လွန်တဲ့ သတင်းရောက်လာပါတယ်။ စာပေဟောပြောသူဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်ဟောပြောရမယ့် အလှည့်ရောက်ခါနီးမှာ သတင်းရောက်လာတာမို့ ကျွန်တော်ရင်ထဲ မကောင်းဖြစ်သွားခဲ့ပေမယ့် အဲဒီသတင်းကို ဟောပြောပွဲကြောညာဖို့ ကိုကျော်အောင်ကို မေတ္တာရပ်ခံပြီး ကျွန်တော် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားတဲ့ စာတမ်း ဖန်မပျက် ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဟောပြောပွဲအပြီး ရန်ကုန်အပြန်ခရီးမှာတော့ ကျွန်တော် ဘယ်သူနဲ့မှ စကားမပြောဖြစ်တော့ပါဘူး။ ဆရာနဲ့ ကျွန်တော် ဘဝပုံရိပ်တွေကိုပဲ တစ်လမ်းလုံး ပြန်လည်မြင်ယောင်ရင်း ယူကျုံးမရ ခံစားနေရတယ်။

(၆. ၀. တ) (န. အ. ၈)ခေတ် တစ်လျှောက် ကျွန်တော် ယိမ်းယိမ်းယိုင်ယိုင် ငေးငေးဆွေဆွေဝေဝေတွေ ဖြစ်မယ်ကြံတိုင်း ကျွန်တော်ပခုံးကို ကိုင်လှုပ်ဆွဲလှည့်ပြီး လမ်းထဲမှာ ပြန်တည့်ပေးခဲ့တဲ့ ဆရာ သုံးဦးရှိခဲ့ပါတယ်။ ဆရာဦးဝင်းတင်၊ ဆရာလူထုဦးစိန်ဝင်း၊ ဆရာမောင်ဝံသတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အခု အဲဒီဆရာ သုံးယောက်စလုံး ကမ္ဘာကြီးပေါ်က ဆရာတို့ကွယ်သွားခဲ့ကြပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတို့ဟာ လောကကြီးထဲက ပျောက်ကွယ်သွားကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အကြောင်းကတော့ ဆရာတို့ရဲ့ ဝိညာဉ်များဟာ အခြားအခြားသော ကမ္ဘာတစ်ခုကောင်း အာဇာနည်များလိုပဲ ကောင်းကင်မှာ ကြယ်တာရာများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲပြီး ထာဝရ တည်ရှိသွားမှာ အသေအချာဖြစ်လို့ပါပဲ။

ဆရာကကြီးမှာ ပန်းတွေ အမျိုးမျိုးရှိကြပါတယ်။ အချို့သောပန်းတွေက အော်ဂလီ၊ အချို့က အနံ့ဆိုးကြောင့် လူတွေက ဝေးဝေးက ရှောင်ကြပါတယ်။ လက်ခုပ်ပန်းလို အနံ့ဆိုးပဲ။

အချို့သောပန်းတွေကတော့ ရှုလိုက်မိတာနဲ့ မူးဝေအော့အန်ဖြစ်ရလို့ လူတွေက ခြောက်နဲ့ကြပါတယ်။ ပဒိုင်းပန်းလို အဆိပ်ပန်းမျိုးပါ။ အချို့ပန်းတွေကတော့ အရောင်အလှပတင့်တယ်တာကြောင့် လူတွေနှစ်သက်ကြပေမယ့် မွှေးရနံ့လှိုင်ကြာသင်းယုံခြင်းကြောင့် တရွိုက်မက်မက် ခုံမင်မြတ်နိုးခြင်း မခံကြရပါဘူး။ ဂန္ဓမာလိုပန်းမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အချို့ကတော့ အဆင်လည်းလှ ရနံ့လည်းမွှေးတာမို့ လူတွေ ခုံမင်မြတ်နိုးကြပေမယ့် အနံ့က သိပ်ကြာရှည်မခံတာကြောင့် စွဲလမ်းတသခြင်း မရှိကြပါဘူး။ နှင်းဆီလိုပန်းမျိုးပါ။ အချို့သောပန်းတွေကတော့ အပင်ပေါ်မှာ ရှိနေတုန်းမှာလည်းမွှေး၊ မြေပြင်ပေါ်ကြွေကျလာတာလည်းမွှေး ခြောက်သွားတော့လည်း အကြာကြီး ဆက်ပြီး မွှေးနေကြတာမို့ လူတွေအား

လုံးက နှစ်သက် စွဲလမ်း မြတ်နိုးယုယတသသ ဖြစ်နေကြရပါတယ်။ ခရေလိုပန်းမျိုး ဖြစ်တယ်။

ဆရာဦးဝင်းတင်၊ ဆရာလူထုစိန်ဝင်း၊ ဆရာမောင်ဝံသတို့နဲ့တစ်ကွသေ ပြည်သူ့ဘက်တော်သား သူရဲကောင်းအပေါင်းတို့ရဲ့ ဝိညာဉ်များဟာ ကောင်းကင်ကြယ်တာရာများအဖြစ် ပြည်သူတွေကို ထာဝရလမ်းပြနေကြပြီး ပန်းခရေများအဖြစ် ကမ္ဘာတည်သရွေ့ မွေးပျံ့နေကြလိမ့်မယ်ဆိုတာ နည်းနည်းလေးမှ သံသယဖြစ်စေ မရှိပါဘူး။

၃

ကျေးဇူးပြု

ကြွယ်

အောင်တပါ။

အစ်မဝမ်းကွဲတော်တဲ့ မတင်အုံးတို့ဟာ စက်ဘီးတစ်စီးစီရဲ့ နောက်က ထိုင်ခဲ့မှာ ခရီးသွားခဲ့ဖူးပါတယ်။ ကျွန်မဘဝမှာတော့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် အမျိုးသား စက်ဘီးနောက်က စီးဖူးတာပါ။ ဒီခရီးကလည်း တစ်ခါမှမရောက်ဖူးတဲ့ ခရီး၊ ပထမပါဘဲ ပထမဆုံးထွက်ခဲ့တဲ့ ခရီးပါ။ သွားရတဲ့အကြောင်းက ကျွန်မတို့အဖေရဲ့ ကျွန်မတို့ရဲ့အဘိုးလေး နေမကောင်းတာ သွားကြည့်တဲ့ခရီးပါ။

အဖေကလည်း ခွင့်မရဘူး၊ မတင်အုံးအဖေ၊ ကျွန်မအဖေရဲ့ ညီအငယ်ဆုံးကလည်း ခွင့်မရဘူး၊ ဒါကြောင့် ကျွန်မတို့နှစ်ယောက်ကို လူကြီးလုပ်ပြီး လူမမာဆီ ပို့လိုက်တာပါ။ ဒီတုန်းက ကျွန်မ အသက် ၂၀ ကျော်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။

သွားရတဲ့ခရီးက အမျိုးတွေလမ်းညွှန်တဲ့အတိုင်း ဝေါမြို့ကို ကားစီးသွားရပါတယ်။ ကလည်း ဆင်းရော စက်ဘီးမှာ နောက်ထိုင်ခဲ့ပျဉ်ပြားကြီးတွေ တပ်ထားတဲ့ စက် ဝိုင်းလာတာပါပဲ။ မြစ်ကျိုးကို၊ ဘိုးဦးစိန်ကို၊ ကွေ့ကြီးကို၊ လေးအိမ်စုကိုနဲ့ အော်ကြ ကျွန်မတို့နှစ်ယောက် မြစ်ကျိုးသွားမယ့်စက်ဘီးကို စီးကြပါတယ်။ တော်သလင်းလ နေပေးပါးပဲ ရှိပါတယ်။ လေကလည်းတဖြူဖြူတိုက်လို့ပါ။ မိုးရွာမှာကြောက်တဲ့ မိုးရွာလို့ ကျေနပ်နေပါတယ်။ ကျွန်မ ကျောပေးထိုင်နေတဲ့ဘက်မှာ လယ်ကွင်း တွေပါ။ စပါးပင်တွေက စိမ်းလို့၊ လေမှာယိုမိနဲ့ နေကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့မျက်နှာဖြူ ခက်ကတော့ တူးမြောင်းပေါ့။ ပဲခူးစစ်တောင်းတူးမြောင်းပါ။ ရေက ငြိမ်ငြိမ်လေး ပါတယ်။ ဝါးဖောင်တွေကလည်း အရှည်ကြီးပဲ။ တူးမြောင်းထဲမှာ သွားနေပါတယ်။ အစ်မခွဲမှာတော့ တဲလေးထိုးထားတယ်။ မီးခိုးတလူလူထွက်လို့ပေါ့။ ဖောင်သမား သမားခွက်တဲ့ တဲ။ နေပူ မိုးရွာ နားခိုဖို့ တဲလည်းဖြစ်မှာပေါ့။

ဒီတဲကို ကြည့်ပြီး ကျွန်မ ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာကို သတိရမိပါတယ်။ ပိန်းကော နှစ်အကြောင်း ရေးခဲ့တာကို သတိရမိပါတယ်။

ဝါးဖောင်တွေ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ဆက်ပြီး အရှည်ကြီးဆင်းနေတဲ့ ရေပြင်နောက်မှာ သစ်ဖောင်တွေ တွေ့ပြန်တာပါပဲ။ ဒီသစ်တွေဟာ တောင်ငူဘက်က စစ်တောင်းမြစ်အထိ မျှောချလာတာ။ စစ်တောင်းမြစ်ဝက လှိုင်းကြမ်းလို့ ဝါးဖောင်သစ်ဖောင်တွေပျက် ဆုံးရှုံး၊ လူတွေပါ ပျောက်ရတာမျိုး ဖြစ်ဖူးပါတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် တူးမြောင်းကို ဖောက် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၃၅ ခုနှစ်မှာ စဖောက်တာတဲ့။ အောက်က စပါး၊ ရေသွား တူးပေး ပဲခူးစစ်တောင်း ချောင်း လို့ သင်္ကေတလုပ်ပြီး မှတ်ထားတယ်လို့ ကျွန်မအဖေ ပြောပါတယ်။ ကျွန်မ နားလည်ဖို့ အောက်ဆိုတာ ၁ ရဲ့ သင်္ကေတ၊ က ၂ ရဲ့ သင်္ကေတ၊ ၃ ရဲ့ သင်္ကေတ၊ ပါးက ၅ ရဲ့ သင်္ကေတ၊ ဒါကြောင့်မို့ အောက်ကစပါးဆိုတာဟာ ၁၂၃၅ ခုနှစ်ကို ဆိုလို တာလို့ ရှင်းပြပါတယ်။

အဖေ ပြောလို့ ကြားဖူးတယ်၊ ကျောင်းမှာတုန်းက ဆရာသင်လို့ မှတ်တမ်း ကိုယ်တိုင်ကတော့ ခုမှ ပထမဆုံး တွေ့ဖူးတာပါပဲ။

ကျွန်မကို စက်ဘီးသမားက မေးပါတယ်။ 'မြစ်ကျိုးဘယ်ပိုင်းကို သွားမှာလဲ၊ ကျွန်မက 'ခရွဲတန်းကိုသွားမှာ'လို့ ပြောတော့ 'ဘယ်သူ့အိမ်လဲ'တဲ့။ 'ဦးရွှေဘ-ဒေါ်အိမ်'လို့ ပြောတော့ သူက 'သိပြီ၊ သိပြီ ဝါးကုန်သည်ကြီး သူ့သားက ကိုတင်အောင် ပြောပါတယ်။ ကျွန်မက 'သိလို့လား'လို့မေးတော့ 'သိတာပေါ့၊ ကိုတင်အောင် တစ်နေ့တုန်းကပဲ ကျွန်တော့် ဘီးကို စီးတာ၊ ပဲခူးကပြန်လာတာတဲ့၊ ဟိုမှာ သူတို့အဖေက ရှိတယ်တဲ့' ဟူ၍ ပြောတော့ ကျွန်မ ဝမ်းသာသွားပါတယ်။ မောင်တင်အောင်က အဖေ နေမကောင်းလို့ ကျွန်မ အဖေကို လာခေါ်တာလေ။ မောင်တင်အောင်အဖေက အဖေ သား အဖေရဲ့ ညီ ဝမ်းကွဲ။

ကျွန်မတို့ကို စက်ဘီးဆရာက မြစ်ကျိုးရွာဘက် မကွေ့ဘဲ ခရွဲတန်းထိပ်ဘက် ကွေ့ လိုက်ပါတယ်။ ရပ်ကွက်ထိပ်ရောက်ကတည်းက စက်ဘီးဆရာက

'ဦးဦးလေးရွှေဘရေ ဒီမှာ ဧည့်သည်တွေလာနေပြီဗျာ'လို့ သံကုန်အော်ခေါ် တယ်။ အသံလည်းဆုံးရော ဦးလေးသားသမီးတွေဖြစ်တဲ့ ကျွန်မရဲ့ ဝမ်းကွဲမောင် လမ်းထိပ်ဘက်ပြေးလာကြပါတယ်။ မောင်တင်အောင်၊ မောင်အောင်မြင့်၊ မခင်ရွှေ မြင့်တို့ပါ။ စက်ဘီးမှ မရပ်ရသေးဘူး၊ ကျွန်မလက်ကို လှမ်းဆွဲကြပါတယ်။ တစ် မမတင်အုံးလည်း ပါလာတာကိုး။ မမတို့ ခွင့်ဘယ်နှရက်ရခဲ့ကြလဲနဲ့ မေးကြပါတယ်။

လမ်းထဲက လူတွေကလည်း အိမ်ဝတွေကနေ ကျွန်မတို့ကို ကြည့်နေကြပါတယ်။

'ဦးရွှေဘတူမ ကျောင်းဆရာမတွေတဲ့၊ တစ်ယောက်က စာရေးဆရာလို့ ငြင်း ဘယ်ဒင်းလဲ မသိဘူး'လို့ ပြောတာလည်း ကျွန်မ ကြားလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဝတ္ထုတိုတွေ ရှုမဝမှာ၊ မြဝတီမှာ တစ်ပုဒ်တလေပါဖူးနေတဲ့အချိန်ကိုး။

ကျွန်မတို့ စက်ဘီးခကို မောင်အောင်မြင့်က ဆီး ပေးပါတယ်။ စာရေး ဆရာမလက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေကို မတင်အုံးက ဒေါ်ဒေါ်ကို ပေးပါတယ်။ အဘိုးလေးနဲ့ အဖေ တည့်မယ်ထင်တဲ့ဆေး၊ ပိုက်ဆံတွေကို အဘိုးလေး လက်ထဲကို ထည့်ပါတယ်။

တောတောတွေ၊ ဒီဘက်က ရှုဆေးက ဦးလေးလှိုင် ပေးလိုက်တာ၊ လိမ်းချင်ရင်လည်း အောင် ဆေးပေးလိုက်သေးတယ်'လို့ ပြောရပါတယ်။

ဖင်ပန်းကြီးစွာ ခံစားနေရတဲ့ ရောဂါရှိသူဖြစ်ပေမယ့် အဖေတို့ ခွင့်မရလို့ မလာနိုင် ကျွန်မတို့ပင် သုံးရက်ပဲ ခွင့်ရကြောင်း၊ တနင်္ဂနွေနဲ့ တိုက်လို့ (၄)ရက်ဖြစ်ကြောင်း ပြောရပါတယ်။ ဒီစကားကို ဘိုးလေးက ပြုံးပြုံးကြီး နားထောင်နေပါတယ်။

အဖေလေးရင်း အဘိုးလေးကို နှိပ်ပေးရင်း ကျွန်မတို့ အိမ်ကို အဘိုးလေးလာခဲ့တာတွေ ခြေထောက်မိတယ်။ အဘိုးလေးက ပဲခူးက မြေးတွေစားဖို့ လို့ တွေးပြီး သယ်ခဲ့တာတွေက သူ့ရက်သီးတွေ သုံးတင်းဝင် ဂုန်နီအိတ်နဲ့ တစ်လုံး၊ သစ်ချသီးလှော်ကလည်း အဲဒီလိုပဲ တစ်လုံး၊ ခူးရင်းသီးက တစ်အိမ်ငါးလုံး၊ ဒါလောက်လေးလေးတွေကို ကြံဖန်ပြီး တန်ဖိုးတန် စက်ဘီးတစ်တန်နဲ့ သယ်ခဲ့တာကို သတိရမိပါတယ်။

ညနေစောင်းတော့ ကျွန်မတို့ ရေချိုးအဝတ်လဲပြီး ထမင်းစားကြပါတယ်။ စားပြီးနား နေသည့်တွေရောက်နေကြောင်း အပြင်ခန်းက စကားပြောသံတွေ ကြားရပါတယ်။

အဖေလေးက ဆရာလေးတို့ စားပါဦး၊ ကျွန်တော့်တူမတွေ ပဲခူးက လာလို့ ယူခဲ့ကြတာ။ ကျွန်မတို့ ကိတ်မုန့်၊ ကျောက်ဖရုံယို၊ ဩဇာသီး'လို့ ပြောသံကြားရပြီး ဦးလေးက ကျွန်မ အပြင်ကပဲ လှမ်းခေါ်ပါတယ်။

'တူမတို့ ထွက်ခဲ့ပါဦး၊ ဒီမှာ တို့ရွာက ဆရာလေးတွေ ရောက်နေတယ်' ဟူ၍ ဖြစ်ပါ

တင်အုံးက 'ငါခေါင်းမူးတယ်ဟာ၊ နင်ပဲသွား'လို့ ပြောတာနဲ့ ကျွန်မထွက်တွေ့ရပါ အပြင်ရောက်တော့ တကယ်ကို ဝမ်းသာသွားတာ။ ကျွန်မနဲ့ တစ်တန်းတည်းနေခဲ့တဲ့ ဝင်းနဲ့ ညွန့်ဝင်းလေ။ ကျွန်မကိုတွေ့တော့ 'အေးဟယ် နင်က ဒီမှာ အမျိုးရှိတာကိုး၊ ဘိုးဘူး' လို့ စန်းမောင်က ပြောတယ်။ ညွန့်ဝင်းက 'ညွန့်မောင်လည်း ဒီမှာပဲဟ' လို့ ပြောတယ်။ မကြာခင် ညွန့်မောင်လည်း ရောက်လာလို့ ကျွန်မတို့တွေ အားရဝမ်းသာစွာ တွေ့ဖော်တွေ့ကြတာပေါ့။

နောက်နေ့က တနင်္ဂနွေနေ့ပေါ့။ ညွန့်ဝင်းတို့ စန်းမောင်တို့က ရွာထဲ လိုက်ပြပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းပေါ့။ နောက်တော့ သူတို့နဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ကျောင်းသားမိဘတွေ အဲဒီမှာ မောင်ဝံသလောင်းလျှာ ကိုစိုးသိမ်းကို စတွေ့တာပဲလေ။

သူ့အမေဒေါ်မြစိန်က

'ဆရာမတို့က ဒီဘက်က ဇာတိလား' လို့ မေးပါတယ်။

'အဖေက ဒီဘက်ဇာတိပါ။ နောင်အလုပ်ရမှ ပဲခူးဘက်ရောက်ပြီး ကျွန်မအမေနဲ့

တည်းပါတာပါ'

'ဆရာမတို့ ဘိုးဘွားတွေကရော'

'အဘိုးက ဦးလုံးပါ။ အဘွားက ဒေါ်သဲအူပါ'

'လက်ပံက ဒေါ်မဲတူအစ်မလား၊ ဒေါ်အေးသင်တို့အမေလေ'
'ဟုတ်ပါတယ် ဒေါ်ဒေါ်၊ ဒေါ်အေးသင်၊ ဒေါ်အေးခင်တို့က ကျွန်မတို့အဒေါ်
တွေပေါ့'

'ဒါဖြင့် ဆရာမတို့က လေးအိမ်စုဘုန်းကြီးအမျိုးတွေပေါ့'
'ဟုတ်ပါတယ်၊ လေးအိမ်စုဆရာတော်က အဖေညီဝမ်းကွဲပါ'

'ဒါဖြင့် ဆရာမတို့နဲ့ ဒေါ်ဒေါ်နဲ့လည်း ဆွေမျိုးစပ်လို့ရတာပေါ့၊ ဒေါ်ဒေါ်အေး
ဒေါ်မဲတူယောက်ျားဘက်က အမျိုးလေ၊ လေးအိမ်စုဆရာတော်က ဆရာမတို့အဘိုးဘွား
တော်တာ' ဟူ၍ ပြောပြပါတယ်။

ထိုစဉ်က ကိုစိုးသိမ်းသည် သုံးတန်း လေးတန်းအရွယ်ဖြစ်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။
စန်းမောင်တို့ တပည့်ပေါ့။

ဤနေရာတွင် လေးအိမ်စုဆရာတော်အကြောင်းကို အနည်းငယ် ဖော်ပြလိုပါသည်။
ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးခါနီးတွင် ဂျပန်တပ်တို့က စစ်တောင်းမြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်း
များတွင် အလွန် ရက်စက်ကြမ်းတမ်းစွာ ပြုမူခဲ့ကြ၏။ ထိုဒေသနေသူတို့
အနောက်ဘက် ဗြိတိသျှတပ်တို့ အုပ်စိုးမိသောနယ်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရပါသည်။ တွန့်
အဒေါ် ဒေါ်အေးသင်၏သမီး မသောင်းသည် ကိုယ်ဝန်နေ့စေ့လစေ့နှင့် ထွက်ပြေး
ပန်းကိုင်တာကြီးဘေး ကိုင်းတောကြီးတွင် ကလေးမီးဖွားခဲ့ရ၏။ ကျွန်မတို့အိမ်ကိုရောက်
ကလေးက ၄-၅ ရက်အရွယ်ပဲ ရှိသေးသည်။ သူ၏အမေက မချစ်အေးဖြစ်သောကြောင့်
ကျွန်မတို့မောင်နှမ တွေက ကလေးလေးကို မစစ်ပြေးဟူ၍ အမည်ပေးခဲ့ကြသည်။

ထိုသို့ ပြေးလွှားရောက်လာသူတို့ကို ထိုခေတ်အုပ်ချုပ်သူတို့က ဘုရားကြီးနား
ဘုရားလေးရွာအကြားတွင် အိမ်တွေဆောက်ပေးပြီး နေစေခဲ့ပါတယ်။ မစစ်ပြေးတို့
အမျိုးဖြစ်သည့် ကျွန်မတို့အိမ်တွင် နေကြ၏။ စစ်ကြီးပြီး၍ မိုးရာသီကုန်မှပင် သူတို့
သူတို့ဌာနေရွာဖြစ်သော မြစ်ကျိုး၊ လက်ပံ၊ လေးအိမ်စု စသော ရွာများသို့ ပြန်သွား
သည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်မတို့သည် ဝမ်းဘဲအင်းရွာတွင်ပင် ရှိပါသေးသည်။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်မအစ်ကို ကိုစောရွှေက ဆင်ကြီးစီးပြီး အိမ်သို့ ပြန်လာ
ဆင်ပေါ်တွင် ဆင်ဦးစီးနှင့်သူ နှစ်ဦးသာပါ၏။ အဖေတို့ အမေတို့ကလည်း အံ့ဩနေ
အသက် ၁၃-၄ နှစ်နှင့် ဆင်ကြီးကို စီးရဲ၍ ပြီးတော့ ဘယ်သူ့ဆင်မှန်းမသိ၍ အံ့ဩနေ
ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မအစ်ကိုသည် ဆင်ကို ဆင်ဝင်အောက်တွင် ရပ်ခိုင်း၏။ ဆင်
တွဲလျက် အကာမပါသော လသာဆောင်ပေါ်သို့ သူ တွယ်ခို တက်သွား၏။ ပြီး
အောက်ထပ်ကို ဆင်းလာပါသည်။

အမေက စိုးရိမ်လွန်း၍ သူ့ကို စိတ်ဆိုးနေပါသည်။ 'အမေ သည်ဆင်ကြီးတို့
ချစ်တဲ့ ဘုန်းကြီးက ပေးစီးတာ၊ ဘုန်းကြီးက အဖေအမျိုးတဲ့၊ လေးအိမ်စုကတဲ့'

ကြာမီပင် ဘုန်းတော်ကြီး ကျွန်မတို့အိမ်ရောက်လာပါသည်။ ဘွဲ့တော်က ဦးမာလာ ဖြစ်၏။ ဆရာတော်က စစ်မဖြစ်မီကပင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ရောက်နေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ပထမကြီး အောင်ခဲ့ပြီး ထိုင်းတွင် ဘာသာခြားစာပေတို့ သင်ယူခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်စာပေကို ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မအစ်ကို ဆရာလျှင် တွေ့ချင်းပင် ခင်မင်မိကြောင်း၊ ချစ်ကြောင်း ကျွန်မတို့ရွာမှ ဆရာတော်က အမေတို့ဇာတိအလုပ်အကိုင်တို့ကို ပြောရာတွင် အဖေနှင့်သူ ဆွေမျိုးတော်တာကြောင်း ပြောပြပါသည်။ သူ့အား ထိုင်းဘုရင်မင်းမြတ် အနန္ဒာမဟိဒိက ကိုးကွယ်ကြောင်း ကျွန်မတို့ကို လှူကြောင်း၊ အကယ်၍ စိတ်ဝင်စားပါက ကျွန်မအစ်ကိုအား သူခေါ်သွားမည် ကြောင်း၊ ထိုင်းဘုရင်မင်းမြတ်သည် ပြင်သစ်တွင် စာသင်ခဲ့သူဖြစ်ရာ အစ်ကိုအား ပြင်သစ်တွင် စာသင်နိုင်ရန် ဘုရင်အား သူပြောမည်ဟူ၍ အဖေအမေတို့ကို ပြောပါသည်။ အနန္ဒာမဟိဒိသည် ယခုနန်းစံနေသော ဘူမိဘောဘုရင်၏အစ်ကို ဖြစ်သည်။ လုပ်ကြံခံရ၍ အထက် ၁၈ နှစ်သားတွင် နတ်ရွာစံခဲ့သည်။

အဖေအမေတို့ကား လုံးဝ စိတ်မဝင်စားခဲ့။

ဆရာတော် ဦးမာလာစန္ဒသည် ကဗျာရေးကောင်းသူ ဖြစ်ပါသည်။ သူရေးသည့်ကဗျာ ကျွန်မ ငယ်သေးသော်လည်း ဖတ်တတ်နေပါသည်။ စာရေးရာတွင် ပြင်သစ်လို ကြောင်း နောင်တွင် သူရေးသောဆောင်းပါးများကို ပြင်သစ်သို့ ပို့ပြီး ပုံနှိပ်မည် ကြောင်း ပြောပြပါသည်။

ဆရာတော်နှင့် ကျွန်မတို့ ရေစက် နည်းဟန်တူပါသည်။ ဆရာတော်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ နယ်လပ်ရေးမရမီပင် ထိုင်းသို့ ပြန်ကြွသွားပါသည်။ နောက်ထပ် မတွေ့ရတော့ပါ။ အမေ၏ ဆရာတော်သူ ပဲခူးမြို့မဆရာတော်ဘုရားကြီးက 'ဘုန်းကြီးကလည်း ဆင်တစ်စီးနဲ့လို့ သိပ်ပါသည်။ ဘာမှတော့ ဆက်မပြောပါ။

သိမ်းတို့နေသော ရွာသည် ရှေးသရောအခါက အနီးဆုံးမြို့ ဝေါကို ရောက်ရန် ခြေကျင် သို့မဟုတ် လှေစီးလာတာပဲ ဖြစ်သည်။ စာသင်တော့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ စစ်ပြီး ကာလက နှိပ်စက်ခံရသောရွာ၊ လွတ်လပ်ရေးခေတ်ဦးက ဗ. က. ပတို့ လွှမ်းမိုး ရွာ။

ပဲချိပ်တို့ ပဲ့ထောင်တို့ပေါ်မှ လှေတွင် ထိုဟာတွေ တပ်ပြီး ခရီးတွင်ရသည့်ရွာ။

ဤရွာက ကိုစိုးသိမ်းသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အတော်များများကို ရောက်ခဲ့ဖူး၏။ ရန်ကင်းပြည်ထောင်စု မစ်ဂျီဂန်၊ ဝါရှင်တန်တို့မှ ပညာတွေ သင်ယူနိုင်ခဲ့၏။ ၁၉၆၇- ၆၈ မှစပြီး ပထမပတ် သတင်းစာပညာသင်တန်း တက်ခဲ့ပြီး ဆောင်းပါးများရေးခဲ့သူ၊ ဘာသာပြန်၊ ကိုယ်တိုင်ရေး စာအုပ်ပေါင်း (၆၅)အုပ်ရေးခဲ့သူ၊ စာအုပ်ဆို၍ ပါးပါးသေးသေး တော်။ ဖတ်ပါက သူ့စာအုပ်၏ အလေးချိန်ကြောင့် ကြာကြာထိုင်မဖတ်နိုင်သည့် စာအုပ်ထူကြီးကို ရေးခဲ့သူ။

အခြား ကျွန်မ မသိသောနယ်ပယ်တွေတွင် ဘယ်မျှအထိ (စာပေ၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး စသည်တို့တွင်) နှံ့စပ် ပါဝင်လှုပ်ရှားမှုတွေ ရှိနေမည်မသိ။ သို့သော် သူက သတင်းစာလောက နိုင်ငံရေးလောကတို့တွင် 'မောင်ဝံသ' ဟူသော အမည်တစ်ခု ထွင်းထုခဲ့လေပြီတကား။

သူသည် သူ့ရွာနှင့်ကပ်နေသော လေးအိမ်စုရွာ၊ ပဲခူးစစ်တောင်းတူးမြောင်းကမ်းသို့ က ရွာနှင့် ရေတကြောတည်း မြေတကြောတည်းမို့များ ခုလို ထွန်းပေါက်လာခဲ့လေသလား။ တွေးမိရင်း ဤစာစုဖြင့် ဂုဏ်ပြုလိုက်ပါ၏။

မကြွယ်ခြေ

ဆရာမောင်ဝံသ ကွယ်လွန်ခြင်း

တစ်နှစ်ပြည့်အမှတ်တရ

အခါရာသီရွှေပေမယ့်

အိမ်ဆင်လင်း

မရှိတော့တဲ့နောက်ပိုင်း 'မင်းတို့အဖေက ဘယ်သူလဲ'၊ 'ကျွန်တော်တို့ ကျွန်မတို့အဖေ ဘယ်သူပါ' ပြောလိုက်တာနဲ့ 'ဪ ဟုတ်လား သိတာပေါ့ သိပ်လေးစားစရာ ကောင်းတဲ့ နေ့ရက်' ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ ကျွန်မတို့အပေါ် အဖေအကောင်းဆုံး လုပ်ဆောင်ချက်တွေ ခင်မင်လေးစားမှုအရိပ်တွေ ပိုသွားတတ်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ တစ်သက်တာ ထာဝရ သွားမယ့် မရှိတော့တဲ့ အဖေအရိပ်ကောင်းတွေပါ။

အမှန်ဆို မိသားစုတွေအပေါ် သစ္စာရှိရှိ တာဝန်သိသိ အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်ပေး နေသူ အဖေများကို အာဇာနည်ဖခင်အဖေများလို့ ဂုဏ်ပြုကင်ပွန်းတပ်ချင်တယ်။

'အန်တီဝါ ဖေကြီးတစ်နှစ်ပြည့် အမှတ်တရ စာမူရေးပေးပါနော်' ကျွန်မရင်ထဲ လှိုက်ခနဲ ဖြစ်သွားတယ်။ 'အတွေးအမြင်' အတွက် စာမူလေးတွေ မှုတ်တာ ရင်ဖိုလှိုက်မောမရှိခဲ့ပါ။

ဪ... သွားလေသူ အာဇာနည်အဖေတစ်ဦးအတွက် အမှတ်တရတဲ့လားကွယ်။ သော၊ ကောင်းသောအယူအဆများနဲ့ ဘယ်တော့မှ လက်နက်မချဘဲ (စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ဝန်နက်) ထောင်ထဲ အကြိမ်ကြိမ်ဝင် ဒုက္ခအဆင်းရဲခံနေခဲ့သူ ဆရာမောင်ဝံသ။

ရာဂါအကြီးကြီး ခံစားနေရပြီး မကျန်တော့သော အချိန်တွေထဲက အချိန်ကို ကျန် ဆောင်ယူ၊ ကလောင်သွားကို တစ်စက်ကလေးမှ အတုံးမခံ၊ အထက်ဆုံးဖြစ်အောင် ဆုံးတိုင် သွေးသွား၊ ရှေးသွားသူ။ ပြည်သူ့အားလုံးကို အကျိုးကျေးဇူးပြုပြီး ဂုဏ်သိက္ခာ မြင့်အောင်နေသူ။ ဘယ်ခါကြည့်ကြည့် ထောင်အကြိမ်ကြိမ်ကျခဲ့သူ၊ အလုပ်တွေနဲ့

အမြဲရှုပ်ထွေး နေပြီး စိတ်ရှုပ် ခေါင်းရှုပ်ဟန် မပေါက်ဘဲ အမြဲပြုံးယောင်သမ်းပြီး အေးချမ်းသိမ်မွေ့စွာ နေထိုင်နိုင်သူ။

ထင်ပါတယ်။ အကျိုးပြု နိုင်ငံရေးသမားများစွာထဲတောင် ရှာမှရှားတဲ့သူ ဖြစ်မှာပဲ။ သာမန်လူမို့ သာမန်အတွေးနဲ့ ပြောရရင် ဥပမိရုပ် လွန်စွာ ကောင်းသူ၊ စိတ်ဖြောင့်မတ်မြင့်မြတ်သူ၊ အလုပ်ကောင်းများစွာ လုပ်နေသူတွေ ထောင်ထဲမဝင်ရဘူး။ ငွေမကျနိုင်ဘူးလို့ တွေးခဲ့တယ်။ ကျွန်မအတွေး အမှားဖြစ်တာ ကိုယ်တွေ့ကြီးပါ။ ခံစားပါတယ်။

အဖေကိတ်တန်ဖိုးထား ချစ်ကြသူချင်းမို့ ဆရာသမီးကြီး 'ထိုက်' ရေးနေတဲ့ 'ပြန်မြင်မိတဲ့ ပုံရိပ်အပိုင်းအစ' များကို မပြတ်တမ်း ဖတ်ခဲ့တယ်။ ရေးနေရင်း အတွေး အာရုံ ဘယ်လောက် ဆိုးနှင့် ထိရုဏ်းကွဲလို့ကံမလဲ။ မျက်ရည်တွေ ပိုးပိုးပေါက်ပေါက်ကျပြီး ရေးရမှာပဲလို့ တွေးတယ်။ ဖတ်သူ ကျွန်မတောင် မျက်ရည်ဝဲမိတာကိုး။

ဘယ်လောက်အလုပ်တွေ များနေပါစေ၊ ရှုပ်နေပါစေ၊ ဇနီးသားသမီးအတွက် ခင်ပွန်းကောင်း၊ ဖခင်ကောင်း ပီသလွန်းတာကိုလည်း သိရတာမို့ အခါခါ လေးစားပြန်တယ်။ သားသမီးတွေ လိုအပ်တာမှန်သမျှ တတ်စွမ်းသည်အား အပြည့်အဝပေးပေး မေတ္တာသန့်သန့်နဲ့ စိတ်ချမ်းသာ ပျော်ရွှင်စေသူပါ။ တစ်နှစ်ဆိုတဲ့ရက်ပေါင်း ၃၆၅ အတွင်း ဖေဖေ မောင်ဝံသကို ထိုက်တို့ မောင်နှမတွေ တစ်ရက်မှ မမေ့နိုင်တာ သဘောအောက်မေ့ တမ်းတနေတယ်ဆိုတာ သစ္စာပြုလို့ ရမယ်ထင်ပါတယ်။

ကွယ်လွန်တာ ငါးနှစ်ကျော် ခြောက်နှစ်ထဲရောက်လာပြီ ဖြစ်တာတောင် အကြောင်းလေးတွေ သတိရတိုင်း၊ တမ်းတမိတိုင်း နေ့စဉ်မှတ်တမ်း မပြတ် ရေးခဲ့သူ ကျွန်မ ယနေ့တိုင် မျက်ရည်စို့ရတုန်းပါ။

'ပြန်မြင်မိတဲ့ ပုံရိပ်အပိုင်းအစများ' ကို ဖတ်ရင်း ဩော် ဆရာနဲ့ ကျွန်မ ဖေဖေ ဇနီးသားသမီးအပေါ် နွေးထွေးမှုပေးတာ ခပ်ဆင်ဆင်တူလှတယ်။ လုပ်ဆောင်မှုလေးတွေ ဟပေမယ့် တိုင်းပြည်နဲ့လူမျိုးအပေါ် သစ္စာရှိရှိ တာဝန်သိသိ နေထိုင်သွားတာချင်းတူတူပါတယ်။ ကျွန်မ ဖေဖေက ပဲခူး-ကျောက်တန်း ဇာတိပါ။ တက္ကသိုလ်တက်တော့ လုပ်ဆောင်မှာ နေခဲ့တယ်။ ပဲခူးနယ်သားချင်းတူသလို ပင်းယဆောင်မှာ နေခဲ့တာလည်း တူနေတယ်။ ကျွန်မဖေဖေက ပိုအသက်ကြီးပါတယ်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှာ ဘီအေ-အီကို-ဝိဇ္ဇာ ရခဲ့တယ်။ ဘွဲ့လက်မှတ်မှာ ကျွမ်းကျင်အင်္ဂလိပ်စာလို့ မှတ်ချက် ပါ ပါတယ်။ ရွာမှာ ဦးပညာတတ်ဘွဲ့ ရသူမို့ ယနေ့ထက်တိုင် ဂုဏ်ယူမှတ်တမ်းပြုပြီး ဆရာတော်ကြီးများ ဆရာတော် ဆရာမကြီးများက လူငယ်တွေ အတုယူစေဖို့ ပမာပြု ဆိုဆုံးမတုန်းပါ။

'ငါ့ရတဲ့စာစာ၊ ငါ့ရှာတဲ့ငွေ၊ ငါ့မိန်းမနဲ့ ငါ့သားသမီး အပင်းမဖြစ်စေရဘူး' အမြဲလို ပြောခဲ့တဲ့ စကားပါ။ ပြောတဲ့အတိုင်း နေထိုင်ခဲ့သူ ဖေဖေကို အတင်းဆွဲထည့်ကြောင့် အထဲဝင်ခဲ့ရတယ်။ ဆရာ့လို နှစ်ချီမနေရပေမယ့် လပိုင်းလေးနဲ့တောင် အထဲဝင် ရှိခဲ့စားခဲ့ကြရတယ်။ ရိုးရိုး-ရိုးတာကို 'အ'တယ်လို့ ပြောဆို မှတ်ချက်ပြုကြတာမို့

အဲဒါက 'အဲဒါတုလား' ဆောင်းပါးကို ၂၀၁၀ မေလ 'အတွေးအမြင်' မှာ ရေးခဲ့တယ်။ ဝေဖန် ဆရာတစ်ဦး မှတ်ချက်ကောင်းများနဲ့ ဝေဖန်သုံးသပ်ထားတာကိုလည်း ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ အဲဒါက အဲဒါနဲ့လေးမှာ သားသမီးတွေ ပျော်ရွှင်အောင် နောက်တီးနောက်တောက် သရဲပုံပြင် ပြောပြတာ၊ သားသမီးတွေ မွေးကာစ မိန်းမကို ကူညီပြီး အနီးလျှော်ပေးတာက အစ ဝေဖန်ကျွန်မ ဖေဖေ တူနေပါတယ်။

ပစ်ဆင်ဆင် တိုက်ဆိုင်မှုလေးတွေကြောင့် ကျွန်မ ဖေဖေအကြောင်းလေး ကိုယ်တိုင်မိတာပါ။

မှတ်မှတ်ရရ ၂၀၀၉ ခု၊ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့ အင်းစာပေတိုက်မှာ ကျွန်မရဲ့ စာအုပ် ဆိုင်ဆိုင်ထိုးပွဲလေး ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ထင်မှတ်မထားဘဲ စာဖတ်ပရိသတ် အတော်များများ တက်ရောက်လာကြတယ်။ လူတွေကြားမှာ မှတ်မှတ်ထင်ထင် ရှိစေမယ့် မျက်နှာမျိုး ပိုင်ဆိုင် ကျွန်မ 'ဆရာ' တက်ရောက်လာတာ တွေ့ရတယ်။ လူပုဂ္ဂိုလ်နဲ့အမည်တွဲလို့ ကျွန်မ မသိခဲ့ ကျွန်မ ပွဲအစမှ အဆုံးတိုင် ဆရာ အားပေး နားထောင်သွားတာကို ကျွန်မ ကိုယ်တိုင်မိတယ်။ ဆရာမရှိတော့ကာမှ ကျွန်မစာအုပ်ပွဲ ဓာတ်ပုံတွေ ဗီဒီယိုလှုပ်ရှားမှု တွေ ပြန်ကြည့်မိတော့ 'ဟယ် ဆရာမောင်ဝံသ' ရှေ့ဆုံးတန်းမှာ ဆရာချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ) ဆိုင်ရယ်မောမော စကားတွေပြောနေလိုက်တာ။ အမှတ်တရ သမီးလတ်လတ်ကို ကိုယ်တိုင်ကူးပြီး ပေးဖြစ်တယ်။

၃၃ လမ်း၊ ဒေါင်းစာပေတိုက်ကို ရောက်တိုင်း ဆရာနဲ့ တွေ့ဖြစ်တယ်။ အဲဒါနဲ့လည်း ဆက်တီခုံမှာထိုင်ပြီး အမြဲလို စာရေး စာဖတ်လုပ်နေတတ်တယ်။

အဲဒါက ဝန် နိုင်ငံရေးတာဝန်တွေ အများကြီးယူထားရပြီး အလုပ်များသူတစ်ဦး ကိုယ်တိုင် စာပေမိတ်ဆက်ပွဲများဆီကို အချိန်ပေးတက်ရောက်လေ့ရှိတာ တွေ့ရတယ်။

ဘားလမ်းအလယ် Mr.Brown ဆိုင်မှာ စာရေးဆရာ တင့်လွင်ကျော်ဖြိုးရဲ့ 'တောစိမ့် တောစိမ့်သား' စာအုပ်မိတ်ဆက်ပွဲလေး လုပ်တယ်။ ဆရာလည်း ရောက်လာတယ်။ ကျွန်မတို့ထိုင်နေတဲ့ ဘေးနားဆရာ ဖြတ်လျှောက်ရင်း 'စမ်းစမ်းနွဲ့(သာယာဝတီ)လား' ဆိုပြီး အဲဒါက တစ်ယောက်ကို လှမ်းနှုတ်ဆက်တယ်။

'အဲ မဟုတ်ဘူးဆရာ၊ ဒါ ဆရာမ မေဇွန်အေးပါ။ ဆရာ မင်းချမ်းမွန် အမျိုးသမီး

'အော် Sorry Sorry ဗျ၊ ကျွန်တော်က စမ်းစမ်းနွဲ့ (သာယာဝတီ) မှတ်လို့' ဆရာခမျာ သူ မှားနှုတ်ဆက်တာကို သဘောကျ ပြုံးရာကနေ အားနာပြီး ရှက်ရယ် ဆိုပြီး ဖြစ်သွားတာ အမှတ်တရပါပဲ။

အမြဲလို လန်းဆန်းတက်ကြွ သွားလာလှုပ်ရှားနေသူ ဆရာကို ကင်ဆာရောဂါဆိုးကြီး ကပ်ရောက်နေပြီဆိုတာ ဆရာကိုယ်တိုင်ရေး ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ပြီး မယုံနိုင် ဖြစ်ခဲ့ တယ်။ သူများအကြောင်း ရေးတာများလား။ သေချာအောင် မမနှင်း(ရွှေကူမေနှင်း)ကို

ဖုန်းဆက်မေးမိတယ်။ 'ဟုတ်တယ် ဝါကြီးရေ (မမနှင့်က ကျွန်မကို ချစ်စနိုးနဲ့ ဝါကြီး
ခေါ်ပါတယ်။) မမ စိတ်မကောင်းလွန်းလို့ လတ်လတ်ကို ဖက်ငိုပြီးပြီ သိပ်ခံစားရတယ်
ဖြစ်ရလေဆရာရယ်...။

ဆရာ့ကို ချစ်ခင်သူအားလုံး အရိပ်တကြည့်ကြည့် ဖြစ်ကြရပြီ။ စိတ်ပူကြရပြီ။
နေကောင်းပါစေ။ သက်သာပါစေ။ ပျောက်ကင်းပါစေ။ အခါခါ ဆုတောင်းမိတယ်။

ကျွန်မ မေမေ ပါးရိုးကင်ဆာနဲ့ ခွဲစိတ်ကုသပြီး ကီမိုဆေးတွေသွင်း၊ ဓာတ်ရောင်
တွေပေးနဲ့ ဘန်ကောက်မှာ တစ်နှစ်ကြာခဲ့တာမို့ ကီမိုဆေးသွင်းတာ၊ ဓာတ်ရောင်ကြောင့်
တာ ဘယ်လို၊ ဘယ်ပုံဆိုတာ ဂုဏ် လမ်း၊ ဒေါင်းစာပေတိုက်ကို ရောက်တိုင်း သမီးလတ်
က ကျွန်မကို ခဏ ခဏလို မေးပါတယ်။ ကျွန်မလည်း တွေ့ကြုံသမျှ ဖြစ်တတ်
ပြောပြရပါတယ်။

ဆရာ့ကို အသီးအနှံလတ်လတ်ဆတ်ဆတ် စားစေချင်တာမို့ မှော်ဘီခြံထွက်
သီး၊ ကျွဲကောသီး၊ ကျွန်မကိုယ်တိုင်ခူးပြီး လတ်လတ်ဆီ အရောက်ပို့ပါတယ်။ ကျွန်မ
စိုက်ခဲ့တဲ့ ခြံထွက် ကျွဲကောသီး ဆရာစားသွားလိုက်ရပါတယ်။

'ဖေကြီးက ခံနိုင်အားကောင်းတယ်၊ အတော်လေး သက်သာလာတယ်'

'အနီတီဝါရယ် ဖေကြီး သနားပါတယ်၊ ကီမိုဆေးသွင်းပြီး အတော်ခံ
အစာလည်း သိပ်မစားတော့ဘူး'

'ဖေကြီးက နည်းနည်းသက်သာလာတာနဲ့ Online ပေါ်က မဆင်းတော့ဘူး
ဝါရေ၊ လက်တော့(ဝ်)နဲ့ မခွာတမ်းဘဲ'

လတ်လတ်စကားသံလေးတွေ နားထောင်ရင်း ကြည်နူးလိုက်၊ ကြေကွဲလိုက်
တယ်။

တစ်ရက် ကျွန်မ ဘားလမ်းကနေ လိုင်းကားစီးပြီးအပြန် အနော်ရထာ
ဆူးလေဘုရားလမ်းထောင့် မီးပျိုင့်မီးနီချိန် ဘတ်(စ်)ကားရပ်ထားခိုက် ဆရာ့ကို
လှမ်းတွေ့လိုက်ရတယ်။ ကျွန်မတို့ကားရှေ့ကနေ ကန့်လန့်ဖြတ်ကူးပြီး ဝိုက်ချုပ်လမ်း
သုတ်သုတ်သွားနေတာ၊ ဘယ်ဘက်လက်နဲ့ ကိုင်ထားတဲ့စာအုပ်ကို ညာဘက်ချိုင်းကြည့်
လိုက်သေးတယ်။ ဆရာ လမ်းလျှောက်သွားတာ စမတ်ကျကျပဲ။ ဝေဒနာခံစား
မပေါ်ပါဘူး။

ဒီလိုနဲ့ သိပ်မကြာလိုက်ပါ။

အနော်ရထာလမ်းနဲ့ ဆူးလေဘုရားလမ်းထောင့်မီးပျိုင့်ကို ဖြတ်တိုင်း ဆရာ့
ပုံရိပ်က ကျွန်မ မျက်ဝန်းထဲ မြင်ယောင်နေဆဲ ခိုတွယ်နေဆဲ။